

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Gen 8093.5

No 10122

KÄMMEREIRECHNUNGEN

DER

STADT HAMBURG.

HERAUSGEGEBEN

VOM

VEREIN FÜR HAMBURGISCHE GESCHICHTE.

SECHSTER BAND:

KÄMMEREIRECHNUNGEN VON 1541 — 1554.

HAMBURG 1892.

LUCAS GRÄFE & SILLEM.

KÄMMEREIRECHNUNGEN

DER

STADT HAMBURG.

1541 — 1554.

VON

KARL KOPPMANN.

HAMBURG 1892.

LUCAS GRÄFE & SILLEM.

Ger 8093.5

Jan 11 1912

Nov 10 1912

Hohenzollern Collection

Gift of A. C. Coolidge

Vorbemerkungen.

Die langdauernde Stockung im Erscheinen der Kämmererechnungen erklärt sich daraus, dass der Herausgeber vor acht Jahren Veranlassung fand, seinen Wohnsitz zu verlegen und die Verwaltung des Rathsarchivs der Stadt Rostock zu übernehmen. Dadurch erwuchs ihm naturgemäss ein neues Arbeitsfeld, mit dem er sich vertraut zu machen hatte und das er um so lieber gewann, je mehr er es nach und nach durch ernstes Studium sich zu eigen machen konnte.

Auch jetzt würde ich wohl noch nicht daran haben denken können, ein Unternehmen, dessen erster Band vor nunmehr 24 Jahren erschien, wiederaufzunehmen und hoffentlich glücklich zum Abschluss zu bringen, wenn ich nicht für die Abschrift der Original-Manuscripte auf die sachverständige Hülfe eines jungen Freundes hätte rechnen dürfen. Herr Referendar Ulrich Brümmer, dessen rechtsgeschichtliche Inaugural-Dissertation soeben erscheint und dessen Kenntnisse in der Paläographie ich schon vorher in ähnlichen Fällen zu erproben Gelegenheit hatte, hat mir Monate hindurch beim Abschreiben Beistand geleistet und ich meine, ihm dafür auch an dieser Stelle meinen aufrichtigen Dank aussprechen zu sollen.

VI

Um nicht einen sechsten und letzten Band ungebührlich anschwellen zu lassen, habe ich den noch zu erledigenden Stoff auf zwei Bände vertheilt. Der vorliegende sechste Band enthält die Einnahmen und Ausgaben von 1541—1554, der siebente wird neben den Einnahmen und Ausgaben von 1555—1562 eine Einleitung bringen, in der ich eine Uebersicht von der Art, wie sie im ersten und dritten Bande geboten wurde, geben zu können hoffe.

Von dem Handschriften-Material sind in diesem Bande Cod. X. Receipta 1518—1551 und Cod. XV. Exposita 1522—1542 erledigt, Cod. XI. Receipta 1552—1562 und Cod. XVI. Exposita 1543—1562 in Angriff genommen worden. Dass ich diese vier Rechnungsbände auf dem Rathsarchiv zu Rostock habe benutzen können, verdanke ich der gütigen Erlaubniss Eines Hohen Senats und dem bereitwilligen Entgegenkommen der Verwaltung des Stadtarchivs.

In verhängnissvoller, schwerer Zeit erscheint dieser vorletzte Theil des Denkmals, das sich die Verwaltung der Stadt Hamburg in der Vorzeit errichtet hat. Möge sie der Zukunft in dem Lichte erscheinen, in dem der Gegenwart fast sämtliche Katastrophen der Vergangenheit Hamburgs sich darstellen, als eine Zeit wie des gegenseitigen Vertrauens und des opferwilligen Helfens, so auch eines energischen Handelns und einer wachsenden Einsicht, damit dermaleinst auch der Rückblick auf sie sein Tröstliches habe und mit dazu beitrage, zu nähren und zu mehren die Liebe zur Vaterstadt!

ROSTOCK,

1892, September.

Karl Koppmann.

KÄMMEREIRECHNUNGEN
DER
STADT HAMBURG.
1541 - 1554.

1541.

RECEPTA.

Anno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo
 primo domini Vincentius Moller et Dithmarus Kol,
 hujus civitatis camerarii, receperunt infrascripta. 5
 Primo:

Redditus et hura: 1438 ₧ 5 ♂ 9 ♂.

In parochia sancti Petri: 163 ₧.

4 ₧ 16 ♂ Geske Meygers. 3 ₧ 12 ♂ Tonnyes Elers. 8 ₧ Bar-
 tholomeus Borstels. 12 ₧ 16 ♂ Petrus Rover. 4 ₧ 16 ♂ ma- 10
 gister Iohan Rumhert. 36 ₧ Luder Pralle. 24 ₧ e domo
 capitanei. 3 ₧ Otto Broederman. 8 ₧ dominus Hinricus
 Rademaker. 6 ₧ Iasparus van Emerszen. 16 ₧ Bartoldus
 vam Ryne. 16 ₧ Bartoldus Ordell. Brokehoevet 7 ₧ 4 ♂.
 4 ₧ 16 ♂ Hans Schutteloff. (Hermannus Broederman 6 ₧.) 15
 Ciliacus Klincke 8 ₧.

De bodis apud forum piscium: 149 ₧ 12 ♂.

20 ₧, Michaelis, Hans Bolthe. 12 ₧ Herman Wringer. 12 ₧
 Tyle Wrynger. 12 ₧ Dirick Ritzscher. 12 ₧ Dirick Ritzscher.
 9 ₧ 12 ♂ Hans vam Hagen. 2 ₧ 8 ♂ de cellario. 20 ₧ Hans 20
 Twedorp. 4 ₧ 16 ♂ Gisell Smidt. 4 ₧ 16 ♂ Gert Lutkens.
 8 ₧ Gert van Gulich. 8 ₧ Arent van Oldensen. 8 ₧ Berndt
 Luthmann. 8 ₧ Ludolff Parlesticker. 8 ₧ Dririck Stenwech.

In parochia sancti Nicolai: 57 ₧ 16 ♂.

3 ₧ dominus Matthias Reder de duobus spaciis. 27 ₧ 4 ♂ 25
 Eggert Bokelman. 8 ♂ Ioachim Bekendorp. 16 ♂ ex hereditate
 Iohannis Bolinges. 1 ₧ 12 ♂ vicarii in Summo. 16 ♂ Meyneke
 Stockeman. 8 ₧ e bonis Hermanni Schomakers. 5 ₧ 12 ♂
 Frederick Berndes. 10 ₧ 8 ♂ Kersten Iunge.

De domibus apud forum humuli: 200 ₧.

20 ₧ Cordt Tydeman. 20 ₧ Hans Levesow. 8 ₧ Herman Warenhorst. 16 ₧ de hoppenmeter. 20 ₧ Ioachim Wygers. 8 ₧ Dirick Reymers. 8 ₧ Iacob Frame. 40 ₧ Hans Helmers.
 5 20 ₧ Peter Morinck. 8 ₧ Hans Nuth. 24 ₧ Herman Poppe. 8 ₧ Hans Klotze.

In parochia sanctae Catherinae: 241 ₧.

1 ₧ 4 β Dirick Koster. 16 β Cordt Kordes. 16 β de commodo privato Ulenkar. 60 ₧ Wilhelm van Bugnem. 80 ₧ Heyne
 10 Sander. 3 ₧ 4 β Hinrich Berchman. 14 ₧ van den wanthramen Cornelius Peterszen. 7 ₧ Peter Kroeger. 3 ₧ 4 β Hinrick Meyger. 3 ₧ 16 β Werneke Schroder. 48 ₧ Berndt van Benthem. 7 ₧ Heyne Sander. 1 ₧ 4 β Cornelius Petersen. 1 ₧ 4 β dominus Vincentius Moller. 9 ₧ 12 β Hans
 15 Luetkens.

In parochia sancti Iacobi: (62 ₧.)

16 β vicarii sancti Petri. 16 β Dirick vam Lo. 16 β Cordt Potesche. 2 ₧ Hans Barnebroeck. 4 ₧ 16 β de vam springe. 16 β Frederick Doerinck. 16 β Lutke Stormer. 2 ₧ 8 β Hans
 20 Westerman. 5 ₧ Hans Grelle in Nova Gamma. 2 ₧ vadium in Gowerck. 1 ₧ 8 β Vicke Stilleken. 1 ₧ 12 β e bonis Iohannis Cordes. 2 ₧ 8 β Reyneke Schadelant. 1 ₧ 12 β Wilhadus Schroder. 16 β Hinrik Winckelstede. Summa 28 ₧. Lutke Spylbom 8 ₧. Dethloff Hoesesche 4 ₧ 16 β. Peter
 25 Rykeman 11 ₧ 4 β. Hans Meynszen 6 ₧. Thomas Hiddestorp 4 ₧. Summa 34 ₧.

De testamento domini Symonis de Utrecht ad bar-desas: 16 ₧.

A Lubicensibus ad usum fossati: 120 ₧, Michaelis.

30 Testamentum magistri Ioachim Langwedels: 48 ₧, Michaelis.

Testamentum Annae Buringes: 40 ₧, Michaelis, per Lutkinum Rullen.

Testamentum magistri Iohannis Reyneken: 8 ₧,
 35 Michaelis.

A Groningensibus: 256 ₧ 1 β 9 ⚮, Iohannis baptistae.

Ex comitatu de Schouwenborch: 76 ℥ de termino Pasce presentis anni soluta per dominum Iohannem Rachow.

De hortis: 20 ℥ 10 β 6 ℥ .

De hura supra kayen: Nihil.

De Hamme: 242 ℥ 19 β 3 ℥ .

5

32 ℥ 11 β 3 ℥ schatt. 12 ℥ 12 β hoffhure. 194 ℥ 16 β graszhure. De porcorum pastura nihil. 3 ℥ de excessibus per dominos Iohannem Rentzell et Ioachim Sommerfeldt.

De Horne: 8 ℥ 12 β .

5 ℥ 12 β schatt und hoffhure. De pastura porcorum nihil. 10
3 ℥ de excessibus per dominos Iohannem Rentzell et dominum Ioachim Sommerfeldt.

In Vermersen: 4 ℥ 16 β de sex mensuris lignorum.

De Billenwerder: 271 ℥ 13 β 8 ℥ .

226 ℥ 16 β schat und tegeden. 8 ℥ 16 β tegethaver, recepta ex Billenwerder. 23 ℥ 12 β de accisa collecta e Billenwerder. 12 ℥ 9 β 8 ℥ de excessibus. 15

De Ossenwerder: 105 ℥ 7 β .

67 ℥ 4 ℥ schatt und tegeden. 21 ℥ 14 β de accisa. 16 ℥ 12 β 8 ℥ de excessibus. 30

De Vinckenwerder: 16 ℥ .

De pascuis prope Utslach: 19 ℥ 4 β .

De lignis, cupro, plumbo, victualibus, venditis de curia structuræ: 87 ℥ 4 β 6 ℥ .

13 ℥ 18 β pro 14 vehibus sponæ. 8 ℥ pro 12 elren ad usum 25
valli. 5 ℥ 4 β pro quatuor malis ad usum molæ inferioris.
1 ℥ 14 β 6 ℥ pro eyn ronneholt. 11 ℥ 12 β vor pumpengelt.
6 ℥ 5 β pro 184 ℥ libris sevi. 34 ℥ 16 β pro 24 pellibus
bovinis. 5 ℥ 15 β pro veteribus lignis.

De Ripenborch: 320 ℥ a domino Nicolas Bromszen. 30

De Woltorp et Hanstorp: 204 ℥ 5 β .

51 ℥ 10 β hure und schath. 9 ℥ 12 β de molendino. 5 ℥
10 β de ciligine. 3 ℥ 4 β de pascuis. 6 ℥ 9 β de excessibus.
5 ℥ 8 β graszhure und Vilterwisck. 1 ℥ 12 β vam wusten
lande per dominos Matthiam Reder et Georgium vam Holte. 35
121 ℥ de lignis combustilibus per eosdem dominos: sleteholt, et est lucrum.

De piscinis in Woltorp et Hansdorp: Nihil.

De lignis perforatis: Nihil.

De domo sancti Georgii: 80 ₧.

De wercktollen: 3471 ₧ 12 β 6 ⷰ.

5 607 ₧ 8 β per dominos Meinonem de Eytzen et Nicolaum Hartiges, Martis post nativitatis Iohannis (Juni 29). 662 ₧

15 β per eosdem dominos, Iovis post Elizabeth (Nov. 25).

301 ₧ 14 β 6 ⷰ per eosdem dominos, Mercurii post Scholasticae (Febr. 16). 1864 ₧ 18 β per eosdem dominos juxta te-

10 norem bursae vacue. Adhuc 34 ₧ 17 β per eosdem dominos.

De tunnengelde: 250 ₧.

De excessibus collectis per dominos thelonei: Nihil.

De slusegelde apud milrendor: 11 ₧ 10 β per dominos Meinonem de Eytzen et Nicolaum Hartiges.

15 De schafferhuse: Nihil.

De antiqua palude: 20 ₧ 4 β.

De nova et ultra pontem: 54 ₧ 2 β.

De fossato et ponte: Nihil.

De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.

20 De foro humuli: 77 ₧ 5 β 6 ⷰ (per Georgium Moller).

De moneta: Nihil.

De cranone et cellario: 799 ₧ 2 β 3 ⷰ.

331 ₧ 6 β 6 ⷰ juxta tenorem bursae vacuae.

De libra: 1103 ₧ 14 β 11 ⷰ.

25 De axcisa: 5003 ₧ 6 β (per dominos Matthiam Reder et Nicolaum Hartiges).

De advocatia: 268 ₧ 16 β per dominos Albertum Oldehorst et Iohannem Rentzell.

De excessibus: 220 ₧ 10 β de excessibus collectis per
30 dominos Matthiam Reder et Nicolaum Hartiges.

De apotheca: Nihil.

De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: Nihil.

De concavis et scheversten: Nihil.

35 De domibus laterum: 27 ₧ 15 β pro lucro importato per Rothgerum latrificem, computatum per dominum Hermannum Rover senatorem et Laurentium Nygebur senatorem.

- De lapidibus sectis: Nihil.
 De cemento vendito extra civitatem: Nihil.
 De civilitate: 548 ℔.
 De relictis morientium: 1600 ℔ per dominos Ioachim Moller et Ioachimum Sommerfeldt. 5
 De bonis molendinariis: Nihil.
 De redditibus venditis: Nihil.
 De navibus venditis: Nihil.
 De panniscidis: 64 ℔.
 De carnificibus: 76 ℔. 10
 De bodis et domo fertorum: 19 ℔ 4 β.
 De portenhure: 10 ℔ 8 β.
 De sutoribus et domo supra dammone: 8 ℔.
 De piscatoribus trochure: 16 β.
 De pelliceatoribus: 1 ℔ 12 β. 15
 De albicoriariis: 1 ℔ 12 β.
 De penesticis aucarum: 8 β.
 De loco dealbandi: 8 ℔ 16 β.
 De novo domo pannorum: 1 ℔ 4 β.
 De pistoribus: 7 ℔. 20
 De scamnis apud forum piscium et humuli: 8 ℔ 3 β.
 De nova platea: 78 ℔ 8 β.
 De domo fusoris bombardarum: 13 ℔ 12 β.
 De hortis in raboisa: 4 ℔ 18 β. 25
 Ex legato magistri Iohannis Cloth ad vias et semitas: 22 ℔.
 6 ℔ a Casparo van Emersen. 16 ℔ a Bartoldo van Ryne.
 De equis venditis: 198 ℔ 17 β 6 ⷰ.
 24 ℔ pro nigro equo vendito domino Vincentio Moller senatori. 30
 7 ℔ 12 β pro sene equo venatoris in Woltorp, computatum per dominos Matthiam Reder et Georgium van Holte.
 44 ℔ 19 β pro equo nominato Geleman vendito Gerdt Sluter.
 31 ℔ pro equo vendito Conrado Goldener. 29 ℔ 9 β pro equo vendito Conrado Reder. 34 ℔ 17 β 6 ⷰ pro equo empto a 35
 Loszekannen et vendito dominis silvarum et tradito Marco Holsten. 27 ℔ pro equo gryseo vendito in nundinis sancti Viti.

De hereditatibus venditis: 465 ₰ recepimus hoc anno de vidua Christiani Iungen, pro quibus eidem vendidimus dimidietatem nostram hereditatem, quam communem habuimus cum capellae provisoribus sancti Anscharii.

5 De equis honoris causa donatis: 210 ₰.

Pro equo donato domino electori Ioachimo Brandenburgensi 60 ₰. 75 ₰ pro equo donato duci Ernesto Brunswicensi. 75 ₰ pro equo donato duci Wilhelmo Brunswicensi.

De domo nostra in Lubeck: 9 ₰ 7 β de hura bodae
10 domus nostrae in Lubeck.

De bodis carnificum: Nihil.

De theoloneo in Eyszlingen: Nihil *).

De morgensprake: 60 ₰ 7 β 4 Ḅ.

1 ₰ 11 β a tornatoribus per dominos Georgium vam Holte
15 et Laurentium Nygebur. 9 ₰ 9 β 4 Ḅ per dominos Hinricum Hesterberch et Dithmarum Koll. 13 ₰ 19 β a lanionibus per dominos Gerardum de Huthlem et Hinricum Hesterberch. 10 ₰ de pistoribus per dominos Vincentium Moller et Iohannem Rentzell. 16 ₰ 6 β a doleatoribus per dominos Vin-
20 centium Moller et Ioachimum Moller. 3 ₰ 4 β de sartoribus per dominos Meynonem de Eytzen et Ioachimum Moller. 2 ₰ 12 β de linificibus per dominos Meynonem de Eytzen et Nicolaum Hertiges. 3 ₰ 6 β a fabris ferrariis per dominos Matthiam Reder et Georgium vam Holte.

25 De pecunia supra censum: Nihil.

De pecunia pro censu redempto: 128 ₰.

80 ₰ in currenti moneta recepimus a Thoma Hiddestorp, quibus redemit 4 ₰ redditus juxta tenorem literarum sigillatarum. 24 ₰ recepimus a Ratken Kerstens, quibus redemit
30 duarum marcarum redditus in sua hereditate, quae quondam pertinuit ad Wilhadum Schroder, existentes. 24 ₰ accepimus ab Iohanne Sostman, quibus nobis redemit duarum marcarum redditus in bonis suis, que pertinuerunt ad Hinricum et Iohannem Cordes.

35 De theoloneo domini Holsatiae: 471 ₰ 10 Ḅ.

---

*) Summa primae partis receptorum 17,274 ₰ 13 3 4 Ḅ.

2 ₧ 8 β pro clavibus dominorum principum. 1 ₧ 12 β de clavibus dominorum comitum. 467 ₧ 10 ₤.

De collecta parochiae sancti Petri: 2567 ₧ 10 β (per dominos Henricum Hesterberch et Ioachim Moller senatores). 5

De collecta parochiae sancti Nicolai: 2855 ₧ 14 β (per dominos Matthiam Reder et Nicolaum Hertiges).

De collecta parochiae sanctae Catherinae: 2605 ₧ 4 β (per dominos Ioachim Sommerfeldt et Hermannum Rover senatores). 10

De collecta parochiae sancti Iacobi: 1440 ₧ 12 β (per dominos Georgium van Holte et Laurentium Nygebur senatores).

De collecta clericorum: 830 ₧ 13 β.

De introitu officiorum: 19 ₧ 4 β. 15

Pannicidae: 5 ₧ 12 β Pawel Hoyken.

Carnifices:

Pistores:

Institutores: je 3 ₧ 4 β Hinrick Sabel, Hans Oleffsz.

Doliatores: je 1 ₧ 12 β Ioachim Vos, Hans Reyncke. 20

Sartores:

Stubanarii:

Candelatores:

Pannirasores:

Pellifices: 25

Sutores:

Linifices:

Linifices de panno stricto:

Lanifices:

Piscatores: 30

Tornatores:

Aurifabri: 4 ₧ Thomas Erwysz.

Vitriarii:

Pictores:

Corrigiatores: 35

Cellatores:

Perifices:

Balistarii:

Anforarum et ollarum fusores:

Assatores et allecum lotores:

Pileatores:

5 Funifices: je 1 ℔ 12 β Lutke Wolders, Cordt Boske.

Cerdone:

Fabri:

De Rosse et Dradenouwe: 11 ℔ 4 β per Hinricum Schacht.

10 De testamentis: 8 ℔ de decem testamentis, de quolibet testamento dimidia marca, per dominum Laurentium Nygebur.

De cellario et domo Embecensi: 18 ℔ 14 β per dominos Matthiam Reder et Nicolaum Hartiges de cerevisia Embecensi et mumme.

15 De civibus ad flumen ab alto ponte ad Winserbom purgandum collatis: 114 ℔ .

De institoribus stantibus supra trostebrugge: 3 ℔ 12 β .

De domo laterum in Vermersen: 20 ℔ recepimus
20 pro hura domus laterum in Vermersen a Conrado Rungen; Petri et Pauli est terminus solutionis secundum conventionem cum eodem factam.

Ad usum fossatorum et fortaliciorum a civibus nostris collectis: Nihil.

35 In prompto frumento apud civitatem: Nihil.

De frumento vendito: 1901 ℔ 12 β .

920 ℔ 8 β pro 78 choris 5 modiis et 1 vasze siliginis, quolibet choro partim pro 14 marcis et partim pro 15 marcis civibus et alienigenis vendito. 12 ℔ pro uno choro cementi
30 vendito Hinrico Schouwenborch in Novo Operae. 425 ℔ 8 β pro 35 choris 3 modiis $3\frac{1}{2}$ vasis siliginis, quolibet choro pro 12 ℔ vendito. 543 ℔ 16 β pro 50 choris 7 vasis roggen, quolibet pro 10 ℔ 16 β vendito civibus nostris.

Recepta in generali: 99 ℔ 4 β .

35 1 ℔ 12 β de appellatione Beken relictæ Christiani Hoffsteden. 2 ℔ dimidii anni redditus recepimus a Thoma Hiddestorp. 2 ℔ 8 β recepimus a tabellario Emedensi. 1 ℔ 4 β de appel-

latione Petri Schulten. 73 ₰ 12 β recepimus ab Hanse Reders, tutoribus liberorum Iohannis Mollers, Hans Kopstede et Otthone Maes, pro quibus edificavimus eidem quatuor columnas ad hereditatem Iohannis Kordes, duraturas ad annos sexaginta, ne hereditates cedant, juxta tenorem certarum 5 literarum, quarum una in cameraria asservatur.

Sciendum ^{a)}), quod hoc anno a comitibus Frisiae Orientalis juxta transactionem cum iisdem per legatos nostrae civitatis, dominos Dithmarum Koll et Ioachimum Sommerfeldt senatores, in civitate Emedensi factam 1550 ₰ in mille Ioachimicis 10 soluta accepimus, quae summa erat residua debitarum duarum millium marcarum de civitatibus et arcis (!) Emedensi et Lerorde cum suis attinentiis in comitatu Frisiae Orientalis quondam comitibus Edzart et Uken a civitate nostra venditis restantium. 7 ₰ 4 β de hura navium civitatis Alstria- 15 lium per dominum Valentinum scribam curiae structurae. 11 ₰ 4 β recepimus iterum de victaliciis a Metken Suren cive Lubicensi, quae defuncta (?) fuit. De 1550 ₰ receptis a domina comitissa Frisiae Orientalis vide Exposita anni 42; sunt enim per errorem inscripta. 20

Ex quadriennali contributione civium 4438 ₰. 1108 ₰ e parochia Petri per dominum Matthiam Reder. 1215 ₰ e parochia divi Petri (!) per dominum Ioachimum Sommerfeldt. 1257 ₰ 2 β per dominum Georgium van Holte e parochia Catherinae. 857 ₰ 18 β de parochia divi Iacobi 25 per dominum Laurentium Nygebur ^{b)}).

Summa summarum totius libri receptorum: 34,866 ₰ 16 β 6 ⅓.

Ultra premissa domini camerarii presentabunt: 15,177 ₰ 15 β in tabula; 898 ₰ 4 β in foliis; 16,240 ₰ 14 β 3 ⅓ in paratis; 1098 ₰ 19 β in victualibus, lignis, lapidibus et promptis apud curiam structurae; 437 ₰ in 437

---

^{a)} Nota.

^{b)} Summa secundae partis libri receptorum 17,592 ₰ 15 β 2 ⅓.

ulnis secti lapidis; 2820 ₰ 8 β 10 ᛚ in 321 choris 3 modiis
1 vase siliginis in nova domo frumentorum et pelliceatorum;
16,164 ₰ 19 β in expeditionem ad terram Hadeleriam: Summa
hujus 52,838 ₰ 1 ᛚ.

5 355 ₰ in 89 lastis cocti apud curiam structuræ: Summa
hujus 355 ₰.

Summa totalis omnium presentandorum
53,193 ₰ 1 ᛚ.

1541.

EXPOSITA.

10

Anno domini millesimo quingentesimo quadragesimo
primo domini Vincentius Moller et Ditmarus Koel,
camerarii civitatis Hamburgensis, exposuerunt infra-
scripta ad usum civitatis ejusdem.

15 Ad structuram: 1417 ₰ 4 β 10 ᛚ.

3 ₰ 4 β pro 1 tunna wagenters. 7 ₰ to vormede. 2 ₰ to
vormede. 2 ₰ 14 β to vormede 6 tymmerluden. 6 ₰ pro 2
tunnis wagenters. 9 ₰ 8 β to vormede. 2 ₰ to vormede.
3 ₰ 4 β pro 1 tunna wagenters. 8 ₰ 18 β pro refectio-
20 unius pramonis. 16 β pro tenui cerevisia. 2 ₰ 16 β pro 2
tunnis wagenters. 2 ₰ 3 β pro cupro ad usum cuprei ignis
receptaculi in praetorio. 11 β pro waterkellen. 11 ₰ 4 β 8 ᛚ
pro mercede aliquot mercenariorum ad usum muri refecti
circum cimiterium divi Iohannis et quarundam edium pu-
25 blicarum. 48 ₰ 8 β soluta Sylvestro Wilsinck pro diversis
fenestris in domibus civitatis refectis et factis. 39 ₰ 6 β 11 ᛚ
pro diversis funibus ad usum curiae structuræ, cranonis et
carceris publici Iohanni Smidt funifici soluta. 16 ₰ 9 β 6 ᛚ
soluta viduae Iohannis Twiselmans corrigiatorii pro diversis
30 corrigiis ad usum structuræ curiae. 5 ₰ 6 β 4 ᛚ soluta
Heynoni Kron tornatori. 20 ₰ 4 β figulo pro caminis. 17 ₰
12 β fenestrici pro refectio fenestrarum dem oltlapper.
5 ₰ 16 β 6 ᛚ fusori amphorarum pro plumbeis sex canalibus
fontalibus. 3 ₰ 4 β curatori equorum. 6 ₰ pro 2 tunnibus

wagentehrs. 7 R 7 β pro diversis per structurarium expositis. 30 R 6 β 4 A soluta sunt doleatori Martino Boytyn pro cupis ereis et aliis diversis ad usum curiae structurae.

Pro lignis: 929 R 4 β 6 A .

382 R 19 β 6 A pro lignis fabrilibus quadratis et rotundis ad usum fabricae civitatis una cum nonnullis tignis. 117 R 4 β pro lignis fabrilibus quadratis ad usum fabricae civitatis una cum aliquot asseribus. 246 R pro lignis fabrilibus quadratis ad usum fabricae civitatis. 107 R 10 β pro 6 schock et 1 quartale vuren delen. 4 R 16 β pro tignis. 4 R pro 2 eken borholter. 1 R 12 β pro 2 asseribus quercinis. 4 R pro cerevisia ad usum lignorum adferendorum. 61 R 3 β pro lignis fabrilibus.

Pro equis, feno et avena ad curiam structure:

553 R 16 β 11 A . 118 R 12 β 4 A pro 19 choris avenae. 8 R 19 β 2 A pro 622 manipulis straminum. 25 R 18 β pro uno equo ruffo. 38 R 11 β pro feno colligendo et victualibus de curia structurae, computatum per structurarium. 121 R 4 β pro 24 choris et quatuor modiis avenae. 11 R 16 β pro 700 manipulis straminum et graminis. 14 R 8 β pro nigro equo empto e Billenwerder. 118 R 19 β 10 A pro 22 choris 1 vase havene. 3 R pro 150 manipulis straminum. 12 R 2 β pro equo nigro empto a Iohanne Meyger. 65 R 13 β 10 A pro 13 choris 8 modiis 1 $\frac{1}{2}$ vasis avenae ad usum curiae structurae. 14 R 12 β 9 A pro 1000 fusciculis snidestro.

Pro cemento ad structuram civitatis: 141 R 17 β 4 A pro 36 choris 14 vasis cementi Segebergensis ad structuram civitatis.

Pro fereamentis: 1111 R 8 β 5 A .

133 R 6 β 3 A soluta sunt Hinrico Brockehovet fabro grosszo pro diversis ferreamentis ad usum curiae structurae. 64 R soluta eidem Brockehovet pro gumphis. 55 R 11 β 8 A pro clavis, ancoris et diversis aliis ferreamentis ad usum refecti-
onis muri cimiterii divi Iohannis. 239 R 16 β 6 A pro diversis ferreamentis ad usum curiae structurae et diversorum edificiorum reipublicae soluta Ludolpho Sengestaken juxta ipsius

registrum. 3 ℥ 13 β 10 ℥ ad usum librae solutum Ludtkino
 Sengestaken fabro subtili. 3 ℥ 11 β ad usum cranonis solutum
 eidem fabro subtili. 4 ℥ 8 β 2 ℥ ad usum stabuli domino-
 rum. 11 ℥ 4 ℥ ad usum carceris publici, vulgo praeconis
 5 nominati. 287 ℥ 7 β 6 ℥ pro diversis ferreamentis ad usum
 curiae structurae soluta Iohanni Graven fabro grosszo. 293 ℥
 9 β 6 ℥ pro clavis ferreis ad usum curiae structurae soluta
 eidem Iohanni Graven. 2 ℥ 8 β 8 ℥ ad usum komolen pro
 ferreamentis soluta eidem, 12 ℥ 15 β pro parvis clavis ad
 10 usum curiae structurae empt(is) ab Alberto Salszborge.

Pro scheverstenn: Nihil.

Pro quadratis: 60 ℥ 11 β .

27 ℥ 17 β pro 11000 1 qua(r)ter quadratorum laterum ad
 usum curiae structurae. 20 ℥ 12 β pro 8310 quadratis ad
 15 usum cimiterii divi Iohannis. 4 ℥ 4 β pro 1650 quadratis
 et snede ad usum domus Einbeccencis. 7 ℥ 18 β pro 3300
 quadratis lateribus ad usum domus contiguae praetorio.

Pro concavis: 32 ℥ 7 β .

9 ℥ 15 β pro 2000 lateribus Bremensibus. 1 ℥ 8 β pro 500
 20 asterick. 21 ℥ 4 β pro 6500 laterum concavorum.

Pro terra fodienda: Nihil.

Ad structuram domorum laterum: 52 ℥ 18 β 2 ℥ .
 17 ℥ 12 β pro reficiendis duobus pramonibus ad usum do-
 morum laterum per structurarium exposita. 6 ℥ 8 β pro di-
 25 versis ferreamentis ad usum refectionis domorum laterum.
 20 ℥ 2 β 2 ℥ pro diversis ferreamentis ad usum structurae
 domorum laterum. 8 ℥ 16 β pro 2500 1 quarter 30 stucke
 quadratorum, sneden et concavorum ad usum structurae
 domorum laterum.

30 Pro lapidibus sectis: 62 ℥ 17 β 6 ℥ pro 590 vlysen,
 comparatis ad usum curiae structurae, qualibet vlysen pro
 2 β 1 $\frac{1}{2}$ ℥ .

Pro carbonibus: 46 ℥ 12 β 2 ℥ pro 253 saccis car-
 bonum ad usum praetorii una cum vormede et supportatura.

35 Pro equis: 766 ℥ 8 β 4 ℥ .

72 ℥ 12 β pro duobus equis, uno rubro et altero schimmelt,
 emptis ab Hinrico Salszborch Coloniensi. 67 ℥ 15 β 4 ℥ pro

equo fusco empto Lubecae per Hinricum Geistmeyger. 35 ℥
 13 β pro uno equo fusci coloris soluta Iohanni Losekamp.
 40 ℥ 6 β pro equo griseo empto a Baltzezaro famulo equestri
 civitatis. 126 ℥ pro tribus equis emptis ab Hermanno Pack-
 schnider. 34 ℥ 2 β pro nigro equo empto a domino Petro
 de Sprekelszen. 28 ℥ 16 β pro uno equo versicolore empto
 a domino Dithmaro Kol senatore. 100 ℥ 15 β pro uno equo
 nigro, vulgo rappen nominato, empto ab Elero Luchtemaker.
 28 ℥ 16 β pro equo a Ioachimo Wullenwefer Nicolao Ruter
 commodato, qui periit in profectione Frisiam versus, soluta
 Ioachimo Wullenwefer. 21 ℥ 12 β pro equo castanei coloris
 empto a Ioachimo Wullenwefer et solutum eidem. 24 ℥ 16 β
 pro equo venatico in Wolterp. 34 ℥ 18 β pro equo fusco
 empto a Loszekannen et tradito Marco Holsten. 62 ℥ pro
 equo nominato de schecken empto a Sluter. 43 ℥ 8 β pro
 equo empto a Goldener. 44 ℥ 19 β pro equo nominato
 Flaszmane empto a Conrado Goldener.

Pro avena: 768 ℥ 12 β 1 ℥.

665 ℥ 16 β 7 ℥ pro 119 choris 9 modiis et 2 vasis avenae.
 8 ℥ 11 β pro importacione et bibalibus. 5 ℥ 4 β pro inver-
 sione avenae. 40 ℥ 7 β 6 ℥ pro straminibus et precio scin-
 dencium. 12 ℥ 12 β pro vestitu famulorum stabuli. 5 ℥
 aurigae dominorum. 31 ℥ 1 β pro frenis et ridebete et aliis
 expositis ad usum stabuli et pro precio famulorum stabuli.

Vigilibus. 8 ℥.

4 ℥ Iohanni Roleken. 4 ℥ up dem Winserbome.

Ad elemosinam Britzendorp: 16 ℥.

8 ℥ Pasce soluta Alberto Krants. 8 ℥ Michaelis soluta eidem.

Commende Abel Meltzingk: 15 ℥ 4 β.

8 ℥ Pasche. 7 ℥ 4 β Michaelis.

Catharine Knubben: 20 ℥ Pasce per totum, per do-
 minum Iohannem Hulp recepta nomine filii sui Ioachimi.

Bonsackes: 16 ℥.

Testamentum Simonis de Utrecht ad bardazas:

8 ℥.

Testamentum Bernardi van der Heide ad con-
 vivium corporis Christi: 8 ℥.

Stipe domini Hinrici Abbendorp: 12 ℥ per Diricum famulum camerariae.

Commende magistri Iohannis Kloth: 12 ℥ soluta domino Petro Remsteden, post cuius obitum senatus est patronus.

Commende Twestrengen: 23 ℥ 4 β recepta per dominum Gerardum van Huthlem ad usum filii sui Hinrici.

Redditus in iudicio: 40 ℥ .

Ad naves civitatis: 278 ℥ 7 β 6 ℥ .

10 7 ℥ 19 β 6 ℥ pro diversis ad reficiendas naves tunnarum comparatis et collocatis. 10 ℥ 19 β pro nave tunnarum reficienda, tho bragende. 67 ℥ 14 β 2 ℥ pro navi parva tunnarum to bragende et pro funibus ad usum ejusdem. 55 ℥ 16 β 6 ℥ pro 5 schippunt et 6 marckpunt kabellgarens et $\frac{1}{2}$ 15 last picis ad usum majoris navis tunnarum. 1 ℥ 13 β pro funibus siccandis. 13 ℥ 5 β pro majori navi tunnarum tho brawende, computatum per Iohannem Rugen. 7 ℥ 10 β pro diversis utensilibus comparatis ad naves tunnarum. 97 ℥ 11 β 8 ℥ pro diversis ferreamentis ad usum ambarum navium 20 tunnarum soluta Hinrico Brockehoeth. 7 ℥ 8 β 8 ℥ ad usum navium tunnarum soluta Lutkino Sengestaken. 5 ℥ 15 β soluta Heynoni Kron tornatori. 2 ℥ 15 β pro lapidibus tunnarum.

Pro navibus ademptis: Nihil.

26 Pro hereditatibus ademptis: Nihil.

Ad vias et semitas: 33 ℥ .

8 ℥ ex legato magistri Iohannis Reyneken, Michaelis, per totum. 22 ℥ ex legato magistri Iohannis Kloth. 8 ℥ ex testamentis variis ad usum viae lapideae donata.

30 Pro censu adempto: 310 ℥ pro 300(l) marcis reddituum, quas ademimus in hereditate Theodorici Priggen, sita supra novo castro inter hereditates Iohannis Oszenbrugge et Petri vam Lo; Pasche instabit census.

Pro censu redempto: 3720 ℥ .

35 120 ℥ soluta sunt et redempta Ioachimo Berchanen, quibus eidem redemimus 6 ℥ reddituum. Hoc anno presente a Georgio Vilter redemimus 2880 ℥ summae capitalis aeris grossi, de

qua summa Iohanni et Annae Hagenouwes in termino Iohannis quotannis 144 ₧ reddituum pendimus, pro qua summa capitali eidem Georgio exolvimus 3600 ₧, qualibet pecia marcae grossae, quae hoc tempore 1 ₧ 8 ⷰ valebat, pro 20 β computata et expensa; et literas sigillatas recepinus et cassavimus.

Ad reisas dominorum: 975 ₧ 17 β 3 ⷰ.

24 ₧ 19 β pro sumptu domini Vincentii Mollers senatoris profecti in Ritzebuttel ad inspiciendam et cognoscendam arcem, quae eidem a senatu concessa et designata erat. 104 ₧ 14 β pro sumptu domini Dithmari Kolen senatoris et Iohannis Ritzenberges secretarii ad profectionem Bremam versus ad colloquium et tractatum cum legatis comitis Frisiae Orientalis. 152 ₧ pro sumptu domini Petri de Sprekelsen prothoconsulis et domini Ioachimi Mollers senatoris ad dietam in Zellis cum duce Ernesto Luneburgensi in negotio navigationis celebrandam, computatis donariis quibusdam in ea causa facta. 24 ₧ 19 β 2 ⷰ pro sumptu dominorum Petri de Sprekelsen consulis, Dithmari Kol, Ioachimi Sommerfeldt senatorum et Iohannis Ritzenberch secretarii in Harborch in causa Myndensium tractantium cum duce Otthone, item pro profectiunculis in Blankenese et Nygelant. 12 ₧ 7 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges in causa arresti bonorum et civium quorundam ad ducem Albertum Magnopolensem in Sweryn facto. 1 ₧ 17 β pro sumptu dominorum Dithmari Kol et Meynonis de Eytzen senatorum ad inspectionem fluviorum prope Dradenouw missorum. 17 ₧ 4 β 3 ⷰ pro sumptu prothoconsulum et senatorum ad inspiciendas insulas et territoria civitatis navigantium. 38 ₧ 8 β 4 ⷰ pro sumptu dominorum Vincentii Mollers, Dithmari Kol et Matthiae Reders in Segeberge ad inspiciendam fodinam cementi. 71 ₧ 2 β 2 ⷰ pro sumptu domini Petri de Sprekelsen prothoconsulis, Vincentii Mollers, Dithmari Kolen et Matthiae Reders cum aliis quibusdam in Ritzebuttel ad inspiciendam arcem. 1 ₧ 13 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges in Eiszlingen ad tractandum cum theolonario in Boytzenborch. 1 ₧ 6 β pro sumptu domini Dithmari Kol consulis ad emenda ligna

profecti. 53 ₰ 2 β pro sumptu dominorum Iohannis Roden-
 borch, Petri van Sprekelszen et Dithmari Kol in negotio arcis
 Bergerdorpe cum duce Saxoniae Magno in Ertheborch trac-
 tantium. 1 ₰ 2½ β tabellario in Dithmersiam. 1 ₰ 11½ β
 5 tabellario Ioachimo Langen ad ducem Saxoniae in Louwen-
 borch et Hadeleriam. 240 ₰ pro sumptu dominorum Dith-
 mari Kol et Ioachimi Sommerfelt senatorum ad faciendam
 transactionem cum comitibus Frisiae Orientalis de debitis
 civitati apud eosdem restantibus in civitatem Emedensem et
 10 Aurick missorum. 4 ₰ 12 β pro sumptu dominorum Dith-
 mari Kol et Vincentii Mollers in Wullffszfelde ad tractandum
 cum Marquardo van Bockwolden. 17 ₰ domino Vincentio
 Moller proficiscenti in Ritzebuttel ad inspicienda necessaria
 ad usum novae domus villicae. 27 ₰ 6 β domino Vincentio
 16 Moller senatori misszo in terram Hadeleriam ad dominum
 Magnum ducem Saxoniae. 10 ₰ 8 β pro speciebus ad usum
 cujusdam profectionis dominorum soluta apothecario civitatis.
 2 ₰ 4 β domino Dithmaro Kol senatori in Bergerdorpe. 17 ₰
 11 β pro sumptu domini Hermanni Rovers senatoris in Sege-
 20 berch ad regiam majestatem Daniae in diversis negociis.
 1 ₰ 16 β 4 ⚡ pro expensis Hinrici Schouwenborges dispen-
 satoris in Bergerdorpe. 12 ₰ pro sumptu domini Vincentii
 Mollers senatoris ad inspiciendum aedificium novum arcis
 Ritzebuttels. 108 ₰ pro sumptu magistri Martini Goebels
 25 secretarii cum tribus famulis miszi in Sweciam ad regem
 Gustavum in causza privilegiorum. 28 ₰ 4 β pro sumptu
 Iohannis Ritzenberges secretarii in Gottorp ad regiam maje-
 statem, principem nostrum.

Ad reisa capitanei et satellitum: 89 ₰ 3 β.

30 4 ₰ pro sumptu Baltazari van Hulsen missi cum literis ad
 Wiszmariam propter captivum Nicolaum Vaszmer praedonem.
 1 ₰ 6 β soluta magistro Martino Goebell secretario ad pro-
 fectionem in Bredenborch. 6 ₰ 8 β pro propina facta Hen-
 ningo Danneman profecto et absente cum magistro Martino
 35 Goebel secretario in Wormbs. 12½ β pro sumptu Henningi
 famuli equestris in Segeberge. 1 ₰ 13 β pro sumptu Iodoci
 Tilmans in Segeberge. 8 β Otthoni Schouwenborch in

Bergerdorpe. 12 ℥ 13 β pro sumptu famulorum equestrium inquiringentium Iohannem Koepken perduellionem. 10 ℥ 1 β pro sumptu 19 famulorum equestrium ad inquirendum Iohannem Koepken expeditorum. 8 ℥ 18 β 6 ℥ pro sumptu Baltazari van Hultzen bis missi ad duces Magnopolenses in causza perduellionis Iohannis Kopken. 15 $\frac{1}{2}$ β Petro Sprengpyll in Artelenborch. 17 β eidem in Mollen. 3 ℥ 4 β Ottoni Schouwenborch in Gottorp. 15 ℥ 10 β Hinrico Schouwenborch in Ratenow in causza arresti. 16 ℥ pro expensis famulorum equestrium expeditorum ad persecutionem perduellionis Iohannis Koepkens. 2 ℥ 16 β Hinrico Pingesten ad regem Daniae. 4 ℥ 6 ℥ pro sumptu Otthonis Schouwenborch missi in Lubeck.

Cursoribus: 163 ℥ 4 β 10 ℥ .

2 ℥ 2 β tabellario in Rostock. 4 $\frac{1}{2}$ β tabellario in Pynnenberge. 5 ℥ 4 β nuncio Heickenkoel ad electorem Saxoniae. 3 ℥ 2 β cuidam tabellario Magdeburgensi pro propina. 2 ℥ 3 β propinatum cuidam nuncio Spirensi in iudicio camerae. 1 ℥ 8 β soluta Marten tabellario in Zelle. 1 ℥ 11 β propinatum tabellario lantgravii. 12 β propinatum tabellario adferenti literas ab domino Herman Rover senatore. 1 ℥ 4 β Nicolao Testorp ad ducem Magnum Saxoniae in Louwenborch. 1 ℥ 4 β Alberto tabellario pro additamento salarii protectionis ad regiam maiestatem in Copenhagen in negotio mercatorum Iszlandencium. 12 β Hackenkol ad dominum Iohannem Rantzouw. 5 ℥ 12 β Anthonio Nigelandt ad Hinricum ducem Magnopolensem et civitatem Ratenow in negotio arresti Iorges Wideman. 1 ℥ 2 $\frac{1}{2}$ β Conrado Keiser ad protectionem in Ritzebuttel. 1 ℥ 16 β eidem ad protectionem in Zelle. 12 β Iohanni Scharthouwer in Ratzeborch. 1 ℥ 3 β eidem ad dominum Iohannem Rantzouwen. 10 $\frac{1}{2}$ β tabellario in Boytzenboch. 3 β propinatum tabellario Magdeburgensi. 2 ℥ 6 ℥ tabellario Nicolao Pestorp in Stoltenouw. 15 β Iohanni Rodenborch in Lubeck. 2 ℥ 8 β tabellario comitis Frisie Orientalis promittenti se allaturum responsum a comite. 2 ℥ 8 β tabellario Oszenbruggensi. 3 ℥ 1 β 4 ℥ propinata duobus tabellariis exteris adducentibus literas. 17 β tabellario Lubeck. 2 ℥ 3 μ pro propina

tabellarii adferentis literas a domino Hermanno Rover. 5 ℥
 5 β tabellario Iohanni Kock ad ducem Henricum Magnopo-
 lensem in Gustrouw et in Berlin in causza arresti Rateno-
 wensium. 10 $\frac{1}{2}$ β cursori in Segeberge. 1 ℥ 2 $\frac{1}{2}$ β Anthonio
 5 in Ritzebuttel misszo. 13 β tabellario Lubicensi. 2 ℥ 13 β
 Scharthouwer ad ducem Magnopolensem. 10 β 6 ℥ Antho-
 nio tabellario in Boytzenborch. 15 β Anthonio eidem in
 Lubeck. 4 β tabellario in Harborch. 2 ℥ 8 β Alberto nuncio
 ad comitem Orientalis Frisziae. 8 β Iohanni Scharthouwer
 10 in Bredenberch. 9 β tabellario in Stade et Buxtehude. 3 ℥
 4 β Conrado Keyszer in Embden. 16 ℥ 1 β Henningo Heit-
 man ad profectionem in Regenszburch ad dominum Her-
 mannum Rover. 3 ℥ 18 β Henningo tabellario misszo in
 Turgouw. 6 ℥ 8 β pro mercede diversorum tabellariorum
 15 per dominum Hermannum Rover in comitiis Ratisponnen-
 sibus exposita. 1 ℥ 12 β Henningo in Magdeborch. 1 ℥
 Henningo in Zelle ad adferendum saluum conductum ad
 nundinas. 3 ℥ 18 β Iodoco Trap nuncio imperialis camerae
 pro mercede allationis literarum. 1 ℥ 11 β propinatum Fer-
 20 dinando tabellario. 6 β tabellario aliquociens in Pynnenberge.
 12 β tabellario in Lubeck. 1 ℥ 11 β propinatum nuncio elec-
 toris Saxoniae. 15 β tabellario in Lubeck. 6 β nuncio in
 Reynebeke et Trittouw. 18 β pro sumptu nuncii iudicii ca-
 merae. 10 β Henningo tabellario in Buxtehude. 2 ℥ 8 β
 25 tabellario Nicolao ad dominum Hinricum ducem Magnopo-
 lensem. 6 ℥ 4 β Ioachimo Laugen Wormaciam versus ad
 revocandum magistrum Martinum Goebel secretarium. 9 ℥
 6 β Henningo in Spyram in negotio proscriptionis. 4 ℥
 nuncio ad electorem Brandenburgensem in causza arresti pe-
 30 cuniae Gregorii Widermans. 1 ℥ 12 β Lutkino Pistman ad
 ducem Albertum Mekelenburgensem. 1 ℥ 12 β eidem. 8 β
 cuidam tabellario. 3 ℥ 4 β nuncio Herkenkol ad electorem
 Saxoniae. 1 ℥ 4 β Iohanni Auctor Magdeburgensi. 1 ℥ 12 β
 Clawes Poster ad ducem Magnum in Louwenborch. 3 ℥
 35 4 β Alberto Hardelant in Embden. 9 β Iohanni Rodenborch
 in Artelenborch. 9 ℥ 18 β Henningo ad comitia in Re-
 genszborch. 1 ℥ 2 $\frac{1}{2}$ β tabellario in Ritzebuttel. 15 β ta-

bellario in Lubeck. 1 ℥ Alberto ad ducem Magnopolensem.
 2 ℥ 16 β Alberto ad electorem Saxoniae. 2 ℥ 11 β accepit
 Albertus ad adferendum saluum conductum ab episcopo
 Bremensi adferendo. 1 ℥ 4 β Henningo in Dithmersiam.
 12 β Henningo ad Zivert Swyn. 3 ℥ 8 β tabellario Iohanni 5
 in Embden. 10 β 6 ℥ cursori in Segebergae. 1 ℥ 4 β tabel-
 lario in Ritzebuttel. 10 β cursori Henningo, qui secutus est
 dominum Hermannum Rover in Segeberch. 1 ℥ 4 β propi-
 natum famulo domini Nicolai Bardewikes.

Secretis nunciis: 83 ℥ 16 β .

10

6 ℥ soluta Asszemaker indaganti et exploranti conatus Io-
 hannis Koepken. 8 ℥ duobus secretis nunciis ad eundem
 usum expeditis. 24 ℥ cuidam secreto nuncio tradita per do-
 minos prothoconsules et soluta eisdem. 21 ℥ 16 β certis se-
 cretis nunciis per dominos prothoconsules soluta. 24 ℥ se- 15
 creto nuncio tradita per dominum Vincentium Moller.

Summa omnium reddituum intra et extra ci-
 vitatem: 5686 ℥ 4 β .

Redditus perpetui in Hamborch Pasche et Micha-
 elis: 3332 ℥ 4 β .

20

Studio Rostochiensi: 8 ℥ soluta in vim quitantie. Eidem:
 6 ℥ soluta in vim quitantie. Vicarie domini Hinrici de
 Hacchedenn: 2 mal 9 ℥ 12 β (soluta Petro Sanderi). Eidem:
 4 ℥ soluta eidem Petro Sanderi. Vicarie domini Heinonis
 de Haccedenn: 2 mal 17 ℥ 12 β soluta domino doctore Ioh- 25
 anni Aepino superintendenti. Elemosine ad sanctum Spi-
 ritum: 8 ℥ soluta Martino Ieszen. Domui sancti Georgii:
 80 ℥ . Commende Tidtken Guzenn, Eidem commende Tidtken
 Guzenn, Adhuc eidem commende: 7 ℥ 8 β soluta magistro
 Martino Goebell secretario. Dorothee Krummendykes: 60 ℥ 30
 soluta magistro Hinrico van Broke. Beneficio domini Ge-
 rardi Arndes in Brunswigk: 2 mal 14 ℥ 8 β in vim quitantie.
 Anne Bockholtes: 36 ℥ recepta per Tylonem Nygelen nomine
 matris. Anne Bockholtes, nunc Marienwolde: 42 ℥ per Io-
 hannem Kop juxta quitantiam. Domino Iohanni Grimholt: 35
 48 ℥ . Commende sancti Andree in ecclesia sancti Nicolai:
 12 ℥ 16 β soluta magistro Martino Goebell secretario. Vicarie

- domini Ioannis de Radenn: 16 ₧ 16 β nomine domini Hermannii Rovers recepta per Petrum Mullen ad usum filii sui Petri. Eidem: 8 ₧ receptum per eundem nomine ejusdem domini Hermannii. Hans Drewes: 40 ₧ soluta religiosis in
- 5 Segeberge secundum tenorem quitantie. Nicolao Witten: 40 ₧ soluta Iohanni Roden. Domino Ioachim Nygel: 40 ₧ receptum per Tylonem Nygelen. Prebende doctorali: 32 ₧ recepta per dominum Iohannem Aepinum. Elsebe van der Hoyer: 48 ₧ soluta Hermannio Kroeger. Domino Ioanni
- 10 Wetkenn: 2 mal 10 ₧ soluta viduae per Everhardum Hugen. Catharine van Zeeven: 44 ₧. Domino Ioanni de Sprekelsenn: 24 ₧ soluta viduae domini Iohannis. Alleken van Loe: 12 ₧ soluta domino Iohanni van Spreckelszen ex parte fraternitatis apostolorum in Summo. Vicarie Bischorst ad
- 15 sanctum Petrum: 6 ₧ per dominum Iohannem van Spreckelszen. Magistro Ioachimo Sommerfelt: 28 ₧ 16 β. Curie sancti Georgii: 42 ₧ 8 (β) recepta per magistrum Arnoldum scribam curiae. Horis beate Marie ibidem: 28 ₧ 4 β receptum per Arnoldum scribam curiae. Prebende lectorali: 32 ₧ re-
- 20 cepta per dominum Iohannem Aepinum superintendentem. Ioachim Wittorp: 80 ₧ soluta Iasparo Wittorp per Georgium van Zeven. Domino Vincentio Moller nunc testamento magistri Iohannis Reineken: 48 ₧ per dominum Iohannem van Sprekelszen. Domui sancti Georgii: 20 ₧ recepit magister
- 25 Arnoldus Westphal scriba. Gretkenn Vrainen: 8 ₧ recepta per eandem. Curie sancti Spiritus: 12 ₧ per Hinricum Vedderszen. Domino Gerardo van Holte: 24 ₧ recepta per dominum Georgium van Holte. Testamento domini Nicolai Schulten: 18 ₧ soluta domino doctore Iohanni Aepino. Io-
- 30 hanni et Hinrico Gerloep: 60 ₧ soluta inn(!) vim quitantie domino Georgio van Winthem. Otto van Kampe: 24 ₧ per Petrum Rover. (Domino Hinrico Bantschouwen)*). Domino Brandt Smidt: 80 ₧. Magistro Ioanni Kloeth: 12 ₧ soluta Borchardo Kloeth in vim quitantiae. Domino Gerardo van
- 35 Holte: 40 ₧. Doctori Henningo Kissenbrugge: 17 ₧ per

*) Vacat.

dominum Vincentium Moller. Domino Georgio van Holte:
 40 ₧ eidem domino Georgio soluta. Testamento Metken van
 dem Busche: 14 ₧ recepta per magistrum Iohannem Ritzen-
 berch secretarium. (Ioachim et Hinrico Barchanen) ^{a)} 3 ₧
 de dimidio anno soluta Ioachimo Berchanen in solutione ⁵
 summae capitalis. Bernardo van Wintem: 60 ₧ per Balta-
 zarum Hohuszen. Vicarie in capella sancte Elisabet: 6 ₧.
 Eidem: 5 ₧ 8 β. Commende sancti Iacobi: 13 ₧ 16 β soluta
 Bernardo de Winthem. Testamento Heinonis Daberholl: 6 ₧.
 Memorie in Summo: 2 mal 60 ₧ magister Iohannes Rumhert ¹⁰
 monitor recepit. Conventus biguttarum in Hamborch: 48 ₧
 recepta per Margaretham Goetkens gubernatricem. Religiosis
 in Marienwolde: 36 ₧ recepta per Iohannem Kop juxta qui-
 tantiam. Domino Hinrico Ritzert: 80 ₧ soluta viduae et
 recepta per dominum Dithmarum Kol. Domino Theodorico ¹⁵
 Elfer: 80 ₧. Commende ad sanctum Georgium domini Wer-
 neri Hintzen: 7 ₧ 4 β soluta juratis Katherinae et curiae
 sancti Georgii. Thome Koppenn: 12 ₧ soluta magistro Hin-
 rico Schulten per dominum Iohannem Sommerfelt. Domino
 Iohanni Wetkenn: 40 ₧ receptum per Lucam Bekeman no- ²⁰
 mine magistri Andreae Froddeszen. Vicarie domini Hinrici
 Slaggen: 24 ₧ recepta per Iohannem van Esszen possessorem.
 Domino Ioanni Rantzouwen: 120 ₧ soluta in vim quitantie.
 Commende Hans Hertiges: 9 ₧ soluta domino Iohanni Schul-
 ten. Magistro Ioachim Sommerfelt: 56 ₧ recepta per eundem. ²⁵
 Anne Bestenborstels: 30 ₧ nomine ejusdem Annae recepta
 per dominum Valentinum Hanenkreyger. Conventui bigut-
 tarum in Hamborch: 17 ₧ 12 β soluta rectrici. Calende in
 Summo: 28 ₧ per dominum Iohannem van Spreckelszen.
 Petro Rover: 40 ₧ soluta eidem. Testamento Lutken Burin- ³⁰
 ges: 16 ₧ per dominum Iohannem Hulp recepta. Eidem
 testamento Lutken Burings: 16 ₧ per dominum Iohannem
 Hulp recepta. Agnete relicte domini Brandonis Smith: 128 ₧.
 Elseben relicte domini Hinrici Gerdes: 128 ₧ per Hinricum
 Wichman juxta quitantiam. Stipendio magistri Mauricii ³⁵

^{a)} Vacat.

- Wittenn: 24 ₧ per magistrum Simonem Witten recepta. Alteri stipendio ejusdem magistri Mauricii: 24 ₧ per magistrum Simonem Witten recepta. Vicarie sancti Iacobi ad altare Crucis sancte: 8 ₧ soluta Iohanni Rechouw. Anne
- 5 Hugenn: 60 ₧ soluta eidem per Iohannem Hugem filium. Heredibus magistri Hermanni Langenbeken: 52 ₧ recepta per Dethlevum Langenbeke. Domino Casparo van Schoneich: 60 ₧ soluta domino Casparo Schoneich in vim quitantiae. Domino Hinrico Gerloep: 80 ₧ soluta in vim quitantiae Geor-
- 10 gio van Wynthem. Everhardo Hugenn: 48 ₧ per Everhardum Hugem. Testamento Conradi Maneken: 6 ₧ soluta domino Ioachimo Moller. Commende altaris sancte Catharine: 6 ₧ soluta domino Iacobo Kroeger per dominum Vincentium Moller. Ioachimo Wullenwever in Perleberge: 30 ₧ recepta
- 15 per Andream Schulten. Arnoldo Hentzeke in Perleberge: 30 ₧ recepta per Andream Schulten in vim quitantiae. Commende in templo sancti Petri: 3 ₧ 12 β per Iohannem van Essen possessorem. Domui sancti Georgii: 160 ₧ soluta Arnoldo Westphalo scribe curiae. Domino Gerekinio Pawel:
- 20 72 ₧ recepta per Christopherum van Winthem. Domino Georgio Tobinck: 40 ₧ soluta in vim quitantie per Iohannem Hanneman. Casparo Fuchsz: 60 ₧ soluta Casparo Vuchsz in vim quitantiae. Liberis domini Alberti Westeden: 12 ₧ recepta per Matthiam van Ryne. Commendae sanctae Apolloniae in Summo: 6 ₧ per Hermannum Stakeman. Horistis in
- 25 char: de presenti anno iisdem non est solutum; deinceps solventur. Abel Bockwolden: 24 ₧ recepta per Abelen coquam Marquardi van Bockwolden. Commendae prepositurae: 10 ₧ 2 β soluta Gabrieli Schroder. Fabricae in Summo: 25 ₧ 18 β
- 30 per dominum Henningum Kisszenbrugge. Redditus perpetui in Hamborch Iohannis et Nativitatis: 2028 ₧ 8 β.
- Vicarie domini Heinonis de Hachede: 6 ₧ 8 β soluta doctori Iohanni Aepino superintendenti. Commende domini Simonis
- 35 de Utrecht: 8 ₧. Eidem: 9 ₧ 12 β. Domui hospitalis sancti Spiritus: 6 ₧ 8 β soluta per Gastmeyer. Testamento domini Ioannis Bennin: 64 ₧ per dominum Iohannem van Sprekelszen.

Commende ad sanctum Georgium: 6 ℥. Domino Hinrico Moller: 28 ℥ pro Ioachim Salszborch recepta. Domino Iohanni de Sprekelsenn: 16 ℥ Everhardo Hugem soluta. Domino Ioachim Nygell: 2 mal 40 ℥ (per Tylonem Nygelen nomine coheredum). Domino Alberto Lutouwen: 2 mal 16 ℥⁵ in vim quitantie. Geske Reyentorpes: 100 ℥ recepta per Paulum Rumbert et Georgium Reynstorp. Domino Hinrico Moller: 48 ℥ recepta per Ioachim Salszborch. Hans Hanses: 40 ℥ dominus Petrus de Sprekelsen prothoconsul recepit. Elsebe van der Hoyer: 12 ℥ soluta Hermanno Kroger.¹⁰ Nicolao Wittenn: 40 ℥ recepta per Iohannem Roden. Vicarie Heinonis de Hacheden: 8 ℥ soluta domino Iohanni Aspino doctori. Vicarie Bischorst senioris: 6 ℥ per dominum Iohannem van Sprekelszen. Monasterio predicatorum: 24 ℥ recepta per dominum Iohannem Rentzell provisorem schole. Domino Theodorico Elfer: 64 ℥. Magistro Ioanni Kloth: 6 ℥ soluta magistro Iohanni van Sprekelszen testamentario magistri Iohannis Kloth. (Hilleke Wiggerdes: 36 ℥)*). Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Ioannis Reineken: 36 ℥ per dominum Iohannem van Sprekelszen. Domino²⁰ Iohanni de Sprekelsenn: 18 ℥. Domino Bartoldo de Reno: 28 ℥. Eidem: 8 ℥ uxori Ioachimi Bekendorpes. Commende ad sanctum Georgium: 7 ℥ 4 β. (Henningo Busche)*). Domino Ioanni Wetken: 2 mal 10 ℥ (soluta viduae per dominum Petrum de Sprekelszen). Marienwolde: 60 ℥ recepta²⁵ per Iohannem Kop in vim quitantie. Testamento Ioannis Kotlouwen: 50 ℥ recepta per dominum Iohannem Sommerfelt. Heredibus domini Ioannis Krusen: 60 ℥ per Georgium Vilter recepta. Iohanni et Anne Hagenow: 144 ℥ soluta Georgio Vilter. Thome Koppen: 2 mal 24 ℥ (soluta Hinrico Schulten per dominum Iohannem Sommerfelt). Domino Ludolpho Schlichten: 6 ℥ recepta per Hinricum Wackerhagen. Clawes Grimen: 24 ℥ recepta per dominum Vincentium Moller nomine ejusdem. Heredibus Iacobi Schroders: 240 ℥ recepta per Lucam Bekeman in vim quitantie. Prebende Luneburgensi: 15 ℥ recepta per Ioachim Lampen. Commende³⁰

*) Vacat.

sancti Spiritus: 6 ₧ per Georgium van Winthem nomine gazophilacii. Prebende domini Ioannis Hulp: 12 ₧ prebendae domini Iohannis Hulp en soluta eidem. Vicarie sancte Catharine in Summo: 9 ₧ 12 β per dominum Bartoldum.

- 5 Otten van Kampe: 60 ₧ per Petrum Rover. Commende in ecclesia sancti Iacobi: 7 ₧ 4 β soluta Bernardo van Vinthem per Theodorum famulum camerariae. Testamento Lutkenn Baken: 60 ₧. Domino Iohanni Haker: 30 ₧ per Iohannem Kran. Hinrico Koller: 120 ₧ recepta per Gerardum Nygebur.
- 10 Casparo Fuchsz: 40 ₧. Domino Wulffgango van Uthenhoff: 200 ₧. Ioachim Brandt: 60 ₧ recepit Ioachim Grip. Vicarie in Groden: 5 ₧ soluta Iohanni Ritzenberch possessori per Ioachim Gryp.

Redditus victaliorum in Hamborch Pasce et

- 15 Michaelis: 190 ₧ 8 β,

Allken Koldehaves: 2 mal 8 ₧ recepta per eandem. Hilleke van Offen: 8 ₧ recepta per Iacobum Hanses. Relicte Ioachim Elrenhoff: 2 mal 6 ₧ soluta per dominum Ioachim Sommerfelt. Anne Billems: 8 ₧ receptum per Hinricum Vageth.

- 20 Hans Dudesche: 56 ₧ solutum eidem et receptum per Iacobum Witten in vim quitantie. Geske Kokenbeckers: 2 ₧ 8 β soluta eidem. Wommelken Knutes: 10 ₧ soluta eidem. Thome Wilden, Metken uxori ejusdem: 32 ₧ soluta relictæ Thomae Wilden. Wobbeke Omsen: 30 ₧ soluta eidem Wob-
- 25 beken presenti et solutionem acceptanti. Ilseben Gosens *): 17 ₧ soluta Iohanni Kop.

Redditus victalicii capelle scharkercken: Henning Nygeman: 4 ₧ soluta eidem per Diricum famulum camerariae. Ioannis et Nativitatis: 68 ₧.

- 30 Hans Hessen, Immeken ejus uxor: 32 ₧ soluta Iohanni Hessen. Relicte Ioachim Elrenhoff: 2 mal 6 ₧ recepta per dominum Ioachim Sommerfelt. Heinoni Lockerman, Gebbeke ejus uxori: 16 ₧ soluta Gebbeken relictæ Heynonis Lockermans recepta per Theodoricum. Alleke Holthusen:
- 35 8 ₧ soluta eidem Alleken.

---

*) Vacat.

Redditus victaliciorum in Lubeck Pasce et Michaelis: 38 ₧ 8 β.

Anna Wessentins: 2 mal 11 ₧ 4 β. Anne, Taleken Vagedes: 2 mal 4 ₧. Anne, Taleken Vagedes: 2 mal 4 ₧. ;

Redditus victaliciorum in Lubeck Ioannis et Nativitatis: 24 ₧ 16 β (Iohannis soluta per magistrum Martinum Goebel).

Anne Radtken: 2 mal 4 ₧. Eidem: 2 mal 2 ₧ 16 β. (Metke Sure)^{a)}: 2 mal 5 ₧ 12 β^{b)}.

Ad precium familiae: 1462 ₧ 4 β.

Phisico doctori Ioanni Wolmer: 4 mal 18 ₧. Magistro Ioanni Ritzenberch: 4 mal 8 ₧. Magistro Martino Goebel: 4 mal 8 ₧. Carsten Frese: 4 mal 4 ₧ 16 β. Hans Bulle: 3 mal 4 ₧ 16 β. Hinrick de kock: 4 mal 2 ₧. Hinrick Arendes^{a)}: Iohan Hille: 2 mal 4 ₧ 16 β, 2 mal 9 ₧. Orthgysz Koeler: 2 mal 4 ₧ 16 β, 2 mal 9 ₧. Herman Moller: 2 mal 9 ₧, 2 mal 4 ₧ 16 β. Hinrick Geistmeiger: 4 mal 9 ₧. Otto Schouwenborch: 4 mal 9 ₧. Bastian hoffsmidt: 4 mal 4 ₧ 16 β. Hinrick Pawelssen: 4 mal 9 ₧. Iohan van Kampe: 4 mal 4 ₧. Hinrick Pingsten: 4 mal 9 ₧. Lutke Bruns: 4 mal 9 ₧. Hinrick Schouwenborch: 18 ₧, 13 ₧ 16 β, 2 mal 18 ₧. Frederick Hoyer: 4 mal 9 ₧. Pawel Isendorp: 4 mal 9 ₧. Gerdt Dabelsteen: 4 mal 9 ₧. Frantz Raven: 9 ₧, 3 mal 4 ₧ 16 β. Henningk Danneman: 4 mal 9 ₧. Marcus Holste: 4 ₧ 16 β, 3 mal 9 ₧. Iasper Wegener: 4 mal 4 ₧. Ioest Tellemann: 4 mal 9 ₧. Hans van Rusche^{a)}: 2 mal 4 ₧ 16 β. Hans Barnefleth: 4 mal 4 ₧ 16 β. Hinrick Grundis: 4 ₧ 16 β, 3 mal 9 ₧. Baltzer van Hulsen: 3 mal 9 ₧. Peter Sprengpiel: 3 mal 9 ₧. Cordt Nacke: 4 ₧ 16 β; 2 mal 9 ₧. Clawes Ruter: 3 mal 18 ₧. Hans Mekelenborch: 9 ₧, 4 ₧ 16 β. Summa hujus 1008 ₧ 16 β.

Structurario: 16 ₧. Scriptori: 4 ₧. Titke Moller: 2 mal 20 ₧. Carpentario: 4 mal 3 ₧. Hoppenmeter: 4 mal 3 ₧ 4 β. Hans Roleke: 4 mal 4 ₧. Iochim Koeler: 4 mal 4 ₧.

^{a)} Vacat.

^{b)} Summa primae partis libri expositorum 17,466 ₧ 18 β 10 α.

- Pincernè: 4 mal 4 ℔. Muratori, dem decker: 4 mal 16 β.
 Thomas Fersen: 1 ℔ 12 β. Carsten Schele: 4 mal 3 ℔. Vigili
 in turri: 6 ℔, 8 β tor wigeschottel, 3 mal 6 ℔. Fontem respi-
 cienti: 4 mal 1 ℔. Purganti apud portam: 4 mal 1 ℔. Hans
 5 Ruge: 4 mal 4 ℔. Hans Kolckman: 4 mal 4 ℔. Heine
 Kroen: 4 mal 2 ℔. Dirick Reimerssz: 4 mal 2 ℔. Dirick
 Basche de steenbrugger: 1 ℔ 8 β. Clawes Huck: 4 mal 4 ℔.
 Custodi: 4 mal 1 ℔. Hans Hesse: 4 ℔ 16 β. Heine Leseman:
 4 mal 2 ℔. Hermen Wickhorst: 4 mal 2 ℔. Hinrick Grote:
 10 4 mal 2 ℔. (Lubbert Klusman *): pro eo Hinrick Heitkamp:
 4 mal 2 ℔. Lutken Pistman tabellario *): 1 mal 2 ℔. Hen-
 ning Heitman tabellario: 4 mal 2 ℔. Iohan Posteienbecker:
 4 mal 2 ℔. (Hans Strusz): pro eo Luder Kindup bussens-
 chutter: 3 mal 16 ℔. Hinrick Bruns: 4 mal 2 ℔. Iochim
 15 Alberdes: 4 mal 2 ℔. Cordt Louwenborch: 4 mal 2 ℔. An-
 dreas Achtesnicht bussenschutter: 4 mal 8 ℔. Cordt van der
 Vechte: 4 mal 1 ℔. Hans Kock: 4 mal 1 ℔. (Hinrick Berck-
 husen *): pro eo Laurens van Stade): 2 mal 2 ℔. Eler Elers:
 4 mal 2 ℔. Tonnyes Hoffman: 2 mal 2 ℔. Albert Herde-
 20 lant: 2 mal 2 ℔. Summa hujus: 410 ℔ 4 β.
 Ad precium musicorum: 22 ℔ 16 β.
 Hans Ebberdes: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz,
 Pasce; 1 ℔ 4 β Iohannis; 1 ℔ 4 β ad convivium vernale;
 1 ℔ 4 β Michaelis; 1 ℔ 4 β Nativitatis; 8 β offertorium. Cordt
 25 Ielckers: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz, Pasce;
 1 ℔ 4 β Iohannis; 1 ℔ 4 β ad convivium vernale; 1 ℔ 4 β
 Michaelis; 1 ℔ 4 β Nativitatis; 8 β offertorium. Henninck
 Dithmers: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz, Pasce;
 1 ℔ 4 β Iohannis; 1 ℔ 4 β ad convivium vernale; 1 ℔ 4 β
 30 Michaelis; 1 ℔ 4 β Nativitatis; 8 β offertorium.
 Citharistis in locum lutinistarum: 20 ℔ 8 β.
 Iochim Berlin: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz,
 Pasce; eidem adhuc totidem; 1 ℔ 4 β Iohannis; 1 ℔ 4 β ad
 convivium vernale; 1 ℔ 4 β; 1 ℔ 4 β Nativitatis; 8 β offer-
 35 torium. Dominicus Pale: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β

*) Vacat.

stadtdantz, Pasce; 1 ₧ 4 β Iohannis; 1 ₧ 4 β ad convivium vernale; 1 ₧ 4 β; 1 ₧ 4 β; 8 β offertorium. Hans Kolne: 1 ₧ 4 β Iohannis; 1 ₧ 4 β ad convivium vernale; 1 ₧ 4 β; 1 ₧ 4 β Nativitatis; 8 β offertorium.

Ad hūram famulorum: 76 ₧ 8 β.

Pincerne: 2 mal 2 ₧ 16 β. Coquo dominorum: 2 mal 2 ₧. Heine Leseman: 2 mal 2 ₧. Hinrick Grote: 2 mal 2 ₧. Herman Wickhorst: 2 mal 2 ₧. Cordt Ielckers: 2 mal 2 ₧. Iochim Berlyn: 4 ₧ pro sze et juvene suo Pasce; 2 ₧ Michaelis. Dominicus Pale: 2 mal 2 ₧. Carsten Schele: 2 mal 2 ₧. Hans Hesse: 4 ₧ 16 β. Lutken Pistman tabellario: 2 ₧. Henningk Heitman: 2 mal 2 ₧. Lubbert Kluseman: 2 mal 2 ₧. Hinrick Brunsz: 2 mal 2 ₧. Cordt Louwenborch: 2 mal 2 ₧. Iochim Alberdes: 2 mal 2 ₧. Hinrick Berkhusen *): (pro eo Laurens van Stade) 2 ₧. Eler Elers: 2 mal 2 ₧. Anthonius Hoffman: 2 ₧. Albert Herdelant: 2 ₧. Hans Kolbe: 2 ₧.

Pro vestitu familiae: 540 ₧ 12 β.

Magistro Iohanni Ritzenberck: 10 ₧. Magistro Martino Goebel: 10 ₧. 10 ₧ domino Hermannno Rover senatori pro vestitu praeterito anno 40, quamdiu in secretariatu fuit, merito. 36 ₧ pro vestitu famulorum ad comitia imperii Ratisbonensia cum domino Hermannno Rover senatore profectorum. 6 ₧ pro vestitu pyncernae. Ad usum soliti vestitus pro sex peciis panni Anglici nigri coloris, quarum sex quelibet 35 ₧ 10 β et una 41 ₧ 12 β constitit: summa 246 ₧ 19 β. Pro 11 peciis panni Hornensis, quelibet pecia emptā pro 11 ₧ 4 β; 2 peciae panni Gottingensis, quelibet pecia pro 6 ₧ 8 β: summa 137 ₧ 12 β. Pro 5 peciis panni Szoltwedels, quelibet pecia pro 3 ₧ 16 β: summa 19 ₧. 6 ₧ pro vestitu structurarii. 1 ₧ 12 β panni rasori de solito vestitu. 57 ₧ 9 β pro vestitu magistri Martini Goebels secretari et trium ipsius famulorum ad profectionem in Swetiam in causza communium privilegiorum et privatorum privilegiorum nostrorum impe-

*) Vacat.

- Pro diversis notabilibus: 1908 ₰ 7 ½.
- 13 ₰ 5 β 8 ½ pro sumptu domini Otthonis ducis Luneburgensis, qui huc adveniens invitavit notos suos e senatu, soluta Iodoco Rover. 12 ₰ domino Hermannno Rover soluta de termino Pasce, prout hactenus habuit nomine officii hactenus administrati usque Petri proxime preterito(!). 8 ₰ eidem de ordinario stipendio secretariatus eandem ob causam soluta. 12 ₰ 8 β pro mercede recessus civitatum Anze facti Lubece anno 40. 12 ₰ de termino Pasce licenciato vam Broke.
- 10 204 ₰ pro poculo deaurato in pondere habenti 120 lott donato domino Ottoni duci Brunsvicensi et Luneburgensi persoluta Francisco Oldehorst. 9 ₰ 6 β propinata domino Iodoco Mon doctori syndico Bremensi et cursori e Spira. 13 ₰ 5 β 8 ½ pro tapeto ad usum mensae in sede senatoria et velaminibus in nova cantzellaria comparatis soluta Christophero van Winthem. 54 ₰ pro duobus bobus Paschalibus. 15 ₰ 10 β propinata Hinrico Knustino. 40 ₰ pro novo ferreo instrumento ^{a)} ad coquendas placentas cum signis civitatis et dominorum totius senatus et secretariorum in eo expressis
- 20 a Gregorio Olstorp cive nostro facto. 12 ₰ magistro Hinrico vam Broke iurium licenciato pro stipendio suo de termino Iohannis. 6 ₰ 13 β 1 ½ soluta doctori Vito Scharff pro condimentis ad convivium domini Otthonis ducis Luneburgensis comparatis. 1 ₰ 12 β pro fenestra (nomine civi)tatis cum publico signo domino Henrico Vaszmar preszbitero donato(!).
- 25 18 ₰ soluta Ioachimo Eyken ad usum civium juniorum manuali bombarda ad scopum inter valvas civitatis ferientium pro 30 hebdomadis, (quolibet) hebdomada 12 β. 27 ₰ 19 β donata sunt doctori Levino de Embden syndico Magdeburgensi
- 30 pro officio civitati in causa navigacionis prestito: 160 ₰ in centum florenis Renensibus auri pro taxa confirmacionis privilegiorum nostrae civitatis a Caesarea Majestate Carolo quinto in comitiis Ratisbonnensibus per dominum Hermannum Rover senatorem expedita et obtenta, quamquam enim
- 35 taxa eadem ad ducentos florenos Renenszes in cancellaria

^{a)} Am Rand: kukiser.

imperiali instituta et postulata fuit, tamen ad dimidietatem
 industria ejusdem domini Hermanni est obtenta. Adhuc
 162 ₰ 10 β pro diversis donariis et propinis ob eorundem
 privilegiorum confirmationem et eorundem duplicatum can-
 cellariae imperiali et nonnullis benevolis consiliariis caesariis
 factis impetranda. 1 ₰ 4 β pro fenestra cum signo civitatis
 cuidam civi Ratenoensi donata. 41 ₰ 18 β pro propina
 diversarum scripturarum in comitiis expeditarum. 240 ₰
 solvimus hoc anno doctori Frederico Reffsteck advocato ju-
 dicii imperialis camere de tribus annis, videlicet 39, 40, 41,
 de termino Michaelis juxta ipsius quitantiam in 150 aureis
 Renensibus, de quolibet termino 50 aureis Renensibus per-
 solutis. 11 ₰ soluta magistro Hinrico van Broke licentiatu
 pro stipendio suo de termino Michaelis. 24 ₰ soluta Hiero-
 nimo Wideman probatori numismatum pro stipendio suo
 Michaelis. 6 ₰ 4 β pro scripturis e cancellaria electoris Sa-
 xonie senatui missis. 12 ₰ magistro Hinrico van Broke
 licentiatu pro stipendio Nativitatis. 101 ₰ 4 β soluta sunt
 Alexio Wulff sutori pro 100 urnis e corio factis ad usum
 commodi publici. 200 ₰ hoc anno soluta sunt Hinrico
 Schulten nomine reddituum de summa capitali domini
 Wulffgangi Uthenhauwers anno praeterito termino Nativitatis
 Christi, sed propterea, quod primus erat solutionis terminus
 et titulus non erat factus, per errorem non sunt inscripta.
 170 ₰ 10 β 3 ⷰ pro sumptu, expensis et mercede Liborii
 Hoppen et Heynonis Langen ad prosequendum in judicio
 capitali episcopi Monasteriensis Iohannem Havicke et fratrem
 ipsius, captivos in Bevergerden. 49 ₰ 15 β 9 ⷰ pro expensis
 victus et mensa et vestitu Francisci Tymmermans juvenis
 pictoris, soluta Lucae Cranach nobili et illustri pictori, ipsius
 hero. 21 ₰ 1 β pro quatuor tunnis cerevisiae nostratis et
 vectura earundem, quae propinatae sunt doctori Luthero,
 Philippo Melanchoni et Pomerano in Wittenberch. 72 ₰
 2 β 8 ⷰ *) pro sumptu domini Anthonii comitis de Olden-
 borch, qui huc in transitu a rege Daniae declinavit et liberas

*) Nota.

beneficio senatus expensas in diversorio habuit. 173 ₰ 11 β 6 ḷ exposita sunt hoc anno ad usum paludis aucarum, ubi instituuntur pro panniparatoribus de wanthramen.

Ad diversa: 379 ₰ 9 β 10 ḷ.

- 5 1 ₰ 14 β pro expensis Iohannis Blydeckers miszi ad Novum Opus ad inspiciendum defectus domus ibidem. 1 ₰ 4 β pro factura vestis Hinrici Pawelsen. 3 ₰ 8 β pro casside Iodoci Tillemans. 6 ₰ 4 β pro zinzibere ad usum computacionis dominorum, Petri. 11 β pro lineis sacculis ad usum literarum
- 10 missarum in scriptoria. 3 ₰ 4 β pannirasori pro tribus peciis nigri panni et una pecia grisei panni. 12 β pro velamine ad usum cameræ probatoriae. 16 β cloacario Pasce. 5 ₰ 8 β pro captivorum duorum sumptu soluta praeconi. 1 ₰ 13 β pro sumptu cuiusdam equi, qui interiit in profectione Berli-
- 15 nensi ad marchionem Brandenburgensem. 3 ₰ 12 β cuidam Georgio Hoppener profitenti sze fundum Albis ante civitatem profundiore facturum. 3 ₰ 12 famulis ante praetorium ad calceos. 10 ₰ 16 β Hartich Erich soluta mercedis causa pro confectione cancellarum artificialiter ad usum fenestrarum
- 20 camerariae factarum. 2 ₰ soluta Georgio Olstorp pro quadam pictura civitati facta. 1 ₰ 7 β pro serico ad usum tapeti in tribunali ad mensam senatus. 1 ₰ 11 β pro bibalibus donata tabellario adforenti Lutheri libellum contra ducem Brunsvicenszem Henricum. 9 ₰ 15 β 4 ḷ pro sumptu prandii
- 25 habiti, quando senatus inspecit fundum Albis. 9 ₰ 19 β pro sumptu et propina Iurgen Glessingers artificis profitentis emendandi fundi Albis. 6 ₰ 4 β pro diversis ad usum Carnisprivii per struturarium exposita. 3 ₰ 2 β pro duobus salvis conductis ab episcopo Bremensi allatis ad tractatum cum
- 30 legatis comitis Frisie in Brema. 1 ₰ 11 β pro salvo conducto Luneburgensi ad nundinas Iubilate. 1 ₰ 4 β pro cancellis coloribus depingendis. 1 ₰ 2 β 4 ḷ pro septem saccis ad usum colligendi graminis. 6 ₰ 10 β pro sumptu trium captivorum. 2 ₰ 1 β pro sumptu Heynonis Kron ad ducendos
- 35 boves in Luneborch. 16 β cloacario. 1 ₰ 4 β eidem pro sepultura trium demortuorum corpora(l). 15 ₰ 12 β pro sumptu trium militum gregariorum equitum captivorum in Hadeleria

terra et dimissorum. 5 β aurigae dominorum misszo in
 Bargerdorpe. 65 $\mathfrak{G}$ soluta Paulo Bar pro quatuor wanthramen.
 4 $\mathfrak{G}$ Hermanno Krusen donata ipsius egestatis causza, habi-
 tanti supra schardor. 1 $\mathfrak{G}$ 5 β pro expensis Hieronimi Wi-
 dermans. 4 $\mathfrak{G}$ 17 β pro tribus candelabris posiliciis. 5 $\mathfrak{G}$ 9 β 6
 pro cistella quadam ad usum profectionis dominorum empti.
 2 $\mathfrak{G}$ 8 β pro peris ad transportacionem scripturarum compa-
 ratis. 16 β cloacario. 4 $\mathfrak{G}$ 12 β preconii pro sumptu et meri-
 cede unius captivi interempti gladio et duorum proscriptorum.
 15 $\mathfrak{G}$ 12 β soluta Bernhardo Hollander pro pondere ad usum 10
 librae, vulgo eyn punder. 1 $\mathfrak{G}$ 14 β reddita sunt Eggardo
 Bokelman de solutis redditibus. 2 $\mathfrak{G}$ 8 β pro fornace vel
 camino collocando. 1 $\mathfrak{G}$ 2 β Iohanni Gottschalek ad usum
 cuprei canalis. 2 $\mathfrak{G}$ 4 β 2 $\mathfrak{A}$ pro sumptu dominorum came-
 rariorum in certo negotio. 1 $\mathfrak{G}$ capitulo Hamburgensi crutze- 15
 penninck soluta magistro Iohanni Gerleffstorp. 2 $\mathfrak{G}$ 3 β
 thesaurario nomine rectoris cripte grunthure, quemadmodum
 in annis superioribus reperitur. 3 $\mathfrak{G}$ 2 β pro sumptu ejus,
 qui nitrum parare profitetur. 2 $\mathfrak{G}$ pro pastura bovis mas-
 culi. 12 $\mathfrak{G}$ 16 β pro sumptu feminae de Barbi soluta hospitali 20
 sancti Spiritus. 1 $\mathfrak{G}$ pro pastura bovis masculi. 4 $\mathfrak{G}$ 1 β
 famulis equestribus ad Carnisprivium. 2 $\mathfrak{G}$ 10 β famulis do-
 mesticis decem ad calceos. 16 β famulis ante praetorium ad
 Carnisprivium. 12 $\mathfrak{G}$ soluta sunt hoc anno Iohanni van
 Dulken tectori plumbi pro annis servicii sui stipendii non 25
 persolutis. 17 $\mathfrak{G}$ 3 β pro sumptu Wilhelmi Reyneken missi
 ad ducem Albertum Magnopolenszem in causza frumentaria.
 14 $\mathfrak{G}$ 8 β soluta Otthoni van Munster pro una lapidea janua
 ad usum camerariae. 1 $\mathfrak{G}$ 12 β pro appellatione Martini Sluters.
 11 $\mathfrak{G}$ 7 β pro viridi panno Anglico ad cooperculum mensae 30
 et pro cera er serio ad usum facium et candelarum pro
 legatis tractaturis in nova domo senatus. 12 $\mathfrak{G}$ pro mensa
 scribae curiae structurae soluta structurario. 5 $\mathfrak{G}$ 10 β pro
 unguento et cura equorum soluta Sebastiano hoffsmidt. 2 $\mathfrak{G}$
 11 β soluta magistro Iohanni Roden pro probatione numisz- 35
 matum. 8 $\mathfrak{G}$ sigillatori. 10 $\mathfrak{G}$ 5 β pro panno velamenti ad
 usum currus dominorum et pro confectione ejusdem. 1 $\mathfrak{G}$

- 4 β pro bibalibus Christophero van. Winthem. 6 ℥ 8 β deducta sunt de hura in Wolterp, propterea quod ibi Nicolaus Ruter gratis habitat, ne summa in receptis fieret incerta.
- 5 ℥ pro ligneis oculis soluta Theodorico famulo camerariae.
- 17 β custodi in Summo. 16 β dem swertveger. 4 ℥ Liborio Hoppen accusatori publico de 10 nocentibus, partim capitali, partim arbitrario supplicio adfectis. 2 ℥ 8 β pro stipendio Liborii Hoppen, partim publico, partim privato camerarie.
- 1 ℥ 4 β donarunt eidem domini camerarii. 1 ℥ 4 β pro sepultura trium nocentium supplicio adfectorum. 11 ℥ 12 β Vito praeconi de nocentibus supplicio adfectis et eorum victu.
- 4 ℥ collectori testamentorum.

In negotio foederis religionis causa initi:
954 ℥ 3 β .

- 15 941 ℥ 19 β pro sumptu et expensis domini Hermanni Rovers senatoris in causa religionis ad comicia caesarea in Regensborch ad tractatum conciliacionis et compositionis controversiarum cum adversariis Evangelii celebrandum misszi una cum damno in pecunia erogata passzo, sze ad octuaginta talenta
- 20 extendente. 6 ℥ 4 β ad cancellariam domini electoris Saxoniae pro recessu Nuwenburgensi. 6 ℥ Anthonio Michaelis tabellario Wittenburgensi, qui tulit eundem recessum e Torgaw in Hamborch et iterum cum literis mittebatur in Torgaw.

Ad turrim Novi Operis: 80 ℥ .

- 25 40 ℥ Pasce soluta Hinrico Schouwenborch ante terminum propter ipsius preces per ipsius famulum juxta ipsius literas. 40 ℥ Michalis soluta eidem per famulum ipsius.

Ad structuram ibidem: 6 ℥ 8 β .

- 5 ℥ 4 β pro 100 bomholtes et 100 elrenbrede. 1 ℥ 4 β pro
- 30 ferreamentis soluta Hinrico Brokehoevet.

Ad castrum Ritzebuttel: 170 ℥ 12 β pro stipendio et salario victaque stipendiariorum et aliquot bombardistarum hoc anno pro custodia castri eodem misszorum, prout lacius in libro castrorum.

- 35 Ad structuram ibidem: 1427 ℥ 18 β 9 ℥ pro aedificatione novae domus villicae in Ritzebuttel et diversis aliis reparatis in arce eadem.

Ad usum Tollenspiker: Nihil.

Redditus in Eislingen: Nihil.

Ad castrum Bergerdorp: 15 ₧ 3 β soluta sunt hoc anno pro nostra portione Iohanni Grotejan, locum tenenti domini Nicolai Bromsen prothoconsulis Lubicensis, nomine 5 decem nautarum ad custodiam arcis misszororum pro stipendio et sumptibus eorundem.

Ad structuram ibidem: 52 ₧ 11 β 6½ 8 soluta sunt hoc anno pro necessaria reparatione arcis Bergerdorpensis pro nostra portione juxta computationem Iohannis Grotejans, 10 vicarii domini Nicolai Bromszen prothoconsulis Lubicensis, praefecti arcis ejusdem.

Ad usum Glindesmor: 59 ₧ 3 β.

4 mal 12 ₧ Hinrico Krekebom. 2 ₧ 11 β pro ferreis clavis ad usum Morborch soluta Iohanni Graven. 4 ₧ pro uno 15 choro cimenti de quinta rusa. 4 ₧ 12 β pro mercede quatuordecim dierum Iacobi Roden muratoris.

Pro pergameno et papiro: 113 ₧ 14 β.

2 ₧ 8 β pro 2 risis papiri. 34 ₧ 16 β pro 9½ decadis mediocris et tribus decadis majusculis pergameni empto (!) a Ioachimo 20 Schroeder. 18 ₧ 4 β pro 13 decadis pergameni soluta mulieri. 1 ₧ 4 β pro risz papiri. 10 ₧ 16 β pro 9 risis papiri. 1 ₧ 4 β pro uno reiso papiri. 15 ₧ 12 β pro 6½ decadibus pergameni emptis a quodam nauta. 3 ₧ pro 2 risis et sex libris papiri. 25 ₧ 4 β pro 18 decadibus pergameni empto (!) 25 a muliere. 1 ₧ 6 β pro 1 riszo papiri.

Ad usum Ossen-, Billen- et Vinckenwerders:

41 ₧ 11 β.

5 ₧ 7 β ad reparationem aedificii in Osszenwerder. 20 ₧ donata sunt praefecto vel schulteto in Osszenwerder ad sub- 30 levationem damni in submersione ipsius pecorum passzi ob rempublicam. 4 ₧ 4 β ad reparationem aedificii in Billenwerder. 12 ₧ pro novo rete comparato ad usum Billenwerder.

Solvenda de Billenwerder: 16 ₧.

8 ₧ 8 β choralibus in summo. 8 ₧ Goetken Heitmann dem 35 vagede.

Ad usum Woldorp: 79 ₧ 11 β.

3 ℥ 4 β vor eyne brandtrode soluta domino Vincentio Moller.
 6 ℥ 15 β pro ferreamentis ad usum canum venaticorum soluta
 Iohanni Graven. 19 ℥ 4 β pro salario venatorum. 18 ℥ 5 β
 pro diversis venationibus. 3 ℥ 5 β pro retibus venatorum.
 5 17 ℥ 4 β pro reiszis. 8 ℥ 10 β pro diversis. 3 ℥ 4 β pro
 venatione silvestrium aprorum.

Ad usum Hamme: 225 ℥ 9 β 11 ℥ .

8 ℥ pro salario prefecti Conradi van der Vechte. 1 ℥ 4 β
 pro vestitu ejusdem. 137 ℥ 10 β 10 ℥ pro refectioe et re-
 10 paratione domus schulteti Hamminensis. 78 ℥ 15 β 1 ℥ pro
 aggeratione, plagegelt dammene et expositis per dominos
 Albertum Oldehorst et Iohannem Rentzell.

Ad usum Vulsbutt: Nihil.

Ad sistas stolidorum: Nihil.

15 Histrionibus: 15 ℥ 17 β diversis nunciis et histrioni-
 bus principum, exposita per dominum Meynonem de Eytzen
 theolonarium.

Ad bombardas: 1003 ℥ 7 β 8 ℥ .

177 ℥ 12 β pro 96 ferreis bombardis, vulgo haken nominatis,
 20 quamlibet pro 1 ℥ 17 β emptis a Reynoldo Schaden Brunz-
 wicensze. 60 ℥ 14 β pro 10 schippunt 15 lizbunt (!) ferreorum
 globorum ad usum earundem haken, quolibet schippunt pro
 7 marcis et 1 β . 14 β 9 ℥ soluta funifici pro diversis funibus.
 359 ℥ 3 ℥ pro domo bombardarum reficienda, tecto reparando,
 25 lignis acuendis et restituendis et bombardis collocandis juxta
 computationem domini Georgii vam Holte in scriptis collo-
 catam et exhibitam. 405 ℥ 6 β 8 ℥ pro 3040 ℥ pulveris
 bombardici a Theodorico Kruszman emptis.

Ad vias lapideas extra civitatem: 100 ℥ con-
 30 versa sunt hoc anno ad usum viae lapideae extra portam
 lapideam.

Ad usum libre: 84 ℥ Ludero Prallen rectori librae
 civitatis pro ipsius salario et expensis ac salario duorum
 famulorum ejusdem librae secundum conventionem cum
 35 eodem factam.

Ad usum cranonis: 187 ℥ .

6 ℥ 14 β Arnt Slyman. 6 ℥ 14 β Arent Luders. 28 ℥ 1 β

pro 3 schippunt 1 lispunt kabelgarns. 6 ℥ 14 β Arndt Slyman.
 6 ℥ 14 β Arndt Luders. 9 ℥ 7 β pro 1 schippunt et 1 lispunt
 kabelgarns ad usum cranonis computatum per structurarium.
 6 ℥ 14 β Arnoldo Slyman. 6 ℥ 14 β Arnoldo Luders.
 48 ℥ Conrado Roleves gubernatori cranonis pro medietate
 salarii sui de termino Michaelis. 6 ℥ 14 β Arnoldo Slyman.
 6 ℥ 14 β Arnoldo Luders. 48 ℥ Conrado Roleves gubernatori
 cranonis pro altera medietate salarii sui.

Pro cerevisia aliena: 17 ℥ 2 β .

16 ℥ pro duobus vasis cerevisiae Embeccensis propinatis
 principi nostro in Segeberch. 1 ℥ 2 β pro cerevisia Embeccensi
 ad praetorium.

Pro cera: 12 ℥ 12 β pro cera ad sigillacionem literarum.

Pro gytt et amigdalibus: 75 ℥ .

Pro speciebus dominorum: 106 ℥ 12 β 11 ℥ per
 dominum Georgium vam Holte.

Pro speciebus et confectionibus: 267 ℥ 12 β .

151 ℥ 4 β in festo Petri. 86 ℥ in festo Thomae. 30 ℥ 8 β
 fautoribus apothecae.

Ad usum domus nostrae in Lubeck: Nihil.

Ad usum tunnarum super Albim: 137 ℥ 5 β 8 ℥ .
 44 ℥ 14 β 8 ℥ pro victualibus diversis e curia structurae ad
 locandas tinnas expositis. 1 ℥ 13 β pro mercede vigilis, qui
 per hyemem custodivit unam navim tunnarum. 1 ℥ 4 β ad
 collocandam bakam. 1 ℥ 12 β pro locanda tunna. 14 β de
 tunna tho blasende. 16 β Iohanni Rugen pro calceis. 6 ℥
 pro diversis ferreamentis ad usum tunnarum soluta Iohanni
 Graven. 12 ℥ 12 β 6 ℥ pro diversis funibus ad usum am-
 barum navium tunnarum soluta Iohanni Smidt funifici.
 68 ℥ pro quinque tinnis marinis soluta Martino Poytyn
 doleatori.

Ad expeditionem propter abductionem boum
 et frumentorem: 753 ℥ 16 β .

202 ℥ 12 β 4 ℥ pro diversis victualibus ad usum ambarum
 navium tunnarum et unius eversz ad prohibitionem avectionis
 frumentorum de Albi expeditarum. 5 ℥ pro panibus
 et caseis ad usum navis tunnarum expeditae ad prohibitionem

avectionis frumentorum. 9 β 6 ℥ ad usum ejusdem. 15 ℥ 12 β pro stipendio nautarum et Iohannis Rugen cum uno evero expedito ad prohibendam devectionem frumentorum. 141 ℥ 18 β 10 ℥ pro victualibus ad usum minoris navis
 5 tunnarum ad prohibendam avectionem frumentorum expedita, partim a curia structuræ, partim alias comparatis, expositis. 77 ℥ 14 β pro stipendio Iohannis Kolckmans et nautarum expeditorum ad prohibendam avectionem frumentorum. 69 ℥ 8 β pro stipendio Iohannis Kolckmans et ipsius coadjutorum
 10 nautarum expeditorum ad prohibendam avectionem frumentorum circa Penthecosten. 132 ℥ 11 β pro stipendio Iohannis Rugen et ipsius nautarum expeditorum ad prohibitionem avectionis frumentorum, quando Conradus Blome erat ipsius capitaneus. 18 ℥ pro stipendio Iohannis Kolckmans et nau-
 15 tarum ad eundem usum expeditorum. 57 ℥ 1 β 8 ℥ pro stipendio et sumptu Iohannis Rugen et 12 nautarum cum uno ever expeditorum ad prohibendas naves avecturas frumentum e Dithmiersia. 8 ℥ 16 β pro stipendio Luder Kruddupes bombardistæ ad eundem usum. 1 ℥ 4 β quator viris
 20 adducentibus huc duas naves Bremenszes. 12 β duobus viris adducentibus huc naves Bremenses. 13 ℥ 12 β 8 ℥ pro victualibus expositis per dominum Georgium Platonem præfectum Ritzebuttellensem Iohann Rugen expedito ad prohibitionem frumentorum. 3 ℥ 16 β pro sumptu Nicolai famuli
 25 theolonei ad naves tunnarum miszi. 5 ℥ 8 β Iohanni Rugen ad usum expeditionis expedito pro necessariis expensis.

Damnum passum: 99 ℥ 14 β 6 ℥ .

10 ℥ defecerunt in loculis de tributo divae Catherinae. 18 β defecerunt in aliis loculis. 5 ℥ 8 β defecerunt in loculis quibusdam traditis domino Hermanno Rover. 8 ℥ damnum
 30 passi sumus in victualiciis Lubicensibus per hospitem nostrum non solutis. 2 ℥ 6 $\frac{1}{2}$ β defecerunt in loculis structurarii. 73 ℥ in detractis camerariae in solutione reddituum et in reprobra moneta aliisque diminutionibus et damnis variis.

36 Ad usum et perfectionem fossatorum et fortalitorum: 1456 ℥ 18 β 7 ℥ .

506 ℥ conversa sunt hoc anno ad refectionem et structuram

rotundi valli ante portam lapideam juxta tenorem computationis Iaspari van Emerszen. 426 ₧ 8 ρ 11 ⷰ conversa sunt hoc anno et exposita ad reparationem diversarum rerum necesszariarum valli stercorii vulgariter nominati retro monasterium divae Magdalene juxta computum domini Hermanni Rovers senatoris. 524 ₧ 9 ρ 8 ⷰ conversa sunt hoc anno ad reparationem valli ante milrendor juxta computationem domini Laurentii Nygebur senatoris.

Ad usum Hammerdigk: 14 ₧ 5 ⷰ pro plagegelde et reficiendo aggere.

In caussa differentiarum cum capitulo in judicio camere imperialis: Nihil.

Ad flumen ab alto ponte versus Winserbom purgandum: 175 ₧ 13 ρ 4 ⷰ.

161 ₧ 3 ρ 4 ⷰ exposita sunt ad flumen suprascriptum purgandum juxta computum domini Georgii van Holte. 14 ₧ 10 ρ ad usum novi stakets pro fundo emendando Albis facti.

Exposita in generali: 113 ₧ 12 ρ.

10 ₧ 17 ρ. 1 ₧ 12 ρ duobus secretariis pro lectura privilegiorum. 1 ₧ 11 ρ pro salvo conductu ad nundinas Michaelenses. 9 ₧ 12 ρ soluta sunt hoc anno vicariis tribus capellae ad sanctum Anscharium de redditibus retardatis tribus(!) transactione cum iisdem facta. 14 ₧ 8 ρ pro uno sprengie ad januam lapideam ad usum theolonii ante praetorium. 5 ₧ 8 ρ pro tormentis bellicis in terram Hadeleriam ad usum principis Louwenburgensis missorum. 6 ₧ pro veste juvenis doctoris domini Wolmari physici publici. 1 ₧ 4 ρ servitoribus molae inferioris ad incendium primam cupam aquae adferentibus. 12 ρ famulis molae superioris adducentibus secundam cupam ad incendium. 8 ₧ 19 ρ 6 ⷰ pro candelis cereis et ex sevo ad usum praetorii soluta Hinrico Arendes pincerne. 14 ρ pro candelabris posiliciis ad usum praetorii. 1 ₧ 19 ρ pro crateribus et flabellis soluta pyncerne. 2 ₧ 8 ρ pro emendatione mensalium. 8 ₧ 14 ρ pro emendacione et reparatione amphorarum, importacione carbonum, verrendos caminos praetorii, portacione cistae argenteorum vasorum et verriculis. 2 ₧ 2 ρ pro cooperculis argenteorum vasorum et pro duobus

majusculis cancellis ad usum praetorii. 24 ₰ 16 β donata sunt hoc anno Erico Schutten dem richtevagede ad sublevationem expensarum. 4 ₰ 6 β pro reficiendis argenteis clenodiis computatum per pyncernam. 8 ₰ soluta Thomae Kock
 5 pro pastura unius equi Slepegrellen.

Pro frumento adempto: 20 ₰ 9 β.

10 ₰ 17 β pro inversione frumenti supra pilszerhusze et schare positi. 9 ₰ 12 β pro inversione frumenti super pilszerhuse et schare.

10 Redditus ad usum novi fossati: (444 ₰.)

Pasce: 132 ₰.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₰ soluta viduae per Everhardum Hugem. Horistis capelle thom schare: 32 ₰ recepta per dominum Iohannem Lutkens. Magistro Hinrico Schulten: 60 ₰
 15 soluta magistro Hinrico Schulten per dominum Ioachimum Sommerfelt.

Michaelis: 312 ₰.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₰ soluta viduae per Everhardum Hugem. Domino Alberto Westeden: 32 ₰ per Matthiam van
 20 dem Ryne. Domino Ioanni Hugem: 40 ₰ soluta viduae. Monasterio in Hervestehude: 120 ₰ soluta per dominum Christopherum van Winthem. Domino Hinrico Ritzert: 60 ₰ soluta viduae per dominum Dithmarum Koll. Eidem: 20 ₰ eidem viduae per eundem.

25 Sciendum, quod hoc anno ad postulata senatus ac reipublicae civitatis Embeccensis, quae praeterito anno per nefarios incendiarios, qui authoribus et jussoribus quibusdam
 30 reviviscentis ac illustratae veritatis Evangelicae ac religionis persecutoribus ac hostibus plusquam humano ausu ac malicia excitati frequentes ac magno numero in Germania passim
 et in ditionibus principum ac civitatum confederatarum eandem synceram divini verbi confessionem Augustanam constanter sustinencium horribilia incendia urbium ac vicorum
 35 excitaverunt, funditus adeoque eciam, ut ne unum quidem tam publicum quam privatum aedificium in tota urbe reliquum manserit, conflagravit atque exusta est: permissione
 spectabilis senatus fortuna exustae civitatis miserati contri-

bucio ac collatio in hac civitate facta est et, in qualibet parochia civibus quatuor negocio dato, partim collecta, partim a gazophilacio pauperum contributa sunt 904 ₧ 8 β, quibus senatus ducenta nonaginta quinque ₧ 12 β addidit, sic quod summa mille aureorum monetae vulgaris completa et ad eandem civitatem per ipsius cives ad hoc literis publicis procuratoribus constitutis missa est: Summa 295 ₧ 12 β *).

Summa summarum tocius libri expositorum: 30,456 ₧ 2 β 6½ ᄡ.

1542.

10

RECEPTA.

Anno Domini millesimo quingentesimo quadragésimo secundo domini Dithmarus Koll et Ioachimus Moller, hujus civitatis camerarii, receperunt infrascripta. Primo:

Redditus et hura: 1540 ₧ 13 β 9 ᄡ.

15

In parochia sancti Petri: 202 ₧ 4 β.

4 ₧ 16 β Geske Meygers. 3 ₧ 12 β Tonnyges Elers. 64 ₧ Ioachim Geverdes. 8 ₧ ex parte scharkarcken. 12 ₧ 16 β Petrus Rover. 4 ₧ 16 β magister Iohan Rumhert. 22 ₧ 8 β Wolder Schacht. 8 ₧ Ciriacus Plincke. De domo librae nihil. 3 ₧ Otto Broderman. 8 ₧ dominus Henricus Rademaker. 6 ₧ Iasperus van Emersen. 16 ₧ Bartelt van Ryne. 16 ₧ Bartoldus Ordel. 7 ₧ 4 β Hinrick Brockehoevet. 4 ₧ 16 β Hans Schutteloff. 8 ₧ Lutke Spylbom. 4 ₧ 16 β Hinrick Meyger.

25

De bodis apud forum piscium: 149 ₧ 12 β.

20 ₧ Hans Bolte. 12 ₧ Herman Wringer. 12 ₧ Tile Wringer. 12 ₧ Dirick Ritzscher. 12 ₧ Dirick Ritzscher. 9 ₧ 12 β Hans van Hagen. 2 ₧ 8 β van keller. 20 ₧ Hans Twedorp. 4 ₧ 16 β Gisel Smidt. 4 ₧ 16 β Gerdt Lutkens. 8 ₧ Gerdt van Gulich. 8 ₧ Hans Boesze. 8 ₧ Berndt Luthman. 8 ₧ Andreas Trock. 8 ₧ Dirick Stenwech.

30

---

*) Summa secundae partis libri expositorum 12,980 ₧ 3 β 8½ ᄡ.

In parochia sancti Nicolai: 65 ₧ 16 β.

- 3 ₧ dominus Matthias Reder. 27 ₧ 4 β Eggert Bokelman.
 8 β Ioachim Bekendorp. 16 β Hans Bolinges hereditas. 1 ₧
 12 β vicarii in Summo. 16 β Meyneke Stockeman. 8 ₧
 5 Hermannus Schomaker. 5 ₧ 12 β Frederick Berndos. 11 ₧
 4 β Peter Rykeman. 6 ₧ Iohannes Meynszen. 1 ₧ 4 β Bade
 van Omen.

De domibus apud forum humuli: 192 ₧.

- 20 ₧ Cordt Tydeman. 20 ₧ Hans Levesow. Hans Kakes
 10 wedewe nihil. 8 ₧ Herman Warenhorst. 16 ₧ de hopen-
 meter. 20 ₧ Ioachim Wygers. Dirick Reymers nihil. 8 ₧
 Iacob Frame. 40 ₧ Cordt Bremer. 20 ₧ Peter Moerincx.
 8 ₧ Tonniges Kock. 24 ₧ Herman Poppe. 8 ₧ Hans Koltze.

In parochia sanctae Catherinae: 375 ₧.

- 15 1 ₧ 4 β Dirick Koster. 16 ₧ Cordt Kordes. 16 β de privato
 commodo Ulenkar. 60 ₧ Wilhelm van Bugnem. 80 ₧ Heine
 Sander. 3 ₧ 4 β Hinrich Berchman. 24 ₧ Cornelius Petersen.
 12 ₧ Peter Kroeger. 3 ₧ 4 β Hinrick Meyger. 3 ₧ 16 β
 Warneke Schroder. 48 ₧ Bernt van Benthem. 7 ₧ Heyne
 20 Sander. 36 ₧ Gevert tor Moye. 1 ₧ 4 β dominus Vincentius
 Moller. 24 ₧ Iacob Flegels. 18 ₧ Peter Wissze. 12 ₧ Cle-
 ment Iakeman. 12 ₧ Borchert van Retze. 12 ₧ Hinrick
 van Kleve. Evert Walbom 9 ₧ 12 β. 1 ₧ 4 β Cornelius Petersen.

In parochia sancti Iocobi: 32 ₧.

- 25 16 β vicarii sancti Petri. 16 β Dirick van Loe. 16 β Cordt
 Potesche. 2 ₧ Hans Barnebrock. 4 ₧ de van springe. 16 β
 Frederick Doerincx. 16 β Hinrick Winckelstede. 16 β Lutke
 Stormer. 2 ₧ 8 β Hans Westerman. 5 ₧ Hinrick Buck.
 2 ₧ Heyne Wilders. 1 ₧ 8 β Vicke Stilleke. 2 ₧ 8 β Rey-
 30 neke Schadelant. 8 ₧ Hans Olrickes.

De testamento domini Symonis de Utrecht ad
 bardesas: 16 ₧.

A Lubicensibus ad usum fossati: 120 ₧.

Testamentum magistri Ioachim Langwedels: 48 ₧.

- 35 Testamentum Anne Buringes: Nihil.

Testamentum magistri Iohannis Reyneken: 8 ₧
 per dominum Iohannem van Spreke(szen).

A Groningensibus: 256 ƒ 1 β 9 ſ .

Ex comitatu de Schouwenborg: 76 ƒ per dominum Iohannem Rachouw.

De hortis: 21 ƒ 12 β 6 ſ .

De hura supra kayon: Nihil.

De Hamme: 259 ƒ 11 β 3 ſ .

32 ƒ 11 β 3 ſ schat. 12 ƒ 12 β hoffhure. 214 ƒ 8 β graszhure. De porcorum pastura nihil. De excessibus nihil.

De Horne: 5 ƒ 12 β .

5 ƒ 12 β . De pastura porcorum nihil. De excessibus nihil.

De Vermersenn: 4 ƒ 16 β de sex mensuris lignorum.

De Billenwerder: 271 ƒ 8 β .

226 ƒ 6 β schat und tegeden. 9 ƒ 12 β tegethaver. 22 ƒ

18 β de acciza. 12 ƒ 12 β de excessibus.

De Ossenwerder: 102 ƒ 16 β .

67 ƒ 1 β schat und tegeden. 21 ƒ 8 β de acciza. 14 ƒ 7 β de excessibus.

De Vinckenwerder: 16 ƒ .

De pascuis prope Utslach: 19 ƒ 4 β .

De lignis, cupro, plumbo, victualibus, venditis de curia structuræ: 64 ƒ 6 ſ .

10 ƒ 12 β 6 ſ pro pumpengelt. 3 ƒ 4 β pro uno waterpost.

33 ƒ pro 22 pellibus bovinis. 8 ƒ 8 β pro veteri plumbo.

8 ƒ 16 β pro veteri cupro.

De Ripenborch: Nihil.

De Woltorp et Hanstorp: 69 ƒ 18 β per dominos Albertum Oldehorst et Georgium vam Holte.

45 ƒ 8 β hure und schath. 9 ƒ 12 β de molendino. 5 ƒ 10 β

de siligine. 2 ƒ 10 β de pascuis. De excessibus nihil. 5 ƒ

8 β graszhure et Vilterszwisck. 1 ƒ 12 β van wosten lande.

De piscinis in Woltorp et Hanstorp: 25 ƒ (12 β) de piscinis per dominos Albertum Oldehorst et Georgium vam Holte.

De lignis perforatis: Nihil.

De domo sancti Georgii: 80 ƒ .

De wercktollen: 3612 ƒ 2 β (exhibuerunt domini Meyno de Eytzen et Matthias Reder theolonarii).

De thunnengelde: 250 ₰ per dominos Meynonem de Eytzen et Matthiam Reder.

De excessibus collectis per dominos theolonei: Nihil.

- 5 De slusegelde apud milrendor: 17 ₰ per dominos Meynonem de Eytzen et Matthiam Reder.

De schafferhuse: Nihil.

De antiqua palude: 20 ₰ 4 β.

De nova et ultra pontem: 54 ₰ 2 β.

- 10 De fossato et ponte: Nihil.

De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.

De foro humuli: 85 ₰ 3 β 8 ⷀ per Gregorium Moller.

De moneta: Nihil.

De cranone et cellario: 775 ₰ 15 β (per Conradum

- 15 Roleves).

129 ₰ 15 β adhuc exhibitum per eundem Conradum, quae videlicet in debitis apud senatum restabant.

De libra: 1018 ₰ 14 β.

De axcisa: 5223 ₰ 12 β (exhibuerunt domini accisarum

- 20 Nicolaus Hartiges et Albertus Oldehorst).

De advocacia: 543 ₰ 8 β per dominos Iohannem Rentzel et Ioachimum Sommerfeldt.

De excessibus: 222 ₰ per dominos Nicolaum Hartiges et Albertum Oldehorst.

- 25 De apotheca: Nihil.

De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: 8 ₰ 5 ⷀ pro stertrende(?), schorstensposte(?) et halve manen.

De concavis et scheversten: Nihil.

- 30 De domibus laterum: Nihil.

De lapidibus sectis: Nihil.

De cemento vendito extra civitatem: Nihil.

De civilitate: 652 ₰.

- 35 De relictis morientium: 754 ₰ per dominos Ioachimum Sommerfeldt et Hermannum Rover.

De bonis molendinariis: Nihil.

De redditibus venditis: Nihil.

- De navibus venditis: Nihil.
 De pannicidis: 65 ₧ 12 β.
 De carnificibus: 76 ₧.
 De bodis et domo fertorum: 16 ₧.
 De portenhure: 10 ₧ 8 β. 5
 De sutoribus et domo supra dammone: 8 ₧.
 De piscatoribus trochure: 16 ₧.
 De pelliciatoribus: 1 ₧ 12 β.
 De albicoriariis: 1 ₧ 12 β.
 De penesticis aucarum: 16 β. 10
 De loco dealbando: 8 ₧ 16 β.
 De nova domo pannorum: 1 ₧ 4 β.
 De pistoribus: 7 ₧.
 De scamnis apud forum piscium et humuli:
 8 ₧ 3 β. 16
 De nova platea: 78 ₧ 8 β.
 De hortis in raboisa: 4 ₧ 16 β.
 De domo fusoris bombardarum: 13 ₧ 12 β.
 4 ₧ de boda. 20
 Ex legato magistri Iohannis Klot ad vias et
 semitas: 22 ₧.
 6 ₧ a Casparo van Emersen. 16 ₧ a Bartoldo van Ryne.
 De equis venditis: 162 ₧ 17 β 6 ₤.
 12 ₧ 18 β pro vendito equo castanei coloris, quem habuit 25
 Nicolaus Ruter. 20 ₧ 8 β pro nigro equo reddito ab Ort-
 gysen et vendito Heynoni Steileken. 28 ₧ 13 β 6 ₤ pro
 equo nominato de wamegallen, vendito famulo ducis Ottho-
 nis Luneburgensis. 15 ₧ 10 β pro nigro empto (!), vendito
 Frederico Wetter, antea empto Lubecae. 16 ₧ pro equo casta- 30
 nei coloris, vendito domino Iohanni Rodenborch. 14 ₧ pro
 duobus equis, altero nominato Collener, altero lame amme-
 rall. 19 ₧ 4 β pro equo ab Henningo Danneman reddito et
 vendito domino Dithmaro Koell. 36 ₧ pro equo vendito
 Iohanni famulo stabuli; equus nominatur de hornste. 35
 De hereditatibus venditis: Nihil.
 De domo nostra in Lubeck: 24 ₧ 18 β.

9 ₰ 6 ḡ de boda domus nostrae in Lubeck. 15 ₰ 12 ḡ de cellario domus nostrae in Lubeck.

De bodis carnificum: Nihil.

De theolonio in Eyslingen: 129 ₰ 7 ḡ exhibuit dominus Henricus Steffens.¹⁾

De morgensprake: 55 ₰ 15 ḡ 2 ḡ.

4 ₰ 6½ ḡ a piscatoribus per dominos Hinricum Hesterberch et Ditmarum Koell. 10 ₰ 3 ḡ a sutoribus per dominos Ioachim Moller et Ioachim Sommerfelt. 12 ₰ 5 ḡ a doleatoribus per eundem Ioachim Moller et Nicolaum van der Hoyer. 12 ḡ a pelliciatoribus. 8 ₰ per dominos Georgium Platen et Ioachim Moller de lanionibus. 4 ₰ per dominos Meynonem de Eytzen et Nicolaum Hertiges de linificibus. 3 ₰ per dominos Meynonem de Eytzen et Matthiam Reder de sartoribus. 3 ₰ 12 ḡ per dominos Matthiam Reder et Albertum Oldehorst de fabris ferrareis. 6 ₰ 8 ḡ 8 ḡ per dominos Nicolaum Hertiges de funicibus (!) de anno 41. 3 ₰ 8 ḡ per eundem de funicibus (!) presentis anni.

De pecunia supra censum: 5200 ₰.

3600 ₰ monete currentis vel minutae in mille et sexaginta florenis Renensibus, signatis quolibet ad 34 solidos, et in trecentis quadraginta novem aureis puris Lubicensibus et Hamburgensibus, signatis quolibet ad 44 solidos, et in centum et novem rosenobelen, quolibet ad sex marcas et 4 ḡ, et reliquum in Ioachimicis, ad 31 solidos quolibet computato; a domino Marco, senatore, et magistro Ioachimo, cive, Rostochiensibus, cognominatis Luscow, fratribus, nomine ipsius patris accepimus, de quibus iisdem annue in termino Pasche 180 ₰ solvemus, juxta tenorem literarum eisdem traditarum. 1600 ₰ solvenda erant domino Iohanni Rantzouwen, equiti aurato, pro hereditate ab eodem pro ea summa empta, quae olim pertinuit ad conventum religiosorum in Reynefelde, sed quia idem dominus Iohannes Rantzow postulavit, ut eandem pecuniam senatus supra censum retineret, senatus eidem in ea re gratificatus est, presertim cum immanentibus motibus

1) Summa primae partis libri receptorum 16,374 ₰ 2 3 7 ḡ.

ex Inferiore Germania ditionum caesarearum pecunie apparatu opus esset, de quibus eidem annue in termino trium regum 96 ₧ pendentur *).

De pecunia pro censu redempto: 800 ₧.

800 ₧ accepimus hoc anno, soluta nobis per testamentarios quondam Annae Buringes, quibus redemerunt quadraginta talenta annuorum reddituum camerariae debitorum; actum sabbato post Thomae (Dez. 23).

De theolonio domini Holsatiae: 550 ₧ 8 β.

2 ₧ 8 β pro clavibus dominorum principum. 1 ₧ 12 β de clavibus dominorum comitum. 546 ₧ 8 β.

De collecta parochiae sancti Petri: 2498 ₧ 6 β.

1408 ₧ tradiderunt domini Henricus Hesterberch et Meyno van Eytzen de vectigali parochiae divi Petri feria sexta post Thome apostoli (Dez. 22).

De collecta parochie sancti Nicolai: 2860 ₧ 10 β per dominos Matthiam Reder et Nicolaum Hartiges.

De collecta parochiae sanctae Catherinae: 2427 ₧ 7 β per dominos Albertum Oldehorst et Hermannum Rover.

De collecta parochiae sancti Iacobi: 1334 ₧ 13 β 6 1/2 per dominos Georgium van Holte et Nicolaum van der Hoyer.

De collecta clericorum: 1152 ₧.

282 ₧, quae restabant apud clericos de collecta quinque precedentium annorum adhuc exhibitum per dominum Meynonem de Eytzen collectorem. 870 ₧ per dominum Laurentium Nygebur collectorem de tributo clericorum.

De introitu officiorum: 42 ₧ 16 β.

Pannicidae: je 5 ₧ 12 β Reyneke Reynekens, Cordt Tange, Hans Peper.

Carnifices:

Pistores:

Institutores:

Doliatores: je 2 ₧ Iacob Boytin, Hans van Beken.

Sartores: 1 ₧ 12 β Hans Vicke.

*) Vide infra tercio abhinc folio.

- Stubanarii: 16 β Hans Wittorp.
 Candelatores:
 Pannirasores:
 Pellifices: je 16 β Ioachim van der Beke, Thonniges van
 5 Hulszen.
 Sutores: je 2 $\mathfrak{E}$ Iurgen Kale, Arndt Gyse.
 Linifices: je 8 β Symon Gudtahn, Hans Schulte, Groger (!)
 Keller, Ambrosius Snyder, Iost Wullener (!).
 Linifices de panno stricto:
 10 Lanifices:
 Piscatores:
 Tornatores: 16 β Hans Barnholt.
 Aurifabri:
 Vitriarii:
 15 Pictores:
 Corrigiatores: 1 $\mathfrak{E}$ 12 β Berndt Iuteman.
 Cellatores:
 Perifices:
 Balistarii:
 20 Anforarum et ollarum fusores:
 Assatores et allecum lotores:
 Pileatores: 1 $\mathfrak{E}$ 12 β Berndt Morder.
 Funifices: je 1 $\mathfrak{E}$ 12 β Lutke Wolders, Cordt Boske.
 Cerdones:
 25 Fabri: je 1 $\mathfrak{E}$ 12 β Cilliacus Sengestake, Gregorius Perle-
 berch, Borchardt Zelle.
 De Rosse et Dradenouwe: 11 $\mathfrak{E}$ 4 β per Hinricum
 Schacht.
 De testamentis: 17 $\mathfrak{E}$ 3 β .
 30 5 $\mathfrak{E}$ 12 β ad vias et semitas de septem testamentis, a quoli-
 bet 8 β , per dominum Hermannum Rover. 5 $\mathfrak{E}$ 5 β donata
 reipublicae e testamento Wolter (?) Tunders et ipsius uxoris.
 5 $\mathfrak{E}$ 5 β e testamento Hermanni Saszen donata reipublicae.
 1 $\mathfrak{E}$ 1 β e testamento Alleken Roszenbomes.
 35 De cellario et domo Embecensi: 26 $\mathfrak{E}$ 2 β .
 8 $\mathfrak{E}$ 10 β per dominos Nicolaum Hertiges et Albertum Olde-
 horst de cerevisia Embeccensi. 17 $\mathfrak{E}$ 12 β de duobus vasis

cerevisiae Embeccensis honoris causa donatis senatui a civitate Embeccensi.

De civibus ad flumen ab alto ponte ad W ynserbom purgandum collatis: Nihil.

De institoribus stantibus supra trostebrugge: 4 $\mathfrak{R}$.

4 $\mathfrak{R}$ de 10 institoribus, quilibet 8 β .

De domo laterum in Vermersen: 20 $\mathfrak{R}$.

20 $\mathfrak{R}$ recepimus pro hura domus laterum in Verimerszen a Conrado Runge; Petri et Pauli est terminus solutionis secundum conventionem cum eodem factum.

Ad usum fossatorum et fortaliciorum a civibus nostris collectis: Nihil.

De frumento vendito: 1551 $\mathfrak{R}$ 16 β .

948 $\mathfrak{R}$ 16 β pro 97 choris $1\frac{1}{2}$ vasis siliginis, venditis civibus et alienigenis diversis, quolibet choro inter 12 et 14 marcis (!) vendito, juxta computum Theodorici Reymers. 603 $\mathfrak{R}$ pro 55 choris siliginis juxta computum Theodorici Reymers civibus nostris venditis, disternatim 9 choris pro 15 marcis, $1\frac{1}{2}$ choris quolibet pro 12 marcis, reliquo pro $13\frac{1}{2}$ marcis vendito, et est de piltzerhusze sumptum.

Recepta in generali: 50 $\mathfrak{R}$ 8 β 1 $\mathfrak{A}$.

5 $\mathfrak{R}$ accepimus a Bartoldo Hermans de ducentis marcis monetae vulgaris, quae redacta sunt ad centum florenos summae grossze capitalis, quae scripta sunt in ejusdem hereditatem venditam alteri, videlicet Iohanni Olrickes. 7 $\mathfrak{R}$ 6 β 3 $\mathfrak{A}$ lucrati sumus navigatione nostrae navis tunnarum regie majestati Daniae ad transvehendos operarios metallorum in Norwegia. 3 $\mathfrak{R}$ 2 β reddidit Albertus de pecunia eidem ad profectionem ad dominam Mariam reginam Ungarie tradita, quae antea erat inscripta. 16 $\mathfrak{R}$ 3 β 10 $\mathfrak{A}$ accepimus a domino Dithmaro Kol, capitaneo arcis Ritzebuttel, pro diversis eidem de curia structurae venditis. 3 $\mathfrak{R}$ pro sex ronnespet et 2 vasis cementi per dominos bombardarum venditis. 3 $\mathfrak{R}$ accepimus a Petro Wisszen de dimidio wanthramen. 12 $\mathfrak{R}$ 16 β de navibus Alstrialibus, allata per dominum Valentinum scribam curiae structurae.

Ex quadriennali contributione civium: 4752 ₰
12 β 2 ḷ.

- 1134 ₰ 9 β e parochia Petri per dominum Matthiam Reder.
1502 ₰ 7 β 2 ḷ e parochia Petri per dominum Godthardum
5 Schroder. 1267 ₰ 16 β per dominum Ioachim Holthuszen
senatorem e parochia Catherinae. 848 ₰ e parochia Iacobi
per dominum Georgium Vilter.

De pecunia supra censum ad foedus religionis
causa initum accepta: 8800 ₰.

- 10 4000 ₰ in 5000 marcis accepimus hoc anno a domino Iohanne
Rantzouwen, de quibus annue eidem in termino trium regum
persolvemus in Kyll 300 marcas juxta literas sigillatas eidem
datas. 4800 ₰ in 6000 marcis accepimus a Casparo Rantzouwen,
prefecto in Gottorp, de quibus eidem annue in termino trium
15 regum persolvemus 288 ₰ juxta literas sigillatas eidem datas.
Sciendum autem, quod in hoc anno presenti ad usum foederis
religionis causa initi taxa secundi duplicis mensis contribu-
enda et exponenda erat et cives nostri ad eam taxam contri-
buere recusabant, senatus, ut fides et honor civitatis juxta
20 literas sigillatas confederatis datas conservaretur, decrevit,
ut dominis cameraris jusserunt, ut hanc suprascriptam sum-
mam aeris supra censum acciperent ad usum ejusdem federis *).

Summa summarum tocius libri receptorum:
48,529 ₰ 3 β 6 ḷ.

-
- 25 Ultra premissa domini camerarii presentabunt:
13,637 ₰ 15 β in tabula; 721 ₰ 14 β 6 ḷ in foliis; 24,367 ₰
10 β 1 ḷ in paratis: 1039 ₰ 1 β in victualibus, lignis, lapi-
dibus et diversis aliis promptis apud curiam structurae; 304 ₰
in 304 ulnis secti lapidis; 1624 ₰ 16 β in 169 choris 3 modiis
30 siliginis jacentis in domo pelliceatorum, quolibet choro pro
9 ₰ 12 β computato; 16,164 ₰ 19 β ad expeditionem ad terram
Haderiam: Summa hujus 57,859 ₰ 15 β 7 ḷ.

---

a) Summa secundae partis libri receptorum 32,155 ₰ 11 ḷ.

445 ₰ 4 β in 159 lastis Segebergensis crudi calcis apud curiam structuræ existentis; 84 ₰ in 30 lastis cementi crudi Segebergensis in Stegis relictis; 33 ₰ 12 β in 41 lastis stenkalckes: Summa hujus 562 ₰ 16 β.

Summa totalis omnium presentandorum: 58,422 ₰ 11 β 7 ⷰ.

1542.

EXPOSITA.

Anno Domini millesimo quingentesimo quadragésimo secundo domini Dithmarus Koell et Ioachimus Moller, camerarii civitatis Hamburgensis, exposuerunt infra-¹⁰ scripta ad usum civitatis ejusdem.

Ad structuram: 1427 ₰ 3 β.

7 ₰ tor vormede. To vormede 2 ₰. 5 ₰ 12 β pro duobus tunnīs wagentehrs. 4 ₰ 14 β 11 ⷰ pro diversis juxta computum structurarii. 36 ₰ 7 β 4 ⷰ pro sex rullis plumbi, continētib¹⁵ 3½ schippunt 7½ lispunt 6 marckpunt, dat marckpunt pro 8 ⷰ. 11 ₰ 17 β 4 ⷰ pro diversis per Christianum Sche(le)n in refectionibus ad usum civitatis computatis et factis. Tor vormede 2 ₰ 14 β. 6 ₰ 4 β pro duabus tunnīs wagenters. 16 ₰ soluta Hinrico van der Wordt fabro lignario²⁰ pro extrucone tecti in edibus senatus vel magistri Ioachimi Sommerfelt e regione schole. 17 ₰ 17 β 10 ⷰ pro mercede muratorum et aliorum operariorum exposita ad usum ejusdem domus. 3 ₰ 4 β tor vormede. 5 ₰ 5 timmerluden. 2 ₰ lapicidæ et janitori. 2 ₰ tor vormede. 26 ₰²⁵ 8 β 6 ⷰ pro 2 schippunt blyes et 2000 dackstens et diversis. 34 ₰ 7 β 6 ⷰ pro diversis funibus ad usum curiæ structuræ, cranonis et carceris publici. 2 ₰ 12 β pro funibus ad usum apothecæ. 14 β 4 ⷰ pro restibus ad usum carceris publici. 11 ₰ 17 β 6 ⷰ pro diversis funibus ad usum schuttenwals³⁰ soluta Iohanni Smit funifici. 24 ₰ Bernhardo Iuteman corrigiatori pro diversis corrigiis ad usum curiæ structuræ. 111 ₰ soluta Sylvestro Wilsinck fenestrici pro diversis fenestris ad curiam structuræ civitatis factis et reffectis juxta ipsius computum. 23 ₰ 4 β pro fenestris ad usum apothecæ.³⁵

6 ℥ 12 β 4 ℥ pro diversis soluta Heynoni Kron tornatori.
 11 ℥ 18 β 6 ℥ soluta doleatori Martino Boytyn pro diversis
 ad usum curiae structurae. 410 ℥ 9 β soluta sunt magistro
 Iohanni Papen apothecario et conversa pro mercede hebdo-
 5 medali ad structuram domus novae adjectae apothecae juxta
 ipsius computum. 25 ℥ 9 β soluta doctori Vito Scharpen
 pro diversis aedificatis in aedibus doctoris Iacobi Romesz-
 berger. 8 ℥ pro fenestris in aedibus Christiani Schelen so-
 luta fenestrici. 2 ℥ 5 β tor vortmede. 13 ℥ 12 β dem olt-
 10 lapper pro refectione fenestrarum. 22 ℥ 8 β pro septem novis
 et tribus veteribus caminis. 5 ℥ 12 β doleatori pro refectione
 tunnarum veterum. 1 ℥ 12 β equitibus famulis ad Carnis-
 privium. 4 ℥ 15 β deme koppersleger. 22 ℥ 2 β deme kannen-
 geter vor nyge bornerore et refectione veterum. 19 ℥ 4 β den
 15 stenhoweren to Berchtede. 3 ℥ 4 β deme perdeersten. 6 ℥ 6 β
 pro 2 tunnis wagentehrs. 16 ℥ 19 β vor 86,500 schottillienagel.

Pro lignis: 1252 ℥ 7 β 4 ℥ .

501 ℥ 17 β pro lignis quadratis fabrilibus ad usum curiae
 structurae. 332 ℥ 3 β pro lignis structibilibus ad usum cu-
 20 riae structurae. 21 ℥ 8 β pro 10 vadem lignorum combusti-
 bilium ad usum pretorii. 70 ℥ 5 β pro lignis quadratis fa-
 brilibus ad usum curiae structurae. 10 ℥ 8 β pro victualibus
 expensis e curia structurae ad eadem ligna adferenda. 26(1) ℥
 pro 88 tignis, quolibet pro 5 β computato. 140 ℥ pro 700
 25 bonis asseribus, quolibet pro 4 β computato. 2 ℥ 13 β 4 ℥
 pro 237 reffer, quolibet pro 4 ℥ . 48 ℥ 8 β pro 36 voder
 holtes. 71 ℥ 3 β pro 35 voder holtes. 10 ℥ pro 4 voder
 holtes. 10 ℥ 16 β 1 quarter wagenschottes. 7 ℥ 6 β pro
 victualibus et potu ad adferendum ligna.

30 Pro equis, feno et avena ad curiam structure:
 604 ℥ 19 β 7 ℥ .

141 ℥ 15 β 3 ℥ pro 29 choris 4 modiis et 2 vasis avene.
 6 ℥ 13 β pro 460 manipulis snidestro. 43 ℥ 14 β pro uno
 equo castanei coloris, empto a Ioachimo van der Vechte.
 35 102 ℥ 9 β 6 ℥ pro 17 choris 4 vasis avenae ad curium struc-
 turae. 9 ℥ pro 900 manipulis straminis. 47 ℥ 19 β 8 ℥ pro
 feno colligendo. 8 ℥ 2 β pro equo albo empto ab Hermanno

Schelen. 185 ₰ 9 ρ 6 ⷰ pro 30 wispel $\frac{1}{2}$ modio avenae. 13 ₰ 10 ρ pro 1240 manipulis secti straminis. 72 ₰ 2 ρ 8 ⷰ pro decem choris 8 modiis et uno vase avenae. 3 ₰ 4 ρ pro 400 snidestro.

Pro cemento ad structuram civitatis: 332 ₰ 15 ρ 8 ⷰ.

9 ₰ 2 ρ 4 ⷰ pro duobus choris et 6 vasis, conversis pro extruenda ede domini magistri Ioachim Sommerfeldes. 20 ₰ 1 ρ 4 ⷰ pro 10 lastis 8 ₰ brock e fodina Segebergensi ad domum nostram ibidem in Segeberohi edificandam advecta, 10 computatis vectura et lignis ad comburendum collatis. 303 ₰ 12 ρ pro 76 choris 12 vasis cementi Segebergensis.

Pro ferreamentis: 1174 ₰ 4 ρ 7 ⷰ.

3 ₰ 17 ρ pro 11,000 schevernagel. 18 ₰ 4 ρ 4 ⷰ pro diversis ferreamentis ad usum librae soluta Iohanni Sengestaken fa- 15 bro subtili. 4 ₰ 4 ρ 2 ⷰ ad usum stabuli dominorum soluta pro ferreamentis diversis Iohanni Sengestaken. 1 ₰ 12 ρ 6 ⷰ pro ferreamentis ad usum cranonis soluta eidem. 6 ₰ 8 ρ 4 ⷰ pro ferreamentis ad usum carceris publici. 275 ₰ 10 ρ 4 ⷰ pro diversis ferreamentis ad usum curiae structurae so- 20 luta Lutken Sengestaken fabro subtili. 363 ₰ 13 ρ 4 ⷰ soluta sunt Iohanni Graven fabro grossezo pro diversis ferreamentis ad usum curiae structurae. 119 ₰ 4 ρ pro clavis ferreis soluta eidem. 29 ₰ 3 ρ 6 ⷰ pro clavis ferreis ad usum schuttenwals soluta eidem. 45 ₰ 12 ρ pro diversis ferrea- 25 mentis ad usum lapicidarum soluta eidem. 64 ₰ 8 ρ 3 ⷰ pro diversis ferreamentis ad usum schuttenwalsz soluta eidem Iohanni Graven. 118 ₰ 17 ρ 10 ⷰ pro diversis ferreamentis eidem ad novam apothecam. 87 ₰ 18 ρ pro gumphis soluta eidem Iohanni Graven. 1 ₰ 11 ρ pro propina soluta famulis 30 Iohannis Graven. 34 ₰ soluta sunt Hinrico Brockehoevet pro diversis ferreamentis ad usum schuttenwals et aliorum aedificiorum juxta ipsius computum.

Pro scheeversten: Nihil.

Pro quadratis: 212 ₰ 11 ρ 5 ⷰ.

1 ₰ 9 ρ 6 ⷰ pro quadratis. 31 ₰ 9 ρ pro 13,100 murstens ad curiam structurae. 74 ₰ 2 ρ pro 30,000 3 quartalibus 150

quadratis ad usum schuttenwalsz. 9 ƒ 17 β 4 ſ pro 1430 stehen. 8 ƒ 8 β pro 1050 vorgledet. 11 ƒ 17 β 6 ſ pro 1264 snede vorgledet ad usum pretorii. 32 ƒ 19 β 4 ſ pro 4705 snede vorgledet. 3 ƒ 12 β pro 450 snede vorgledet. 4 ƒ 16 β pro 1200 snede unvorgledet ad apothecam. 6 ƒ 11 β 2 ſ pro 1000 klenen mursten vorgledet ad apotecam. 5 ƒ 4 β 1 ſ pro 1000 klenen mursten tom nedderen bome. 8 ƒ 8 β pro 5250 klemmestehen ad apotecam. 1 ƒ 18 β 6 ſ pro 300 klemestene vorgledet.

10 Pro concavis: 76 ƒ 14 β .

61 ƒ 9 β pro 19,200 concavis ad usum curiae structurae. 1 ƒ 12 β pro 500 concavis ad schuttenwal. 13 ƒ 13 β pro 3000 laterum.

Pro terra fodienda: Nihil.

15 Ad structuram domorum laterum: 86 ƒ 7 β 3 ſ .
41 ƒ 2 β 9 ſ pro reparatione et mercede mercenariorum ad usum structurae domorum laterum juxta computum structurarii. 7 ƒ 4 β pro 3000 murstens. 2 ƒ pro 500 halve mane. 10 ƒ 8 β pro 3000 1 quarter convavorum laterum.
20 25 ƒ 12 β 6 ſ pro diversis ferramentis ad usum domorum laterum.

Pro lapidibus sectis: Nihil.

Pro carbonibus: 53 ƒ 12 β .

53 ƒ 12 β pro 192 saccis carbonum ad usum pretorii cum
25 vormede et supportura.

Pro equis: 1269 ƒ 6 β 8 $\frac{1}{2}$ ſ .

40 ƒ 6 β pro equo empto Lubecae et tradito Nicolao Ruter.
187 ƒ 11 β pro tribus equis, duobus castanei et uno candidi coloris, emptis ab Adriano van Santhem. 108 ƒ 10 β soluta
30 sunt domino Laurentio Nygebur senatori pro equo castanei coloris, donato domino Magno duci Magnopolensi. 93 ƒ pro equo castanei coloris empto ab Otthone van der Horst. 31 ƒ soluta domino Laurentio Nigebur pro equo nigri coloris.
501 ƒ 2 β 4 ſ pro octo equis ex Groningen per Hiarich
35 Geistmeiger adductis. 85 ƒ 7 β 4 $\frac{1}{2}$ ſ pro sumptu ejusdem in eadem adductione equorum facto. 37 ƒ 4 β soluta domino Ioachimo Moller senatori pro griseo gradario. 59 ƒ

15 β pro equo castanei coloris empto a Iohanne Gestmanne.
 21 $\mathfrak{R}$ 14 β pro equo griseo empto a Bernardo Baden. 49 $\mathfrak{R}$
 12 β pro equo nigro tradito Ortgysze. 4 $\mathfrak{R}$ 13 β addita Is-
 land in gradario. 49 $\mathfrak{R}$ 12 β pro equo versicolore empto a
 Iohanne Wetken.

5

Pro avena: 631 $\mathfrak{R}$ 6 β 11 $\mathfrak{A}$.
 523 $\mathfrak{R}$ 16 β 1 $\mathfrak{A}$ pro 83 choris et 2 modiis avenae. 6 $\mathfrak{R}$ 4 β
 6 $\mathfrak{A}$ pro importatione istius avenae. 5 $\mathfrak{R}$ 6 β pro inversione
 avenae. 17 $\mathfrak{R}$ 2 β pro 1100 manipulis straminis. 18 $\mathfrak{R}$ 15 β
 pro precio scindencium stramina. 12 $\mathfrak{R}$ 12 β pro vestitu 10
 famulorum stabuli. 5 $\mathfrak{R}$ pro vestitu aurigae. 14 $\mathfrak{R}$ 8 β pro
 mercede famulorum stabuli. 28 $\mathfrak{R}$ 3 β 4 $\mathfrak{A}$.

Vigilibus: 8 $\mathfrak{R}$.

4 $\mathfrak{R}$ Hans Rolecke. 4 $\mathfrak{R}$ Ioachim Koeler.

Ad elemosinam Britzendorp: 16 $\mathfrak{R}$.

15

2 mal 8 $\mathfrak{R}$ soluta Alberto Krantz.

Commende Abel Meltzingk: 15 $\mathfrak{R}$ 4 β .

8 $\mathfrak{R}$ soluta Everhardo Moller. 7 $\mathfrak{R}$ 4 β eidem.

Catharine Knubben: 20 $\mathfrak{R}$ recepta per dominum
 Iohannem Hulp nomine ejusdem filii Ioachim.

20

Bonsackes: 16 $\mathfrak{R}$ recepta per magistrum Ioachim
 Sommerfeldt.

Testamentum Simonis de Utrecht ad barda-
 zas: 8 $\mathfrak{R}$.

Testamentum Bernardi van der Heide ad con- 25
 vivium Corporis Christi: 8 $\mathfrak{R}$.

Stipe domini Hinrici Abbendorp: 12 $\mathfrak{R}$ per Theo-
 doricum famulum camerariae.

Commende magistri Iohannis Klot: 12 $\mathfrak{R}$ soluta
 Petro Remsteden; post ejus obitum senatus est patronus.

30

Commende Twestrengen: 23 $\mathfrak{R}$ 4 β soluta Hinrico van
 Huthlem, recepta per dominum Ioachim Moller senatorem.

Redditus in iudicio: 40 $\mathfrak{R}$.

Ad naves civitatis: 211 $\mathfrak{R}$ 4 β .

21 $\mathfrak{R}$ 9 β ad usum refectionis majoris navis tunnarum. 50 $\mathfrak{R}$ 35

1 β pro duabus navibus tunnarum tho bragende. 5 $\mathfrak{R}$ 12 β
 tho twen geslagen worptrossen ad usum parve navis tunna-

- rum. 2 ƒ 14 β pro funibus ad usum majoris navis tunnarum.
 8 ƒ 14 β 6 ſ pro funibus ad usum majoris navis tunnarum.
 2 ƒ 19 β ad usum everis ad theolonium pertinentis pro funibus.
 3 ƒ 5 β soluta fabro subtili Sengestaken pro diversis
 5 ferreamentis ad usum navis tunnarum. 3 ƒ pro diversis soluta Heynoni Kron tornatori. 13 ƒ 16 β soluta doleatori pro urnis et nova tunna marina. 32 ƒ 13 β pro diversis ferreamentis ad usum navium tunnarum soluta Iohanni Graven fabro groszo. 10 ƒ 16 β pro clavis ad eundem usum soluta
 10 eidem. 56 ƒ 4 β 6 ſ pro velis et victualibus ad usum navium tunnarum.

Pro navibus ademptis: Nihil.

Pro hereditatibus ademptis: 3280 ƒ .

- 1680 ƒ soluta sunt Francisco Oldehorst pro hereditate ipsius
 15 habitabili, quae diruta et domui pharmacopolae adjecta est, sita supra Nessze, in 1600 peciis marcae, qualibet pecia pro 21 β computata. 1600 ƒ soluta sunt domino Iohanni Rantzouwen equiti aurato pro hereditate quondam ad conventum religiosorum spectante, sed tamen supra censum retenta sunt, de
 20 quo redditus eidem annue 96 ƒ penduntur, juxta literas sigillatas.

Ad vias et semitas: 32 (!) ƒ .

8 ƒ ex legato magistri Iohannis Reyneken. 22 ƒ e legato magistri Iohannis Kloth.

Pro censu adempto: Nihil.

- 25 Pro censu redempto: 2066 ƒ 13 β 4 ſ .

- 2066 ƒ 13 β 4 ſ solvimus heredibus quondam domini Ioachim Nygelen senatoris et Gesken ejus uxoris, videlicet dominis Ioachimo Moller et Georgio vam Holte senatoribus, Tyloni Nygelen, Ioachimo Twestrengen et liberis quondam Ioachim
 30 Nygelen junioris, quibus eisdem redemimus mille et sexcenta talenta monetae grossae summae capitalis, qualibet marca grossa pro viginti solidis et octo denariis exolutione computata, literasque recepinus.

Ad reisas dominorum: 1791 ƒ 10 β 2 ſ .

- 35 25 ƒ 18 β ad profectionem domini Dithmari Kol senatoris in Bergerdorp et propinis ibidem nomine senatus factis. 12 ƒ 19 β dominis Dithmaro Kol et Matthiae Reder senatoribus in.

Tollenspiker ad tractandum cum capitaneo Bergerdorpensi.
 271 R 4 β 6 A pro sumptu dominorum Iohannis Rodenborch
 prothoconsulis, Dithmari Kol senatoris et Iohannis Ritzen-
 berch secretarii ad dietam in Lubeck ibidem inter urbes Wan-
 dalicas in causza confederationis etc. una cum quatuor Io-
 achimicis pro recesszu. 27 R 10 β dominis Iohanni Roden-
 borch et Petro van Sprekelsen prothoconsulibus in Pynnen-
 berch in controversiam inter comitem Schouwenborchensem
 et relictam Frederici van Anefelde. 174 R 6 β 6 A domino
 Matthiae Reders et Hermanno Rover senatoribus in Rendes-
 borch ad principem nostrum regem Christianum in negotio
 computus novi fossati et aliarum rerum. 3 R 1 β domino
 Matthiae Reder senatori in Bergerdorp ad vicarium capitanei.
 34 R 4 β domino Iohanni Hulp prothoconsuli, domino Dith-
 maro Kol senatori deducuntibus dominum Vincencium Moller
 senatorem et capitaneum in Ritzebuttel. 7 R domino Dith-
 maro Kol in Segeberge in causza cimenti et viae reficiendae.
 21 R 2 β dominis Iohanni Rodenborch, Petro van Sprekelsen
 prothoconsulibus, Dithmaro Kol, Meynone (!) de Eytzen sena-
 toribus et Iohanni Ritzenberch secretario in Morborch ad
 tractandum cum duce Otthone prefecto in Harborch. 44 R
 dominis Petro van Sprekelsen prothoconsuli, Matthiae Reder
 senatori et magistro Martino Goebel secretario in Mollen in
 negotio subsidii contra Turckam prestandi. 9 R 13 β Iohanni
 Ritzenberch secretario in Ratzeborch et Louwenborch ad duces
 Saxonie in causza controversiarum nomine Bergerdorp. 4 R
 19 β eidem Iohanni Ritzenberch in Luneborch in causza
 federis cum urbibus Wandalicis. 2 R 2 β 6 A eidem in Har-
 borch ad principem Otthonem. 5 R 18 β eidem Iohanni
 Ritzenberch in Lubeck in causza federis Wandalici. 27 R
 5 β dominis Dithmaro Kol et Ioachimo Moller senatoribus
 ad duas protectiones in Segeberge in causza cimenti. 157 R
 8 β dominis Iohanni Rodenborch, Petro van Sprekelsen con-
 sulibus et Hermanno Rover senatori in Luneborch ad dietam
 inter commissario (!) domini Ferdinandi Romanorum regis et
 aliquot anze et Wandalicas civitates in causa contributionis
 contra Turckam celebratam. 7 R 14 β domino Dithmaro Kol

- senatori in Segeberge. 63 ₧ dominis Hermanno Rover senatori et magistro Martino Goebel secretario in Flenszborch ad tractandum cum legatis regis Sweciae super privilegiis nostris in regno Sweciae confirmandis. 1 ₧ 9½ β domino Hermanno
- 5 Rover in Bergerdorp. 68 ₧ 11 β domino Hermanno Rover senatori ad ducem Ernestum Luneburgensem et senatum Bremensem in causza contribucionis contra Turcam. 4 ₧ 8 β domino Hermanno Rover senatori in Bramstede ad Casparum Vochsz in eodem negotio. 5 ₧ 10 β pro sumptu
- 10 domini Dithmari Koel in Segeberg in causza cementi. 41 ₧ dominis Iohanni Rodenborch et Petro de Sprekelsen consulibus et Hermanno Rover senatori in Staden ad tractandum cum Bremensibus in causa avectionis frumentorum de Albi. 11 ₧ 19 β dominis(!) Iohanni Rodenborch prothoconsuli et do-
- 15 mino Matthiae Reder senatori in Bergerdorp ad arcem domino Dithmaro Koll tradendam. 498 ₧ 19 β pro expensis et sumptu domini Ioachimi Sommerfelt ad ditiones Inferioris Germanie et reginam Hungarie, gubernatricem ejusdem loci, pro liberandis navibus et bonis civium ibidem arrestatis et
- 20 detentis. 9 ₧ domino Ioachimo Sommerfeldt ad Casparum Vochs, secretarium regium, in causza pacis constituendae. 133 ₧ 13 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges secretarii et trium famulorum equestrium ad Nurembergam in causa contributionis contra Turcam. 4 ₧ 16 β 6 ḡ pro sumptu Iohan-
- 25 nis Ritzenberges in Luneborch in causa contribucionis Turcicae. 8 ₧ 16 β eidem in Lubeck in eadem causza. 32 ₧ 12½ β pro sumptu Iohannis Ritzenberges secretarii ad ducem Henricum Magnopolensem propter Iohannem Koepken, civitatis perduellionem, supplicio afficiendum. 14 ₧ 1½ β Iohanni
- 30 Ritzenberch, secretario nostro, et Martino Michaelis, secretario Bremensi, in Lubecam in causza contributionis contra Turcam. 1 ₧ 8½ β in Harborch Iohanni Ritzenberch. 56 ₧ 1 β 2 ḡ pro sumptu dominorum Iohanni(!) Rodenborch, Petri de Sprekelsen et Iohanni(!) Rentzel diete celebrate in Mollen
- 35 in negotio monete etc.

Ad reisas capitanei et satellitum: 102 ₧ 1 β 8½ ḡ.

7 β Hansze Mekelenborch in Bergerdorp misszi cum literis.

7 ρ Lutkino Bruns eodem misszo. 10 ρ stabulario misszo in
 Blanckenesze. 2 $\mathfrak{E}$ 6 ρ Otthoni Schouwenborch in Stadis.
 1 $\mathfrak{E}$ 16 ρ Hinrico Grundis in Luneborch, ubi reliquerat equum.
 12 ρ Iodoco Tillemán in Segeberge. 6 ρ 4 $\mathfrak{A}$ Iohanni Hillen
 in Bergerdorp et Pynnenberch. 4 $\mathfrak{E}$ 2 ρ pro sumptu Henningi
 Dannemans in Bremam cum literis. 18 ρ Iodoco Tillemán
 misszo in Segeberge. 2 $\mathfrak{E}$ 9 ρ Iohanni Mekelenborch misso
 ad pedites militares. 1 $\mathfrak{E}$ 3 ρ Frederico Hoyer in Stadis ad
 equum curandum. 1 $\mathfrak{E}$ 10 ρ 6 $\mathfrak{A}$ Francisco Raven in Lubeck.
 1 $\mathfrak{E}$ 16 ρ Hinrico Pawelsen in Ritzebuttel ad capitaneum cum
 literis. 1 $\mathfrak{E}$ 8 ρ Iodoco Tillemán in Ritzebuttel cum literis.
 1 $\mathfrak{E}$ 2 ρ soluta Petro Sprengel in Lubeck cum literis. 16 ρ
 Hinrico Rundis (f) et Iodoco missis in Segeberge. 9 $\mathfrak{E}$ (con)-
 sumpsit Baltazar van Hulszen misszus in castra ante
 Wulffenbuttel ad speculandum. 9 ρ 6 $\mathfrak{A}$ Iohanni Mekelen-
 borch in Bramstede ad Casparum Vochsz. 14 ρ 8 $\mathfrak{A}$ Petro
 Sprengepyll in Segeberge pecuniam deferenti ad calcem fo-
 diendum. 10 ρ 6 $\mathfrak{A}$ Gerardo Dabelstein cum literis ad Cas-
 parum Vosz in Bramstede. 4 $\mathfrak{E}$ 6 ρ Ottoni van der Horst
 pro sumptu inter Brunswigam et Hamborch. 8 ρ 10 $\mathfrak{A}$ pro
 sumptu Hinrici Geistmeiger versus Tritow. 24 $\mathfrak{E}$ 12 ρ 4 $\mathfrak{A}$
 pro sumptu Hinrici Geistmeigers in Brussel cum literis se-
 natus eodem misso. 23 $\mathfrak{E}$ 18 ρ 6 $\mathfrak{A}$ pro expensis in secunda
 ablegatione ad reginam Mariam factis per eundem Hinricum
 Geistmeiger. 4 $\mathfrak{E}$ 7 ρ 8 $\mathfrak{A}$ pro expensis factis per Hinricum
 Geistmeiger ad Stade, Buxtehude et Lubeck. 7 ρ Francisco
 Raven. 5 ρ Lutkino Bruns in Bergerdorp. 8 ρ Francisco
 Raven ad Siverde Swyn. 16 ρ pro expensis factis per Mar-
 tinum Göbel secretarium missum in Olseborch in negotio
 privilegii Swecie. 3 $\mathfrak{E}$ 16 ρ 3 $\mathfrak{A}$ Otthoni van der Horst in
 Magnopoliam ad inquirendum de Iohannis Koepkens capti-
 vitate misso. 1 $\mathfrak{E}$ 11 ρ 3 $\mathfrak{A}$ Baltazaro van Ultzen ad domi-
 num Iohannem Rantzouwen. 10 ρ 4 $\mathfrak{A}$ Iohanni Hillen in Ber-
 gedorp et Borstell. 4 $\mathfrak{E}$ 11 ρ Iodoco Tillemán ad dominum Io-
 hannem Rantzow in negotio aeris super censum conficiendi misso.

Cursoribus: 226 $\mathfrak{E}$ 2 ρ 2 $\mathfrak{A}$.

15 ρ Roleff Hackenkol in Lubeck. 3 $\mathfrak{E}$ 2 ρ donata sunt

- tabellario Spyrensi in causa Emedensi. 1 ₰ 1 β in Bremam Henningo tabellario. 4 β eidem in Raynebeken. 15 β Nicolao Iohansen in Lubeck. 10 ₰ 16 β Alberto ad ducem electorem Saxoniae et in Spyram ad advocatum nostrum in causa
- 5 taxae nobis ad expeditionem Tursicam inpositae. 7 ₰ eidem in Spyram ad comitia. 7 β in Segeberge eidem Alberto. 2 ₰ 7 β eidem in Zellis ad adferendum saluum conductum ad nundinas Iubilate. 3 ₰ 18 β propinata Florentio, tabellario principis nostri, misso hic in causa privilegiorum in regno
- 10 Sweciae. 11½ β Alberto in Vorden ad adferendum saluum conductum pro domino Hermanno Rover senatore. 10 β Iohanni Scharthower in Staden. 1 ₰ 12 β Ioachimo Langen in negocio subsidii contra Turcam ad Henricum ducem de Brunswick in Wulffenbittel. 10 β tabellario Luneburgensi
- 15 afferenti recessum. 16 β nuncio Lubicensi adferenti recessum Lubicensem. 11 β tabellario in Luneborch causa federis Wandalici. 4 ₰ Henningo tabellario in Helmedede et Halverstadt in causa contribucionis contra Turcam. 1 ₰ 12 β Cordt Keysern tabellario in Luneborch et Lubeck in eadem
- 20 causa. 1 ₰ 10 β cursori Brunswicensi adferenti literas electoris Saxoniae et lantgravii Hasszie de bello Goszlarico. 1 ₰ 11 β Alberto ad Bremensem episcopum nomine salvi conductus pro domino Hermanno Rover. 1 ₰ 11 β Henningo tabellario in Bremam ad prothoconsulem dominum Theodo-
- 25 ricum Vaszmer. 1 ₰ 11 β Henningo ad addeferendum(l) saluum conductum ab episcopo Bremensi. 1 ₰ 4 β nuncio Bremensi pro recessu statuum protestantium allato. 1 ₰ 2 β Lutkino Sprengel in Ritzebittel. 15 β eidem in Lubeck. 1 ₰ 2 β Anthonio tabellario in Ritzebittel. 1 ₰ 11 (β) propinatum
- 30 tabellario lantgravii. 15 β propinatum tabellario electoris Saxoniae. 1 ₰ 16 β ad electorem Saxonie in castra soluta Ioachimo Langen. 15 β Eggardo tabellario in Lubeck. 2 ₰ 8 β eidem bis in Ritzebittel in causa consilarii bellici eligendi. 15 β 6 ⚡ cuidam nuncio pro bibalibus. 9 β 8 ⚡ Henningo
- 35 in Bergerdorp. 1 ₰ 1 β Anthonio Nyelandt nuncio in Ritzebittel. 10 β 6 ⚡ Claves Iohansen in Luneborch. 1 ₰ 12 β Petro Bram propinatum. 1 ₰ 11 β propinatum cuidam nuncio

pro bono nuncio. 1 ₰ 1 β Hermannō Kock in Ritzebuttel.
 1 ₰ 12 (β) Eggerdo ad Hannover. 1 ₰ 12 β Roloff Hacken-
 koel ad idem iter in negotio contributionis contra Turcam.
 1 ₰ 5 β Iohanni Rodenborch misso in Cellas. Ioachim Langen
 3 ₰ 12 (β) bis misso in Brunsvigam. 1 ₰ 6 β tabellario in 5
 Gottorp in negotio frumenti. 1 ₰ 4 β Ioachimo Langen ad
 duces Hinricum Brunswicensem. 19 ₰ 12 β nuncio mercato-
 rum collegii Bruggensis in causā denunciacionis hostium
 Antwerpie, ne nostra civitas proclamaretur; item pro expensis
 ejusdem tabellarii. 1 ₰ 10 β in Zelle Anthonio tabellario. 10
 1 ₰ 2 β 6 ⚡ Anthonio eidem in Bremam cum literis in causa
 avectionis frumentorum. 1 ₰ 4 β cuidam tabellario camere
 imperiali propinatum. 7 ₰ 6 β diversis tabellariis bis in Zellis,
 item Tollenspiker etc. missis. 1 ₰ 11 β propinatum N. Switzer
 nuncio camere. 3 ₰ 1 β solutum tabellario, qui attulit vidi- 15
 mus foederis Evangelici missi nobis a senatu Magdeburgensi.
 10 β 6 (⚡) Nicolao Iohansen cum literis in Luneborch. 13 β
 Henningo Heitman in Stadis. 1 ₰ 19 β Conrado Keyszer ad
 dominum Wulffgangum Pogwisch in causā pecunie super
 censum accipiendae. 17 β eidem in Lubeck. 16 β eidem 20
 adhuc in Lubeck in causā commissionis. 10½ (β) tabellario
 Eggerd(o) in eadem causā misso in Luneborch. 1 ₰ 4 β
 tabellario ducis Henrici Magnopolensis, qui attulit confessi-
 onem Iohannis Koepkens. 8 ₰ soluta Godtfrido oenopoli,
 qui ea exposuit ad usum cujusdam tabellarii missi ad Colo- 25
 niam ad adferenda nova belli Clivensis. 20 ₰ 16 β persoluta
 sunt domino Vito Scarpen doctori pro fonte ad domum
 phisici deducendo. 2 ₰ 12 β ad dirigendum eundem fontem
 in aedibus ejusdem doctoris. 1 ₰ 18 β nuncio per Iohannem
 Ritzenberch e Nuremberga in Sphyrā misso. 1 ₰ 12 β 30
 tabellario in Wulffenbuttē ad cancellarium. 4½ β nuncio in
 Pynnemberge. 1 ₰ 12 β tabellario Schar in Gottorp. 4 ₰
 16 β Alberto tabellario ad regem Daniae. 3 ₰ 4 β Henningo
 cum literis in Helnesteade in causā contribucionis Turcicae.
 12 β Anthonio tabellario in eadem causā in Luneborch. 6 ₰ 35
 8 β Alberto nuncio in Sphyrā in eadem causā. 2 ₰ Hen-
 ningo Heitkamp ad Magdeburgum. 7 ₰ 15 β Henningo

- tabellario publico in Sphyræ ad doctorem Fredericum Reffstock in causa contribucionis Turcicæ. 15 β Henningo Pistman ad ducem Ernestum Luneburgensem in Zellis. 1 $\mathfrak{R}$ 10 β Anthonio Nygelant in Gottingen ad confed(e)ratorum
- ⁵ in causa religionis dietam. 1 $\mathfrak{R}$ 12 β Anthonio in Brunswigam. 7 $\mathfrak{R}$ 15 β Henningo tabellario civitatis Sphyræ in causa contribucionis Turcicæ. 2 $\mathfrak{R}$ 3 β Anthonio versus Zellis ad ducem Ernestum in causa navigationis super Albim. 12 β Anthonio cursori in Bremam. 8 β Henningo in Luneborch.
- ¹⁰ 8 β tabellario in Luneborch vocanti Matthiam van Oszenbrugge. 7 $\mathfrak{R}$ Henningo cursori nostro in Daniam ad regem in causâ detentionis nostrarum navium. 15 $\mathfrak{R}$ 10 β Alberto cursori ad reginam Hungariæ gubernatricem Ditionum Inferiorum. 7 $\mathfrak{R}$ 15 β Iohanni Mekelenborch ad ducem Hinricum
- ¹⁵ Magnopolensem contra Iohannem Koepken perduellionem captum. 15 β Hinrico Schirman ad Lubecam in causa dietæ in Mollen celebrandæ. 1 $\mathfrak{R}$ 4 β Iohanni Scharthouwer bis misszo in Reynefelde.

Secretis nunciis: 26 $\mathfrak{R}$ 10 β .

- ²⁰ 9 $\mathfrak{R}$ 12 β secreto nuncio offerenti operam suam ad inquisitionem Iohannis Kopkens. 15 $\mathfrak{R}$ 10 β propinatum famulo domini Hinrici ducis Magnopolensis, nunciantis incarcerationem Iohannis Copken. 1 $\mathfrak{R}$ 8 (β) pro sumptu ejusdem solutum Detlevo Fursten.

- ²⁵ Summa omnium reddituum extra et intra civitatem: 5699 $\mathfrak{R}$ 18 β .

Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Michaelis: 3309 $\mathfrak{R}$ 10 β .

- Studio Rostochiensi: 8 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantie per Iohannem Freszen. Eidem: 6 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantie per Iohannem Fresen. Vicarie domini Hinrici de Hacheden: 2 mal 9 $\mathfrak{R}$ 12 β soluta magistro Petro Sanderi per dominum Iohannem Schulten. Eidem: 4 $\mathfrak{R}$ soluta eidem per eundem dominum Iohannem Schulten. Vicarie domini Heinonis de
- ³⁰ Hacheden: 2 mal 17 $\mathfrak{R}$ 12 β soluta domino Iohanni Aepino doctori (per Valentinum ipsius famulum, per Nicolaum Hoeck). Elemosine ad sanctum Spiritum: 8 $\mathfrak{R}$ solutum Mar-

tino Iessen. Domui sancti Georgii: 80 ₧. Commende Titken Guzen, Eidem commende Tilken Guzen, Ad huc eidem commende: 7 ₧ 8 β soluta magistro Martino Goebell secretario. Dorotee Krummendikes: 60 ₧ soluta magistro Hinrico van Broke licentiatō. Beneficio domini Gerardi Arndes in Brunswick: 2 mal 14 ₧ 8 β in vim quitantie. Anne Bookholtes: 2 mal 18 ₧ magistro Ioachimo Moller, receptum per patrem ipsius. Anne Bookholtes, nund Marienwölde: 42 ₧ per Iohannem Kop in vim quitantie. Domino Iohanni Grimholt: 48 ₧. Commende sancte Andree in ecclesia sancti Nicolai: 12 ₧ 16 β soluta magistro Martino Goebel. Vicarie domini Iohannis de Raden: 16 ₧ 16 β nomine domini Hermanni Rover receptum per Petrum Mullen ad usum filii sui Petri. Eidem: 8 ₧ receptum per eundem nomine ejusdem Hermanni. Hans Drewes: 40 ₧ soluta religiosis in Segeberge juxta quitantiam. Nicolao Witten: 40 ₧ per Iohannem Roden receptum. (Domino Ioachim Nygell)*): 30 ₧ de termino Pasche soluta sunt heredibus, quibus est eodem termino redempta summa capitalis. Prebende doctorali: 32 ₧ soluta doctori Iohanni Aepino per Valentinum famulum. Elsebe van der Hoyer: 48 ₧ soluta Hermannō Kroegen. Domino Iohanni Wettken: 2 mal 10 ₧ soluta viduae (per Everhardum Hugen, per suum famulum). Catarine van Zeeven: 44 ₧. Domino Iohanni de Sprekelsen: 24 ₧ soluta viduae domini Iohannis Wetken prothoconsulis. Alleken van Loe: 12 ₧ per Petrum Sanderi receptum ad usum fraternitatis. Vicarie Bysthorst ad sanctum Petrum: 6 ₧ per dominum Iohannem van Sprekelsen. Magistro Ioachim Sommerfelt: 28 ₧ 16 β receptum per eundem. Curie sancti Georgii: 42 ₧ 8 β, receptum per Arnoldum scribam curie. Horis beate Marie ibidem: 28 ₧ 4 β persoluta Arnoldo scribe curie. Prebende lectorali: 32 ₧ soluta domino Iohanni Aepino superintendenti per Valentinum. Ioachim Wittorp: 80 ₧. Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Iohannis Reineken: 48 ₧ per dominum Iohannem van Sprekelsen.

*) Vacat.

- Magistro Iohanni Klott: 6 ℥ soluta Borchardo Kloth per Daniel Schriver. Domui sancti Georgii: 20 ℥ receptum per Westphalum scribam. Gretken Vramen: 8 ℥ receptum (per) Beken Framen. Curie sancti Spiritus: 12 ℥ receptum per
- 5 Hinricum Veddersen. Domino Gerardo vam Holte: 24 ℥ receptum per Hinricum vam Holte. Testamento domini Nicolai Schulten: 18 ℥ soluta domino Ioanni Aepino doctori per Nicolaum Hoeck. Iohanni et Hinrico Gerlop: 60 ℥ soluta domino Henrico iuxta quitantiam. Otto vam Campe:
- 10 24 ℥ per Petrum Rover. Domino Brandt Smidt: 80 ℥ . Magistro Iohanni Kloet: 12 ℥ soluta Borchardo Klot per Daniel Schriver in vim quitantiae. Domino Gerardo vam Holte: 20 ℥ per dominum Georgium vam Holte receptum. Doctori Henningo Kissenbrugge: 17 ℥ . Domino Georgio vam
- 15 Holte: 40 ℥ eidem domino Georgio vam Holte. Testamento Metken van dem Busche: 14 ℥ receptum per Iohannem Ritzenberch. Bernardo van Wintem: 60 ℥ soluta Baltazaro Hohuszen. Vicarie in capella sancte Elisabet: 6 ℥ soluta Iohanni Ritzenberch possessori. Eidem: 5 ℥ 8 β soluta
- 20 eidem Iohanni Ritzenberch secretario. Commende sancti Iacobi: 13 ℥ 16 β soluta Bernardo van Winthem. Testamento Heinonis Daberholl: 6 ℥ . Memorie in Summo: 2 mal 60 ℥ receptum per magistrum Iohannem Rumhert. Conventui biguttarum in Hamborch: 48 ℥ receptum Petrus Rover
- 25 nomine ejusdem. Religiosis in Marienwolde: 36 ℥ per Iohannem Kop iuxta quitantiam. Domino Hinrico Ritzert: 80 ℥ soluta vidue et recepta per Hermannum de Hutlem. Domino Theodorico Elser: 80 ℥ . Commende ad sanctum Georgium domini Warneri Hintzen: 7 ℥ 4 β soluta provisoribus sancti Georgii. Thome Koppen: 12 ℥ . Domini Iohanni Wetken: 20 ℥ nomine Andreae Froddeszen per Petrum Rover. Vicarie domini Hinrici Slaggen: 24 ℥ receptum per Iohannem Bortium Essensem possessorem. Domino Ioanni Rantzouwen: 120 ℥ soluta in vim quitantie. Commende
- 30 Hans Hertiges: 9 ℥ soluta Iohanni Schulten. Magistro Ioachim Sommerfelt: 56 ℥ receptum per eundem. Anne Bestenborstels: 30 ℥ soluta eidem per dominum Valentinum

Hanenkreyger. Conventui biguttarum in Hamborch: 17 ℥ 12 ℔
 soluta eidem per Petrum Rover. Calende in Summo: 28 ℥
 per dominum Iohannem van Sprekelszen. Petro Roever: 40 ℥
 soluta eidem Petro Rover. Testamento Luttken Buringes: 16 ℥
 soluta domino Iohanni Rodenborch. Eidem testamento Luttken 5
 Buringes: 16 ℥ soluta domino Iohan Rodenborch. Agnete relicte
 domini Brandonis Smitt: 128 ℥ . Elseben relicte domini Hinrici
 Gerdes: 128 ℥ per Hinricum Wichman in vim quitantiae. Sti-
 pendio Mauricii Witten: 24 ℥ per magistrum Symonem Witten
 receptum. Alteri stipendio ejusdem magistri Mauricii: 24 ℥ per 10
 magistrum Symonem Witten receptum. Vicarie sancti Iacobi
 ad altare Crucis sanctae: 8 ℥ . Anne Hugen: 60 ℥ soluta eidem
 per Iohannem filium suum. Heredibus magistri Hermanni
 Langenbeken: 52 ℥ receptum per Dethlevum Langebeken.
 Domino Casparo van Schoneit: 60 ℥ soluta domino Casparo 15
 Schoneck in vim quitantiae. Domino Hinrico Gerlop: 80 ℥
 soluta eidem juxta quitantiam. Everhardo Hugen: 48 ℥
 soluta Everhardo Hugen. Testamento Conrado Maneken:
 6 ℥ per dominum Ioachim Moller. Commende altaris
 sancte Catharine: 6 ℥ soluta magistro Iohanni Rumherdt. 20
 Ioachimo Wullenwever in Perleberge: 30 ℥ in vim quitantie.
 Arnolfo Hentzeke in Perleberge: 30 ℥ in vim quitantie.
 Commende in templo sancti Petri: 3 ℥ 12 ℔ soluta Iohanni
 Bertio Essensi. Domui sancti Georgii: 160 ℥ soluta Arnolfo
 Westphalo scribe curie. Domino Gerekinio Pawell: 72 ℥ 25
 soluta in vim quitantiae. Domino Georgio Tobingk: 40 ℥
 soluta in vim quitantie et recepit Hans Hanneman. Cas-
 paro Fuchs: 10 ℥ soluta eidem per Iohannem Kop, socerum
 ejus. Liberis domini Alberti Westeden: 12 ℥ receptum per
 Iohannem van Ryne. Commende sancte Apolonie in Summo: 30
 6 ℥ per Hermannum Stakeman. Horistis in char: 2 ℥ 8 ℔
 horistis in char, et sunt victualicia, per dominum Iohannem
 Vageth. Abel Bockwolden: 24 ℥ per Iohannem Wetken in
 platea lapidea. Commende prepositure: 10 ℥ 2 ℔ soluta
 Gabrieli Schroder per Matthiam Wetken. Fabrice in Summo: 35
 13 ℥ 16 ℔ per doctorem Kissenbrugge.

Redditus perpetui in Hamborch Iohannis et Nativitatis: 2080 ₧ 16 ṡ.

- Vicarie domini Heinonis de Hachede: 2 mal 6 ₧ 8 ṡ (soluta domino Hepino doctori per Nicolaum Hoeck), Commende
 5 domini Simonis de Utrecht: 8 ₧. Eidem: 9 ₧ 12 ṡ. Domui hospitalis sancti Spiritus: 6 ₧ 8 ṡ soluta Lutken Remsteden. Testamento domini Iohannis Bennin: 64 ₧ per dominum Iohannem de Sprekelszen. Commende ad sanctum Georgium: 6 ₧. Domino Hinrico Moller: 28 ₧ per Ioachim Salsborch
 10 receptum. Domino Iehanni de Sprekelsen: 16 ₧. (Domino Ioachim Nygell)^{a)}: 30 ₧ Iohannis solvimus heredibus, quibus redemimus summam capitalem; 40 ₧ Nativitatis. Domine Alberto Lutouwen: 2 mal 16 ₧ (receptum per Marten Groten in vim quitantie). Gesche Reyenstorpes: 100 ₧ de termino
 15 Nativitatis anni 41 soluta in vim quitantie heredibus, quae preterito anno per errorem non fuerunt in Tenentur inscripta; 2 mal 100 ₧ (soluta Paulo Rumiherdes et Georgio Reinsdorp). Domino Hinrico Moller: 48 ₧ receptum per Ioachim Salsborch. Hans Hanses: 20 ₧ per dominum Petrum de Spre-
 20 kelszen prothoconsulem receptum. Elsebe van der Hoyer: 12 ₧ soluta Hermann Kroeger per Diricum famulum. Nicolao Witten: 40 ₧ per Iohannem Roden. Vicarie Heinonis de Hacheden: 8 ₧ soluta domino Iohanni Aepino per Nicolaum Hoeck. Vicarie Bisthorst senioris: 6 ₧ per dominum
 25 Iohannem de Sprekelszen. Monasterio predicatorum: 24 ₧ receptum per dominum Iohannem Rentzel provisorem schole. Domino Theodorico Elser: 64 ₧ per Nicolaum Korvemaker nomine doctoris Steffhani Gerkens. Magistro Iohanni Klott: 6 ₧ per dominum Iohannem van Sprekelsen. Domino Vin-
 30 centio Moller, nunc testamento magistri Ioannis Reineken: 36 ₧ per dominum Iohannem van Sprekelsen. Domino Iohanni de Sprekelsen: 18 ₧ soluta eidem Everhardo (!). Domino Bartoldo de Reno: 28 ₧. Eidem: 8 ₧ receptum per Iohannem de Reno ad usum uxoris Ioachim Bekendorpes.
 35 Commende ad sanctum Georgium: 7 ₧ 4 ṡ soluta provisoriis

^{a)} Vacat, quantum attinet ad Ioachim Nygeln, sed unus terminus manet.

sancti Georgii nomine Wernerii Hintzschen. Domino Iohanni Wettken: 10 ₰ soluta viduae, 10 ₰ per Everhardum Hugem. Marienwolde: 60 ₰ receptum per Iohannem Kop juxta quitantiam. Testamentum Iohannis Kotlouwen: 50 ₰ per Hinricum Koetinck. Heredibus domini Iohannis Krusen: 60 ₰⁵ receptum per dominum Georgium Vilter. Thome Koppen: 2 mal 24 ₰. Domino Ludolpho Slichten: 6 ₰. Clawes Grymen: 24 ₰ receptum per Ioachim Arendes nomine ejusdem Nicolai. Heredibus Iacobi Schroders: 240 ₰ receptum per Lucam Bekeman in vim quitantiae. Prebende Luneburgensi: 15 ₰ receptum per eundem Ioachim Lampen. Commende sancti Spiritus: 6 ₰ per Georgium van Wyntem nomine gazophilatii. Prebende domini Iohannis Hulp: 12 ₰. Vicarie sancte Catharine in Summo: 9 ₰ 12 β. Otten van Kampe: 60 ₰ per Petrum Rover receptum. Commende in ecclesia¹⁰ sancti Iacobi: 7 ₰ 8 β soluta Bernhardo van Wyntem per Diricum famulum. Testamento Lutken Baken: 60 ₰ soluta Lucae Bekeman. Domino Iohanni Haker: 80 ₰ per Iohannem Kron in vim quitantiae. Domino Hinrico Koller: 120 ₰ receptum per Gerdt Nigebuer. Casparo Fuchs: 40 ₰ soluta²⁰ eidem per magistrum Martinum Goebel. Domino Wulfango van Utenhoff: 200 ₰. Ioachim Brant: 60 ₰ per Ioachim Gryp. Vicarie in Groden: 5 ₰ soluta Iohanni Ritzenberch secretario.

Redditus victaliorum in Hamborch Pasce et²⁵ Michaelis: 174 ₰ 8 β.

Alleken Koldehaves: 2 mal 8 ₰ receptum per Theodoricum Moyde. Hilleke van Offen: 8 ₰ receptum per Iacobum Hanszes. Relicte Ioachim Elrenhoff: 2 mal 6 ₰ per dominum Ioachim Sommerfeldt. Anneke Billems: 8 ₰ per Hinricum³⁰ Vaget. Hans Dudesche: 56 ₰ soluta Iacobo Witten nomine Iohannis juxta quitantiam. (Geske Kokenbeckers)^a): 2 ₰ 8 β soluta post mortem ipsius filiae. Wolmelken (!) Knutes: 10 ₰ soluta eidem per Theodoricum famulum camerariae. Thome Wilden, Metken uxori ejusdem: 32 ₰ soluta relicte³⁵

^a) Vacat.

- Thome Wilden per Diricum famulum. Wobbeke Omsen: 30 ₰ per Thomam Omszen maritum.
- Redditus victalicii capelle scharkereken: 4 ₰.
- Henning Nigeman: 4 ₰ eidem per Theodoricum famulum.
- 5 Iohannis et Nativitatis: 68 ₰.
- Hans Hessen, Immeke ejus uxor: 32 ₰ soluta Iohanni Hesszen. Relicte Ioachim Elrenhof: 2 mal 6 ₰ (receptum per dominum Ioachim Sommerfelt). Heinoni Lockerman: 16 ₰ soluta viduae per Theodoricum famulum camerariae.
- 10 Alleke Holthusen: 8 ₰ soluta eidem.
- Redditus victaliciorum in Lubeck Pasce et Michaelis: 38 ₰ 8 β.
- Anna Wessentins: vacat. Anne, Taleken Vagedes: 2 mal 4 ₰ per Hinricum Wichman soluta. Anne, Taleken Vagedes: 2 mal 4 ₰.
- 15 Redditus victaliciorum in Lubeck Iohannis et Nativitatis: 24 ₰ 16 β.
- Anne Radtken: 2 mal 4 ₰; Eidem: 2 mal 2 ₰ 16 β; Metken Suren: 2 mal 5 ₰ 12 β (per Diricum famulum camerariae)^b).
- 20 Ad precium familiae: 1519 ₰ 12 β.
- Phisico doctori Iohanni Wolmer: 4 mal 18 ₰. Magistro Iohanni Ritzenberch: 4 mal 8 ₰. Magistro Martino Goebell: 4 mal 8 ₰. (Carsten Frese)^a): 3 mal 4 ₰ 16 β, 4 ₰. Hans Bulle: 4 mal 4 ₰ 16 β. Hans Barnefeldt: 4 mal 4 ₰ 16 β. Hinrick
- 25 de kock: 3 mal 2 ₰, 3 ₰. Iohan Hille: 4 mal 9 ₰. Orthgisz Koeler: 4 mal 9 ₰. Herman Moller: 4 mal 4 ₰ 16 β. Hinrick Geistmeyer: 4 mal 9 ₰. Otto Schouwenborch: 4 mal 9 ₰. Bastian hoefsmidt: 4 mal 4 ₰ 16 β. Hinrick Pawelsen: 4 mal 9 ₰. Iohan van Kampe^a): 3 mal 4 ₰. Hinrick Pingsten:
- 30 3 mal 9 ₰, 4 ₰ 16 β. Lutke Bruns: 4 mal 9 ₰. Hinrick Schouwenborch: 2 mal 18 ₰, 9 ₰, 18 ₰. Frederick Hoyer: 4 mal 9 ₰. Pawell Isendorp: 4 mal 9 ₰. Gerdt Dabelsten: 4 mal 9 ₰. Frantz Raven: 6 (!) ₰ 16 β, 3 mal 9 ₰. Henningk Danneman: 4 mal 9 ₰. Marcus Holste: 9 ₰, 3 mal 4 ₰ 16 β.

36

^a) Vacat.^b) Summa primae partis libri expositorum: 21,735 ₰ 15 β 10 ᄡ.

Iasper Wegener: 4 mal 4 ℔. Ioest Tilleman: 4 mal 9 ℔.
 Hinrick Grundis: 4 mal 9 ℔. Baltzer van Ultzen: 4 mal 9 ℔.
 Peter Sprengopyll: 4 mal 9 ℔. (Cordt Nacke)*): 9 ℔. Clawes
 Ruter: 4 mal 18 ℔. Hans Mekelenborch: 6 ℔ 16 β, 3 mal 9 ℔.
 Otto van der Horst: 3 mal 9 ℔. Summa 1065 ℔ 16 β. 5
 Structurario: 16 ℔. Scriptori: 4 ℔. Titke Moller: 2 mal 20 ℔.
 Carpentario: 4 mal 3 ℔. Hoppenmeter: 4 mal 3 ℔ 4 β. Hans
 Roleke: 4 mal 4 ℔. Iochim Koeler: 4 mal 4 ℔, Pincerne:
 4 mal 4 ℔. Muratori, dem decker: 4 mal 16 β. Thomas
 Fresen: 1 ℔ 12 β. Carsten Schelen: 4 mal 3 ℔. Vigili in turri: 10
 6 ℔; 8 β der wigeschuttel; 3 mal 6 ℔. Fontem respicienti:
 4 mal 1 ℔. Purganti apud portam: 4 mal 1 ℔. Hans Ruge:
 4 mal 4 ℔. Hans Kolckman: 4 mal 4 ℔. Heine Krone: 4
 mal 2 ℔. Dirick Reimers: 4 mal 2 ℔. Dirick Baesche de
 steenbrugger: 1 ℔ 8 β. Clawes Huck: 4 mal 4 ℔. Custodi: 15
 4 mal 1 ℔. Hans Hesse: 4 ℔ 16 β. Hans dem blydecker:
 4 mal 1 ℔. Heine Leseman: 4 mal 2 ℔. Herman Wickhorst:
 4 mal 2 ℔. Hinrick Grote: 4 mal 2 ℔. Hinrick Heitkamp:
 4 mal 2 ℔. Henning Heitman tabellario: 4 mal 6 ℔. Albert
 Herdelant tabellario: 4 mal 2 ℔. Iohan posteienbecker: 4 mal 20
 2 ℔. Luder Kindup bussenschutter: 4 mal 6 ℔. Hinrick
 Bruns: 4 mal 2 ℔. Iochim Alberdes: 4 mal 2 ℔. Cordt Lou-
 wenborch: 4 mal 2 ℔. Andres Achtesnicht bussenschutter*):
 8 ℔. Cordt van der Vechte: 4 mal 1 ℔. Hans Kock: 4 mal
 1 ℔. Eler Elers: 4 mal 2 ℔. Tonnies Hofman: 4 mal 2 ℔. 25
 Matzs Gardian: 2 mal 6 ℔.

Ad precium musicorum: 22 ℔ 16 β.

Hans Ebberdes: 1 ℔ 4 β; 8 β wigschuttel; 16 β stadtdantz,
 Pasche; 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔ 8 β ad convivium vernale;
 1 ℔ 4 β, Michaelis; 1 ℔ 4 β, Nativitatis; 8 ℔ offertorium. 30
 Cordt Ielckers: 1 ℔ 4 β; 8 β wigschuttel; 16 β staddantz, Pasche;
 1 ℔ 4 β; 1 ℔ 4 β ad convivium vernale; 1 ℔ 4 β, Michaelis;
 1 ℔ 4 β, Nativitatis; 8 β. Henninck Dithmers: 1 ℔ 4 β; 8 β wich-
 schuttel; 16 β statdantz, Pasche; 1 ℔ 4 β; 1 ℔ 4 β ad convi-
 vium vernale; 1 ℔ 4 β, Michaelis; 1 ℔ 4 β, Nativitatis; 8 β. 35

*) Vacat.

Citaristis in locum lutinistarum: 22 ₧ 16 β.

Ioachim Berlin: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stattdantz, Pasche; 1 ₧ 4 β; 1 ₧ 4 β ad convivium vernale, Iohannis; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β. Dominicus Pale:
 5 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stattdantz, Pasche; 1 ₧ 4 β; 1 ₧ 4 β ad convivium vernale; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β. Hans Kolbe: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stattdantz, Pasche; 1 ₧ 4 β; 1 ₧ 4 β ad convivium vernale; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β; 8 β.

10 : Ad hura[m] famulorum: 72 ₧ 16 β.

Pincerne: Nihil. Coquo dominorum: 2 mal 2 ₧. Heine Lese-
 man: 2 mal 2 ₧. Hinrick Grote: 2 mal 2 ₧. Herman Wick-
 horst: 2 mal 2 ₧. Cordt Ielkers: 2 mal 2 ₧. Iochim Berlin:
 2 mal 2 ₧. Dominicus Pale: 2 mal 2 ₧. Carsten Schele: 2
 15 mal 2 ₧. Hans Hesse: 4 ₧ 16 β. Henning Heitman ta-
 bellario: 2 mal 2 ₧. Albert Herdelant tabellario: 2 mal 2 ₧.
 Hinrick Heitkamp: 2 mal 2 ₧. Hinrick Bruns: 2 mal 2 ₧.
 Cordt Louwenborch: 2 mal 2 ₧. Iochim Alberdes: 2 mal 2 ₧.
 Eler Elers: 2 mal 2 ₧. Anthonius Hofman: 2 mal 2 ₧. Hans
 20 Kolbe: 2 mal 2 ₧.

Pro vestitu familie: 572 ₧ 8 β.

Magistro Iohanni Ritzenberch 5 ₧. Magistro Martino Goebel
 5 ₧. 59 ₧ 6 β pro vestitu familie ad profectionem domini
 Ioachimi Moller et Hermann[i] Rover ad dietam confederatorun
 25 federis primum in Gottinge institutam et deinde translatam
 et celebratam in Brunswick. 6 ₧ pro vestitu pincernae. 32 ₧
 pro vestitu quatuor famulorum equestrium cum domino Ioa-
 chimo Somerfeldt ad dominam Mariam, reginam Ungariae,
 gubernatricem, in causa detencionis navium nostratium misso-
 30 rum. Ad usum soliti vestitus pro septem peciis panni Anglici
 nigri coloris, qualibet pecia pro 36 ₧ 14 β: summa 256 ₧ 18 β.
 Pro 11 peciis minus 10½ ulnis panni Hornensis, quelibet pecia
 11 ₧ 4 β: summa 117 ₧ 17 β. 14 ₧ 8 β pro duabus peciis
 panni Gottingensis, qualibet pecia pro 7 ₧ 4 β empti. Pro
 35 6 peciis panni Soltwedelensis, quelibet pecia pro 3 ₧ 14 β
 empti: summa 22 ₧ 4 β. 1 ₧ 4 β pannirasori pro solito
 vestitu. 45 ₧ 12 β pro vestitu Iohannis Ritzenberges et trium

famulorum ejus ad Nurenbergam missi in causza contribucionis contra Turcam. 15 ₰ 7 β pro vestitu ejusdem Iohannis Ritzenberges et duorum famulorum equestrium in Halverstadt et Swynfurdt misso (!). 6 ₰ pro vestitu structurarii.

Pro diversis notabilibus: 1414 ₰ 17 β.

108 ₰ de tribus quartalibus anni soluta sunt Georgio Vilter in redemptione ipsius summa (!) capitalis. 9 ₰ 12 β donata sunt Androae Achtesznicht bombardistae ad abitionem et commeatum. 12 ₰, Pasche, stipendium magistri Hinrici Broke licentiati. 18 ₰ soluta sunt Hermannio Wane ad usum civium juniorum manuali bombarda in vallo ferientium ad scopum de 30 diebus dominicis. 49 ₰ 12 β pro duobus bobus Paschalibus. 31 ₰ 4 β soluta sunt Catherinae, relicta (!) domini Theodorici Langen, de redditibus retardatis pertinentibus ad beneficium ipsius filio Ioachimo Langen concessum, quae penduntur ex hereditate modo ad senatum pertinente, in qua nunc habitat forum Scarium purgans. 6 ₰ 4 β pro recessu comitum Spirencium descripto cancellariae ducis Luneburgensis. 12 ₰ de termino Iohannis licentiato van Broke. 13 ₰ 15 β pro expensis domini Magni ducis Saxoniae in diversorio Pauli Burmesters. 69 ₰ 13 β 5 ½ pro expensis illustris domini Adolphi ducis Holsacie, quando a lantgravio rediit. 146 ₰ pro argenteo cypho eidem duci donato, empto ab Nicolao Rodemborch, habenti in pondere 5 marck 3 lot ½ quentin. 12 ₰ magistro Hinrico van Broke licentiato de termino Michaelis. 1 ₰ 12 β pro expensis famuli, qui vinum et cerevisiam Embeccensem in Segeberge pertulit. 31 ₰ in viginti daleris donata sunt doctori Melchiori van Ossa, cancellario domini electoris Saxonie, pro consultatione cum eodem habita in negotio contributionis contra Turcam, quae imposita est civitati, et ut in posterum favorabilem sive amicam accessum habeamus apud eundem. 3 ₰ 2 β cancellarie in Zellis pro copia recessus comitum inperii Romani celebrata in Norenberga. 22 ₰ 13 ½ β pro expensis et propina Mathie de Osenbrugge capitaneo Luneburgensi factis, cum quo consultatum est negotium desz rundeles. 170 ₰ 4 β 7 ½ soluta sunt Otthoni van Munster pro tribus lapideis formis

fenestrarum et tribus cardinibus lapideis januarum in pretorio.
 1 ₰ 11 β propinatum eidem. 80 ₰ in quinquaginta florenis Ren-
 nensibus per magistrum Martinum Goebel secretarium nostrum
 misimus in Sphyram ad dominum Fredericum Reffsteck docto-
 5 rem et procuratorem nostrum in iudicio camerae. 66 ₰ 8 β
 pro sumptu Eyler Schutten et magistri Iohannis Arendes
 notarii, destinatis (!) Bremam ad examen testium a Bremen-
 sibus productorum nostro nomine observandum. 8 ₰ 17 β
 pro sumptu Iohannis Roden probatoris numismatum, missi
 10 in Lubeck in causa monetae. 27 ₰ 5 β 5 ⚭ pro sumptu
 Hinrici Geistmeiger, qui mille daleros ab Embden attulit.
 12 ₰, Nativitatis, soluta magistro Henrico van Broke pro
 stipendio. 10 ₰ propinata doctori Levino de Embden in 4
 tunnis cerevisie Hamburgensis ad nuptias filie sue. 5 ₰ pro
 15 2 tunnis cerevisiae nostratis, propinatis domino Casparo Vochs
 secretario regio. 2 ₰ 2 β propinata domino Iohanni comiti
 de Hoya. 8 ₰ 7 β donata sunt magistro Ulrico adamario pro
 signis civitatis. 241 ₰ 18 β propinata sunt domino Hinrico
 duci Magnopolensi propter Iohannem Koepken civitatis nostrae
 20 perduellionem supplicio adficiendum, quae eidem Iohannes
 Ritzenberch secretarius attulit. 24 ₰ 5 β pro pictura et ad-
 vectionem ejusdem soluta Lucae Maler pictori Wittenbergensi
 et fuit descriptio expugnacionis arcis Wulffenbuttels. 27 ₰
 6 ⚭ soluta sunt heredibus domini Iohannis Rechlingers, quae
 25 ei restabant pro diversis ad usum civitatis expositis. 20 ₰
 Anthonio Vicken pictori pro diversis picturis ad usum pre-
 torii et conclavis probatoriae. 18 ₰ 12 β in 12 Ioachimicis
 propinatum per Iohannem Ritzenberch doctoribus, secretariis
 et substitutis pro consilio et diversis scripturis in negotio
 30 contribucionis contra Turcam. 5 ₰ 11 β comiti cuidam Scoto
 de stirpe regia in 2 tunnis cerevisiae et rubro vino donata.
 134 ₰ 8 β 10 ⚭ pro sumptu et expensis singulis in diversis
 diversoriis per dominum Franciscum ducem Louwenborgensem,
 dominam Catherinam ducissam Saxoniae, ducis Henrici vi-
 35 duam et conjugem domini ducis Francisci, factis, quibus eos
 senatus libere honoravit. 139 ₰ 7 β 7 ⚭ pro liberis expensis
 ejusdem principis atque ipsius conjugis et socrus.

Ad diversa: 387 ₧ 7 β 5 ₤.

2 ₧ 14 β pro duobus lancis sive vasculis stanneis ad usum pretorii. 1 ₧ 10 β pro sumptu aromatum misszorū in Segeberge. 6 ₧ 8 β pro quatuor libris zinziberis ad usum pretorii temporae (!) computacionis publicae. 16 β cloacario, Pasche. 13 ₧ 8 β pro 48 urnis coriaceis refectis per Alexium Wulff, qualibet urna pro 6 β. 6 ₧ 9 β pro pulvinaribus et sellis. 14 ₧ 8 β soluta Petro Asszemaker pro duobus curribus vehentibus ministros regis Sueciae in Lubecam. 1 ₧ 18 β pro expensis ad boves in Luneborch adducendos. 2 ₧ 16 β 8 (₤) soluta Iohanni Elrendorp ad fontem de domo nostra contigua curiae senatus. 9 ₧ 6 β pro 30 urnis ex corio reficiendis Alexio Wulff soluta. 2 ₧ substitutis pro descriptione recessus comitiarum Sphyrensiū. 20 ₧ soluta sunt Catharinae Langen pro equo misszo in castra et ipsius famulo adempto, quando Avellacker cum militibus gregariis invasit terram Haderiam; missus autem fuit equus jussu domini Pauli Grothen prothoconsulis. 11 ₧ pro sumptu et supplicio aliquot captivorum et pro sumptu Iohannis Suthaves, qui non erat solvendo. 4 ₧ 13 β Marco Holste, quos expendit et consumpsit in Flensborch. 1 ₧ 6 β 8 ₤ soluta Hermannō Kruszen ad usum der vorsettinge ante portam sancti Anscharii. 16 β cloacario, Iohannis. 3 β pro lagena ad usum pecuniae transmittendae. 1 ₧ 11 β pro salvo conductu ab episcopo Bremensi pro domino Hermannō Rover adferendo. 3 ₧ 2 β secretario Bremensi pro describendo recessu statuum protestancium. 7 ₧ solute carnificis relicte pro sumptu trium captivorum, qui non erant solvendo. 1 ₧ 6 β pro blumbeo (!) canale in edibus magistri Ioachimi Sommerfeldes posito. 14 ₧ 8 β pro purganda cloaca in iisce (!) edibus persoluta. 7 ₧ 16 β pro reparandis pulvinaribus sedilis pretorii. 16 β cloacario, Michaelis. 3 ₧ 4 β pro 1000 asterichs tho behoff des nedderen bohmes. 7 ₧ 3 β soluta carnifici preconi pro victu et precio suppliciorum aliquot captivorum. 1 ₧ 11 β pro salvo conductu in Zellis. 1 ₧ 11 β famulo regie majestatis Danie, dicto Swarte Hans, propinata. 4 ₧ 16 β Iochim Gerkens, qui vexit dominos doctores et lectores schole

- Rostockcensis versus Lubecam, soluta. 1 ₰ 4 (β) soluta vectori cope cum aquis ad incendium restinguendum in Groningstrate. 3 ₰ 1 β pro sumptu facto in conscribendis (?) nautis ad miliciam. 16 β cloacario, Nativitatis. 8 β cloacario
- 5 pro fossza ad sepeliendum mulierem supplicio affectam facta. 1 ₰ 11 β data notario magistro Iohanni Arndes pro arra in collatione prebendarum in Summo. 2 ₰ pro pastura bovis masculi. 12 ₰ 16 β pro sumptu femine de Barbi. 3 ₰ 4 β pro sumptu Anthonii tor Moye, filii Geverdes. 24 ₰ soluta
- 10 Hinrico Schouwenborch, qui extruxit stabulum retro edes senatus in nova platea et reparando lobio. 4 ₰ 3½ β soluta Titkino Moller pro reparatione in edibus senatus per illum inhabitatis. 2 ₰ 10 β decem famulis domesticis ad pretorium ad calceos. 11 ₰ 11 β pro sumptu et medicacione equi per
- 15 Iohannem Ritzenberch Brunszwige relicto (!). 8 ₰ soluta Christiano Schelen ad augmentum salarii sui. 2 ₰ 6 β pro viridi (!) panni sex ulnis ad usum pretorii. 20 ₰ 8 β vor eynen nygen schapen, darto gekamen 7 lispunt, und eynen olden tho beteren, darto gekomen 2 lispunt, soluta Michaeli
- 20 Wilhelm. 2 ₰ 16 β pro septem nocentibus, partim capitali supplicio adfectis, partim virgis cesis. 2 ₰ 8 β eidem pro stipendio annuo. 1 ₰ 4 β donata eidem pro industria. 47 ₰ 14 β pro sumptu Hinrici Geistmeiger et Christiani Schele, missos (!) in Gelriam ad spectandum urbium propugnacula
- 25 ibidem, id est die rundele und welle. 4 ₰ 1 β famulis equestribus ad Carnisprivium. 16 β gladiatorum judicialium purgatori. 16 β famulis ante pretorium ad bacchanalia. 22 ₰ soluta sunt Iohanni Luchtemaker pro 2½ pannen Venedisches glases, actum sabbato post Bartholomei (Aug. 26), ad usum
- 30 ... *). 1 ₰ 16 β pro tribus literis sigillatis scribendis soluta Ioachimo Elners. 8 ₰ sigillatori. 4 ₰ 13 β pro diversis scripturis domino Ioachimo Sommerfeldt in negotio arrestacionis scriptis soluta Iohanni van Esszen. 5 ₰ 8 β soluta Sebastiano hoffsmidt pro cura equorum et unguentis. 17 β
- 35 custodi in Summo soluta. 1 ₰ 9 β Iodoco Tilleman misszo

a) Auslassung.

ad nuncium. 4 R de testamentorum collectione soluta domino Hermanno Rover. 9 R 14 β 7 g pro diversis reparationibus ad usum der wanthramen soluta Petro Wissen. 12 R pro victu domini Valentini. 4 R 8 β pro panno lineo ad usum loculorum lineorum soluta Dirico famulo. 12 β pro propina ipsius uxori.

In negotio foederis religionis causa initi:
11081 R 10 β .

964 R 3 (1) β solvimus domino electori Saxoniae in 622 Ioachimicis ex parte civitatis nostrae pro duabus exiguis contributionibus, vulgo twe kleine anlagen nuncupatis, missa in Magdeburgam et inde una cum tertia exigua taxa, quae deposita apud Magdeburgenses restabat, transmissa ad electorem Saxoniae. 8 R pro sumptibus magistri Francisci Borchardi, cancellarii electoris Saxoniae, bis diversati apud dominum Ioachimum Moller. 1 R 11 β pro bibalibus tabulario electoris Saxoniae. 426 R 7 β pro sumptu et expensis protectionis dominorum Ioachimi Moller et Hermanni Rover ad dietam confederatorum, primum institutam in Gottinge, deinde translatam et celebratam in Brunswick. 16 R 16 β pro diversis copiis et scripturis ex cancelariis principum sub eadem dieta de diversis materiis obtentis una cum certa propina duobus secretariis domini electoris Saxonie facta, ut eo citius negotia civitatis, si que ibi inciderint, poterint expediri. 9451 R 18 β persolvimus pro taxa nostra secundi duplicis mensis ad usum hujus foederis et transmisimus in Brunsvigam in mense Augusto hujus anni, sic quod jam taxe duorum duplicium mensium persolute sunt, secundum tenorem quitantiae a senatu Brunsvicensi super hac solutione recepte, in qua etiam senatus quitatus est de prima parva taxa federis persoluta; in daleris debet hec summa constituere 6098 daler. 16 R pro sumptu et expensis transvectionis antescriti aeris usque in Brunsvigam. 51 R 4 β adhuc solvimus in Brunsviga pro dampno passo in commutatione certi aeris expositi in solutione taxe primi duplicis mensis anno 37 persoluti una cum 24 daleris ex parte Embeccensium nobis inpositi secundum computationem per senatum Brunsvicensem nobis

- factam. 98 ₰ 13 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges secretarii in causa recusacionis iudicii camere in Swynfurdt misszo. 5 ₰ 13 β Iodoco Tilleman in Gottinge ad dietam ibidem institutam inter confederatos religionis Evangelicae.
- 1 1 ₰ 11 β Georgio Smalen, qui contributiones minores Magdeburgensem civitatem transvexit. 4 β pro una lagena ad eundem usum. 39 ₰ 10 β pro sumptu viatico et vestitu Matthiae Gardiani et Iohannis Gade bombardistarum ad electorem Saxoniae ad expeditionem adversus ducem Henricum Brunswicensem missarum (1).
- Ad turrim Novi Operis: 80 ₰.
- 40 ₰ soluta Hinrico Schouwenborch per ipsius famulum Iohannem Thoden. 40 ₰ soluta ipsius nomine creditoribus.
- Ad structuram ibidem: 91 ₰ 8 β.
- 15 91 ₰ 8 β exposita sunt hoc anno ad structuram Novi Operis juxta librum castrorum.
- Ad castrum Ritzebuttel: Nihil.
- Ad structuram ibidem: 866 ₰ 16 β 5 ḡ.
- 866 ₰ 16 β 5 ḡ sunt hoc anno expensa et conversa ad structuram arcis Ritzebuttel juxta librum castrorum.
- 20 Ad usum Tollenspiker: Nihil.
- Redditus in Eislingen: 9 ₰ 12 β.
- 9 ₰ 12 β soluta juxta quintantiam Helmari Wendelo.
- Ad castrum Bergerdorp: Nihil.
- 25 Ad structuram ibidem: 199 ₰ 2 β 6 ḡ.
- 199 ₰ 2 β 6 ḡ sunt hoc anno expensa ad structuram arcis Bergerdorp et soluta sunt domino Dithmaro Koll prefecto.
- Ad usum Glin'desmor: 219 ₰ 11 β 8 ḡ.
- 12 ₰ Hinrico Krekebom. 3 mal 12 ₰ domino Iohanni Rodenborch (prothoconsuli). 144 ₰ 12 β 4 ḡ exposita sunt hoc anno ad structuram arcis Morborch juxta librum castrorum. 26 ₰ 19 β 4 ḡ pro victu et potu mercenariorum aliquot ad dies 48 operancium in Morborch ad refectionem domus.
- Pro pergameno et papiro: 26 ₰ 17 β.
- 35 25 β pro uno ryso papyri. 2 ₰ 12 β pro duobus risis papyri. 12 ₰ pro decem decadibus pergameni soluta mulieri. 1 ₰ 10 β pro uno ryso papyri.

Ad usum Ossen-, Billen- et Vinekenwerders:
28 ₧ 3 β.

21 ₧ 3 β exposita sunt ad reparationem domus in Billenwerder. 7 ₧ ad reparationem domus in Ossenwerder.

Solvenda de Billenwerder: 16 ₧ (1).

8 ₧ 8 β choralibus in Summo. 8 ₧ Goetken Heitman dem vagede.

Ad usum Woldorp: 64 ₧ 14 β 2 ⷰ.

20 ₧ pro salario venatorum. 19 ₧ 2 β 4 ⷰ pro diversis venacionibus. 2 ₧ pro retibus venatorum. 14 ₧ 9 β 10 ⷰ pro reisis. 9 ₧ 2 β pro diversis.

Ad usum Hamme: 144 ₧ 3 β.

8 ₧ pro salario perfecti Conradi van der Vechte. 1 ₧ 4 β pro vestitu ejusdem. 134 ₧ 19 β pro aggeratione, plagegelt et diversis aliis sumptibus et expositis.

Ad usum Vulsbuttell: Nihil.

Ad sistas stolidorum: Nihil.

Histrionibus: 19 ₧ 7 β.

19 ₧ 7 β diversis nunciis et histrionibus principum, expositum per dominum Meynonem de Eytzen et dominum Matthiam Reder.

Ad bombardas: 751 ₧ 9 β 5 ⷰ.

6 ₧ pro funiculis incendiariis ad usum bombardae. 17 ₧ 17 β pro una ferrea bomba, vulgo ein gesmedet falckenet, soluta Hanse Graven fabro grosso. 2 ₧ 12 β pro 1 pari rotarum, vulgo halve cartawenrade. 108 ₧ 1 β 9 ⷰ pro 15 schippunt 17 lispunt 13 marckpunt ferreis globis, pro quolibet schippunt 8½ ₧. 152 ₧ 7 β pro 929 ₧ salpeters, elck hundred 20½ marck, comparatis ab Hans Kemer civi Brunswicensi. 262 ₧ 2 β 5 ⷰ pro 1522 ₧ bussenkrudes, jeder 9 ₧ pro uno Ioachimico, soluta Iohanni Weckradt. 123 ₧ 19 β 6 ⷰ pro sedecim tunnis sulphuris in pondere habentibus 5617 ₧, quaelibet centenae librae pro 2 ₧ 4 β, solutum domino Matthiae Reder et emptum ab eodem. 78 ₧ 9 β 9 ⷰ pro diversis ad ordinationem et reparationem domorum bombardarum soluta domino Georgio van Holte.

Ad vias lapideas extra civitatem: 190 ₧.

30 ℥ nomine testamentorum magistri Iohannis Reyneken et
magistri Iohannis Kloth prothonotariorum hujus civitatis.
80 ℥ tradita sunt domino Nicolao Hertiges senatori ad usum
viae lapideae extra portam lapideam. 80 ℥ adhuc expensa
sunt per dominum Nicolaum Hertiges ad usum viae lapideae
extra portam lapideam.

Ad usum libre: 84 ℥ .

84 ℥ soluta Ludero Prallen rectori librae civitatis pro ipsius
salario duorum famulorum ejusdem librae secundum conven-
tionem cum eodem factam.

Ad usum cranonis: 168 ℥ 8 β 6 ℥ .

6 ℥ 14 β Arnoldo Slyman. 6 ℥ 14 β Arnoldo Luders. 6 ℥
14 β Arnoldo Slyman. 6 ℥ 14 β Arnoldo Luders. 9 ℥ 8 β
pro 1 schippunt 2½ lispunt kabelgarens ad usum funium
cranonis. 6 ℥ 14 β Arnoldo Slyman. 6 ℥ 14 β Arnoldo
Luders. 48 ℥ Conrado Roleves gubernatori cranonis pro
prima medietate stipendii sui, Michaelis. 6 ℥ 14 β Arnoldo
Luders. 6 ℥ 14 β Arnoldo Slyman. 9 ℥ 8 β 6 ℥ pro diver-
sis funibus ad usum cranonis soluta Iohanni Smit funifici.
48 ℥ Conrado Roleves gubernatori cranonis pro altera dimi-
dietate salarii sui.

Pro cerevisia aliena: 17 ℥ 12 β .

17 ℥ 12 β pro duobus vasis cerevisiae Embeccensis principi
nostro propinatis.

Pro cera: 13 ℥ 18 β 4 ℥ .

13 ℥ 18 β 4 ℥ pro cera ad sigillationem literarum.

Pro gytt et amigdalīs: 75 ℥ .

Pro speciebus dominorum: 91 ℥ 18 β 9 ℥ per do-
minum Georgium vam Holte.

Pro speciebus et confectionibus: 256 ℥ 4 β .

135 ℥ 12 β in festo Petri. 87 ℥ in festo Thomae. 33 ℥ 12 β
fautoribus apothecae.

Ad usum domus nostrae in Lubeck: 50 ℥ 8 ℥ .

50 ℥ 8 ℥ pro diversis reparationibus in domo nostra Lubicensi
factis de duobus annis 41 et 42, juxta computum Dithmari
Mollers.

Ad usum tunnarum super Albim: 230 ℥ 12 β 7 ℥ .

6 ℥ 2 β pro ferrea cathena, habente in pondere 15 lispunt
 4 ℥ , empti ad usum tunnarum a Christiano Denen. 4 ℥
 4 β pro duobus tunnis picis ad usum tunnarum. 43 ℥ 15 β
 2 ℥ ad locandum tunnas Iohanni Kolekman. 17 ℥ 16 β
 soluta Hanse Ruhen una cum 14 nautis pro solda duarum
 hebdomadarum ad levandas tunnas in Albi juxta rationem
 camerarie exhibitam. 158 ℥ 15 β 5 ℥ pro cathenis novis
 tunnis marinis conservandis et aliis diversis ferreamentis so-
 lutum Iohanni Graven fabro grosszo.

Ad expeditionem propter abductionem boum 10
 et frumentorum: 757 ℥ 14 β 4 ℥ .

50 ℥ 9 β pro stipendio 12 nautarum cum Iohanne Kolekman
 ad prohibitionem frumentorum expeditorum, qui affuerunt
 7 hebdomadas. 13 ℥ 14 β 6 ℥ eidem cum ipsius nautis ad
 stipendium quatuordecim dierum. 66 ℥ 16 β 8 ℥ ad expedi- 15
 tionem prohibitionis avectionis frumentorum pro victualibus.
 41 ℥ 16 β Iohanni Rugen et decem nautis cum navigio evers
 ad prohibitionem avectionis frumentorum ad stipendium per-
 solutum. 64 ℥ 16 β pro stipendio tredecim hominum ad
 prohibitionem avectionis frumentorum cum parva navi tun- 20
 narum expeditorum. 162 ℥ 7 β pro victualibus hoc toto pre-
 sente anno ad naves tunnarum prohibitionis frumentorum
 causa expeditas collocatis. 234 ℥ 3 β 2 ℥ pro victualibus
 expositis ad naves tunnarum expeditas ad prohibitionem
 evectionis frumentorum secundum computationem scribae 25
 curiae structurae. 4 ℥ 8 β pro solda Iohannis Kolekmanes
 expediti ad prohibendum avectionem frumentorum cum evero.
 105 ℥ 6 β pro stipendio Hanse Rugen et 14 hominum ad 13
 hebdomadas cum parva navi tunnarum ad eundem usum
 expeditorum juxta suum computum camerarie exhibitum. 30
 3 ℥ 6 β Iohanni Heitman pro solda 6 septimanarum solu-
 tum ad eundem usum expedito. 1 ℥ 4 β soluta Haderio
 cuidam pro vectura victualiorum ad navem tonnarum. 9 ℥
 soluta sunt Ludero Krudup bombardistae ad usum prohibi-
 tionis avectionis frumentorum. 35

Ad damnum passum: 199 ℥ 1 β 10 ℥ .
 5 ℥ defecerunt in oculis de collecto tributo Nicolai. 4 ℥ 3 $\frac{1}{2}$ β

in moneta fracta et falsa e variis loculis. 2 ƒ 10 β defecerunt in loculis tributi pa(rochia) Iacobi. 2 ƒ 17 β defecerunt in loculis de excessibus. 5 ƒ 13 β 4 ſ defecerunt in loculis Iacobi de contributione quadriennali. 8 ƒ defecerunt in loculis incertis. 16 ƒ defecerunt in loculis Petri de contributione quadriennali. 1 ƒ 14 β detraxit Eggardus Bokelman de suis redditibus camerarie debitis. 4 ƒ 11½ β defecerunt in loculis divae Catharinae de contributione civium. 11 β in fracta moneta in loculis quibusdam fuerunt. 3 β defecerunt in loculis. 1 ƒ 2 β defecerunt in loculis vectigalis publici parochiarum. 17½ β in fracta pecunia de collecta parochiarum. 8 β deficiebant in loculis de Hamme et Horne. 40 ƒ 16 β detracta sunt et deficiebant in summa lignorum ratis de 34 vadem holtes, quae deficiebant et defluerunt prope locum, ubi ligna stabant, et soluta sunt Marquardo van Bockwolde. 25 ƒ 4 β 8 ſ hoc anno damnum passi sumus apud coctionem laterum juxta computum Rothgeri latrificis. 2 ƒ defecerunt in loculis traditis domino Laurentio Nygebur ad avenam. 14 ƒ 11 β detracta sunt hoc anno camerariae a civibus nostris nomine contributionis Turcicae. 63 ƒ in de tractionibus, propinis exiguis et diversis aliis decurtacionibus camerariae factis.

Ad usum et perfectionem fossatorum et fortalitorum: 1024 ƒ 5 β 3 ſ .

454 ƒ 10 β 4 ſ conversa sunt hoc anno ad reparationem valli sterquiliniorum, alias dicti sagittariorum, per dominum Hermannum Rover secundum tenorem sue rationis camerarie exhibite. 12 ƒ 18 β pro aliquot lignis rotundis, dictis elren, comparatis per dominum Dithmarum Koel et ad eundem usum conversis. 221 ƒ 7 β 6 ſ conversa sunt ad refectionem et structuram rotundi vallis ante portam lapideam juxta tenorem computationis Ioachimi Schomakers camerarie exhibite et pro aliis rebus necessariis ibidem reparatis. 167 ƒ 8 β 1 ſ conversa sunt per dominum Nicolaum van der Hoyer in absentia domini Hermanni ad structuram des schuttenwals juxta ipsius computum. 20 ƒ 6 β pro centum et quatuordecim elren palen ad usum valli stercorii comparatis et e

cameraria solutis. 147 ₰ 15 β 4 ḡ impensa et conversa sunt ad refectionem collapsi valli ante milrendor per dominum Laurencium Nygebur juxta ipsius computum.

Pro equis honoris causa donatis: 210 ₰.

60 ₰ pro equo donato domino Ioachimo marchioni Brandenburgensi electori. 75 ₰ pro equo donato duci Ernesto Lunenburgensi. 75 ₰ pro equo donato duci Wilhelmo Brunswicensi.

In causa differentiarum cum capitulo in iudicio camere imperialis: Nihil.

Ad flumen ab alto ponte versus Winserbom purgandum: Nihil.

Exposita in generali: 175 ₰ 6 β 2 ḡ.

11 ₰ 12 β pro bove admissario soluta Lutkino Fruchtenicht et Lutkino Roeper. 19 ₰ 12 β pro 2 byschlage ante edes secretariorum locatos, soluta Paulo Vagede. 2 ₰ 16 β pro salario 16 dierum Hermannō Krusen, cum reparabatur de vorsettinge ante schardor. 14 ₰ 4 β pro solda Iohannis Kolckmannes et triginta quatuor nautarum expeditorum ad prohibendum naves Batavorum, ne ab Albi deveherentur, sed in causza detentionis nostrarum navium arrestarentur. 3 ₰ 3 β propinata sunt Hinrico Mencken fusori bombardarum ad sublevationem sumptuum hic nomine civitatis factorum. 34 ₰ soluta sunt Hinrico Arndes pyncernae pro pulvinaribus juxta scedulam ipsius ad usum pretorii. 9 ₰ 10 β exposita sunt hoc anno ad institutionem der wanthramen. 11 ₰ 5 β 8 ḡ pro candelis cereis et cevo ad usum pretorii soluta pyncernae Hinrico Arendes. 3 ₰ 15 β pro expletionē ciste carbonum. 17½ β pro bibalibus propinatis portatoribus carbonum. 1 ₰ 2 β pro portacione cistae argentariorum et evacuacione pretorii. 1 ₰ 16 β pro flabellis. 10 β pro calicibus ligneis. 6 β pro urnis duobus. 6 β pro vitris duobus ad usum pretorii. 2 ₰ 8 β pro emendacione supellectilis linei. 1 ₰ 4 β pro coronis in pretorio purgandis. 18 β pro purgacione caminorum. 1 ₰ 4 β pro emendacione amphorarum. 6 β lapicidae pro lamina ferrea innci(d)enda (?). 5 β pro stupis. 1 ₰ 7 β pro diversis ad usum wanthramen soluta Hinrico van Kleve. 6 ₰ pro diversis claveris et aliis necessariis ad usum

wanthramen soluta Clementi Lakeman. 2 $\mathfrak{E}$ 3 β 8 $\mathfrak{A}$ pro claveris et diversis aliis ad usum der wanthramen soluta Borchardo van Rossze. 3 $\mathfrak{E}$ 10 β pro diversis reparatis ad usum quatuor wanthramen soluta Iacobo Flegels. 8 $\mathfrak{E}$ do-
 5 nata domino Valentino Hanenkreyger, propterea, quod caret hoc tempore der averwicht. 2 $\mathfrak{E}$ 16 β 4 $\mathfrak{A}$ pro mensurando frumento. 18 $\mathfrak{E}$ pro purgacione porte Winserbomes et emovendo acervo stercoreo. 5 $\mathfrak{E}$ pro sumptu Nicolai famuli theolonei arrestantis ter naves super Albim. 7 $\mathfrak{E}$ 4 β per
 10 dominum Meynonem de Eytzen soluta e theoloneo cuidam Huszemensi nomine senatus de Hildensem.

Pro frumento adempto: 17 $\mathfrak{E}$ 19 β 2 $\mathfrak{A}$.

6 $\mathfrak{E}$ 7 β pro inversione frumenti super schafferhusze et schare.
 4 $\mathfrak{E}$ 8 β 6 $\mathfrak{A}$ pro inversione frumenti super pilszerhusze. 7 $\mathfrak{E}$
 15 3 β 8 $\mathfrak{A}$ pro mensurandis 431 choris siliginis, de quolibet choro 4 $\mathfrak{A}$.

Redditus ad usum novi fossati: (436 $\mathfrak{E}$.)

Pasce: 124 $\mathfrak{E}$.

Domino Iohanni Wetken: 40 $\mathfrak{E}$ soluta viduae per Everhardum Hugem. Horistis capelle thom schare: 24 $\mathfrak{E}$ receptum
 20 per dominum Iohannem Vaget. Magistro Hinrico Schulten: 60 $\mathfrak{E}$.

Michaelis: 312 $\mathfrak{E}$.

Domino Iohanni Wetken: 40 $\mathfrak{E}$ soluta viduae ejusdem per
 25 Diricum famulum. Domino Alberto Westeden: 32 $\mathfrak{E}$ per Matthiae vam Ryne viduam. Domino Iohanni Hugem: 40 $\mathfrak{E}$ soluta eidem per Iohan filium suum. Monasterio in Hervestehude: 120 $\mathfrak{E}$ soluta per Christopherum van Winthem monitorem. Hinrico Ritzert: 60 $\mathfrak{E}$ soluta viduae ejusdem per
 30 Hermannum de Hutlem. Eidem: 20 $\mathfrak{E}$ eidem vidue, per Hermannum de Hutlem receptum *).

Summa summarum totius libri expositorum:
 43,299 $\mathfrak{E}$ 12 β .

---

*) Summa secundae partis libri expositorum 21,563 $\mathfrak{E}$ 16 β 2 $\mathfrak{A}$.

1543.

RECEPTA.

Anno Domini millesimo quingentesimo quadragésimo
tercio domini Georgius Plate et Hinricus Hesterberch,
hujus civitatis camerarii, receperunt infrascripta. Primo 5

Redditus et hura: 1653 ₧ 1 ♂ 9 ♂.

In parochia sancti Petri: 226 ₧ 4 ♂.

4 ₧ 16 ♂ Geske Meygers. 3 ₧ 12 ♂ Tonnyges Elers. 64 ₧
Ioachim Geverdes. 8 ₧ Anna Thoden. 12 ₧ 16 ♂ Peter
Rover de cellario. 4 ₧ 16 ♂ magister Iohan Rumbert. 22 ₧ 10
8 ♂ Wolder Schacht. 8 ₧ Ciriacus Plincke. 24 ₧ Hans Nyge-
man. 3 ₧ Otto Broderman. 8 ₧ her Hinrick Rademaker.
6 ₧ Iasper van Emersen. 16 ₧ Barteldt van Ryne. 16 ₧
Barteldt Ordel. 7 ₧ 4 ♂ Hinrick Broeckehoevet. 4 ₧ 16 ♂
Hans Schutteloeff. 8 ₧ Lutke Spilboem. 4 ₧ 16 ♂ Hinrick 15
Meyger.

De bodis apud forum piscium: 149 ₧ 12 ♂.

20 ₧ Hans Bolte. Herman Wringer 12 ₧. 12 ₧ Tile Wringer.
12 ₧ Dirick Ritscher. 9 ₧ 12 ♂ Hans van Hagen. 2 ₧ 8 ♂
de cellario. 20 ₧ Hans Twedorp. 4 ₧ 16 ♂ Giszel Smidt. 20
4 ₧ 16 ♂ Gert Lutkens. 8 ₧ Gert van Gulich. 8 ₧ Hans
Bossze. 8 ₧ Bernt Luthman. 8 ₧ Andreas Trocke. 8 ₧
Dirick Stenwech. 12 ₧ Dirick Ritscher.

In parochia sancti Nicolai: 65 ₧ 16 ♂.

3 ₧ dominus Matthias Reder. 27 ₧ 4 ♂ Eggert Bokelman. 25
8 ♂ Ioachim Bekendorp. 16 ♂ Hans Bolinges. 1 ₧ 12 ♂ vicarii
in Summo. 16 ♂ Meyneke Stockeman. 8 ₧ Herman Scho-
maker. 5 ₧ 12 ♂ Frederick Berndes. 11 ₧ 4 ♂ Peter Ryke-
man. 6 ₧ Hans Meynszen. 1 ₧ 4 ♂ Bade van Omen.

De domibus apud (forum) humuli: 192 ₧.

20 ₧ Cordt Tydeman. 20 ₧ Hans Levesow. 8 ₧ Herman
Warenhorst. 16 ₧ de hoppenmeter. 20 ₧ Ioachim Wygers.

Iacob Frame 8 ℥. 40 ℥ Cordt Bremer. 20 ℥ Peter Morinck.
8 ℥ Tonnyges Kock. 24 ℥ Herman Poppen. 8 ℥ Hans Klotze.

In parochia sanctae Catherinae: 463 ℥.

1 ℥ 12 β Hans Koster. 16 β Cordt Kordes. 16 β de commodo
6 privato Ulenkar. 40 ℥ Wilhelm van Bugnem. 80 ℥ Heyne
Sander. 3 ℥ 4 β Hinrich Berchman. 16 ℥ 16 β Cornelius
Petersen. 12 ℥ Peter Kroeger. 3 ℥ 4 β Hinrick Meyger.
3 ℥ 16 β Warneke Schroder. 48 ℥ Berndt van Benthem.
12 ℥ Heyne Sander. 36 ℥ Hinrick Bremer. 24 ℥ Iacob
10 Flegels. 12 ℥ Herman Welp. 18 ℥ Peter Wissze. 12 ℥
Clement Lakeman. 12 ℥ Borchert van Retze. 12 ℥ Hinrick
van Kleve. 9 ℥ 12 β Evert Walbom. 12 ℥ 12 β Wolter van
der Masze. 12 ℥ Ernst Meyger. 12 ℥ Bernt van Nyt. 12 ℥
Hans Rentemester. 12 ℥ Tilleman van Broyell. 1 ℥ 4 β
15 Cornelius Peterszen. 12 ℥ Hinrich Kalman. 12 ℥ Hans
van Turholt.

In parochia divi Iacobi: 32 ℥ 8 β.

16 β vicarii sancti Petri. 16 β Dirick van Loe. 16 β Cordt
Potesche. 2 ℥ Hans Barnebrock. 4 ℥ 16 β de van springe.
20 16 β Frederick Doerinck. 16 β Hinrick Winckelstede. 16 β
Lutke Stormer. 2 ℥ 8 β Hans Westerman. 5 ℥ Hinrick
Buck. 2 ℥ Heyne Wilders. 1 ℥ 8 β Vicke Stilleken. 2 ℥
8 β Reyneke Schadelant. 8 ℥ Hans Ulrickes.

De testamento domini Symonis de Utrecht ad bar-
25 dezaz: 16 ℥.

A Lubicensibus ad usum fossati: 120 ℥.

Testamentum magistri Ioachimi Langwedels: 48 ℥
per magistrum Ioachim Moller soluta.

Testamentum magistri Iohannis Reyneken: 8 ℥ per
30 dominum Iohannem de Sprekelszen.

A Groningensibus: 256 ℥ 1 β 9 s.

E comitatu Schowenburgensi: 76 ℥ de termino Pasche
presentis anni soluta per Ludolphum Viscker scribam.

De hortis: 20 ℥ 8 β 6 s.

35 De hura supra kayen: Nihil.

De Hamme: 261 ℥ 12 β 3 s.

32 ℥ 11 β 3 ℥ schat. 12 ℥ 12 β hoffhure. 214 ℥ 8 β graszhure. De pastura porcorum nihil. 2 ℥ 1 β de excessibus.

De Horne: 10 ℥ 10 β .

5 ℥ 12 β schat. De pastura porcorum nihil. 5 ℥ myn 2 β de excessibus.

5

De Vermersen: 4 ℥ 16 β de sex mensuris lignorum.

De Billenwerder: 273 ℥ 3 β .

226 ℥ 2 β schat und tegeden. 11 ℥ 10 β tegethaver. 22 ℥ 10 β de accisa. 13 ℥ 1 β de excessibus.

De Ossenwerder: 100 ℥ 7½ β .

10

67 ℥ 4 β schat und tegeden. 20 ℥ 1 β de accisa. 13 ℥ 2 β 6 ℥ de excessibus.

De Vinckenwerder: 16 ℥ .

De pascuis prope Utslach: 19 ℥ 4 β .

De lignis, cupro, plumbo et victualibus venditis de curia structuræ: 127 ℥ 14 β 6 ℥ .

4 ℥ 4 β vor 28 flysen. 20 ℥ 5 β pro diversis lignis structibilibus venditis. 12 β vor 1 slope. 6 ℥ pro equo sene vendito. 14 ℥ 3½ β pro havena equi stercorii. 9 ℥ pro 30 elren. 36 ℥ pro pellibus bovinis. 12 ℥ pro diversis de curia venditis. 4 ℥ pro ferramentis. 17 ℥ 10 β pro 3½ ℥ syvi, quaelibet libra pro 1 solido vendito (!).

De Ripenborch: Nihil.

De Woltorp et Hanstorp: 118 ℥ per dominos Albertum Oldehorst et Georgium van Holte.

25

45 ℥ 8 β hure und schat. 9 ℥ 12 β de molendino. 5 ℥ 10 β de siligine. 2 ℥ 10 β de pascuis. 48 ℥ de excessibus. 5 ℥ 8 β grashure e Vilterswysck. 1 ℥ 12 β de terra vacua.

De piscinis in Woldorp et Hanstorp: 4 ℥ 16 β de piscinis per eosdem dominos.

30

De lignis perforatis: 5 ℥ 1 β de lignis perforatis et pumpen.

De domo sancti Georgii: 80 ℥ .

De wercktollen: 4428 ℥ 2 β (per dominos Matthiam de (!) Reder et Iohannem Rentzel).

35

2032 ℥ 10 β apud cives per eosdem dominos.

De tunnengelde: 250 ₰ per dominos Georgium Plate et Hinricum Hesterberch.

De excessibus collectis per dominos theolonii: Nihil.

5 De slusegelde apud milrendor: 12 ₰ per dominos Matthiam Reder et Ioannem Rentzell.

De schafferhuse: Nihil.

De antiqua palude: 20 ₰ 4 ṡ.

De nova et ultra pontem: 54 ₰ 2 ṡ.

10 De fossato et ponte: Nihil.

De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.

De foro humuli: 52 ₰ 15 ṡ (per Gregorium Moller).

De moneta: Nihil.

De cranone et cellarario: 594 ₰ 12 ṡ.

15 492 ₰ 11 ṡ 6 ṡ recepta e pixide cranonis. 102 ₰ 6 ṡ per Conradum Rolves exhibitum.

De libra: 1044 ₰ 8 ṡ 6 ṡ (per Luderum Prallen).

3 ₰ 18 ṡ pundegelt e cranone; posthac scribetur sub titulo cranonis.

20 De acciza: 5357 ₰ per dominos Nicolaum Hartiges et Nicolaum van der Hove.

De excessibus: 150 ₰ de excessibus collecta per dominos Nicolaum Hertiges et Albertum Oldehorst.

De apotheca: Nihil.

25 De advocatia: 400 ₰ per dominos Ioachimum Moller et Georgium van Holte.

De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: Nihil.

De concavis et scheverstein: Nihil.

30 De domibus laterum: 26 ₰ 2 ṡ 11 ṡ pro lucro importato per Rothgerum latrificem, computatum per dominos Laurentium Nygebur et Godtfrigidum Schroeder.

De lapidibus sectis: Nihil.

De cemento vendito extra civitatem: 19 ₰ 4 ṡ
35 pro 4 choris et 8 vasis cementi venditi Hinrico Schulten.

De civilitate: 589 ₰ 17 ṡ.

De relictis morientium: 786 ₰ 15 ḡ per dominos
Iohannem Rentzel et Ioachimum Sommerfeldt.

De bonis molendinariis: Nihil.

De redditibus venditis: Nihil.

De navibus venditis: Nihil.

De panniscidis: 65 ₰ 12 ḡ.

De carnificibus: 76 ₰.

De bodis et domo fertorum: 16 ₰.

De portenhure: 10 ₰ 8 ḡ.

De sutoribus et domo supra aggerem: 8 ₰.

De piscatoribus trochure: 40 ₰.

De pelliceatoribus: 1 ₰ 12 ḡ.

De albicoriariis: 1 ₰ 12 ḡ.

De penesticis aucarum: 3 ₰ 12 ḡ.

De loco dealbando: 8 ₰ 16 ḡ.

De nova domo pannorum: 1 ₰ 4 ḡ.

De pistoribus: 7 ₰.

De scamnis apud forum piscium et humuli:
8 ₰ 3 ḡ.

De nova platea: 80 ₰.

De hortis in raboisa: 4 ₰ 16 ḡ.

De domo fusoris bombardarum: 13 ₰ 12 ḡ.

De legato magistri Iohannis Kloth ad vias et
semitas: 22 ₰.

6 ₰, Iohannis, a Casparo van Emersen. 16 ₰ a Bartoldo van
Emersen.

De equis venditis: 17 ₰ 12 ḡ pro duobus equis ven-
ditis de stabulo, quorum unum Baltazar, alterum Sprengpeyl
equitavit.

De hereditatibus venditis: Nihil.

De domo nostra in Lubeck: 25 ₰ 12 ḡ.

9 ₰ 12 ḡ de boda domus nostrae Lubeck. 16 ₰ de cellario.

De bodis carnificum: Nihil.

De theolonio in Eyszlingen: 862 ₰ 8 ḡ 2 ḡ (per
dominum Henricum Stephanum theolouarium, per Hinricum
Steffens *).

*, Summa primae partis libri receptorum: 17,729 ₰ 16 ḡ 1 ḡ.

De morgensprake: 118 ₧ 8 β 6 ½.

- 3 ₧ 4 β 4 ½ per dominos Hinricum Hesterberch et Matthiam Reder de piscatoribus. 7 ½ β per dominos Georgium Platen et vam Holte de pelli(fi)cibus. 4 ₧ de piscatoribus per dominos
 5 Henricum Hesterberch et Matthiam Reder. 8 β per dominos Meynonem de Eytzen et Ioachimum Moller de sartoribus. 13 β de linificibus per dominos Meynonem de Eytzen et Nicolaum Hertiges. 15 ₧ 16 β 8 ½ per dominos Georgium Platen et Henricum Hesterberch de lanificibus. 38 ₧ 11 β
 10 per dominos Iohannem Rentzel et Nicolaum de Hoye a pistoribus. 2 ₧ 8 β per dominos Matthiam Reder et Albertum Oldehorst de fabris ferrareis. 53 ₧ per dominos Ioachimum Moller et Nicolaum van der Hoye de doliatoribus.

De pecunia supra censum: 4840 ₧.

- 15 440 ₧ accepimus a Casparo Vochs secretario regio ad usum Georgii Vaget privigni sui in 284 Ioachimicis, de quibus eidem annue in termino Pasche 22 ₧ solvemus; actum feria sexta post Quasimodo geniti (Apr. 6) per Iohannem Kop. 800 ₧ accepimus a Ioachimo Brandt in daleris
 20 et alia currenti moneta, de quibus eidem solvemus in termino Ioannis annuatim 40 ₧; actum sabbato post Viti (Juni 16). 2400 ₧ in Ioachimicis grossis majusculis, quolibet Ioachimico pro triginta uno solido computato, accepimus a senatu civitatis Mollen, pro quibus eisdem
 25 solvemus annuatim 96 ₧ in termino Iohannis, et est de centum quatuor, juxta literas sigillatas eisdem datas. 1200 ₧ in aere minuto accepimus ab Agneta relicta domini Brandonis Smidt prothoconsulis Wiszmariensis, de quibus eidem annuatim solvemus 45 florenos, de centum videlicet
 30 4 ½ marcas, in termino Pasche; anno 44 instabit primus terminus.

De pecunia pro censu redempto: Nihil.

De theolonio domini Holsaciae: 661 ₧ 1 β.

- 2 ₧ 8 β pro clavibus dominorum principum. 1 ₧ 12 β de clavibus dominorum comitum. 656 ₧ 16 β 6 ½.

De collecta parochiae sancti Petri: 2396 ₧ 4 β per domin(os) Meynonem de Eytzen et Laurentium Nygebur.

De collecta parochiae sancti Nicolai: 2864 ₧ 3 ₪
per dominos Matthiam Reder et Nicolaum Hertiges.

De collecta parochiae sanctae Catherinae:
2483 ₧ 9 ₪ per dominos Albertum Oldehorst et Iohannem
Rentzel. 5

De collecta parochiae sancti Iacobi: 1487 ₧ per
dominos Godtfrigidum Schroder et Nicolaum van der Hoyer.

De collecta clericorum: 1172 ₧ 4 ₪ 3 Ḅ.
800 ₧ recepimus a collecta clericorum per dominum Ioachim-
m Moller. 95 ₧ adhuc recepimus hoc anno a domino 10
Laurentio Nygebur, quae restabant apud clerum. 277 ₧
4 ₪ 3 Ḅ per eundem dominum Ioachimum Moller.

De introitu officiorum: 42 ₧ 12 ₪.

Panniscidae:

Carnifices: 15

Pistores: 1 ₧ 4 ₪ Dirick Schulte.

Institores: je 3 ₧ 4 ₪ Cordt Bremer, Frantz van Werden,
Iurgen Smelke, Hans Runge, Hans Fridach, Peter Mumme,
Iurgen Aldach.

Doliatores: je 2 ₧ Meyneke Brunst, Hans Engelke, 20
Hermen Borstels.

Sartores: je 1 ₧ 12 ₪ Hans Vicke, Thomas Hinrickszen.

Stubanarii:

Candelatores:

Pannirasores: 25

Pellifices: je 1 ₧ Nicolaus Groninek, Barteldt Engelkinck.

Sutores: 2 ₧ Blasius Bavenroth.

Linifices: 8 ₪ Hans Greger, Hans Buhr, Hans Schele.

Linifices de panno stricto: 4 ₪ Alheit Meygers van
smalem tow. 30

Lanifices:

Piscatores: je 16 ₪ Hans Peters, Herman Schroder.

Tornatores:

Aurifices:

Vitriarii: 1 ₧ 4 ₪ Iasper Lafferdes. 35

Pictores:

Corrigiatores:

Sellatores:

Perifices:

Balistarii:

Anforarum et ollarum fusores:

5 Assatores et allecum lotores:

Pileatores:

Funifices:

Cerdone:

Fabri: 1 ℥ 12 p Hans Runge.

10 De Rosse et Dradenouwe: 11 ℥ 4 p per Hinricum Schacht.

De testamentis: 13½ ℥ de testamentis collecta per dominum Nicolaum van der Hoyer.

De cellario et domo Embeccensi: 64 ℥ 12 p .

15 47 ℥ per dominos Nicolaum Hertiges et Nicolaum van der Hoyer de cerevisia Embeccensi. 17 ℥ 12 p de duobus vasis ejusdem cerevisiae donatis principi nostro.

De civibus:

De institutoribus stantibus supra trostebrugge:

20 4 ℥ de 10 institutoribus (!).

De domo laterum in Vermersen: 20 ℥ accepimus per Rotgerum latrificem per Erasmus Rungen; Petri et Pauli est terminus solutionis.

25 Ad usum fossatorum et fortaliciorum a civibus nostris collecta: Nihil.

De frumento vendito: 1261 ℥ 7 p .

38 ℥ 7 p pro 3 choris et 1 modio siliginis civibus et rusticis venditis, quolibet choro pro 15 marck 10 p . 14 ℥ 8 p pro uno choro siliginis vendito structurario. 230 ℥ 8 p recepta

30 pro 12 choris siliginis venditis cuidam praefecto in Ameland, quolibet choro pro 24 marckis vendito. 576 ℥ pro 30 choris siliginis venditis Wigardo Groningensi, quolibet choro pro 24 marckis vendito. 6 ℥ pro ½ choro siliginis soluta, vendito Sylvestro Wilsinck. 3 ℥ 6 p pro lineis saccis et folle soluta

35 Dirico Reymers. 147 ℥ 4 p computata sunt de 13½ choris siliginis adeptis cuidam civi Stadensi et 1 choro 9 modis siliginis adeptis cuidam de Stoere, frumentum de Albi civi-

tatem praetervehentibus, quolibet choro pro 12 marcis computato. 245 ₰ 14 ꝰ lucrati sumus anno precedenti super frumento siliginis empto a duce Wilhelmo Brunszwicensi, Hinrico Fresen, Adamo Amenstorp et Hartich Bredow et revendito.

Recepta in generali: 1384 ₰ 1 ₰.

2 ₰ 14 ꝰ 1 ₰ recepimus a Iohanne Mekelenborch, quae in ipsius profectione remanserant. 15 ꝰ 6 ₰ reddita per eundem de alia profectione. Sciendum, quod domini camerariae Georgius Plate et Hinricus Hesterberch hodierno die Theodorico Koster concesserunt, ut ipius filius Iohannes Koster atque ejusdem heredes spacium illud, quod prope murum civitatis et turrin contiguam alto ponti ex opposito ejusdem Iohannis Ksters hereditatis situm et hactenus per eundem Theodoricum pro pensione 24 ₰ possessum est locato, deinceps ante alios possideret annuatim pro pensione unius talenti et 12 solidorum cum hac condicione, quod, si senatus in eodem spacio aedificium aliquod collocaturus sit, ejus spacii integram facultatem sine impeditioe ac contradictione ejusdem Iohannis Ksters et ipsius heredum habeat, pro qua concessione dictus Theodericus Koster reipublicae 24 ₰ donavit sabbato post Bartholomei (Aug. 25). 1 ₰ 12 ꝰ de appellatione Everhardi van deme Bergen. 27 ₰ 16 ꝰ pro 173 ₰ pulveris sulphurei venditi Ioachimo Wirickes. 9 ₰ 12 ꝰ pro salario des tonnenscheperes in solvendis mercibus Bergensibus. 14 ₰ 8 ꝰ recepimus a Mattheo Moer, Iohanne Holck et Dirico Meyer de novis gradibus lapideis prope granarium schare noviter e communi bono factis. 1094 ₰ 10 ꝰ 6 ₰ accepimus hoc anno contributa a subditis nostris ambarum diocesum Groden et Oldenwolde arcis Rutzebittel ad usum structurae ejusdem arcis, quando dominus Vincentius Moller introducebatur. 27 ₰ 4 ꝰ recepimus a Iohanne Graven fabro grosszo de veteribus ferreamentis traditis eidem e domo bombardarum. 18 ₰ 8 ꝰ recepimus a relicta vidua domini Hermannii Rovers de vallo sagittariorum. 48 ₰ recepimus a Iohanne Pyll, pro quibus eidem senatus concessit jus braxandi caventus ut vocant ad tempus vitae ipsius. 74 ₰ pro 480 ₰ pulveris bombardici venditis e domo

bombardarum et diversis aliis utensilibus. 15 ₰ pro gryseo equo venatico vendito. 18 ₰ pro equo fusco des Alstervagedes vendito Ioochimo Gerckens. 8 ₰ a Matthia Moyleken ex parte zili.

- 5 De quadriennali contributione civium: Nihil^a).
Summa summarum tocus libri receptorum:
36,553 ₰ 10 β 11 ḡ.

- Ultra praemissa domini camerarii praesentabunt:
15,399 ₰ in tabula; 1070 ₰ 18 β in foliis; 18,976 ₰ 16 β
10 11 ḡ in paratis; 2153 ₰ 7 β 2 ḡ in victualibus, lignis, lateribus et diversis aliis promptis apud curiam structurae; 684 ₰ 16 β in 780 ulnis secti lapidis quarum 304 ulnae ad 20 β, reliquae ad 16 β computata (!) sunt; 2733 ₰ 12 β in 227 choris modiis siliginis jacentis super pilszerhwsze, qualibet
15 lasta pro...^b); 155 ₰ pro 95 peciis secti lapidis Bentemensis empti a Iohanne Eggerdes; 16,163 ₰ 19 β in expeditione ad terram Hadeleriam: Summa hujus 57,337 ₰ 9 β 1 ḡ.
1120 ₰ in 400 lastis in cemento crudo Segebergensi, de quibus adhuc 100 lastae jacent in Stegis, naulo ipsarum persoluto;
20 16 ₰ 14 β in 7 lastis 22 vasis musszelkalckes; 22 ₰ 8 β in 28 lastis leszekalckes: Summa hujus 1159 ₰ 2 β.

Summa totalis omnium praesentandorum:
58,496 ₰ 11 β 1 ḡ.

1543.

EXPOSITA.

25

Anno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo tercio domini Georgius Plate et Hinricus Hesterberch, camerarii civitatis Hamburgensis, exposuerunt infra-scripta ad usum civitatis ejusdem.

- 30 Ad structuram: 3536 ₰ 9 β 2 ḡ.

^a) Summa secundae partis libri receptorum: 18,828 ₰ 14 β 10 ḡ.

^b) Der Preis fehlt.

250 ₧ 18 ꝑ 8 ⷰ soluta sunt apothecario pro diversis expositis
 et aedificatis ad usum novae domus apothecae juxta ipsius
 computum. 16 ₧ ad structuram des goszebrokes. 1 ₧ 4 ꝑ
 vor eynen handtsten ad pretorium. 16 ꝑ 8 ⷰ pro lignis ad
 usum pretorii. 28 ₧ 3 ꝑ pro novo pramone ad usum curiae ⁵
 structurae. 16 ₧ pro 10 vadem faginarum lignorum com-
 bustibilium ad usum pretorii. 16 ₧ 7 ꝑ pro 2 tunnīs picis et
 una tunna trans. 11 ₧ 13 ꝑ 6 ⷰ vor rugsten et gradibus
 lapideis ad usum fori apud cranonem. 22 ₧ 16½ ꝑ pro di-
 versis, videlicet precio tabellionum, prefectione, serraturis ¹⁰
 et aliis comparatis ad usum curiae structurae juxta com-
 putum. 126 ₧ 2 ꝑ ad stucturam novi aedificii tinctorii prope
 sanctam Catherinam. 20 ₧ 15 ꝑ 7 ⷰ pro pice et ter ad
 usum structurariae curiae. 73 ₧ 8 ꝑ 7 ⷰ pro mercede 15
 hebdomadarum soluta..... et diversis aliis ad structuram ¹⁵
 nove domus apothecae juxta computum ispius. 2 ₧ tor vor-
 mede. 35 ₧ 14 ꝑ pro 19 tunnīs pick und tehers. 13 ₧ 12 ꝑ 6 ⷰ
 pro diversis expositis per structurarium computatum. 21 ₧
 10 ꝑ pro 9 lispunt et 3 marckpunt, qualibet libra pro 3 ꝑ
 4 ⷰ, ad usum curiae structurae. 62 ₧ 10 ꝑ 6 ⷰ pro 6 schip- ²⁰
 punt 3 lispunt blyges ad ejusdem curiae usum. 2 ₧ 13 ꝑ
 10 ⷰ vor de schute des nedderen bomes. 25 ₧ pro refectione
 der Stekelschepe. 203 ₧ 15 ꝑ 5 ⷰ pro diversis mercede et
 materiis ad usum novae domus tinctoris Anthonii. 11 ₧ 17 ꝑ
 8 ⷰ pro victualibus, cum erigeretur eadem domus. 5 ₧ 12 ꝑ ²⁵
 9 ⷰ reparata in domo tinctoris. 190 ₧ 4 (ꝑ) soluta Sylvestro
 Wilsinck pro diversis fenestris ad usum aedificiorum civitatis.
 29 ₧ 16 ꝑ Martino Boytyn doleatori soluta pro diversis ad
 usum civitatis paratis. 12 ₧ soluta Heynoni Kron tornatori
 pro diversis. 36 ₧ 9 ꝑ 6 ⷰ soluta Bernt Juteman corrigiatori ³⁰
 pro diversis ad usum curiae structurae. 61 ₧ 10 ꝑ 10 ⷰ
 soluta Iohanni Smidt funifici ad usum curiae structurae.
 1 ₧ 4 ⷰ funifici ad usum carceris. 12 ₧ pro tribus tunnīs
 wagenters. 7 ₧ 12 ꝑ pro 1 tunna trans. 24 ₧ 12 ꝑ 6 ⷰ pro
 diversis ad usum curiae structurae expositis per structurarium. ³⁵
 4 ₧ 16 ꝑ pro medicatione equorum. 21 ₧ 14 ꝑ soluta fene-
 strifici pro veteribus fenestris. 7 ₧ 3 ꝑ 10 ⷰ soluta figulo

pro chachelen et imaginibus ad usum aedificiorum. 17 ₰ 17 0
6 ½ pro clavis plumbeis. 9 ₰ 15 ½ pro pictura novae domus
tinctoriae. 6 ₰ 19 ½ 8 ½ pro plumbeis canalibus soluta fusori
candelarum.

5 Pro lignis: 3553 ₰ 3 ½ 10 ½.

- 44 ₰ 9 ½ 10 ½ pro victualibus ad usum lignorum adferendorum
donatis(!) nobis per capitulum. 4 ₰ 16 ½ ad eundem usum.
1251 ₰ 7 ½ 4 ½ pro lignis fabrilibus quadratis ad structuram
civitatis juxta computum structurarii. 16 ₰ 6 ½ vor vellich
10 holt tho behoff der wagen. 295 ₰ 17 ½ pro sexcentis septua-
ginta quatuor asseribus emptis ad curiam structurae. 79 ₰
19 ½ pro octuaginta septem malis ad usum curiae structurae.
293 ₰ 9 ½ pro mille centum et trecentis elren ad usum curiae
structurae. 57 ₰ 8 ½ pro 677 latten. 425 ₰ 16 ½ 4 ½ pro
15 lignis fabrilibus quadratis juxta computum structurarii. 162 ₰
6 ½ 6 ½ pro 323 asseribus quercinis. 190 ₰ 1 ½ pro 737
asseribus flothdelen. 92 ₰ 9 ½ 6 ½ pro 132 malis ad usum
curiae structurae. 1 ₰ 14 ½ pro tignis. 66 ₰ 3 ½ 4 ½ pro
tignis juxta computum structurarii. 20 ₰ 6 ½ pro 60 wagen-
10 schottes. 4 ₰ 10 ½ pro vellicholt. 7 ₰ 17 ½ 10 ½ pro vic-
tualibus expositis de curia structurae incidentibus arbores.
3 ₰ 6 ½ pro tunna cerevisiae et pane. 4 ₰ 10 ½ 10 ½ pro
victualibus ad usum eundem. 10 ½ 2 ½ pro victualibus alia
vice. 4 ₰ 12 ½ 8 ½ pro victualibus in Vulszbuttel. 498 ₰
25 11 ½ pro lignis fabrilibus juxta structurarii computum. 1 ₰
13 ½ 6 ½ pro 2 vehibus ricke. 24 ₰ 13 ½ (pro) vellicholt.

Pro equis, feno et avena ad curiam structurae:

- 1050 ₰ 3 ½ 8 ½.
260 ₰ 18 ½ 11 ½ pro 39 choris avenae ad curiam structurae.
30 11 ₰ 11 ½ ½ pro 1000 fasciculis straminum et quartali. 8 ₰
1 ½ pro feno e navi empto. 158 ₰ 5 ½ pro sex equis diversis
ad usum curiae structurae emptis juxta computum structu-
rarii. 1 ₰ 10 ½ 2 ½ pro pane exposita messoribus graminum.
270 ₰ 9 ½ 6 ½ pro 38½ choris tribus modiis 4 vasis avenae.
15 5 ₰ 10 ½ 6 ½ pro stramine sectorio. 6 ₰ 14 ½ pro 1 feni ve-
hiculo et feno nostro incidendo. 16 ₰ 4 ½ pro equo empto
a Wollert Pentzen. 208 ₰ 18 ½ 3 ½ pro 24 choris duobus

modiis 1 vase 1 himpten avenae. 13 ₰ 8 ꝰ 10 ₰ pro 1288 fasciculis straminum. 36 ₰ 12 ꝰ pro uno casteni(!) et altero nigri coloris equis cecis. 52 ₰ pro feno colligendo.

Pro cemento ad structuram civitatis: 340 ₰ 3 ꝰ. 320 ₰ 3 ꝰ pro septuaginta duobus choris tribus vasis cementi ad structuram civitatis. 20 ₰ pro 20 lastis broeken cementi Segebergensis ad struturam domus nostrae Segebergensis.

Pro ferreamentis: 1692 ₰ 6 ꝰ 11 ₰.
 130 ₰ 15 ꝰ 6 ₰ soluta sunt Iohanni Graven pro ferreamentis diversis. 33 ₰ 8 ꝰ soluta sunt eidem pro diversis clavis ferreis ad usum curiae structurae. Summa 34 ₰ pro diversis clavis ferreis emptis in nundinis per structurarium juxta ipsius computum. 10 ₰ 12 ꝰ pro 6 brantroden soluta Hinrico Brockehoevet. 57 ₰ 9 ꝰ 6 ₰ pro diversis ferreamentis ad usum curiae structurae soluta Brockhoevet. 5 ₰ 4 ꝰ pro ferreamentis ad usum teigel et ames soluta eidem. Item 14 ₰ 12 ꝰ 4 ₰. 3 ₰ 2½ ꝰ pro ferreamentis ante milrendor soluta eidem. 50 ₰ 12 ꝰ 7 ₰ pro ferreamentis ad usum novae domus tinctorum soluta Brockehoevet. 24 ₰ 13 ꝰ 10 ₰ pro ferreamentis ad usum valli stercorii. 20 ₰ pro gumphis soluta Brockehoevet. 17 ₰ 1 ꝰ 8 ₰ pro malleis ferreis ante milrendoer soluta Hinrico Meyger fabro grosszo. 213 ₰ 6 ꝰ 9 ₰ pro diversis ferreamentis ad usum curiae structurae, novae apothecae, soluta fabro grosszo Iohanni Graven. 9 ₰ 14 ꝰ 6 ₰ pro gumphis soluta eidem Iohanni Graven. 35 ₰ 9 ꝰ 4 ₰ pro diversis ferreamentis ad usum reparationis fori apud cranonem soluta eidem. 95 ₰ soluta sunt Lutken Sengestaken fabro subtili pro diversis ferreamentis ad usum aedificiorum civitatis. 20 ₰ soluta sunt Lutken Sengestaken et ipsius filio pro reparatione horologii juxta ipsius computum. 100 ₰ 14 ꝰ 6 ₰ pro clavis ferreis ad usum curiae structurae soluta Iohanni Graven. 92 ₰ 2 ꝰ 4 ₰ pro diversis ferreamentis ad usum curiae structurae soluta eidem juxta computum ejusdem. 134 ₰ 5 ꝰ 8 ₰ pro diversis ferreamentis soluta Brockehoevet fabro grosszo. 38 ₰ 5 ꝰ pro gumphis eidem soluta. 200 ₰ Lutken Senckstaken fabro subtili soluta pro variis ferramentis ad usum edificiorum civitatis reparatis.

104 ₰ 13 β 2 ⚭ pro diversis ferreamentis ad usum curiae
structurae soluta viduae Hinrici Broeckehoevet fabri grossi
juxta ipsius computum. 148 ₰ 19 β 1 ⚭ soluta Lutken Sengen-
staken fabro subtili pro diversis ferreamentis ad usum curiae
5 structurae juxta ipsius computum. 1 ₰ 4 β ipsius famulis.
46 ₰ 2 β pro clavis ferreis Mollenensibus ad usum curiae
structurae.

Pro scheverstenn: Nihil.

Pro quadratis: 478 ₰ 8 β.

10 Item 4 ₰ 16 β pro 1000 murstens. 258 ₰ 4 (β) vor 107,000
murstens ad usum civitatis sepositorum. 62 ₰ 8 β vor 26,000
murstens ad usum novi domus tinctorum. 1 ₰ 4 β pro 500
murstens ad pretorium. 116 ₰ pro 14,500 sneden vorgleden
ad usum curiae structurae. 24 ₰ pro 3000 sneden vorgleden
15 ad usum novae domus tinctorum. 4 ₰ pro 500 vorgleden ad
usum pretorii. 5 ₰ 16 β pro 1450 sneden unvergleden. 2 ₰
pro 500 murstens ad novam domum tinctorum unvergleden.

Pro concavis: 165 ₰ 4 β.

4 ₰ 16 β pro 1000 dackstens. 4 ₰ 16 β adhuc pro 1000 dack-
20 stens. 13 ₰ 4 β pro 1500 pannenback. 6 ₰ pro 2500 dack-
stens. 76 ₰ 16 β pro 24,000 dackstens ad usum novae domus
tinctorum. 9 ₰ 12 β pro 3000 dackstens ad usum domorum
in nova platea.

Pro terra fodienda: Nihil.

25 Ad structuram domorum laterum: 15 ₰ 19 β.
12 ₰ 15 β pro straminibus, hangeholte, mirica et aliis di-
versis ad usum domorum laterum ante civitatem et in
Vermersen. 3 ₰ 4 β ad structuram domus laterum in Vermersen.

Pro lapidibus sectis: 434 ₰ 4 β 10 ⚭.

30 91 ₰ 4 ⚭ pro sectione ducentarum septuaginta ulnarum secti
lapidis soluta lapicidis juxta computum structurarii. 16 ₰
4 β 6 ⚭ pro vectura centum triginta quatuor ulnarum secti
lapidis e saltu Berchstedensi ante civitatem vecti de supra-
scriptis 280 (!) ulnis. 155 ₰ pro 95 peciis secti lapidis soluta
35 Iohanni Eggerdes et usum der strickwere vor deme milren-
doere. 10 ₰ 1 β 6 ⚭ pro 33 vehibus saxorum rudium. 36 ₰
pro lapideo zilo empto ad usum pontis lapidei ante milren-

doer. 30 ƒ 18 d lapicidis juxta computum structurarii. 1 ƒ 6 d pro ruchtsten. 12 ƒ 8 d ad computum sectoribus saxorum. 78 ƒ 16 d pro sectione 197 ulnis(!) secti lapidis, pro qualibet ulna 8 d .

Pro carbonibus: 75 ƒ 17 d 5 d .

41 ƒ 14 d 11 d pro 183 saccis carbonum una cum vormede et supportatura. 34 ƒ 2 d 6 d pro 144 $\frac{1}{2}$ saccis carbonum una cum vormede et supportatura.

Pro equis: 848 ƒ 15 d .

31 ƒ pro uno schimmel perde soluta domino Petro de Sprekelsen. 62 ƒ pro equo castanei coloris empto ab Anthonio Barbitonsore et tradito Iohanni stabulario. 37 ƒ 4 d pro uno equo empto Lubecae et tradito novo equestri famulo Matthiae. 81 ƒ 13 d pro nigro equo empto a Warneken Rolevinge et donato duci Magno Magnopolensi. 369 ƒ pro sex equis emptis a Wigardo Groningensi coloris nigri et castanei. 120 ƒ pro equo castanei coloris empto a domino Petro de Spreckelszen prothoconsule. 51 ƒ pro equo castanei coloris empto a Groningensi quodam et tradito Ottoni Schowenborch. 18 d vor achtein bome to palholte. 35 ƒ 5 d pro equo empto a dominis in profectione Franckfordiam versus. 36 ƒ pro equo versicolore empto a Ioachimo Damerowen. 24 ƒ 15 d pro equo castanei coloris empto ab Andrea Broyszen.

Pro avena: 846 ƒ 13 d 8 d .

706 ƒ 18 d pro 92 choris avenae precii. 6 ƒ 19 d 6 d pro importatione ejusdem avenae. 5 ƒ 6 d pro inversione ejusdem avenae. 14 ƒ 8 d pro stramine. 9 ƒ 10 d pro precio scindencium. 11 ƒ 6 d pro vestitu familiae. 6 ƒ 8 d pro vestitu pincernae. 17 ƒ 17 d pro precio famulorum stabuli. 22 ƒ 4 d vor de perde to strikende, vor eyn pert, de luchtemaker genoemet, tho helende. 9 ƒ 6 d 10 d pro restantia precedentis anni soluta corrigiatori. 37 ƒ 19 d 6 d pro frenis lupatis, corrigiis et aliis expositis ad usum stabuli juxta computum domini Georgii Vilters.

Vigilibus: 8 ƒ .

4 ƒ Iohanni Koeler. 4 ƒ Iohanni Roeleken.

Ad elemosinam Britzendorp: 16 ƒ .

2 mal 8 R (soluta Alberto Krantz).

Commendae de Abell Meltzinck: 15 R 4 β .

8 R soluta Everhardo Moller. 7 R 4 β soluta eidem.

Catharinae Knubben: 20 R soluta domino Iohanni

5 Kulp nomine filii ipsius, possessoris.

Bonsackes: 16 R soluta domino Ioachimo Sommerfeldt.

Testamentum Simonis de Utrecht ad bardezas:

8 R .

Testamentum Bernhardi van der Heyde ad
10 convivium Corporis Christi: 8 R .

Stype domini Henrici Abbendorp: 12 R soluta
ad stypan Dirico famulo camerariae.

Commendae magistri Iohannis Kloett: 12 R
soluta heredibus quondam Petri Remsteden, videlicet Petro
15 Kroege.

Commendae Twestrengen: 23 R 4 β soluta Hinrico
van Huthlem, recepta per dominum Georgium van Holte.

Redditus in iudicio: 40 R .

Ad naves civitatis: 300 R 5 β .

40 13 R 6 β 6 λ pro diversis funibus soluta funifici Iohanni Smidt.

7 R 15 β pro reparatione, vulgariter to bragende, majoris navis
tunnarum soluta Iohanni Rugen. 1 R 4 β vor eyne nyge tunnen.

4 R pro vexillo ad usum navis tunnarum. 1 R 2 β pro signis
civitatis navi adfixis. 6 R 18 β 4 λ , pro parva navi tunnarum

25 tho bragende. 45 R 10 β pro 5 schippunt kabelgarns, quodlibet
schippunt pro 11 marck 6 β , soluta Christiano Witten. 23 R

13 β pro 2½ schippunt 3½ lispunt 3 markpunt kabelgarns,
solutis Iohanni Rugen et emptis ad usum parvae navis tun-

narum. 20 R 7 β pro 12 tunnen tehre und pekes ad usum
30 reparationis navium tunnarum. 17 R 11 β pro ferreamentis

ad usum navium tunnarum soluta Brockehoefet fabro grosso.
27 R 18 β 8 λ , pro diversis ferreamentis ad usum navium

tunnarum soluta Iohanni Graven. 36 R pro refectione ma-
joris navis tunnarum soluta Kolekmanne. 11 R 12 (β) pro

35 8 tunnis tehre et pekes ad refectionem navium tunnarum.

37 R 4 λ , pro victualibus de curia structurae cum navis
majoris tunnarum reparatione. 8 R 7 β 8 λ , pro victualibus

ad eundem usum. 12 ₧ 16 (β) 6 ₤ vor syntelen to den Alsterschepen. 21 ₧ 1 β pro ferreamentis ad usum navium tunnarum soluta Iohanni Graven juxta computum. 7 ₧ 16 β 6 ₤ pro ferreamentis ad usum navium tunnarum soluta Brockehoevet. 3 ₧ 12 β pro 12 schippunt towes to terende. 6 ₧ pro 5 tunnīs ters ad usum eundem.

Pro navibus ademptis: Nihil.

Pro hereditatibus ademptis: 259 ₧ 15 β.

252 ₧, constituentia 16 marcarum redditus, soluta sunt Georgio Polborn vitrifici pro dimidietate ipsius hereditatis, sitae in platea viltrificum, quae ab eodem empta est ad ampliandum forum Scarium. 7 ₧ 15 β pro arra soluta eidem.

Ad vias et semitas: 30 ₧.

8 ₧ ex legato magistri Iohannis Reyncken. 22 ₧ e legato magistri Iohannis Kloth prothonotarii et solutum est domino Alberto Oldehorst ad usum viae lapideae.

Pro censu adempto: 785 ₧.

440 ₧ tradita sunt domino Georgio Vilter senatori et Iohanni Ritzenberch secretario in aere minuto, de quibus annue solvent camerariae 27½ marcas juxta literas sigillatas in termino Paschali. 270 ₧ delegaverunt et assignaverunt nobis domini decimi denarii Iohannes Rentzel et Ioachimus Sommerfeldt in hereditate Arnoldi vam Hagen in Rodingeszmarcke, de quibus solvet annuatim 18 marcarum redditus. 75 ₧ assignaverunt iidem domini in hereditate Anneken Kussenstoppers, de quibus solvet annuatim 5 marcarum redditus; sita est hereditas in spittalerstraten.

Pro censu redempto: Nihil.

Ad structuram domus nostrae in Segeberge:

247 ₧ 2 β 10 ₤.
109 ₧ pro 20,500 murstens. 11 ₧ 4 β deme snitker. 45 ₧ 12 β pro 5000 understehen et 3500 averstehen. 20 ₧ murtori. 18 ₧ 18 β pro diversis in aedibus senatus aedificatis. 22 ₧ 8 β 8 ₤ soluta fabro lignario et pro diversis aliis juxta tabulam.

Ad reysas dominorum: 1560 ₧ 12 β 10 ₤.

18 ₧ 8 β domino Hermanno Rover ad Casparum Vuchs et

- Luneborch ad sublevandam filiam ducis Francisci de Louwenborch in baptisate. 166 ₧ 11 β dominis Iohanni Rodenborch et Petro van Sprekelsen ad dietam in Lubeck inter civitates Wandalicas ibidem institutam feria 2 post Misericordias (Apr. 9).
- 5 14 ₧ 16½ β dominis Matthiae Reder et Alberto Oldehorst senatoribus in Sulevelde et Bergerdorpe in negotio novi fossati. 19 ₧ 14 β 2 ₧ pro sumptu dominorum camerariorum in Segeberge prosectorum. 886 ₧ 13 β pro sumptu dominorum Iohannis Rodenborch prothoconsulis, Hermanni Rovers senatoris ad dietam in Campen in causza pacificationis inter Burgundiones et regem Danie institutam misszorum. 3 ₧ 11 β 8 ₧ pro victualibus expeditis nautis cum evero devehentibus eosdem nostros legatos in Buxtehude. 3 ₧ 7 β domino Ioachimo Moller senatori et Iohanni Ritzenberch in Harborch
- 15 ad duce Otthonem. 3 ₧ 6 ₧ pro sumptu dominorum Georgii Platonis et Hinrici Hesterberch in Rellingen ad prefectum arcis Pynnenbergae. 27 ₧ 12 β pro sumptu magistri Alexandri Speys secretarii missi ad duce Iohannem Holstatie principem et ad senatum Lubicensem et Siverdum
- 20 Swyn in causa detentionis navium in novo fossato. 9 ₧ 1 β Iohanni Ritzenberch in civitatem Kyllensem ad principem nostrum regem Daniae. 5 ₧ 10 β eidem Iohanni Ritzenberch in Buxtehude et Stade in causza frumenti. 6 ₧ 4 β eidem Iohanni Ritzenberch in Lubeck ad amoliendam calumniam.
- 25 20 ₧ 12 β pro sumptu dominorum Iohannis Rodenborch et Petri de Sprekelszen prothoconsulum in Uthersen ad colloquium cum regis nostri legatis. 19 ₧ 9 β domino Ioachimo Sommerfelt senatori ad dominum Iohannem Rantzow in Brödenberch. 65 ₧ 14 β domino Petro de Sprekelszen et Iohanni
- 30 Rentzel in Mollen ad colloquendum cum Lubicensibus et Luneburgensibus. 2 ₧ 8 β pro sumptu domini Georgii van Holte ad Svinshagen propter detentas naves liberandas. 6 ₧ pro sumptu magistri Henrici van dem Broke licenciati ad dominum Iohannem Rantzowen. 10 ₧ 16 β pro sumptu domini Dithmari Koel aliquot vicibus huc per senatum vocati.
- 35 251 ₧ pro sumptu dominorum Petri de Sprekelsen consulis, Dithmari Koll senatoris et magistri Martini Göebels secretarii

in Sphyram ad comitia et ad dietam inter confederatos evangelicos institutam. 8 R 1 β pro sumptu magistri Martini Goepels secretarii misszi ad regem Danie in Rendeszborch in causa pacificationis. 2 R 4 β dominis Ioachimo Moller et Matthiae Reder in Harborch ad principem Otthonem. 60 R 5 pro sumptu domini Ioachimi Sommerfeldes senatoris ad regem Daniae et in Kyll in causa pacificacionis.

Ad reysas capitanei et satellitum: 82 R 3 β 4 A .
 16 β Hermanno Moller ad dominum Iohannem Rantzouwen.
 7 β Hermanno Moller in Segeberge calcis nomine. 18 β 4 A 10
 eidem Hermanno ad dominum Iohannem Rantzowen cum literis misszo. 8 β Hermanno Moller in Segeberge. 6 β Hinrico pincernae in Trittow. 12 β Iodoco Tilman in Bramstede ad Casparum Rantzowen. 6 R 4 β Iodoco Tilleman revocanti Albertum tabellionem misszum ad reginam Mariam. 11 β 15
 4 A Iodoco Tilleman in Segeberge. 2 R 16 β Hinrico Pingesten in Gottorp in negotio novi fossati. 12 β 4 A Iohanni Mekelenborch pecuniam in Segeberge adferenti. 3 R 2 β Henningo Danneman in Ritzelbutt. Iodoco Tilleman 11 β misszo cum celeri nuncio lantgravii. 4 R 7 β 5 A Iohanni Mekelen- 20
 borch ad Breiden Rantzowen. 15 β 6 A Otthoni Schowenborch in Segebergae. 3 R 11 β 9 A Iohanni Saden bombardistae misszo in Brunszwiek ad conducendos bombardistas. 20 R pro sumptu Hinrici Geistmeygers misso cum literis ad dominam Mariam reginam Bruczellam versus. 18 β 10 A 25
 eidem in Luneborch. 10 β Iohanni Mekelenborch ad dominum Iohannem Rantzow. 17 β duobus famulis equestribus ad inquirendos praedones. 12 β Matthiae ad Casparum Vochsz. 8 β Matthiae in Bergerdorp. 16 β pro sumptu Hermanni Mollens ad Bredenberch. 11 R pro expensis factis per Hin- 30
 ricum Cocum ad iter in Tangermunde. 15 R Hinrico Geistmeyer misszo ad reginam Mariam in Bruesel. 4 β Francisco Raven in Pynnenberge. 5 R 1 $\frac{1}{2}$ β pro sumptu Baltzer de Holtzen et Ottonis van der Horst in Kyl redditus adferentibus. 9 β 4 A Henningo Dannenberge in Bergerdorpe. 6 β 35
 Matthiae in Bergerdorp.

Cursoribus: 177 R 16 β 8 A .

- 1 R 12 β Hinrico Bruns in Segebergae. 15 β Ioachimo Langen in Lubeck. 1 R 10 β tabellario ad regem in Rendeszborch. 3 R 2 β Georgio Hoeckel nuncio Spyrensi pro propina. 1 R tribus tabellariis per dominum Hermannum Rover senatorem
- 5 missis in Luneborch. 7 $\frac{1}{2}$ β Hinrico Telschow in Sullefelde. 15 $\frac{1}{2}$ β tabellario iudicii camerae adferenti literas a doctore Reffsteck. 1 R 11 β soluta nuncio Brunswicensi adferenti literas ab electore Saxoniae et lantgravio Hassiae. 1 R 3 β Ioachimo Langen in Bremam. 1 R 6 β eidem in Zellis ad
- 10 adferendum saluum conductum Iubilate. 19 β Iohanni Scharthower in Lubeck. 15 R 10 β Dirico Westhoff in negotio pacificationis inter regem Daniae et ditiones inferiores cesareas ad reginam Mariam misszo. 10 $\frac{1}{2}$ β nuncio in Segeberge. 7 R 10 β Conrad Keiser misso ad episcopum Monasteriensem
- 15 et (pro) salvo conductu inde allato. 6 β Antonio tabellario in Bergerdorpe. 15 R 13 β Theodorico Westhoff ad legatos nostros in Campen et ad reginam Mariam in Bruesszel in causa pacificationis. 1 R 13 β Eggerdo tabellario ad episcopum Bremensem ad adferendum saluum conductum. 10 R
- 20 11 β pro salvo conductu tradito eidem. 1 R 11 β donata sunt cuidam tabellario electoris Saxoniae. 16 β nuncio in Lubeck. 7 $\frac{1}{2}$ β Christiano Keiszer in Lubeck. 7 R 10 β Henningo Heitman ad electorem Saxoniae in causa contributionis contra Turcam. 9 R Alberto Hardenacke ad dominam reginam
- 25 Mariam gubernatricem inferiorum ditionum. 10 R Alberto Herdelant ad eandem dominam Mariam. 1 R 10 β eidem cum re. . . . . itinere in Brabantiam instituti. 13 β eidem in Lubeck. 2 R 4 β eidem in Halverstadt in negotio contributionis Tursicae. 6 $\frac{1}{2}$ β eidem in Swynshagen. 7 (β) eidem
- 30 eodem. 12 β pro descriptione rerum novarum soluti Hermannno. 1 R 4 β Nicolao Iohansen in Zellis ad saluum conductum adferendum. 11 β Nicolao Iohansen in Luneborch. 4 β Iohanni Scharthower in Bergerdorpe. 4 $\frac{1}{2}$ R Henningo in Franckfurt ad procurandum hospicium dominis nostris eodem profectis. 1 R 14 β 6 β Eggerdo Oddineck in Zelle et Brunswick ad
- 35 adferendum saluum conductum. 8 β Eggerdo in Swynszhagen. 16 β propinati sunt cuidam tabellario ex partibus inferioribus

Germanie. 2 R 11½ p Iohanni van Campen ad iter in Rathenow ad electorem Brandenburgensem ad promovendum navigationem versus Magdeborch. 2 R soluta Cordt Keisern cursori versus Wulffenbuttel. 6 R 4 p Henningo tabellario ad ducem electorem Saxoniae in causa contribucionis Turcicae. 3
 9 R 6 p accepit tabellarius Iohannes Rodenborch in Nurenberch in eadem causa. 15 p 6 c Nicolao Hertiges in Lubeck. 1 R 4 p Henningo ad regem Daniae, qui rediit in itinere. 16 p Henningo in Bredenberge ad dominum Iohannem Rantzowen. 16 p tabellario ad episcopum Bremensem ad adferendum saluum conductum. 12 R Henningo tabellario in Sphyr in causa contributionis Turcicae. 1 R 14 p pro bibalibus donata nuncio Sphyrensi adferenti literas a doctore Frederico. 18 R Theoderico tabellario cum literis missis ad reginam Mariam in causa pacificacionis inter caesarem et 13
 regem Daniae. 7 R 10 p Henningo cum literis in causa liberandi naves nostras missis ad regem Daniae in Copenhagen. 7½ (p) tabellario in Basthorst. 3 p tabellario in Pynnenberge. 4 R Henningo tabellario ad dominos nostros in Franckfordiam. 1 R 10 p pro salvo conductu ad nundinas 20
 Michaelis. 10½ p Henningo in Luneborch. 12 p Henningo in Louwenborch. 2 R 8 p Anthonio in Embden ad comitissam. 9 p tabellario in Bramstede ad adferendum Casparum Vochsz. 15 p donata sunt tabellioni electoris Saxoniae. 3 R 10 p 8 c donata tabellario electoris Saxoniae literas adferenti 25
 et responsum expectanti. 16 p Henningo Scharthower in Lubeck ad magistrum Iohannem Gerlevestorp.

Secretis nunciis: 28 R .

22 R 10 p pro sumptu Iohannis Rabben ad computum missus.!) pro exploratore ad exercitum imperatoris. 6 R Iohanni Gaden 30
 ad adferendum bombardistas ad usum bellicum, si opus esset.

Summa omnium reddituum intra et extra civitatem: 6291 R 18 p .

Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Michaelis: 3459 R 10 p . 35

Studio Rostochiensi: 8 R in vim quitantie. Eydem: 6 R soluta in vim quitantie Andreae Eggerdes. Vicariae domini Hin-

- rici de Haccheden: 2 mal 9 ₧ 12 β soluta Sanderi. Eidem: 4 ₧ soluta eidem. Vicariae domini Heynonis de Haccheden: 2 mal 17 ₧ 12 β soluta doctori Iohanni Aepino superintendenti. Eleemosinae ad sanctum Spiritum: 8 ₧ soluta Martino Iessen.
- 5 Domui sancti Georgii: 80 ₧. Commendae Titken Guzen, Eydem commendae Titken Guzen, Adhuc eidem commendae: 7 ₧ 8 β soluta magistro Martino Goebel secretario. Dorotheae Krummendykes: 60 ₧ soluta magistro Hinrico van Broke. Beneficio domini Gerardi Arndes in Brunswyck:
- 10 14 ₧ 8 β soluta Ceciliae Hugen per Anthonium Elers; 14 ₧ 8 β solutum Dethlevo Langebeken. Anne Bockholtes: 2 mal 18 ₧ receptum per dominum Ioachimum Moller nomine filii magistri Ioachimi. Annae Bockholtes, nunc Marienwolde: 42 ₧ receptum per Iohannem Koop in vim quitantie. Domino
- 15 Iohanni Grimholt 48 ₧. Commendae sancti Andreae in ecclesia sancti Nicolai: 12 ₧ 16 β soluta magistro Martino Goebel. Vicariae domini Iohannis de Raden: 16 ₧ 16 β receptum per Petrum Mulen ad usum filii sui Petri. Eidem: 8 ₧ receptum per eundem nomine ejusdem Petri sui filii.
- 20 Hans Drewes: 40 ₧ soluta monachis in Segeberge in vim quitantie. Nicolao Witten: 40 ₧ per Iohannem Roden receptum. Prebendae doctorali: 32 ₧ soluta domino doctori Iohanni Haepino. Elzebe von der Hoye: 48 ₧ soluta Hermannno Kroeger. Domino Iohanni Wetken: 2 mal 10 ₧
- 25 soluta viduae (per Theodoricum famulum). Catharinae van Zeeven: 44 ₧. Domino Iohanni van Sprekelszen: 24 ₧ soluta viduae domini Iohannis Wetken prothoconsulis per Theodoricum famulum. Alleken van Loe: 12 ₧ soluta Sanderi nomine fraternitatis apostolorum. Vicariae Bysthorst ad
- 30 sanctum Petrum: 6 ₧ per dominum Iohannem van Sprekelszen. Magistro Ioachimo Sommerfeldt: 28 ₧ 16 β receptum per eundem. Curiae sancti Georgii: 42 ₧ 6 β, receptum per Arnoldum scribam. Horis beatae Mariae ibidem: 28 ₧ 4 β soluta Arnoldo scribae. Prebendae lectorali: 32 ₧ soluta
- 35 domino Iohanni Haepino per famulum theol(ogorum). Ioachim Wittorp: 80 ₧ Iasparo Wittorp. Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Iohannis Reyneken: 48 ₧

soluta domino Iohanni Sprekelszen. Magistro Iohanni Kloet:
 6 ₧ soluta testamentariis magistri Iohannis Reynekens. Do-
 mini sancti Georgii: 20 ₧ receptum per scribam Westphalum.
 Grotken Vramen: 8 ₧ receptum per Becken Framen. Curiae
 sancti Spiritus: 12 ₧. Domino Gherardo van Holte: 24 ₧
 per dominum Georgium van Holte. Testamento domini
 Nicolai Schultenn: 18 ₧ per dominum Iobannem von Sprekel-
 sen. Iohanni et Hinrico Gerloep: 60 ₧ in vim quitantie.
 Otto van Campe: 24 ₧ per Petrum Rover. Domino Brandt
 Smidt: 80 ₧ soluta Ioachimo Smed. Magistro Iohanni Kloet:
 12 ₧ soluta eidem in vim quitantie. Domino Gerardo van
 Holte: 40 ₧ receptum per dominum Georgium van Holte
 senatorem. Doctori Henningo Kissenbrugge: 17 ₧, dominus
 Vincentius Moller recepit. Domino Georgio van Holte: 40 ₧
 receptum per eundem. Testamento Metken van dem Busche:
 14 ₧ receptum per dominum Georgium Platen et Iohannem
 Ritzenberch. Bernardo van Wintem: 60 ₧ soluta Baltazaro
 Hohusen. Vicariae in capella sancte Elizabett: 6 ₧ soluta
 Iohanni Ritzenberch. Eidem: 5 ₧ 8 $\frac{1}{2}$ soluta eidem Iohanni
 Ritzenberch secretario. Commendae sancti Iacobi: 13 ₧ 16 $\frac{1}{2}$
 soluta Bernhardo de Winthem. Testamento Heinonis Daberholl:
 6 ₧. Memoriae in Summo: 2 mal 60 ₧ receptum per ma-
 gistrum Iohannem Rumhert. Conventui biguttarum in Ham-
 borch: 48 ₧ receptum per Petrum Rover. Religiosis in
 Marienwolde: 36 ₧ in vim quitantie. Domino Henrico
 Ritzert: 80 ₧ soluta vidue per Luderum Schulten ge-
 nerum. Domino Theodorico Elzer: 80 ₧. Commendae ad
 sanctum Georgium domini Warneri Hintzenn: 7 ₧ 4 $\frac{1}{2}$ soluta
 scribae curiae Arnoldo Westphalo. Thomae Koppenn: 12 ₧
 soluta Hinrico Schulten per Iohannem Ritzenberch. Domino
 Iohanni Wetken: 40 ₧ receptum per Thomam Bekerman
 nomine Andreae Froddeszen. Vicariae domini Henrici Slaggen:
 24 ₧ receptum per Iohannem Borcium Essenszem possessorem.
 Domino Iohanni Rantzouwen: 120 ₧ soluta in vim quitantie.
 Commendae Hans Hertiges: 9 ₧ soluta domino Iohanni
 Schulten. Magistro Ioachim Sommerfeldt: 56 ₧ receptum
 per eundem. Annae Bestenborstels: 30 ₧ soluta per Ioachim

- Schipman. Conventui biguttarum in Hamborch: 17 ₰ 12 β soluta eidem per Petrum Rover. Calendae in Summo: 28 ₰ per dominum Iohannem van Sprekelszen. Petro Roever: 40 ₰ Petro Rover recipienti soluta. Testamento Lutken
- 5 Buringes: 16 ₰ soluta Hinrico Vaget. Eidem testamento Lutken Buringes: 16 ₰ soluta Hinrico Vaget. Agnetae relictae domini Brandonis Smidt: 128 ₰ soluta Ioachimo Smedes. Elseben relicte domini Hinrici Gerdes: 128 ₰ soluta per Hinrich Wichmann. Stipendio magistri Manricii Wittenn:
- 10 24 ₰ per magistrum Symonem receptum. Alteri stipendio ejusdem magistri Mauricii: 24 ₰ per magistrum Symonem. Vicariae sancti Iacobi ad altare Crucis sanctae: 8 ₰. Annae Hugen: 60 ₰ soluta viduae per filium Iohannem. Heredibus magistri Hermannii Langenbekenn^{a)}): 52 ₰ soluta Dethlevo.
- 15 Domino Casparo von Schoneck: 60 ₰ soluta eidem per Rudolphum de Honsteten in vim quitantie. Domino Henrico Gerloep: 80 ₰ eidem in vim quitantie. Everhardo Hugen: 48 ₰ soluta eidem per famulum ipsius. Testamento Conrado Maneken: 6 ₰ soluta domino Ioachimo Moller.
- 20 Commendae altaris sanctae Catharinae: 6 ₰ soluta magistro Iohanni Rumhert. Ioachimo Wullenwever in Perleberge: 30 ₰ in vim quitantie. Arnoldo Hentzeke in Perleberge: 30 ₰ in vim quitantiae. Commendae in templo sancti Petri: 3 ₰ 12 β , soluta Iohanni Portio Essensi. Domui sancti Georgii: 160 ₰ soluta domino Arnoldo scribae. Domino Gerekinio Pawell: 72 ₰ per Christopherum von Winthem receptum juxta quitantiam. Domino Geogio Thoebinck: 40 ₰ soluta in vim quitantiae. Casparo Fuchsz: 6 ₰ soluta eidem in civitate hic presenti. Liberis domini Alberti Westedenn:
- 25 12 ₰ soluta liberis per Theodericum Reymers. Commendae sanctae Apoloniae in Summo: 6 ₰ soluta Hermannio Stake-
man. Horistis in char: 2 ₰ 8 β . Abel Bockwolden: 24 ₰ per Iohannem Wetken. Commendae praepositurae: 10 ₰ 2 β soluta eidem per Matthiam Wetken. Fabricae in Summo:
- 30 13 ₰ 16 β soluta Hinrico Stuvén. Domino Marco et magistro Ioachimo Luscowen: 180 ₰ soluta in vim quitantie.

^{a)} Vacat.

Redditus perpetui in Hamborch Iohannis et Nativitatis: 2558 ₧ 16 β.

Vicariae domini Heynonis de Hachede: 2 mal 6 ₧ 8 β (soluta doctori Aepino superintendenti). Commendae domini Simonis de Utrecht: 8 ₧ soluta filio domini Iohannis Rodenborges. Eidem: 9 ₧ 12 β soluta filio domini Iohannis Rodenborges. Domui hospitalis sancti Spiritus: 6 ₧ 8 β per provisorem receptum. Testamento domini Iohannis Bennin: 64 ₧ per dominum Iohannem van Sprekelszen. Commendae ad sanctum Georgium: 6 ₧ solutum curiae per scribam Westphalum. Domino Henrico Moller: 28 ₧ soluta Ioachimo Salszborch. Domino Iohanni de Sprekelszen: 16 ₧ solutum et receptum per Erasmum Koppen. Domino Alberto Lutouwen: 2 mal 16 ₧ (in vim quitantiae). Gesche Reynstorpes: 100 ₧ per Georgium Reynstorpes, 100 ₧ per Paulum Rumhert. Domino Hinrico Moller: 48 ₧ receptum per Ioachimum Salszborch *). Hans Hanszes: 40 ₧ per dominum Petrum de Sprekelszen prothoconsulem. Elszebe van der Hoyer: 12 ₧ receptum per Hermannum Kroger. Nicolao Witten: 40 ₧ per Iohannem Roden. Vicariae Heynonis de Hacheden: 8 ₧ soluta domino Iohanni Aepino superintendenti. Vicariae Bisthorst senioris: 6 ₧ per dominum Iohannem van Sprekelszen. Monasterio praedicatorum: 24 ₧. Domino Theodorico Elzer: 64 ₧. Magistro Iohanni Kloet: 6 ₧ soluta testamentariis Reyneken. Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Iohannis Reyneken: 36 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelszen. Domino Iohanni de Sprekelszen: 18 ₧. Domino Bartoldo de Reno: 28 ₧. Eidem: 8 ₧ soluta uxori Ioachimi Bekendorpes. Commendae ad sanctum Georgium: 7 ₧ 4 β per scribam Westphalum. Domino Iohanni Wetken: 2 mal 10 ₧ (soluta viduae). Marienwold: 60 ₧ receptum per Iohannem Koep. Testamento Iohannis Kotlouwen: 50 ₧ receptum per dominum Iohannem Sommer. Heredibus domini Iohannis Kruszen: 60 ₧ per dominum Georgium Vilter. Thomae Koppen: 2 mal 24 ₧. Domino Ludolpho Slichtenn:

*) In solutione reddituum demantur 5 ₧, solutae Alberto Salszborch.

- 6 R . Clawes Grymenn: 24 R per Ioachimum Arendes receptum. Domino Ioachimo Nygelen: 40 R . Heredibus Iacobi Schroeders: 240 R receptum per Lucam Bekeman. Prebendae Luneburgensi: 15 R soluta Ioachimo Lampen per Stakeman.
- 5 Commendae sancti Spiritus: 6 R per Georgium van Wynthem nomine gazophilacii. Prebendae domini Iohannis Hulp: 12 R soluta eidem domino prothoconsuli ad usum filii ejusdem. Vicariae sanctae Catharinae in Summo: 9 R 12 d per dominum Bartoldum receptum. Otten van Kampe: 60 R soluta Petro Rover.
- 10 Commendae in ecclesia sancti Iocobi: 7 R 4 d soluta Bernhardo de Winthem per Theodoricum. Testamento Lutken Bakenn: 60 R soluta Lucae Bekeman. Domino Iohanni Haker: 80 R . Henrico Koller: 120 R per Henningum Matthieszen. Casparo Fuchsz: 40 R . Domino Wolfgango van
- 15 Uthenhoffen: 200 R . Ioachim Brandt: 60 R eidem per eundem receptum. Vicariae in Groden: 5 R soluta Iohanni Ritzenberch. Domino Iohanni Rantzowen: 96 R soluta in vim quitantiae. Domino Iohanni Rantzowen: 240 R soluta in vim quitantiae. Casparo Rantzowen: 288 R soluta in vim
- 20 quitantiae.

Redditus victaliciorum in Hamborch Pasce et Michaelis: 172 R .

- Alleken Koldehaves: 2 mal 8 R eidem (presenti). Hilleke van Offen: 8 R receptum per Iacobum Hanses. Relicte Ioachim Elrenhoff: 2 mal 6 R per dominum Ioachimum Sommerfeldt. Auneke Billems: 8 R recepit Ioachim Twestrenge. Hans Dudesche: 56 R soluta eidem per Iacobum Witten juxta quitantiam. Wolmelken(!) Knutes ^{a)}: 10 R soluta heredibus ejusdem. Thome Wilden, Metken uxori ejusdem ^{a)}: 32 R .
- 30 soluta relictæ Tomæ Wilden. Wobbeken Omsen: 30 R soluta marito ejusdem.

Redditus victalicii capellae scharkereckenn: 4 R . Henning Nygeman: 4 R soluta eidem per Theodoricum famulum camerariae.

- 35 Iohannis et Nativitatis: 68 R .

^{a)} Vacat.

Hans Hessen, Inneke ejus uxor: 32 ℥ soluta eidem Iohanni Hesszen. Relictae Ioachim Elrenhoff: 2 mal 6 ℥ soluta domino Ioachimo Sommerfeldt. Heinoni Lockerman, Geseken ejusuxori: 16 ℥ soluta viduae praesenti. Alleke Holthuszen: 8 ℥. Redditus victalicio-
rum in Lubeck Pasce et Michaelis: 16 ℥.

Anne, Taleken Vagedes: 2 mal 4 ℥ (per Diricum famulum camerariae, per Theodoricum Reymers). Anne, Taleken Vagedes: 2 mal 4 ℥ (per Theodoricum Reymers).

Redditus victalicio-
rum in Lubeck Iohannis et Na-
tivitatis: 13 ℥ 12 β.

Anne Radtken: 2 mal 4 ℥; Eidem: 2 mal 2 ℥ 16 β per magistrum Martinum Goebel. Metken Sure *).

Ad precium familiae: 1522 ℥ 10 β.

Phisico doctori Iohanni Wolmer: 4 mal 18 ℥. Magistro Iohanni Ritzenberch 2 mal 8 ℥, 8 ℥ 8 β, 8 ℥. Magistro Martino Goebell: 4 mal 8 ℥. Magistro Alexandro Spheis: 60 ℥ de dimidio anno stipendii sui.

Hans Bulle ^{b)} 4 ℥ 16 β. Hinrick de kock: 4 mal 2 ℥. Iohan Hille: 4 mal 9 ℥. Orthgysz Koeler: 4 mal 9 ℥. Herman Moller: 4 mal 9 ℥. Hinrick Geistmeiger 9 ℥, 4 ℥ 16 β, 2 mal 9 ℥. Otto Schouwenborch: 9 ℥, 4 ℥ 16 β, 2 ℥ 2 β, 4 ℥ 16 β, 9 ℥. Bastian hoeffsmidt: 4 mal 4 ℥ 16 β. Hinrick Pawelszen: 3 mal 4 ℥ 16 β, 9 ℥. Hinrick Pingstenn: 4 mal 9 ℥. Lutke Bruns: 4 mal 9 ℥. Hinrick Schouwen-
borch ^{b)}. Frederick Hoyer: 4 mal 9 ℥. Pawell Isendorp: 9 ℥, 3 mal 4 ℥ 16 β. Gerdt Dabelsten: 4 mal 9 ℥. Frantz Raven: 4 mal 9 ℥. Henningk Danneman: 4 mal 9 ℥. Marcus Holste: 4 mal 4 ℥ 16 β. Iasper Wegener: 2 mal 4 ℥, 4 ℥ 16 β, 4 ℥. Hans Barnefeldt: 4 mal 4 ℥ 16 β. Ioest Tilleman: 4 mal 9 ℥. Peter Sprengelyll: 4 mal 9 ℥. Hinrick Grundes: 4 mal 9 ℥. Baltazar van Ultzen: 4 mal 9 ℥. Clawes Ruth: 4 mal 18 ℥. Hans Mekelenborch: 4 ℥ 16 β, 3 mal 9 ℥. Otto van der Horst: 4 mal 9 ℥. Mathias Vincke. 3 mal 9 ℥. Hans Lemmegow: 3 mal 9 ℥. Summa: 1053 ℥ 6 β.

^{a)} Summa primae partis libri expositorum: 22,978 ℥ 10 β 2 β.

^{b)} Vacat.

- Structurario: 16 ₰. Scriptori: 4 ₰. Titken Moller: 2 mal 20 ₰. Carpentario: 4 mal 3 ₰. Hoppenmeter: 4 mal 3 ₰ 4 ḡ. Hans Roeleke: 4 mal 4 ₰. Ioachim Koeler: 4 mal 4 ₰. Pincernae: 4 mal 4 ₰. Muratori, dem decker: 4 mal 16 ḡ. Thomas Fedderszen: 1 ₰ 12 ḡ. Carsten Scheleenn: 4 mal 3 ₰. Vigili in turri: 6 ₰; 8 ḡ tor wigschuttel; 3 mal 6 ₰. Fontem respicienti: 4 mal 1 ₰. Purganti apud portam: 4 mal 1 ₰. Hans Ruge: 4 mal 4 ₰. Hans Kolekman: 4 mal 4 ₰. Heyne Krone: 4 mal 2 ₰. Dirick Reimers: 4 mal 2 ₰. Dirick Baesche de steenbrugger: 1 ₰ 8 ḡ. Clawes Huck: 4 mal 4 ₰. Custodi: 4 mal 1 ₰. Hans Hessen: 4 ₰ 16 ḡ. Hans dem blygdecker: 1 ₰, 3 mal 2 ₰. Heyne Leszeman: 4 mal 2 ₰. Herman Wyckhorst: 4 mal 2 ₰. Hinrick Grote: 4 mal 2 ₰. Hinrick Heitkamp: 4 mal 2 ₰. Henning Heitman tabellario: 4 mal 2 ₰. Albert Hardelandt tabellario: 4 mal 2 ₰. Iohan posteydenbecker: 4 mal 2 ₰. Luder Krudup bussenschutter: 4 mal 6 ₰. Hinrick Bruns: 4 mal 2 ₰. Ioachim Alberdes: 4 mal 2 ₰. Cordt Louwenborch: 4 mal 2 ₰. Cordt van der Vechte: 4 mal 1 ₰. Hans Kock: 4 mal 1 ₰. Eler Elers: 4 mal 2 ₰. Tonnies Hoffman: 4 mal 2 ₰. Matz Gardiann: 4 mal 6 ₰. Hans Gade 6 ₰. Summa 421 ₰ 4 ḡ.

Ad precium musicorum: 24 ₰.

- Hans Ebberdes: 1 ₰ 4 ḡ; 8 ḡ wigschuttel; 16 ḡ stadtdantz, Pasche; 1 ₰ 4 ḡ, Iohannis; 1 ₰ 8 ḡ ad convivium vernale; 1 ₰ 4 ḡ, Michaelis; 1 ₰ 4 ḡ, Nativitatis; 8 ḡ offertorium. Cordt Ielekers: 1 ₰ 4 ḡ; 8 ḡ wigschuttel; 16 ḡ staddantz, Pasche 1 ₰ 8 ḡ, Iohannis; 1 ₰ 8 ḡ ad convivium vernale; 1 ₰ 4 ḡ, Michaelis; 1 ₰ 4 ḡ, Nativitatis; 8 ḡ offertorium. Henninck Dithmers: 1 ₰ 4 ḡ; 8 ḡ wigschuttel; 16 ḡ stadtdantz, Pasche; 1 ₰ 8 ḡ; 1 ₰ 8 ḡ ad convivium vernale; 1 ₰ 4 ḡ, Michaelis; 1 ₰ 4 ḡ, Nativitatis; 8 ḡ offertorium.

Citaristis in locum lutinistarum: 24 (₰).

- Ioachim Berlyn: 1 ₰ 4 ḡ; 8 ḡ wigschuttel; 16 ḡ stadtdantz, Pasche; 1 ₰ 8 ḡ, Iohannis; 1 ₰ 8 ḡ ad convivium vernale; 1 ₰ 4 ḡ, Michaelis; 1 ₰ 4 ḡ, Nativitatis; 8 ḡ offertorium. Dominicus Pale: 1 ₰ 4 ḡ; 8 ḡ wigschuttel; 16 ḡ stadtdantz, Pasche; 1 ₰ 4 ḡ; 1 ₰ 4 ḡ ad convivium vernale; 1 ₰ 4 ḡ, Michaelis;

1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. (Hans Kolbe) Hans Iungerman: 1 ₧ 4 β; 8 β; 16 β staddantz, Pasche; 1 ₧ 4 β; 1 ₧ 4 β ad convivium vernale; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.

Ad huram famulorum: 72 ₧ 16 β.

Pincernae: Nihil. Coquo dominorum: 2 mal 2 ₧. Heyne Leszeman: 2 mal 2 ₧. Hinrick Grote: 2 mal 2 ₧. Herman Wyckhorst: 2 mal 2 ₧. Cordt Ielekers: 2 mal 2 ₧. Iochim Berlyn: 2 mal 2 ₧. Dominicus Pale: 2 mal 2 ₧. Carsten Schele: 2 mal 2 ₧. Hans Hesse: 4 ₧ 16 β. Henningk Heithman tabellario: 2 mal 2 ₧. Albert Hardelandt tabellario: 2 mal 2 ₧. Hinrick Heitkamp: 2 mal 2 ₧. Hinrick Bruns: 2 mal 2 ₧. Cordt Louwenborch: 2 mal 2 ₧. Iochim Alberdes: 2 mal 2 ₧. Eler Elers *): 2 mal 2 ₧. Antonius Hoffman: 2 mal 2 ₧. Hans Kolbe: 2 mal 2 ₧.

Pro vestitu familiae: 427 ₧ 12 β.

Magistro Iohanni Ritzenberch: 10 ₧. Magistro Martino Goebell: 10 ₧. 42 ₧ 8 β pro caligis famulorum equestrium cum dominis Iohanne Rodenborch, Petro de Spreckelszen prothoconsulibus et Hermanno Rover senatore in Campen profectis. 6 ₧ pro vestitu pincerne. Ad usum soliti vestitus pro sex peciis panni Anglicani nigri coloris, qualibet pecia pro 36 ₧ 14 β comparata: summa 220 ₧ 4 β. Pro 10 peciis Hornsches, qualibet pecia emptā pro 14 ₧: summa 111 ₧ 8 β. Pro duabus peciis nigri Gotingensis: summa 13 ₧ 12 β. Pro 6 Soltwedelsche, qualibet pecia pro 5½ ₧: summa 26 ₧ 8 β. 1 ₧ 12 β soluta pannirasori. 6 ₧ pro solito vestitu soluta structurario.

Pro diversis notabilibus: 1261 ₧ 4 β.

166 ₧ 8 β soluta sunt Lucae Peter Hilleken aurifici pro duobus poculis argenteis deauratis, quorum unum eyn havebecker, alterum eyn kop vulgariter nuncupatur, in pondere conjunctim habentia 103 loth 4 quentyn, quae honoris causa donata sunt dominae Catherinae, domini Henrici ducis Saxoniae et marchionis Mysznae viduae, et ipsius filiae, ducis Francisci de Louwenborch conjugii, quae hic in itinere versus Gottorp facto declinarunt. 9 ₧ 12 β pro liberis expensis doctoris Iohannis Koek et Alexandri Spetes, futuri hujus

*) Vacat.

- civitatis secretarii, soluta Nicola(o) Corvemaker. 12 ₧ licenciato van deme Broke de termino Pasche. 15 ₧ 10 β in decem daleris honoris causa donata in baptismo filiae ducis Francisci de Lowenborch, ad cujus filiam sublevandam dominus Hermannus Rover senator missus erat in Luneborch.
- 124 ₧ 4 β pro argenteo deaurato poculo, in pondere quatuor marcas quinque loth, marca qualibet pro 36 β emptum, habente, quod emptum a Paulo Hoyken et solutum eidem, honoris causa donatum est in susceptione et baptismo filiae ducis Francisci de Lowenborch.
- 18 ₧ soluta Hermannus Wanen ad usum civium juvenum bombardas ad schopum exercitii causa ferientium de triginta hebdomedis. 5 ₧ soluta Hermannus Asszemaker, qui vexit dominum Steen Erickszen equitem auratum, Swecum, reginae fratrem, in Segeberge.
- 80 ₧ soluta sunt Hinrico Holsten praefecto silvarum Segebergensium, quibus ab eodem emimus ligneum aedificium positum in curia Segebergensi. 5 ₧ 10 β in tribus tunnis cerevisiae nostratis propinatis Clemente van der Wisck et Marquardo Bokwolde. 12 ₧ licenciato Hinrico van Broke ad stipendium de termino Iohannis. 48 ₧ 2 β pro duobus bobus Pascalibus. 120 ₧ contributa sunt hoc anno ad restaurationem universitatis Rostochianae, quibus solvitur stipendium uni professorum liberalium artium in eadem, receptum per Iohannem Borcholt. 15 ₧ donata sunt magistro Wilhelmo artifice collocandorum fortaliorum pro ipsius consilio. 5 ₧ 11 β pro sumptu ejusdem in hospicio. 36 ₧ donata sunt Francisco Tymmerman senatus pictori pro pictura et ad viaticum una cum vestitu. 12 ₧ magistro Henrico van dem Broke de termino Michaelis. 4 ₧ 18 β magistro Martino Goebel ad Syverdum Swyn, detinentem naves. 24 ₧ soluta Iohanni Roden probatori munusculi stipendii causa. 80 ₧ soluta sunt per magistrum Martinum Goebel secretarium pro stipendio ipsius de termino Bartholomei anni precedentis 42 juxta quantiam; et est solutum doctori Frederico Reffstecken. 12 ₧ licenciato magistro Hinrico van Broke de termino Nativitatis. 195 ₧ soluta sunt Christophoro de Dannenbergae ad tollendam ipsius actionem injuriarum, propterea quod Henricus

Geistmeyger cum eodem devenit ad manus et dimicacionem, juxta literas sigillatas. 262 ₰ 10 ꝰ pro sumptu magistri Iohannis Arendes notarii nostri in causza Bremensi avectionem frumentorum super Albi attingente. 9 ₰ 19 ꝰ pro liberatione expensarum duorum doctorum Wittenbergensium in diversorio Benedicti Wildtberges.

Ad diversa: 315 ₰ 5 ꝰ 10 ₰.

12 ꝰ propinati vigili in turri ad sublevationem sumptuum. 10 ₰ soluta Fransisco Oldehorst pro 20 schiven Venetici vitri. 6 ₰ 8 ꝰ pro zynzibere et confectis piris ad usum pretorii in publica computatione. 1 ₰ pro claveris solutum Petro Kroeger. 4 ₰ 13 ꝰ soluta sunt Ioachimo theolonario pro descripta historia tractatum cum capitulo habitorum. 16 ꝰ cloacario, Pasche. 16 ꝰ eidem pro duobus foveis ad sepeliendos mortuos. 7 ₰ 4 ꝰ vor eynen nygen morser und degel in poudere 90 ₰ habentes. 11 ₰ 10 ꝰ soluta carnifici pro sumptu captivorum precio supplicio affectorum juxta ipsius scedulam. 8 ₰ soluta Hinrico Kalmes et Iohanni van Turenholt panni-preparatoribus pro claveris et aliis utensilibus ad usum quatuor wanthramen. 1 ₰ 11 ꝰ pro salvo conductu ab episcopo Bremensi pro legatis ad dietam in Munster. 8 ₰ 16 ꝰ pro bove masculo soluta Conrado van der Vechte ad usum civitatis publicum. 40 ₰ soluta cloacario pro cloaca in carcere publico evacuando (!). 14 ₰ 18 ꝰ pro duobus pannis Hardewykers ad usum novi vernaculi. 26 ₰ 14 ꝰ pro stipendio 29 nautarum, qui super majori navi tunnarum assumpti fuerant ad deducendos Friszios quosdam prae navibus predatoriis. 3 ₰ 12 ꝰ pro tribus everis ad usum prohibitionis militum assumptorum. 1 ₰ pro pastura bovis masculi. 2 ₰ 4 ꝰ pro sumptu Heynonis Kron boves donaticios in Luneborch deducendis. 24 ₰ soluta preconii publico pro sumptu captivi unius vicio carceris elapsi. 1 ₰ 11 ꝰ propinatum pro sumptu aliquot nautis e Ritzebuttel redeuntibus. 7 ₰ 15 ꝰ donata sunt cuidam exploratori perduellionis Iohannis Koepken causza emisszo. 16 ꝰ cloacario de termino Iohannis. 16 ꝰ duobus nautis naviculam adducuntibus. 3 ₰ 10 ꝰ pro sumptu trium nautarum in curia structuræ ciba-

torum, qui custodiebant everos. Item 14 ₰ 8 β. 1 ₰ 10 β soluta Wulffgango scribe domini Hermanni Rovers pro diversis latinis scripturis. 3 ₰ pro vasze ad usum camerariae. 16 β soluta chirurgo pro cura unius famuli in negotio civitatis
 5 lesi. 16 β cloacario, Michaelis. 16 β pro sumptu Francisci Raven ad impediendum humulum. 12 ₰ donata Hermannō Golian bombardistae pro sumptu et donativo, qui se obligavit tempore necessitatis senatui servitutum. 15 β tabellario Sphyrensi pro donativo. 3 ₰ 16 β soluta domino Alberto Olde-
 10 horst pro chronica doctoris Krantz propinata duci Alberto Magnopolensi. 1 ₰ 10 β Eggerdo in Zellis ad adferendum saluum conductum. 2 ₰ lapicidae Erico pro foraminibus, in quibus reposita (!) sunt laminae ferreae. 2 ₰ pro sumptu captive mulieris soluta pro quinque septimanis. 12 β cloacario,
 15 Nativitatis. 3 ₰ 14 β 6 ḡ ver eyn handvath und waterkanne up dem nygen sale. 3 ₰ 3 β donata Iohanni Rothman scribe domini Iohannis Rantzowen. 7 ₰ 10 β donata sunt Henningo walmester, ut, si sit opus, senatus eo utatur. 2 ₰ 5 β soluta pro expensis civis cujusdam, qui fuit capi-
 20 taneus in navi tunnarum. 2 ₰ crucepennineck soluta magistro Iohanni Gerlevestorp de duobus annis, precedenti et presentu. 4 ₰ 6 β soluta thesaurario ex parte rectoris criptae grunthure de duobus annis. 8 β pro 4 wellen. 12 ₰ 16 β soluta hospitali sancti Spiritus pro victu furiosi cujusdam.
 25 2 ₰ pro pastura bovis masculi. 2 ₰ 10 β decem famulis domesticis ante praetorium. 7 ₰ 5 β pro unguento, herbis et cura equorum juxta computum Sebastiani hoffsmidt. 2 ₰ 13 β 4 ḡ vor 4 rullen. 2 ₰ pro accusatione 5 nocentum soluta Liborio Hoppen. 2 ₰ 8 β soluta eidem pro annuo
 30 stipendio. 1 ₰ 4 β donata eidem pro industria. 1 ₰ 4 β pro atramento soluta apothecario. 1 ₰ 16 β pro 3000 claveris soluta Cornelio dem wantbereder. 17 β soluti custodi in Summo de pulsatione campanae ad lectionem plebiscitorum. 8 ₰ vor schruven ad torturam per dominum Ioachimum
 35 Sommerfeldt confectis. 8 ₰ vor de ramen der veroeveringe Wulffenbuttels. 1 ₰ 10 β pro novo horologio arenario. 4 ₰ de testamentorum collectura soluta domino Nicolao van der Hoyer.

In negotio foederis religionis causa initi: 1042 $\mathfrak{R}$
 10 β .
 547 $\mathfrak{R}$ 12½ β pro sumptu dominorum Matthiae Reder,
 Laurentii Nygebuhrs et Alexandri Spheis in Franckfurt ad
 dietam inter confederatos institutam. 90 $\mathfrak{R}$ 7 β pro vestitu ⁵
 secretarii, famulorum equestrium sex et juvenum dominorum
 ad eandem profectionem. 10 $\mathfrak{R}$ 5 β pro diversis, pro relutione
 equorum et tabellariorum missione ad usum. 220 $\mathfrak{R}$ 10 β
 pro sumptu magistri Martini Goebels secretarii revocationis
 causa in judicio camerae per protestantes status faciendae ¹⁰
 in causis civilibus ad Spyram et ad comitia Nurenbergensia
 missa (!). 32 $\mathfrak{R}$ 18 β pro vestitu ejusdem magistri Martini et
 duorum equestrium famulorum ad eandem profectionem.
 123 $\mathfrak{R}$ 9½ β pro sumptu magistri Martini Goebels secretarii
 et duorum famulorum missorum ad conventum Smalkal- ¹⁵
 densem in causis protestantium statuum. 4 $\mathfrak{R}$ 10 β tabellario
 cuidam Smalkaldensi a magistro Martino Goebel secretario
 huc misszo. 12 $\mathfrak{R}$ accepit Henningus in Sphyr in causa
 gravaminum statuum nostrorum in judicio camerae. 18 β
 Conrado Keiszer in Lubeck. ²⁰

Ad turrim Novi Operis: 80 $\mathfrak{R}$.

2 mal 40 $\mathfrak{R}$ soluta Hinrico Schowenborch.

Ad structuram ibidem: 29 $\mathfrak{R}$ (!).

29 $\mathfrak{R}$ 19 β 8 $\mathfrak{A}$ pro variis rebus ad usum hujus arcis com-
 paratorum et constructorum (!) juxta librum castrorum. ²⁵

Ad castrum Ritzebutt: Nihil.

Ad structuram ibidem: 1331 $\mathfrak{R}$ 2 β 5½ $\mathfrak{A}$.

1331 $\mathfrak{R}$ 2 β 5½ $\mathfrak{A}$ partim anno precedenti, partim anno prae-
 senti conversa et exposita sunt ad structuram arcis Ritze-
 butt juxta librum castrorum et duas computationes domini ³⁰
 Vincentii Mollers capitanei.

Ad usum Tollenspyker: Nihil.

Redditus in Eislingen: 9 $\mathfrak{R}$ 12 β .

9 $\mathfrak{R}$ 12 β juxta quitantiam domino Helmaro Wendelo.

Ad castrum Bergerdorp: Nihil. ³⁵

Ad structuram ibidem: 253 $\mathfrak{R}$ 19 β ½ $\mathfrak{A}$.

253 $\mathfrak{R}$ 19 β ½ $\mathfrak{A}$ conversa sunt hoc anno ad usum structurae arcis

et novae Leheslusen aedificacionem juxta computationem domini Dithmari Koel capitanei.

Ad usum Glindesmor: 104 ℥ 17 β 3 ℥ .

4 mal 12 ℥ domino Iohanni Rodenborch (prothoconsuli). 56 ℥
 5 17 β 3 ℥ conversa sunt hoc anno ad structuram hujus domus
 juxta librum castrorum.

Pro pergameno et papyro: 134 ℥ 10 β .

6 β 8 ℥ pro tribus risis papiri. 13 ℥ 12 β pro 10 decadibus
 pergameni soluta Lubbeke paratrici. 1 ℥ 10 β pro uno riso
 10 papiri soluta Iohanni Boetker. 1 ℥ 8 β pro uno riszo papiri.
 1 ℥ 16 β pro pulvere sparsorio. 21 ℥ 12 β pro 15 decadis
 perpameni empti(!) a Lubbeke Balckeman. 28 ℥ pro 20
 decadibus pergameni emptis. 1 ℥ 8 β pro uno riszo papiri.
 5 β 4 ℥ pro quatuor libris papiri. 17 ℥ pro 12 decadis
 15 pergameni emptis ab Engelberto van der Molen. 7 ℥ pro
 quinque risis papiri. 40 ℥ 12 β pro 29 decadis pergameni
 soluta Eggelberto(!) van der Molen, pro quolibet decade 28 β .

Ad usum Ossen-, Billen- et Vinckenwerders:
 Nihil.

20 Solvenda de Billenwerder: 16 ℥ 8 β .
 8 ℥ 8 β choralibus in Summo. 8 ℥ Goetken Heitman.

Ad usum Woldorp: 99 ℥ 1 β 6 ℥ .

20 ℥ pro salario venatorum. 25 ℥ 6 ℥ pro diversis vena-
 tionibus. 18 ℥ 3 β pro retibus venatorum. 5 ℥ 11 β pro
 25 reiszis. 8 ℥ 3 β pro diversis expositis. 25 ℥ 4 β pro equo
 venatico empto.

Ad usum Hamme: 159 ℥ 1 β 10 ℥ .

8 ℥ pro salario des vagedes. 1 ℥ 4 β pro vestitu ejusdem.
 149 ℥ 17 β 10 ℥ pro aggeratione, plaggegelt et diversis aliis
 30 sumptibus et expositis.

Ad usum Vulsbuttell: Nihil.

Ad sistas stolidorum: Nihil.

Histrionibus: 51 ℥ 7 β .

1 ℥ 4 tubicinibus domini Francisci ducis Lowenburgensis
 35 donata. 50 ℥ 7 β per dominos theolonearios donata variis
 tabellariis et tubicinibus principum et civitatum.

Ad bombardas: 2322 ℥ 7 β 9 ℥ .

58 ℥ 9 β 2 ℥ pro diversis ferreamentis ad usum granarii et armamentarii scharensis soluta Iohanni Graven fabro grosszo.
 54 ℥ 7 β 11 ℥ pro mercede bombardistarum ad apparatus pulveris bombardici et ceterarum rerum necessariarum operantium juxta rationem domini Ioachimi Holthuszen. 109 ℥ ⁵
 11 β 6 ℥ pro 3½ tunnis pulveris bombardici, continentibus in pondere 685 ℥ , 7½ ℥ pro floreno emptis (a) Hinrick Pawest institutore. 12 ℥ 8 β pro ½ tunna pulveris, continenti pure 62 ℥ , empta ab Hermanno Wane. 104 ℥ 4 β pro 43 halve haken, quolibet pro tribus marcis empto a Symone Freszener. 390 ℥ ¹⁰
 16 β pro 1717 ℥ salis petri bis purgati, quolibet centenario pro 24½ marcis, emptis a Iohanne Schillen. 48 ℥ 6 β pro 302 libris nitri salis emptis a Dirico Kruselman. 24 ℥ pro quatuos duplicatis haken, quamlibet (!) pro quinque florenis paratis per Matz Gardian. 180 ℥ pro 75 halve haken, quolibet ¹⁵
 pro 2 ℥ 8 β parato et empto a Matzen Gardian. 22 ℥ 5 β 3 ℥ pro 3½ schyppunt 3½ lyspunt 3 markpunt lode, dat schippunt pro 7½ markk. 85 ℥ 16 β 6 ℥ pro diversis expositis ad reparacionem domus bombardarum et pro bombardis reficiendis juxta computum domini Ioachimi Holthuszen. ²⁰
 1232 ℥ 3 β 5 ℥ pro 6845 ℥ salis petri empti a Symone Freszener, quolibet centenario pro 22½ ℥ .

Ad vias lapideas extra civitatem: 175 ℥ 11 β 8 ℥ .
 80 ℥ expensa sunt hoc anno ad viam lapideam extra portam lapideam parandam et tradita domino Alberto Oldehorst. 95 ℥ 11 β ²⁵
 8 ℥ expensa sunt adhuc eodem hoc anno ad eandem viam lapideam juxta computationem domini Georgii van Holte.

Ad usum librae: 84 ℥ .

84 ℥ soluta Ludero Prallen rectori librae civitatis pro salario ipsius et duorum famulorum secundum conventionem cum ³⁰
 eodem factam.

Ad usum cranonis: 175 ℥ 14 β 2 ℥ .

4 mal 6 ℥ 14 β Arnoldo Slyman. 4 mal 6 ℥ 14 β Arnoldo Luders. 48 ℥ Conrado Roleves gubernatori cranonis pro prima medietate sui salarii. 26 ℥ 2 β 2 ℥ pro diversis funi- ³⁵
 bus ad usum cranonis soluta funifici Iohanni Smidt. 48 ℥ soluta Conrado Roleves de altera dimidietate salarii sui.

Pro cerevisia aliena: 17 ℥ 12 β pro duobus vasis cerevisiae Embecensis donatis principi nostro.

Pro cera: 25 ℥ 6 β .

3 ℥ 17 β pro cereis candelis ad usum pretorii. 13 β 4 ℥ pro
5 factura earundem candelarum. 18 β 4 ℥ pro cera ad faces
et pro factura earundem. 1 ℥ 18 β 4 ℥ pro candelis cereis
ad usum eundem. 17 ℥ 19 β pro 44 $\frac{1}{2}$ ℥ 1 $\frac{1}{2}$ verndel $\frac{1}{2}$ loth
cerae sigillatoriae.

Pro gytt et amigdalīs: 75 ℥ .

10 Pro speciebus dominorum: 84 ℥ 1 β 3 ℥ per dominos
Ioachim Holthusen et Georgium Vilter.

Pro speciebus et confectionibus: 263 ℥ 16 β .

144 ℥ in festo Petri. 86 ℥ 4 β in festo Thome. 33 ℥ 12 β
fautoribus apothecae.

15 Ad usum domus nostrae in Lubeck: Nihil.

Ad usum tunnarum super Albim: 155 ℥ 9 β 5 ℥ .
16 β soluta Kolckman ad locandam tunnam de anno prece-
denti. 3 ℥ 11 β pro diversis ad custodiam navium tunnarum
per Iohannem Kolekman exposita. 1 ℥ 1 β pro collocacione
20 unius tunnae. 10 ℥ 9 ℥ pro victualibus de curia structurae
ad locandum tunnas expositis Iohanni Rugen. 6 ℥ 10 β 6 ℥
pro liberandis et reducendis tunnīs marinīs super Albim,
quae defluxerunt. 72 ℥ 9 β 2 ℥ pro refectiōe duorum ve-
terum vasorum et pro cathenis novis et diversis aliis ad
25 usum tunnīs(!) super Albim soluta Iohanni Graven. 23 ℥ 8 β
pro extruenda nova schana, Teutonice ein ever, juxta compu-
tum domini Meynonis de Eytzen. 2 ℥ ad sublevandum tunnas
soluta Iohanni Kolckman. 3 ℥ 1 β pro victualibus de curia
structurae ad tollendum tunnas. 12 ℥ 4 ℥ pro victualibus
30 ad eundem usum exposita Iohanni Rugen. 20 ℥ 11 β 8 ℥
pro victualibus de curia structure ad sublevandum tunnas
Iohanni Rugen.

Ad expeditionem propter adductionem boum
et frumentorū: 284 ℥ 14 β 4 ℥ .

45 9 ℥ soluta Iohanni Rugen barszemester pro mercede trium
nautarum sex hebdomadis in parva navi tunnarum ad de-

ducendas naves quasdam Hollandrinas. 7 ₧ 14 β 8 ḷ pro victualibus de curia structuræ ad impediendum avectionem frumentorum. 3 ₧ 19 β 4 ḷ pro victualibus soluta et exposita de curia structuræ per structurarium ad everum expeditum ad adducendum everum frumento oneratum e 5 Swyngen. 3 ₧ 9 β pro expeditione everis ad prohibitionem avectionis frumentorum. 3 ₧ 17 β ad eundem usum expeditionis everis. 18 ₧ 8 β pro sex nautis navim tunnarum ante quercinum custodienti(bus) cum Iohanne Kolckman. 76 ₧ 16 β 4 ḷ pro victualibus de curia structuræ Iohanni 10 Kolckman cum majori navi tunnarum ad postulata regis Daniae, principis nostri, expeditae ad Albim. 56 ₧ 1 β 8 ḷ pro victualibus ad expeditionem minoris navis tunnarum ad prohibendum avectionem frumentorum. 48 ₧ 9 β 4 ḷ pro diversis victualibus aliquot vicibus exposita de curia structuræ 15 juxta computum structurarii. 44 ₧ 14 β Iohanni Kolckman pro stipendio 41 virorum expeditorum. 12 ₧ Iohanni Rugen cum 10 nautis in evero expeditis.

Ad expeditionem navium tunnarum ad deducendos Hollandinos: 293 ₧ 9 β 7 ḷ. 20
134 ₧ 2 ḷ pro diversis victualibus ad expeditionem parvae navis tunnarum ad deducendum Hollandinos juxta computum structurarii. 149 ₧ 18 β 10 ḷ pro victualibus, partim de curia structuræ sumptis, partim per structurarium emptis ad usum majoris navis tunnarum in eadem causa expeditae. 9 ₧ 25
10 β 7 ḷ pro victualibus alia vice, quando consumpta erant, majori navi tunnarum addita.

Ad damnum passum: 253 ₧ 16 β 9 ḷ.
14 β defecerunt in loculis parochie Petri traditis latrifici. 19 β defecerunt in loculis e ziza. 40 ₧ 3 β 9 ḷ defecerunt in diversis loculis juxta tenorem tabularum. 140 ₧ passi sumus 30
damnum ex parte Ioachimicorum grosszorum a senatu ultra 30 β exponere prohibitorum. 10 ₧ deducta sunt camerariae nomine contributionis Turcicae. 62 ₧ in deductionibus, propinuis exiguis et diversis aliis consuetis decurtacionibus ca- 35
merariae factis.

Ad usum et perfectionem fossatorum et fortalitorum: 888 ₧ 13 β 2 ḷ.

257 ₧ 4 β 6 ₧ conversa sunt de anno 42 a 13. die Octobris usque ad finem ejusdem anni et deinceps anno 43 usque ad

- 5 11. Augusti per quondam felicis memoriae dominum Hermannum Rover senatorem ad usum valli sagittariorum retro monasteria juxta computum cum relicta domini Hermanni Rovers factum die Mercurii post Anthonii (Jan. 21) anno 44. 4 ₧ pro 20 elren pale ad usum eundem soluta domino Godt-
10 frigido Schroder. 7 ₧ 8 β 8 ḷ conversa hoc anno ad repa-
rationem des schuttenwalles per dominum Georgium Platen. 620 ₧ exposuimus et tradidimus hoc anno Sebastiano van Wynthem et Iohanni Riequerdes ad usum transversi propugnaculi in fossatis pro lateribus quadratis.

- 15 Pro equis honoris causa donatis: Nihil.

In causa differentiarum cum capitulo in iudicio camerae imperialis: Nihil.

Ad flumen ab alto ponte versus Wynserbom purgandum: Nihil.

- 20 Exposita in generali: 90 ₧ 11 ḷ.

- 14 ₧ 8 β vor stenen uthlucht up dem roden tollen soluta Otthoni lapicidae. 16 ₧ soluta senatui Mollenensi de redditibus domini Lutowen. 3 ₧ 17 β pro cevo ad usum candelarum soluta pincernae. 4 ₧ 1 β 6 ḷ pro repletionem cistae carbonum
25 in pretorio et pro bibalibus, quando importabantur. 2 ₧ 8 β pro emundatione pannorum lineorum. 2 ₧ 8 β pro amphoris et candelabris purgandis. 18 β pro purgatione caminorum. 2 ₧ pro flabellis. 10 β pro ligneis crateris. 16 β pro sepotione(!) tribunalis. 4 1/2 β pro scopis. 31 ₧ pro 30 urnis
30 e coreo solutum Alexio Wulff. 4 ₧ donata sunt Ioachimo Schipman scribae curiae structurae pro supplemento stipendii ipsius. 8 ₧ sigillatori domino Ioachimo Sommerfeldt.

Pro frumento adempto: 898 ₧ 6 β 7 ḷ.

- 4 ₧ 9 β 6 ḷ pro inversione frumentorum. 739 ₧ 4 β soluta
35 sunt Nicolao Hertinan, electoris Brandenburgensis mandatario, pro 77 choris siliginis, quolibet choro pro duodecim marcis empto, et est supportatum ad domum pellificum. 6 ₧ 18 β

pro supportatione ejusdem siliginis. 140 ₰ 8 β pro 11 choris et 7 modiis siliginis, emptis a praeposito Novi Monasterii prope Buxtehude, quolibet choro pro 12 ₰ empto. 2 ₰ 3½ β pro sumptu ejusdem siliginis supportandi. 2 ₰ 8 β 10 ᶗ pro sumptibus frumentorum, mensuratione et bibalibus. 5 ₰ 13 β 9 ᶗ pro inversione frumentorum. 3 ₰ 15 β pro mensurando frumento circiter Petri (Febr. 22).

Ad usum Hammerdick: 63 ₰ 6 β 8 ᶗ. 3 ₰ 16 β 4 ᶗ pro reparatione Hammerdikes persoluta per structurarium. 13 ₰ 3 β pro reparatione aggeris exposita per structurarium. 34 ₰ 3 β 4 ᶗ pro victualibus expositis de curia structurae ad usum eundem. 11 ₰ 4 β pro mercede laborantium in reparatione des Hammerdykes. 1 ₰ pro una tunna rothbers.

Redditus ad usum novi fossati: (438 ₰ 8 β.) 15
Pasce: 126 ₰ 8 β.

Domino Iohanni Wetken: 40 ₰ soluta viduae ipsius per Theodoricum famulum camerariae. Horistis capellae in char: 24 ₰ soluta eidem per dominum Iohannem Vaget. Magistro Henrico Schulten: 60 ₰ soluta eidem per Iohannem 20
Ritzenberch. Horistis iisdem in char: 2 ₰ 8 β soluta domino Iohanni Vageth.

Michaelis: 312 ₰.

Domino Iohanni Wetken: 40 ₰. Domino Alberto Westeden: 32 ₰ soluta viduae Matthiae de Reno. Domino Iohanni 25
Hugen: 40 ₰ soluta viduae ejusdem per Iohannem filium. Monasterio in Herwerdeszhude: 120 ₰ soluta per Christof van Wyntem. Domino Henrico Ritzert: 60 ₰ soluta ejus vidue per Luderum Schulte. Eidem: 20 ₰ ejus vidue per Luderum Schulten generum *). 30

Summa summarum tocus libri expositorum:
36,479 ₰ 11 β 5 ᶗ.

---

*) Summa secundae partis libri expositorum: 18,501 ₰ 1 β 3 ᶗ.

1544.

RECEPTA.

Anno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo
quarto Georgius Plate et Hinricus Hesterberch, hujus
5 civitatis camerarii, receperunt infrascripta. Primo:

Redditus et hura: 1601 ₧ 9 β 9 ḷ.

In parochia sancti Petri: 209 ₧ 16 β.

4 ₧ 16 β Gheszke Meyers. 3 ₧ 12 β Tonniges Elers. 64 ₧
Ioachim Geverdes. 8 ₧ Anna Toden. 12 ₧ 16 β Peter Rover.
10 4 ₧ 16 β magister Iohan Ru(mhert). 25 ₧ 12 β Wolder
Schacht. 8 ₧ Ciriacus Plincke. 3 ₧ Otto Broderman. 8 ₧
her Hinrick Rade(maker). 16 ₧ Bartelt Ordell. 7 ₧ 4 β
Hinrick Brocke(hovet). 5 ₧ 12 β Peter Wolders. 4 ₧ 16 β
Hans Schutteloff. 8 ₧ Ludtke Spilboem. 4 ₧ 16 β Hinrick
15 Meyer. 20 ₧ 16 β Tonniges van Hilsen.

De bodis apud forum piscium: 97 ₧ 4 β.

10 ₧ Hans Bolte. 6 ₧ Herman Wringer. 6 ₧ Tyle Wringer.
12 ₧ Dirick Ritzer. 6 ₧ Hans van Haghen. 10 ₧ Hans
Twedorp. 4 ₧ 16 β Ghisel Smyt. 2 ₧ 8 β Gherdt Lutkens.
20 8 ₧ Gherdt van Gulich. 8 ₧ Hans Bosze. 8 ₧ Bernth Luth-
man. 8 ₧ Andreas Trocke. 8 ₧ Peter Munime.

In parochia sancti Nicolai: 80 ₧ 4 β.

3 ₧ dominus Mathias Reder de duobus spatiis. 27 ₧ 4 β
Eggert Bokelman. 8 β Ioachim Bekendorp. 16 β Hans
25 Bolinges. 1 ₧ 12 β vicarii in Summo. 16 β Meyneke Stocke-
man. 8 ₧ Herman Schomaker. 5 ₧ 12 β Frederick Berndes.
11 ₧ 4 β Peter Rikeman. 14 ₧ 8 β Arndt van Haghen. 6 ₧
Hans Meynszen. 1 ₧ 4 β Bade van Ohmen.

De domibus apud forum humuli: 192 ₧.

30 20 ₧ Cordt Tydeman. 20 ₧ Hans Levesow. 8 ₧ Hans
Warenhorst. 16 ₧ de hoppenmeter. 20 ₧ Ioachim Wigters.
8 ₧ Iacob Frame. 40 ₧ Cordt Bremer. 20 ₧ Hinrick van Arnem.
8 ₧ Anthonius Kock. 24 ₧ Herman Poppe. 8 ₧ Hans Klotze.

In parochia sanctae Catherinae: 445 ₧ 8 β.

1 ₧ 12 β Hans Koster. 20 ₧ her Iurgen Vilter. 16 β Cordt Cordes. 16 β de commodo privato Ulenkar. 60 ₧ Wilhelm van Buggem. 80 ₧ Heine Sander. 3 ₧ 4 β Hinrick Barchman. 12 ₧ Cornelius Peterszen. 12 ₧ Peter Kroger. 3 ₧ 5
4 β Hinrick Meyer. 3 ₧ 16 β Warneke Schroder. 48 ₧ Berndt van Bentem. 12 ₧ Heine Sander. 24 ₧ Iacob Flegels. 12 ₧ Herman Welp. 18 ₧ Peter Wisse. 12 ₧ Clement Lakeman. 12 ₧ Borchert van Retzen. 12 ₧ Hinrick van Klene. 9 ₧
12 β Evert Walboem. 3 ₧ 4 β deselvige. 12 ₧ Wolter van 10
der Masze. 12 ₧ Ernst Meyer. 12 ₧ Berndt van Nyth. 12 ₧ Hans Rentemester. 12 ₧ Tylman van Broyell. 1 ₧ 4 β Cornelius Peterszen. 12 ₧ Hinrick Kalman. 12 ₧ Hans van Turholth.

In parochia divi Iacobi: 52 ₧ 16 β.

16 β vicarii sancti Petri. 16 β Dirick vam Loe. 16 β Cordt Potesche 20 ₧ Heyne Langhe. 2 ₧ Barnebrock. 4 ₧ 16 β
de vam springe. 16 β Frederick Doringk. 16 β Hinrick Winkelstede. 16 β Ludtke Stormer. 2 ₧ 8 β Hans Wester-
man. 5 ₧ Hinrick Buck. 2 ₧ vadum in Gouwercke. 28 β 20
Vicke Stilleken. 2 ₧ 8 β Reineke Schadelant. 8 ₧ Hans Ulrickes.

De testamento domini Symonis ad bardezas: 16 ₧.

A Lubicensibus ad usum fossati: 120 ₧.

Testamentum magistri Ioachim Langwedelsz: 48 ₧ 25
per magistrum Ioachim Moller soluta.

Testamentum magistri Iohannis Reyneken: 8 ₧ per
dominum Ioannem Sprekelsen ¹⁾).

A Groningensibus: 256 ₧ 1 β 9 ⷰ.

E comitatu Schowenburgensi: 76 ₧ de termino Pasche 30
presentis anni soluta per Ludolphum Viscker scribam.

De hortis: 20 ₧ 12 β 6 ⷰ.

De hura supra kayen: Nihil.

---

¹⁾ Zettel: Item 64 ₧ soluta sunt per dominum Iohannem a Sprekelsen ex testamento magistri Iohannis Reyneken ad distributionem senatus deputanda, sabato post Felicis in pincis (Jan. 17).

De Hamme: 266 ℥ 19 β 3 ℥.

32 ℥ 11 β 3 ℥ schatt. 12 ℥ 12 β hoffhure. 221 ℥ 12 β gras-
hure. De pastura: nihil. 4 β de excessibus.

De Horne: 5 ℥ 12 β.

5 5 ℥ 12 β schatt. De pastura porcorum: nihil. De excessibus:
nihil.

Vermersen: 4 ℥ 16 β de sex mensuris lignorum.

De Billenwerder: 270 ℥ 9 β.

224 ℥ 10 β schatt et tegede. 11 ℥ 14 β tegethaver. 22 ℥ 2 β
10 de accisa. 12 ℥ 3 β de excessibus.

De Ossenwerder: 101 ℥ 1 β 6 ℥.

67 ℥ 4 β schatt und tegede. 19 ℥ 12 β accisa. 14 ℥ 5 β 6 ℥
de excessibus.

De Vinckenwerder: 16 ℥.

15 De pascuis et Utslach: 19 ℥ 4 β.

De lignis, cupro, plumbo et diversis aliis ven-
ditis de curia structuræ: 64 ℥ 12 β.

15 ℥ 4 β pro spoene et lignis, vulgo de streven, apud forum
piscium locatis. 20 ℥ 18 β pro 19 coriis bovinis. 14 ℥ 10 β
20 pro coriis de pasken und rusen ossen. 14 ℥ pro pastura equi
in carra stercoraria.

De Ripenborch: Nihil.

De Wolterp et Hanstorp: 107 ℥ 19 β.

45 ℥ 6 β hure und schatt. 9 ℥ 12 β de molendino. 5 ℥ 10 β
25 de siligine. 2 ℥ 10 β de pascuis. 38 ℥ 1 β de excessibus.
5 ℥ 8 β grashure et Vilterswisch. 1 ℥ 12 β de terra vacua
per dominos Mathiam Reders et Albertum Oldelhorst.

De piscinis in Wolterp et Hanstorp: 36 ℥ 16 β.

32 ℥ de Harkenkroge. 4 ℥ 16 β molendiek.

30 De lignis perforatis: 37 ℥ 12 β.

37 ℥ 12 β pro perforatis lignis e curia structure ad pompen
etc. venditis.

De domo sancti Gorgii: 80 ℥.

De wercktollen: 5523 ℥ 15 β (per dominos Iohannem
35 Rentzel et Godtfrigidum Schroder).

1278 ℥ 13 β per dominos theolonii exhibita sunt feria 4 post
Scholastice (Febr. 11) per dominos Mathiam Reder et Got-

fridum Schroder. 2365 R apud cives juxta tenorem burse vacue per eosdem dominos die ut supra.

De tunnerfælde: 270 R .

De excessibus collectis per dominos theolonii: 100 R 14 β 6 S exhibita per dominos theolonii Mathiam Reders et Gotfridum Scroder.

De slusegelde apud milrendor: 20 R per eosdem dominos theolonii exhibita.

De schafferhuse: Nihil.

De antiqua palude: 20 R 4 β .

10

De nova et ultra pontem: 54 R 2 β .

De fossato et ponte: Nihil.

De cerevisia et aliis confiscatis: 80 R 4 β 6 S .

12 R in uno choro siliginis confiscati receptum. 68 R 4 β 6 S in siligine diverso confiscato, videlicet a Clawes van Esen 4 choros $\frac{1}{2}$ vas, Hans van der Wage 13 $\frac{1}{2}$ modios et e navi Hinrici Fresen 1 choros(!) 2 modios.

De foro humuli: 76 R (per Georgium Moller, presentavit Gregorius Moller).

De moneta: Nihil.

20

De cranone et cellario: 854 R 12 β 8 S (per Conradum Roleves).

155 R 11 β receptum e pixide cranonis sabbato post Iacobi (Juli 26).

De libra: 1185 R 7 β 6 S .

526 R 8 β receptum e pixide sabbato post Iacobi. 658 R 19 β 6 S recepimus a Ludero Prallen rectori libre ex parte ejusdem die Cinerum (Febr. 26).

De acciza: 5426 R per dominos Nicolaum Hertiges et Nicolaum van der Hoyer.

De excessibus: 248 R .

30

248 R de excessibus collect(a) per dominos Nicolaum Hertiges et Nicolaum van der Hoyer.

De apotheca:

De advocatia: 435 R 3 β per dominos Georgium van Holte et Laurentium Nigeuer.

35

De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: Nihil.

- De concavis et scheverstehen: Nihil.
 De domibus laterum: Nihil.
 De lapidibus sectis: Nihil.
 De cemento vendito extra civitatem: Nihil.
 5 De civilitate: 560 ₧ 4 β.
 De relictis morientium: 1828 ₧ 2 β per dominos
 Ioachim Sommerfelt et Laurentium Nigebuer.
 De bonis molendinariis: Nihil.
 De redditibus venditis: Nihil.
 10 De navibus venditis: Nihil.
 De panniscidis: 65 ₧ 12 β.
 De carnificibus: 76 ₧.
 De bodis et domo fertorum: 16 ₧.
 De portenhure: 10 ₧ 8 β.
 15 De sutoribus et domo supra aggerem: 8 ₧.
 De piscatoribus trochure: 40 ₧.
 De pelliceatoribus: 1 ₧ 12 β.
 De albicoriariis: 1 ₧ 12 β.
 De penesticis aucarum: 3 ₧ 12 β.
 20 De loco dealbandi: 8 ₧ 16 β.
 De nova domo pannorum: 1 ₧ 4 β.
 De pistoribus: 7 ₧.
 De scamnis apud forum piscium et humuli:
 17 ₧ 8 β.
 25 De nova platea: 80 ₧.
 De hortis in raboisa: 4 ₧ 18 β.
 De domo fusoris bombardarum: 13 ₧ 12 β.
 De legato magistri Iohannis Kloth ad vias et
 semitas: 22 ₧.
 30 6 ₧, Iohannis, a Casparo van Emerszen soluta. 16 ₧ a Bar-
 toldo van Rine.
 De equis venditis: 7 ₧ 4 β.
 7 ₧ 4 β pro uno albo equo vendito per structurarium.
 De hereditatibus venditis: 160 ₧.
 35 160 ₧ in currente moneta recepimus ab Alleken, relicte (!)
 Gerdt Mildeberges, pro domo civitatis sita prope cimiterium
 dive Magdalene, quam inhabitavit Clawes Stoer proxime, qua
 Alleke fruetur, quod vixerit, juxta tenorem literarum.

De domo nostra in Lubeck: 25 ₰ 12 ꝰ.

9 ₰ 12 ꝰ de boda domus nostre in Lubeck. 16 ₰ de cellario.

De bodis carnificum: Nihil.

De theolonio in Eyszlingen: 1076 ₰ 19 ꝰ 3 ½ per dominum Hinricum Stephanum theolonarium *).

De morgensprake: 56 ₰ 15 ꝰ 10 ½.

7 ₰ 15 ꝰ 6 ½ a piscatoribus per dominos Hinricum Hesterberch et Mathiam Reders presentatum. 8 ₰ 6 ½ a sutoribus presentatum per dominos Ioachim Moller et Ioachim Sommerfelt pro suo excessu. 18 ₰ 15 ꝰ a doleatoribus pro excessu presentatum per dominos Ioachim Moller et Nicolaum van der Hoyer. 12 ₰ 12 ꝰ 10 ½ a carnificibus presentatum per dominos Georgium Platen et Hinricum Hesterberch. 3 ₰ 8 ꝰ van den schniddekers pro excessu presentatum per dominus Georgium van Holte et Laurentium Nigebur. 1 ₰ 4 ꝰ per dominos Meyne ab Eytzen et Ioachim Mollern pro excessu a sartoribus. 1 ₰ 2 ꝰ per eundem dominum Meynonem et Nicolaum Hartiges a linificis pro excessu. 3 ₰ 18 ꝰ de fabris per dominos Mathiam Reders et Albertum Oldehorst.

De pecunia supra cenum: 4480 ₰.

160 ₰ accepimus a domino Georgio Thobinge prothoconsule Luneburgensi in 1000 aureis Rhenensibus iusti ponderis, pro quibus solvemus eidem annuatim in termino divi Iohannis octuaginta ₰ juxta tenorem literarum eidem datarum; feria 3 post Cantate (Mai 13) actum. 240 ₰ accepimus a domino Ioachimo Moller senatore, pro quibus eidem domino Ioachimo ad vitam suam et Annae ipsius uxoris et Hinrici filii ipsius vendidimus hereditatem angularem prope cimiterium divae Catherinae, quibus defunctis devolvetur libera ad civitatem. 1200 ₰ in Ioachimicis accepimus supra cenum a domino Casparo Schoneycke cantzellarario Magnopolensi, de quibus eidem ann(ue) persolvemus in termino Paschali 60 ₰; actum feria 2 ante visitationis Mariae (Iuni 30). 1440 ₰ recepimus a Christoffero van Wynten nomine et ad usum domini Gerardi Pawel proconsulis Rrunswicensis in 1800 maris

*) Summa prime partis libri receptorum: 20,963 ₰ 1 ꝰ 5 ½.

Lubicensibus, pro quibus eidem solvemus annuatim 90 ₰
Lubicenses in termino Michaelis, juxta tenorem literarum
eidem datarum.

De pecunia pro censu redempto*): Nihil.

5 De thelonio domini Holsaciae: 435 ₰ 11 β 2 ḡ.
2 ₰ 8 β pro clavibus dominorum principum. 1 ₰ 12 β pro clavibus
dominorum comitum. 431 ₰ 11 β 2 ḡ in paratis denariis.

De collecta parochiae sancti Petri: 2572 ₰ 2 β
per dominos Meinonem de Eytzen et Nicolaum van der Hoyer.

10 De collecta parochiae sancti Nicolai: 3092 ₰ 1 β
per dominos Ioachim Moller et Mathiam Reder.

De collecta parochiae sanctae Catherinae:
2636 ₰ 4 β 2 ḡ per dominos Albertum Oldehorst et Ioachim
Sommerveldt.

15 De collecta parochiae sancti Iacobi: 1571 ₰ per
dominos Gotfridum Schroder et Ioachim Holthusen.

De collecta clericorum: 1108 ₰ 5 β 5 ḡ (per do-
minum Nicolaum Hartiges).

24 ₰ 5 β 5 ḡ recepimus a domino Ioachimo Moller, que
20 restabant de anno preterito apud clerum.

De introitu officiorum: 26 ₰ 12 β.

Pannicidae: 5 ₰ 12 β Erasmus Huslein.

Carnifices:

Pistores:

25 Institores:

Doliatores:

Sartores: je 2 ₰ Hans Odendorp, Hinrick Radtkens.

Stubanarii:

Candelatores:

30 Aurifices:

Vitriarii:

Pictores:

Corrigiatores:

Sellatores: 3 ₰ 4 β ab Heine Bram et Hinrico Beyer.

35 Perifices:

a) Vacat.

Balistarii:

Pannirasores:

Pellifices:

Sutores: 2 ℥ Hermanns Umpffer.

Linifices:

Linifices de panno stricto: je 8 d Iost Willers, Ioa-
chim Bade, Hans Greiger.

Lanifices:

Piscatores:

Tornatores:

Auforarum et ollarum fusores: 9 ℥ a Iohanne Gaden,
Iohanne Alten et Anthonio Berelman, den rotgeters, pre-
sentatum per dominum Albertum Oldehorst.

Assatores et allecum lotores:

Pileatores:

Funifices:

Cerdones:

Fabri: 1 ℥ 12 β a Casparo Mekelenborch.

De Rosse et Dradenow: 11 ℥ 4 β per Hinricum
Schacht.

De testamentis: 70 ℥ 8 β 6 ℥ .

20 ℥ in 20 mar(k)stucken ex legato Pauli Twiten accepimus.
16 β de testamento domini Luderu Gerven. 7 ℥ 12 β 6 ℥
per dominum Nicolaum van der Hoye. 20 ℥ ex legato
Busschen Becker. 1 ℥ 12 β ex legato domini Nicolai Meyger.
20 ℥ 8 β ex legato Berndt Reppen recepta.

De cellario et domo Embecensi: 51 ℥ 12 β .

34 ℥ per dominos Nicolaum Hertiges et Nicolaum van der
Hoye de cerevisia Embecensi. 17 ℥ 12 β de duobus vasis
ejusdem cerevisie donatis principi nostro.

De institoribus stantibus supra trostebrugge:

3 ℥ 12 β pro 9 institoribus, quilibet 8 β .

De domo laterum in Vermersen: 20 ℥ .

20 ℥ accepimus per structurarium nomine Erasmi Rungen;
Petri Pauli (Juni 29) est terminus solutionis.

De frumento vendito: 1332 ℥ .

144 ℥ pro 10 choris siliginis, quemlibet eorum pro 18 ℥

venditum Georgio vam Damme. 302 ₰ 8 β pro 21 choris siliginis, quemlibet chorum pro 18 ₰ venditum Ioachim Porten. 259 ₰ 4 β pro 18 choris siliginis, quemlibet chorum pro 18 ₰ Bernhardo Meyger venditum. 316 ₰ 16 β pro 22
 5 choris siliginis, quemlibet chorum pro 18 ₰ venditum Berndt Meygern. 309 ₰ 12 β pro 21½ choris siliginis, quemlibet chorum pro 18 ₰ venditum Iohanni Krantz.

Recepta in generali: 1819 ₰ 13 β 10 ḷ.

300 ₰ recepimus a Dirico van Bergen in Rodingesmarke pro
 10 noxa, quod tributum suum injuste solverit. 1500 ₰ in 1000 daleris hoc anno recepimus a comitibus Phrisie Orientalis super transactionem cum eisdem per legatos nostros antea factam de civitatibus et arcibus etc. eisdem a nobis venditis. 3 ₰ 13 β 8 ḷ receptum pro 6 lispunt 2 marckpunt ferreis
 15 globis, quodlibet lispunt 12 β, ex domo bombardarum juxta rationem factam per dominum Ioachimum Holthusen. 16 ₰ recepta ab nova quadam cloaca erecta apud cayen per structurarium et cives e regione domus d(octoris) Viti habitantes, et eadem cloaca utentes reparabunt eam propriis expensis
 20 et deinceps in esse servabunt.

Anno 1542 mandato cesaris indicta est communis contribucio adversus Turcam atque admissa et comprobata est ab electoribus principibus omnibusque imperii statibus, hac
 lege, ut de centum florenis dimidiis florenus daretur a singulis. Cum autem solutio hujus taxe a nostris subditis non
 25 sine maxima difficultate extorqueri posset, post longam et multam deliberationem consensus est, ut de centum florenis quarta pars floreni penderetur in predictum usum. Et hujus contribute apud nos pecuniae hec est summa: 11,177 ₰
 30 16 β 10 ḷ.

2513 ₰ 5 β e parochia divi Petri per dominos senatores et cives exhibitum. 3353 ₰ 6 β 10 ḷ ex parrochia divi Nicolai per dominos senatores et cives feria 5 post Omnium sanctorum (Nov. 6) presentatum. 3041 ₰ 2 β 10 ḷ ex parochia
 35 sanctae Catherine presentatum per dominos senatores et cives. 1572 ₰ 10 β ex parochia sancti Iacobi per dominos senatores et cives collectum et presentatum. 535 ₰ 10 β 3 ḷ

collecta e Billenwerder et Ossenwerder per dominum Mathiam Reder senatorem. 119 ₰ 10 β collecta ex Bergerdorp pro nostra medietate, reliquum domini Lubicensis sibi retinuerunt. 27 ₰ 11 β 6 ⷰ e Woltorp, Volckersdorp, Hansdorp etc.. 14 ₰ 5 ⷰ Hamme et Horne. E Ritzebuttel nihil ^a). 5

Summa summarum totius libri receptorum: 51,428 ₰ 2 ⷰ.

Ultra premissa domini camerarii presentabunt: 13,903 ₰ in tabula; 885 ₰ 15 β 10 ⷰ in foliis; 26,720 ₰ 14 β 9 ⷰ in paratis; 1612 ₰ 2 β 8 ⷰ in victualibus, lignis, 10 lateribus et diversis aliis etc.; 133 ₰ 4 β in 148 ulnis lapidis secti apud curiam structure; 405 ₰ in 450 ulnis lapidis secti jacentibus extra civitatem in pratis; 162 ₰ in 180 ulnis Buckenbarger lapidis secti; 20 ₰ in 100 ulnis rudi lapidis secti; 2733 ₰ 12 β in 227 choris siliginis jacentibus super 15 piltzerhuse; 1814 ₰ 16 β in 174½ choris siliginis jacentibus ibidem et scharkarcke; 16,163 ₰ 19 β in expeditione terre Hadelerie: Summa hujus 64,554 ₰ 4 β 3 ⷰ.

1344 ₰ in 480 lastis Segebergensis crudi calcis apud curiam structure existentibus; 420 ₰ in 300 lastis cementi 20 crudi Segebergensis existentibus ibidem apud fodinam; 260 ₰ in 100 lastis cementi crudi Segebergensis in Stegis relictis; 116 ₰ in 80 lastis cementi crudi Segebergensis apud rusticos in eorum curiis existentibus; 148 ₰ 10 β in 34 choris cocti cementi; 44 ₰ 16 β in 56 lastis leszekalckes: Summa hujus 25 2333 ₰ 6 β.

Summa totalis omnium presentandorum: 66,887 ₰ 10 β 3 ⷰ

a) Summa secunde partis libri receptorum: 30,464 ₰ 18 β 9 ⷰ.

1544.

EXPOSITA.

Anno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo quarto domini Georgius Plate et Hinricus Hesterberch, camerarii civitatis Hamburgensis, exposuerunt infrascripta ad usum civitatis ejusdem.

6

Ad structuram: 4839 ₧ 13 β 2 ⚭.

- 16 ₧ 8 β pro 13 tunnen tehers. 9 ₧ pro 4½ tunniss picis. 2 ₧ 4 β pro scopis et vehr ricken ad curiam structuræ. 10 β vor rade tor schuffkaren. 10 ₧ 3 β soluta dem apengeter pro
 10 diversis ad usum aedificiorum civitatis. 113 ₧ 11 β 11 ⚭ pro destructione veterum domorum apud forum piscium, item pro collocando fundamento saxeo earundem domorum. 33 ₧ 2 β 10 ⚭ pro rudibus saxis ad usum eundem. 165 ₧ 18 β 6 ⚭ pro mercede hebdomedali ad usum structuræ domorum propte (!) forum piscium per structurarium exposita.
 15 60 ₧ 18 β 4 ⚭ pro mercede hebdomedali ad reparationem muri ante portam lapideam. 71 ₧ 12 β pro 3 lastis picis et quinque tunniss wagentehers. 1 ₧ pro 100 schottelen. 7 ₧ 10 β vor 2 winden. 3 ₧ 4 β ein schepen (!). 1 ₧ 12 β pro 1 voder
 20 staken. 6 ₧ vor poppelen delen. 2 ₧ 12½ β vor blywyte. 26 ₧ 2 β 8 ⚭ pro 3 schippunt 4 lispunt blyes. 9 ₧ 20 β pro sumptu dominorum et officialium civitatis circumeuntium et inspicientium aedificia civitatis. 1 ₧ 18 β pro 9 plaustreis argille ad usum curie structure. 14 β 4 ⚭ pro 7 plaustreis
 25 argille. 477 ₧ 8 β 4 ⚭ pro mercede 15 hebdomadarum diversis operariis persoluta, videlicet muratoribus, carpentariis et aliis circa edes apud forum piscium laborantibus juxta computum structurarii. 6 ₧ 15 β pro 500 staken ad usum der scharstene edium prope forum piscium. 15 ₧ pro 60 ve-
 30 nustis fenestris in easdem edes collocatis. 5 ₧ 2 β pro 2 tunniss cerevisie Hamburgensis in erectione ejusdem domus prope forum piscium. 13 ₧ 16 β pro 4 fornacibus eodem

locatis et noviter factis. 240 ₰ 10 β soluta sunt Gerdt Mit-
 wege pro erectione ejusdem domus prope vismarcke. 23 ₰
 17 β 6 ℥ soluta Iohanni Hagen et sue familie pro sua solda
 4 septimanarum ad usum earundem edium prope forum piscium.
 8 ₰ pro 5 vaden bokenholtes. 128 ₰ 12 β pro 19 bobus et ex- 5
 pensis circa eos factis. 10 ₰ 2 β pro 36 saccis carbonum ad
 usum curie structure. 23 ₰ 4 β pro 4 tunnīs schipteers et
 6 tunnīs wagenter. 24 ₰ pro 6 tonnen wagenters ad usum
 curie structure. 12 ₰ 18 β pro pice et teres in diversis edi-
 ficiis et canalibus absumptis. 25 ₰ 3 β pro 7 fornacibus 10
 novis exstructis in domibus civitatis. 5 ₰ 9 β pro blywitt
 ad usum domus prope forum piscium comparato.
 9 ₰ 12 β pro pice et teher ad usum structure. 3 ₰ pro 7½
 schippunt et 6 lispunt bliges ummetogetende. 7 ₰ 6 β
 pictori Anthonio pro suo opere prestito circa edes apud 15
 forum piscium depingendas. 4 ₰ pro pane per aurigas curie
 diversis temporibus absumpto. 4 ₰ 11 β pro diversis vic-
 tualibus tempore erectionis domus prope forum piscium ex-
 positis. 153 ₰ 13 β 10 ℥ pro diversis ferramentis ad usum
 curie structure Iohanni Graven fabro grosso soluta. 20 ₰ 20
 12 β 8 ℥ eidem ad usum porte lapidee soluta. 9 ₰ 10 β 4 ℥
 pro ferramentis ad usum edium prope forum piscium. 7 ₰
 13 β 4 ℥ pro diversis ferramentis ad usum domorum tinc-
 torum soluta fabro grosso. 1 ₰ 10 β hoffschlach soluta eidem.
 14 ₰ 17 β 2 ℥ pro diversis ferramentis eidem fabro grosso 25
 solutis ad usum der caye, videlicet des steinhovedes. 76 ₰
 19 β 4 ℥ pro ferramentis diversis ad usum curie structure.
 6 ₰ 7 β pro diversis ferramentis ad usum domorum tinctorum.
 6 ₰ 4 β pro ferramentis ad usum des steinhovedes edium
 prope forum piscium. 27 ₰ 10 β pro hoffschlach soluta re- 30
 lictē Hinrici Brakehovedes fabri grossi. 150 ₰ 5 β 10 ℥ pro
 diversis ferramentis ad usum domorum prope forum piscium
 soluta Borchardo Zellen fabro grosso juxta suum computum.
 193 ₰ 15 β soluta Sylvestro Wilsing fenestrici pro diversis
 fenestris ad usum edificiorum civitatis juxta computum. 35
 123 ₰ 7 ℥ pro ferramentis variis ad curiam structure, do-
 mos tinctorum, libre et aliorum edificiorum soluta Ciriaco

Senckstaken fabro subtili juxta computum suum. 11 ℥ Heinoni Kron tornatori pro diversis ligneis truncis etc. juxta suum computum. 59 ℥ 15 β 5 ℥ pro diversis funibus ad usum curie carceris soluta Iohanni Schmidt funifici juxta com-
 5 putum. 16 ℥ 17 β 6 ℥ Lutken Focken doleatori pro tunnīs et urnis juxta cumputum. 45 ℥ soluta corrigiatori Berndt. 17 ℥ 9 β 2 ℥ cum suppatione (!) der vormede a Michaelis usque Nativitatis. 71 ℥ 2 β 4 ℥ pro solda der schniddeker
 10 11 hebdomadarum et augmento stipendii Gerdt Nymwegen facto et sumptu lapicidarum juxta computum structurarii. 60 ℥ 5 β 4 ℥ pro diversis materialibus, videlicet lynolie, spansgrun, farve, clavis ferreis ad tectum, rore et haneken ex aurichalco dem apengeter solutum et eo conversum. 76 ℥ 12 β pro 86 ulnis
 15 secti lapidis, quamlibet ulnam pro 18 β ad easdem edes conversis in gevel et byschlage juxta computum structurarii. 160 ℥ 16 β pro victualibus ad curie structuram comparatis, videlicet 1 vase fabarum, 6½ vasis pultum, 1 tunna butiri, 3 tunnīs hallecum, 6 schippunt 6 lispunt 14 markpunt laridi (!), 400
 20 Islandisches visches, 1 schippunt casei juxta computum structurarii. 25 ℥ 1 β 4 ℥ pro 13 modiis brasii, novis tonnīs et mercēde braxandi. 20 ℥ 9 β 6 ℥ pro reparandis fenestris dem oltlepper. 10 ℥ 18 β vor nove schiven, dupelet et vasis stanneis soluta Ioachimo cantrifusori. 6 ℥ pro medendis equis soluta Alberto Kunen. 14 ℥ 8 β pro victualibus aurigarum,
 25 caseis, butiro. 6 ℥ 8 β pro aliis victualibus aurigarum canum juxta computum structurarii consumptis.

Pro lignis: 1718 ℥ 13 β .

567 ℥ 1 β pro lignis fabrilibus ad usum curiae structurae juxta computum structurarii. 74 ℥ 5 β pro 66 majusculis et
 30 33 minoribus malis emptis a quodam Marchione. 13 ℥ 12 β pro lignis combustibilibus ad usum pretorii. 37 ℥ 12 β pro vellicholt. 285 ℥ 5 β pro lignis fabrilibus ad usum curiae structurae. 395 ℥ 10 β pro 369 asseribus quercinis et 1200
 35 eyhn (?) quarter asseribus vuren juxta computum structurarii. 4 ℥ pro velinckholt (!) und speke. 81 ℥ 8 β pro diversis lignis structuralibus per structurarium emptis. 60 ℥ pro 500 asseribus, vulgo flotdelen, ad usum domus prope forum pis-

cium. 1 ℥ 12 β pro vellich holt. 15 β pro aliquot staken int ferverhusz. 174 ℥ 14 β pro lignis fabrilibus diversis. 7 ℥ pro 7 vaden ligni, quasi confiscatum esset, postea tamen sunt soluta. 7 ℥ 19 β vellichholt. 8 ℥ pro 80 furen delen.

Pro equis foeno et avena ad curiam structuræ: 5
1106 ℥ 3 β 6 ℥ .

205 ℥ 4 β 5 ℥ pro 26 choris 4 modiis avenae emptis a diversis personis. 16 ℥ 10 β pro 1320 manipulis straminum. 1 ℥ 14 β pro supportanda avena. 6 ℥ 3 β 4 ℥ pro 500 fasciculis snidestro. 62 ℥ 4 β 8 ℥ pro feno colligendo una cum 10 victualibus. 20 ℥ pro equo castanei coloris empto a quodam Apenradensi. 108 ℥ 10 β 3 ℥ pro 27 choris et 13 vasis avenae et supportatura ejusdem. 44 ℥ 7 β 4 ℥ pro 4700 straminibus ad usum curie structure. 10 ℥ 8 β pro 1 plaustro feni et hura prati ejusdem a Iohanne Ruleke locati. 16 ℥ pro uno 15 fusco equo empto a Detleff Forsten. 25 ℥ pro nigro equo empto ab Hinrico Rantzow. 15 β 6 ℥ pro diversis ferramentis ad usum stabuli juxta computum Ciliaci Senckstaken. 396 ℥ pro 33 choris avenae ex Magdeburg allatae, quemlibet chorum 12 ℥ , soluta Urbano Wyneken. 150 ℥ 16 β pro 21 choris 20 vasis avenae et supportatura. 14 ℥ pro 1600 straminum manipulos(!). 28 ℥ 10 β pro fusco equo soluta Heinen Sander.

Pro cemento ad structuram civitatis: 699 ℥ 2 β .
699 ℥ 2 β pro 155 choris 19 vasis cementi ad usum et structuram civitatis. 25

Pro ferreamentis: 880 ℥ 9 β 3 ℥ .
13 ℥ 18 β pro 400 drelinck et 700 blaffertnagel et 200 scharnagel, emptis a cive Mollensi. 31 ℥ 16 β pro 1100 clavis ferreis diversis. 15 ℥ 15 β pro 35000 clavis ad usum des scheverdakes in edibus prope domum piscium. 31 ℥ 6 β 6 ℥ 30 pro 1 soge bliges, habente in pondere 4 schippunt 7 lispunt, quolibet schippunt 7 ℥ 4 β comparatis. 6 ℥ 6 β 4 ℥ pro diversis ferramentis ad usum libre soluta Lutken Senckstaken fabro subtili. 1 ℥ 19 β 4 ℥ eidem soluta ad usum cranonis. 18 ℥ 13 β 4 ℥ soluta eidem pro ferramentis ad usum domus 35 prope forum piscium. 38 ℥ 2 β soluta eidem ad usum ejusdem domus. 8 ℥ 6 β 10 ℥ pro ferramentis diversis soluta

eidem fabro subtili ad usum apotece. 194 ℥ 1 β 3 ℥ pro
 ferramentis, seris, clavis et nonnullis aliis ad usum curie
 structure factis soluta Lutkino Senckstaken. 285 ℥ 16 β pro
 diversis ferramentis ad usum curie structure, domorum tinc-
 5 torum, apotece, portarum, apud forum piscium et pro hoff-
 schlach soluta Borchardo Zelle fabro grosso juxta suum cal-
 culum. 110 ℥ 2 β pro diversis ferramentis ad curiam struc-
 ture paratis soluta Iohanni Graven fabro grosso juxta suum
 computum. 124 ℥ 7 β 8 ℥ pro diversis ferramentis ad usum
 10 edium prope forum piscium soluta Ciliaco Senckstaken juxta
 computum.

Pro scheverstein: 197 ℥ 4 β .

197 ℥ 4 β pro 116 risis scheverstehen emptis a Nanne Lucken
 ad usum curiae structurae, quodlibet risum emptum pro
 15 2 ℥ 1 β .

Pro quadratis: 489 ℥ 7 ℥ .

62 ℥ pro 27,500 quadratis ad usum domus prope forum piscium.
 44 ℥ 6 β 6 ℥ pro 27,000 parvis quadratis ad eundem usum.
 10 ℥ pro 1250 groten schnede. 2 ℥ pro 500 schnede. 122 ℥
 20 4 β 10 ℥ pro 19,000 kleinen schnede. 3 ℥ pro 750 snedes
 ad usum porte lapidee. 28 ℥ 16 β pro 12,000 quadratis.
 13 ℥ 5 β 9 ℥ pro 8300 parvis quadratis. 10 ℥ 4 β 10 ℥ pro
 1600 kleinen schnede. 52 ℥ 16 β pro 6600 groten schnede.
 3 ℥ pro 750 schnedes ad usum curie structure. 68 ℥ 8 β
 25 pro 28,500 quadratis. 60 ℥ 8 β pro 7550 groten snede. 6 ℥
 8 β pro 1600 snede ad usum porte mildrendor. 1 ℥ 16 β pro
 750 quadratis. 6 β 8 ℥ pro 80 snede ad usum neddernbolmes.

Pro concavis: 77 ℥ 4 β .

17 ℥ 12 β pro 5500 concavis ad usum domus prope forum
 30 piscium. 41 ℥ 12 β pro 13,000 concavis ad usum curie struc-
 ture. 18 ℥ pro 4000 concavis ad usum domus piscium.

Ad structuram domorum laterum: 119 ℥ 19 β 2 ℥ .
 6 ℥ 8 β pro 2000 concavis ad eundem usum conversis. 49 ℥
 15 β 4 ℥ pro reparatione septem pramonum ad usum domo-
 35 rum laterum. 8 ℥ pro pice et teres ad reparandos 4 pra-
 mones ad usum domorum laterum. 4 ℥ 10 β pro 1000 et
 1 quartale murstein, quibus reparata est fornax in Vermersen.

3 ₰ 7 β 8 ⚭ pro ferramentis ad usum fornacum soluta Iohanni Graven fabro grosso. 6 ₰ 16 β soluta eidem ad usum pramonum. 16 ₰ 9 β 8 ⚭ pro ferramentis diversis ad eundem usum soluta relicte Hinrici Brokehovedes. 24 ₰ 12 β 6 ⚭ pro ferramentis soluta Borchardo Zellen.

Pro lapidibus sectis: 352 ₰ 6 β.

16 ₰ 16 β pro rudibus saxis comparatis ad structuram domorum prope forum piscium. 100 ₰ 6 β soluta sunt magistro Otten van Munster pro 118 ellen Buckerberger stein, quamlibet ulnam pro 17 β. 71 ₰ 5 β pro 178 ulnis secti lapidis, quamlibet ulnam pro 8 β adaptatam per Paulum Moller et Iohannem Depholt. 13 ₰ 1 β pro Buckenberger stein ad usum domus prope forum piscium. 53 ₰ 14 β soluta Borchardo Zelle pro malleis et bicken, kyle, to stalen, scherpen ad secandum lapides juxta computum. 97 ₰ 4 β pro solda conversa ad parandum 243 ulnas secti lapidis juxta computum structurarii.

Pro carbonibus: 27 ₰ 18 β 4 ⚭.

27 ₰ 18 β 4 ⚭ pro 164 saccis carbonum ad usum praetorii.

Pro equis: 281 ₰ 3 β 8 ⚭.

87 ₰ pro equis duobus, quorum unus niger, alter rufus, emptis ab Hinrico Offen Dithmariensi. 8 ₰ 11 β 8 ⚭ pro victualibus ad ligna adferenda exposita de curia structurae. 36 ₰ 15 β pro equo ruffo empto per dominum Petrum a Sprekelsen proconsulem a Sebastiano Hanses. 38 ₰ 5 β pro 1 schymmelperdt empto ab Hans Dreyger. 30 ₰ 12 β pro nigro equo soluta cuidam Sueco. 50 ₰ pro albo equo soluta Hanse Lemmegow. 30 ₰ pro ruffo equo soluta Anne Brehmers.

Pro avena: 1099 ₰ 1 ⚭.

5 ₰ 11 β pro diversis ferramentis ad usum stabuli per Lutkinum Senckstaken paratis. 800 ₰ 17 β 10 ⚭ pro 67 choris avene advecte ex Magdeburg soluta Urbano Wyneken. 207 ₰ 10 β pro 30½ choris avene juxta computum domini Georgii Vilters exhibitum. 2 ₰ 5 β 9 ⚭ pro supportatura avenae. 5 ₰ 6 β pro inversione ejusdem. 4 ₰ 16 β pro stramine. 8 ₰ 10 β pro precio scindentium. 34 ₰ 5 β 6 ⚭ pro vestitu familie. 29 ₰ 18 β pro diversis ad usum stabuli conversis.

Vigilibus: 8 ℔.

4 ℔ Hans Ruleken. 4 ℔ Joachim Koeler.

Ad eleemosinam Britzendorp: 16 ℔.

2 mal 8 ℔ soluta Martino Göbel secretario civitatis.

5 Commendae de Abel Meltzinck: 15 ℔ 4 β.

8 ℔ soluta filio domini Ioachim senatoris Mollers(!), Everhardo. 7 ℔ 4 β soluta eidem.

Catharinae Knubben: 20 ℔.

20 ℔ soluta domino Iohanni Hulp prothoconsuli nomine filii
10 ipsius.

Bonsackes: 16 ℔.

16 ℔ commendae Bonsackes soluta domino Ioachimo Sommerfelt.

Testamentum Simonis de Uthrecht ad bar-
daesas: 8 ℔.

15 Testamentum Bernhardi van der Heide ad
convivium Corporis Christi: 8 ℔.

Stipe domini Henrici Abbendorp: 12 ℔.

12 ℔ distributa per Theodericum famulum camerariae.

Commendae magistri Iohannis Kloet: 12 ℔.

o 12 ℔ soluta Everhardo Mollers, filio domini Ioachim Mollers
senatoris, possessori.

Commendae Twestrengen: 23 ℔ 4 β.

23 ℔ 4 β soluta Hinrico van Huthlem.

Redditus in iudicio: 40 ℔.

25 Ad naves civitatis: 211 ℔ 5 β.

8 ℔ 6 β pro reparatione pramonis pertinentis ad curiam struc-
turae. 53 ℔ 13 β 4 ⷰ pro 6 schippunt 2 lizpunt et 3 mark-
punt kabelgarens, quodlibet schippunt pro 12 ⷰ emptum a
Georgio Kroeger ad utramque navem tunnarum. 17 ℔ 1 β

30 dat kleine tunnenschyp tho bragende, dat arbeideszlohn.

12 ℔ 18 β 8 ⷰ pro victualibus ad navim tunnarum tho bra-
gende. 10 ℔ 2 β pro siccandis funibus ad usum majoris navis

tunnarum. 5 ℔ 9 β pro ein spret et adaptione ejusdem soluta
Iohan Kolckman. 20 ℔ pro mal(o) navis ad usum majoris

35 navis empto ab Hinrico Bullen. 8 ℔ 2 β ad reparandam
navem majorem tunnarum juxta computum factum per Io-
hannem Kolckman et erectione ejusdem mali. 12 ℔ pro

pice et bragen navem, vulgo grot tunnenschip. 4 ℔ exposita pro pice et teres ad reparandum 1 stekelschip et pramonem, vulgo de flote. 2 ℔ 14 β 4 ℥ pro ferramentis ad usum navium tunnarum juxta computum Lutken Senckstaken. 28 ℔ 13 β 8 ℥ pro diversis ferramentis ad usum navium tunnarum soluta relicte Hinrici Brakehovedes. 19 ℔ pro ferramentis ad usum navium tunnarum soluta Borchardo Zellen fabro grosso juxta computum. 9 ℔ 5 β pro diversis funibus ad usum navium soluta Iohanni Schmidt funifici.

Ad vias et semitas: 30 ℔ .

8 ℔ ex legato magistri Ioannis Reineken. 22 ℔ e legato magistri Ioannis Kloth.

Pro censu adempto: 598 ℔ .

400 ℔ in currenti moneta assignaverunt nobis domini decimi denarii, Ioachim Sommerfelt et Laurentius Nigebur, in hereditate relicte Henningi Schelen supra burstade, de quibus solvet annuatim 20 ℔ redditus. 150 ℔ grosse monete assignaverunt iidem domini in hereditate Alberti Korn figuli, sita circa forum equorum, de quibus solvet annuatim decem marcarum redditus. 48 ℔ grosse monete assignaverunt nobis iidem domini in hereditate Iohannis Cock, sita supra catrepell, de quibus solvet annuatim 3 ℔ 4 β .

Pro censu redempto: 1470 ℔ .

105 ℔ numerata sunt Alberto Salszborch, quibus eidem redempta sunt centum talenta summae capitalis, qualibet pecia marcae pro 21 β computata. 1365 ℔ soluta sunt Detlevo Langenkoben, quibus redemimus 1300 marce summe capitalis, qualibet pecia marce pro 21 β computata, et quamquam hujus, modi summa heredibus domini Hermannni conjunctim erat adscripta, tamen solummodo ad Detlevum spectabat, et literas desuper factas annullavimus.

Ad reisas dominorum: 3572 ℔ 16 β 10 ℥ .

3 ℔ 2 β pro sumptu magistri Martini Goebels secretarii ad ducem Franciscum Louwenburgensem in causa navigationis. 1 ℔ 15 β pro sumptu dominorum camerariorum in Eyszlingen. 30 ℔ 3 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges secretarii et Christiani Schelen structurarii in causa cementi aliquot vicibus

- profectorum ad regem Daniae in Segeberge. 7 ₰ 9 β dō-
minis Matthiae Reders et Alberto Oldehorst in Neize ad
inspiciendos defectus Ziverdt Swyns. 88 ₰ pro sumptu do-
minorum Iohannis Rodenborges, Petri de Sprekelszen, pro-
5 thoconsulum, in Itzehoe ad dietam inter regiam majestatem
Daniae, dominum Christianum, et ejus fatres et Dithmarienses
ad avertendum imminens bellum celebratam. 40 ₰ 7 β 4 ½
domino Dithmaro Koll senatori et capitaneo Bergerdorpensi
et magistro Martino Goebel secretario missis in Soltwedel
10 ad tractandum de navigatione prohibita Magdeburgum ver-
sus etc.. 37 ₰ 15 ½ β domino Dithmaro Kol senatori et ma-
gistro Martino Goebel secretario in eadem causa missis in
Soltwedel alia vice circa Michaelis. 7 ₰ 16 β magistro Mar-
tino Goebel secretario cum Lubicensi secretario ad ducem
15 Lowenborgensem in causa raptorum et controversiarum Ber-
gerdorpensium. 1 ₰ 6 β pro sumptu Clawes Ruters, qui pro-
secutus est perduelionem. 7 ₰ pro sumptu magistri Martini Gobels
secretarii misso (!) ad Franciscum ducem Saxonie in causa
Bergerdorp 76 ₰ pro sumptu magistri Alexandri Spheis
20 secretarii in causza contributionis Turcicae missi ad electorem
Saxoniae. 34 ₰ 2 β pro sumptu magistri Iohannis Ritzen-
berges versus Odense ad profectionem ad regem Danie in
causa capituli. 43 ₰ 16 β Iohanni Ritzenberch po sumptu
versus Brehmām, Hannover, Hildensem, Brunswigam et Mag-
25 deburgam in causa contributionis Turcicae cum secretario
Luneborgensi misso. 1 ₰ 18 β eidem magistro Iohanni
Ritzenberch Olseborch in causa capituli. 2860 ₰ pro sumptu
dominorum Petri de Sprekelsen proconsulis, Hinrici vam
Broke licentiati et magistri Alexandri Spies secretarii missis (!)
30 ad comitia Spirensia pro redimendis navibus nostrorum civium
in partibus Inferioris Germanie detentis ob bellicos motus
regis Danie et dietam institutam inter federatos et alia
ibidem expedienda. 58 ₰ 11 β 8 ½ pro sumptu dominorum
Ioachimi Mollers senatoris et Martini Gobel secretarii, missis (!)
35 in Zellis ad ducem Ernestum in causa frumenti. 56 ₰ 2 β
pro sumptu dominorum Ioachimi Mollers senatoris et ma-
gistri Hinrici vam Broke licentiati in Zellis ad ducem Lune-

burgensem in causa abductionis frumentorum. 6 ₧ 19 β pro sumptu magistri Hinrici van Broke licentiatu ad dominum Iohannem Rantzow equitem auratum. 205 ₧ 13 β 4 ⷰ pro sumptu dominorum Iohannis Rodenborch, Petri a Sprekelsen et magistri Alexandri Spies in dieta Lubicensi cum Wandalicis civitatibus celebrata.

Ad reisas capitanei et satellitum: 127 ₧ 1 β.

14½ β Petro Sprengelyll in Lowenborch. 10 β pro sumptu Hinrici Arendes in Bergerdorpe. 5 ₧ 15 β 6 ⷰ pro sumptu Gerdt Dobelstein misso ad regem Danie cum quodam munere. 10 2 ₧ 4 β pro sumptu inquisitorum, videlicet Petri Sprengenspils et Hermannii Mollers. 10 ₧ 15 β Frederico stabulario exploratum misszo pro sumptibus. 1 ₧ Gerardo Dabelstehen in eadem causza misszo. 2 ₧ 16 β insumpsit Diricus Reymer in Lubeck. 10 β Hermannio Moller in Ertelenborch. 15 12 ₧ 5 β Baltazaro van Hultzen ad comitissam Phrisiae Orientalis adferenti pecuniam debitam. 1 ₧ 3 β 6 ⷰ pro sumptu Henning Dennemans misso in Flensborch. 5 β Iodoco Tilleman in Bergerdorp. 2 ₧ 18 β pro expensis Iohan Hillen et trium equestrium ad prosequendum quendam perduellionem. 13½ β Frederico pro sumptu in Wedel. 8 β 20 Ulricho van Horneborch ad Wynsen up der Luw. 19 β pro sumptu Otto Schowenborges versus Rendesborch et Wynsen. 8 ₧ 3 β pro sumptu 5 satellitum missorum ad prosequendum quendam perduellionem. 14 β pro sumptu Iohannis Mekeln- 25 borch et alterius satellitis in eodem negotio. 34 ₧ 4 β pro sumptu famulorum equestrium cum 21 equis bis expeditorum ad inquirendos raptos inter Lubecam et hanc civitatem grassantes. 8 β stabulario bis misszo in Wiltorp. 6 ₧ pro sumptu Frederici Hoyer et aliorum satellitum emissorum 30 in eodem negotio. 4 ₧ 1½ β pro sumptu ejusdem Frederici in Bredenberg. 12 ₧ pro sumptu Frantz Raven misso versus Spiram ad obviandum Henningo cursori cum responso electoris Saxoniae. 4 ₧ 10 β pro sumptu Iohannis Mekelnborch, dum perduellionem est prosecutus. 16 β pro sumptu Hin- 35 ric Pingesten misso in Bergerdorp. 3 β 6 ⷰ Iohanni Hillen in Reynbeke. 8 ₧ 8 β Baltasar equestri famulo ad iter in

Wormbs ad magistrum Iohannem. 2 ℥ 8 β pro sumptu Ottonis Schowenborch misso in Slesvicam. 2 ℥ 8 β pro sumptu Hinrici Bruns alio ablegati.

Cursoribus: 98 ℥ 18 β .

- 5 12 β cursori in Segeberge. 2 ℥ 8 β pro expensis et bibalibus tabellarii electoris Saxoniae. 16 β tabellario adferenti literas ad regiam maiestatem in causa cementi. 1 ℥ 10 β pro salvo conductu ad nundinas Iubilate. 2 ℥ pro expensis Alberti(!) tabellario adferenti saluum conductum. 13 β Alberto in
- 10 Lubeck. 3 ℥ 18 β propinata diversis tabellariis Sphyrensibus. 2 ℥ 1 β Henningo pro sumptu in Soltow et Lubeck. 5 β Alberto tabellario in Buxtehude. 1 ℥ 5 β Alberto eidem bis in Lubeck misszo. 1 ℥ 3½ β Alberto nostro tabellario bis misszo in Lubeck in negocio Dithmariensium. 15 β cursori in
- 15 Lubeck. 15 β cuidam cursori versus Lubek. 2 ℥ 11 β persoluta sunt diversis cursoribus per magistrum Alexandrum secretarium. 6 β cuidam cursori in Bramstede. 7 ℥ 12 β Clawes Poster cursori in Gustrow ad ducem Hinricum etc., Gottorp et Trittow. 1 ℥ 4 β cursori in Bremen in causa der kornefart. 1 ℥ 13 β
- 20 Alberto cursori versus Lubeck et Luneborch. 6 β pro sumptu Dirici Reymers versus Tollenspiker. 15 β soluta cursori in Lubeck propter perduelliones. 12 β Hans Scharthower versus Bredenberch et Itzehow. 3 ℥ 4 β Ioachimo Langen in Perleberg cum responso d(omini) Reventlow. 12 β Henningo
- 25 cursori ad iter in Lubek. 12 β cuidam cursori huc misso per magistrum Iohannem Arndes. 1 ℥ 10 β cursori ducis Luneburgensis Ernesti propter oblatas literas a magistro Iohanne Ritzenberch. 10 β 6 ſ cursori Eggardo versus Bredenberch. 1 ℥ 12 β Dirich Vaget cursori, Ritzebüttel. 1 ℥ 18 β 6 ſ ta-
- 30 bellario Wittenbergam cum actis Iacobi Schiphowers misso. 1 ℥ 4 β soluta Henningo cursori ad dominum Hinricum ducem Magnopolensem. 7 ℥ 10 β eidem Henningo ad electorem Saxonie et versus Spiram. 3 ℥ Marco tabellario ab Amstelredamo in Andtverpam. 9 ℥ Cordt Kaisern versus
- 35 Spiram. 1 ℥ 7 β Clawes Iohansen ad regem Danie. 6 ℥ pro sumptu Henningi cursoris ad electorem Saxoniae in causa contributionis Turcice. 1 ℥ 9 β Alberto cursori in

Gottorp et Luneborch. 6 ℥ Henningo pro sumptu in Copenhagen in causa contributionis Turcice. 1 ℥ 4 β eidem in Zelle pro salvo conductu. 7 ℥ 10 β eidem in Wormbs. 2 ℥ 8 β Alberto in Magdeburg. 5 β eidem in Harborch. 1 ℥ 1 β 6 ℥ cursori cuidam expedito per Simonem Alberdes. 5
7 ℥ 10 β Henningo cursori versus Wormbs. 2 ℥ pro sumptu Alberti cursoris in Magdeburg.

Secretis nunciis: 27 ℥ 18 β .

2 ℥ 9 β pro exploratione conatum gregariorum militum in terra Luneburgensi misszo Henningo tabellario. 6 ℥ Iohanni 10
Eler misso ad Daciam ad inquirendum militum propositum. 3 ℥ 16 β pro sumptu Hinrici Mekelnborch et inquisitione etc.. 12 ℥ 19 β pro sumptu Nicolai Ruters et unius exploratoris. 2 ℥ 8 β Hinrick Mekelenborch exploratori. 6 β Baltha-
saro van Hulsen ad curam equi sui. 15

Summa omnium reddituum intra et extra civitatem: 6419 ℥ 2 β .

Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Michaelis: 3477 ℥ 10 β .

Studio Rostochiensi: 8 ℥ soluta magistro Conrado Pegel in 20
vim quitantie. Eidem: 6 ℥ soluta in vim quitantie. Vicariae domini Henrici de Haccheden: 2 mal 9 ℥ 12 β soluta Sanderi. Eidem: 4 ℥ soluta eidem. Vicariae domini Hei-
nonis de Haccheden: 2 mal 17 ℥ 12 β soluta domino doctori Iohanni Aepino (per ipsius famulum). Elemosinae ad sanctum 25
Spiritus: 8 ℥ soluta Martino Iessen possessori ejusdem. (Domui sancti Georgii *): 80 ℥ .) Commendae Titken Guzen, Adhuc ad eandem commendam: 7 ℥ 8 β soluta Martino
Gobell secretario. Dorotheae Krummendikes: 60 ℥ soluta eidem per Iohannem Ritzenberch. Beneficio domini Gerardi 30
Arndes in Brunswick: 2 mal 14 ℥ 8 β (soluta Dethlevo Langebeken). Annae Bockholtes: 2 mal 18 ℥ , receptum per dominum Ioachim Moller nomine filii magistri Ioachimi. Annae Bockholtes, nunc Marienwolde: 42 ℥ soluta Iohanni Kop in
vim quitantie. Domino Iohanni Grimholt: 48 ℥ . Commendae 35

* Vacat et est deletum; vide tabulam anni 1545.

- sancti Andreae in ecclesia sancti Nicolai: 12 ₧ 16 β soluta Martino Gobel secretario. Vicariae domini Iohannis de Raden: 16 ₧ 16 β, receptum per Petrum Mullen. Eidem: 8 ₧, receptum per eundem Petrum nomine sui filii. Hans Drewes: 40 ₧ soluta
- 6 monachis in Segeberge juxta quitantiam. Nicolao Wittenn: 40 ₧ per Iohannem Roden. Prebendae doctorali: 32 ₧ soluta domino doctori Iohanni Aepino per famulum. Elzebe van der Hoje: 48 ₧ soluta Hermann Kroger. Domino Iohanni Wetken: 2 mal 10 ₧ soluta viduae (per Iohannem van Sprekelsen, per dominum Laurentium Niggebur receptum). Catharinae van Zeeven: 44 ₧. Domino Iohanni van Sprekelsen 24 ₧ soluta viduae domini Iohannis Wetken per Iohannem van Sprekelsen. Alleken van Loe: 12 ₧ soluta Vasmeri nomine 12 apostolorum fraternitatis. Vicariae Bisthorst ad sanctum
- 15 Petrum: 6 ₧ soluta domino Ioanni Sprekelsen. Magistro Iochimo Sommerveldt: 28 ₧ 16 β, receptum per eundem. Curiae sancti Georgi: 42 ₧ 8 β soluta magistro Arnolde scribe. Horis beatae Mariae ibidem: 28 ₧ 4 β soluta magistro Arnolde scribe. Praebendae lectorali: 32 ₧ soluta domino doctori Iohanni
- 20 Aepino per famulum. Ioachim Wittorp: 80 ₧ soluta Iasparo Wittorp. Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Iohannis Reineken: 48 ₧ soluta domino Ioanni Sprekelsen. Magistro Iohanni Kloet: 6 ₧ soluta domino Ioanni Sprekelsen. Domui sancti Georgii: 20 ₧ soluta ejusdem scribe magistro
- 25 Arnolde. Gretken Vramen: 8 ₧, receptum per Beken Framen. Curiae sancti Spiritus: 12 ₧, receptum per scribam ejusdem. Domino Gerardo van Holte: 24 ₧ idem dominus Georgius. Testamento domini Nicolai Schulten: 18 ₧ soluta domino doctori Aepino. Iohanni et Hinrico Gerloep: 60 ₧ soluta in
- 30 vim quitantie. Otto van Campe: 24 ₧, receptum per Petrum Rover. Domino Brandt Smidt: 80 ₧ soluta viduae per Hinricum Wichman in vim quitantie. Magistro Iohanni Kloet: 12 ₧ soluta domino Ioanni Sprekelsen. Domino Gerardo van Holte: 40 ₧, receptum per dominum Georgium van Holte.
- 35 Doctori Henningo Kissenbrugge: 17 ₧. Domino Georgio van Holte: 40 ₧ soluta domino Georgio van Holte. Testamento Metken van dem Buske: 14 ₧, receptum per dominum Georgium Plate. Bernhardo van Wintem: 60 ₧, receptum per Baltzer

Hohusen. Vicariae in capella sanctae Elizabeth: 6 ₧ soluta Iohanni Ritzenberch. Eidem: 5 ₧ 8 β soluta eidem Iohanni Ritzenberch. Commendae sancti Iacobi: 13 ₧ 16 β soluta Bernhardo de Wynten per Diricum. Testamento Heinonis Daberhol: 6 ₧. Memoriae in Summo: 2 mal 60 ₧, receptum⁵ per magistrum Iohannem Rumhert. Conventui biguttarum in Hamborch: 48 ₧, receptum per Liborium Hoppen. Religiosis in Marienwolde: 36 ₧ per Iohannem Kop in vim quitantiae. Domino Henrico Ritzert: 90 ₧, per Luderum Schulten receptum. Domino Theodorico Elzer: 80 ₧. Commendae ad¹⁰ sanctum Georgium domini Warneri Hintzen: 7 ₧ 4 β soluta magistro Arnoldo curie scriptori. Thomae Koppenn: 12 ₧ soluta Hinrico Schulten praesenti in cameraria. Domino Iohanni Wetkenn: 40 ₧ soluta heredibus per Lucam Bekeman. Vicariae domini Henrici Slaggen: 24 ₧ misszum eidem Iohanni Bortio Essensi per Iohannem Ritzenberch secretarium. Domino Iohanni Rantzouwen: 120 ₧ soluta in vim quitantiae. Commendae Hans Hertiges: 9 ₧ soluta domino Iohanni Schulten. Magistro Ioachim Sommerveldt: 56 ₧ eidem praesenti. Annae Bestenborstels: 30 ₧ soluta eidem per Diricum²⁰ famulum. Conventui biguttarum in Hamborch: 17 ₧ 12 β soluta eidem per Liborium Hoppen. Calendae in Summo: 28 ₧ soluta domino Ioanni Sprekelsen. Petro Roever: 40 ₧ soluta Petro Rover praesenti. Testamento Lutken Buringes: 16 ₧ recepit dominus Diricus Hohusen. Eidem testamento Lutken²⁵ Buringes: 16 ₧ recepit dominus Diricus Hohusen. Agnetae relictæ domini Brandonis Smidt: 128 ₧ soluta eidem per Hinricum Wichman in vim quitantiae. Elzeben relictæ domini Hinrici Gerdes: 128 ₧ per Hinricum Wichman. Stipendio magistri Mauricii Wittenn: 24 ₧, receptum per magistrum Symonem³⁰ Witten. Alteri stipendio ejusdem magistri Mauricii: 24 ₧, receptum per magistrum Symonem. Vicariae sancti Iacobi ad altare Crucis: 8 ₧. Annae Hugenn: 60 ₧ soluta Iohanni Hugen nomine heredum. Haeredibus magistri Hermanni Langebeken *): 48 ₧ soluta sunt Dethlevo Langebeken et recepit summam ca-³⁵ pitalem. Domino Casparo van Schoneck: 60 ₧ soluta eidem per Rudolphum de Honsten in vim quitantie. Domino Hen-

*) Vacat.

- rico Gerloep: 80 ℥ soluta eidem in vim quitantiae. Everhardo Hugenn: 48 ℥ soluta ejusdem viduae per Hinricum Arendes. Testamento Conradi Maneken: 6 ℥ soluta domino Ioachimo Moller. Commendae altaris sanctae Catharinae: 6 ℥ soluta
- 5 magistro Iohanni Rumhert. Ioachimo Wullenwever in Perleberge: 30 ℥ soluta domino Georgio Vilter in vim quitantiae. Arnolfo Hentzeke in Perleberge: 30 ℥ soluta domino Georgio Vilter in vim quitantiae. Commendae in templo sancti Petri: 3 ℥ 12 β soluta Iohanni Bortio per Iohannem Ritzen-
- 10 berch. Domui sancti Georgii: 160 ℥ soluta magistro Arnolfo scribe. Domino Gerekinio Pawell: 72 ℥. Domino Georgio Thoebinck: 40 ℥ soluta in vim quitantie, Hans Hanneman recepit. Casparo Fuchsz: 60 ℥ soluta eidem per Iohannem Koep. Liberis domini Alberti Westeden: 12 ℥ soluta eisdem
- 15 per Diricum famulum. Commendae sanctae Apoloniae in Summo: 6 ℥ soluta filio Hermannii Stakemans. Horistis in schar: 2 ℥ 8 β. Abel Bockwolden: 24 ℥, per Iohannem Wetken receptum. Commendae praepositurae: 10 ℥ 2 β soluta Gabrieli Schroder per Matthiam Wetken. Fabricae in
- 20 Summo: 13 ℥ 16 β soluta Hinrico Struven. Domino Marco et magistro Ioachimo Luscouwen: 180 ℥ soluta Frantz Oldehorst in vim quitantiae. Georgio Vageth: 22 ℥ soluta Iohanni Koep ipsius nomine.
- Redditus perpetui in Hamborch Iohannis et Na-
- 25 tivitatis: 2706 ℥ 16 β.
- Vicariae domini Heinonis de Hachede: 2 mal 6 ℥ 8 β (soluta doctori Aepino). Commendae domini Simonis de Uthrecht: 8 ℥ soluta filio domini Iohannis Rodenburges. Eidem: 9 ℥ 12 β soluta filio domini Iohannis Rodenburges
- 30 proconsulis. Domui hospitalis sancti Spiritus: 6 ℥ 8 β soluta Ioachimo scribe curie. Testamento domini Iohannis Bennin: 64 ℥, receptum per dominum Iohannem Sprekelsen. Commendae ad sanctum Georgium: 6 ℥, receptum per dominum Arnoldum scribam. Domino Henrico Moller ^{a)}: 24 ℥ soluta Ioachimo Salsz-
- 35 borch. Domino Iohanni de Sprekelsen: 16 ℥ soluta relicte Evert

^{a)} Nota, quod antea erat 28, redemptione Alberto Salszborch facta manserunt 24 ℥.

Hugen per Hinricum Arndes. Domino Alberto Lucouwen: 2 mal 16 ₧ (in vim quitantie soluta juratis in Mollen, receptum per Petrum Koeler). Gescke Reinstorpes: 2 mal 100 ₧, receptum per Paulum Rumhert. Domino Henrico Moller: 48 ₧, receptum per Ioachimum Salszborch. Hans Hanses: 5 40 ₧ per dominum Petrum de Sprekelszen prothoconsulem. Elzabe van der Hoje: 12 ₧, receptum per Hermannum Kroeger. Nicolao Wittenn: 40 ₧, receptum per Iohannem Roden. Vicariae Heinonis de Hacheden: 8 ₧ soluta domino doctori Iohanni Aepino. Vicariae Bisthorst senioris: 6 ₧ per dominum Ioannem Sprekelsen. Monasterio praedicatorum: 24 ₧ persolutum per Diricum famulum. Domino Theodorico Elfer: 64 ₧, receptum per Nicolaum Korvemaker. Magistro Iohanni Kloet: 6 ₧ soluta domino Ioanni Sprekelsen. Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Iohannis Reineken: 15 36 ₧, receptum per dominum Ioannem Sprekelsen. Domino Iohanni de Sprekelsen: 18 ₧. Domino Bartoldo de Reno: 28 ₧ soluta domino Petro a Sprekelsen. Eidem: 8 ₧ soluta relicte Ioachim Bekendorps per Diricum famulum. Commendae ad sanctum Georgium: 7 ₧ 4 β soluta curie scriptori. 20 Domino Iohanni Wetken: 10 ₧ soluta ipsius viduae, 10 ₧ receptum per Gregorium Schuldorp. Marienwolde: 60 ₧ soluta Iohan Kop in vim quitantie. Testamento Iohannis Kotlouwen: 50 ₧, receptum per Hinricum Koting. Haeredibus domini Iohannis Krusen: 60 ₧ per Conradum 25 Krusen. Thomae Koppen: 2 mal 24 ₧ (soluta Hinrico Schulten per Petrum Wiszke). Domino Ludolpho Slichten: 6 ₧. Clawes Grimen: 24 ₧ per Ioachimum Arendes receptum. Domino Ioachimo Nigelenn: 40 ₧. Haeredibus Iacobi Schroeders: 240 ₧, receptum per Petrum Roever. Praebendae Lunebur- 30 gensi: 15 ₧ soluta Ioachimo Lampen per Hermannum Stakeman. Commendae sancti Spiritus: 6 ₧ soluta Georgio de Wyntem nomine gazophilatii. Praebendae domini Iohannis Hulp: 12 ₧ soluta domino Iohanni Hulp precon- suli in usum filii sui. Vicariae sanctae Catharinae in 35 Summo: 9 ₧ 12 β, per dominum Bartholdum receptum. Otten vam Campe: 60 ₧, receptum per Petrum Rover. Commendae

- in ecclesia sancti Iacobi: 7 ₧ 4 ♂ soluta Bernhardo van Wyntem. Testamento Lutken Baken: 60 ₧, receptum per Lucam Bekeman. Domino Iohanni Haker: 80 ₧ soluta ejus relicte in vim quitantiae; Gregorius Schuldorp recepit.
- 8 Henrico Koller: 120 ₧ per Henningum Mathisen. Casparo Fuchs: 40 ₧, receptum per Georgen Vaget famulum. Domino Wolfgango van Utenhoven: 200 ₧, Hinricus Schulte recepit per Petrum Wiske pannirasorem. Ioachim Brandt: 60 ₧ soluta eidem praesenti. Vicariae in Groden: 5 ₧ soluta magistro Iohanni Ritzenberg per Martinum Gobell. Domino Iohanni Rantzouwen: 96 ₧ solutum per magistrum Hinricum van Broke. Domino Iohanni Rantzouwen: 240 ₧ soluta per eundem magistrum Hinricum van Broke. Casparo Rantzouwen: 288 ₧ soluta in vim quitantiae. Senatui in
- 10 Mollen: 96 ₧, receptum per Gerdt Nigebur in vim quitantiae. Ioachimo Brande: 40 ₧, receptum per eundem.
- Redditus victaliciorum in Hamborch Pasce et Michaelis: 130 ₧.
- Alleken Koldehaves: 2 mal 8 ₧ (soluta eidem praesenti, soluta
- 20 ejus marito). Hilleke van Offen: 8 ₧, receptum per Iacobum Hanses. Relictae Ioachim Elrenhoff: 2 mal 6 ₧ per dominum Ioachim Sommerfeldt. Anne Billems: 8 ₧, receptum per Theodoricum famulum camerariae. Hans Dudesche: 56 ₧ soluta eidem per Iacobum Witten in vim quitantiae. Thome
- 25 Wilden: ^{a)}). Wobbeke Omsenn: 30 ₧, receptum per eandem. Redditus victalici capellae scharkercken: 4 ₧.
- Henning Nigeman ^{a)}): 14 ₧ soluta per Diricum famulum. Iohannis et Nativitatis: 64 ₧.
- Hans Hessen, Immeke ejus uxor ^{a)}): 32 ₧ soluta eidem
- 30 Iohanni Hesszen. Relictae Ioachim Elrenhof: 2 mal 6 ₧ soluta domino Ioachimo Sommerfeldt. Heinoni Lockerman, Gescken ejus uxori: 16 ₧ viduae per Diricum famulum soluta.
- Redditus victaliciorum in Lubeck Pascae et Michaelis: 16 ₧.
- 35 Anne ^{a)}), Taleken Vagedes: 2 mal 4 ₧ (per Theodoricum Reymers, per magistrum Alexandrum). Anne ^{a)}), Taleken Va-

^{a)} Vacat.

gedes: 2 mal 4 ℥ (soluta per Theodoricum, per magistrum Alexandrum).

Redditus victalicioꝝ in Lubeck Iohannis et Nativitatis: 24 ℥ 16 β.

Anne Radtken: 2 mal 4 ℥ (per magistrum Alexandrum). 5

Eidem: 2 mal 2 ℥ 16 β (per Theodericum Reymers, per magistrum Alexandrum). Anna Suren: 2 mal 5 ℥ 12 β (per Diricum Reymers, per legitimam Laurentii Evers *).

Ad precium familiae: 1522 ℥ 14 β.

Phisico doctori Iohanni Wolmer: 4 mal 18 ℥. Magistro Iohanni Ritzenberch: 4 mal 8 ℥. Magistro Martino Goebel: 4 mal 8 ℥. Magistro Alexandro Speis: 2 mal 60 ℥. 10

Hans Barnefeldt: 4 mal 4 ℥ 16 β. Hinrick de kock: 4 mal 2 ℥.

Iohann Hille: 4 mal 9 ℥. Ortgisz Koeler: 9 ℥, 3 mal 4 ℥ 16 β.

Herman Moller: 2 mal 9 ℥, 2 mal 4 ℥ 16 β. Hinrick Geist- 15

meiger: 4 mal 9 ℥. Otto Schouwenborch: 3 mal 9 ℥, 4 ℥

16 β. Bastian hoffsmidt: 4 mal 4 ℥ 16 β. Hinrick Pawelsen:

4 mal 9 ℥. Hinrick Pingsten: 4 mal 9 ℥. Lutke Bruns:

2 mal 4 ℥ 16 β, 2 mal 9 ℥. Frederick Hoier: 4 mal 9 ℥.

Pawell Isendorp: 4 mal 4 ℥ 16 β. Gerdt Dabelsten: 4 mal 20

9 ℥. Frantz Raven: 9 ℥, 3 mal 4 ℥ 16 β. Henninck Danne-

mann: 4 mal 9 ℥. Marcus Holste: 4 mal 4 ℥ 16 β. Iasper

Wegener: 2 mal 4 ℥ 16 β, 2 mal 4 ℥. Iost Tilleman: 4 mal

9 ℥. Hinrick Grundes^{b)}: 4 ℥ 16 β. Peter Sprengopil: 4 ℥

16 β, 9 ℥, 2 mal 4 ℥ 16 β. Baltazar van Ultzenn: 4 mal 9 ℥. 25

Clawes Ruthen: 3 mal 10 ℥. Hans Megkelenborch: 4 mal 9 ℥.

Otto van der Horst^{b)}: 4 ℥ 16 β. Matthias Vincke: 4 mal 9 ℥.

Hans Lemmegow: 4 mal 9 ℥. Lambertus Baeselman: 4 mal

4 ℥ 16 β. Ulrich van Hornehorch: 4 ℥ 16 β, 2 mal 9 ℥.

Summa 1032 ℥ 18 β. 30

Structurario: 16 ℥ in pixide. Scriptori: 2 ℥. Titken Moller:

2 mal 20 ℥. Carpentario: 4 mal 3 ℥. Hoppenmeter: 4 mal

3 ℥ 4 β. Hans Roeleke: 4 mal 4 ℥. Ioachim Koeler: 4 mal

4 ℥. Pincernae: 4 mal 4 ℥. Muratori, dem decker: 4 mal

a) Summa prime partis libri expositorum: 24,621 ℥ 5 β 7 ѿ.

b) Vacat.

- 16 β . Thomas Feddersen: 1 R 12 β . Carsten Schelen: 4 mal 3 R . Vigili in turri: 4 mal 6 R , 8 β wigeschottel. Fontem respicienti: 4 mal 1 R . Purganti apud portam: 4 mal 1 R . Hans Ruge ^{a)}): 2 mal 4 R . Hans Kolckman: 4 mal 4 R .
- 5 Heine Kroen: 4 mal 2 R . Dirick Reimers: 4 mal 2 R . Dirick Baesche de stenbrugger: 1 R 8 β . Clawes Huck: 4 mal 4 R . Custodi: 4 mal 1 R . Hans Hessen: 4 R 16 β in pixide. Hans dem bligdecker: 4 mal 2 R . Heine Leseman: 4 mal 2 R . Hermen Wickhorst: 4 mal 2 R . Hinrick Grote: 4 mal 2 R .
- 10 Hinrick Heitkamp: 4 mal 2 R . Henning Heitman tabellario: 4 mal 2 R . Alberto Herdelant tabellario: 4 mal 2 R . Iohan posteidenbecker: 4 mal 2 R . Luder Krudup bussenschutter: 4 mal 6 R . Hinrick Bruns: 4 mal 2 R . Ioachim Alberdes ^{a)}): 2 R . Cordt Louwenborch: 4 mal 2 R . Cordt van der Vechte ^{a)}): 1 R .
- 15 Hans Kock: 4 mal 1 R . Peter Witback: 4 mal 2 R . Tonnies Hofman: 4 mal 2 R . Matz Gardian: 4 mal 6 R . Hans Gade: 4 mal 6 R . Hinrich Krikebohm: 3 mal 1 R . Berndt Rodewolt: 3 mal 2 R . Hermannus Golia: 2 mal 6 R (in pixide).
- 20 Ad precium musicorum: 22 R 16 β . Hans Ebberdes: 1 R 4 β ; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz, Pasce; 1 R 4 β , Iohannis; 1 R 4 β ad convivium vernale; 1 R 4 β , Michaelis; 1 R 4 β , Nativitatis; 8 R offertorium. Cordt Ielckers: 1 R 4 β ; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz, Pasce; 1 R 4 β , Iohannis; 1 R 4 β ad convivium vernale; 1 R 4 β , Michaelis; 1 R 4 β Nativitatis; 8 β offertorium. Henninck Ditmars: 1 R 4 β ; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz, Pasce; 1 R 4 β , Iohannis; 1 R 4 β convivium vernale; 1 R 4 β , Michaelis; 1 R 4 β , Nativitatis; 8 β offertorium.
- 30 Citharistis in locum lutanistarum: 22 R 16 β . Ioachim Berlin: 1 R 4 β ; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz, Pasce; 1 R 4 β , Iohannis; 1 R 4 β ad convivium vernale; 1 R 4 β , Michaelis; 1 R 4 β , Nativitatis; 8 β offertorium. Dominicus Pale: 1 R 4 β ; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz, Pasce; 1 R 4 β , Iohannis; 1 R 4 β ad convivium

^{a)} Vacat.

vernale; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Hans Iungerman: 1 ₧ 4 β; 8 β wigschuttel; 16 β stadtdantz; 1 ₧ 4 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β ad convivium vernale; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.

Ad huram famulorum: 68 ₧ 16 β.

Pincernae: nihil. Coquo dominorum: 2 mal 2 ₧. Heine Lese-
man: 2 mal 2 ₧. Hinrick Grote: 2 mal 2 ₧. Herman Wick-
horst: 2 mal 2 ₧. Cordt Ielckers: 2 mal 2 ₧. Ioachim Berlin:
2 mal 2 ₧. Dominicus Pale: 2 mal 2 ₧. Carsten Schele: 2
mal 2 ₧. Hans Hesse: 4 ₧ 16 β. Henninck Heitman tabel-
lario: 2 mal 2 ₧. Albert Hardeant tabellario: 2 mal 2 ₧.
Hinrick Heitkamp: 2 mal 2 ₧. Hinrick Bruns ^{a)}. Cordt
Louwenborch: 2 mal 2 ₧. Iochim Alberdes ^{a)}: 2 ₧. Peter
Witback: 2 mal 2 ₧. Antonius Hofman: 2 mal 2 ₧. Hans
Iungerman: 2 mal 2 ₧. Bernt Rodewolt: 2 ₧.

Pro vestitu familiae: 661 ₧ 13 β 2 ḷ.

Magistro Iohanni Ritzenberch 5 ₧. Magistro Martino Goebel
5 ₧. Magistro Alexandro Speis 5 ₧. 19 ₧ 10 β 6 ḷ pro
vestitu magistri Martini Goebels secretarii et substituti ipsius
in Tangermundis missorum. 192 ₧ 11 β 8 ḷ soluta tam
pro vestitu dominorum Petri de Sprekelsen proconsulis,
Hinrici vam Broke licentiati et magistri Alexandri Spies
secretarii, quam decem satellitum equestrium et trium ju-
venum ad comitia Spirensia expeditorum. Ad usum soliti
vestitus pro septem peciis panni Anglicani albi, qualibet
pecia pro 34 ₧ et pro tinctura cujuslibet petie 8 ₧ 14 β et
pro adaptatione, vulgo bereden, pro qualibet pecia 3 ₧:
summa 256 ₧ 18 β. Pro undecim petiis Hornesch's und
Hagensches, qualibet petia empti pro 14 ₧ 3 β: summa
124 ₧ 17 β. Pro duabus petiis nigri Hardewiker, qualibet
petia 9 ₧ 2 β: summa 14 ₧ 12 β. Pro 6 Soltwedelsche, quali-
bet petia pro 5 ₧ 2 β: summa 24 ₧ 12 β. 6 ₧ pro vestitu
pincerne. 1 ₧ 12 β pannirasori. 6 ₧ pro vestitu structurarii.

Pro diversis notabilibus: 1328 ₧ 19 β 11 ḷ.

9 ₧ 12 β donata Gesken Backers pro supellectile in aedibus

^{a)} Vacat.

emptis a Iohanne Rantzowen. 12 ₰ magistro Hinrico vam Broke pro suo stipendio de termino Pasce. 120 ₰ jussu senatus soluta sunt domino Vincentio Moller senatori et hoc tempore capitaneo arcis Ritzebuttel pro aedificio, quod partim
5 a Conrado Zolter, partim ab ipso domino Vincentio super aream senatus positum est, juxta estimacionem fabrorum et muratorum, quae area ad civitatem pertinuit et in eadem ad usum reipublicae a senatu nunc nova domus tinctoris aedificata est. 2 ₰ 16 β pro liberis expensis Iohannis Trebbow,
10 misso (!) huc ab electore Brandenburgensi, soluta Anne Iurgens. 59 ₰ 7 β pro bobus Paschalibus. 22 ₰ 8 β pro salmone et stoer, piscibus donatis regiae majestati in causa cementi. 24 ₰ soluta sunt Hinrico Schulten de termino quodam, qu(e)n sibi de annis preteritis nomine reddituum
15 suorum restare questus est. 83 ₰ pro solutione expensarum per dominum Anthonium comitem de Oldenborch in diversorio Iodoci Rovers factarum. 94 ₰ 12 β 5 ¼ pro sumptu dominorum Iohannis Rantzowen, Andreae Bilden, equitum auratorum, Petri Swaben et Caspari Vuchszen, legatorum
20 regiae majestatis Daniae e comitiis Sphyrensibus redeuntium, in diversis facto et soluto. 11 ₰ 4 β soluta sunt Annae Suren in Lubeck de duobus terminis victualiciorum retardatorum. 12 ₰ licenciato vam Broke pro sua solda, Iohannis. 129 ₰ 15 β pro poculo deaurato, habenti in pondere 86½ lott,
25 quodlibet lot pro 30 β, propinato domino Iohanni Rantzow. 48 ₰ propinata sunt Wilhelmo N. fortaliciorum in Luneburg magistro, qui pro reparando flumine fabrefecit exemplar, vulgo ein schamplun tom depe. 120 ₰ contributa et numerata sunt hoc anno magistro Thome N. secretario civitatis
30 Rostochiensis ad restaurationem universitatis ejusdem civitatis. 12 ₰ magistro Hinrico vam Broke licenciato ad stipendium de termino Michaelis. 24 ₰ soluta sunt Hermannо Maler civi Emedensi pro insigno hujus civitatis in lapide coctili illaborato per dominos Dithmarum Koel et Ioachinum
35 Sommerfelt procurato. 80 ₰ soluta sunt per dominum Petrum de Sprekelsen proconsulem d(octori) Frederico Reiffsteck advocato nostro in Spire de termino Bartholomei anni pre-

cedentis 43 juxta quitantiam ejusdem. 80 ₰ missa sunt
 eidem d(octori) Frederico per magistrum Iohannem Ritzen-
 berch de termino Bartholomei anni etc. 44. 80 ₰ donata
 sunt domino Claudio Cauciunculae doctori pro consilio in
 causa frumentaria contra Bremenses composito et conscripto. ⁵
 12 ₰ magistro Hinrico van Broke licenciato ad stipendium
 de termino Nativitatis. 200 ₰ 10 β recepit magister Iohannes
 Arndes hoc anno ad sua postulata ob prestitum officium
 in causa Bremensi. 22 ₰ 8 β pro 6½ ulnis Anglici panni
 donati doctori Iohanni Holsten consiliario ducis Ernesti ¹⁰
 Luneburgensis. 69 ₰ 7 β 6 Ḅ pro deaurato poculo propinato
 Casparo Fuchs regis Danie secretario, habenti in pondere
 45½ lott minus 1 quentin, quodlibet lott pro 30 β comparatum
 a Iohanne van Collen.

Ad diversa: 651 ₰ 4 β 10 Ḅ.

¹⁵

4 ₰ 16 β pro 4 ₰ confecti zinziberis ad computationem pu-
 blicam in festo Petri. 16 β pro ½ libra zinziberis. 12 ₰ 13 β
 pro sumptu et supplicio ac castigatione unius profugi et
 duarum veneficarum et trium mulierum in questionibus
 judicatarum, sed innocentium, juxta scedulam preconis. ²⁰
 4 ₰ pro vestitu Eleri Elers famuli domestici. 16 β cloa-
 cario, Pasce. 16 β pro duobus fenestris in domo beguttarum
 locatis et propinatis. 1 ₰ 17 β pro deductione boum in Lune-
 borch soluta Heynoni Kroen. 4 ₰ 16 β soluta cloacario pro
 evacuatione cloacae in aedibus capitanei. 2 ₰ 8 β ad Carnisz- ²⁵
 privium familiae curiae structurae. 2 ₰ 11 β 8 Ḅ famulis
 equestribus ad Carnisprivium soluta, quod de anno preterito
 restabat. 16 β cloacario purganti cameram. 6 ₰ soluta sunt
 Wulffgango Schomanno famulo Thomae Koppen pro duobus
 ordinantiis in causza religionis describendis. 2 ₰ 8 β pro ³⁰
 sumptu et decollatione Iohannis Swartowen homicidae sup-
 plicio adfecti. 1 ₰ 15 β pro bibalibus donatis aurigis pro
 evacuatione fori. 16 ₰ 17 β soluta phisico ad reparandum
 parvum et magnum vaporarium et pro ein klederschap sita
 in camera ejusdem domus. 3 ₰ 4 β pro precio dimidii horo- ³⁵
 logii ad murum templi divi Nicolai positi. 2 ₰ 14 β pro
 salvo conducto et sumptu in Cellis, Michaelis. 14 ₰ soluta

sunt Hermannō Golia bombardistae pro annuo stipendio. 12 β soluta fenestrici pro signo civitatis donato licenciato Stadensi. 2 ℥ 17 β pro una tunna cerevisie Hamburgensis donata et misse domino Alberto duci Magnopolensi, cum erat
 5 in Grevenhave. 3 ℥ pro reparando fonte in edibus Iochim Geverdes. 6 ℥ 8 β pro 2 cistas locatas (!) in edes magistri Alexandri secretarii. 1 ℥ 4 β pro vectura prime cupe ad restinguendum incendium in edibus relicte Cordt Meyneken exortae. 2 ℥ 10 β decem famulis domesticis ante pretorium
 10 ad calceos. 8 ℥ 8 β donata sunt Lutkino up der waterkunst in 7 ulnis Anglici panni ad vestem. 2 ℥ curiae sancti Spiritus pro bove masculo. 8 ℥ sigillatori. 12 ℥ donata sunt cuidam schenobati discurrenti per funes extensos e turri collegiate per forum piscium usque ad edes Hinrici Cesterfletes. 30 ℥ donata sunt Adamo Snidewint iurium doctori.
 15 2 ℥ 3 β soluta magistro Iohanni Garlefsdorp ex parte rectoris criptae. 1 ℥ crutzeppenningk soluta eidem. 4 ℥ 10 β exposita sunt et computata per Werniken Rulefinck, quos (!) tradidit cuidam cursori versus Spiram literas perferenti. 4 ℥ 1 β ad
 20 Carnisbrivium famulorum equestrium. 16 β ad Carnisprivium domesticorum. 16 β pro purgandis gladiis. 14 ℥ 15 β 6 $\frac{1}{2}$ pro sumptu doctoris Adami Schnidewint soluta Andree Broytzen. 1 ℥ 10 β pro sumptu et pro vectura specierum in Segeberg et Itzeho. 4 ℥ soluta sunt Liborio Hoppen pro
 25 prosecutione sontium, quorum 8 erant numero. 2 ℥ 8 β pro sue advocatie stipendio. 1 ℥ 4 β donata eidem pro industria. 1 ℥ pro pastura bovis masculi. 17 β custodi in Summo de pulsatione campane ad lectionem plebiscitorum. 3 $\frac{1}{2}$ ℥ pro lineis saccis ad contributionem Turcicam anno etc. 42 con-
 30 versis. 4 ℥ adhuc pro lineis saccis soluta Dirico Reymers. 6 ℥ 1 β pro unguento, herbis et cura equorum juxta computum Sebastiani hoffsmydt. 9 ℥ 13 β pro vestitu Eliae substituti magistri Alexandri Spies. 72 ℥ pro 1 bruw Ham-
 borger beer donato Christierno regi Danorum. 47 ℥ 6 β pro
 35 2 $\frac{1}{2}$ ahme 18 stuffas (!) vini. 13 ℥ 5 β pro 1 huckeshovet rosyns. 8 ℥ 8 β pro 1 stoer. 3 ℥ 12 β pro expensis circa eadem factis, cum regie majestati antedicta transmissa sunt,

juxta computum exhibitum per dominos theolonii. 1 ₧ 4 β
 pro atramento soluta apotecario. 4 ₧ de testamentorum
 collectione soluta domino Nicolao van der Hoye. 16 ₧ 13 β
 8 ⸱ pro liberis expensis domini Christofferi Ritzert legati
 regis Francie soluta relicte Iodoci Rovers. 12 ₧ pro victu
 Ioachini Schipmans scribe curie structure soluta structurario
 de anno 43 et ob negligentiam ejusdem ante Petri (Febr. 22)
 tum non computata erant, quare hic inscripta. 1 ₧ 12 β
 gladiatorum dealbatori. 15 β pro sumptu Alberti Haken.
 2 ₧ 8 β pro lectura privilegiorum secretariis. 6 ₧ pro
 sumptu scribe curie structure de dimidio anno. 120 ₧ soluta
 sunt Caspar Rantzowen nomine ipsius fodine de ultimo
 anno ipsius restantia, soluta magistro Hinrico Schulten
 questori regio. 120 ₧ soluta Hinrico Schulten questori regio
 de anno ultimo, videlicet 44, ex parte regie majestatis Danie
 et recepimus literas nostras super fodina hincinde datas
 feria 6 post Exaudi (Mai 30).

In negotio foederis religionis causa initi:
 5526 ₧ 12 β.

1 ₧ 12 β propinatum tabellario electoris Saxoniae literas ad-
 ferenti. 933 ₧ in 600 et 22 daleris et 10 grossis missa
 per magistrum Iohannem Ritzenberch ad electorem Saxonie,
 quibus solvimus duas parvas contributiones, vulgo klein
 ordinarie anlagen nuncupatas, de annis 43 et 44 federis evan-
 gelico debitas, quarum una constituit 370 florenos, dalero
 ad 25 grossos et floreno ad 20 grossos Misnenses in solutione
 computatis. 4573 ₧ 10 β 5 grossi pro nostra taxa magne
 simplicis contributionis, vulgo des einfachtigen monats, sunt
 soluta, atque in antedictam summam computati sunt 2000
 floreni munthe, capitaneis quibusdam juxta commissionem
 dominorum electoris et landtgravii nomine federis dati et
 persoluti, et 3½ daler consumpserunt cursores equestres,
 quos vulgo poste vocant. 6 ₧ 4 β pro sumptu facto, quando
 eadem nostra taxa versus Brunswigam est fransmissa. 1 ₧
 12 β Alberto cursori versus Wulfenbuttel in causa federis.
 5 ₧ 16 β pro sumptu facto per Magdeburgenses, quando tres parvas
 taxas anno presente exolvendas versus Wittenbergam ad elec-

torem Saxonie miserant. 4 ℥ 12 ϐ Henningo tabellario in Soltow et Brunswick, cum gregarii in Dania diinit(te)bantur.

Ad turrim Novi Operis: 80 ℥.

2 mal 40 ℥ soluta Hinrico Schowenborch (per generum
5 ipsius Marcum Baden).

Ad structuram ibidem: 139 ℥ 4 ϐ 6 ℥.

129 ℥ 12 ϐ 6 ℥ pro diversis materialibus, ferramentis, clavis ferreis, precio laborantium et aliis juxta librum quadratum ad structuram conversis. 9 ℥ 12 ϐ pro 3000 concavis.

10 Ad castrum Ritzebuttelt: 195 ℥ 2 ϐ.

128 ℥ 12 ϐ pro stipendio quinquaginta trium nautarum cum Iohanne Oestmann ad custodiam arcis missorum et ibidem tribus hebdomadis commorantium, viatico suppeditato, videlicet cuilibet 8 ϐ computati. 62 ℥ pro stipendio 12 nautarum
15 cum Ludero Crudup ad custodiam arcis missorum et ibidem 8 hebdomadis commorantium, pro qualibet hebdomada 12 ϐ computati. 4 ℥ 10 ϐ Ludero Krudup ad custodiam arcis Ritzebuttelt misso.

Ad structuram ibidem: 18 ℥ 6 ϐ.

20 18 ℥ 6 ϐ pro lignis structuralibus soluta e curia structure.

Ad usum Tollenspiker: 101 ℥ 5 ϐ 2 ℥.

178 ℥ 4 ℥ pro reparando tecto, stabulo, der plancken et diversis materialibus, calce, asscribus, lignis fabrilibus, clavibus, precio laborantium etc. conversis eodem juxta tenorem libri
25 quadrati et rationibus theolonarii et structurarii exhibitis, de qua summa domini Lubicensis solvent medietatem, videlicet 89 ℥ 2 ℥, juxta tenorem burse vacue. 7 ℥ 4 ϐ pro reparatione pramonis magni, vulgo der groten flote, et est nostra rata. 10 ℥ 2 ϐ pro diversis ferramentis, clavis, an-
30 choris, conversis ad reparanda edificia in Tollenspiker, soluta Borchardo Zellen fabro grosso juxta suum computum, cujus medietatem solvent domini Lubicensis juxta tenorem burse vacue.

Redditus in Eislingen: 9 ℥ 12 ϐ.

35 9 ℥ 12 ϐ domino Helmoldo Wendelo juxta quitantiam suam.

Ad castrum Bergerdorp: Nihil.

Ad structuram ibidem: 96 ℥ 11 ϐ 3 ℥.

96 ₧ 11 β 3 ⷰ soluta sunt hoc anno pro necessaria reparatione arcis Bergerdorp et Ripenborch pro nostra portione juxta computationem Iohannis Beer graphiarii nomine Dithmari Koell ibidem prefecti, dominis camerariis exhibitam.

Ad usum Glindes mor: 62 ₧ 7 β.

5

4 mal 12 ₧ domino Iohanni Rodenborch. 14 ₧ 7 β pro diversis ferramentis, seris etc., eo conversis.

Pro pergameno et papiro: 46 ₧ 12 β.

2 ₧ 16 β pro duobus risis papiri emptis a Nicolao Tydeman. 13 ₧ 4 β pro decem decas (!) pergameni hic parati. 16 ₧¹⁰ pro 10 risis papiri comparatis ab Hans Schroder. 13 ₧ 8 β pro 10 decadis pergameni hic parati. 1 ₧ 4 β pro 1 rysz papiri soluta Iohanni Schroder.

Ad usum Ossen-, Billen- et Vinckenwerders:

2 ₧ 9 β.

15

2 ₧ 9 β ad reparandum pontem et januam in Ossenwerder.

Solvenda de Billenwerder: 16 ₧ 8 β.

8 ₧ 8 β choralibus. 8 ₧ Gotken Heitman.

Ad usum Woldorp: 114 ₧ 9 β.

20 ₧ pro solario venatorum. 20 ₧ 1 β pro diversis venationibus. 12 ₧ 8 β pro retibus venatorum. 18 ₧ 6 β ad reisas et propinas factas abbati in Reinefelde. 8 ₧ 8 β pro diversis expositis. 17 ₧ 6 β pro expensis factis circa novam piscinam in campo Lotbeke. juxta computum dominorum Mathie Reder et Alberti Oldehorst. 18 ₧ pro equo venatico.²⁵

Ad usum Hamme: 113 ₧ 18 β 1 ⷰ.

8 ₧ pro solario desz vagedes. 1 ₧ 4 β pro vestitu ejusdem. 104 ₧ 14 β 1 ⷰ pro aggeratione, plaggegelt et aliis sumptibus et expositis.

Ad usum Vulsbuttcl: Nihil.

30

Ad sistas stolidorum: 12 ₧ 12 β.

12 ₧ 16 β (!) pro sumptu cujusdam stolidi soluta Ioachimo Nigenhusen scribe domus sancti Spiritus.

Histrionibus: 39 ₧ 16 β.

12 β cuidam imperatoris cursori. 8 β cursori ducis Alberti³⁵ Mekelenburgensis. 38 ₧ 16 β per dominos theolonarios donata variis tabellariis et tibicinis principum et civitatum.

Ad bombardas: 1387 ℥ 18 β 8 ℥ .

- 153 ℥ 12 β pro 26 schyppunt 12 lispunt 7½ markpunt ferreorum globorum, quolibet schyppunt pro 7½ marcis Lubicensibus, a Conrado Krullen cive Huxterensi comparatis. 70 ℥
 5 pro 25 dimidiatis bombardis manualibus, vulgo vocatis halve haken, paratis a Matthia Gardian, decem talentis eidem pro additamento industriae adjectis. 1 ℥ 3 β pro diversis fermentis, seris, juxta computum Lutkini Senckstaken. 6 β pro 2 crampen, 2 splinten et 2 bolten soluta Iohanni Graven
 10 fabro grosso. 41 ℥ 19 β 4 ℥ pro bombarda ferrea et 1 camera, librantibus 3½ schippunt 6 lispunt et 4 marckpunt. 28 ℥ 8 β 2 ℥ adhuc pro una camera ferrea, habente in pondere 2½ schippunt 1½ lispunt et 2 marckpunt. 2 ℥ 15 β pro 8 bolten, habentibus in pondere 5 lispunt, soluta Iohanni
 15 Graven fabro grosso. 160 ℥ pro uno vase salis petre soluta Simone (!) Fresener. 324 ℥ 16 β pro 50 schippunt 15½ lispunt ferreis globis (!) comparatis a Iohanne Groper, quodlibet schippunt pro 8 marcis. 544 ℥ 9 β pro 76 schippunt 5 lispunt 12 marckpunt ferreorum globorum, quodlibet schippunt
 20 pro 9 marcis. 36 ℥ 3 β pro ferrea bombarda et una camera et bolten, habenti in pondere 3 schippunt 5½ lispunt 3 marckpunt, quodlibet schippunt 11 ℥ , dat lispunt 11 β , dat marckpunt 11 β (!). 24 ℥ 7 β 2 ℥ pro diversis expensis factis circa ex- et importationem bombardarum pro solda do-
 25 leatori et funifici et aliis operatoribus soluta juxta computum domini Ioachimi Holthusen.

Ad vias lapideas: 40 ℥ 8 β .

- 40 ℥ 8 β per vectura lapidum rudium, nempe in 14 navibus e Papenbuttel et Rodenbeke, ubi inponebantur, per aquas
 30 usque ad campum prope sancti Georgii et inde per terras usque ad viam lapideam ante portam lapideam transportata, juxta computum domini Ioachim Moller et Ioachim Holthusen.

Ad usum librae: 84 ℥ .

- 84 ℥ soluta Ludero Prallen rectori librae civitatis pro salario
 35 ipsius et duorum famulorum secundum conventionem cum eodem factam.

Ad usum cranonis: 190 ℥ 11 β 7 ℥ .

4 mal 6 ℥ 14 β Arndt Slyman. 4 mal 6 ℥ 14 β Arndt Luders. 48 ℥ Conrado Roleves gubernatori cranonis pro prima dimidietate sui salarii. 40 ℥ 19 β 8 ℥ pro diversis funibus ad usum cranonis soluta Iohanni Smidt funifici. 48 ℥ soluta Conrado Roleves de altera dimidietate sui salarii. 5

Pro cerevisia aliena: 17 ℥ 12 β pro duobus vasis cerevisie Embeckensis donatis principi nostro.

Pro cera: 24 ℥ 14 β 4 ℥ .

6 ℥ 13 β 4 ℥ pro 40 ℥ cere, quemlibet (1) ℥ pro 3 β 4 ℥ , ad usum candelarum pretorii. 1 ℥ 2 β pro factura earundem 10 et ligneis hastis soluta pincerne. 16 ℥ 19 β pro 42 ℥ 1 $\frac{1}{2}$ verndell cere sigillatorie.

Pro gytt et amigdalīs: 70 ℥ more solito transmissum ad principem nostrum.

Pro speciebus dominorum: 113 ℥ 12 β 6 ℥ per 15 dominos Ioachim Holthusen et Georgium Vilter.

Pro speciebus et confectionibus: 237 ℥ 8 β .

115 ℥ 16 β in festo Petri. 88 ℥ in festo Thome. 33 ℥ 12 β fautoribus apotece.

Ad usum domus nostrae in Lubeck: 36 ℥ 4 β 10 ℥ . 20 31 ℥ 10 ℥ pro reparatione facta ibidem anno 41 et 42 juxta tenorem rationis Dithmari Mollers nobis punctuatim exhibite et dominus Iohannes Rodenborch proconsul recepit. 5 ℥ 4 β pro novis fenestris per Dithmarum Moller hospitem eodem locatis soluta domino Iohanni Rodenborch. 25

Ad usum tunnarum super Albim: 159 ℥ 10 β 5 ℥ . 14 β pro stipendio 6 nautarum et cymbae ad 5 tunnas locandas. 38 ℥ 9 β 6 ℥ pro victualibus ad locandas tunnas. 16 β Iohanni Kolckman pro ocreis, qui solvuntur eidem quolibet termino. 1 ℥ 12 β pro collocatione tunnarum soluta Iohanni Kalckman (1). 3 ℥ pro sumptu Iohannis Kolckman facto in sublevandis tunnis. 9 ℥ 7 β pro diversis victualibus consumptis per eundem Kolckman in eodem usu. 23 ℥ 16 β pro expensis factis in sublevandis 10 tunnis et salario nonnullorum nautarum, qui ad aliquod hebdomadas Iohanni Kolckman in eodem opere inservierunt. 60 ℥ 15 β pro ferreis catenis, habentibus in pondere 5 $\frac{1}{2}$ schippunt et 6 marckpunt, ad 30 35

usum tunnarum soluta Iohanni Graven fabro grosso. 8 ℥
 11 β pro reparatione 2 anchorarum, 2 haken et clavium eidem
 fabro grosso soluta. 6 ℥ 4 β 4 ℥ pro restauranda navi
 magna tonnarum soluta Hanse Rugen. 6 ℥ 5 β 7 ℥ pro
 5 haneken, grapen, ketel tho lappen, tritzen etc. ad usum na-
 vium tunnarum soluta Ciriaco apengeter juxta computum
 structurarii.

Ad expeditionem propter adductionem boum
 et frumentorum: 978 ℥ 14 β 9 ℥ .

- 10 27 ℥ 12 β pro salario Nicolai Knyp et ipsius navigii et un-
 decim nautarum expeditorum ad prohibendam avectionem
 frumentorum. 7 ℥ 4 β pro stipendio Stephani Bavari et ip-
 sius evers observantis avectionem frumentorum in Blancke-
 nesze. 1 ℥ solutum Gerardo Ratert pro stipendio suo 12
 15 dierum in navigio Uthmans. 1 ℥ 4 β pro sumptu Engelken
 Kunst capitaneo. 114 ℥ 10 β 5 ℥ pro victualibus majoris
 navis tunnarum expeditae ad prohibendam avectionem fru-
 mentorum a tempore hyemis ad dominicam Exaudi (Mai 25).
 68 ℥ 2 β 5 ℥ pro victualibus de curia structurae ad usum duorum
 20 evers expeditorum ad prohibendam avectionem frumentorum.
 89 ℥ 8 β pro stipendio Iohannis Kolckmans et 14 nautarum
 prohibentium avectionem frumentorum super Albim 13 heb-
 domadis. 6 ℥ pro stipendio Matthias Vulner et unius evers
 5 hebdomadis in eodem negotio. 44 ℥ 14 β pro stipendio
 25 9 nautarum, partim 15, partim 2 $\frac{1}{2}$ hebdomadis expeditorum.
 5 ℥ 12 β pro stipendio 7 nautarum septem dies pro impe-
 dienda vectura frumenti expeditorum. 3 ℥ 4 β pro 7 viris
 expeditis ad prohibitionem frumentorum. 21 ℥ 2 ℥ pro
 victualibus ad minorem navim tunnarum ad prohibitionem
 30 avectionis frumentorum expeditam. 71 ℥ 6 β pro victualibus
 ad tres everos ejusdem avectionis causza expeditas (!). 4 ℥ pro
 diversis computatum per Iohannem Kolckman ad eundem
 usum. 2 ℥ pro sumptu ejusdem Iohannis Kolckmans missi
 pro impediendo vecturam frumenti. 17 ℥ 2 β soluta Iohanni
 35 Kolckman barsimagistro pro 11 nautis 17 diebus commoran-
 tibus in expeditione. 23 ℥ 8 β eidem soluta pro stipendio
 12 nautarum expeditorum tribus hebdomedis ad eundem

usum. 1 R 4 β pro hura unius evers ad devehendum capitaneum ad navim tunnarum. 57 R 2 β pro solda 14 nautarum, qui in causa frumentaria ad 9 hebdomadas Iohanni Kolckman inservierunt. 27 R 9 β pro pane et tweback diverso tempore ad usum eundem in navem tunnarum et schapharum (!) expositarum. 97 R 2 β 7 R R pro diversis victualibus e curia structure ad usum navis tunnarum ter expedite. 75 R 16 β 6 R R pro diversis victualibus pro impediendo frumento e curia structure bene septies cum schaphis ablegatis. 33 R pro sumptu Hans Kolckman et 12 nautarum cum schapha emissorum ad 5 septimanas. 2 R 8 β Dirico Uthman pro hura sue scaphe ad 4 septimanas et aliquot dies. 2 R 8 β pro sumptu Heinen Langen misso in Harborch ad explorandum. 1 R 4 β soluta Dirico Uthman ad prohibendum avectionem frumenti. 1 R 12 β tribus nautis ad eundem usum expeditis pro 5 dierum salario. 2 R 8 β Iohanni Veltman et Iohanni Koningkholte pro solda 4 hebdomadarum in eodem negotio expeditis. 39 R soluta 12 nautis et pro hura duarum scapharum pro impedienda abductione frumenti emissis; Iohan Kolckman recepit. 2 R 9 β pro tonna cerevisie ebibita in Albi per Engelken Kunst capitaneum. 28 R 16 β soluta Dirico Uthman et 4 famulis in eodem opere ablegatis. 33 R 9 β 4 R R pro victualibus e curia structure expeditis Iohanni Kolekman. 22 R 16 β 4 R R pro victualibus Iohanni van Mynden e curia eadem exhibitis. 28 R 10 β adhuc Iohanni Kolckman pro victualibus ad eundem usum e curia expeditis. 10 R 10 β pro pane et tweback ad eundem usum. 4 R 3 β pro sumptu Rodolphi de Anekeln capitanei.

Damnum passum: 112 R 5 β 8 R R .

10 R 8 β damnum passi sumus in 203 daleris acceptis a domino Vincentio Moller de contributione subditorum arcis Ritzebuttel, quod Ioachimici minoris valoris a senatu estimati et publicati erant. 3 R 5 $\frac{1}{2}$ β damnum passum est in daleris annis (!) presentis sublevatis de collectione parochie Petri. 4 R defecerunt in quodam loculo. 1 R 15 β defecerunt in loculis de collecta Catherine et Iacobi. 19 R 6 R R defecerunt in loculis theolonii in Eislingi (!) et Iacobi. 7 R 2 β defecerunt

in loculis structurarii de reis. 1 ℥ defecit in loculis Catherine. 1 ℥ 6 β defecerunt in loculis de collecta Nicolai. 3 ℥ 12 β 8 ℥ defecerunt in loculis contribucionis Turcice parochie Catherine. 1 ℥ 10 β defecit in loculis contribucionis
 5 Turcice Nicolai. 22 β in mala et confracta moneta reportata per structurarium. 3 ℥ 15 β defecerunt in quodam loculo. 10 β defecerunt in loculis theolonei et accise. 72 ℥ computata nobis erant in restantiis superioris anni apud wantbeders van etliken ramen, sed quia tempus solutionis, nempe
 10 Michaelis, nondum erat elapsum, propterea id damnum passus sumus.

Ad usum et perfectionem fossatorum et fortalitorum: 374 ℥ 16 β 9 ℥ .

12 ℥ 7 β 10 ℥ exposuit dominus Georgius Plate ad usum
 15 valli sagittariorum retro monasterium dive Magdalene. 331 ℥ 12 β 11 ℥ exposita et conversa sunt per dominum Laurentium Nigebur ad usum vallorum ante portam milrendor. 24 ℥ pro solda laboratorum aliquot circa turrin porte spittaler soluta structurario. 6 ℥ 16 β conversa sunt ad usum fossati
 20 ante portam schardor per dominum Nicolaum Hertiges.

Pro equis honoris causa donatis: Nihil.

In causa differenciarum cum capitulo in iudicio camerae imperialis: Nihil.

Ad flumen ab alto ponte versus Winserbom
 25 purgandum: Nihil.

Exposita in generali: 202 ℥ 9 β 8 ℥ .

18 β pro commutatione duarum peciarum monete nove Luneburge fabrefacte. 1 ℥ 6 ℥ pro sumptu magistri Iohannis bis misso (!) in Stadis in causa Bremensi. 12 ℥ computata
 30 erant camerarie per Hans Nigeman, que tamen non sunt soluta. 20 ℥ soluta sunt cloacario pro evacuanda cloaca in edibus capitanei quondam. 12 ℥ pro uno choro siliginis donato structurario ad subsidium sue culine. 15 ℥ sunt exposita ad usum civium nostrorum pro salvo conductu impetrato a rege Danie pro frumento advehendo in Amstelredamis.
 35 6 β pro tabula lapidea ad camerarie usum exposita. 4 ℥ 10 β recepit Erasmus Koppen pro sumptu facto in coemendo

frumento. 19 ₰ 8 ϐ pro sumptu Gerardi Nigebuer anno etc.
 35 in regno Anglie facto, cum a Lunden versus Wynser literas electoris et lantgravii rogatu senatus pertulisset. 3 ₰
 15 ϐ pro 50 ₰ candelis (!) e cevo, quemlibet (!) libra pro 1½ ϐ,
 ad usum pretorii, solum pincerne. 3 ₰ 10 ϐ pro repletionem
 ciste carbonum in pretorio et pro bibalibus, quando importabantur. 1 ₰ 16 ϐ pro flabellis. 10 ϐ pro ligneis crateribus.
 1 ₰ 12 ϐ pro abluendis cantaris et candelabris. 16 ϐ pro emundandis 6 coronis ex aurichalco. 1 ₰ pro purgandis caminis.
 8 ϐ pro transportanda cista cum argent(e)is vasis. 10
 8 ϐ pro sepositione tribunalis. 2 ₰ 8 ϐ pro emundatione linearum pannorum. 10 ϐ 6 ⶑ pro scopis, sporta, mulden, schuffel ad usum pretorii soluta pincerne. 3 ₰ 7 ϐ 8 ⶑ pro diversis reparationibus desz ramen juxta computum Borchardi van Ressen. 1 ₰ 8 ϐ ad usum der ramen Hinrico
 van Cleven. 1 ₰ 7 ϐ ad usum der ramen Hansz van Thuren. 6 ₰ 3 ϐ 8 ⶑ pro reparatione des rames Ernesti Meygers. 1 ₰ 7 ϐ Hinrico Calmisz ad reparandum synen ramen. 6 ₰ 3 ϐ 6 ⶑ soluta Hans Newers ad usum synes rames. 6 ₰ 4 ϐ 4 ⶑ soluta Bernhardo de Nitt. 1 ₰ solum pro expensis factis
 in reparando desz ramen Iacobi Flegels. 55 ₰ 2 ϐ 6 ⶑ pro lignis, concavis et aliis materialibus in edes senatus in Segeberge conversis juxta computum Simon Alberdes. 6 ₰ 10 ϐ soluta Hermen Welp ad usum des ramen. 5 ₰ 19 ϐ 6 ⶑ Tilleman van Broyel ad reparationem des rames. 6 ₰ 6 ⶑ
 Wolter van der Masen soluta.

Pro frumento adempto: 1775 ₰ 4 ϐ 2 ⶑ.

5 ₰ 14 ϐ pro inversione frumentorum Hermanno Buleken. 1159 ₰ 12 ϐ pro 111½ choris siliginis, quolibet choro pro 13 marcis empto ab Hartwyco van Bredow. 11 ₰ 2 ⶑ pro
 sumptu supportandi siliginis soluta Dirico famulo. 576 ₰ pro 60 choris siliginis empti a Christophero Kempen, quolibet choro pro 12 marcis, et jacet siligo in domo Anthonii Pingesten. 5 ₰ 7 ϐ pro sumptu supportationis ejusdem frumenti. 13 ₰ pro inversione et mensuratione 453 chororum
 siliginis soluta Hermanno Boleken de dimidio anno. 1 ₰

11 β pro supportatione 11 choris siliginis et 7 modiis. 3 $\mathfrak{E}$ pro hura lobii Wilkino van Dutten pro usu siliginis.

Ad usum Hammerdick: 13 $\mathfrak{E}$.

4 $\mathfrak{E}$ 16 β pro reparatione Hammerdykes computatum per
 5 structurarium. 5 $\mathfrak{E}$ 16 β duobus operariis soluta. 2 $\mathfrak{E}$ 8 β
 pro 200 wasen.

Redditus ad usum novi fossati: (438 $\mathfrak{E}$ 8 β .)

Pasce: 126 $\mathfrak{E}$ 8 β .

Domino Iohanni Wetken: 40 $\mathfrak{E}$ soluta viduae iqsius per Io-
 10 hannem van Sprekelsen. Horistis capellae in char: 16 $\mathfrak{E}$
 soluta eisdem per dominum Iohannem Vaget. Magistro Hin-
 rico Schulten: 60 $\mathfrak{E}$ soluta Hinrico Schulten presenti in ca-
 meraria. Horistis iisdem in char: 2 $\mathfrak{E}$ 8 β soluta eisdem
 per dominum Iohannem Vaget.

15 Michaelis: 312 $\mathfrak{E}$.

Domino Iohanni Wetken: 40 $\mathfrak{E}$, per dominum Laurentium
 Nygebur receptum. Domino Alberto Westeden: 32 $\mathfrak{E}$ soluta
 vidue relicte Matthiae van Ryne per Diricum famulum.
 Domino Iohanni Hugem: 40 $\mathfrak{E}$, receptum per Iohannem
 20 Hugem nomine heredum ejusdem. Monasterio in Her-
 werdeszhude: 120 $\mathfrak{E}$ per Christoph van Wynthem. Do-
 mino Hinrico Ritzert: 60 $\mathfrak{E}$ soluta vidue ejusdem per Lu-
 derum Schulten. Eidem: 20 $\mathfrak{E}$ soluta per eundem Luderum
 Schulten.

25 Inter senatum et cives convenit, ut pecunia a civibus
 contributa et accepta ante portam, dicte (!) dat milrendor,
 extrueretur et perficeretur rotundum terreum illud propugna-
 culum ex aggere productum, quod vulgo vocant dat rundell,
 et illam aggeris partem seu alam, que Elstriam versus pro-
 30 tenditur, et ut sumptibus publici aerarii, quibus porte et
 pontes alias edificari solent, predicta porta et ejus novus
 pons extrueretur, ne senatus suo officio deesset, officio et pro-
 misso domini senatoris camerarie, demolito veteri ponte man-
 dato senatus, sectis silicibus per transversam fossam cingentem
 35 urbem aggerem edificarunt murum(!), per quem aqua in fossa
 sisti et ex ea educi possit et cui incumbat tum pons, tum val-
 lum, quo vallum utrimque defendi queat. In hujus edifici

extruptione pro rudibus, sectis et politis silicibus, ferreis anchoris, lignis, musco, mercede et aliis necessariis exposita sunt, que sequuntur.

11 ℥ 2 β 2 ℥ pro sumptu facto, quando pons est sublevata(!), soluta structurario juxta suum computum. 416 ℥ 2 β 5 ℥ pro solda hebdomadali a die Feliciani (Octb. 20) usque ad festum Purificationis Marie (Febr. 2) operariis diversis soluta juxta computum structurarii dominis camerarie exhibitum. 367 ℥ 4 β pro 408 ulnis secti lapidis, quemlibet (!) ulnam 18 β , soluta juxta computum structurarii. 297 ℥ 18 β pro 331 ulnis secti lapidis e curia structure sumptis et eo conversis, quamlibet ulnam 18 β , juxta calculum exhibitum per structurarium. 88 ℥ 19 β 5 ℥ pro aliquot plaustis rustens comparatis et solutis per structurarium. 3 ℥ 16 β pro aliquot saccis mosz juxta suum calculum. 40 ℥ pro quercinis lignis et rudibus per structurarium ad idem opus conversis. 54 ℥ 16 β 4 ℥ soluta sunt Borchardo Zellen fabro grosso pro anchoris et diversis ferramentis conversis an de strickwere juxta computum per eundem Borchardum camerarie exhibitum. 70 ℥ 5 β 10 ℥ pro ferreis anchoris, clamern, bicken to stelen und to betern ad usum der strickwere ante milrendor soluta Iohanni Graven fabro grosso juxta computum per eundem camerarie exhibitum. Summa: 1350 ℥ 4 β 2 ℥ *).

Summa summarum totius libri expositorum: 43,037 ℥ 1 β .

---

*) Summa secunde partis libri expositorum: 18,415 ℥ 15 β 5 ℥ .

1545.

RECEPTA.

Anno Domini 1545 Georgius Plate et Hinricus Hesterberch, hujus civitatis camerarii, receperunt infra-scripta. Primo:

5

Redditus et hura: 1992 ₧ 7 β 9 ⷰ.

In parochia divi Petri: 273 ₧ 12 β.

- 4 ₧ 16 β Geske Meyger. 3 ₧ 12 β Thonniges Elers. 64 ₧
 Ioachim Geverdes. 8 ₧ Anna Thode nomine Bartholomei.
 10 12 ₧ 16 β Peter Rover. 4 ₧ 16 β magister Iohan Rumhert.
 25 ₧ 12 β Anna Luchtemakers. 8 ₧ Ciriacus Plincke. De
 domo librae: nihil. 32 ₧ Ioachim Schulte. 3 ₧ Ottho Broder-
 man. 8 ₧ her Hinrick Rademaker. 16 ₧ Bartoldt Ordel.
 7 ₧ Hinrick Brockehoveth. 5 ₧ 12 β Peter Wolters. 4 ₧
 15 16 β Hans Schutteloff. 8 ₧ Ludtke Spilbom. 4 ₧ 16 β Hin-
 rick Meyger. Tonnyges van Hulsen: 20 ₧ 16 β. Reymer
 Timsen: 16 ₧. Hans Sandtmeyger: 16 ₧.

De bodis apud forum piscium: 152 ₧.

- 32 ₧ Hans Bolte. 36 ₧ Herman Wringer. 36 ₧ Tile Wringer.
 20 36 ₧ Dirick Ritzert. 12 ₧ Gert Lutkens.

De bodis in brodtschrangen: 46 ₧ 8 β.

8 ₧ Hans Boesze. 8 ₧ Bernt Luthman. 8 ₧ Andreas Trocke.
 8 ₧ Gerdt van Gulich. 8 ₧ Peter Mumme. 6 ₧ 8 β.

In parochia sancti Nicolai: 80 ₧ 4 β.

- 25 3 ₧ dominus Matthias Reder. 27 ₧ 4 β Eggert Bokelman.
 8 β Ioachim Bekendorp. 16 β hereditas Iohannis Bolinges.
 1 ₧ 12 β vicarii in Summo. 16 β Meyneke Stockeman. 8 ₧
 e bonis Hermann Schomakers. 5 ₧ 12 β Frederick Berndes.
 11 ₧ 4 β Hans Kruse. 14 ₧ 8 β Arendt van Hagen. 6 ₧
 30 Hans Meynsen. 1 ₧ 4 β Bade van Omen.

De domibus apud forum humuli: 192 ₧.

20 ₧ Conradus Tydeman. 20 ₧ Hans Levesow. 8 ₧ Herman
 Warenhorst. 16 ₧ de hoppenmeter. 20 ₧ Ioachim Wigers.

Dirick Reymers: nihil. 8 ₧ Matz Magnus. 40 ₧ Cordt Bremer. 20 ₧ Hinrick van Arnem. 8 ₧ Thounnyges Kock. 24 ₧ Herman Poppe. 8 ₧ Ioachim Alerdes.

In parochia sanctae Catherinae: 47 ₧ 7 β.

1 ₧ 12 β Hans Koster. 20 ₧ dominus Georgius Vilter et 5
Iohannes Ritzenberch. 16 β Cordt Kordes. 16 β de commodo
privato Ulenkar. 3 ₧ 4 β Hinrick Berchman. 3 ₧ 3 β Hinrick
Meyger. 3 ₧ 16 β Warneke Schroder. 9 ₧ 12 β Evert Wal-
bom. 3 ₧ 4 β idem de cellario. 1 ₧ 4 β Cornelius Petersen.
De aedibus tinctorum: 308 ₧. 10

120 ₧ Tonnyges Kolthoff. 60 ₧ Wilhelm van Bugnem. 80 ₧
Heyne Sander. 48 ₧ Bernt van Benthem.

Van den ramen: 312 ₧.

12 ₧ Cornelius Petersen. 12 ₧ Hinrick Warneke. 12 ₧
Clawes Engelke. 12 ₧ Herman Pyll. 12 ₧ Peter Kroeger. 15
18 ₧ Heyne Sander. 24 ₧ Iacob Flegels. 12 ₧ Herman Wolp.
18 ₧ Peter Wissze. 12 ₧ Godert Mechelman. 12 ₧ Hans
van Nussze. 12 ₧ Clement Lakeman. 12 ₧ Borchert van
Retzen. 12 ₧ Hinrich van Cleve. 12 ₧ Gert van der Linde.
12 ₧ Hinrick Kuneke. 12 ₧ Wolter van der Masze. 12 ₧ 20
Ernst Meyger. 12 ₧ Bernt van Nytt. 12 ₧ Hans Nevers.
12 ₧ Peter van Kollen. 12 ₧ Tileman van Broyell. 12 ₧
Hinrick Kalmis. 12 ₧ Hans van Turholt.

In parochia sancti Iacobi: 56 ₧ 15 β.

16 β vicarii sancti Petri. 16 β Dirick van Loe. 4 ₧ Anneke 25
Kusszenstoppers. 16 β Cordt Potesche 20 ₧ Heyne Lange.
2 ₧ Hans Barnebrock. 4 ₧ 16 β de van Springe. 16 β Fre-
derick Doerinek. 16 β Hinrick Winckelstede. 15 β Lutke
Stormer. 2 ₧ 8 β Hans Westerman. 5 ₧ Hinrick Buck.
2 ₧ vadium in Gouwerck. 1 ₧ 8 β Iurgen Lutken. 2 ₧ 8 β 30
Reyneke Schadelant. 8 ₧ Hans Olrickes.

De testamento domini Simonis de Utrecht ad bar-
desas: 16 ₧.

A Lubicensibus ad usum fossati: 120 ₧.

Testamentum magistri Ioachimi Langwedels: 48 ₧. 35

Testamentum magistri Iohannis Reyneken: 8 ₧ per
dominum Iohannem de Sprekelszen.

A Groningensibus: 256 R 1 β 9 ſ .

E comitatu Schowenburgensi: 76 R soluta per Melchiorum Trebbe scribam.

De hortis: 19 R 10 β .

5 De hura supra kajenn: Nihil.

De Hamme: 287 R 3 β 3 ſ .

32 R 11 β 3 ſ schatt. 12 R 12 β hoffhure. 225 R 4 β graszhure. 16 R 16 β de excessibus. De pastura: nihil.

De Horne: 6 R 4 β (per dominos Iohannem Moller et
10 Holthusen).

5 R 12 β schatt. 12 β de excessibus.

De Vermersen: 4 R 16 β de sex mensuris lignorum.

De Billenwerder: 260 R 18 β (per dominos Matthiam Reder et Ioachimum Sommerfeldt).

15 224 R 10 β schatt und tegeden. 12 R 4 β tegethaveren. 16 R 4 β accyza. 8 R de excessibus.

De Osszenwerder: 91 R 19 β .

67 R 4 β schatt und tegeden. 18 R 10 β accyza. 6 R 5 β de excessibus.

20 De Vinckenwerder: 16 R per eosdem dominos.

De pascuis et Utslach: 19 R 4 β .

De lignis, cupro, plumbo et diversis aliis venditis de curia structurae: 116 R 3 β 4 ſ .

3 R 10 β pro 1 schippunt vetusti ferri computati per Iohannem Graven fabrum grossum. 55 R 12 β pro 50 pellibus bovinis venditis per structurarium. 1 R 1 β pro 41 R plumbi. 4 R 8 β pro $\frac{1}{2}$ ulnis(!) secti lapidis et murstens. 1 R 10 β pro tribus veteribus lignis. 3 R 4 β pro octo asseribus vuren. 3 R 15 β pro 95 R lardi. 12 β pro duobus delen. 12 β pro
30 sex vuren sparen. 6 R 5 β 4 ſ vor pumpengelt. 23 R 16 β pro 408 R talliges. 10 R 18 β pro vendito musselkalck de anno praeterito per structurarium.

De Wolterp et Hanstorp: 109 R 2 β .

45 R 6 β hure und schatt. 9 R 12 β de molendino. 5 R 10 β
35 de siligine. 2 R 10 β de pascuis. 32 R 16 β de excessibus. 5 R 8 β graszhure et Vilterswisck. 8 R de terra vacua.

De piscinis in Wolterp et Hanstorp: 4 R 16 β .

De Herkenkroege: nihil. 4 ₰ 16 β molendick.

De Ripenborch: Nihil.

De lignis perforatis: Nihil.

De domo sancti Gorgii: Nihil; vacat.

De wercktollen: 3215 ₰ 15 β.

5

925 ₰ 9 β receptum per dominos Matthiam Reder et Godtfridum Schroder. 54 ₰ exhibita sunt camerarie per Iohannem Kolckman extorta a variis nautis, qui navibus suis oneratis ligno et aliis mercibus navigarunt de Albi, ad subsidium tunnarum. 42 ₰ acceptum relata sunt per Petrum Sandtman barsimagistrum extorta eodem modo a diversis nautis. 183 ₰ 17 β per eosdem dominos conversa ad prohibitionem avectionis frumentorum. 310 ₰ 17 β per eosdem dominos. 1699 ₰ 12 β apud cives mansit exigendum per eosdem dominos.

De tunnengelde: 250 ₰ per dominos Matthiam Reder et Gerhardum Schroder theolonii dominos.

15

De excessibus collectis per dominos theolonei: Nihil.

De slusegelde ante milrendor: 17 ₰ per dominos Matthiam Reder et Godtfridum Schroder dominos theolonii.

20

De schafferhuse: Nihil.

De antiqua palude: 20 ₰ 4 β.

De nova et ultra pontem: 54 ₰ 2 β.

De fossato et ponte: Nihil.

De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.

25

De foro humuli: 83 ₰ 2 β (per Georgium Moller, per Gregorium Moller).

De moneta: Nihil.

De cranone et cellario: 600 ₰ 5 β (recepta e pixide cranonis).

30

De libra: 985 ₰ 6 β 6 ⚖ (recepta e cista).

De acciza: 5211 ₰ 4 β (tradita per dominos Nicolaum Hertiges et Nicolaum van der Hoyer).

1768 ₰ per eosdem dominos tradita singulis sabbatis structurario.

De excessibus: 300 ₰ per dominos Nicolaum Hartiges et Nicolaum van der Hoyer.

35

De apotheca: Nihil.

De advocatia: 769 ₰ 16 ♂ 10 ⚡ per dominos Laurentium Nigebuhr et Nicolaum Hertiges.

De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: Nihil.

5 De concavis et scheverstein: Nihil.

De domibus laterum: 250 ₰ 1 ♂ 4 ⚡.

164 ₰ acceptum est praeterito anno lucrum van deme vergleden pro parte nostra, sed in lateribus ac tegulis vicissim multo amplius damni acceptum est. 86 ₰ 1 ♂ 4 ⚡ lucrum
10 acceptum est hoc anno presente pro parte nostra, sed in tegulis ac lateribus damnum est acceptum uberius juxta librum expositorum.

De cemento vendito extra civitatem: Nihil.

De lapidibus sectis: Nihil.

15 De civilitate: 724 ₰.

De relictis morientium: 1203 ₰ 8 ♂ 4 ⚡.

455 ₰ attulerunt domini Ioachimus Sommerfeldt et Georgius van Holte, domini decimi denarii, in summa capitali reddituum in certis hereditatibus. 748 ₰ 8 ♂ 4 ⚡.

20 De bonis molendinariis: Nihil.

De redditibus venditis: Nihil.

De navibus venditis: Nihil.

De panniscidis: 66 ₰ 8 ♂.

De carnificibus: 76 ₰.

25 De bodis et domo fertorum: 16 ₰.

De portenhure: 10 ₰ 8 ♂.

De sutoribus et domo supra aggerem: 8 ₰.

De piscatoribus trochure: 40 ₰.

De pelliceatoribus: 1 ₰ 12 ♂.

30 De albicoriariis: 1 ₰ 12 ♂.

De penesticis aucarum: 2 ₰ 8 ♂.

De loco dealbandi: 8 ₰ 16 ♂.

De nova domo pannorum: 1 ₰ 4 ♂.

De pistoribus: 7 ₰.

35 De scamnis apud forum piscium et humuli:
17 ₰ 8 ♂.

De nova platea: 80 ₰.

De hortis in raboisa: 12 β .

De domo fusoris bombardarum et boda: 24 $\mathfrak{R}$.

De legato magistri Iohannis Kloeth ad vias et semitas: 22 $\mathfrak{R}$.

6 $\mathfrak{R}$ a Casparo van Emersen soluta. 16 $\mathfrak{R}$ a Bartoldo van Ryne.

De equis venditis: 28 $\mathfrak{R}$ 10 β pro equo coloris castenei(!) vendito Wormatic per Iohannem Boetker substitutum Iohannis Ritzenberges secretarii.

De hereditatibus venditis: 200 $\mathfrak{R}$ soluta sunt per Hinricum Schulten questorem regium, pro quibus eidem vendidimus hereditatem nostram, sitam prope forum piscium iuxta hereditatem eam, quam ipsze de novo aedificare instituit, cum ea conditione, ut ipsze novum murum integrum de suis impensis contiguam(!) domui, quam inhabitat de platenleger, duci faciat.

De domo nostra in Lubeck: 25 $\mathfrak{R}$ 12 β .

9 $\mathfrak{R}$ 12 β de boda domus nostrae in Lubeck. 16 $\mathfrak{R}$ de cellario.

De bodis carnificum: 24 $\mathfrak{R}$.

24 $\mathfrak{R}$ a Georgio Meyger.

De theolonio in Eyslingen: 939 $\mathfrak{R}$ 14 β 4 $\mathfrak{g}$ per dominum Hinricum Stephanum theolonarium *).

De morgensprake: 59 $\mathfrak{R}$ 13 β 2 $\mathfrak{g}$.

3 $\mathfrak{R}$ 1 β 8 $\mathfrak{g}$ de pellicibus per dominos Georgium Platen et Georgium van Holte. 8 $\mathfrak{R}$ 10 β de piscatoribus per dominos Hinricum Hesterberch et Matthiam Reder. 6 $\mathfrak{R}$ 9 β de sutoribus per dominos Ioachimium Sommerfeldt et Ioachimium Moller. 18 $\mathfrak{R}$ 9 β a doleatoribus per dominos Ioachimium Moller et Nicolaum van der Hoyer. 6 $\mathfrak{R}$ 13 β de carnificibus per dominos Georgium Platen et Hinricum Hesterberch. 1 $\mathfrak{R}$ 8 β de linificibus per dominos Meynonem de Eytzen et Nicolaum Hertiges. 1 $\mathfrak{R}$ 4 β per dominos Meynonem de Eytzen et Ioachimium Moller. 5 $\mathfrak{R}$ 9 β 6 $\mathfrak{g}$ de linificibus per dominos Nicolaum Hertiges et Ioachimium Holthusen. 2 $\mathfrak{R}$ 9 β per dominos Matthiam Reder et Albertum Oldehorst. 6 $\mathfrak{R}$ de pistoribus per dominos Matthiam Reder et Nicolaum van der Hoyer.

*) Summa primae partis libri receptorum: 18,413 $\mathfrak{R}$ 12 β 8 $\mathfrak{g}$.

De pecunia supra censum: 2400 ₧.

1600 ₧ accepimus a domino Georgio Tobinge protoconsule
Luneburgensi in daleris et duplicibus solidis, pro quibus
solvemus eidem annuatim in termino Pasce octuaginta (!)
5 talenta redditus, juxta tenorem literarum eidem traditarum;
actum feria 5 in Pascalibus (Apr. 9). 800 ₧ in moneta currenti
recepimus a Simone Alberdes, habitanti in Segeberge, pro quibus
vendidimus eidem vel suis heredibus quinquaginta marcarum
redditus annuatim in termino Iohannis baptiste exolvendos
10 juxta tenorem literarum desuper datarum; actum sabato post
Bartholomei (Aug. 29).

De pecunia pro censu redempto: Nihil.

De theoloneo domini Holsaciae: 333 ₧ 2 β.

De collecta parrochiae sancti Petri: 2368 ₧ 8 β
15 per dominos Meynonem de Eytzen et Ioachimum Moller.

De collecta parrochiae sancti Nicolai: 3079 ₧ 11 β
per dominos Matthiam Reder et Ioachimum Sommerfeldt.

De collecta parochiae sanctae Catherinae:
2512 ₧ 13 β per dominos Georgium vam Holte et Godtfridum
20 Schroder.

De collecta parochiae sancti Iacobi: 1475 ₧ per
dominos Ioachim Holthusen et Georgium Vilter.

De collecta clericorum: 1100 ₧ 8 β 6 ⚡.

703 ₧ 6 ⚡ collecta de tributo clericorum per dominum Nicolaum
25 Hertiges. 17 ₧ 10 β presentata de restantiis anni superioris
per eundem dominum Nicolaum. 324 ₧ 2 β.

De introitu officiorum: 19 ₧ 4 β.

Pannicidae:

Carnifices:

30 Pistores:

Institutores:

Doliatores: je 2 ₧ Michel Hintze, Hans Nevers.

Sartores: je 2 ₧ 8 β Arent Krusze, Hans Stoeleke, Wilhelm
Boetker.

35 Stubanarii:

Candelatores:

Aurifices:

Vitriarii:

Pictores:

Corrigiatores:

Sellatores:

Perifices:

5

Balistarii:

Pannirasores:

Pellifices: je 16 β Georgius Wysze, Ioannes Uppendael.

Sutores: 2 R Pawel Mohr.

Linifices:

10

Linifices de panno stricto: je 8 β Iacob Balhorn, Hans Basedow, Andreas Ladewick.

Lanifices:

Piscatores:

Tornatores:

15

Auforarum et ollarum fusores:

Assatores et allecum lotores: 2 R Aszmus van Hagen.

Pileatores:

Funifices:

Cerdones:

20

Fabri: 2 R Ioachim Godtschalek.

De Rosse et Dradenou: 11 R 4 β .

De testamentis: 3 R 12 β .

1 R 12 β ex testamento Iohannis Proth vicarii et magistri Ioachimi Moller. 2 R e tribus testamentis ad vias et semitas. 25

De cellario et domo Embecensi: 65 R 8 β per dominos Nicolaum Hertiges et Nicolaum van der Hoya de cerevisia Embecensi mumme.

De institoribus stantibus supra trostebrugge: 4 R .

30

De domo laterum in Vermersen: 20 R accepimus per Rotgerum latrificem per Erasmus Runen; Petri et Pauli est terminus solutionis.

De frumento vendito: 6764 R 4 β 9 g .

252 R 5 β 9 g pro 17 choris et uno vasze tritici adepti 35
Andreae Wygers et adducti per Ioachim Alers, quod confiscatum est, juxta computum domini Matthiae Reders.

131 ₰ 7 ḡ pro 12 choris siliginis confiscati. 307 ₰ 4 ḡ pro 24 choris siliginis, quolibet choro pro 16 marcis Hinrico Bleker extra civitatem vendito. 230 ₰ 8 ḡ pro 18 choris siliginis, quolibet choro siliginis pro 16 marcis Petro Clementi vendito
 5 extra civitatem. 130 ₰ pro 10 choris siliginis in hac civitate officariis civitatis choro quolibet partim pro 15 marcis et ultra venditis. 5713 ₰ pro 285 choris 6 modiis 1 vase siliginis, quolibet choro in hac civitate diversis personis modiis et choris singulis et hospitalibus egenorum pro 20 ₰
 10 venditis in carissima annonae, quae improvise hanc civitatem et vicinas regiones opprimerat, quo frumento per provisionem dominorum camerariorum civitas est sublevata.

Recepta in generali: 5606 ₰ 4 ḡ.

18 ₰ 4 ḡ recepimus a subditis nostris in Groden et Alden-
 15 wolde, quae restabant apud eosdem ad usum structure arcis Ritzebuttel, et dominus Vincentius Moller presentavit. 24 ₰ recepimus a Conrado Hogreve, cui concessimus extruere novam bodam in campo vor dem Eickholte. 6 ₰ solvit Bonifacius Lohr nomine cujusdam, qui defraudavit senatum
 20 jus ejus(?) in vectigalivel tributo suo annuo(?). 20 ₰ accepta a Nicolao Hothman pro hura domus empte a domino Iohanne Rantzow. 15 ₰ 4 ḡ de navis (!) Alstriacis locatis computatum per curiae structurae scriptorem. Sciendum quod 4573 ₰ 10 ḡ 5 grosszen pro taxa nostra magnae simplicis contributionis,
 25 vulgo des eynfachten mantes, ad foedus statuum protestantium in libro expositorum sub titulo: In negotio foederis religionis causa initi tamquam soluta expensa, relata, nec tamen, quia contributio illa retrocessit, expensa et soluta sunt; sed de iis 1448½ daleri apud Tylonem Schepenstede civem Brunsz-
 30 wicensem aliquandiu deposita tandem ad solutionem contributionis magnae duplicis conversa sunt; duo vero milia florenorum, quae capitaneis federis ad conducendos milites mutuata erant, ad solutionem debitorum electori (!) Saxoniae apud hanc civitatem restantium residua manserunt et in
 35 bursam vacuam translata sunt, ideo suprascripta summa iterum huc recepta relata sunt, ut libri camerariae cum vero consonent. 302 ₰ accepta sunt hoc anno a comitissa Frisie

Orientalis supra summam debitorum senatui apud comites de annis superioribus restantium in tabulis signatam amplius, quam debita conficiunt, eo quod tria milia aureorum Rhenensium comitibus mutuo data ante annos ferme quadraginta interim precio suo creverunt. 600 ₰ soluta sunt per Lubienenses nomine transactionis cum eodem (!) initae propter expensas novi fossati de primo termino Iohannis anno 1545. 16 ₰ pro pastu equi sterquilini de curia structurae. 29 ₰ 9 β accepta sunt a domino Ioachimo Holthusen, domino domus bombardarum, pro variis per eundem in salispetro et ceteris rebus vendito (!) juxta ipsius computum.

De pecunia supra censum ad foedus religionis causa initum accepta:

9600 ₰ in 12000 marcis monetae vulgaris accepta sunt hoc anno a Dethlevo vam Damme nobili Holsato, pro quibus eidem pendemus quotannis quingenta septuaginta sex talenta reddituum in termino Trium regum juxta literas sigillatas eidem datas; et hec pecuniae summa conversa est ad solutionem magnae contributionis duplicis mensis, quam misimus domino Iohanni Frederico electori Saxoniae et domino Philippo lantgravio Hasszie pro taxa nostra, quando dominus Henricus, qui se nominavit juniorem ducem Brunswicensem, ante annos tres superiores ejectus propter crudelitatem et maleficia editione sua, conatus est exercitu equitum et gregariorum peditum terram Hadeleriam per vim occupantium cum omnium terrore piorum hominum eandem ditionem suam recuperare et confederatos invadere, sed a lantgravio Hasszie oppressus et una cum filio Carolo victore levissime et cum omnium mortalium admiratione dextera Dei perterritus captus est, Deo popellum (!) suum in se confidentem mirabiliter et gloriosze liberante, cui pro ea victoria sit laus et gloria in aeternum, amen.

Hoc anno a civibus contributus et collectus est alter floreni quadrans de centum florenis ad expeditionem Turcicam juxta articulum receptorum anni precedentis, et est exhibitum camerariae e singulis parochiis, quantum hoc anno a civibus acceptum erat; reliquum adferetur anno futuro.

1666 ₰ 5 β e parochia divi Petri per dominos senatores et cives

exhibitum. 2777 ₰ e parochia divi Nicolai per dominum Godtfridum Schroder et cives. 1196 ₰ 7 ρ e parochia divi Iacobi per dominum Georgium Vilter et cives ei adjunctos. 2740 ₰ 16 ρ 3 ᶗ e parochia divae Catherinae per dominum Ioachimum
 5 Holthusen et cives ei adjunctos: Summa 8380 ₰ 8 ρ 3 ᶗ *).
 Summa summarum tocius libri receptorum:
 62,216 ₰ 13 ρ 4 ᶗ.

Ultra premissa domini camerarii presentabunt:
 14182 ₰ in tabula; 1016 ₰ 3 ρ in foliis restantiarum;
 10 33,424 ₰ 11 ρ 9 ᶗ in paratis; 2670 ₰ 12 ρ 8½ ᶗ in promptis
 victualibus et diversis aliis apud curiam structuræ; 324 ₰
 in 324 ulnis secti lapidis; 23 ₰ in 20 ulnis Buckenbergensis (!)
 lapidibus; 1520 ₰ in 95 choris siliginis jacentis (!) in frumen-
 15 terrae Hadelerie: Summa hujus: 69,324 ₰ 6 ρ 5½ ᶗ.
 810 ₰ in 270 lastis cementi crudi Segebergensis in curia structuræ
 jacentis; 200 ₰ in 100 lastis Hillegelander kalck; 530 ₰ in
 decima rusa cocti cementi adhuc in curia structuræ jacentis:
 Summa hujus: 1540 ₰.
 20 Summa totalis omnium presentandorum:
 70,864 ₰ 6 ρ 5½ ᶗ.

1545.

EXPOSITA.

25 Anno Domini 1545 domini Georgius Plate et Hinricus
 Hesterberch, camerarii civitatis Hamburgensis, ex-
 posuerunt infrascripta ad usum civitatis ejusdem.

Ad structuram: 4001 ₰ 13 ρ 4 ᶗ.

14 ₰ 12 ρ fabris lignariis qui extruxerunt de ramen. 212 ₰
 3 ρ pro 214 mensuris lignorum combustibilium. 11½ ₰ pro
 30 pice et teres. 20 ₰ 5 ρ 8 ᶗ pro 1 rulle bliges, 13 lispunt

*) Summa secundae partis libri receptorum: 43,803 ₰ 8 ᶗ.

habentem in pondere, quodlibet marckpunt 7 ℥ , et aliquot libris bliges. 7 ℥ 6 β 8 ℥ pro diversis juxta computum structurarii. 13 ℥ 12 β pro 500 wagenschott. 67 ℥ 8 β 3 ℥ pro brasio, lupulo et lignis ad usum braxature comparatis et conversis. 67 ℥ 9 β pro mercede hebdomedali ad usum aedificii prope forum piscium juxta computum structurarii ab eodem expensum. 91 ℥ 6 β pro diversis aliquot lastis picis, tehre und wagenthers ad varios usus juxta computum struct(ur)arii. 17 ℥ pro 680 ℥ plumbi, quolibet(!) ℥ pro 6 ℥ , ad usum curiae structurae. 5 ℥ 16 β pro diversis materialibus ad sepem horti domini Iohannis Rodenborges. 27 ℥ 3 β 2 ℥ pro diversis materialibus ad usum curiae structurae juxta computum structurarii. 28 ℥ 17 β pro 7850 asterichs ad curiam structurae. 3 ℥ 3 β tor vormede ethlichen tymmerluden. 14 ℥ 6 β vor eyn schoth in deme sile vor deme milrendoer. 13 ℥ 14 β vor pyck und tehr ad pontem lapideum ante milrendoer. 1066 ℥ und 18 β 8 ℥ pro mercede 32 hebdomedarum diversis mercenariis, muratoribus et lapicidis etc., ad conficiendum pontem lapideum et munitionem transversalem ante milrendoer conversa juxta computum structurarii. 24 ℥ 11 β pro diversis victualibus de curia structurae ad structuram civitatis aliasque res vel nogotia varia exposita juxta computum structurarii. 10 ℥ 8 β pro victualibus ad erigendam domum novam panni preparatoris. 121 ℥ 14 β 2 ℥ pro mercede hebdomedali exposita per structurarium ad aedificium prope forum piscium. 35 ℥ 5 β 11 ℥ in diversis materialibus, plumbo, asterick, ad eundem usum. 54 ℥ 1 β pro fenestris ad aedes prope forum piscium soluta fenestrici Sylvestro Wilsinck. 105 ℥ pro diversis fenestris ad structuram civitatis soluta eidem Sylvestro. 14 ℥ 16 β pro plumbeis canalibus ante milrendoer soluta Ioachim Wigers. 10 ℥ soluta reparatori fenestrarum Hinrico Stoven pro fenestris veteribus. 27 ℥ soluta corrigiatori Bernhardho Iuteman juxta ipsius computum. 12 ℥ 4 β soluta Heynoni Kronen tornatori pro diversis. 32 ℥ 5 β 6 ℥ linifici Iohanni Smidt pro diversis funibus ad usum curiae structurae et carceris. 10 ℥ 4 β 6 ℥ soluta eidem pro funibus ad usum pontis lapidei ante

milrendoer. 9 ℥ 8 β tor vormede. 3 ℥ 3 β vormede. 11 ℥ 6 ℥
 pro linolie et pro pingendis aedibus ante vizsmarck. 10 ℥
 13 β pro diversis emptis ad curiam structuræ juxta computum
 structurarii. 2 ℥ 8 β pro 1 tunne pickes. 8 ℥ 8 β pro 1 tunne
 6 tehres. 5 ℥ 2 β 4 ℥ pro faciendis cevaceis candelis et pro
 victualibus et lignis ad usum eundem. 5 ℥ 17 β 6 ℥ dem
 apengeter pro diversis. 9 ℥ 3 β 4 ℥ pro diversis materiis ab
 institoribus comparatis ad usum curiæ structuræ. 6 ℥ 2 ℥
 2 ℥ dem koppersmede pro diversis. 48 ℥ 12 β 4 ℥ pro
 10 diversis caminis ad structuram civitatis pro apicæ (!) aedificii
 ante forum piscium.

Pro lignis: 1394 ℥ 16 β .

153 ℥ 4 β 9 ℥ pro quercinis truncis, tignis et variis lignis
 fabrilibus. 5 ℥ 10 β pro vellich holt. 32 ℥ 14 β pro 3 sexa-
 15 genis et 38 sparen, quemlibet pro 3 β . 50 ℥ 8 β pro 460
 tignis, vulgo fuern latten, singulas sexagenas comparatas
 pro 14 marcis a Matthia Snitel. 392 ℥ 2 β 10 ℥ pro diversis
 lignis quadratis fabrilibus ad usum curiæ structuræ com-
 paratis juxta computum structurarii pridie Michaelis (Sept. 28)
 20 factum. 268 ℥ 8 β 6 ℥ pro 16½ schock groter furen delen,
 dath schock vor 20½ marck emptum a Iohanne Arenborge
 et Nicolao Lineman Brandenburgensibus. 120 ℥ 6 β pro 132
 furen masthē, dat stücke tho 18 β , und 1 daler in den koep.
 112 ℥ 6 β pro lignis structibilibus ad usum curiæ structuræ.
 25 137 ℥ 18 β pro 300 delen et 74 stücke sleth und eyken delen.
 8 ℥ 2 β 6 ℥ pro quinque vadem bokenholtes ad usum
 praetorii. 8 ℥ 10 β pro pane ad afferendum ligna. 5 ℥ 5 ℥
 pro victualibus de curia structuræ ad adferendum ligna.
 28 ℥ 12 β pro 26 mensuris lignorum conversis ad combustionem
 30 sex nocentium et ad braxandum terendum (?). 71 ℥ 13 β
 10 ℥ pro lignis soluta domino Laurentio Nygebur.

Pro equis, foeno et avena ad curiam structure:
 1017 ℥ 7 β 2 ℥ .

237 ℥ 3 β 9 ℥ pro 37 choris 3 modiis 2 vasis avene juxta
 35 computum structurarii. 12 ℥ 5 β 2 ℥ pro 1140 manipulis
 straminum. 241 ℥ 1 β 2 ℥ pro 29 choris 8 modiis 1 vase
 avenae diversi precii ad usum curiæ structuræ. 22 ℥ 7 β 10 ℥

pro secundo stramine, cujus numerum structurarius Petri (Febr. 22) adferet. 24 ℥ pro equo empto ab Alberto Salszborch. 21 ℥ 12 β pro equo nigro empto a Wilhelmo Funcken. 50 ℥ pro feno colligendo. 34 ℥ 6 β 1 ℥ pro diversis victualibus ad eundem usum conlectionis feni, computatum in eadem summa 7 vehibus feni comparatis. 303 ℥ 4 β 6 ℥ pro 25 choris 2 modiis et 5 himpten avenae ad usum curiae structurae. 36 ℥ 16 β 8 ℥ pro 3100 et viiff stige 6 manipulis straminum et in praedicto computu erant 5700 viiff stige straminum. 28 ℥ 10 β pro equo griszeo empto a Luca Bekeman. 6 ℥ pro medendis equis soluta Alberto Koeneken.

Pro cemento ad structuram civitatis: 1682 ℥ 2 β . 1682 ℥ 2 β pro 383 choris 15 vasis cementi conversis ad structuram civitatis.

Pro ferramentis: 1600 ℥ 18 β 8 ℥ . 16 β pro 2000 clavium ferreorum(!) in diversis edificiis conversis. 30 ℥ 12 β pro 41,600 clavis ferreis ad usum curiae structurae. 180 ℥ 2 β 8 ℥ pro diversis ferramentis ad usum curiae structurae et diversarum structurarum civitatis soluta Borchert Zellen fabro grosszo. 160 ℥ 15 β 6 ℥ pro diversis ferramentis ad usum pontis lapidei et transversalis propugnaculi ante portam lapideam. 25 ℥ 15 β 6 ℥ pro ferramentis ad structuram domorum prope forum piscium soluta fabro grosszo. 57 ℥ 16 β pro 77 novis gumphis soluta fabro grosszo Borchardo Zelle. 250 ℥ 8 β 9 ℥ pro diversis ferramentis ad usum curiae structurae soluta Iohanni Graven fabro grosszo juxta computum ipsius. 352 ℥ 7 β 10 ℥ pro diversis ferramentis ad pontem lapideum et propugnaculum transversale ante milrendoer soluta Iohanni Graven. 38 ℥ pro diversis ferramentis ante milrendoer soluta eidem. 34 ℥ 6 β 2 ℥ pro ferreamentis ad structuram des hoppentorens. 5 ℥ 10 β pro diversis ferramentis ad structuram diversarum aedium. 14 ℥ 1 β 8 ℥ pro diversis ferramentis ad expeditionem everorum super Albim. 26 ℥ 3 β 4 ℥ pro gumphis veteribus soluta Borchardo Zelle fabro grosszo. 251 ℥ 8 β 3 ℥ soluta Cilliaco Sengestaken fabri subtili pro diversis ferramentis ad usum curiae structurae. 83 ℥ 6 β pro ferramentis diversis ad usum domus

prope forum piscium soluta Cilliaco Sengestaken. 56 ₰ pro 7700 penniknagel und 7000 scherffn(a)gel und twe hundert soluta Iacobo Schroder. 33 ₰ 9 β pro clavis ferreis, 8300 dre umme 1 ⷰ et 6000 penniknagele.

5 Pro scheverstein: 272 ₰ 10 β.

105 ₰ pro 60 risis scheverstehen, quodlibet risz pro 35 β, ad tegendas domus apud forum piscium. 99 ₰ 10 β pro 50 risis scheverstein quodlibet risum pro 35 β, ad usum curiae structurae et pro 30,000 clavis, quodlibet mille pro 8 β emptum, 10 pro quibus soluta 12 ₰. 61 ₰ 5 β pro 35 risch scheverstein, quolibet risch pro 35 β, soluta Mathie Wetken. 6 ₰ 15 β pro 2500 asterickes, pro quolibet 1 mille 3 ₰ 6 β.

Pro quadratis: 999 ₰ 10 β.

63 ₰ 14 β pro 24,500 laterum ad structuram civitatis soluta 15 Bernhardo Stacio latrifici. 24 ₰ 18 β 7 ½ ⷰ pro 13,850 parvorum laterum. 8 ₰ 12 β 1 ½ ⷰ pro 1050 mursten vergledeth. 630 ₰ 10 β pro 242,500 murstens ad structuram pontis lapidei ante milrendoer. 12 ₰ 12 β pro 3000 unvorgleden snede. 259 ₰ 3 β 3 ⷰ pro 31,605 vergleden grote sten ad eundem pontem lapideum.

20 Pro concavis: 160 ₰ pro 40,000 tegularum ad usum structurae civitatis.

Ad structuram domorum laterum: 531 ₰ 13 β 9 ½ ⷰ. 1 ₰ 4 β pro reformanda fornace in Vermessen. 2 ₰ 9 β 4 ⷰ pro ferreamentis ad usum pramonis. 13 ₰ 9 β 9 ⷰ pro 25 diversis ferramentis ad structuram domorum laterum soluta fabro grosszo Iohanni Graven. Sciendum, quod praeterito anno apud opus domorum laterum in tegulis ac lateribus, latrifice existente Bernhardo Statio, damnum acceptum est trecentorum quatuor talentorum 16 β et 6 ½ denariorum juxta 30 computum latrificis propter egritudinem latrificis et quod lutus frigore corruptus est. 259 ₰ 14 β 1 ⷰ damnum acceptum est hoc anno apud domum laterum excepto des vergledens et erat latrifex Bernhardus Statius.

Pro lapidibus sectis: 1184 ₰ 14 β 7 ⷰ.

35 16 ₰ pro Scoticis lapidibus sectis, emptis a quodam nauta. 12 ₰ pro victu trium lapicidarum undecim hebdomadis laborantium in curia structurae. 34 ₰ soluta Ottoni lapicide

pro locatione fenestrorum (!) ante cancelariam. 495 ₰ 18 β
 pro 551 elen tho 18 β secti lapidis, welliche gehowen syn im
 felde und gekamen tho der bruggen und strickwere vor deme
 milrendoer. 43 ₰ 16 β pro iisdem lapidibus sectis navibus
 per Alstriam devehendis. 436 ₰ 19 β pro 485½ elen secti 5
 lapidis emptis a diversis civibus et conversis ad munitionem
 transversalem et pontem lapideum ante milrendoer. 125 ₰
 9 β 7 ᵛ pro rudibus lapidibus emptis per structurarium ad
 eundem usum. 4 ₰ 12 β pro musco ad eundem usum.
 16 ₰ pro 16 ulnis secti lapidis ad usum novi (!) domus panni 10
 praeparatoris apud sanctam Catherinam.

Pro carbonibus: 54 ₰ 15 β.

31 ₰ 3 β 11 ᵛ pro 182 saccis carbonum ad usum praetorii.
 19 ₰ 19 β 1 ᵛ pro 111½ saccis carbonum. 3 ₰ 12 β pro car-
 bonibus secretariorum. 15

Pro equis: 1523 ₰ 11 β 11 ᵛ.

90 ₰ soluta sunt pro equo castanei coloris domino Georgio
 Vilter senatori. 30 ₰ soluta sunt domino Vincentio Moller
 capitaneo arcis Ritzebuttel pro albo equo comparato per
 dominum Petrum a Sprekelsen proconsulem. 142½ ₰ pro 20
 duobus equis castanei et altero versicoloris emptis a Theoderico
 Bestenborstell. 75 ₰ pro equo castanei coloris empto a Boye
 Laurentio Dithmariensi. 40 ₰ 10 β pro castanei coloris equo
 empto a Iohanne Lemgow. 30 ₰ pro equo niveo empto a
 Petro Sprengelyll. 49 ₰ 9 β pro castanei coloris equo empto 25
 ab Anthonio barbitonsore. 33 ₰ pro equo griseo empto a
 domino Petro de Sprekelsen. 48 ₰ pro equo venatorio
 castanei coloris empto a Laurentio Schiphower. 80 ₰ pro
 equo nigri coloris empto per Conradum van Ratzenberger
 equestrem ministrum civitatis. 45 ₰ pro equo ruffo empto 30
 per eundem et ad usum eundem. 1 ₰ 4 β to halfftergeldt.
 96 ₰ pro equo castanei coloris empto a domino Georgio
 Vilter et donato duci Iohanni principi Holsatiae. 254 ₰ 8 β
 pro quatuor equis allatis ex Frisia per Hinricum Geistmeiger.
 76 ₰ 4 β 11 ᵛ pro sumptu Hinrici Geistmeygers eosdem 35
 equos adferentis. 32 ₰ 15 β pro equo castanei coloris empto
 pro Petro Sprengelyll. 96 ₰ in 64 daleris soluta sunt domino

Petro de Sprekelszen prothoconsuli pro equo Ungarico, quod
 ipsze proprio nomine donaverat duci Adolpho Holsatiensi.
 99 ₧ 15 β pro equo castanei coloris empto a Bartolomeo
 Goetkens. 81 ₧ 15 β pro equo castanei coloris empto ab
 Eustachio Nuremburgensi. 60 ₧ 15 β pro equo schimmelt
 empto ab Iohanne Krantze. 48 ₧ pro equo nigro empto ab
 domino Laurentio Nygebuhr. 24 ₧ 6 β pro equo rubeo
 empto a domino Nicolao van der Hoyer. 69 ₧ pro equo
 empto a domino Godtfrido Wallraven castanei coloris. 16 ₧
 10 pro equo castanei coloris empto vā vāgede tho Otthensen.

Vigilibus: 8 ₧.

4 ₧ Iohanni Roeleken. 4 ₧ Ioachim Koeler.

Ad eleemosinam Britzendorp: 16 ₧.

2 mal 8 ₧ Martino Goebell.

15 Commendae de Abel Meltzingk: 15 ₧ 4 β.

8 ₧ soluta domino Ioachimo Moller nomine filii sui Ever-
 hardi. 7 ₧ 4 β soluta eidem.

Catherinae Knubben: 20 ₧.

20 ₧ soluta domino Iohanni Hulpe proconsuli nomine filii
 20 ipsius.

Bonsackes: 16 ₧.

16 ₧ commendae Bonsackes soluta domino Ioachimo Sommerfeldt.

Testamentum Simonis de Uthrecht ad bar-
 daesas: 8 ₧.

25 Testamentum Bernhardi van der Heide ad
 convivium Corporis Christi: 8 ₧.

Stipe domini Hinrici Abbendorp: 12 ₧.

12 ₧ distributa sunt per Diricum famulum camerarie.

Commendae magistri Ioannis Kloet: 12 ₧.

30 12 ₧ soluta Everhardo Moller, per ejus patrem receptum.

Commendae Twestrengen: 23 ₧ 4 β.

Redditus in iudicio: 40 ₧.

Ad naves civitatis: 208 ₧ 19 β.

44 ₧ pro 5 rullen padavels, quamlibet rulle pro 11 ₧ emptam
 35 a Christophero Snepel. 25 ₧ 2 β gekostet dat grote tunnen-
 schip tho brāwen per Iohannem Kolckman. 9 ₧ pro factura
 trium velorum ad usum minoris navis tunnarum. 8 ₧ 14 β

soluta Iohanni Kolckman pro reficienda minori navi tunnarum. 24 ₧ 2 ⷰ pro diversis ferramentis ad reparationem navium tunnarum soluta Borchardo Zellen fabro grosszo. 3 ₧ 19 β 4 ⷰ pro ferramentis ad naves tunnarum soluta Iohanni Graven. 8 ₧ 9 β pro ferramentis soluta Cilliaco Sengestaken. 72 ₧ 7 β 6 ⷰ soluta Iohanni Smidt linifici pro diversis funibus ad usum navium tunnarum. 11 β pro funibus ad usum der stekelschepe. 12 ₧ 16 β pro schapha recenti empta a Georgen Boevinck per dominos camerarios.

Ad avenam: 986 ₧ 19 β 11 ⷰ.

6 ₧ 16 β pro medela equorum. 774 ₧ 12 β pro 97 choris 7 modiis avenae, partim pro 15 ₣ 12 β emptis ad stabulum publicum, partim cciam pro 7½ ₣, juxta computum domini Georgii Vilters. 78 ₧ pro 6 choris 6 modiis avenae ad subsidium carae annonae datum famulis equestribus. 9 ₧ 4 β 3 ⷰ pro importatione avenae. 5 ₧ 6 β pro inversione avenae. 27 ₧ 6 β pro stramine et hackelsze. 34 ₧ 5 β 6 ⷰ pro vestitu et precio stabulariorum. 51 ₧ 10 β 2 ⷰ pro frenis lupatis, corrigiis et aliis expositis ad usum stabuli juxta computum domini Georgii Vilters, rationem cur pro diversis summa sit amplificata adferentis.

Ad vias et semitas: 30 ₧.

8 ₧ ex legato magistri Iohannis Reyneken. 22 ₧ e legato magistri Iohannis Kloth prothonatarii et soluta est domino... *).

Pro censu adempto: 455 ₧.

75 ₧ assignaverunt nobis domini decimi denarii Ioachimus Sommerfeldt et Georgius vam Holte in hereditate Bartoldi Vosses, sita in inferiore platea. 300 ₧ in hereditate Iohannis Hagemans, sita prope hopmarckede (!), eynes visckwekers. 80 ₧ in hereditate Bernhardi Millen, sita in platea pellificum prope pistorem.

Pro censu redempto: Nihil.

Ad reisas dominorum: 807 ₧ 7 β 8 ⷰ.

84 ₧ 19 β pro sumptu dominorum Iohannis Rodenborch, Petri a Sprekelsen, Ioachimi Moller et magistri Alexandri Spisz in Wynsen ad dietam inter dominum Ernestum

a) Der Name fehlt.

- ducem Luneburgensem et Ottonem ejus fratrem ob certas controversias componendas ibidem celebratam. 15 ₧ 12 β pro sumptu dominorum Iohannis Rodenborch, Petri a Sprekelsen, proconsulum, et magistri Alexandri Spies secretarii, missis (!) in Tollenspiker ad colloquendum cum Luneburgensibus. 28 ₧ 7 β pro sumptu dominorum Iohannis Rodenborch et Petri a Sprekelsen in Bergerdorp facto, ut cum Lubicensibus et Luneburgensibus colloquerentur. 7 ₧ 18 β pro sumptu dominorum Ioachimi Moller senatoris et magistri Hinrici van Broke licentii missis ad cancellarium Luneburgensem in causa navigationis supra Albim. 6 ₧ 3 β pro sumptu Martini Gobels secretarii missi in Lubecam. 26 ₧ 13 β pro sumptu Martini Göbell secretarii missi in Stendel ad promovendum navigationem in Albi apud electorem Brandenburgensem. 1 ₧ 3 β pro sumptu Martini Gobel secretarii missi in Pinnenberge. 2 ₧ 8 ½ pro sumptu domini Mathie Reders facto in Netelnborch. 93 ₧ pro expensis per magistrum Alexandrum secretarium in Odensee in negotio collegii mercatorum Bergensis in Norwegia ad tractandum cum rege Daniae. 79 ₧ 4 β magistro Alexandro Speis secretario in Zeits, Leipzig et Wittenberch ad procurandum syndicum pro civitate et licenciatum Melchiorum Nicolai Lypzensen, qui in causa contra ducem Ott(ou)em verba faceret. 26 ₧ 7 β pro sumptu Martini Gobels secretarii misso in Berlin ad electorem in causa promovende navigationis in Albi. 6 ₧ 8 β pro sumptu ejusdem misso ad Lubicensis. 169 ₧ pro sumptu dominorum Iohannis Rodenborges et Petri van Sprekelsen ad dietam inter legatos regies Daniae et Wandalicis civitates Lubece celebratam. 78 ₧ 13 β pro sumptu eorundem missis in Mollen cum Lubicensibus et Luneburgensibus in eodem negotio. 28 ₧ 3 β pro sumptu Martini Goebell secretarii missi in Prignitiam et Magdeburgum pro frumento adimendo. 18 ₧ pro sumptu magistri Alexandri Spheis secretarii ad principem Ernestum Luneburgensem in causa avectionis frumentorum. 7 ₧ 11 β dominis Georgio Platen et Matthiae Reder in Bergerdorpe contra ducem Lowenburgensem. 54 ₧ 11 β Iohannis Ritzenberges sumptus

in Embden ad expediendam solutionem 1000 dalerorum et confirmationem privilegiorum, item ad civitatem Groningensem ad recipiendas literas reversales. 1 ƒ 3 β Iohanni Ritzenberch in castra thom Boeken ad ducem Iohannem principem nostrum. 3 ƒ 4 β Iohanni Ritzenberch secretario in Bramstede ad regiam majestatem Daniae. 40 ƒ 16 β pro sumptu Iohannis Ritzenberch secretarii in Sleszewick ad conventum misszo ad regiam majestatem in negotio calcis. 8 ƒ 12 β pro sumptu domini Dithmari Kolen praefecti arcis Bergerdo(rp) in negotiis senatus in Marchiam misszi. 20 ƒ dominis Iohanni Rodenborch et Petro de Sprekelsen na Bergerdorpe ad tractandum cum Lubicensibus.

Ad reisas capitanei et satellitum: 96 ƒ 14 β 9 ſ . 9 β pro sumptu Iohannis Hillen misso bis in Bergerdorp. 1 ƒ 1 $\frac{1}{2}$ β pro sumptu Henning Denneman misso in Luneborch. 16 17 β pro sumptu Otten Schowenborch misso in Holsatiam ad explorandum. 3 ƒ 17 β soluta Matthiae Fincke in Ultzen ad adferendum equum. 3 β eidem in Bergerdorp. 7 β Iodoco Tilleman in Bergerdorpe. 5 ƒ 1 β pro sumptu Iohannis Mekelnburgese et Iodoci Tilleman missis ad inquirendum de militum conatu. 20 8 ƒ 6 β 4 ſ pro sumptu eorundem in eodem negotio. 15 β Iohanni Autken versus Lubeck. 7 β 6 ſ pro sumptu Otten Schowenborch in Bergerdorp misso. 6 β pro sumptu Dirici Reymers in Tollenspiker. 18 β Ulrico Horneburgensi. 25 10 β eidem in Bergerdorp et Olseborch. 3 ƒ 4 β Conrado Ridenborch ad explorandum misso. 11 ƒ 15 β pro sumptu Mathie Vincken misso in Zeytz ad cancellarium episcopi. 1 ƒ 8 β Otto Schowenborg misso in Lubeck et Bredenberg. 4 ƒ Nicolao Ruter in Magnopoliam ad explorandum. 12 β Ulrico ad regem Daniae cum literis. 30 5 ƒ 17 β pro sumptu Henningi Denneman emissio ad explorandum militum institutum. 16 β pro tribus exiguis profectionibus in Wedel, Gesthach et Wynsen. 1 ƒ 8 β 10 ſ pro sumptu Iodoci Tilleman in Itzeho et Bramstede. 27 ƒ 7 ſ pro sumptu Marci Holsten facto in Segeberg et Gottorp. 35 2 ƒ 13 β pro sumptu Otto Schowenborch in Lubec et Itzehow. 6 β 6 ſ Dirico Arndes in Bergerdorp. 3 ƒ 4 β pro equo

adferendo, quod magister Alexander secretarius reliquit in Ultzen. 2 ₰ 8 β Lamberto Boeszelman pro diversis perfectionibus. 2 ₰ 9 β Petro Sprengepyll in Wedel et ad prohibendam traductionem boum. 1 ₰ 14½ β Otthoni Schouwenborch ad regem Daniae. 6 ₰ consumpsit Ulricus Horneborch in Kyl, cum redditus adferret.

Cursoribus: 154 ₰ 7 β 3 ⌘.

6 β Iohanni Sauke versus Trittow. 2 ₰ 8 β soluta eidem in Flensborch et Kolding. 6 β Hans Warmunde cursori in Wynsen. 15 β Hanse Oitken cursori in Lubeck. 3 ₰ 19 β pro salario et sumptu cursoris e Cassel cum literis huc misso. 5 ₰ 5 β Conrado Keiser ad iter versus Torgow ad electorem Saxonie. 6 β Anthonio tabellario ad cancelarium Luneburgensem. 1 ₰ 8 β 6 ⌘ Eggert Odding cursori ad Zellaa. 15 1 ₰ 16 β Cordt Keisern versus Brunswigk. 2 ₰ 14 β Henningo cursori in Zellaa et pro salvo conductu ad nundinas Iubilate. 2 ₰ 6 β 2 ⌘ Hinrico Geistmeiger misso in Lubec. 1 ₰ 12 β Dirico cursori in Zellaa ad ducem Ernestum. 15 β Lutken Sprenger cursori in Lubeck. 2 ₰ 8 β tabellario in Embden ad comitissam. 4 β tabellario Henningo in Bergerdorpe. 1 ₰ 2 β 6 ⌘ Iohanni Smale in Bremam. 6 β cuidam in Winsen. 1 ₰ 4 β cursori Conrado Keisern in Ritzebuttell. 2 ₰ Petro cursori, qui literas electoris Brandenburgensis pertulit ad duces Magnopolenses et Hamburgum usque. 25 16 β 1 ⌘ pro sumptu cursoris electoris Brandenburgensis soluta Anne Husstein. 12 β cursori in Bredenberg ad dominum Iohannem Rantzow. 8 β pro bibalibus tabellario Schowenburgensi. 1 ₰ 1 β Lutken Sprengern cursori in Suecia ad ducem Magnopolensem Albertum. 1 ₰ 16 β eidem versus 30 Lubecam et Zelle. 1 ₰ 4 β Clawes Iohansen in Ritzebuttell. 6 β Dirico in Bramstede. 15 β Clawes Autken in Lubecam. 1 ₰ 1 β Ioachimo Sager cursori in Rendesborch. 1 ₰ 2 β Iohanni Outken versus Ritzebuttell. 10½ β Conrado Keiser cursori in Luneborch. 6 β Iohanni Scharthower cursori. 35 1 ₰ 12 β Dirick Vaget misso in terram Hadelarie (!). 6 β duobus cursoribus ab Harborch donati. 12 β donati cuidam e Ritzebuttell. 15 β electoris Saxoniae nuntio propinati. 7 β cuidam

tabellario e castris huc misso. 12 β Iohanni Hulleman in
 Luneborch. 12 β tabellario Hadelerensi misso in Ritzebuttel.
 1 ℥ 1 β Iohann Oeutken in Sweryn. 1 ℥ 11 $\frac{1}{2}$ β Nicolao
 Iohansen in Hannover cum literis. 4 ℥ 14 β tabellario
 iudicii camerae adferenti nobis scripta a domino avvocato. 5
 3 ℥ 1 β 6 ℥ Ioachimo cursori in Brunswick et pro salvo
 conductu e Zellis ad Michaelis. 1 ℥ 11 β tribus nunciis in
 Luneborch, Harborch et Wulffenbuttelt per magistrum Alex-
 andrum ei(s)dem soluta. 4 ℥ 10 β Henningo nostro nuntio
 in Torgaw ad electorem. 4 ℥ 11 β eidem Henningo in 10
 Leypzieh ad uxorem doctoris ... syndici. 1 ℥ 7 β Hen-
 ningo in Luneborch, Lubeck et Bramstede. 15 β tabellario
 in Lubeck. 3 β eidem Eggert in Bergerdorpe. 7 $\frac{1}{2}$ β eidem
 in Synszhagen (!) ad Syverdum Swyn. 8 ℥ 2 β cuidam cursori
 e iudicio camere pro sumptu hic facto soluta Beken Pilstickers. 15
 7 β donata (!) sunt cursori cuidam in Lubecam et Bergerdorp.
 8 β donati cuidam tabellario de Wulffenbuttelt. 2 ℥ 8 β
 soluta tabellario misso a Ioachimo Bornsteden ad magistrum
 Martinum Goebel. 15 β Hinrico Baden ad Lubeck cum
 literis senatus. 8 ℥ 18 β tabellario Bremensi cum nostris 20
 literis in negotio contributionis Turcicae misso in Sphyrarn
 ad doctorem Fredericum. 1 ℥ 10 β cuidam tabellario electoris
 Saxoniae spoliato. 1 ℥ 1 β Iohanni Nael nuntio in Breinam
 in causa contributionis Turcicae. 6 β tabellario ad milites
 gregarios in ducatu Magnopolensi. 14 β Conrado Bilevelt in 25
 Boyszenborch. 16 β Iohanni Otten in Lubeck. 8 β Olrico
 Horneborch in Winsen. 1 ℥ 4 β Iohanni Otten in Ritzebuttelt.
 18 β Conrado Keiszer in Bredenberch ad dominum Iohannem
 Rantzowen. 1 ℥ 4 β cuidam tabellario de Wormatia literas
 adferenti. 9 β Michaeli Selleman in Mollen. 15 β nuntio 30
 Zellensi donati. 11 ℥ 13 β Dirico Westhoff in Selandiam ad
 Roterodamum et Amsterodamum in causa halecis. 3 ℥ eidem
 in Magdeborch. 7 ℥ 4 β Theoderico in Worbms (!) in causza
 contributionis Turcicae. 1 ℥ 3 β Iohanni Autem cursori.
 12 β Conrado Bilevelt ad computum in Saxoniam. 1 ℥ 35
 Lutkino Keyszer ad magistrum Martinum in Marchiam.
 18 β eidem Conrado Keyszer in Ritzebuttelt. 3 ℥ donata

tabellario pro evangelio captivitatis ducis Brunswicensis incendiarii. 3 ₧ propinata tabellario ducis Ernesti Luneburgensis pro evangelio captivitatis ejusdem. 2 ₧ 15 β propinata duobus tabellariis adferentibus literas e Wormatia.

5 1 ₧ 2½ β tabellario in Segeberge et Nygenhusze. 1 ₧ 16 β Laurentio Diricksen in Ritzebuttelt et Haszeldorp. 2 ₧ 8 β Henningo tabellario ad dominum Matthiam Reder in castra landtgravii. 4 ₧ 10 β eidem Henningo ad computum misso ad lantgravium Hasszie. 6 ₧ Henningo in Franckfurt ad

10 magistrum Alexandrum Spheis secretarium in dieta protestantium. 1 ₧ 4 β cuidam in Kyle ad Catherinam van Anefelde. 3 ₧ cuidam tabellario adferenti literas a magistro Alexandro de Franckfurt. 12 β tabellario in Luneborch in causa Nicolai Vaszmar.

15 Secretis nuntiis: 20 ₧ 17 β 4 ḡ.

2 ₧ 8 β donata sunt diversis exploratoribus per dominum Iohannem Rodenborch. 1 ₧ 10 β Cordt Ratzeborch misso in Harborch et ad explorandum. 1 ₧ 14 β 6 ḡ Clawes Ruter misso in Lowenborch. 1 ₧ 13 β 10 ḡ Henningo

20 Dannemanne ad explorandum conatus militum gregariorum in Dannenberge. 13 ₧ 11 β consumpserunt famuli equestres ad indagationem praedonum.

Summa omnium reddituum intra et extra civitatem: 6550 ₧ 6 β.

25 Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Michaelis: 3502 ₧ 10 β.

Studio Rostochiensi: 8 ₧ soluta magistro Conrado Pegel in vim quitantiae. Eidem: 6 ₧ soluta in vim quitantiae. Vicariae domini Hinrici de Hacheden: 2 mal 17 ₧ 12 β

30 soluta domino Iohanni Acipino. Eidem: 4 ₧ soluta magistro Petro Sanderi. Vicariae domini Heinonis de Hacheden: 2 mal 9 ₧ 12 β magistro Petro Sanderi. Eleemosinae ad sanctum Spiritum: 8 ₧. Domui sancti Georgii: *). Commendae Tidtken Gutzen, Adhuc ad eandem commendam:

35 7 ₧ 8 β soluta Martino Goebell. Dorotheae Krummendiaks: 60 ₧ soluta magistro Hinrico vam Broke licentiatu. Beneficio

*) Vacat, quia summa capitalis est deleta in tabulis.

domini Gerardi Arndes in Brunswigk: 2 mal 14 ₧ 8 β soluta
Dethlevo Langebeken. Annae Bockholtes: 2 mal 18 ₧ (receptum
per dominum Ioachim Moller nomine filii magistri Ioachim,
solutum eidem). Annae Bockholtes, nunc Marienwolde: 42 ₧
soluta in vim quitantiae. Domino Iohanni Grimholt: 48 ₧
per Georgium van Zeven. Commende sancti Andreae in ecclesia
sancti Nicolai: 12 ₧ 16 β soluta Martino Gobell. Vicariae
domini Iohannis de Raden: 16 ₧ 16 β. Eidem: 8 ₧. Hans
Drewes: 40 ₧ soluta monachis Segebergensibus per pro-
curatorem. Nicolao Witten: 40 ₧ soluta Iohanni Roden
praesenti. Prebendae doctorali: 32 ₧ soluta domino Iohanni
Aepino per famulum. Elsabe van der Hoyer: 48 ₧ soluta
Hermann Kroeger. Domino Ioanni Wetken: 10 ₧ soluta
vidue per Hermannum Wetken; 10 ₧ soluta filio Hermann
Wetken. Catharine van Zeven: 44 ₧ soluta Georgio van
Zeven per Ericum van Zeven. Domino Iohanni van Spre-
kelsen: 24 ₧ soluta vidue magistri Iohannis Wetken per
ejus filium. Alleken van Loe: 12 ₧ soluta domino Iohanni
de Sprekelsen. Vicarie Bisthorst ad sanctum Petrum: 6 ₧
soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Magistro Ioachimo
Sommerveth: 28 ₧ 16 β soluta eidem per Iohannem Ritzen-
berch. Curiae sancti Georgii: 42 ₧ 8 β soluta magistro
Arnoldo scribe. Horis beatae Mariae ibidem: 28 ₧ 4 β soluta
magistro Arnoldo scribe. Prebende lectorali: 32 ₧ soluta
domino Aepino doctori per famulum. Ioachim Wittorp:
80 ₧ soluta Iasparo Wittorp. Domino Vincentio Moller,
nunc testamento magistri Ioannis Reineken: 48 ₧ soluta
testamento magistri Iohannis Reyneken. Domui sancti Georgii:
20 ₧. Gretken Framen: 8 ₧, receptum per Beken Framen.
Curiae sancti Spiritus: 12 ₧, receptum per Georgium van
Winthem. Domino Gerardo van Holte: 24 ₧ soluta domino
Georgio van Holte. Testamento domini Nicolai Schulten:
18 ₧ soluta eidem domino doctori Aepino. Iohanni et Hinrico
Garlop: 60 ₧ in vim quitantiae. Otto van Kamp: 24 ₧,
receptum per Petrum Rover. Domino Branth Smidt: 80 ₧
soluta in vim quitantiae per Hinricum Wichman. Magistro
Iohanni Kloeth: 12 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen.

- Domino Gerardo vam Holte: 40 ₧ soluta domino Georgio vam Holte *). Doctori Henningo Kissenbrugge: 17 ₧. Domino Georgio vam Holte: 40 ₧ soluta domino Georgio vam Holte. Testamento Metken van dem Buszke: 14 ₧, receptum per
- 5 Iohannem Ritzenberch prothonotarium. Bernhardo van Winthen: 60 ₧, receptum per Bernhardum van Wynthem. Vicariae in capella sanctae Elizabeth: 6 ₧ soluta Iohanni Ritzenberch. Eidem: 5 ₧ 8 β soluta eidem Iohanni Ritzenberch secretario. Commende sancti Iacobi: 13 ₧ 16 β soluta
- 10 Bernhardo van Winthem. Testamento Heinonis Daberhol: 6 ₧. Memoriae in Summo: 60 ₧, receptum per magistrum Iohannem Rumhert distributorem, 60 ₧ soluta domino Iohanni van Sprekelsenn. Conventui biguttarum in Hamborch: 48 ₧ per Petrum Rover. Religiosis in Marienwolde: 36 ₧ per
- 15 Iohan Kop in vim quitantiae. Domino Hinrico Ritzerth: 80 ₧ soluta per Luderum Schulten. Domino Theoderico Elszer: 80 ₧. Commendae ad sanctum Georgium domini Warneri Hintzen: 7 ₧ 4 β. Thomae Koppen: 12 ₧ soluta Hinrico Schulten per Petrum Wiszken wantbereder. Domino
- 20 Iohanni Wetken: 40 ₧ soluta Luce Bekeman nomine Andreae Frotzen heredum. Vicariae domini Hinrici Schlaggen: 24 ₧ soluta Ioanni Bortio. Domino Iohanni Rantzouwen: 120 ₧ soluta in vim quitantie; Iacob Rantzo recepit. Commendae Hans Hertiges: 9 ₧ soluta domino Iohanni Schulten. Magistro
- 25 Ioachim Sommervelth: 56 ₧ soluta eidem praesenti. Annuae Bestenborstels: 30 ₧ soluta eidem per Gerlevum Langebeken. Conventui biguttarum in Hamborch: 17 ₧ 12 β soluta eidem per Liborium Hoppen. Calendae in Summo: 28 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Petro Rover:
- 30 40 ₧ soluta Petro Rover presente. Testamento Lutken Buringes: 16 ₧ per dominum Iohannem Hulpe proconsulem. Eidem testamento Lutken Buringes: 16 ₧ soluta eidem domino Iohanne Hulp. Agnethae relictæ domini Brandonis Smidth: 128 ₧ soluta in vim quitantiae. Elseben relictæ domini
- 35 Hinrici Gerdes: 128 ₧ soluta in vim quitantiae. Stipendio

*) Erat erratum in transcriptione.

magistri Mauritii Witten: 24 ₧, receptum per magistrum Simonem Witten. Alteri stipendio ejusdem magistri Mauritii: 24 ₧, receptum per magistrum Simonem Witten. Vicariae sancti Iacobi ad altare Crucis: 8 ₧. Annae Hugen: 60 ₧. Domino Casparo van Schoneck: 60 ₧ soluta in vim quitantie per Iohannem Parkentyn. Domino Hinrico Gerloep: 80 ₧ soluta in vim quitantiae. Everhardo Hugen: 48 ₧ soluta ejus vidue per Hermannum Wetken. Testamento Conradi Maneken: 6 ₧ soluta domino Ioachimo Moller. Commendae altaris sanctae Catharinae: 6 ₧ soluta magistro Iohanni Rumhert. Ioachimo Wullenwever in Perleberge: 30 ₧ soluta per Reyneken Reynekens. Arnoldo Hentzeke in Perleberge: 30 ₧ soluta eidem per Reyneken Reynekens in vim quitantiarum. Commendae in templo sancti Petri: 3 ₧ 12 ♂ soluta Ioanni Bortio. Domui sancti Georgii: 160 ₧ soluta magistro Arnoldo scribe curie. Domino Gerekinio Pawel: 72 ₧ soluta Christophero van Winthem in vim quitantiae. Domino Georgio Tobinck: 40 ₧. Casparo Fuchs: 60 ₧ soluta Iohanni Cop ipsius nomine. Liberis domini Alberti Westeden: 12 ₧ soluta eisdem per Diricum famulum. Commendae sanctae Apoloniae in Summo: 6 ₧. Horistis in char: 2 ₧ 8 ♂. Abel Bockwolden: 24 ₧ soluta meretrici per Thomam Beke-man. Commendae prepositurae: 10 ₧ 2 ♂ soluta eidem per Matthiam Wetken. Fabricae in Summo: 13 ₧ 16 ♂ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Domino Marco et magistro Ioachimo Luscowen: 180 ₧ solutum magistro Ioachimo Luscowen. Georgio Vageth: 22 ₧ soluta Iohanni Cop ipsius nomine. Domino Casparo Schonek: 45 ₧ soluta sunt eidem per Iohannem Perchentyn de tribus quartalibus anni; post hac solventur annuatim 60 ₧. Agnetae relictae Brandonis Smidt: 54 ₧ soluta in vim quitantiae per Hinricum Wichman. Domino Gerekinio Pawel: 72 ₧ soluta in vim quitantiae. Redditus perpetui in Hamborch Ioannis et Nativitatis: 2786 ₧ 16 ♂. Vicariae domini Heynonis de Hachede: 2 mal 6 ₧ 8 ♂ (soluta domino Aepino doctore). Commendae domini Simonis de Utrecht: 8 ₧. Eidem: 9 ₧ 12 ♂. Domui hospitalis sancti

- Spiritus: 6 ₧ 8 β soluta Georgio van Wynthem. Testamento domini Ioannis Benuin: 64 ₧, receptum per dominum Iohannem de Sprekelszenn. Commende ad sanctum Georgium: 6 ₧. Domino Hinrico Moller: 24 ₧ soluta Ioachimo
- 6 Salszborge. Domino Iohanni de Sprekelszen: 16 ₧. Domino Alberto Lutowen: 2 mal 16 ₧ (soluta juratis Mollensibus in vim quitantie). Geszke Reinstorpes: 100 ₧, per Paulum Rumbert receptum. Domino Hinrico Moller: 48 ₧, receptum per Ioachimum Salszborch. Hans Hanses: 40 ₧, receptum
- 10 per Fredericum magistrum equorum. Elsabe van der Hove: 12 ₧, receptum per Hermannum Kroger. Nicolao Witten: 40 ₧, receptum per Iohannem Roden. Vicariae Heinonis de Hachede: 8 ₧ soluta domino Iohanni Aepino doctori. Vicariae Bisthorsth senioris: 6 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen.
- 15 Monasterio predicatorum: 24 ₧. Domino Theoderico Elver: 64 ₧ soluta per Nicolaum Korvemaker in vim quitantie. Magistro Iohanni Kloeth: 6 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelszen. Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Iohannis Reineken: 36 ₧ soluta testamento magistri
- 20 Iohannis Reyneken per dominum Iohannem van Sprekelsen. Domino Iohanni de Sprekelsen: 18 ₧. Domino Bartoldo de Reno: 28 ₧. Eidem: 8 ₧ relictæ Ioachini Bekendorpes per Diricum famulum. Commendæ ad sanctum Georgium: 7 ₧ 4 β. Domino Iohanni Wethken: 2 mal 10 ₧ soluta viduae.
- 25 Marienwolde: 60 ₧ in vim quitantie per Iohannem Kop. Testamento Iohannis Kotlouwen: 50 ₧, receptum per dominum Ioachimum Sommerfelt. Haeredibus domini Iohannis Krusen: 60 ₧, receptum per Conradum Krusen. Thomae Koppen: 2 mal 24 ₧. Domino Ludolpho Slichten: 6 ₧, receptum per magistrum
- 30 Hinricum van Broke nomine Hinrici Wackerhagenn. Claves Grimen: 24 ₧ per Ioachimum Arendes. Domino Ioachimo Nigelen: 40 ₧. Haeredibus Iacobi Schroders: 240 ₧, receptum per Petrum Rover. Prebende Luneburgensi: 15 ₧. Commendæ sancti Spiritus: 6 ₧, receptum per Georgium van Winthem.
- 35 Prebende domini Iohannis Hulp: 12 ₧. Vicariae sancte Catharine in Summo: 9 ₧ 12 β. Otto van Campe: 60 ₧, receptum per Petrum Rover. Commendæ in ecclesia sancti

Iacobi: 7 ₧ 4 ^q soluta Bernhardo van Winthem per Diricum famulum camerariae. Testamento Lutken Baken: 60 ₧. Domino Iohanni Haker: 80 ₧. Hinrico Koller: 120 ₧, per Henningum Mathisen receptum. Casparo Fuchs: 40 ₧. Domino Wulffgango van Utenhaven: 200 ₧. Ioachim Branth: 60 ₧ soluta eidem praesenti. Vicariae in Groden: 5 ₧ soluta Iohanni Ritzenberge possessori. Domino Iohanni Rantzouwen: 96 ₧ soluta in vim quitantie per filium. Domino Iohanni Rantzowen: 240 ₧ soluta eidem in vim quitantiae. Casparo Rantzowen: 288 ₧. Senatui in Mollen: 96 ₧ eidem per Gerardum Nygebur in vim quitantiae. Ioachimo Brande: 40 ₧ soluta eidem praesenti. Domino Georgio Thobinck: 80 ₧. Redditus victalicioꝝ in Hamborch Pasce et Michaelis: 146 ₧.

Alleken Koldehaves: 8 ₧ per Diricum, 8 ₧ soluta eidem Alken presenti. Hilleke van Offen: 8 ₧, receptum per dominum Georgium Platen. Relictae Ioachim Elrenhoff: 2 mal 6 ₧ (soluta per dominum Ioachim Sommerfelt). Anneke Billems: 8 ₧, receptum per Theodoricum famulum. Hans Dudesche: 56 ₧ soluta eidem per Christofferum Snepell. Wobbeke Omszen: 30 ₧ soluta marito ejusdem. Geszke Backers *): 2 mal 8 ₧ per Diricum.

Redditus victalicii capellae scharkercken: Vacat. Ioannis et Nativitatis: 76 ₧.

Hans Hessen: 32 ₧ soluta Lucie ejus uxori. Relictae Ioachim Elrenhoff: 2 mal 6 ₧ soluta domino Ioachimo Sommerfelt. Heinoni Lockerman, Geszken ejus uxori: 16 ₧ soluta vidue presenti. Geszke Backers *): 2 mal 8 ₧.

Redditus victalicioꝝ in Lubeck Pascae et Michaelis: 14 ₧ 4 ^q.

*) Zettel: Nota dat Gescken Backers uth des rades husze, van hern Iohan Rantzowen gekofft, van ethlichen jaren de rente beth up datum inclusive uthgegeven syn, de hern Iohan Rantzowen tho betalende und eme tho kortende geboeren. De lateste rente is betalt feria 6 post Margarethe (Juli 17) anno 45 und schall in der rente up Trium regum gekortet unde derhalven eyn secretarius geschigket werden. Item Gescken Backers betalt 8 ₧ de Michaelis termino anni presentis 45. Item Gescken Backers betalet 8 ₧ Pasche anni 46.

Taleken Vagedes: 4 ℥ 4 β per Asmus Husstein soluta, 4 ℥ per magistrum Martinum Goebel. Taleken Vagedes: 2 ℥ per Asmus Husstein soluta, 4 ℥ per magistrum Martinum Goebel. Redditus victaliorum in Lubeck Ioannis et Nativitatis: 24 ℥ 16 β.

Anne Ratken: 2 mal 4 ℥. Eidem: 2 mal 2 ℥ 16 β (per Martinum Gobell). Anna Suren ^{a)}): 5 ℥ 12 β apud Martinum secretarium, 5 ℥ 12 β per Theodoricum famulum ^{b)}).

Ad precium familiae: 1549 ℥ 4 β.

- 10 Phisico doctori Iohanni Wolmer ^{a)}): 4 mal 18 ℥. Magistro Iohanni Ritzenberch: 3 mal 8 ℥, 8 ℥ 8 β. Magistro Martino Goebell: 3 mal 8 ℥, 8 ℥ 8 β. Magistro Alexandro Spies: 2 mal 60 ℥; vide tabulam. Hans Barnefleth: 4 mal 4 ℥ 16 β. Hinrick de kock: 4 mal 2 ℥. Iohan Hille: 4 mal 9 ℥.
  - 15 Ortgisz Koeler: 4 mal 4 ℥ 16 β. Herman Moller: 4 mal 4 ℥ 16 β. Hinrick Geistmeyer: 3 mal 9 ℥, 4 ℥ 16 β. Otto Schouwenborch: 4 mal 9 ℥. Bastian hoffsmidth: 4 mal 4 ℥ 16 β. Hinrick Pawelszen: 3 mal 9 ℥, 4 ℥ 16 β. Hinrick Pingesten: 2 mal 9 ℥, 2 mal 4 ℥ 16 β. Ludtke Bruns: 2 mal
  - 20 9 ℥, 2 mal 4 ℥ 16 β. Frederick Hoyer: 4 mal 9 ℥. Pawel Isendorp: 2 mal 4 ℥ 16 β, 2 mal 9 ℥. Gerdt Dabelstein: 2 mal 9 ℥, 2 mal 4 ℥ 16 β. Franz Raven: 4 mal 4 ℥ 16 β. Henningk Danneman: 4 mal 9 ℥. Marcus Holste: 4 mal 4 ℥ 16 β. Iasper Wegener: 4 mal 4 ℥. Iosth Tilleman: 4
  - 25 mal 9 ℥. Peter Sprengpill: 4 mal 9 ℥. Baltzer van Hultzen: 4 mal 9 ℥. Clawes Ruther: 4 mal 10 ℥. Hans Mekelenborch: 3 mal 9 ℥, 4 ℥ 16 β. Mathias Fincke: 4 mal 9 ℥. Hans Lemmegow: 4 mal 9 ℥. Ulrich van Horneborch: 4 mal 9 ℥. Lambert Boeselman: 4 mal 9 ℥. Stabulario: 4
  - 30 mal 12 β. Summa hujus: 1039 ℥ 8 β.
- Structurario: 16 ℥ structurario Christiano Schelen. Scriptori: 4 ℥ scriptori curiae structurae. Tidtken Moller: 2 mal 20 ℥. Carpentario: 4 mal 3 ℥. Hoppenmeter: 4 mal 3 ℥ 4 β. Hans Roleke: 4 mal 4 ℥. Iochim Koeler: 4 mal 4 ℥.

^{a)} Vacat.

^{b)} Summa primae partis libri expositorum: 23,962 ℥ 12 β 4 1/2 3/4.

Pincernae: 4 mal 4 ℔. Muratori, dem decker: 4 mal 16 β.
 Thomas Fedderszen: 1 ℔ 12 β. Carsten Schelen: 4 mal
 3 ℔. Vigili in turri: 6 ℔ 8 β, 3 mal 6 ℔. Fontem respicienti:
 4 mal 1 ℔. Purganti apud portam: 4 mal 1 ℔. Hans Kolck-
 man: 4 mal 4 ℔. Heine Kroen: 4 mal 2 ℔. Dirick Reymers: 5
 4 mal 2 ℔. Dirick Baesche de steinbrugger: 1 ℔ 8 β. Clawes
 Huck: 4 mal 4 ℔. Custodi: 4 mal 1 ℔. Hans Hessen: 4 ℔
 16 β. Hans dem blydecker: 4 mal 2 ℔. Heine Leseman *):
 4 mal 2 ℔. Hermen Wickhorst: 4 mal 2 ℔. Hinrick Grote:
 4 mal 2 ℔. Hinrick Heitkamp: 4 mal 2 ℔. Henningk Heit- 10
 man tabellario: 4 mal 2 ℔. (Albert Hardelant,) Dirich West-
 hoff tabellario: 4 mal 2 ℔, Iohan Posteyenbecker: 4 mal
 2 ℔, Luder Krudup bussenschutte: 4 mal 6 ℔. Hinrick
 Bruus: 4 mal 2 ℔. Cordth Louwenborch: 4 mal 2 ℔. Hans
 Kock: 4 mal 1 ℔. Peter Withback: 4 mal 2 ℔. Tonniges 15
 Hoffman: 4 mal 2 ℔. Matz Gardian: 4 mal 6 ℔. Hans
 Gade: 4 mal 6 ℔. Hinrick Krickeboem: 4 mal 1 ℔. Berndt
 Rodewolth: 4 mal 2 ℔. Herman Golia: 4 mal 6 ℔. Peter
 Sandtman: 4 mal 4 ℔. Summa hujus: 464 ℔ 4 β.

Ad pretium musicorum: 22 ℔ 16 β. 20

Hans Ebberdes: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz,
 Pasce; 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔ 4 (β) convivium vernale; 1 ℔
 4 β, Michaelis; 1 ℔ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Cordt
 Ielckers: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz, Pasce;
 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔ 4 β ad convivium vernale; 1 ℔ 4 β, 25
 Michaelis; 1 ℔ 4 β; 8 β offertorium. Henninck Dithmers:
 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz, Pasce; 1 ℔ 4 β,
 Iohannis; 1 ℔ 4 β ad convivium vernale; 1 ℔ 4 β, Michaelis;
 1 ℔ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.

Citharistis in locum lutanistarum: 22 ℔ 16 β. 30

Iochim Berlin: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz,
 Pasce; 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔ 4 β ad convivium vernale;
 1 ℔ 4 β, Michaelis; 1 ℔ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.
 Dominicus Pale: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz,
 Pasce; 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔ 4 β ad convivium vernale; 35

*) Vacat.

1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.
 Hans Iungerman: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β staddantz,
 Pasce; 1 ₧ 4 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β ad convivium vernale;
 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.

5 Ad huram famulorum: 76 ₧ 16 β.

Pincernae: nihil. Coquo dominorum: 2 mal 2 ₧. Heine
 Leseman: 2 mal 2 ₧. Hinrick Grote: 2 mal 2 ₧. Herman
 Wickhorst: 2 mal 2 ₧. Cordth Ielckers: 2 mal 2 ₧. Iochim
 Berlin: 2 mal 2 ₧. Dominicus Pale: 2 mal 2 ₧. Carsten
 10 Schele: 2 mal 2 ₧. Hans Hesse: 4 ₧ 16 β. Henningk
 Heithman tabellario: 2 mal 2 ₧. (Alberth Hardelanth.)
 Dirick Westhoff tabellario: 2 mal 2 ₧. Hinrick Heithkamp:
 2 mal 2 ₧. Cordth Louwenborch: 2 mal 2 ₧. Peter Witback:
 2 mal 2 ₧. Tonniges Hoffman: 2 mal 2 ₧. (Hans Iunger-
 15 man,) Andreas Zuckenhusen: 2 mal 2 ₧. Berndt Rodewolth:
 2 mal 2 ₧. Herman Golia: 2 mal 4 ₧.

Pro vestitu familiae: 672 ₧ 8 β 6 ḡ.

Magistro Iohanni Ritzenberch: 10 ₧. Magistro Martino Goe-
 bell: 10 ₧. Magistro Alexandro Spies: 10 ₧. 6 ₧ pro vestitu
 20 pincernae. 1 ₧ 12 β pannirasori. 134 ₧ 17 β pro vestitu
 magistri Alexandri, ejus substituti et octo famulorum eque-
 strium cum domino Matthia Reders senatore et belli con-
 siliario contra ducem Henricum Brunswicensem et comitem
 de Rithberge missorum. Ad solitum vestitum: pro 7 peciis
 25 panni Anglicani albi, qualibet pecia pro 32 ₧ empti, et pro
 tinctura earundem 56 ₧ 14 β et pro adaptatione 16 ₧ 16 β
 soluta; item pro 2 peciis nigri panni Anglicani, qualibet
 pecia pro 46 ₧: summa 326 ₧ 6 β. Pro quinque peciis panni
 Hornsches, qualibet pecia pro 17 ₧: summa 68 ₧. Pro
 30 duabus peciis Hardewykers, qualibet pecia pro 11½ ₧: summa
 18 ₧ 8 β. Pro sex peciis grisei panni, qualibet pecia pro
 6 ₧ et 6 β comparatis (!): summa 30 ₧ 12 β. 49 ₧ 13½ β pro
 vestitu Iohannis Ritzenberges secretarii, ejus substituti et
 familiaris unius equestris ad comitia Wormacentia in negotio
 35 contributionis Turcae expeditorum. 1 ₧ additum ad vestitum
 Hermanni Gobel. 6 ₧ pro vestitu structurarii.

Pro diversis notabilibus: 1129 ₧ 16 β 8 ḡ.

12 ₰ magistro Hinrico vam Broke licentiatō de termino
 Pasce. 62 ₰ pro bobus Paschalibus. 75 ₰ 18 β donata sunt
 in quadraginta quinque daleris et tribus tonnis cerevisie
 Hamburgensis donatis Iohanni Forster cancellario Lune-
 burgensi et ejus uxori. 7 ₰ 15 β 4 ℥ pro liberis expensis 5
 domini Rolandi N., legati regis Francie, soluta Elisabet
 Meyneken. 28 ₰ 16 β soluta sunt domino Ioachimo Sommer-
 feldt senatori de ipsius habitatione magistro Alexandro
 concessa. 12 ₰ magistro Hinrico vam Broke de termino
 Iohannis. 23 ₰ 18 β pro expensis in diversorio comitis 10
 Iohannis de Schouwenborch vidue Iodoci Rovers et pro sex
 tunnis cerevisiae eidem donatis soluta. 88 ₰ 8 β 4 ℥ pro
 liberis expensi domini Adolphi principis nostri soluta magistro
 Iohanni Garleffstorp. 21 ₰ 10 β pro sumptu per dominos
 consules et senatores cum duobus licentiatīs et satellitibus 15
 eorundem ad inspectionem fluminis Albiaci etc. deputatorum (!)
 facto. 105 ₰ in 70 Ioachimicis donata sunt domino Melcher
 Nickel jurium licentiatō accersito e Lipsia in causa con-
 trovertente inter dominum Ottonem principem Luneburgensem
 et senatum. 3 ₰ donata sunt Iohanni ejus famulo in 2 daleris. 20
 28 ₰ 18 β pro sumptu ejusdem domini doctoris soluta domino
 Ioachimo Moller. 1 ₰ 17 β 4 ℥ pro liberis expensis Iacobi
 de Ietzen huc misso ab Alberto duce Magnopolensi in causa
 navigationis in Albi. 12 ₰ soluta magistro Hinrico vam
 Broke licentiatō nomine stipendii de termino Michaelis. 25
 60 ₰ donata sunt domino doctori Francisco Phyll cyndico (!)
 pro introitu suo et protectione acceptationis. 7½ ₰ donata
 sunt scribae doctoris Levini de Embden, qui operas senatui
 in scribendo praestitit. 27 ₰ 8 β soluta domino Ioachimo
 Moller senatori pro expensis domini doctoris Francisci Pfeilen. 30
 69 ₰ 15 β pro sumptu doctoris Francisci Pylen vocati huc,
 ut a senatu prosyndico acceptaretur, juxta computum Matthiae
 Fincken. 24 ₰ Iohanni Roden probatori numiszmatum de
 an(n)o praesente. 120 ₰ donata sunt magistro Alexandro Spheis
 secretario juxta conventionem dominorum prothoconsulum 35
 cum eodem factam, in qua se obligavit, quamdiu se utendum
 prebiturus eszet, nemini principum aut civitatum in vita

sua servitutum ~~essze~~ preterquam huic civitati. 12 ℥ magistro Hinrico van deme Broke licentiato de termino Nativitatis. 111 ℥ tribus vicibus soluta sunt magistro Iohanni Arendes pro sumptu suo et ad computum mercedis in causza Bremensi. 8 ℥ 16 β 8 ℥ pro 2 tunnīs cerevisiae et piscibus honoris causa donatis dominis Francisco Saxoniae et domino Georgio Magnopolensi ducibus. 60 ℥ donata sunt doctori Adam Snidewint, qui in causza Iszlandica missus fuit ad regem Daniae. 38 ℥ 14 β pro 1½ am vini et 6 tunnīs cerevisiae Hamburgensis donati(s) domino Otthoni comiti Schowenburgensi. 9 ℥ 12 β donata cantzellario comitis Frisie Orientalis pro confirmatione privilegiorum. 28 ℥ soluta sunt pro restitutione cynes evers, quae adempta et addicta fisco erat per dominos theolonii, ad sollicitationem secretarii episcopi Bremensis magistri Conradi Geverdes.

Ad diversa: 488 ℥ 19 β .

16 β pro solda certi instrumenti soluta magistro Dirico N. notario capituli. 35 ℥ 2 β pro expensis factis in Lubeck per Ioachimum Rentzel, Iohannem Rode et Ioachimum van Collen, cum deliberatur de moneta per civitatum monetarios. 16 β 5 ℥ pro sumptu Erici Schutten in Stadis. 9 ℥ pro 9 mensuris ligni, quibus 6 incantatrices sunt combuste. 15 β pro fenestris donatis Liborio Hoppen prolocutori. 10 ℥ 4 β pro sumptu Iohannis Kalckman missi ad emptionem naviculae, seidenschepē nuncupatae. 24 ℥ Iohanni Roden probatori numismatum de preterito anno. 2 ℥ 4 β pro sumptu Heinen Kroen facto in presentandis bobus Paschalibus in Luneborch. 3 ℥ 15 β donavimus secretario Lubicensi magistro Sebastiano Ersam pro certis literis huc destinatis. 15 ℥ donata sunt magistro Wulfgang Grevental, qui conditionem secretarii ambivit. 16 β cloacario, Iohannis. 20 ℥ soluta praconi carnifici pro sumptu et stipendi(o) supplicii octo nocentium supplicio adfectorum. 5 ℥ 8 β pro restantia quadam. 7 ℥ 10 β donata sunt magistro Iohanni Rumbert in causa Bremensi bis misso Stadis. 4 ℥ 10 β donata sunt cancelarie Lubicensi pro descriptione certarum literarum, vulgo de verwetinge. 25 ℥ 6 β 6 ℥ soluta sunt fusori canterarum Elero Kremer

pro reparando vulgo der wyнкannen juxta computum per pincernam exhibitum. 2 ₰ 8 β pro sumptu Ioachimi Alerdes facto in arrestandis navibus in Albi. 1 ₰ 4 β pro pictura valli rotundi ante portam Alstriae. 1 ₰ 12 β vor slick vor de vorsettinge tho slande. 2 ₰ 1 β pictori pro renovatione duarum mensarum. 7 ₰ 3 β 11 ½ pro evacuatione cloacae in aedibus magistri Alexandri Spheis. 11 ₰ 1 β 8 ½ pro tegumento laneo empto ab Hermanno Schelen ad usum currus dominorum soluta Christophero van Wynthem. 62 ₰ 8 β soluta sunt Nicolao Bolten capitaneo, qui civitati inser-vivit ad duos menses cum dimidio. 12 ₰ soluta sunt adhuc eidem pro favorabili discessu. 2 ₰ 6 β pro vectura vini et cerevisie Embeccensis in Segeberge et Itzehow. 3 ₰ pro vidimo Lubicensi missa cantzellariae. 7 ₰ 7 β propinata obsidibus gregariorum militum. 1 ₰ 8 β pro 12 novis sellis ad usum novi cenaculi. 9 ₰ 16 β vor 1 korff Frantz glasses tho der schrивerie. 4 β soluti pro 200 clavis emptis per Petrum Wissen thon ramen. 2 β pro 100 clavis ad usum eundem. 7 ₰ soluta Petro Kroeger pro clavis to den ramen et aliis necesszariis reparationibus. 6 ₰ 8 β pro victu unius avis combustae, quae fuit saga. 3 ₰ 15 β pro equo in Minden ab egroto Lamberto comite magistri Alexandri relicto et huc perducendo soluta Henningo Heitman. 5 ₰ 4 β pro tredecim nocentium accusatione supplicio adfectorum soluta Liborio Hoppen. 2 ₰ 8 β pro stipendio ipsius. 1 ₰ 4 β donata sunt eidem pro industria. 15 ₰ 4 β pro tribus cupreis tegumentis, vulgo vurstulper, habente (!) in pondere 83 libras, qualibet libra pro 4 β computata, soluta Michaeli Wilhelm. 4 ₰ 1 β ad Carnisprivium famulorum equestrium. 36 ₰ anno superiore de wanthramen inscripta sunt, sed tamen propter defectum non accepta ideoque hic inscripta sunt. 8 ₰ sigillatori. 17 β custodi in Summo pro pulsu companae ad lectionem plebiscitorum. 18 ₰ pro mensa Erii scribae curiae structurae de semiduobus annis. 9 ₰ adhuc de duobus annis superioribus data sunt Erii scribae eidem. 41 ₰ 5 β soluta sunt per detractionem pannorum preparatoribus pro claveris et ceteris instrumentorum confectionibus,

wolen (²) et id generis aliis, pertinentibus ad ramen. 4 ₰ testamentorum collectori domino Laurentio Nygebur. 2 ₰ 10 β decem famulis ante praetorium ad calceos. 16 β famulis domesticis ad Carnisprivium. 2 ₰ vor twe laken tor dracht
 5 to beredende. 32 ₰ 13 β deme kimere pro diversis et duabus tunnis marinis.

In negotio foederis religionis caussa initi:
 10,523 ₰ 17 β 3 ½.

7 ₰ 10 β Henningo in Wormatia ad Iohannem Ritzenberch.
 10 9147 ₰ 12 β in 6098 daleris 10 grosszen, quolibet dalero pro triginta solidis computato, missa sunt in Brunswigam per Hinricum Geistmeyger et Fredericum Hoyer, familiares equestres, senatui ibidem tradenda, quibus electori Saxonie et lantgravio Hassiae tamquam capitaneis foederis pro-
 15 testantium solvimus juxta taxam nostram contributionem majorem tertii duplicis mensis juxta quitantiam senatus Brunswicensis et dominorum capitaneorum praedictorum super eadem summa dandam, et conversa est haec pecunia ad defensionem bellicam contra ducem Hinricum Brunsz-
 20 wicensem, quando tentavit ditionem suam contra sequestrationem a caesare initam cum confederatis protestantium et contra edicta caesarea ditionem suam (!) recuperare et confederatos invadere, sed Dei beneficio mirabili una cum filio Carolo captus est. 37 ₰ 17 β pro sumptu Hinrici Geist-
 25 meigers et Frederici Hoyers transportantium terciam duplicis mensis in Brunswick. 142 ₰ 10 β missa sunt in Wulffenbittel ad solvendam contributionem nostram pusillam conprobatam Wormatiae in comitiis ad sustinendos sexcentos equites. 16 ₰ pro sumptu equitum ducis Ernesti ad salvum
 30 conductum ejusdem contributionis majoris duplicis deputatorum. 32 ₰ conversa sunt ad conscribendos (!) centum et duorum stipendiariorum numerum ad expeditionem contra ducem Brunswicensem, qui statim capto duce dimissi sunt. 468 ₰ 11 β pro sumptu domini Matthiae Reder senatoris et
 35 belli consiliarii et magistri Alexandri Speis cum octo famulis equestribus adversus dominum Henricum ducem Brunswicensem et ejus filium Carolum Victorem in subsidium

domini lantgravii expeditorum. 1 ℥ 13 β cuidam tabellario. 240 ℥ honoris causa donata sunt domino Matthiae Reder senatori, quibus se armaret et instrueret ad suprascriptam expeditionem, in qua suscepit officium belli consilarii nomine civitatis in bello contra ducem Brunswicensem administrandi. 346 ℥ 12 (β) 3 ℥ pro sumptu Iohannis Ritzenberges secretarii cum duobus famulis missi ad comitia Wormacientia in negotio foederis. 83 ℥ 12 β pro sumptu Iohannis Boetkers substituti a Iohanne Ritzenberch in iisdem comitiis relictis scriptorum et actorum causa. 10

Ad turrim Novi Operis: 80 ℥ .

2 mal 40 ℥ soluta sunt Hinrico Schowenborch.

Ad structuram ibidem: Nihil.

Ad castrum Ritzebuttel: 539 ℥ 10 β 11 ℥ .

517 ℥ 11 β 11 ℥ expensa sunt hoc anno ad defensionem arcis Ritzebuttels pro stipendio et sumptu nautarum iusti numeri et pro mercede tabellariorum, quando gregarii pedites et equites duce Christophero van Friszberch invadebant et opprimebant terram Hadeleriam. 15

Ad structuram ibidem: 446 ℥ 3 β 8 ℥ . 20

179 ℥ 16 β soluta domino Vincentio Moller capitaneo ibidem pro diversis reparationibus per eundem anno preterito juxta suum calculum exposita et computata et ob impedimenta certa ante Petri (Febr. 22) dominis camerarie non exhibita neque tum inscripta; actum feria 2 post Quasimodogeniti (Apr. 13). 266 ℥ 7 β 8 $\frac{1}{2}$ ℥ conversa sunt hoc anno praesente ad structuram hujus arcis juxta computum domini Vincentii Mollers praefecti arcis et juxta librum castrorum. 25

Ad usum Tollenspicker: 80 ℥ 15 β 11 ℥ pro reparatione des strackes in Eyszingen. 30

Redditus in Eislingen: 9 ℥ 12 β presentatum domino Helmoldo Wendelo juxta quitantiam suam.

Ad castrum Bergerdorp: Nihil.

Ad structuram ibidem: 99 ℥ 1 β 6 ℥ pro reparatione arcis Bergerdorpe et aggeris prope Lehevelde, sarrani et aedificii castrensis juxta computum domini Dithmari Kolen praefecti arcis. 35

- Ad usum Glindes mor: 88 ₰ 13 β 1 ⚭.
 4 mal 12 ₰ domino Iohanni Rodenborch. 12 ₰ 3 β 5 ⚭,
 conversa sunt hoc anno ad structuram hujus arcis praefecto
 domino Iohanne Rodenborch prothoconsule.
- 3 Pro pergameno et papiro: 30 ₰ 19 β.
 2 ₰ 12 β pro una decade pergameni boni soluta Carsten
 Plotzen. 9 ₰ pro 6 decadis pergameni Luneburge parati.
 decade pro 30 β soluta. 3 β pro duobus libris papiri. 19 ₰
 4 β pro 13 risis papiri soluta Iohanni Schweder.
- 10 Ad usum Ossen-, Billen- et Vinckenwerders: Nihil.
 Solvenda de Billenwerder: 16 ₰ 8 β
 8 ₰ 8 β choralibus, 8 ₰ Goetken Heitman.
 Ad usum Woldorp: 72 ₰ 5 β 8 ⚭.
 20 ₰ pro salario venatorum. 22 ₰ 6 β pro diversis venationibus.
- 15 Pro retibus venaticis nihil. 15 ₰ 6 β ad protectiones domi-
 norum. 8 ₰ 12 β pro diversis. 6 ₰ 1 β 8 ⚭ pro expensis
 factis circa novam piscinam in campo Landtbek(es).
 Ad usum Hamme: 56 ₰ 15 β.
 8 ₰ pro salario des vagedes. 1 ₰ 4 β pro vestitu. 47 ₰ 11 β
 20 pro aggeratione, plaggegelt et aliis sumptibus expositis per
 dominos Ioachimum Moller et Ioachimum Holthusen.
 Ad usum Fulsbutt: Nihil.
 Ad cistas stolidorum: Nihil.
 Histrionibus: 28 ₰ 5 β variis principum tabellariis et
 25 tibicinibus per dominos theolonii donata.
 Ad bombardas: 870 ₰ 18 β 7 ⚭.
 299 ₰ 8 β pro 1622 ₰ schlangenkrudt, pro quolibet florino
 6½ ₰, soluta Hermannu Wan. 95 ₰ 4 β pro 357 ₰ rörkrudt,
 4½ ₰ pro floreno, soluta eidem, superadditis tamen 2 ₰ 8 β
 30 adhuc in den koep. 124 ₰ 16 β pro 728 ₰ pulveris bombar-
 dici, pro quolibet aureo 7 ₰ empto (!). 94 ₰ 15 β 6 ⚭ pro 13
 schippunt 5 lispunt 7 marckpunt, quodlibet schippunt 9 marcis,
 globorum. 94 ₰ 18 β 6 ⚭ pro 15½ schippunt 6 lispunt 9
 marckpunt globorum ferreorum, quodlibet schippunt pro 8
 35 marcis soluta Hansze Keinerer. 18 ₰ pro tribus novis barsis
 soluta eidem. 4 ₰ 12 β pro diversis ferramentis ad structuram
 domus bombardarum soluta fabro grosszo Borcherdo Zellen.

22 ₰ 11 ꝰ 8 ᛗ pro ferramentis ad refectionem domorum laterum soluta Iohanni Graven. 116 ₰ 12 ꝰ 11 ᛗ pro salpeter, tho bindende et aliis variis expensis ad domum bombardarum iuxta computum domini Ioachimi Holthusen senatoris factis.

Ad vias lapideas: 59 ₰ 18 ꝰ 4 ᛗ.

14 ₰ 3 ꝰ exposita sunt ad usum desz stenweges ante scharдор nba dem bolme iuxta computum domini Nicolai Hertiges. 35 ₰ 15 ꝰ 4 ᛗ exposita sunt ad reparandas vias lapideas extra portam des danidores iuxta computum exhibitum per Hinricum Schutten. 10 ₰ adhuc conversa sunt ad structuram et reparationem viae lapideae ante stendor una cum 30 ₰ deductis, quod contributa erant e testamento duorum prothonotariorum iuxta titulum superscriptum.

Ad usum librae: 88 ₰ 14 ꝰ 4 ᛗ.

4 ₰ 14 ꝰ 4 ᛗ pro ferramentis ad usum librae soluta fabro subtili. 84 ₰ soluta Ludero Prallen rectori librae civitatis pro salario ipsius et duorum famulorum secundum conventionem cum eodem factam.

Ad usum cranonis: 174 ₰ 16 ꝰ.

4 mal 6 ₰ 14 ꝰ Arndt Slyman. 4 mal 6 ₰ 14 ꝰ Arndt Luders. 48 ₰ Conrado Roleves gubernatori cranonis pro prima dimidietate salarii sui. 6 ₰ 19 ꝰ pro ferramentis soluta fabro subtili. 18 ₰ 5 ꝰ soluta funifici pro diversis funibus ad usum cranonis. 48 ₰ soluta Conrado Roleves de altera dimidietate sui salarii.

Pro cerevisia aliena: 17 ₰ 12 ꝰ.

17 ₰ 12 ꝰ pro duobus vasis cerevisiae Enibecensis donatis principi nostro.

Pro cera: 17 ₰ 6 ꝰ.

17 ₰ 6 ꝰ pro 42 ₰ 3 quartalibus.

Pro gyt et amigdalibus: 70 ₰.

70 ₰ more solito missum ad principem nostrum.

Pro speciebus dominorum: 119 ₰ 11 ꝰ 7 ᛗ per dominos Ioachim Holthusen et Georgium Vilter.

Pro speciebus et confectionibus: 236 ₰ 12 ꝰ.

118 ₰ 4 ꝰ, Petri. 76 ₰ 8 ꝰ, Thomae. 42 ₰ fautoribus apothecae.

Ad usum domus nostrae in Lubeck: Nihil.

Ad usum tunnarum super Albim: 183 ₰ 9 β 10 ḡ.
 31 ₰ 12 β pro sublevatione tunnarum per Iohannem Kolck-
 man facta. 2 ₰ 4 β pro duabus tunnīs liberandis, quae
 defluerunt. 90 ₰ 13 β 4 ḡ pro sex novis catheris ferreis
 5 ad novas tunnās marinas et pro duabus novis tunnīs marinis
 ferramentis confirmandis soluta fabro grosszo Borchardo
 Zellenn. 59 ₰ 6 ḡ pro victualibus et stipendiis ad locandum
 et sublevandum tunnās et partim eciam ad prohibendum
 evectionem frumentorum iuxta computum structurarii et
 10 barsimagistrorum.

Ad expeditionem propter adductionem boum
 et frumentorum: 1388 ₰ 19 β 3 ḡ.
 29 ₰ 4 β soluta 13 nautis cum schapha, qui quatuor heldo-
 madas Petro Sandtman in eodem negotio inservierunt. 49 ₰
 15 17 β pro soldia et sumptu 12 nautarum ad 7 hebdomadas et
 ipsius schaphe hura tradita per Diricum Hansz Ruwen. 16 ₰
 2 β soluta 13 nautis et pro solario schaphe, qui duas septi-
 manas et 2 dies avectionem frumenti impediverant. 159 ₰
 17 β 10 ḡ pro victualibus der ever octies ad eundem usum
 20 emissis (!). 5 ₰ pro 5 mensuris lignorum per structurarium
 ad usum navium exhibitis. 49 ₰ 4 β pro stipendio 9 nautarum
 et trium everorum expeditorum cum navi tunnarum Petri
 Sandtmans. 6 ₰ pro stipendio 9 nautarum cum evero Petri
 Sandtmannes expeditorum diebus octo. 49 ₰ 19 β soluta sunt
 25 15 nautis expeditis ad avectionem frumenti super Albim 7
 septimanas. 5 ₰ 4 β 9 nautis cum schapha ad eundem usum
 emissis 8 dies. 96 ₰ pro stipendio nautarum 23, qui partim
 20, partim 17 hebdomadis, partim paucioribus inservierunt
 in parva navi tunnarum ad prohibendum avectionem frumen-
 30 torum. 163 ₰ 2 β pro stipendio diversorum nautarum cum
 exigua navi tunnarum Iohannis Kolckmannes expeditorum
 ad prohibendam avectionem frumentariam, qui a die Conver-
 sionis Pauli (Jan. 25) usque ad Corporis Christi (Juni 4)
 prohibitioni incubuerunt. 19 ₰ 2 ḡ insumpsit in tribus
 35 expeditionibus parvis Iohannes Kolckman cum exigua navi
 tunnarum. 12 ₰ soluta Iohanni Kolckman barsimagistro pro
 stipendio 20 hebdomedarum, qualibet hebdomeda 12 β. 208 ₰

14 β 4 ℔ pro stipendio Ioachimi Alerdes et Ioachimi Doderhoffes et diversorum nautarum, qui tribus everis per aestatem, hebdomedis scilicet 26, in Albi prohibuerunt evectionem frumentorum et triticum et siliginem adduxerunt, juxta computum domini Mathiae Rede(r)s, domini theolonii. 519 ℔ 5
 14 β 11 ℔ pro diversis victualibus, partim de curia structurae expositis, partim per dominum Matthiam Roder senatorem comparatis ad undecies Ioachimium Alerdes et Ioachimium Doderhoff cum una hamenschepet et duobus everis expediendum toto aestatis tempore ad evectionem frumentorum 10
 prohibendam, juxta structurarii et domini Mathiae computum.

Damnum passum: 195 ℔ 10 β 6 ℔ .

7 $\frac{1}{2}$ ℔ perdita sunt in pecunia de theolonio apud cives restante. 8 β defecerunt in loculis e Hamme et Horne. 12 β defecerunt in pecunia de theolonio comitum Holsatiae. 1 ℔ 7 β pecunia 15
 adulterina et coronata, una falsa. 42 ℔ 16 β 6 ℔ detracta sunt camerariae de Turckensture et redditibus. 36 ℔ 8 β damnum passum est in crusatis, quorum precium erat diminutum. 21 ℔ 9 β defecerunt in loculis de collecta civium anni preteriti. 85 ℔ in diversis deductionibus, propinis 20
 exiguis, bibalibus et aliis consuetis, quae non inscribuntur, tam de anno presenti, quam preterito, quo erat neglectum.

Ad usum et perfectionem fossatorum et fortalitorum: 1948 ℔ 14 β 10 ℔ .

14 ℔ 8 β pro ferramentis, vulgo karrenschmide, soluta Sebastian Grabo in Mollen fabro. 130 ℔ 2 β 10 ℔ conversa sunt hoc anno per dominum Georgium Platonem ad reparationem valli rotundi prope blawen torn et valli stercorii juxta (computum) ipsius. 956 ℔ 4 β conversa sunt tribus hisce annis elapsis ad reparationem valli ante spittalerdor per dominos 30
 Henricum Hesterberch et Georgium Vilter juxta computum domini Georgii, cui eadem pecunia est soluta. 800 ℔ conversa sunt anno superiore 44 ad constructionem valli rotundi ante milrendoer, accepta per cives ex cameraria, qui polliciti erant se solutionem e contributione civium procuraturos, sed 35
 omiserunt; erant autem dominus Ioachimus Moller senator, Albertus Salszborch, Georgius van Zeven et Iohannes Kop;

sabbato post Trium regum (Jan. 12) anno 1544. 47 ₧ conversa sunt ad reparationem valli inter portas lapideam et leprosorum per dominum Nicolaum van der Hoyer.

Pro equis honoris causa donatis: Nihil.

- 5 In causa differentiarum cum capitulo in iudicio camerae imperialis: Nihil.

Ad flumen ab alto ponte versus Winserbom purgandum: Nihil.

Exposita in generali: 70 ₧ 5 β 2 ḡ.

- 10 5 ₧ 4 β pro elemosina pauperibus rusticis in Walsrade combustis. 7 ₧ 8 β 8 ḡ pro ceriis candelis et facibus ad usum praetorii solutum pyncernae. 4 ₧ 3 β 4 ḡ pro 50 ₧ cevi solutum pyncernae. 1 ₧ 16 β pro 4 dosin flabellorum. 10 β pro ligneis poculis. 3 ₧ 14 β pro supplenda carbonaria cista
15 propinatum in cerevisia. 4 ₧ 16 β pro mundatione et lotione amphorarum et lincorum pannorum et coronarum. 1 ₧ 4 β pro purgando camino. 2 ₧ vor 10 missinges tafelkrentze. 10 β 8 ḡ pro Embecensibus poculis. 1 ₧ 1 β pro amove(n)do tribunali et ferenda cista argentea et stopis. 2 ₧ pro pascendo
20 bove admissario. 12 ₧ pro duobus furiosis pascendis soluta hospitali ad sanctum Spiritum. 5 ₧ 12 β Dirico famulo camerarie pro panno lineo ad loculos et pro conficiendis iisdem. 16 β pro emundatione gladii preconis. 16 ₧ pro stipendio Iohannis Peithanen inspectoris frumentorum. 1 ₧
25 4 (β) pro atramento soluta apothecario. 6 β pro flabellis ad novum trulium soluta Heinoni Kroen.

Pro frumento adempto: 487 ₧ 1 β.

- 10 ₧ 8 β pro inversione 457½ choris (!) siliginis soluta Herman Buleken a Michaelis usque ad Pascha. 10 ₧ 8 β pro inversione
30 400 chororum siliginis soluta Hermann Boeleken. 12 ₧ pro inversione et supportatione 17 chororum tritici et 12 chororum siliginis confiscatorum. 262 ₧ 16 β pro 32 choris octo modiis siliginis, quolibet choro pro 10 marcis empto a Ioachimo Poytyn. 172 ₧ 8 β pro 21½ choris et 1 vase
35 siliginis, quolibet choro pro 8 ₧ empto ab Henrico Daneman Marchione. 4 ₧ 10 β pro supportatione ejusdem empticii frumenti. 14 ₧ 11 β pro demoliendis 337 choris 6 schepel

1 vath siliginis venditis de frumentariis Scharkercken et Pilzerhuse et pro expensis variis ejus venditionis causa factis.

Ad usum Hammerdick: 30 ₧ 17 β 3 ḷ.

3 ₧ 16 β ad reparandum eundem aggerem. 27 ₧ 1 β 3 ḷ pro reparatione aggeris computatum per structurarium. 5

Redditus ad usum novi fossati: (438 ₧ 8 β.)

Pasce: 126 ₧ 8 β.

Domino Iohanni Wetken: 40 ₧ soluta ejus vidue per Hermannum ejus filium. Horistis capellae in Schar: 16 ₧ soluta domino Iohanni Vaget nomine eorundem. Magistro Hinrico Schulten: 60 ₧ soluta Hinrico Schulten per Petrum Wische wantbereder. Horistis iisdem in Schaer: 2 ₧ 8 β soluta eisdem per dominum Iohannem Vaget.

Michaelis: 312 ₧.

Domino Iohanni Wetken: 40 ₧ soluta vidue per filium Hermannum Wetken. Domino Alberto Westeden: 32 ₧ soluta Hermannno Schelen. Domino Iohanni Hugen: 40 ₧. Monasterio in Hervestehude: 120 ₧ per Christopherum van Winthem. Domino Henrico Ritzert: 60 ₧ per Luderum Schulten. Eidem: 20 ₧ soluta per Luderum Schulten. 15 20

Sciendum quod ad precaria postulata principum nostrorum, domini Christiani regis Danicae (!) et dominorum Iohannis et Adolphi fratrum ducum Holsatie, per dominum Iohannem Rantzow equitem auratum senatui allata ad inhibendum ingressum militum gregariorum in ducatu Magnopolensi adunatorum, quem in Holsatiam minabantur, et simul ad prohibendum trajectum eorum trans Albim spectabilis senatus quatuor everos et duas naves Luneburgenses militari more instructas cum ducentis et triginta nautis expedit, ad quorum com meatum in victualibus et ad stipendium unius hebdomadae summam conversa sunt juxta computum structurarii et domini Matthiae Reders senatoris: Summa 461 ₧ 19 β 9 ḷ. 330 ₧ 17 β 2 ḷ honoris causa ad conciliandam gratiam donata sunt domino Iohanni duci Holsatie eodem tempore cum subditis suis castra habenti tor Boken in vico ducatus Lowenburgensis in havena, butiro, pane, vino, cerevisia et stoer(?) et avena. 25 30 35

Sciendum, quod Carolo V imperatore et Ferdinando rege Romanorum postulantibus inter electores principes et communes reliquos status Romanii imperii quatuor contributiones contra Turcarum tyrannum Ungariam occupantem et

5 Austriae imminentem decretae erant, quarum tres priores juxta taxam nostrae civitati impositam conficiebant summam . . . .^{a)}, postrema vero aequabiliter super communem denarium instituta erat, quae etiam a civibus et subditis hujus urbis collecta est. Quia vero comminacibus literis imperator et

10 rex Romanus senatum urgebant et contra senatum in judicium camerae imperialis peremptorie citatum ad proscriptionem et condemnationem rigide procedebatur, senatus mediis omnibus multifariam ad effugium ac evitacionem gravaminis exploratis ac consumptis, maxime cum senatus Lubicensis majorem quam

15 ipsi in hoc casu libertatem ac immunitatem haberent nobis ac reliquis civitatibus anze invidens, commissionem regis Romanorum ipsis una cum Coloniensibus datam tergiversarentur ac supprimerent, tandem pro incolumitate civitatis conservanda mediante duce Saxonie domino Ioanne Frederico

20 electore per Ioannem Ritzenberch prothonotarium in comitiis Wormaciensibus cum rege Romano cautione interveniente de non praejudicando in posterum diplomate regio confirmata transegit; itaque ejus transactionis nomine Franckfordie soluti sunt in septem milibus dalerorum 8000 floreni monetae

25 currentis juxta valorem monetae Superioris Germaniae constituentes apud nos in talentis summam 10,500 talentorum. 9 ₰ pro suprascripta pecunia de Nurenberga curru Francfordiam usque devehenda. 78 ₰ 4 β pro expeditione et favore imper-

30 regis Romanorum et electoris Saxoniae. 120 ₰ pro deaurato poculo honoris causa donato domino magistro Francisco Wimariensi electoris Saxonie cancellario pro officio in eadem causa praestito. 32 ₰ donata sunt Ioanni Ritzenberch secretario ad vestitum honorarium et ipsius prestito labore (!) in

35 eadem causa. 356 ₰ 18 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges prothonotarii cum duobus famulis equestribus ad expediendam

^{a)} Die Summe fehlt.

transactionem suprascriptam ad comitia Wormacientia missi.
Summa conversorum hoc anno ad contributionem Turcicam:
11,096 ₧ 2 β *).

Summa summarum totius libri expositorum:
58,239 ₧ 17 β 1½ ḷ.

6

1546.

RECEPTA.

Anno Domini 1546 Georgius Plate et Ioachimus Sommerfeldt, hujus civitatis camerarii, receperunt infra-scripta. Primo:

10

Redditus et hura: 2136 ₧ 17 β 9 ḷ.

In parochia divi Petri: 313 ₧.

4 ₧ 16 β Geske Meyers. 3 ₧ 12 β Thonnyges Elers. 64 ₧
Ioachim Geverdes. 8 ₧ apud heredes Annae Thoden. 4 ₧
16 β magistro Iohan Rumhert. 20 ₧ de cellario sub pretorio. 15
25 ₧ 12 β Anna Luchtemakers. 8 ₧ Ciriacus Plincke. 32 ₧
Ioachim Schulte. 3 ₧ Otto Broderman. 8 ₧ her Hinrick Rade-
maker. 16 ₧ Berteldt Ordel. 7 ₧ 4 β Hinrick Brockehoeveth.
5 ₧ 12 β Peter Wolters. 16 ₧ Margaretha Berndes. 4 ₧ 16 β
Hans Schutteloff. 8 ₧ Lutke Spilbohm. 4 ₧ 16 β Hinrick 20
Meyger. 20 ₧ 16 β Tonnyges van Hulszen. 48 ₧ Reimer
Timsen.

De bodis apud forum piscium et in brodtschrangen:
256 ₧.

40 ₧ Hans Bolthe. 36 ₧ Herman Wringer. 36 ₧ Dirick 25
Ritzker. 36 ₧ Hans Snock. Clawes Kraberch: 48 ₧. 8 ₧
Gert van Gulich. 8 ₧ Hans Bossze. 8 ₧ Bernt Lunteman.
8 ₧ Luleff van Boenen. Gert Lutkens 12 ₧. 8 ₧ Andreas
Trocke. 8 ₧ Peter Mumme.

De bodis in brodtschrangen: 88 ₧ 4 β.

30

3 ₧ dominus Matthias Reder. 27 ₧ 4 β Eggert Bokelman.

---

*) Summa secundae partis libri expositorum: 34,277 ₧ 4 β 9 ḷ.

- 8 β Ioachim Bekendorp. 16 β Hans Bolinges erve. 1 ƒ 12 β vicarii in Summo. 16 β Meineke Stockeman. 8 ƒ Hermanhus Schomaker. 5 ƒ 12 β Frederich Berndes. 11 ƒ 4 β Hans Kruse. 14 ƒ 8 β Arent van Hagen. 8 ƒ Hinrich von Norden.
- 5 6 ƒ Hans Meynsen. 1 ƒ 4 β Bade van Ohmen.
De domibus apud forum humuli: 216 ƒ .
- 24 ƒ Cordt Tydeman. 24 ƒ Hans Levesow. 8 ƒ Herman Warenhorst. 16 ƒ de hoppenmeter. 24 ƒ Ioachim Wigers. Dirick Reimers nihil. Matz Magnus: 12 ƒ . 40 ƒ Cordt
- 10 Bremer. 24 ƒ Hinrick van Arnem. 8 ƒ Tonnyges Kock. 24 ƒ Herman Poppe. 12 ƒ Ioachim Alers.
In parochia sanctae Catherinae: 387 ƒ 12 β .
120 ƒ Tonnyges Kolt Hoff. 1 ƒ 12 β Hans Koster. 20 ƒ dominus Georgius Vilter. 16 β Herman Koeler. Wilhelm
- 15 van Bugnem: 60 ƒ . 80 ƒ Heyne Sander. 3 ƒ 4 β pro boda in palude. 48 ƒ Bernt van Benthem. 40 ƒ Godert Mechelman. 9 ƒ 12 β Evert Walboin. 3 ƒ 4 β van keller. 1 ƒ 4 β Cornelius Petersen.
Van den ramen: 300 ƒ .
- 20 12 ƒ Cornelius Petersen. 12 ƒ Hinrick Warneken. 12 ƒ Herman Pyll. 12 ƒ Peter Kroeger. 18 ƒ Heine Sander. 24 ƒ Iacob Flegels. 12 ƒ Herman Welp. 18 ƒ Peter Wissze. 12 ƒ Godert Mechelman. 12 ƒ Hans van Nusse. 12 ƒ Clement Lakeman. 12 ƒ Borchert van Retzen. 12 ƒ Hinrick
- 25 van Klene. 12 ƒ Siel van der Linde. 12 ƒ Hinrick Kuncken. 12 ƒ Wolter van der Masze. 12 ƒ Berndt van Nyth. 12 ƒ Ernst Meyger. 12 ƒ Hans Nevers. 12 ƒ Peter van Collen. 12 ƒ Tilleman van Broyell. 12 ƒ Hinrick Kalmis. Hans Turholt: 12 ƒ .
In parochia sancti Iacobi: 52 ƒ .
- 30 16 β vicarii sancti Petri. 16 β Dirick van Lohe. 4 ƒ Anneke Kussenstoppers. 16 β Cordt Potesche. 20 ƒ Heyne Lange. 2 ƒ Hans Barnebrock. 16 β Carsten Mors. 16 β Hinrick Winkelstede. 16 β Lutke Stormer. 2 ƒ 8 β Hans Westerman. 5 ƒ Hinrick Buck. 2 ƒ vadium in Gowerck. 1 ƒ 13 β
- 35 Iurgen Lutke. 2 ƒ 8 β Reneke Schadelant. Hans Olrickes: 8 ƒ .
De testamento domini Symonis de Utrecht ad bar-desas: 16 ƒ .

A Lubicensibus ad usum fossati: 120 ₧.

Testamentum magistri Ioachimi Langwedels: 48 ₧.

Testamentum magistri Ioannis Reineken: 8 ₧ per dominum Iohannem a Sprekelsen.

A Groningensibus: 256 ₧ 1 ♂ 9 ♀ per Baltassarum receptum. 5

E comitatu Schowenburgensi *): 76 ₧.

Domini camerarii receperunt summam capitalem una cum redditibus e manu Melchioris Trebbow scribe in Pinnenberg et restituerunt literas feria 4 in Paschalibus (Apr. 12) anno 1547.

De hortis: 19 ₧ 10 ♂. 10

De hura supra kajen: Nihil.

De Hamme: 275 ₧ 19 ♂ 3 ♀ per dominos Ioachim Moller et Georgium Vilter.

32 ₧ 11 ♂ 3 ♀ schatt. 12 ₧ 12 ♂ hoffhure. 225 ₧ 4 ♂ graszhure. 16 ♂ de excessibus. 4 ₧ 16 ♂ de pastura. 16

De Horne: 12 ₧.

5 ₧ 12 ♂. De excessibus nihil. 6 ₧ 8 ♂ de pastura.

De Vermersen: 4 ₧ 16 ♂.

4 ₧ 16 ♂ de sex mensuris lignorum.

De Billenwerder: 256 ₧ 12 ♂ per dominum Matthiam 20
Reders.

224 ₧ 10 ♂ schatt und tegeden. 11 ₧ 2 ♂ togethaveren. 14 ₧ 10 ♂ accize. 6 ₧ 10 ♂ brocke.

De Ossenwerder: 90 ₧ 12 ♂.

67 ₧ 4 ♂ schatt und tegeden. 16 ₧ 6 ♂ accize. 7 ₧ 2 ♂. 25

De Vinckenwerder: 16 ₧ per eosdem dominos.

De pascuis et Utslach: 19 ₧ 4 ♂.

De lignis, cupro, plumbo et diversis aliis venditis de curia structurae: 25 ₧ 8 ♂ 2 ♀.

3 ₧ 17 ♂ 8 ♀ pro plumbo vendito de curia structurae. 19 ₧ 30

13 ♂ pro 12 pellibus bovinis venditis de curia structurae.

9 ♂ 6 ♀ vor 1 pumpe. 1 ₧ vor 2 rotis. 8 ♂ vor 2 ende holtes.

De Woltorp et Hanstorp: 101 ₧ 11 ♂ 7 ♀.

45 ₧ 6 ♂ hure und schatt. 5 ₧ 10 ♂ de siligine. 9 ₧ 12 ♂ de molendino. 2 ₧ 10 ♂ de pascuis. 22 ₧ 1 ♂ 7 ♀ de excessibus. 35

5 ₧ 8 ♂ graszhure und Vilterswisch. 11 ₧ 4 ♂ de terra vacua.

*) Vacat.

De piscinis in Woltorp et Hanstorp: 52 R 16 p .
48 R de Fyge (?). 4 R 16 p molendick.

De Ripenborch: Nihil.

De lignis perforatis: 15 R 8 p 6 A .

5 15 R 8 p 6 A pro diversis lignis perforatis per structurarium importatum.

De wercktollen: 4617 R 2 p per dominos Mathiam Reder et Ioachim Holthusen.

2369 R 5 p mansit apud cives exigendum per eosdem dominos.
10 36 R 5 p histrionibus.

De tunnengelde: 253 R 18 p .

3 R 18 p per Iohannem Kolckman. 250 R tunnengelt, entfangen dorch hern Matthias Reder et Ioachim Holthusen.

De excessibus collectis per dominos theolonii:
15 Nihil.

De slusegelde ante milrendor: 16 R per dominos theolonii Matthiam Reder et Iachim Holthusen.

De schafferhuse: Nihil.

De antiqua palude: 20 R 4 p .

20 De nova et ultra pontem: 54 R 2 p .

De fossato et ponte: Nihil.

De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.

De foro humuli: 57 R 3 p .

15 R 3 p , Pasche. 10 R 15 p , Iohannis, exhibuit Hans Tarbaw.

25 14 R 4 p presentavit relictæ Georgii Mollers, profesto Michaelis.

17 R 1 p presentavit Hinricus Heitkamp, Nativitatis.

De cranone et cellario: 699 R 15 p 3 A .

475 R 10 p numeratum e pixide feria 4 post Valentini (Febr. 15).

30 De libra: 1014 R 8 p 6 A .

468 R 15 p 9 A numeratum e pixide librae feria 6 post Omnium sanctorum (Nov. 4).

De acciza: 4237 R (consignaverunt domini Nicolaus Hertiges et Laurentius Nygebur).

35 246 R 12 p presentavit dominus Laurentius Nygebur Iohanni Ritzenberch ad usum pecuniae missae electori. 1768 R per eosdem dominos tradita structurario.

De excessibus: 310 ₰ per dominos Nicolaum Hartiges et Georgium Sommerfeldt.

De apotheca: 264 ₰ 14 β.

264 ₰ 14 β in speciebus et confectionibus recepimus ab dominis apothecae et pro cera ad sigillandum. 5

De advocatia: 642 ₰ 12 β 6 ḷ.

642 ₰ 12 β 6 ḷ per dominos Nicolaum de Hoya et Godtfridum Schroder de noxis judicialibus.

De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: Nihil. 10

De concavis et scheverstehen: Nihil.

De domibus laterum: 57 ₰ 9 β 6 ḷ.

57 ₰ 9 β 6 ḷ pro lucro praesentavit Bernhardus Statius latrifex.

De cemento vendito extra civitatem: 55 ₰ 16 β.

55 ₰ 16 β pro 7 lastis 9 tonnen calcis rudis, quamlibet 15 lastam 7 ₰ 4 β venditam per Simonem Alberdes.

De lapidibus sectis: Nihil.

De civilitate: 570 ₰ (de civilitate, de jure civium acquisito).

De relictis morientium: 1190 ₰ 18 β. 20

220 ₰ 10 β presentarunt domini Georgius van Holte et Nicolaus van der Hoya, domini decimi denarii, in summa capitali redituum in certis hereditatibus juxta librum expositorum. 970 ₰ 8 β in prompta pecunia per eosdem dominos.

De bonis molendinariis: Nihil.

De redditibus venditis: Nihil.

De navibus venditis: 572 ₰.

572 ₰ de majori veteri navi tunnarum, vendita domino Georgio Vilter, recepimus.

De pannicidis: 70 ₰ 16 β. 30

De carnificibus: 76 ₰.

De bodis et domo fertorum: 16 ₰.

De portenhure: 10 ₰ 8 β.

De sutoribus et domo supra aggerem: 8 ₰.

De piscatoribus trochure: 40 ₰. 35

De pelliceatoribus: 1 ₰ 12 β.

De albicoriariis: 1 ₰ 12 β.

- De penesticis aucarum: 2 ₧ 8 β.
 De loco dealbandi: 8 ₧.
 De nova domo pannorum: 1 ₧ 12 β.
 De pistoribus: 7 ₧.
 6 De scamnis apud forum piscium et humuli:
 17 ₧ 8 β.
 De nova platea: 80 ₧.
 De hortis in raboisa: Nihil.
 De domo fusoris bombardarum et boda: 24 ₧.
 10 De legato magistri Iohannis Kloeth ad vias et
 semitas: 22 ₧.
 6 ₧ a Casparo van Emersen. 16 ₧ a Bartoldo van Ryne.
 De equis venditis: 75 ₧ 8 β.
 38 ₧ 8 (β) pro uno equo vendito per Ulricum Horneborch.
 15 3 ₧ pro niveo gradario vermibus confecto. 24 ₧ pro nigro
 equo vendito domino Conrado Penninge equiti aurato.
 10 ₧ pro equo ruffo vendito barbitonsori Anthonio.
 De hereditatibus venditis: Nihil.
 De domo nostra in Lubeca: 25 ₧ 12 β.
 20 9 ₧ 12 β de boda domus nostrae in Lubeck. 16 ₧ de cellario.
 De bodis carnificum: Nihil.
 De theolonio in Eiszlingen: 1207 ₧ (presentavit
 dominus Hinricus Stephani theolonarius)*).
 De morgensprake: 71 ₧ 8 β 10 ⚭.
 25 3 ₧ 17 β 6 ⚭ de piscatoribus per dominum Hinricum Hester-
 berch et Laurentium Nigebur presentatum. 12 β de fabris
 ferrariis exhibuerunt Laurentius Nigebur et Georgius van
 Holte. 2 ₧ 14 β de sutoribus per dominos Ioachimium Moller
 et Sommerfeldt. 46 ₧ 9 β 4 ⚭ de doliatoribus per dominos
 30 Ioachimium Moller et Nicolaum van der Hoye. 12 ₧ de
 ollarum fusoribus per dominos Laurentium Nygebur et
 Godtfridum Schroeder. 15 β de linificibus per dominum
 Meynonem de Eytzen. 12 β de sartoribus per dominos
 Ioachimium Moller et Meynonem de Eytzen. 4 ₧ 9 β de
 35 carnificibus per dominos Meynonem de Eytzen et Hinricum
 Hesterberch.

*) Summa primae partis libri receptorum: 19,354 ₧ 14 β.

De pecunia supra censum: 8865 ₰.

4800 ₰ in moneta varia accepimus anno presenti a domino Marco Moller prothoconsule et Iohanne Dymensen senatore Buxtehudensibus tanquam juratis et provisoribus ecclesiae divi Petri in eadem civitate, de quibus eisdem provisoribus quotannis pendemus trecentas marcas in termino Paschali, juxta literas sigillatas eisdem datas. 3150 ₰ in 1000 aureis Renensibus et 1000 Ioachimicis a Gerekinio Pawesz prothoconsule Brunszwicenses, de quibus eidem pendemus annuatim 157 ₰ 10 β, juxta literas sigillatas eisdem datas. 915 ₰ in ducentis florenis Lubicensibus et trecentis daleris accepimus a Bartoldo Ludeken cive Hildensemensi, de quibus eidem pendemus in termino Nativitatis Christi decem Lubicenses florenos et quindecim daleros, juxta literas sigillatas eisdem datas.

De pecunia pro censu redempto: Nihil.

De theolonio domini Holsatiae: 364 ₰ 11 β.

364 ₰ 11 β 9 ½ accepimus hoc anno de theoloneo dominorum Holsatiae.

De collecta parochiae sancti Petri: 2496 ₰ 18 β (presentarunt domini Meyno ab Eytzen et Hinricus Hesterberch).

1955 ₰ 7 β presentarunt iidem domini Iohanni Ritzenberch secretario ad pecuniam missam electori; actum in Natalitiis Domini.

De collecta parochia (!) sancti Nicolai: 3083 ₰ 10 β (presentarunt domini Ioachimus Moller et Laurentius Nigebur).

847 ₰ presentarunt iidem domini Iohanni Ritzenberch secretario ad usum pecuniae missae electori Saxoniae; actum in Natalitiis Domini.

De collecta parochiae sanctae Catherinae: 2559 ₰.

1461 ₰ 7 β presentarunt domini Georgius vam Holte et Ioachimus Holthusen Iohanni Ritzenberch ad usum pecuniae transmissae domino electori Saxoniae. 1097 ₰ 13 β presentarunt iidem domini feria 3 post Valentini (Febr. 15).

De collecta parochiae sancti Iacobi: 1297 ₰ 17 l.
692 ₰ 17 β presentarunt domini Georgius Vilter et Gerlevus
Langebeke Iohanni Ritzenberch secretario, quae conversa
sunt ad usum pecuniae missae electori Saxoniae.

5 De collecta clericorum: 900 ₰.

900 ₰ de tributo clericorum per dominum Nicolaum Hertiges.

De introitu officiorum: 49 ₰ 16 β.

Pannicidae: je 5 ₰ 12 β Ratke Ritzenberch, Hinrich Cop,
Albert Hackeman, Ioachim Hertman.

10 Carnifices:

Pistores:

Institores:

Doliatores: je 2 ₰ Peter Luders, Avius Olsszen, Pawel Bruns.

Sartores: je 2 ₰ Hans Bratherinck, Karsten Gaden, Roleff

15 Morhoff.

Candelatores:

Aurifices: je 4 ₰ Lucas van Kollen, Flor Robyn.

Vitriarii:

Pictores:

20 Corrigiatores:

Sellatores:

Perifices:

Balistarii:

Pannirasores:

25 Pellifices:

Sutores:

Linifices:

Linifices de panno stricto: je 8 β Asmus Schreyge.

Arnt Schulte, Hans Molt.

30 Lanifices:

Piscatores:

Tornatores:

Anforarum et ollarum fusores: 3 ₰ Heyno Heysze.

Assatores et allecum lotores:

35 Pileatores:

Funifices:

Cerdones:

Fabri: je 1 ℥ 12 β Hans Kolsze junior, Timme Keye.

De Rosse et Dradenow: 11 ℥ 4 β .

De testamentis: 21 ℥ 19 β 6 ℥ .

9 ℥ 19 β 6 ℥ de 13 testamentis collectis per dominum Henricum Hesterberch. 12 ℥ de testamento Iohannis Witten. 5

De cellario et domo Embeccensi: 20 ℥ .

20 ℥ de cerevisia Embeccensi per dominos Nicolaum Hartiges et Georgium van Holte.

De institoribus stantibus supra trostebrugge: 4 ℥ 8 β . 10

De domo laterum in Vermersen: 22 ℥ 8 β .

20 ℥ accepimus per Rothgerum latrificem per Erasmum Rungen; Petri et Pauli est terminus solutionis. 1 ℥ 4 β van lanthure de anno 1545. 1 ℥ 4 β van lanthure presentis anni, solum per eundem. 15

De frumento vendito: 12,100 ℥ 12 β .

2529 ℥ 12 β recepimus de 105 choris 4 modiis siliginis per magistrum Martinum Goebell secretarium in Iuterbock emptis et cibibus nostris in parochiis distributis, quolibet choro pro 30 ℥ vendito, juxta computum Dirici Reymers habitum. 20
7452 ℥ recepimus de 310 choris 5 modiis siliginis ejus, que solvimus domino Iohanni Brandes senatori Dantiscano, huc detentione regis Daniae vectum (!), quolibet choro pro 30 ℥ nostris civibus in carrissima annona vendito. 124 ℥ 16 β pro tribus choris 9 modiis tritici, quolibet choro pro 32 ℥ 25
vendito diversis personis. 127 ℥ 4 β pro quinque choris et tribus modiis siliginis venditis extra civitatem et officiariis senatus, quolibet choro pro 24 ℥ . 12 ℥ pro choro siliginis vendito domino Georgio Platen prothoconsuli. 12 ℥ pro uno choro siliginis vendito domino Ioachimo Sommerfeldt. 30
1265 ℥ pro 63 choris 2 modiis 1 vase siliginis, affgemeten van der scharkarken und pilserhuse, unsern burgeren den wispel vor 25 mark verkofft. 578 ℥ pro 28 choris 9 modiis siliginis van dem sulven olden korn, den wispel vor 25 mark affgemeten. 35

Recepta in generali: 1624 ℥ 18 β 6 ℥ .

1 ℥ 12 β pro appellatione Symonis Ruangel. 1 ℥ 12 β de

appellatione Iacobi Iacobsenn. 1600 ₧ de tribus terminis, videlicet Nativitatis anni 46 et Iohannis ejusdem anni et Nativitatis presentis anni, accepimus a senatu Lubicensi de transactione cum iisdem in causa novi fossati soluta, sic
 5 quod nunc quatuor termini sunt soluti. 10 ₧ 8 β recepta per Ericum scribam de navibus Alstriacis. 15 β pro 1 modio avenae vendito domino Georgio Platen. 4 ₧ de relictis cujusdam defuncti in Horne. 1 ₧ 4 β restituit de via lapidea dominus Georgius van Holte. 5 ₧ 7½ β pro iszeren
 10 lode venditis ex armamentario.

De retardata contributione Turcica anni 45: 1881 ₧ 11 β.

576 ₧ 9 β presentarunt dominus Georgius van Holte senator et Hinricus Wichman de retardata contributione civium
 15 comprobata anno 45 adversus Turcam ex parochia divi Petri. 760 ₧ 2 β presentarunt Conradus Reder et Gerardus Nygebur ex parochia sancti Nicolai. 240 ₧ presentarunt Ioachimus Davorde et Nicolaus Kroeger de contributione eadem ex parochia Catherinae. Item Iacobi 305 ₧.

20 De pecunia supra censum ad usum foederis Evangelici: (78,080 ₧.)

8000 ₧ recepimus per magistrum Christianum Grip protho-
 consulem Kylensem a relictis quondam Dethlevi Bruckdorpes
 ad usum suprascriptum juxta conventionem inter senatum
 25 et cives factam, de qua summa pendentur eidem annuatim quadringenta et octuaginta talenta, juxta literas sigillatas eidem datas. 3200 ₧ accepimus supra censum ab Anna, legitima uxore Dethlevi van Damme, de quibus eidem annuatim pendemus 192 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas;
 30 Trium regum est terminus solutionis. 3200 ₧ in daleris accepimus supra censum a Dethlevo van Damme, de quibus eidem solvemus quotannis in octavis Trium regum 192 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 16,000 ₧ accepimus supra censum a domino Ivone Reventhlouwen equite aurato,
 35 de quibus solvemus eidem in octavis Trium regum 960 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 4800 ₧ accepimus supra censum a Nicolao van Alefeldenn tor Lemkulen, de quibus

pendemus eidem annuatim 288 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 4800 ₧ accepimus supra censum de Anna van der Wische thom Kyle, de quibus solvemus eidem in octavis Trium regum 288 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 3200 ₧ accepimus supra censum a Siverde Rantzouwen, habitante in Nigenhuse, de quibus solvemus eidem quotannis 192 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 3200 ₧ accepimus supra censum a Georgio van Alefelde thom Westensehe, de quibus pendemus eidem 192 ₧ in octavis Regum, juxta literas sigillatas eidem datas. 2400 ₧ accepimus supra censum a Catherina van Damme tom Barnefleete, quondam Pauli vidua, de quibus solventur eidem quotannis 144 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 800 ₧ accepimus supra censum a Marco Selmer sartore regio, de quibus pendemus eidem 48 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 480 ₧ accepimus supra censum a possessore beneficii ejusdem spectantis ad calendas equitum in Kyle, de quibus solvemus quotannis possessori 28 ₧ 16 ḡ, juxta literas sigillatas possessori beneficii datas. 12,800 ₧ accepimus supra censum a Druden, relicta quondam Nicolai van Alefelde, de quibus pendetur eidem quotannis in octavis Trium regum 768 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 4800 ₧ accepimus supra censum ab Anthonio Sehestede, de quibus eidem (solvemus quotannis) in octavis Trium regum 288 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 8000 ₧ accepimus a Ioachimo Rantzouwen, Hinrici filio, de quibus solventur eidem annuatim 480 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 2400 ₧ accepimus a Iohanne van der Wysch thom Binenbeke, de quibus solvemus eidem in octavis Trium regum 144 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. Summa summarum aller rente, szo duth jar tho behoff des bundes und tho eynem vorrade up rente genamem synn, 78,080 ₧.

Sciendum, quod hoc anno, quum Carolus V Romanorum imperator impulsu Romani Antichristi Pauli III pro restauranda ipsius pontificia tyrannide et idolatria contra restitutam veram Christi religionem praetextu puniendae rebellionis et inobedientiae duorum principum, electoris Iohannis Frederici, ducis Saxoniae, et Philippi, lantgravii Hassiae, multis ante

annis anxie agitatum civile bellum in perniciem patriae suae suscepisset, spectabilis senatus et cives ad legitimam et necessariam defensionem contributiones duas una estate, videlicet singulis vicibus de centum florenis dimidium pendendum.

- 5 decroverunt, quae collectae separatim camerariae praesentata(e) sunt, prout sequitur:

De prima contributione: 16,189 ₧ 18 β.

Petri: 3886 ₧ 17 β.

3886 ₧ 17 β 6 3/4 dominus Georgius van Holte et Iohannes

- 10 Kalenberch e parochia divi Petri camerariae praesentarunt.

Nicolai: 5435 ₧ 2 β.

5435 ₧ 2 β dominus Godtfridus Schroder et Gerardus Nygebur e parochia divi Nicolai praesentarunt.

Catherinae: 4854 ₧ 15 β.

- 15 4854 ₧ 15 β dominus Ioachimus Holthusen et Nicolaus Kroeger e parochia Catherinae praesentarunt.

Iacobi: 2013 ₧ 4 β.

2013 ₧ 4 β dominus Georgius Vilter et Ioannes Hoyers praesentarunt.

- 20 De secunda contributione: 15,599 ₧ 18 β.

Petri: 3197 ₧ 3 β.

3197 ₧ 3 β praesentarunt dominus Georgius van Holte et Ericus Soltow e parochia Petri.

Nicolai: 5368 ₧ 13 β.

- 25 5368 ₧ 13 β praesentarunt dominus Gerardus Nygebur et Hinricus van Dulmen e parochia divi Nicolai.

Catherinae: 4843 ₧ 17 β.

4843 ₧ 17 β praesentarunt dominus Gerleff Langebeke et Diricus Restenborstel e parochia divae Catherinae.

- 30 Iacobi: 2190 ₧ 5 β.

2190 ₧ 5 β praesentarunt dominus Georgius Vilter et Meyne von Eytzen junior *).

Summa totius libri receptorum: 165,294 ₧ 11 β 10 1/2.

*) Summa secundae partis libri receptorum: 115,939 ₧ 17 β 10 3/4.

Ultra praescripta domini camerarii praesentabunt:

12,582 ₰ in tabula; 1640 ₰ 18 β 6 ſ in foliis restantiarum;
 46,183 ₰ 5 β 5 ſ in paratis; 2292 ₰ 14 β 5 ſ in promptis
 victualibus et diversis aliis apud curiam structurae; 337 ₰
 10 β in 375 ulnis secti lapidis; 6451 ₰ 10 β in 293 choris 5
 vasis siliginis, quolibet choro ad 22 ₰ computato; 2607 ₰
 14 β 8 ſ in 88 choris 9 modiis tritici, quolibet choro pro 36 ſ
 10 β 8 ſ empto et computato; 16,163 ₰ 19 β ad expeditionem
 terrae Hadelariae: Summa hujus 88,259 ₰ 12 β .
 602 in 214 lastis cementi crudi Segebergensis in curia struc-
 turae jacentis; 396 ₰ 11 β in 180 lastis 3 ₰ Hilligelande kalck;
 503 ₰ 13 β in nova hyemali rusa cocti cementi in curia
 structurae remanentis: Summa hujus 1502 ₰ 4 β .

Summa totalis omnium praesentandorum: 89,761 ₰ 16 β .

1546.

EXPOSITA.

Anno Domini 1546 domini Georgius Plate et Ioachimus
 Sommervelt, camerarii civitatis Hamburgensis, ex-
 posuerunt infrascripta ad usum civitatis ejusdem,

Ad structuram: 2999 ₰ 18 β 1 ſ .

10 ₰ tor vormede. 2 ₰ 6 β pro diversis ad usum curiae
 structurae juxta computum structurarii. 13 ₰ 7 β 2 ſ pro
 diversis victualibus et lignis ad braxaturam conversis. 136 ₰
 4 β soluta Hinrico Badensick carpentario nostro, quibus
 redemit novam domum tinctorum construere, continentem
 16 span, pro quolibet span 8 ₰. 8 ₰ 4 β pro 3½ tunnīs
 picis. 22 ₰ 10 β pro 16 tunnīs telhrs. 10 β pro 1 quartali
 wagenschottes. 5 ₰ 12 (β) ad structuram nove domus tinc-
 torum by deme stuyen torne tom verdingende des blawhuszes.
 1 ₰ 8 β in victualibus famulis equestribus de curia structurae.
 1 ₰ 19 β 8 ſ familiae ad Carnisprivium. 1 ₰ 10 β 4 ſ
 famulis domesticis ad Carnisprivium de curia structurae.
 4 ₰ 5 β 7 ſ dem terer. 1 ₰ 4 β pro reparatione monetae.
 98 ₰ 3 β 4 ſ pro 2 schippunt 2 lispunt 1 markpunt cupri

- ad usum curiae structurae, qualibet libra pro 3 β 4 (ſ) a vidua Iodoci Wichels, soluta Aszmo van Winthem. 16 Œ 12 β soluta sunt magistro Otten, qui januam camerarie ex sectis lapidibus extruxit. 1 Œ 12 β pro sumptu circa eandem
- 5 facto soluta Dirico famulo. 50 Œ 8 β pro 7000 pannendack. quotlibet centum 9 marcis, soluta Iacobo Floszker. 4 Œ 16 β pro extruendo sepe per Franciscum Raven exposita. 3 Œ 3 β tor vormede. Vormede 12 Œ 8 β . 7 Œ 12 β 9 ſ pro diversis victualibus ad braxaturam cerevisie de curia struc-
- 10 turae conversorum (!). 12 Œ pro 4 tunnis wagenters et 4 β . 17 Œ 2 β 6 ſ pro 11 tunnis picis. 6 Œ 9 β pro 210 libris plumbi, qualibet libra pro 7½ ſ . 10 Œ 15 β 3 ſ pro 63 Œ cupri, qualibet libra 10 witte 1 ſ . 190 Œ 17 β pro diversis novis fenestris et reparatione veterum soluta Sylvestro Wilsinck
- 15 fenestrici juxta ipsius computum. 92 Œ 15 β pro diversis funibus ad usum curiae structurae et carceris publici, reparationis vallorum et novae domus tinctorum soluta funifici Iohanni Smidt. 21 Œ 6 β soluta corrigiatori Bernhardo Iute-
- man pro diversis. 7 Œ 12 β 6 ſ soluta Heynoni Kron
- 20 tornatori pro diversis. 3 Œ 3 β tor vormede. 6 Œ 8 β pro 2 tunnis wagentehr. 3 Œ 12 β 8 ſ pro cevaceis candelis faciendis. 18 Œ 8 β pro veteribus fenestris reparandis. 11 Œ 4 β 4 ſ dem apengeter. 13 Œ 8 ſ amphorarum fusori pro canalibus. 41 Œ 7 β deme potker vor aven. 1 Œ 7 β 4 ſ
- 25 dem perdearsten. 6 Œ dem perdearsten. 1 Œ 11 β 2 ſ pro victualibus ad structuram.

Pro lignis: 1519 Œ 11 β 10 ſ .

- 658 Œ 6 β pro diversis lignis structibilibus ad usum curiae structurae comparatis juxta computum structurarii Christiani
- 30 Schelen. 12 Œ 4 β vor naven und vellicholt. 25 Œ 12 β pro panibus conversis ad evertendum arbores to Folckerstorpe et Lembrock et ad ligna fabrilia adferenda. 28 Œ 16 β pro 8 stücke dannenholtess tom nedderen bome. 15 Œ 17 β 8 ſ pro victualibus familiae curiae structurae cedentis arbores.
- 35 86 Œ 18 β pro 36 vehibus lignorum fabrilium a diversis rusticis comparatorum. 13 Œ 18 β 6 ſ pro 43 stücke delen a rusticis emptorum. 278 Œ 8 β 3 ſ pro 297 asseribus

flothdelen per diversas personas emptis. 13 ₰ 12 β pro 8 vadem bokenholtes ad pretorium. 23 ₰ 6 β 8 ḷ pro 2 sexagenis 38 bencken fellicholt. 17 ₰ 9 β pro 4½ schock latten. 16 ₰ pro diversis panibus aurigis ad ferendum ligna datis. 265 ₰ 2 β pro 116 voder holtes, achtein voder sparen. 5 ₰ 8 β pro 1½ schock latten. 31 ₰ 12 β pro 2 schock flothdelen. 18 β vor 12 bencke. 26 ₰ 4 β 9 ḷ pro diversis victualibus de curia structuræ aurigis expositis.

Pro equis, foeno et avena ad curiam structure: 352 ₰ 6 β 10 ḷ. 215 ₰ 11 β 2 8 pro 16 choris 13 vasis 3 spint avenae diverso precio ad usum curiæ structuræ comparatae. 29 ₰ 6 β 10 ḷ pro 37 hundert sostehalf stige 7 bunt snidestro. 298 ₰ 13 β 4 ḷ pro 33½ choris 3 modiis uno vase avenae ad usum curiæ structuræ. 44 ₰ 14 β 10 ḷ pro 3107 manipulis straminum. 17 ₰ pro feno colligendo et prato conducto a Catherina Iaspers. 61 ₰ 7 β pro 10½ vehibus feni comparatis a diversis personis ad usum curiæ structuræ. Nota, quod 26 wispel haveren empta sunt ad usum curiæ structuræ et empta (!) in Iuterbuck, quae scripta (!) sunt sub titulo Frumenti adempti. 171 ₰ 12 β 11 ḷ pro 25 choris tribus modiis avenae. 24 ₰ 9 ḷ pro 1699 manipulis snidestro.

Pro cemento ad structuram civitatis: 562 ₰ 13 β. 562 ₰ 13 β pro 128 choris 19 vasis cementi conversi ad structuram civitatis.

Pro ferramentis: 1127 ₰ 10 β 3 ḷ. 188 ₰ 15 β 10 ḷ pro diversis ferreamentis soluta Borchardo Zelle fabro grosszo secundum ipsius computum. 47 ₰ 16 β pro 500 et 28 novis gumphis soluta eidem. 24 ₰ 3 β 4 ḷ pro 725 veteribus gumphis soluta eidem. 15 ₰ 3 β 4 ḷ ad usum stabuli dominorum. 2 ₰ 17 β tor brugge vor dem damdor. 2 ₰ 15 β ante milrendoer. 7 ₰ 17 β 6 ḷ pro diversis ferramentis ante nedderen boh. 7 ₰ 18 β den ferverhusen. 30 ₰ 1 β pro diversis ferramentis ad usum des brocktorns soluta Borchardo Zellen fabro grosszo. 265 ₰ 14 β 11 ḷ pro diversis ferramentis ad usum curiæ structuræ et diversorum aedificiorum soluta Iohanni Graven fabro grosszo.

96 ℥ 2 β 4 ℥ soluta eidem Iohanni Graven ad usum novae domus tinctorum. 20 ℥ 4 β 2 ℥ ad usum carceris publici. 5 ℥ 18 β 10 ℥ ad eundem usum carceris soluta eidem. 412 ℥ 3 β 10 ℥ pro diversis ferramentis ad usum curiae
 5 structuræ carceris publici et diversorum aliorum aedificiorum soluta Cylliaco Sengestaken fabro subtili.

Pro scheverstein: 36 ℥ 8 β .

24 ℥ pro 6000 asterich, pro quolibet millenario 5 ℥ , comparatis per structurarium. 12 ℥ 8 β pro 4500 asterichs.

10 Pro quadratis: 585 ℥ 7 β 9 ℥ .

36 ℥ pro 7500 lateribus quadratis, emptis ab Hinrico Schulten quolibet mille pro 6 marcis. 8 ℥ 10 β pro iisdem lateribus vehendis et numerandis. 123 ℥ 9 β 5 ℥ pro 15,057 quadratis vorgledeth soluta Bernhardo Statio. 32 ℥ 3 ℥ pro 4850
 15 kleins stehns vorgledeth. 363 ℥ 7 β pro 139,750 murstens unvorgledeth. 9 ℥ pro 5000 kleins murstens. 13 ℥ 1 β 1 ℥ pro 3120 stenen groten snede.

Pro concavis: 214 ℥ 9 β .

214 ℥ 9 β pro 53,399 tegulis juxta computum.

20 Ad structuram domorum laterum: 31 ℥ 15 β 2 ℥ . 14 ℥ 14 β pro 500 retes und 2200 dackheide ad tectoria domorum laterum prope civitatem et in Vermersen. 17 ℥ 1 β 2 ℥ pro victualibus de curia structuræ operariis ad structuram domus laterum in Vermersen.

25 Pro lapidibus sectis: 254 ℥ 9 β 6 ℥ .

82 ℥ 7 β pro precio scindendi 242 ulnas secti lapidis, pro qualibet ulna 9 β de centum ulnis et de reliquis ulnis de qualibet 4½ β , soluta Iohanni Deffholt. 172 ℥ 2½ β pro 202½ ulnis secti lapidis soluta Christiano Schelen, qualibet ulna
 30 pro 17 β empta.

Pro carbonibus: 43 ℥ 13 β 9 ℥ .

41 ℥ 7 β 5 ℥ pro 245 saccis carbonum ad usum praetorii. 2 ℥ 6 β 4 ℥ pro victualibus ad eundem usum.

Pro equis: 1378 ℥ 13 β .

35 25 ℥ 10 β pro equo castanei coloris soluta Hinrico Geistmeyger. 165 ℥ pro duobus equis nigri coloris emptis a Paulo Hanen. 330 ℥ pro tribus equis fusci coloris emptis a Thoma Luchte-

maker. 108 ₧ 10 β pro equo castanei coloris empto a domino Petro de Sprekelszen prothoconsule. 58 ₧ 18 β pro equo grisei coloris empto a Thoma Luchtemaker pro magistro Alexandro. 19 ₧ 4 β pro equo empto a Swedero Melszinge. 327 ₧ 6 β pro quinque equis juvenibus adductis per Baltazarum van Hulszen e Groninga et emptis ibidem, sumptibus in eandem summam computatis. 54 ₧ 5 β pro equo griseo empto Lubece per Baltazarum pro Iohanne Ritzenberch secretario in Ulm. 32 ₧ 11 β pro griseo equo soluto domino Georgio Vilter. 124 ₧ pro griseo equo empto a quodam Dano et eidem domino persoluto. 40 ₧ 6 β pro equo fusco empto a Mathia Brekewolt per dominum Petrum a Sprekelsen. 37 ₧ 4 β pro equo griseo empto a famulo capitanei Trittoviensis. 29 ₧ 9 β pro equo gryseo empto a quodam nauta. 10 ₧ pro equo ruffo a praefecto oenopolii. 16 ₧ 10 β pro fuscii coloris equo empto ab Hinrico Floreken.

Vigilibus: 8 ₧.

4 ₧ Iohanni Roleken. 4 ₧ Ioachim Koeler.

Ad elemosinam Britzendorp: 16 ₧.

2 mal 8 ₧ soluta Martino Goebell.

Commende Abel Meltzing: 15 ₧ 4 β.

8 ₧ soluta domino Ioachimo Moller. 7 ₧ 4 β soluta domino Ioachimo Moller.

Catherinae Knubben 20 ₧.

20 ₧ soluta Iohanni Boetker possessori.

Bonsackes: 16 ₧.

16 ₧ commendae Bonsackes soluta domino Ioachimo Sommerfeldt.

Testamentum Simonis de Uthrecht ad bar-daesas: 8 ₧.

Testamentum Bernhardi van der Heide ad concivium Corporis Christi: 8 ₧.

Stipe domini Hinrici Abbendorp: 12 ₧.

12 ₧ distributa sunt per Theodoricum famulum camerariae.

Commendae magistri Ioannis Kloeth: 12 ₧.

12 ₧ solutum Everhardo Moller per patrem.

Commendae Twestrengen: 23 ₧ 4 β.

Redditus in iudicio: 40 ₮.

Ad naves civitatis: 870 ₮ 16 β 11 ḡ.

- 2 ₮ 6 β Petro Sandtman pro refectione navis tunnarum. 9 ₮
 1 β 8 ḡ soluta Iohanni Kolckman dath kleine tunnenschip
 tho bragende. 15 ₮ 4 ḡ pro fabricando eyn hamenschip adempto
 cuidam Stadensi soluta Iohanni Kolckman. 8 ₮ 8 β de
 touwe tho drogende thom kleinen tunnenschip. 30 ₮ 12 β pro
 3 schippunt kabelgarens, dath schippunt vor 10 ₮ 3 β, soluta
 Iohanni Kolckman. 10 ₮ 16 β 6 ḡ ad reparandum ein hame-
 schip juxta computum Hans Kolckmans. 56 ₮ soluta sunt
 Ricken Fresen pro mercede sua, quam eidem pacti erant
 domini camerarii pro facienda nova berszen. 21 ₮ 12 β pro
 canefas et reficiendis velis et aliis diversis utensilibus com-
 paratis ad novam barsam. 26 ₮ pro nova schafa fabrefacta
 per Iohannem Witteheyne. 4 ₮ 18 β 8 ḡ pro diversis uten-
 silibus ad usum novae navis tunnarum soluta Ioanni Kolck-
 man. 232 ₮ 1 β 2 ḡ pro diversis ferreamentis ad usum novae
 navis tunnarum et seidenschepes soluta Borcherdo Zellen.
 58 ₮ 19 β 6 ḡ pro ferramentis soluta Iohanni Graven. 16 ₮
 17 β 6 ḡ pro diversis soluta Heynoni Kron tornatori. 373 ₮
 11 β 9 ḡ pro mercede pro nova navi tunnarum et aliis
 materialibus ad eandem juxta tenorem tabulae. 4 ₮ 11 β 10 ḡ.
 den sageren.

Ad avenam: 1368 ₮ 9 β 7 ḡ.

- 5 ₮ 16 β 2 ḡ pro ferramentis ad usum stabuli dominorum.
 1234 ₮ 18 β pro 109 choris avenae, quolibet choro diverso
 precio, sed majori ex parte pro 18 marcis empto. 8 ₮ 3 β
 6 ḡ pro supportatione. 5 ₮ 6 β pro inversione ejusdem.
 36 ₮ 4 β 2 ḡ pro snidestro und hackelse, videlicet gramine.
 30 ₮ 18 β 6 ḡ pro vestitu famulorum stabuli. 47 ₮ 3 β 3 ḡ
 pro frenis lupatis, corrigiis et diversis aliis expositis ad usum
 stabuli juxta computum domini Georgii Vilters.

Ad vias et semitas: Nihil.

- Pro censu adempto: 220 ₮ 10 β presentarunt do-
 mini decimi denarii Georgius vam Holte et Nicolaus
 van der Hoyer in hereditate Ilseben van Appen in platea
 leprosororum.

Pro censu redempto: 6326 ₰.

1526 ₰ solvimus domino Ioachimo Sommerfeldt senatori, quibus redempta sunt 56 ₰ reddituum eidem venditorum. 4800 ₰ soluta sunt Casparo Rantzouwen, quibus eidem redempta sunt sex milia marcarum summae capitalis. 5

Ad reisas dominorum: 838 ₰ 16 β 6 3/4.

8 ₰ pro sumptu domini Georgii Platen prothoconsulis et magistri Hinrici vam Broke licenciati ad Catharinam van Alefelde in negotio naufragii. 191 ₰ 14 β 8 3/4 pro sumptu dominorum Iohannis Rodenborges et Georgii Platen prothoconsulum et Iohannis Ritzenberch secretarii in Lubeck ad conventum civitatum Wandalicarum. 1 ₰ 12 β donata sunt tabellario iudicii camerae imperialis. 66 ₰ pro sumptu dominorum Georgii Platen proconsulis et Laurentii Nigebur missis in Mollen ad tractandum cum Lubicensibus et Lüneburgensibus negotium de moneta etc. 1 ₰ 8 β Iohanni Ritzenberch in Harborch. 6 β pro sumptu Iohannis Ritzenberch ad dominum Iohannem Gerlevestorp. 17 β pro conductu scaphe in Harborch soluta domino Ioachimo Moller. 16 β pro sumptu magistri Iohannis Ritzenberch in Harborch. 3 ₰ 17 β pro expensis magistri Hinrici vam Broke in Steinborch. 27 ₰ 4 β pro sumptu domini Laurentii Nigebuer in Itzchow et Steinborch in causa Hans Sunsing. 9 ₰ 16 β 10 3/4 pro sumptu domini Gerardi Nigebur missi in Gustrow. 233 ₰ 14 β pro sumptu Martini Gobels secretarii cum duobus famulis missis Coloniam et Antverpiam ad tractandum cum eiisdem de residentia anze; expensae autem ibidem factae persolute sunt per mercatores Lundonienses. 7 ₰ 16 β pro sumptu ejusdem secretarii missi in Lubecam. 6 ₰ 17 β pro sumptu domini Henrici de Broke senatoris ad viduam Frederici de Alefelde in negotio naufragii. 108 ₰ dominis doctori Francisco Pffylen syndico et Ioachimo Sommerfeldt senatori in Lubecam in causa monetae et Nicolai Vaszmers. 48 ₰ 8 β pro sumptu dominorum Henrici vam Broke prothoconsulis et Laurentii Nygebur in Oldeslo et Segeberge ad tractandum cum legatis regiis et civitatis Lubicensis. 12 ₰ domino Iohanni Rodenborch prothoconsuli et Iohanni 35

Ritzenberch secretario in Uthersen ad tractandum cum legatis regiis. 7 ℥ 12 β Iohanni Ritzenberge ad eandem viduam Frederici de Alevelde. 2 ℥ 18 β pro sumptu dominorum Georgii Platen et Henrici van Broke prothoconsulum
 5 tractantium cum capitaneo Pynnenbergensi. 100 ℥ dominis Petro de Sprekelsen prothoconsuli et Matthiae Reders senatori in Oldeslo in causa novi fossati.

Ad reisas capitanei et satellitum: 59 ℥ 15 β .

9 ℥ 1 β pro sumptu satellitum missorum ad insidiandum
 10 predonibus inter Lubecam et hanc civitatem existentibus. 1 ℥ 11 β 6 ℥ pro sumptu Baltazari in Lubeck. 4 ℥ 9 β pro sumptu Iodoci Tillemann misso in Rendesborch. 3 ℥ 4 β pro sumptu Cordt Ratzeborch in Luneborch. 10 $\frac{1}{2}$ β Iohanni Hillen in Billenwerder una cum Lamberto. 1 ℥ 4 β Ulrico
 15 in Itzehow. 10 β pro sumptu Otte Schowenborch in Pynnenberge. 1 ℥ 4 β Hinrich Pingesten in Segeberge. 25 ℥ 5 β pro sumptu equitum familiarium expeditorum ad persequendos perduelliones Hermannes Schomakers. 11 ℥ 4 β accepit Henningus Danneman in castra ad dominum Matthiam Reder.
 20 1 ℥ 12 β Ulrico in Itzeho in causa piratarum.

Cursoribus: 132 ℥ 4 β 6 ℥ .

4 ℥ 10 β pro mercede tabellarii Goszlariensis et pro propina cantzellariae ibidem pro responso caesareo protestantium legatis dato. 9 β tabellario in Bramsted. 2 ℥ 5 β Henningo ad
 25 ducem Henricum Magnopolensem in causa frumenti. 1 ℥ 4 β eidem in Dithmerschen in eadem causa. 18 β Dirico cursori in Luneborch et Harborch. 18 β Hansze Autken versus Kyll. 15 β Hans Martens versus Lubeck. 18 β Dirico Vaget versus Itzehow. 14 β Dirico cursori in Lubeck.
 30 17 β Clawes Iohansen in Lubecam. 2 ℥ 14 β Conrado Keiser ad Iasparum Rantzow. 1 ℥ 16 β Kersten Beyer cursori in Zellis et Harborch. 1 ℥ 4 β Hans Mertens versus Brehmen. 1 ℥ 6 β tabellario in Lubeck et Luneborch. 10 β 6 ℥ Hinrico Baden in Segeberge. 6 ℥ 4 β Henningo Heitman in Elsenohr. 2 ℥ 15 β pro salvo conducto e Zellis, Iubilate.
 35 15 β Dirico Vaget in Lubecam. 9 β versus Lowenborch cursori. 10 β tabellario Luneburgensi. 12 β Anthonio in Luneborch.

10½ Ɔ Conrado Keiser versus Luneborch. 1 Ɔ 4 Ɔ eidem
versus Bremen. 1 Ɔ 1 Ɔ cursori ad Iohannem Rantzow.
1 Ɔ 4 Ɔ cuidam tabellario Magdeburgensi pro sumptu octo
dierum, quibus est detentus. 1 Ɔ 6 Ɔ Cordt Keiser in Ritze-
bittel. 18 Ɔ Cordt Keisern versus Lubeck. 7 Ɔ 14 Ɔ 6 Ɔ 5
Hinrico Baden versus Elszkenohr misso. 3 Ɔ 12 Ɔ eidem
in Wyndebuw ad D(etlevum) Brockdorp bis misso. 17 Ɔ
Iohanni Adam cursori in Lubecam. 2 Ɔ 8 Ɔ soluta Anthonio
Elsener cursori Spirensi. 7 Ɔ 4 Ɔ Rodolpho Hackenkol, qui
pertulit literas et daleros aliquot Francfordiam versus. 1 Ɔ 10
1 Ɔ cursori ad Detlevum van Damme. 10 Ɔ 6 Ɔ eidem
versus Luneborch. 9 Ɔ Clawes Iohansen in Steinborch. 5 Ɔ
in Pinnenberge eidem. 12 Ɔ cuidam cursori in Lubecam.
12 Ɔ Clawes Iohansen versus Kyll. 8 Ɔ Hanse Hutteman
ad Borstell. 1 Ɔ 12 Ɔ Dirico tabellario in Kyl. 9 Ɔ Rodolpho 15
Hackenkoel in Helszkenoer. 1 Ɔ 12 Ɔ Hinrico Baden ad
ducem Adolphum. 4 Ɔ propinati cuidam nuntio Lubicensi.
6 Ɔ 16 Ɔ Henningo in Helszkenoer ad regem. 2 Ɔ 8 Ɔ Dirico
Vaget ad Henricum ducem Magnopolensem. 7½ Ɔ nuntio
ad relictam Frederici de Alefelde. 13 Ɔ 10 Ɔ Roleff Hacken- 20
koel ad regem Daniae et in Helszkenoer. 9 Ɔ Henningo ad
Ratisbonam. 8 Ɔ Hinrico Baden in Helszkenoer in causa
foederis. 10 Ɔ 6 Ɔ cursori in Segeberge. 11 Ɔ alio cursori in
Segeberge. 11 Ɔ cursori Lubicensi. 14 Ɔ cursori misso a Iohanne
Arendes. 2 Ɔ cursori Segebergensi. 2 Ɔ 15 Ɔ Conrado Keiser 25
in Ultzen et Zelle. 10 Ɔ eidem adhuc additi. 12 Ɔ Iohanni
Gartow ad dominum Iohannem Rantzow. 4 Ɔ tabellario Pyn-
nenbergensi. 1 Ɔ 4 Ɔ tabellario in Mollen. 16 Ɔ cursori in
Mollen. 1 Ɔ 4 Ɔ Nicolao Iohansen bis misso in Kyl in causa
pecuniae. 18 Ɔ Conrado Keiser ad Casparum van Bockwolde. 30
12 Ɔ tabellario Boytzenburgensi. 3 Ɔ 2 Ɔ Dirico Westhoff
in Magdeborch. 11½ Ɔ Iohanni Schroder cursori Brunswicensi.

Secretis nuntiis: 12 Ɔ.

12 Ɔ Nicolao Bolten proditori caesareo, qui notabatur nos
a confederatis disjungere. 35

Summa omnium reddituum intra et extra ci-
vitatem: 7214 Ɔ 16 Ɔ.

Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Michaelis: 3617 ₧ 2 β.

- Studio Rostochiensi: 8 ₧ soluta magistro Conrado Pegel in vim quitantiae. Eidem: 6 ₧ soluta in vim quitantiae Andreae
- 5 Eggerdes. Vicariae domini Hinrici de Hacheden: 2 mal 17 ₧ 12 β soluta domino Iohanni Aepino (per famulum suum). Vicariae domini Heinonis de Hacheden: 2 mal 9 ₧ 12 β soluta magistro Petro Sanderi. Eidem: 4 ₧ soluta Sanderi. Eleemosinae ad sanctum Spiritum: 8 ₧. Commende Tidtken Gutzen:
- 10 7 ₧ 8 β soluta Martino Gobell secretario. Dorothee Krummendikes: 60 ₧ soluta magistro Hinrico vam Broke. Benefitio domini Gerardi Arndes in Brunswig: 14 ₧ 8 β recepit Everdt, frater Detlevi; 14 ₧ 8 β recepit Dethlevus ipse. Anne Bockholtes: 2 mal 18 ₧ receptum per dominum Ioachinum Moller
- 15 nomine filii. Anne Bockholtes, nunc Marienwolde: 42 ₧ soluta Iohanni Kop in vim quitantiae. Domino Iohanni Grimholt: 48 ₧. Commendae sancti Andree in ecclesia sancti Nicolai: 12 ₧ 16 β, Martinus Gobel recepit. Vicariae domini Iohannis de Raden: 16 ₧ 16 β. Eidem: 8 ₧. Hans
- 20 Drewes: 40 ₧ soluta monachis Segebergensibus, per Iohannem Holtgreve receptum. Nicolao Witten: 40 ₧ soluta Iohanni Raden. Prebende doctorali: 32 ₧ soluta domino doctori Aepino per famulum. Elsabe van der Hoyer: 48 ₧, receptum per Hermannum Kroger. Domino Iohanni Wethken:
- 25 2 mal 10 ₧ per filium Hermannum. Catherine van Zeeven: 44 ₧. Domino Iohanni de Sprekelsen: 24 ₧ soluta viduae per filium Hermannum. Alleken vam Loe: 12 ₧, receptum per dominum Iohannem de Sprekelsen. Vicariae Bisthorsth ad sanctum Petrum: 6 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen.
- 30 Magistro Ioachimo Sommerveth: 28 ₧ 16 β. Curiae sancti Georgy: 42 ₧ 8 β soluta magistro Arnoldo scribe. Horis beate Marie ibidem: 28 ₧ 4 β soluta eidem magistro Arnoldo. Prebende lectorali: 32 ₧ soluta domino Aepino superattendenti per famulum. Ioachim Wittorp: 80 ₧ Iasparo Wittorp;
- 35 Hans Hanses recepit. Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Iohannis Reynckens: 48 ₧, dominus Iohannes Sprekelsen recepit. Magistro Iohanni Kloeth: 6 ₧ soluta eidem

domino Iohanni a Sprekelsen. Domui sancti Georgy: 20 ℔, receptum per scribam. Gretken Framen: 8 ℔, receptum per Beken Framen. Curiae sancti Spiritus: 12 ℔. Domino Gerardo vam Holte: 24 ℔ soluta Hinrico vam Holte. Testamento domini Nicolai Schulten: 18 ℔ soluta domino doctori Aepino. Iohanni et Hinrico Garlop: 60 ℔, in vim quitantie soluta Lutkino Schroder. Otto vam Kampe: 24 ℔ soluta Ioachimo Meyger. Domino Branth Smidth: 80 ℔ soluta in vim quitantie; Hinrich Wichman recepit. Magistro Ioanni Kloth: 12 ℔ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Domino Gerardo vam Holte: 40 ℔, receptum per dominum Georgium vam Holte. Domino Henningo Kissenbrugge: 17 ℔. Domino Georgio vam Holte: 40 ℔ soluta eidem. Testamento Methken van dem Buszke: 14 ℔. Bernhardo van Winthem: 60 ℔, receptum per Iohannem Ritzenberch. Vicariae in capella sanctae Elizabeth: 6 ℔ soluta magistro Iohanni Ritzenberch. Eidem: 5 ℔ 8 ð soluta eidem magistro Iohan Ritzenberch. Commende sancti Iacobi: 13 ℔ 16 ð, receptum per Diricum famulum pro Bernhardo van Winthem. Testamento Heinonis Daberrholt: 6 ℔. Memoriae in Summo: 60 ℔, receptum per dominum Iohannem de Sprekelsen; 60 ℔ soluta magistro Iohan Rumhert. Conventui biguttarum in Hamborch: 48 ℔, Bories Hoppe recepit. Religiosis in Marienwolde: 36 ℔, Iohannes Koep in vim quitantie. Domino Hinrico Ritzerth: 80 ℔, solutum et receptum per Luderum Schulten. Domino Theoderico Elszer: 80 ℔. Commendae ad santum Georgium domini Werner Hintzen: 7 ℔ 4 ð per scribam. Thome Koppen: 12 ℔ soluta magistro Hinrico Schulten per Petrum Wiszken. Domino Iohanni Wethken: 40 ℔ soluta Lucae Bekeman nomine heredum Andreae Froddesen. Vicariae domini Hinrici Schlaggen: 24 ℔ soluta Ioanni Bortio. Domino Iohanni Rantzouwen: 120 ℔. Commende Hans Hertiges: 9 ℔ soluta domino Iohanni Schulten. Magistro Ioachim Sommervelth *): 56 ℔ soluta eidem presenti. Anne Bestenborstels: 30 ℔ soluta eidem presenti. Coeventui biguttarum in Hamborch: 17 ℔

*) Vacat.

- 12 β , Liborius recepit. Calende in Summo: 28 $\mathfrak{R}$ soluta domino Iohanni a Sprekelsen. Petro Rover: 40 $\mathfrak{R}$ soluta eidem presente. Testamento Lutken Buringes: 16 $\mathfrak{R}$, Hinrich Vaget recepit. Eidem testamento Luthken Buringes: 16 $\mathfrak{R}$,
- 5 Hinrich Vaget recepit. Agnethe relicte domini Brandonis Schmith: 128 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantie Hinrico Wichman. Elseben relicte domini Hinrici Gerdes: 128 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantie Hinrico Wichman. Stipendio magistri Mauriti Witten: 24 $\mathfrak{R}$ soluta Mauritio Witten per magistrum Symo-
- 10 nem. Alteri stipendio magistri Mauritii: 24 $\mathfrak{R}$ soluta Mauritio per magistrum Symonem. Vicariae sancti Iacobi ad altare Crucis: 8 $\mathfrak{R}$. Anne Hugem: 60 $\mathfrak{R}$. Domino Casparo van Schoneck: 60 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantie per Iohannem Parkentin. Domino Henrico Garlop: 80 $\mathfrak{R}$ soluta Lutkino Schroder
- 15 in vim quitantie. Everhardo Hugenn: 48 $\mathfrak{R}$ solum relicte et perceptum per Iohannem filium. Testamento Conradi Maneken: 6 $\mathfrak{R}$ solum domino Ioachimo Moller. Commendae altaris sancte Catherine: 6 $\mathfrak{R}$ soluta magistro Iohanni Rumlert. Ioachimo Wullenwever in Perleberge: 30 $\mathfrak{R}$ soluta Conrado
- 20 Schoman. Arnoldo Hentzeke in Perleberge: 30 $\mathfrak{R}$ soluta Alberto Hackeman in vim quitantie. Commendae in templo sancti Petri: 3 $\mathfrak{R}$ 12 β soluta Ioanni Bortio. Domui sancti Georgii: 160 $\mathfrak{R}$ soluta magistro Arnoldo scribe curie. Domino Gerekin Pawel: 72 $\mathfrak{R}$, receptum per Christopherum de Winthem
- 25 in vim quitantie. Domino Georgio Tobingk: 40 $\mathfrak{R}$. Casparo Fuchs: 60 $\mathfrak{R}$ soluta Iohanni Schiphower. Liberis domini Alberti Westeden: 12 $\mathfrak{R}$, receptum per Hermannum Schelen. Commendae sancte Apolonie in Summo: 6 $\mathfrak{R}$ soluta filio Hermann Stakeman. Horistis in schaer: *). Abell Bock-
- 30 wolden: 24 $\mathfrak{R}$ solum et eadem recepit. Commendae prepositure: 10 $\mathfrak{R}$ 2 β Gabrieli Schroder, receptum per Mathiam Wetken. Fabricae in Summo: 13 $\mathfrak{R}$ 16 β soluta per Diricum domino Hinrico Stuen. Domino Marco et magistro Ioachimo Luscowen: 180 $\mathfrak{R}$ solum Ioachimo Luscowen et receptum per
- 35 Hinricum Schutten in vim quitantie. Georgio Vageth: 22 $\mathfrak{R}$

*) Vacat, quia est translatum.

soluta Hinrico Cop nomine ejusdem. Domino Casparo Schoneck: 60 ₧ in vim quitantie per Iohannem Parkentyn. Agnete relictæ Brandonis Smidt. 54 ₧ soluta in vim quitantie, Hinricus Wichman recepit. Domino Gerekindo Pawell: 72 ₧, Cristoforus a Wyntem recepit. Domino Georgio Tobinge: 80 ₧ soluta in vim quitantie.

Redditus perpetui in Hamborch Ioannis et Nativitatis: 3396 ₧ 8 β.

Vicariæ domini Heinonis de Hachede: 6 ₧ 8 β per fa(mulum) su(um). Commende domini Simonis de Uthrecht: 8 ₧. Eidem: 9 ₧ 12 β. Domui hospitalis sancti Spiritus: 6 ₧ 8 β soluta per Lutken Remsteden. Testamento domini Ioannis Bennin: 64 ₧ soluta Iohanni a Sprekelsen. Commendæ ad sanctum Ieorgium: 6 ₧, receptum per scribam. Domino Hinrico Moller: 24 ₧ soluta Ioachimo Salsborge. Domino Ioanni de Sprekelsen: 16 ₧. Domino Alberto Lutowen: 2 mal 16 ₧ (juratis in Mollen per Lucam Bekeman in vim quitantie). Geszken Reinstorpes: 2 mal 100 ₧ (per Paulum Rumhert receptum). Domini Hinrico Moller: 48 ₧, receptum per Ioachimum Salsborch. Hans Hanses: 40 ₧, receptum per dominum Petrum de Sprekelsen. Elsabe van der Hoyer: 12 ₧ per Hermannum Wetken soluta Hermannno Kroger. Nicolao Wittenn: 40 ₧, receptum per Iohannem Raden. Vicarie Heinonis de Hachede: 8 ₧ soluta domino Iohanni Aepino. Vicariæ Bisthorstli senioris: 6 ₧ soluta Iohanni a Sprekelsen. Monasterio prædicatorum *): 24 ₧ soluta Reyneken Reynekens nomine sui affinis Hinrici Hulpén, cui ad triennium est collatum. Domino Theoderico Elver: 64 ₧, receptum per Nicolaum Korvemaker. Magistro Iohanni Kloth: 6 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Iohannis Reineken: 36 ₧, dominus Iohannes a Sprekelsen recepit. Domino Ioanni de Sprekelsen: 18 ₧. Domino Bartoldo de Rheno: 28 ₧. Eidem: 8 ₧ per viduam Bekendorpes. Commendæ ad sanctum Georgium: 7 ₧ 4 β, receptum

*) Accipiet dumtaxat 20 ₧.

- per scribam. Domino Iohanni Wethken: 2 mal 10 ₧ (soluta viduae per filium). Marienwolde: 60 ₧, per Iohannem Koep receptum in vim quitantiae. Testamento Iohannis Kothlowen: 50 ₧, receptum per Hinricum Koting. Heredibus domini
- 5 Iohannis Kruszen: 60 ₧, receptum per Cordt Krusen. Thome Koppen: 2 mal 24 ₧ (in vim quitantie per Wissen). Domino Ludolpho Slichten: 6 ₧ soluta magistro Hinrico vom Broke. Clawes Grimen: 24 ₧, solutum et receptum per eundem. Domino Ioachimo Nigelen: 40 ₧, receptum per dominum
- 10 Ieronimum Bissenbeke. Heredibus Iacobi Schroders: 240 ₧, receptum per Petrum Rover. Prebende Luneburgensi: 15 ₧, Ioachim Lampe recepit. Commende sancti Spiritus: 6 ₧. Prebende domini Iohannis Hulp: 12 ₧. Vicariae sancte Catharine in Summo: 9 ₧ 12 ḡ. Otto van Campe: 60 ₧ soluta
- 15 Ioachimo Meyger. Commende in ecclesia sancti Iacobi: 7 ₧ 4 ḡ soluta Bernhardo van Winthem. Testamento Lutken Baken: 60 ₧. Domino Iohanni Haker: 80 ₧. Henrico Koeler: 120 ₧ soluta per Henningum Matthiesen. Casparo Fuchs: 40 ₧, Ionas Thur ejus famulus recepit. Domino Wolff
- 20 gango van Utenhaven: 200 ₧. Ioachim Branth: 60 ₧ soluta per dominum Ioachimum Sommerfeldt. Vicarie in Groden: 5 ₧ soluta Iohanni Ritzenberch possessori. Domino Ioanni Rantzouwen: 96 ₧. Domino Iohanni Rantzouwen: 240 ₧ soluta eidem in vim quitantiae. Casparo Rantzouwen *):
- 25 288 ₧ soluta eidem in vim quitantiae. Senatui in Mollen: 96 ₧ soluta eidem per Lucam Bekeman in vim quitantiae. Ioachimo Brande: 40 ₧. Domino Georgio Tobineck: 80 ₧. Simon Alberdes: 40 ₧. Detleff van Damme: 576 ₧ soluta sunt eidem per Leinhardum Metzelen et Ioachim Nigenhusen.
- 30 fumulos magistri Iohannis Garlesdorp. Redditus victalicioꝝ in Hamborch Pascae et Michaelis: 124 ₧. Alleken Koldehaves: 2 mal 8 ₧ (per Diricum). Hilleke van Offen: 8 ₧, receptum per dominum Georgium Platen. Reliete
- 35 Iochim Elrenhoff *): 6 ₧, receptum per dominum Ioachimum

*) Vacat.

Sommerfeldt. Anneke Billems: ^{a)}. Hans Dudesche: 56 ₧ soluta eidem per Iacobum Witten juxta quitantiam. Wob-beken Emszen: 30 ₧. Geszke Backers ^{a)}: 8 ₧ per pincernam. Ioannis et Nativitatis: 48 ₧.

Hans Hessen: 32 ₧ soluta ipsi praesenti. Relicte Iochim ⁵ Elrenhoff: ^{a)}. Heinoni Lockerman, Geszken ejus uxori: 16 ₧, receptum per viduam superstitem. Geszke Backers ^{a)}.

Redditus victalitorum in Lubeck Pascae et Michaelis: 15 ₧ 14 β.

Taleken Vagedes: 2 mal 5 ₧ 4 β (per Martinum Gobell ¹⁰ solutum). Taleken Vagedes: 2 mal 2 ₧ 13 β (Martinus Gobell recepit).

Redditus victalitorum in Lubeck Ioannis et Nativitatis: 13 ₧ 12 β.

Anne Rathken: 2 mal 4 ₧ (per Diricum famulum solutum). ¹⁵ Eidem: 2 mal 2 ₧ 16 β (per Martinum Gobel secretarium solutum) ^{b)}.

Ad pretium familiae: 1904 ₧ 12 β.

Domino Francisco Pfeilen syndico: 3 mal 66 ₧. Phiseo doctori Iacobo Bording: 3 mal 18 ₧. Magistro Iohanni ²⁰ Ritzenberch: 8 ₧ 8 β, 3 mal 8 ₧. Magistro Martino Goebell: 8 ₧ 8 β, 3 mal 8 ₧. Magistro Alexandro Spheis: 60 ₧ missa sunt ejus uxori per Paulum Zwickman; 60 ₧: vide tabulam. Hans Bernefleth: 4 mal 4 ₧ 16 β. Hinrich de kock: 4 mal 2 ₧. Iohan Hille: 4 ₧ 16 β, 3 mal 9 ₧. Ortgisz Koeler: ²⁵ 4 mal 4 ₧ 16 β. Herman Moller: 4 mal 4 ₧ 16 β. Hinrick Geistmeyer: 4 mal 9 ₧. Otto Schouwenborch: 3 mal 9 ₧, 4 ₧ 16 β. Bastian hoffschunit ^{a)}: 3 mal 4 ₧ 16 β. Hinrich Pawelszen: 9 ₧, 3 mal 4 ₧ 16 β. Hinrich Pingesten: 4 ₧ 16 β, 3 mal 9 ₧. Ludtke Bruns: 6 ₧, 3 mal 9 ₧. Frederich ³⁰ Hoyer: 4 mal 9 ₧. Pawel Isendorp: 4 ₧ 16 β, 3 mal 9 ₧. Gerth Dabelstein: 4 mal 4 ₧ 16 β. Frantz Raven: 4 mal 4 ₧ 16 β. Henning Danneman: 4 mal 9 ₧. Marcus Holste ^{a)}: 4 ₧ 16 β. Iasper Wegener: 4 mal 4 ₧. Iosth Tilleman:

^{a)} Vacat.

^{b)} Summa primae partis libri expositorum: 26,828 ₧ 12 β 8 1/3.

- 4 mal 9 ℔. Peter Sprengpill: 4 mal 9 ℔. Baltzer van Hultzen: 4 mal 9 ℔. Clawes Ruther: 4 mal 9 ℔. Hans Mekelenborch: 4 ℔ 16 β, 3 mal 9 ℔. Mathias Fincke: 4 mal 9 ℔. Hans Lemmegow: 4 mal 9 ℔. Ulrich von Horneborch: 4 mal 9 ℔. Lamberth Boselman: 6 ℔, 4 ℔ 16 β, 2 mal 9 ℔. Stabulario: 12 β. 120 ℔ soluta sunt Conrado Ratzenborch pro stipendio suo et famuli de anno preterito. Otto Kock: 4 ℔ 16 β, 2 mal 9 ℔. 90 ℔ soluta sunt Conrado Ratzenborch de tribus quartalibus hujus anni et quia supra summam aliquid accepit, in termino Paschali solventur eidem tantum 24 ℔. Summa hujus: 1412 ℔ 16 β.
- Structurario: 16 ℔ structurario Lutke Langen. Scriptori: 4 ℔. Titken Mollor: 2 mal 20 ℔. Carpentario: 4 mal 3 ℔. Hoppenmeter: 4 mal 3 ℔ 4 β. Hans Roleke: 4 mal 4 ℔. Iochim Koeler: 4 mal 4 ℔. Pincernae: 4 mal 4 ℔. Muratori, dem decker: 4 mal 16 β. Thomas Fedderszen: 1 ℔ 12 β. Carstenn Schelen: 4 mal 3 ℔. Vigili in turri: 6 ℔; 8 β; 3 mal 6 ℔. Fontem respicienti: 4 mal 1 ℔. Purganti apud portam: 4 mal 1 ℔. Hans Kolekman: 4 mal 4 ℔. Heyne Kroen: 4 mal 2 ℔.
- Dirick Reymers: 4 mal 2 ℔. Dirick Brasche de steinbrugger: 1 ℔ 8 β. Clawes Huck: 4 mal 4 ℔. Custodi: 4 mal 1 ℔. Hans Hessen: 4 ℔ 16 β. Hans dem blydecker: 4 mal 2 ℔. Herman Wickhorsth: 4 mal 2 ℔. Hinrich Grote: 4 mal 2 ℔. Hinrich Heitkamp *): 3 mal 2 ℔. Henning Heithman tabellario: 4 mal 2 ℔. Dirick Westehoff tabellario: 4 mal 2 ℔. Iohan posteyenbocker: 4 mal 2 ℔. Luder Krudup bussenschutte: 4 mal 6 ℔. Hinrich Bruns: 4 mal 2 ℔. Cordth Louwenborch: 4 mal 2 ℔. Hans Kock: 4 mal 1 ℔. Peter Withback: 4 mal 2 ℔. Tonniges Hoffman: 4 mal 2 ℔.
- Matz Gardian: 4 mal 6 ℔. Hans Gade *): 6 ℔. Hiurick Krickeboem: 4 mal 1 ℔. Bernth Rodewolth: 4 mal 2 ℔. Herman Golia: 4 mal 6 ℔. Peter Sandtman: 4 mal 4 ℔. Iurgen Wisckhoff: 4 mal 2 ℔. Andreas Stozell tabellario: nihil. Marcus Holste: 2 ℔.
- Ad pretium musicorum: 22 ℔ 16 β.

*) Vacat.

Hans Ebberdes: 1 R 4 β ; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz, Pasche; 1 R 4 β , Iohannis; 1 R 4 β convivium vernale; 1 R 4 β , Michaelis; 1 R 4 β , Nativitatis; 8 β offertorium. Cordth Ielckers: 1 R 4 β ; 8 β wigeschottel; 16 β staddantz, Pasche; 1 R 4 β Iohannis; 1 R 4 β convivium vernale; 1 R 4 β , 5 Michaelis; 1 R 4 β , Nativitatis; 8 (β) offertorium. Henningk Dithmers: 1 R 4 β ; 8 β wigeschottel; 16 β statdantz, Pasche; 1 R 4 β , Iohannis; 1 R 4 β convivium vernale; 1 R 4 β , Michaelis; 1 R 4 β ; 8 β offertorium, Nativitatis.

Citharistis in locum lutanistarum: 22 R 16 β .

10

Ioachim Berlyn: 1 R 4 β ; 8 β wigeschuttel: 16 β sta(dt)dantz, Pasche; 1 R 4 β , Iohannis; 1 R 4 β convivium vernale; 1 R 4 β , Michaelis; 1 R 4 β , Nativitatis; 8 (β) offertorium. Dominicus Pale: 1 R 4 β ; 8 β wigeschuttel; 16 β sta(dt)dantz, Pasche; 1 R 4 β , Iohannis; 1 R 4 β convivium vernale: 1 R 4 β , 15 Michaelis; 1 R 4 β , Nativitatis; 8 β offertorium. Andreas Zuckenhusen: 1 R 4 β ; 8 β wigeschuttel: 16 β statdantz, Pasche; 1 R 4 β , Iohannis; 1 R 4 β convivium vernale; 1 R 4 β , Michaelis; 1 R 4 β , Nativitatis; 8 β offertorium.

Ad huram famulorum: 78 R 16 β .

20

Pincerne: nihil. Coquo dominorum: 2 mal 2 R . Heyne Leszeman ^{a)}): nihil. Hinrick Grothe: 2 mal 2 R . Herman Wickhorstl: 2 mal 2 R . Cordth Ielckers: 2 mal 2 R . Iochim Berlyn: 2 mal 2 R . Dominicus Pale: 2 mal 2 R . Carsten Schele: 2 mal 2 R . Hans Hesse: 4 R 16 β . Henning Heit- 25 man tabellario: 2 mal 2 R . Dirick Westhoff tabellario: 2 mal 2 R . Hinrich Heitkamp: 2 mal 2 R . Hinrich Brunsz ^{a)}): 2 R . Cordt Louwenborch: 2 mal 2 R . Peter Witback: 2 mal 2 R . Tonniges Hoffinan: 2 mal 2 R . Andreas Zuckenhusen: 2 mal 2 R . Bernth Rodewolth: 2 mal 2 R . Herman Golia: 30 2 mal 4 R . Jurgen Wisckhoff: 2 mal 2 R .

Pro vestitu familiae: 502 R .

Magistro Iohanni Ritzenberch: 5 R . Magistro Martino Goebell: 5 R . Magistro Alexandro Spies: 5 R . Ad usum soliti vestitus pro 9 petiis panni Anglicani albi, quaelibet pecia pro 33 35

a) Vacat.

marcis empta, una cum expensis pro preparatione et tinctura ejusdem panni: summa 332 ₧ 2 β. Pro 24 ulnis panni Anglicani et 6 ulnis Hornsches pro vestitu capitanei Hinrici Sesterfletes et pro 12 ulnis ejusdem panni pro vestitu Nicolai
 5 Rulers ipsius famuli: summa 45 ₧ 6 β. Pro 3 peciis Hagensches, qualibet pecia pro 16 ₧ 12 β: summa 40 ₧ 4 β. Pro 1 nigro Hornsch et 2 Hardewikeren: summa 29 ₧ 16 β. Pro 6 peciis Soltwedelsche, qualibet pecia pro 6 ₧ 12 β: summa 32 ₧ 8 β. 6 ₧ pro vestitu pincernae. 1 ₧ 4 β pan-
 10 nirasori.

Pro diversis notabilibus: 2707 ₧ 17 β 5 ḡ.
 16 ₧ 16 (β) pro sumptu Iohannis Ricqueres nomine senatus ad comparandum frumenta in Magdeborch et Iuterbuck misszi et pro propina facta eidem. 12 ₧ de termino Paschali missa
 15 magistro Hinrico vam Broke licentiatu pro stipendio suo. 28 ₧ 16 β soluta sunt domino Ioachimo Sommerfeldt de habitatione locata magistro Alexandro secretario. 51 ₧ 6 ḡ pro duobus bobus Paschalibus soluta structurario. 15 ₧ donata sunt theolonario in Helschenoer, quod mandatum
 20 regium et senatus de navibus huc compellendis (!) executus fuit. 12 ₧ magistro Hinrico vam Broke licentiatu de termino Iohannis. 78 ₧ 9 β pro diversis materialibus et mercede facto in reparatione domus nostre in Segeberg juxta computum Simonis Alberdes soluta. 24 ₧ 16 β pro armatura donata
 25 magistro Alexandro Spheis secretario, misszo ad expeditionem contra persecutionem papisticam. 18 ₧ 15 β pro expensis Georgii Volekmers misszi ad regem Daniae ad detinendas naves Hollandinorum. 12 β dominis Garlevo Langebeck et Iohanni Ritzenberge ad Gerlevestorp. 12 ₧ de termino
 30 Michaelis soluta domino Hinrico vam Broke licentiatu pro stipendio suo. 12 ₧ soluta sunt magistro Iohanni Arndes per Nicolaum Sabell civi Bremensi (!). 37 ₧ 4 β 6 ḡ pro expensis factis per dominum Ottonem ducem Brunswicenseni soluta Mathie Wetken. 44 ₧ 6 β pro diversis speciebus et
 35 confectionibus, quas secum abstulerat idem princeps, soluta Vito Scharp juxta suum computum. 12 ₧ de termino Nativitatis soluta domino Hinrico vam Broke licentiatu et pro-

consuli. 61 ₧ 4 β pro vectura utensilium et suppellectilis doctoris nostri syndici. 164 ₧ 10 β 11 $\frac{1}{2}$ pro sumptu ejusdem domini doctoris et ejusdem familiae e Zitz hucusque adducendi facto in itinere et diversorio. 80 ₧ donata sunt domino doctori syndico pro ingressu officii juxta suam quitantiam. 5
4 ₧ 1 β vor eyn voder kalen donata syndico Francisco. 60 ₧ soluta sunt Ratkino Holsten ad computum pro hura curiae suae pro doctore Francisco Pylen syndico. 80 ₧ in transactione restituta sunt Andreae Willers ex liberalitate senatus pro frumento suo, quod cecidit in commissum, quod contra 10
privilegia civitatis conatus est vehere de Albi in Inferiorem Germaniam. 31 ₧ 15 β Dirico van Luneborch dem schantzmeister pro stipendio suo soluta per dominos theolonarios. 150 ₧ expensa sunt in causza Iszlandica expedienda apud regem Danie per doctorem Adamum Snidewint misszum 15
eodem. 6 β pro fornace reficienda. Nota, quod anno superiore in libro receptorum sub titulo: Recepta in generali inscripta sunt 1500 ₧ in 1000 daleris accepta de comitissa Frisie Orientalis; quia vero predicta summa in tabula scripta tantum delenda et non inscribenda erat, ne aerarium 20
tantum damnum pateretur, huc iterum consensu dominorum camerariorum errore correcto translata sunt. 16 ₧ soluta sunt domino Georgio Vilter nomine magistri Iohannis Arendes notarii nostri, quae eidem in taberna pannorum debuit. 80 ₧ transactionis causza soluta sunt praesumptis heredibus Lutiae 25
Hohusen in Schenefelde per dominos decimi denarii ad tollendam ipsorum actionem. 204 ₧ soluta sunt domino Ioachimo Moller senatori pro spacio horti ipsius, quod sumptum est ad fossam civitatis.

Ad diversa: 318 ₧ 8 β. 30

1 ₧ crutzepenning. 2 ₧ 3 β soluta thesaurario nomine rectoris criptae grunthure. 1 ₧ pro pastu bovis masculi soluta Hermann Drosten. 6 ₧ vor 4 stempels. 4 ₧ 16 β propinata sunt vectoribus sterquilini purgandi in foro humuli. 8 ₧ 6 β pro sumptu trium sontium, e quibus Cordt Voertman est 35
virgis cesus. 20 β pro quattuor sellis soluta pincerne. 2 ₧ 14 β pro sumptu trium sontium virgis cesatis (!). 2 ₧ 2 β 8 $\frac{1}{2}$

pro sumptu expenso in abductione boum Paschaliū in
 Luneborch. 16 β donata sunt cuidam, qui de incendiariis
 nuntium attulit. 1 $\mathfrak{t}$ pro sumptu duorum captivorum mester
 Kuntzen. 3 $\mathfrak{t}$ vor graszecke betalt Dirick Reymers. 1 $\mathfrak{t}$ 11 β
 5 soluta nomine Michaelis Meyger chirurgico. 10 $\mathfrak{t}$ 10 β soluta
 Nicolao Gotkens de hoc et preterito anno pro expensis circa
 fontem phisici et Iochimi Geverdes factis. 9 $\mathfrak{t}$ 12 β soluta
 cloacario pro evacuanda cloaca in edibus magistri Alexandri
 Spies. 7 $\mathfrak{t}$ 10 β cloacario pro purganda camera carc(er)is et
 10 restabant illi de 9 quartalibus preteritis; Michaelis fuit ter-
 minus. 5 $\mathfrak{t}$ 9 β soluta sunt Anthonio Elsener civi Spirensi
 pro carbonibus in comitiis per eundem comparatis idque in
 usum nostrorum. 7 $\mathfrak{t}$ 4 β pro hura Hinrici vectoris. 24 $\mathfrak{t}$
 Iohanni Raden probatori nummismatum. 80 $\mathfrak{t}$ soluta sunt
 15 Lubicensibus ob vas vini, quod periit per incuriam des pun-
 ders. 2 $\mathfrak{t}$ donata cloacario. 2 $\mathfrak{t}$ 10 β famulis ante pretorium
 pro calceis. 2 $\mathfrak{t}$ pro pastura bovis masculi soluta hospitali
 ad sanctum Spiritum. 1 $\mathfrak{t}$ 11 β elemosina data cuidam
 captivo. 3 $\mathfrak{t}$ 4 β Liborio Hoppen pro accusatione octo no-
 20 centum. 2 $\mathfrak{t}$ 8 β pro advocatia. 1 $\mathfrak{t}$ 4 β eidem pro industria.
 7 $\mathfrak{t}$ 3 β pro lineis oculis soluta Dirico Reymers. 4 $\mathfrak{t}$ testa-
 mentorum collectori domino Henrico Hesterberch. 12 $\mathfrak{t}$ pro
 mensa Erico scribae curiae structurae. 4 $\mathfrak{t}$ addita sunt eidem
 ad stipendium suum. 4 $\mathfrak{t}$ 1 β famulis equestribus ad Carnis-
 25 privium. 16 β famulis domesticis ad Carnisprivium. 17 β
 custodi in Summo. 16 β deme svertfeger. 41 $\mathfrak{t}$ 5 β pro victu-
 alibus ad usum feni colligendi, quod per errorem omissum
 erat sub debito titulo. 1 $\mathfrak{t}$ 12 β de curia structurae famulis
 equestribus ad Carnisprivium. 2 $\mathfrak{t}$ pro victualibus ad cevum
 30 liquefaciendum. 12 $\mathfrak{t}$ 18 β addita sunt Iohanni Graven pro
 confectione novae navis tunnarum. 2 $\mathfrak{t}$ 16 β pro tunna
 cerevisia (l) data eidem. 18 $\mathfrak{t}$ vor eyn nyge spreth soluta
 Iohann Kolckman ad usum novae navis tunnarum. 3 $\mathfrak{t}$ 4 β
 Iodoco Reinhusen pro effigie valli formandi. 3 $\mathfrak{t}$ 19 β de
 35 cella et freno soluta pro Laurentio ministro apothecae. 1 $\mathfrak{t}$
 pro stopa klareti donati legatis electoris et lantgravii. 2 $\mathfrak{t}$ 7 β
 Ludero Kruduppen bombardistae pro stipendio in negotio

expeditionis super Albim. 1 ₰ 4 β pro cura equorum solutum
Drewes Vocken.

In negotio foederis religionis caussa initi:
88,966 ₰ 6 β 7 ḷ
3 ₰ 14 β Cordt Keisern misso in Wesel ad explorandum 6
conatus comitis a Buren. 1 ₰ 9 β 6 ḷ cuidam cursori e
Brunsviga. 1 ₰ 12 (β) cuidam alio. 1 ₰ 12 β tertio ad-
ferenti literas. 154 ₰ 8 β pro sumptu dominorum magistri
Ioachim Sommerfelt et Laurentii Nigebuer missis in Bruns-
vigam ad tractandum cum electoris et landtgravii consiliariis 10
et civitatum Saxonie legatis. 16 ₰ 16 β pro expensis factis
per Henningum Danneman, quem dominus Mathias Reder
Brunswige decumbentem reliquit, soluta Tile Schepensteden.
143 ₰ 9 β 5 ḷ pro sumptu dominorum Iohannis Rodenborges
prothoconsulis, doctoris Francisci Pffilen syndici et magistri 15
Henrici van dem Broke senatoris in Ultzen ad deliberandum
cum legatis civitatum Saxonicarum de tractandis in Ulm
in causa foederis. 6 ₰ propinata tabellario lantgravii ad-
ferenti nova. 15 ₰ pro expensis Lamberti famuli equestris
aegrotantis in reditu e Francfort, cum profectus erat cum 20
Alexandro Spehis secretario. 1 ₰ 18 β cursori adferenti literas
ab eodem in aegritudine. 2 ₰ 11 β soluta cursoribus Brunsz-
wicensibus. 12 β adhuc eidem (l). 7 ₰ diversis tabellariis
Brunszwicensibus in causa foederis. 9 ₰ Henningo ad Ul-
mam ad Iohannem Ritzenberch. 9 ₰ Iacobo Parden cursori 25
ad electorem. 98 ₰ 12 β pro expensis Georgii Volckmers
missi ad regem Daniae ad ocludendas angustias maris
Baltici. 4 ₰ pro expensis Henningi tabellarii in Ulmam.
148 ₰ 5 β dominis Hinrico van Broke prothoconsuli et Lau-
rentio Nygebur in Lubeck, ubi de pacificatoribus in causa 30
foederis consiliandis cum civitatibus Wandalicis tractabatur.
49 ₰ 16 β 6 ḷ pro mercede diversorum tabellariorum in
causa federis hujus belli gracia ultro citroque missorum
juxta computum tabularum. 3 ₰ 8 β pro sumptu Conradi
Ratzenborges missi in Luneborch. 1 ₰ 11 β substitutis 35
Brunszwicensibus pro certis descriptionibus. 182 ₰ 2 β pro
vestitu domini Matthiae Reders et magistri Alexandri Speis

secretarii et 13 ipsorum famulorum missorum in castra principum. 224 ₰ 19 β 6 ḷ pro 4 equis ad eundem usum emptis. 13 ₰ 3 β 6 ḷ vor badenlon dorch hern Matthias uthgegeven. 1689 ₰ pro sumptu domini Matthiae Reders et magistri Alexandri Speis secretarii tamquam consiliariorum belli, qui affuerunt 21 hebdomedis. 19 ₰ 4 β pro sumptu magistri Alexandri e castris in Ulmam. 48 ₰ 10 β pro vestitu Iohannis Ritzenberges secretarii et trium famulorum in Ulmam in causa foederis. 1117 ₰ 11 β soluta sunt hoc anno ineunte de restantia omnium expensarum domino electori Saxoniae de defensione Brunswicensi ex parte hujus civitatis solvendarum juxta recessum et computum in comitiis Wormaliensibus habitum et sunt domino electori per magistrum Alexandrum Spheis in Magdeburg praesentata. 466 ₰ 10 β in trecentis septuaginta florenis praesentata sunt per eundem secretarium in Magdeborch, quibus solvimus unam ordinariam annuam contributionem anno 45 in termino Iohannis baptistae debitam.

Sciendum, quod hoc anno 1546, quum Carolus V Romanus imperator impulsu Antichristi, Romani pontificis, praeter omnium bonorum expectationem persecuturus sacrosanctam per Lutherum patefactam iterum evangelii doctrinam contra electorem Saxoniae Ioannem Fredericum et Philippum lantgravium Hassiae tamquam capita foederis evangelici, praetextu ipsorum rebellionis oppressionem religionis et libertatis dissimulans, subitum ac parricidiale bellum in perniciem patriae suae concitasset senatusque et cives hujus civitatis unanimi consensu decrevissent, ut sese pro conservanda vera religione defensionem Christianae principum adjungerent ad postulata eorundem principum, praecedente caeterorum confederatorum consensu, sequentes pecuniae summas contribuerunt: 56,269 ₰ 15 β 3 ḷ, constituentes 43,560 florenos monetae Superioris Germaniae, quolibet floreno ad 21 grossos et dalero ad 25 grossos computatis, contributa sunt ad commemoratam necessariam defensionem, quibus pendimus sex duplicium mensium majores contributiones juxta nostram taxam, prout hec latius in singulari registro de expensis ad

usum defensionis confederatorum in cameraria reposite continentur. 1067 ₰ 19 β in 820 florenis 14½ grossis monetae Almanicae ultra contributiones nostras sex duplicium mensium super nostrum communem denarium, de quo detrahendum erit, expendimus ad eundem usum juxta computum in cameraria repositum. 120 ₰ soluta sunt Bartoldo van Heymbroke ad colligendum equites. 24,000 ₰ missa sunt juxta recessum Gengensem in castris principum factum domino Ioanni Frederico duci et electori Saxonie ad recuperationem ipsius ditionum, quae ei per infidum ipsius alumnum et agnatum, ducem Mauritium, in absentia, cum nemo obsteret, adempta erant, et sunt detrahenda de nostro communi centesimo denario per status comprobato. 2400 ₰ ad conducendos equites ad postulata domini electoris tradita sunt Christophero van Heymbroke nobili juxta ipsius chyrographum. 57 ₰ expensa et insumpta sunt in transmissione dicti subsidii nummarii 24,000 ₰ ad electorem missi usque Brunswigam. 33 ₰ 12 β pro expensis Svederi Melstede civis nostri ad conducendos equites in Holsatiam missi. 104 ₰ expensa sunt per dominum Conradum Pennick equitem auratum, hujus civitatis inhabitatorem, ad milites gregarios colligendos et in Magdeburgam ad subsidium urbis contra ducem Mauritium missos juxta demonstrati computus tenorem. 14 ₰ 3 β 6 ⸱ pro traductione salva duorum duplicium mensium per dominum Matthiam Reder in Brunswick traditorum. 40 ₰ 9 β 5 ⸱ pro diversis ad usum federis expositis juxta computum in cameraria repositum. 56 ₰ 12 β pro stipendio duorum mensium soluta Iohanni Bolten. 21 ₰ 12 β pro restanti stipendio soluta meister Iacob Crutzenach. 12 ₰ magistro Alexandro secretario in Lubeck. 42 ₰ 15 β insumpsit Sveder Melsinck conducturus milites gregarios in Brema. 256 ₰ 11 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges secretarii, trium famulorum equestrium et tabellarii Henningi in Ulmam. 29 ₰ 3 β pro sumptu Iohannis Ritzenberch secretarii in Kyl ad procurandam pecuniam supra censum.

Ad turrim Novi Operis: 80 ₰.

40 ₰ soluta sunt Hinrico Schouwenborch. 40 ₰ soluta sunt

Hermanno Slotelbarch nomine Hinrici Schowenborges.

Ad structuram ibidem: Nihil.

Ad castrum Ritzebuttel: Nihil.

Ad structuram ibidem: 219 ℥ 5 β 5½ ℥ pro diversis
5 ad structuram arcis Ritzebuttel expositis per dominum Vincentium Moller capitaneum ejus arcis.

Ad usum Tollenspikker: 54 ℥ 9 β 3 ℥ .

7 ℥ 17 β 3 ℥ pro reparationibus in Tollenspyker factis juxta
computum theolonarii. 46 ℥ 12 β vor de floete und evere
10 to beterende soluta Iurgen Boeninck.

Redditus in Eislingen: 9 ℥ 12 β .

Ad castrum Bergerdorp: Nihil.

Ad structuram ibidem: 59 ℥ 5 β 1 ℥ pro rata nostra
solvimus domino Dithmaro Koll capitaneo arcis pro diversis
15 structuris et reparationibus ibidem juxta librum castrorum.

Ad usum Glindesmor: 81 ℥ 10 β .

4 mal 12 ℥ soluta domino Iohanni Rodenborch prothoconsuli
praefecto. 33 ℥ 11 β pro reparatis aedificiis ad usum
domus factis juxta librum castrorum.

20 Pro pergameno et papiro: 77 ℥ 10 β .

4 ℥ 16 β pro quattuor rysis papiri soluta. 4 ℥ 4 β pro 3
decadibus pergameni. 17 ℥ pro quinque decadibus membrani
paratis in partibus Inferioris Germanie. 8 ℥ pro 4 decadibus
pergameni, qualibet pro 2 ℥ empti. 2 ℥ pro 1 decade soluta
25 Paulo Zwckeman. 21 ℥ 12 β pro 15 decadibus pergameni
hic parati. 18 ℥ 14 β pro 11 risis papiri, quolibet riso pro
2 ℥ 2 β . 1 ℥ 4 β donata uxori apothecarii pro atramento.

Ad usum Ossen-, Billen- et Finckenwerders: Nihil.

Solvenda in Billenwerder: 16 ℥ 8 β .

30 8 ℥ 8 β choralibus. 8 ℥ Goetken Heitmann.

Ad usum Woltorp: 131 ℥ 17 β 9 ℥ .

20 ℥ salarium venatorum. 25 ℥ pro 3000 kerpen. 34 ℥ 19 β
3 ℥ pro diversis venationibus. Pro retibus venaticis nihil.
22 ℥ 19 β 3 ℥ ad profectiones dominorum. 28 ℥ 19 β 3 ℥ .

35 Ad usum Hamme: 80 ℥ 12 β 3 ℥ .

8 ℥ pro salario des vagedes. 1 ℥ 4 β pro vestitu. 71 ℥ 8 β
3 ℥ pro aggeratione, plaggegelt et aliis expensis.

Ad usum Fulsbittel: 31 ₰ 5 ♂ 1 ♂.

14 ₰ 17 ♂ 3 ♂ pro victualibus de curia structuræ ad usum reparationis factæ in Vulszbuttel expositis. 16 ₰ 7 ♂ 10 ♂ ad eundem usum juxta computum structurarii.

Ad cistas stolidorum: 25 ₰ 12 ♂ pro expensis duorum furiosorum soluta Gerardo Kriten.

Histrionibus: 36 ₰ 5 ♂ donata diversis tabellariis et modulatoribus principum.

Ad bombardas: 884 ₰ 10 ♂.

34 ₰ 8 ♂ pro 136 ₰ pulveris bombardici, pro aureo 4 ₰ et 3 quartalibus emptis ab Hermanno Wanen. 60 ₰ 16 ♂ pro 38 halve haken, quamlibet pro 2 marcis, soluta Hermanno Wane. 85 ₰ pro 34 hele haken, quamlibet 3 marcis 2 ♂, soluta eidem. 170 ₰ 8 ♂ pro 1136 ₰ pulveris bombardici, ab Dirico Krutzman Luneburgensi pro floreno 8 ₰ comparatis. 72 ₰ pro 480 ₰ pulveris bombardici, pro floreno 8 ₰ emptis a Iohanne Trumper. 13 ₰ 12 ♂ pro 68 spet isern, quodlibet constitit 4 ♂. 150 ₰ 12 ♂ pro 1004 ₰ schlangenkrudt, emptis a Iohanne Tremper 8 ₰ pro floreno, soluta Hermanno Wan. 121 ₰ 4 ♂ pro 711 ₰ slangen und rorkruth, 7 ₰ pro floreno emptis ab Hinrico Haverkamp Wernichradensi. 19 ₰ pro 95 ₰ rorkruth, 6 ₰ pro floreno emptis a Iohanne Roszejan. 31 ₰ 10 ♂ pro 210 ₰ slangenpulver, 8 ₰ pro floreno empto ab Hermanno Goliath. 34 ₰ 10 ♂ vor kruth tho makende. 41 ₰ 10 ♂ 10 ♂ pro diversis reparationibus bombardarum et aliarum rerum juxta computum domini Ioachim Hohusen. 27 ₰ 2 ♂ pro mercede 4 parvorum quartalium bombardarum conficiendarum soluta Iohanni Altena. 22 ₰ 8 ♂ pro ½ schippunt bussengudes additi iidem (!) quatuor quatalibus, soluta eidem.

Ad vias lapideas: 359 ₰ 9 ♂ 11 ♂.

345 ₰ 15 ♂ 1 ♂ ad reparationem des bollweges inter Hamme et Horne juxta computum domini Georgii Vilters. 3 ₰ 14 ♂ 10 ♂ pro refectioe viae lapideae extra Anscharii portam. 10 ₰ Heynoni Boeschen ad usum viae lapideae.

Ad usum librae: 84 ₰ solvenda Ludero Prallen inscripta sunt in libro: Tenemur.

Ad usum cranonis: 149 ₰ 12 β.

4 mal 6 ₰ 14 β Arnoldo Slyman, 4 mal 6 ₰ 14 β Arnoldo Luders. 48 ₰ Conrado Roleves gubernatori cranonis pro medietate sui solarii. 48 ₰ soluta Conrado Roleves de altera
5 dimidietate salarii sui.

Pro cerevisia aliena: 17 ₰ 12 β pro duobus vasis cerevisiae Embecensis donatis principi nostro.

Pro cera: 19 ₰ 7 β pro cera ad sigillandum allatum (!) de apotheca senatus.

10 Pro gyt et amigdalīs: 70 ₰ more solito missa principibus.

Pro speciebus dominorum: 129 ₰ 11 β 6 ⷰ pro dominos Ioachimū Holthusen et Georgium Vilter.

Pro speciebus et confectionibus: 245 ₰ 10 β.

15 116 ₰ 12 β, Petri. 84 ₰ 18 β, Thomae. 44 ₰ fautoribus apothecae.

Ad usum domus nostrae in Lubeck: Nihil.

Ad usum tunnarum super Albim: 186 ₰ 9 β 6 ⷰ. 3 ₰ 6 β 8 ⷰ vor victualia deme volcke, de de sehetunnen
20 branden. 9 ₰ 9 β 4 ⷰ ad locandum tunnas et ad reparationem schaphe, vulgo des kornevers, soluta Iohanni Kolckman. 2 ₰ 8 β soluta Petro Berchman pro berchgelde unius tunne et expensis circa eandem factis. 1 ₰ 12 β Iohanni Kolckman, soluta sunt eidem ad sublevandas tunnas. 2 ₰
25 8 β soluta Ioachimo Vicken ad vehendam materiam novae bakae. 121 ₰ 5 β 6 ⷰ pro diversis cathenis ferreis ad tunnas marinas soluta Borchardo Zellen fabro grosso. 46 ₰ soluta pro diversis lignis et tunnīs doleatori ad usum tunnarum.

Ad expeditionem propter adductionem boum
30 et frumentorum: 706 ₰ 1 β 2 ⷰ.

55 ₰ 12 β 6 ⷰ pro sumptu tredecim nautarum et Iohannis Kolckmans ad prohibendam avectionem missi (!) et pro stipendio eorundem. 140 ₰ 13 β pro victualibus de curia structurae tribus vicibus ad expeditionem Iohannis Kolckmannes prohibitori avectionem frumentorum super Albi.
35 78 ₰ pro solario et mercede 13 nautarum, qui inservierunt 12 septimanas. 15 ₰ 16 β pro quibusdam Frisonibus saluum

conductum prestando per minorem navim tunnarum soluta ad stipendium 13 personarum. 2 R 16 β pro sumptu Iohannis Kolckman ad eundem usum ad 4 dies cum 8 nautis emisso (l). 1 R 4 β pro sumptu Iohannis Kolckman. 27 R 4 β pro stipendio 11 nautarum ad prohibendam avectionem frumenti 5 emissorum. 13 R 12 β Hanse Kolckman pro solda suorum nautarum. 39 R 12 β soluta sunt Iohanni Kolckman cum certis nautis expeditis ad aliquot septimanas in negotio frumenti. 58 R 4 β soluta Petro Sandtman pro sua solda et 10 nautarum, qui 10 septimanas inservierunt. 26 R 5 β pro salario unius et stipendio trium hebdomedarum soluta Lutkino Winkelman. 1 R ad eundem usum soluta Severino Massen. 16 R 12 β pro diversis panibus per structurarium ad expeditionem navium exposita. 3 R 14 β pro stipendio 6 nautarum cum Petro Sandtman expeditorum. 174 R 17 β 15 4 S pro victualibus de curia structurae ad expediendum everos sexcies exposita juxta computum structurarii. Adhuc 45 R 15 β 4 S pro victualibus de eadem curia ad expeditionem unius evers exposita. 4 R 4 β pro stipendio sex nautarum ad eundem usum. 20

Ad usum vadi Albis reparandi: 375 R 13 β 10 S . 163 R 7 β 10 S vor busch und struck und vor beloninge und vor pale to vorende tho behoff des evers vor deme eckholte midt eyne tune tho verfatende juxta computum structurarii Christiani Schelen. 7 R 4 β Iacobo Diderick pro sumptu 25 in Luneborch. 12 R pro instrumentis Iacobi Diderickes e Stergart adferendis. 93 R 9 β pro mercede operariorum, quibus Iacobus Didericks usus est in purgando flumine. 30 R 17 β pro expensis per eundem Iacobum in diversorio factis. 64 R pro mercede et industria soluta sunt eidem Iacobo. 4 R 30 16 β donata adhuc eidem.

Damnum passum: 164 R 11 β 8 S . 55 R 11 β 8 S deducta sunt nobis de redditibus et habitacionibus nomine duarum contributionum contra Antichristum approbatarum. 20 R defecerunt in loculis de collectis paro- 35 chiarum in pecunia expensa ad usum foederis. 23 R 6 β 2 S defecerunt in aliis loculis per integrum annum justificatis.

66 ₰ in diversis deductionibus, bilalibus, propinis exiguis et diversis aliis consuetis, quae expenduntur et non inscribuntur.

Ad usum et perfectionem fossatorum et fortaliorum: 737 ₰ 14 β 1 ᛚ.

- 5 120 ₰ conversa sunt ad consummationem valli rotundi ante milrendoer per dominum Laurentium Nygebur. 27 ₰ 4 β pro aureo colore comparato ad signa civitatis portae milrendoer praestituenda. 404 ₰ 3 β 10 ᛚ conversa sunt per structurarium juxta ipsius computum ad novum urbis propugnaculum ante milrendoer, vulgo eyne strickwere. 120 ₰ 2 β 8 ᛚ pro diversis ferramentis ad usum ejusdem propugnaculi soluta Iohanni Graven fabro grosso. 9 ₰ 9 β 6 ᛚ pro ferramentis ad usum stendares soluta fabro grosso. 28 ₰ 10 1/2 β pro ferramentis soluta Cilliaco Sengestaken, conversis ad propugnaculum ante milrendor. 10 ₰ 13 β 6 ᛚ pro reparatione des dreckwalles juxta computum domini Georgii Platen. 17 ₰ 10 β pro 50 schuffkaren.

Pro equis honoris caussa donatis*):

- In caussa differentiarum cum capitulo in judicio camerae imperialis: Nihil.

Ad flumen ab alto ponte versus Winserbom purgandum: Nihil.

Exposita in generali: 140 ₰ 19 β 10 ᛚ.

- 80 ₰ soluta sunt Andreae Wilders transactionis ratione propter frumentum eidem ademptum, quod contra privilegia et jus civitatis urbem pretervexerat, juxta ipsius quitantiam. 12 ₰ pro habitatione annua domus Hermannii Mollers famuli equestris soluta Alberto Rumschuttel. 8 ₰ sigillatori domino Georgio Platen. 12 ₰ donata sunt Henningo Danneman et substituto magistri Martini Goebels pro eorum industria in siligine procurando in Iuterbock prestita. 7 ₰ 19 β pro cera ad candelas cereas ad praetorium. 4 ₰ 4 β 4 ᛚ pro 50 ₰ cevi ad candelas. 1 ₰ 16 β pro flabellis. 11 β pro ligneis crateris. 4 ₰ 6 β pro complenda cista carbonaria ad usum praetorii. Pro supellectile linea senatus ter lavanda 2 ₰ 8 β.

*) Durchstrichen.

1 $\mathfrak{E}$ 12 β pro purgandis amphoris. 16 β pro sex candelabris majusculis purgandis. 1 $\mathfrak{E}$ 4 β pro purgandis caminis. 1 $\mathfrak{E}$ 8 β pro amovendo tribunali. 8 β pro portanda cista argentaria. 1 $\mathfrak{E}$ 2 β pro flabellis ad usum novi cenaculi. 1 $\mathfrak{E}$ pro sex novis urceis. 6 $\frac{1}{2}$ β pro diversis.

5

Ad usum Hammerbrock: 3 $\mathfrak{E}$ 12 β 4 $\mathfrak{s}$.

3 $\mathfrak{E}$ 12 β 4 $\mathfrak{s}$ pro ferramento ad usum hujus paludis soluta fabro grosso.

Pro frumento adempto: 19,374 $\mathfrak{E}$ 4 β 1 $\mathfrak{s}$.

21 $\mathfrak{E}$ 13 β 6 $\mathfrak{s}$ consumpsit Erasmus Koppen, missus in Marchiam ad comparandum frumenta pro civitate, sed infecto negotio reversus est. 21 $\mathfrak{E}$ 4 β pro sumptu Anthonii Pingesten et Hinrici Geistmeyger, missis in Phrisiam ad comparandum frumenta, sed sine fructu redierunt. 2722 $\mathfrak{E}$ 2 β 8 $\mathfrak{s}$ constituerunt 92 chori 8 modii tritici, quemlibet chorum 36 $\mathfrak{f}$ 10 β 8 $\mathfrak{s}$ emptis ab Richardo...^{a)}. 7 $\mathfrak{E}$ 9 β 8 $\mathfrak{s}$ pro supportatione et expensis factis circa idem. 1377 $\mathfrak{E}$ 12 β constiterunt 61 $\frac{1}{2}$ chori siliginis, quemlibet chorum pro 28 $\mathfrak{f}$ comparatis (!) ab Roden Richardo Anglo. 6 $\mathfrak{E}$ 8 β 2 $\mathfrak{s}$ pro supportatione ejusdem. 2710 $\mathfrak{E}$ 8 β pro 121 choris siliginis, quemlibet chorum pro 28 $\mathfrak{f}$ emptis a domino Georgio Vilter. 12 $\mathfrak{E}$ 9 β 6 $\mathfrak{s}$ pro supportatione et expensis ejusdem. 8 $\mathfrak{E}$ 2 $\frac{1}{2}$ β pro eversione 325 chororum frumenti a festo Paschae usque Michaelis exposita. 2724 $\mathfrak{E}$ 2 $\frac{1}{2}$ β constiterunt centum chori 5 modii siliginis et 26 chori avene comparate in Iuterbock una cum sumptu, theolonio et precio nautarum juxta computum magistri Goebell secretarii exhibitum. 19 $\mathfrak{E}$ 13 β 3 $\mathfrak{s}$ pro victualibus suppeditatis de curia structurae Iohanni Riquerdes ad adducendum frumentum per magistrum Martinum comparatum. 2 $\mathfrak{E}$ 3 β 8 $\mathfrak{s}$ pro supportatione ejusdem frumenti et pramhure. 83 $\mathfrak{E}$ 12 β 8 $\mathfrak{s}$ damnum passi sumus in eodem frumento et havena Iuterbucksensi, quod minore vendita quam empti sunt, computatis expensis. 7703 $\mathfrak{E}$ 8 β 2 $\mathfrak{s}$ pro 332 choris 4 modii siliginis spectantis ad dominum Iohannem Brandes senatorem Dantiscanum et destinati in

25

30

35

^{a)} Lücke für den Familiennamen.

Angliam, sed detentione regis Daniae ad nostra postulata ad nos vecti et soluti Hermannō Schelen, omnibus expensis in summam coniectis. 5 ₧ 10 β 6 ḷ tho primengelde vor deusulven roggē tho lossende. 3 ₧ 6 β 8 ḷ aff und um(m)eto
 5 to metende, soluta Dirico. 10 ₧ 8 ḷ pro supportando siligine soluta Dirico Reymers. 766 ₧ 16 β pro 35½ choris siliginis, quolibet choro 27 ₣, a domino Georgio Vilter receptis. 1158 ₧ pro 57 choris 9 modiis siliginis, quolibet choro pro 25 ₣ empto ab Hinrico Lorineck.

10 Redditus ad usum novi fossati: (438 ₧ 8 β.)

Pascae: 126 ₧ 8 β.

Domino Iohanni Wethken: 40 ₧ soluta ipsius viduae per Hermannum filium. Horistis capelle in schaer: 16 ₧ soluta domino Iohanne Vaget nomine eorundem. Magistro Hinrico
 15 Schultenn: 60 ₧ soluta eidem per Petrum Wiszken. Horistis iisdem im schaer: 2 ₧ 8 β soluta domino Iohanne Vaget nomine eorundem.

Michaelis: 312 ₧.

Domino Iohanni Wethken: 40 ₧ soluta vidue per Hermannum filium. Domino Alberto Westeden: 32 ₧ soluta Hermannō Schelen. Domino Iohanni Hugē: 20 ₧. Monasterio in Her-
 20 vestehude: 120 ₧, per Christopherum de Winthem receptum. Domino Hinrico Ritzerth: 60 ₧ per Luderum Schulten. Eidem: soluta 20 ₧ per Luderum Schulten ^{a)}).

25 Summa summarum totius libri expositorum: 146,397 ₧ 2 β 3½ ḷ.

---

^{a)} Summa secundae partis libri expositorum: 119,568 ₧ 9 β 7½ ḷ.

1547.

RECEPTA.

Anno Domini 1547 domini Meyno de Eytzen et
Ioachimus Sommerfelth, hujus civitatis camerarii,
receperunt infrascripta. Primo: 5

Redditus et hura: 2114 ₧ 9 ₤.

In parochia divi Petri: 263 ₧ 12 ₤.

4 ₧ Geske Meygers. 3 ₧ 12 ₤ Thonnyges Elers. 64 ₧
Ioachimus Everdes. 8 ₧ Annae Thoden. 20 ₧ Hans Schroder
de cellario sub pretorio. 4 ₧ 16 ₤ magister Iohan Rumbert. 10
25 ₧ Anna Luchtemakers. 8 ₧ Ciriacus Plinckē. 32 ₧
Ioachim Schulte. 3 ₧ Otto Broderman. 8 ₧ her Hinrick
Rademaker. 16 ₧ Bartoldt Ordell. 7 ₧ 4 ₤ Hinrick Brocke-
hoevet. 5 ₧ 12 ₤ Peter Wolters. 16 ₧ Margaretha Berndes.
4 ₧ 16 ₤ Hans Schutteloff. 8 ₧ Lutke Spilbom. 4 ₧ 16 ₤ 15
Hinrick Meyger. 20 ₧ 16 ₤ Thonnyges van Hulszen.

De bodis apud forum piscium: 292 ₧.

40 ₧ Hans Bolthe. 36 ₧ Herman Wringer. 40 ₧ Wolter
van der Mase. 36 ₧ Dirick Ritzer. 36 ₧ Iohan Snock. 25
48 ₧ Clawes Kranberch. 12 ₧ Gerdt Lutkens. 8 ₧ Gerdt
van Gulich. 8 ₧ Hans Boese. 8 ₧ Berndt Lutheman. 20
Andreas Trocke: 8 ₧. 8 ₧ Ioachim Rosenow. 4 ₧ Luleff
van Boenen.

De bodis in brodtschragen: 92 ₧ 8 ₤.

3 ₧ dominus Matthias Reder. 27 ₧ 4 ₤ Eggerdt Bokelman. 25
8 ₤ Ioachim Bekendorp. 16 ₤ Hans Bolinges erve. 1 ₧ 12 ₤
vicarii in Summo. 16 ₤ Meineke Stockeman. 8 ₧ e bonis
Hermanni Schomakers. 5 ₧ 12 ₤ Frederick Berndes. 11 ₧
4 ₤ Hans Krusen. 14 ₧ 8 ₤ Arnt van Hagen. 6 ₧ Hans
Meinsen. 3 ₧ Hans Fabrian. 8 ₧ Hinrick van Norden. 30
2 ₧ 8 ₤ Hans Schelhorn.

De domibus apud forum humuli: 216 ℥.

- 24 ℥ Cordt Tideman. 24 ℥ Hans Levesouw. 8 ℥ Herman Warenhorst. 16 ℥ de hopenmeter. 24 ℥ Ioachim Wigers. Dirick Reimers: nihil. 12 ℥ Matz Magnus. 40 ℥ Cordt
 5 Bremer. 24 ℥ Hinrick van Arnem. 8 ℥ Tonnyges Kock. 24 ℥ Herman Poppe. 12 ℥ Anneke Klotzen.

In parochia sanctae Catherinae: 433 ℥ 4 β.

- 120 ℥ Tonnyges Kolthoff. 1 ℥ 12 β Hans Koster. 20 ℥ dominus Georgius Vilter. 16 β Herman Koeler. 16 β de
 10 comodo privato Ulenkar. 100 ℥ Hinrick Snock. 80 ℥ Heine Sander. 3 ℥ 4 β Henrick Winckelman. 40 ℥ Wilhelm van Quelle. 6 ℥ Iohan Busser. 9 ℥ 12 β Evert Walbom. 3 ℥ 4 β de cellario. 48 ℥ Berndt van Benthem.

Van den ramen: 312 ℥.

- 15 12 ℥ Cornelius Petersen. 12 ℥ Hinrick Warneken. 12 ℥ Herman Pyll. 12 ℥ Peter Kroeger. 12 ℥ Clawes Engelken. 18 ℥ Heine Sander. 12 ℥ Iacob Flegels. 12 ℥ Herman Welp. 18 ℥ Peter Wisse. 12 ℥ Wilhelm van Quelle. 12 ℥ Hans van Nusse. 12 ℥ Clement Lakeman. 12 ℥ Borcherd van
 20 Retzen. 12 ℥ Hinrick van Kleve. 12 ℥ Selle van der Lynde. 12 ℥ Hinrick Kyneken. 12 ℥ Wolder van der Masze. 12 ℥ Berndt van Neth. 12 ℥ Ernst Meyger. 12 ℥ Hans Nevers. 12 ℥ Peter van Collen. 12 ℥ Tylleman van Broyell. 12 ℥ Hinrick Kalmisz. 12 ℥ Hans van Turholt. 12 ℥ Berndt
 25 van Lulle.

In parochia sancti Iacobi: 56 ℥ 15 β.

- 16 β vicarii sancti Petri. 16 β Dirick van Lohe. 4 ℥ Anneke Kussenstoppers. 16 β Cordt Potesche. 14 ℥ Heyne Lange. 2 ℥ Hans Barnebrock. 16 β Carsten Moers. 16 β Hinrick
 30 Winkelstede. 16 β Lutke Stormer. 2 ℥ 8 β Hans Westerman. 5 ℥ Hinrick Buck. Vadum in Gouwercke: 2 ℥. 1 ℥ 8 β Iurgen Lutke. 2 ℥ Reyneke Schadelant. 8 ℥ Hans Olrickes. 11 ℥ 4 β Tymme Petersen de domo Leszemans.

- De testamento domini Simonis de Utrecht ad bar-
 35 desas: 16 ℥.

A Lubecensibus ad usum fossati: 120 ℥ recepta sunt et soluta a Lubicensibus de hoc anno per dominum Gerardum

Nygebur.

Testamentum magistri Ioachimi Landtwedels:
48 ₧.

Testamentum magistri Ioannis Reineken: 8 ₧ per
dominum Iohannem de Sprekelsen. 5

A Groningensibus: 256 ₧ 1 β 9 ᛚ.

A comitatu Schowenburgensi: *).

De hortis: 17 ₧ 7 β.

De hura super kajen: Nihil.

De Hamme: 289 ₧ 5 β 10 ᛚ per dominos Ioachimum 10
Moller et Hieronimum Bissenbeke.

32 ₧ 11 β 10 ᛚ schatt. 12 ₧ 12 β hoffhure. 226 ₧ 16 β
graszhure. 8 ₧ 4 β de excessibus. 9 ₧ 2 β de pastura.

De Horne: 25 ₧ 17 β 6 β per dominos Ioachimum Moller.
et Hieronimum Bissenbeke. 15

5 ₧ 12 β schath. 15 β 6 ᛚ de excessibus. 19 ₧ 10 β de pastura

De Vermersen: 4 ₧ 16 β de sex mensuris lignorum.

De Billenwerder: 288 ₧ 8 β per dominos Laurentium
Nygebur et Gerardum Langebeke.

231 ₧ 1 β schatt und tegeden. 12 ₧ tegethaveren. 22 ₧ 4 β 20

23 ₧ 3 β.

De Ossenwerder: 110 ₧ 8 β.

67 ₧ 4 β schatt und tegeden. 26 ₧ 4 β accyza. 17 ₧ de
excessibus.

De Vinckenwerder: 16 ₧. 25

De pascuis et Utslach: 19 ₧ 4 β.

De lignis, cupro, plumbo et diversis aliis ven-
ditis de curia structuræ: 48 ₧ 1 β 8 ᛚ.

2 ₧ 19 β vor de maste verkofft Erico scribae. 19 β 8 ᛚ vor
8 stücke latten. 4 ₧ 10 β vor 1 svengel. 1 ₧ 6 β vor 1 voder 30
spoene. 13 ₧ 8 β pro 104 latten venditis domino Dithmaro
Kolen. 4 ₧ 19 β pro 4 baleken. 2 ₧ 8 β vor 2 voder spoene.
2 ₧ pro 4 rade. 12 ₧ pro 2 tunniss carnis. 3 ₧ 12 β pro 2
pellibus bovinis.

De Woldtorp et Hanstorp: 228 ₧ 19 β 6 ᛚ. 35

*) Vacat.

- 45 ℥ 6 β lure und schatt. 24 ℥ de domo ibidem. 12 ℥ de molendino. 5 ℥ 10 β hura de siligine. 2 ℥ 10 β de pascuis. 8 ℥ de excessibus. 6 ℥ 12 β Vilters wiszke. 11 ℥ 3 β 6 ℥ de terra vacua. 94 ℥ 4 β de lignis Gerdt Dabelsten venditis.
- 5 19 ℥ 14 β van polholt gehowen tho vademholte und verkofft.

De piscinis in Woltorp et Hanstorp: 4 ℥ 16 β de piscina molae per eosdem dominos (!).

De Ripenborch: Nihil.

- 10 De lignis perforatis: 27 ℥ 4 β .

8 ℥ 14 β 6 ℥ vor 8 pumpen. 3 ℥ 7 β 6 ℥ vor 4 burholter. 15 ℥ 2 β pro 15 pumpen.

De werktollen: 3929 ℥ 7 β 7 ℥ (per dominos Nicolaum van der Hoyer et Gerardum Nygebur).

- 15 1750 ℥ 10 β restant apud cives per eosdem dominos exigenda.

De tunnengelde: 255 ℥ 4 β per dominos Nicolaum Hertiges et Gerardum Nygebuhr theolonii dominos.

De excessibus collectis per dominos theolonii: Nihil.

- 20 De slusegelde ante milrendore: 4 ℥ 16 β .

De schafferhuse: Nihil.

De antiqua palude: 20 ℥ 9 β 6 ℥ .

De nova et ultra pontem: 53 ℥ 18 β .

De fossato et ponte: Nihil.

- 25 De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.

De foro humuli: 59 ℥ 19 β 6 ℥ presentavit Hinricus Heitkamp.

De kranone et cellario: 755 ℥ 13 β 9 ℥ .

De libra: 930 ℥ 3 β 6 ℥ .

- 30 De acciza: 4777 ℥ 5 β .

748 ℥ per dominum Nicolaum Hartiges presentatum. 200 ℥ presentavit dominus Nicolaus Hertiges. 953 ℥ 5 β presentarunt domini Nicolaus Hertiges et Laurentz Nygebur de acciza. 236 ℥ geleveret hern Laurentz Nygebur tho behoff

35 der ruter. 872 ℥ per eosdem dominos. 1768 ℥ per eosdem dominos tradita singulis sabbatis curiae structurario.

De excessibus: 480 ℥ per dominos Nicolaum Hartiges

et Laurentium Nygebuhr presentata.

De apotheca: 298 ₧ in speciebus et confectionibus
recepimus a dominis apothecae et pro cera ad sigillandum.

De advocatia: 753 ₧ 15 β 6 ℥ per dominos Godt-
fridum Schroder et Ioachim Holthusen. 5

De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: Nihil.

De concavis et scheverstehen: Nihil.

De domibus laterum: 18 ₧ 18 β 9 ℥ lucrum pro
parte nostra de toto opere latrificis. 10

De cemento vendito extra civitatem: Nihil.

De lapidibus sectis: Nihil.

De civilitate: 244 ₧.

104 ₧ e pixide sumpta. 140 ₧ e pixide civium.

De relictis morientium: 5567 ₧ 8 β 9 ℥ presentarunt 15
domini decimi denarii Georgius van Holte et Nicolaus van
der Hoyer presentatum (l) camerariae.

De bonis molendinariis: Nihil.

De redditibus venditis: Nihil.

De navibus venditis: Nihil. 20

De pannicidis: 75 ₧ 4 β .

De carnificibus: 76 ₧.

De bodis et domo fertorum: 16 ₧.

De portenhure: 10 ₧ 8 β .

De sutoribus et domo supra aggerem: 8 ₧. 25

De piscatoribus trochure: 40 ₧.

De pelliceatoribus: 1 ₧ 12 β .

De albicoriariis: 1 ₧ 12 β .

De penesticis aucarum: 2 ₧ 8 β .

De loco dealbandi: 16 ₧. 30

De nova domo pannorum: 1 ₧ 12 β .

De pistioribus: 7 ₧.

De scamnis apud forum piscium et humuli:
20 ₧ 6 β .

De nova platea: 80 ₧. 35

De hortis in raboisa: Nihil.

De domo fusoris bombardarum et boda: 24 ₧.

De legato magistri Ioannis Kloeth ad vias et semitas: 22 ₧.

6 ₧ a Casparo van Emersen. 16 ₧ a Bartoldo van Ryne.

De equis venditis: 29 ₧ 14 β.

9 ₧ 6 β pro equo vendito ab Frederico. 20 ₧ 8 β pro equo castanei coloris vendito hospitali ad sanctum Spiritum.

De hereditatibus venditis: Nihil.

De domo nostra in Lubeca: 25 ₧ 12 β

9 ₧ 12 β de boda domus in Lubeca. 16 ₧ de cellario.

De bodis carnificum: Nihil.

De theolonio in Eisslingen: 1089 ₧ 4 β 3 ḡ (presentavit Hinricus Stephanus).

241 ₧ 7 β 6 ḡ presentavit camerarie Hinricus Stephani.

De morgensprake: 59 ₧ 16 β 8 ḡ.

1 ₧ 7 β per dominos Georgium van Holte et Laurentium Nigebur de fabris grossis. 5 ₧ 5 β 6 ḡ de sutoribus per dominos Ioachim Moller et Hyeronimum Bissenbeke. 10 ₧ 19 β de doleatoribus per dominos Ioachim Moller et Nicolaum van der Hoyer. 15 ₧ 4 β de piscatoribus per dominos Laurentium Nygebuhr et Nicolaum van der Hoyer. 5 ₧ 13 β de lanionibus per dominos Hinricum Hesterberch et Meynonem de Eytzen. 1 ₧ 8 β 6 ḡ de funificibus per dominum Nicolaum Hertiges. 5 ₧ 1 β 8 ḡ per dominum Mathie (!) Reder et Nicolaum van der Hoyer de pistioribus *).

De pecunia super censum: Nihil, sed vide infra.

De pecunia pro censu redempto: Nihil.

De theolonio domini Holsatiae: 261 ₧ 8 β 10 ḡ accepta sunt hoc anno pro nostra portione e theolonio comitum de Schouwenborch.

De collecta parrochiae sancti Petri: 2283 ₧ presentarunt dominus Ioachim Moller et Nicolaus de Hoyer.

De collecta parrochiae sancti Nicolai: 2803 ₧ 1 β per dominos Laurentium Nygebur et Gerardum Nygebuhr.

De collecta parrochiae sanctae Catherinae: 2402 ₧ 4 β (per dominos Georgium Vilter et Hyeronimum Bissenbeke).

*) Summa primae partis libri receptorum: 22,889 ₧ 19 β 10 ḡ.

De collecta parochiae sancti Iacobi: 1129 ₧ per dominos Gerlevum Langebeken et Hermannum Schelen.

De collecta clericorum: 1308 ₧.

212 ₧ de restantia collectae clericorum per dominum Nicolaum Hertiges. 904 ₧ de collecta clericorum hujus anni per dominum Nicolaum Hartiges. 192 ₧ eodem die per eundem.

De introitu offitiorum: 40 ₧ 16 β.

Pannicidae: je 5 ₧ 12 β Hans Berndes, Gerdt Schroder.

Carnifices:

10

Pistores: 1 ₧ 12 β Hans Grave de anno 46.

Institores:

Doliatores: je 2 ₧ 2 β Lutke Leszeman, Hans Heineke.

Sartores: je 2 ₧ Hans Lemmeke, Berndt Bekeman.

Stubanarii:

15

Candelatores:

Aurifices: 5 ₧ Hans Plotsin.

Vitriarii:

Pictores:

Corrigiatores:

20

Sellatores:

Perifices:

Balistarii:

Pannirasores:

Pellifices:

25

Sutores:

Linifices:

Linifices de panno stricto:

Lanifices:

Piscatores: je 1 ₧ Hans Eckenberch, Hans Peper.

30

Tornatores: je 1 ₧ Michel Meyer, Michel Kran.

Amforarum et ollarum fusores:

Assatores et alecum lotores:

Pileatores:

Funifices: je 2 ₧ Heine Gerleves, Matthias Roepke,

35

Lutke Elers.

Cerdone:

Fabri: je 1 ℥ 12 p Hans Mekelnborch, Peter Schaninck, Pawel Buck.

De Rosse et Dradenow: 11 ℥ 4 p per Hinricum Schacht.

5 De testamentis: 23 ℥ 10 p .

12 ℥ e testamento Lutkini vam Hagen legata. 10 ℥ 10 p de 15 testamentis recepta per dominum Henricum Hesterberch collectorem. 1 ℥ adhuc receptum e testamento Gerbrecht Moringes et Catherinae ipsius uxoris.

10 De cellario in domo Embecensi: 20 ℥ de cerevisia Embecensi per dominos Nicolaum Hartiges et Laurentium Nygebuhr.

De institoribus stantibus supra trostebrugge: 4 ℥ de 10 institoribus accepta.

15 De domo laterum in Vermersen: 21 ℥ 4 p .

20 ℥ accepimus per Rothgerum latrificem; Petri et Pauli est terminus solutionis. 1 ℥ 4 p van lanthure.

De frumento vendito: 1865 ℥ 5 p 7 ℥ .

12 ℥ pro $\frac{1}{4}$ choro siliginis vendito viduae quondam doctoris

20 Iohannis Wolmari physici. 1853 ℥ 5 p 7 ℥ pro 150 choris siliginis, quolibet choro pro 15 et partim pro 16 marcis vendito in necessitate sub tempus obsidionis civitati Bremensi nobis persolventi juxta ipsorum quitantiam.

Recepta in generali: 2514 ℥ 1 $\frac{1}{2}$ ℥ .

25 Sciendum, quod hoc anno imposita est subditis arcis Bergerdorp contributio ad defensionem susceptam pro conservatione syncere doctrinae evangelii, sic quod de qualibet hove landes pensae sunt 9 marcae, cujus dimidietas nostra, quando Lubicenses suam partem nobis tantillam ad negotium tam

30 pium concedere recusaverunt, constituit 497 ℥ 10 p 1 $\frac{1}{2}$ ℥ . 144 ℥ accepta sunt ab Hinrico van Sesterfleth capitaneo de quatuor millibus marcarum eidem supra censum traditarum. 67 ℥ 4 p accepta sunt ab haeredibus Annae Hugem nomine collectae de tribus annis e parochia divae Catharinae. 36 1110 ℥ 16 p 3 ℥ contribuerunt subditi nostri arcis Ritzebuttel ad expeditionem Turcicam anno 45 factam et est hec contributio ob preces subditorum hoc anno primum collecta.

40 ₰ soluta sunt camerariae a Iohanne Brandes pro spacio unius ulnae, quod eidem concessum est ad frontispicium domus suae super pontem lapide(a)m senatus perducendum pro ipso et ejus heredibus. 462 ₰ 14 ₰ contribuerunt ad eandem defensionem subditi nostri in Billenwerder, de quolibet morgen landes 4 ₰, collecta per dominos Laurentium Nygebur et Laurentium (!) Gerlevum Langebeken. 191 ₰ 15 ₰ 9 ⅞ contribuerunt subditi nostri in Ossenwerder ad eandem defensionem per eosdem dominos.

De pecunia supra censum ad foedus Evangelicum conversa: 52,960 ₰.

Sciendum, quod hoc anno, cum contributio domino electori Ioanni Friderico duci Saxoniae facienda ad recuperationem ipsius ditionum eidem a perfidioso ipsius cognato, duce Mauritio, indigne adeptarum et civitati Bremensi subsidium militare tam navale quam terrestre ad eam obsidione contra ducem Ericum Brunswicensem liberandam mittendum aliaque belli necessaria expedienda erant, spectabilis senatus et cives unanimi consensu decreverunt, ut, quoniam ad eas res conficiendas magna pecuniae summa necessaria et civibus propter varias contributiones, annone difficultatem aliaque diversa incommoda, quae concurrebant, parcendum fuit, ea per senatum fide publica supra censum conquireretur atque sumeretur, ut commodo tempore communibus collationibus aerario sublevato solveretur. Itaque subsequentes summae capitales a diversis personis acceptae sunt, de quibus summis singulis literae publicae cuilibet sunt datae, conditiones revenditionis continentes, juxta catalogum in cameraria asservatum.

800 ₰ accepimus a Magdalena vidua Wulffgangi Powisches in Doberstorp, de quibus solvemus eidem annue 48 ₰, juxta literas sigillatas. 2000 ₰ accepimus a Nicolao Rantzouwen Henneken filio tho Neverstorpe, de quibus solvemus eidem annuatim 120 ₰, juxta literas sigillatas. 8000 ₰ accepimus a Nicolao van der Wiske Siverdi filio in Gronholte, de quibus solventur eidem annuatim 480 ₰, juxta literas sigillatas. 8000 ₰ summae capitalis sumpta sunt ab Otthone Sehesteden tho Kohoeveden, de quibus solventur eidem annuatim 480 ₰

- reddituum. 8000 ₰ sumpta sunt a Margaretha vidua Dethlevi Brockdorpes altera vice, de quibus eidem solvemus annuatim 480 ₰ reddituum, juxta literas sigillatas, sic quod nunc eadem Margaretha viginti milia marcarum apud senatum
- 5 collocata habet. 12,000 ₰ sumpta sunt a domino Wulffgango Powysch equite aurato singulari pacto, quo eidem repetitio sortis non est permissa, de quibus eidem annuatim penduntur 720 ₰, juxta literas sigillatas. 800 ₰ sumpta sunt a nobilibus de Bulcken ad usum ecclesiae Shloppenhagensis, de quibus
- 10 penduntur eidem 48 ₰, juxta literas sigillatas. 3600 ₰ sumpta sunt ab Anna Rantzow tho Bulcke Ottonis vidua, de quibus penduntur eidem annuatim 216 ₰, juxta literas sigillatas. 4800 ₰ sumpta sunt ab Hinrico Rantzow domini Ottonis filio tho Borchorst, de quibus solventur eidem annuatim
- 15 288 ₰, juxta literas sigillatas. 1600 ₰ sumpta sunt ab Henneken Rantzowen in Hogenfelde, de quibus solventur eidem annuatim 96 ₰, juxta literas sigillatas. 14,400 ₰ sumpta sunt ab Anthonio van Holle, de quibus penduntur eidem annuatim 864 ₰, juxta literas sigillatas. 800 ₰ sumpta sunt a
- 20 Francisco van Dassel cive Luneburgense, de quibus penduntur eidem annuatim 40 ₰, juxta literas sigillatas. 960 ₰ sumpta sunt ab Elizabeth vidua Heinonis Eckelmans civis nostri, de quibus penduntur eidem annuatim 57 ₰ 12 β, juxta literas sigillatas. 1920 ₰ accepta sunt adhuc de domino Nicolao
- 25 Stoteroggen senatore Luneburgensi, de quibus eidem pendemus quotannis in termino Trium regum 96 ₰, juxta literas sigillatas. 1600 ₰ sumpta sunt a domino Hartwico Schomaker senatore Luneburgensi quondam Hartwici filio, pro quibus solvemus eidem quotannis in termino Trium regum 80 ₰, juxta binas
- 30 literas sigillatas eidem datas. 480 ₰ sumpta sunt adhuc a Margaretha vidua quondam Dirici Schomakers civis Luneburgensis, de quibus penduntur ei quotannis 24 ₰ in termino Trium regum, juxta literas sigillatas. 3200 ₰ in 1500 aureis Rhenensibus et 500 daleris et 25 marcis accepimus a domino
- 35 Gerekino Pawel prothoconsule Brunswicense, pro quibus eidem solvemus annuatim 160 ₰, juxta binas literas eidem datas.

De pecunia supra censum sumpta ad summam pecuniariam caesari Carolo pacis concessae gratia persolutam: 87,714 ₧ 8 1.

4000 ₧ sumpta sunt a Breidone Rantzowen locumtenente regis Daniae, pro quibus penduntur eidem quotannis 240 ₧, 5
juxta literas sigillatas. 2080 ₧ sumpta sunt a Francisco van Dassel cive Luneburgensi, de quibus penduntur eidem quotannis 104 ₧, juxta literas sigillatas. 480 ₧ sumpta sunt a Margaretha relicta Dirici Schomakers civis Luneburgensis, de quibus solventur eidem quotannis 24 ₧ *). 3200 ₧ sumpta 10
sunt a domino Nicolao Stoteroggen senatore Luneburgensi, de quibus penduntur eidem 160 ₧, juxta literas sigillatas. Adhuc 2000 ₧ sumpta sunt a Nicolao Stoterogen senatore Luneburgensi, de quibus penduntur eidem 100 ₧. 800 ₧
sumpta sunt a magistro Arnoldo Bullen vicario Luneburgensi, 15
de quibus penduntur eidem annue 40 ₧. 1600 ₧ sumpta sunt ab Hyeronimo Gloyen cive Luneburgensi, de quibus penduntur eidem quotannis 80 ₧. 8000 ₧ mutuata sunt nobis a senatu Luneburgensi ad certos annos, quotannis duobus millibus marcarum persolvendis, juxta literas sigillatas. 8634 ₧ 8 1 in 20
2500 angelottis mutuata sunt nobis ab seniore et mercatorum collegio Londini in Anglia, quae per mercatores hic soluta et eisdem in Angliam per cambium translata sunt, juxta literas sigillatas eisdem mercatoribus datas. 1240 ₧ sumpta sunt in
800 daleris a domino Conrado Wachmanne senatore Bremensi, 25
de quibus penduntur eidem annuatim 40 Joachimici, juxta literas sigillatas eidem datas. 480 ₧ sumpta sunt ab Anna vidua Nicolai van der Wiscke, de quibus penduntur eidem quotannis 28 ₧ 16 β reddituum, juxta literas sigillatas eidem datas. 3200 ₧
sumpta sunt a Catherina vidua Marquardi Breiden, de quibus 30
penduntur eidem quotannis 192 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 6720 ₧ sumpta sunt a Nicolao van der Wisck habitante in Gronholdt, de quibus penduntur eidem quotannis 404 ₧ 16 β, juxta literas sigillatas eidem datas. 1680 ₧
sumpta sunt ab Otthone Sehesteden in Kohoeveden, de quibus 35

*) Nota: De 2400 ₧ domini Georgii Tobinges vide anno sequenti sub titulo: De pecunia supra censum, et est huc referenda.

pendentur eidem quotannis 100 ₧ 16 β, juxta literas sigillatas eidem datas. 2400 ₧ sumpta sunt ab Otthone van der Wisch filio Nicolai in Morkarcken, de quibus pendentur eidem quotannis 144 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 2400 ₧
 5 sumpta sunt a magistro Christiano Gryp prothoconsule Kilensi, de quibus pendentur eidem quotannis 144 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 8000 ₧ sumpta sunt a Bartramo van Alefelde tor Lemkulen, de quibus solventur eidem quotannis 480 ₧, juxta literas sigillatas, et de hac pecunia et sequenti
 10 erit terminus solutionis anno futuro Trium regum. 4800 ₧ sumpta sunt a Philippo van Alefelde in Sachstorp, de quibus pendentur eidem quotannis 288 ₧, juxta literas sigillatas. 6400 ₧ sumpta sunt ab Anthonio Sehesteden praefecto in Svavenstede, de quibus pendentur eidem quotannis 384 ₧,
 15 juxta literas sigillatas. 6400 ₧ sumpta sunt a Wulffgango Rantzouwen in Wittenberge, de quibus pendentur eidem quotannis 384 ₧, juxta literas sigillatas. 4000 ₧ sumpta sunt a Magdalena relicta Wulffgangi Pogwisches, de quibus solventur eidem quotannis 240 ₧, juxta literas sigillatas. 3200 ₧
 20 sumpta sunt a Catherina relicta van Damme in Barenfleete, de quibus pendentur eidem quotannis 192 ₧, juxta literas sigillatas. 3200 ₧ sumpta sunt ab Heidelwick van Alefelde in Hilligenstede, de quibus pendentur eidem 192 ₧, juxta literas sigillatas eidem datas. 2400 ₧ sumpta sunt a Nicolao
 25 van Alefelde in Lemkulen, de quibus pendentur eidem quotannis 144 ₧, juxta literas sigillatas. 400 ₧ sumpta sunt a Christiano Gryp prothoconsule Kilensi, de quibus pendentur eidem quotannis 24 ₧, juxta literas sigillatas.

De tertia contributione civium ad defensionem
 30 confoederatorum contra injustam vim imperatoris, de centum florenis 12 solidos pendendo: 17,218 ₧ 11 β 4 ḡ.

E parochia divi Petri: 3754 ₧ 12 β presentata, partim camerarie, partim ad structuram vallorum, ex hac parochia
 35 per dominum Hermannum Schelen senatorem, Bartoldum Grawert et Lucam Bekeman.
 Nicolai: 5894 ₧ 10 β 4 ḡ.

5632 ₧ 10 β 4 ⷰ dominus Luderus Schulte, Iohannes Berndes et Hyeronimus Bremer, camerarie partim et partim ad structuram vallorum, presentarunt. 262 ₧ per eosdem presentata camerariae.

Catherinae: 5067 ₧ per dominum Albertum Hackeman, 5
Bartoldum Wackerhagen et Andream Schulten presentata, partim camerarie, partim ad structuram vallorum.

Jacobi: 2502 ₧ 9 β per dominum Iohannem Wetken senatorem, Meinonem de Eytzen et Ioachimum Bassen presentata, partim camerarie, partim ad structuram vallorum. 10

Restantia de superioribus duabus contributionibus ad defensionem collecta anno 1547: 5545 ₧ 18 β 6 ⷰ.

Petri: 1251 ₧ 13 β presentata camerarie de superioribus duabus contributionibus, collecta per dominum Hyeronimum 15
Bissenbeken, Lucam Bekeman et Bartoldum Grawert.

Nicolai: 2176 ₧ 12 β per Eggert Bokelman et Wilhelmum Sloetemaker ex hac parochia de restantibus duabus superioribus contributionibus presentata, partim camerarie, partim
ad structuram vallorum. 20

Catharinae: 2560 ₧ 13 β 6 ⷰ per Ioachimum Schelen et Diricum Bestenborstell presentata camerarie et ad structuram vallorum.

Iacobi: 557 ₧ per Meinonem de Eytzen et Iohannem Bassen cives presentata camerarie *). 25

Summa totius libri receptorum: 201,075 ₧ 7 β 10½ ⷰ.

Ultra praescripta domini camerarii praesentabunt: 10,981 ₧ 10 β in tabula; 1288 ₧ 18 β 6 ⷰ in foliis restantiarum; 1918 ₧ 19 β 11 ⷰ in promptis apud curiam 30
structurae; 349 ₧ 3 β in 388 ulnis secti lapidis; 6239 ₧ 10 β in 319 choris 8 modiis 1 vase siliginis, videlicet 293 choris 5 vasis ad 22 ₧ et reliquo ad 12 ₧ computato; 2607 ₧ 14 β 8 ⷰ in 88 choris 9 modiis tritici, quolibet choro

---

*) Summa secundae partis libri receptorum: 178,185 ₧ 8 β ½ ⷰ.

pro 36 marcis 10 β 8 ℥ empto et computato; 16,163 ℥ 19 β
ad expeditionem in terram Haderiam: Summa hujus
39,549 ℥ 15 β 1 ℥ .

280 ℥ in 100 lastis crudi calcis Segebergensis; 16 ℥ 13 β
5 8 ℥ in 7 lastis 7 ℥ leszekalckes; 273 ℥ 1 β 8 ℥ in 60 $\frac{1}{2}$
choris duobus vasis combusti calcis de ultima rusa in curia
structurae remanentibus: Summa hujus 569 ℥ 15 β 4 ℥ .

Summa totalis omnium praesentandorum:
40,119 ℥ 10 β 5 ℥ .

EXPOSITA.

Anno Domini 1547 domini Meine de Etzen et Ioa-
chimus Sommervelt, camerarii civitatis Hamburgensis,
exposuerunt infrascripta ad usum civitatis ejusdem.

15 Ad structuram: 2310 ℥ 15 β 9 ℥ .

10 ℥ tor vormede sarratorum et 6 fabrorum. 3 ℥ 3 β vor-
mede. 13 ℥ 4 β pro 4 tunniss wagentehr. 8 ℥ 8 β pro 3 $\frac{1}{2}$
tunniss pekes de sehetunnen tho brawen. 13 ℥ 8 β tor vor-
mede. 3 ℥ 12 β vor 1 $\frac{1}{2}$ tunniss picis. 9 ℥ 12 β pro 3 tunniss
20 wagentehrs. 5 ℥ 8 β pro schiptehr. 3 ℥ 17 β pro 12 peciis
wagenschottes. 109 ℥ 7 β pro diversis fenestris et reparatione
earundem soluta Sylvestro Wilsinck ad usum aedium civitatis.
45 ℥ 5 β pro diversis funibus soluta Iohanni Smidt funifici
ad curiam structurae. 10 $\frac{1}{2}$ β 2 ℥ pro funibus ad carcerem
25 publicum. 7 ℥ 6 β 2 ℥ soluta tornatori Heinoni Kron juxta
ipsius computum. 31 ℥ 8 β soluta corrigiatori Bernhardo
Iuteman. 22 ℥ 8 β vor 2 nyge vurschapen tho deme radt-
huse betaldt Michel Wilhelm. 3 ℥ 3 β vormede. 8 ℥ 18 β
tor vormede tho behoff des blockhuses den tymmerluden
30 gegeben. 15 ℥ 2 β 8 ℥ deme apengeter pro diversis. 22 ℥
8 β fusori amphorarum pro diversis. 2 ℥ 11 β deme kimer.
29 ℥ 1 β 6 ℥ pro caminis et fornacibus soluta figulo. 1 ℥ 3 β
Petro Neteler vor haneken Tunnen Bahr. 6 ℥ deme perdearste.

Pro lignis: 1282 R 12 β 7 A .

56 R 16 β pro 108 espen sparen. 7 R 11 β 6 A pro 41 naven und 58 bencke fellichholtes. 8 R pro 100 spondack. 11 R 18 β 8 A pro diversis lattis ad usum curiae structurae juxta computum structurarii. 476 R 4 β pro 437 stuecke vuren maste. 20 R 4 β pro diversis victualibus de curia structurae ad ferenda ligna. 90 R pro 6 schock elrenholt betalt Drewes Seger uth der Merck. 184 R vor 4 schock furenholt tho deme buwhave. 22 R 8 β vor 98 par esken remen. 287 R pro 106 balcken, 159 snideholter und 103 sparen et 16 longi-
gusculis ad usum curiae structurae juxta computum structurarii. 13 R 12 β pro 8½ vadem lignorum ad usum praetorii. 32 R 4 β pro 46 asscribus empta a Petro Dolstock. 54 R 8 β pro 15 snidebome und 11 balcken ad usum curiae structurae. 2 R 12 β vor naven. 15 R 14 β 5 A in victualibus de curia
structurae ad afferenda ligna et saxa. 16

Pro equis, foeno et avena ad curiam structurae: 618 R 5 β 3 A .

289 R 19 β 10 A pro 41 choris 5½ modiis avenae diversi precii ad usum curiae structurae. 18 R 9 β 11 A pro 1542
fussibus(!) straminum. 12 R pro equo castanei coloris empto a Iohanne Meyger. 18 R 12 β pro griseo empto a Iacobo Bisterfeldt. 90 R 15 β 4 A pro 14½ choris avenae 1 modio et 1½ vasis avenae ad curiam structurae. 11 R 5 β 7 A pro
920 manipulis sectitii straminis. 57 R 2 β pro feno colligendo. 25
11 R 11 β pro 23 tunnis cerevisiae mediocris ad eundem usum. 27 R 18 β pro equo versicolore empto a Georgio van Osten. 27 R 18 β pro equo griseo empto a magistro Nicolao. 5 β vor haltergelt. 12 β Frederico tho haltergelde. 31 R 14 β pro victualibus expositis ad colligendum fenum. 8 R 3 β 3 A
pro 580 fasciculis snidestro. 11 R 19 β 4 A pro duobus choris 3 modiis avenae. 30

Pro cemento ad structuram civitatis: 134 R 7 β pro 28 choris 8 vasis cementi ad structuram civitatis.

Pro ferramentis: 737 R 1 β 8 A .
67 R 4 β pro 23,160 clavis ferreis. 40 R pro 1800 peniknagell juxta computum structurarii. 152 R 2 β soluta Iohanni 35

Graven fabro grosso pro diversis ferramentis ad usum curiae
 structurae juxta ipsius computum. 97 ₧ 6 β 8 ᶜ gro diversis
 ferramentis ad usum curiae structurae soluta Borchardo
 Zelle. 65 ₧ 8 β soluta eidem pro gumpbis. 1 ₧ 9 β 4 ᶜ ad
 5 usum stabuli equorum. 78 ₧ 15 β 7 ᶜ pro diversis ferra-
 mentis ad usum curiae structurae soluta Cylliacus (!) Senge-
 staken fabro subtili. 8 ₧ eidem up den brocktorn. 3 ₧ 15 β
 ad usum curiae structurae. 10 ₧ 10 β ad camerariam. 2 ₧
 5 ᶜ in de ferwerhuse. 2 ₧ 19 β up den roden tollen und
 10 de winbode. 4 ₧ 16 β ad cellarium ante pretorium. 9 ₧
 4 β tho den wantramen. 2 ₧ 11 β tho dem bussenhuse.
 19 ₧ 17 β in aedibus domini syndici. 13 ₧ 17 β ad usum
 carceris publici. 3 ₧ 4 β 2 ᶜ in aedibus prope forum pis-
 cium. 20 ₧ 18 β 10 ᶜ ad stabulum dominorum. 3 ₧ 2 β
 13 6 ᶜ up dath kuterhus. 12 ₧ 17 β ad usum winserbomes.
 48 ₧ 19 β 6 ᶜ ad usum carceris publici pro compedibus et
 paternoster. 57 ₧ 19 β 4 ᶜ pro ferramentis ad usum mo-
 netae. 10 ₧ 15 β 4 ᶜ pro clavis ferreis soluta institoribus.

Pro schevertein: 48 ₧ pro 30 risz scheverstein, dath
 20 ryz vor 2 marck gekoff van Matthias Wetken.

Pro quadratis: 47 ₧ 4 β 8 ᶜ pro 1537 lateribus qua-
 dratis ad curiam structurae.

Pro concavis: 174 ₧ 7 β pro 4187 lateribus concavis
 ad curiam structurae.

25 Ad structuram domorum laterum: 84 ₧ 18 β.
 8 ₧ 8 β pro 1000 murstens, 1000 dackstens tho beteringe des
 avens tho Varmersen. 8 ₧ 15 β verlont Iacob Roden midt
 synem volcke. 59 ₧ 15 β pro diversis ferramentis ad usum
 domorum laterum soluta Iohanni Graven fabro grosso. 8 ₧
 30 pro 2000 lateribus concavis ad structuram.

Pro lapidibus sectis: 16 ₧ soluta sunt Iohanni
 Deffholt ad secandum saxa.

Pro carbonibus: 68 ₧ 3 β 9 ᶜ.

66 ₧ 18 β 3 ᶜ pro 327½ saccis carbonum una cum vormede
 35 et supportatura carbonum. 1 ₧ 5 β 6 ᶜ pro victualibus ad
 usum eundem.

Pro equis: 1324 ₧ 7 β.

55 ₧ 19 β pro equo castanei coloris soluta Simoni Ruangel.
 97 ₧ 13 β pro equo donata Casparo Fuchis soluta Lutkino
 Reyneken. 46 ₧ 10 β pro fusco equo soluta Iohanni Lem-
 gow. 29 ₧ 9 β pro griseo equo soluta Iodoco Burhorn.
 46 ₧ 10 β pro equo fusci coloris empto per dominum Mat-
 thiam Reder prothoconsulem. 48 ₧ 1 β pro equo castanei
 coloris empto per eundem dominum Matthiam. 54 ₧ 5 β
 pro equo nigro pro Ioachimo Stenhagen empto. 34 ₧ 2 β
 pro equo fusci coloris empto a Iohanne Lemegow. 51 ₧ 3 β
 pro equo versicolore empto ab Hinrico Reder. 62 ₧ pro
 equo versicolore empto pro Hinrico Pingesten. 68 ₧ 4 β pro
 equo castanei coloris empto pro Petro Meyger. 24 ₧ pro
 equo albo empto a Christophero Widtsack. 46 ₧ 10 β pro
 equo griszeo empto a Hinrico Lorinck. 46 ₧ 10 β pro equo
 nigro empto ab Petro Morinck. 37 ₧ 4 β pro equo empto
 pro Paulo Bibo. 31 ₧ pro equo empto a domino Conrado
 Penninge. 37 ₧ 4 β pro equo griseo empto a Iohanne Lemme-
 gow pro Swarte Harmen. 62 ₧ pro equo griseo empto a
 Ioachimo Meyger. 26 ₧ 7 β pro equo castanei coloris empto
 a Petro Moringk pro Conrado Ratzeberch. 29 ₧ 9 β pro
 equo vendito Ioachimo Breckefelde. 77 ₧ 9 β pro duobus
 equis, altero castanei, altero rufi coloris, emptis pro Gerardo
 Linsteden. 42 ₧ pro duobus equis, uno rufo, altero nigro.
 emptis a magistro Alexandro secretario. 43 ₧ 8 β vor 1
 schim(m)eldt perdt dorch Dirick Bestenborstell gekofft tho
 Stade. 43 ₧ 8 β pro equo castanei coloris empto ibidem.
 33 ₧ pro equo nigro empto eodem tempore ibidem. 30 ₧
 4 β pro equo griseo empto ibidem per eundem. 3 ₧ 2 β to
 haltergelde und vorteret. 55 ₧ 16 β pro equo fusco empto
 a domino Georgio Vilter et donato duci Louwenburgensi.
 62 ₧ pro equo schimmelt empto ab Hinrico van Sesterfleth.

Vigilibus: 8 ₧.

4 ₧ Iohanni Roeleken. 4 ₧ Ioachimo Koeler.

Ad elemosinam Britzendorp: 16 ₧.

2 mal 8 ₧ soluta Martino Göbell.

Commendae Abel Meltzing: 15 ₧ 4 β.

8 ₧ filio domini Ioachimi Mollers soluta. 7 ₧ 4 β soluta

eidem Everhardo Moller.

Catherine Knubben: 20 ₧.

20 ₧ soluta Iohanni Boetker possessori.

Bonsackes: 16 ₧.

- 5 16 ₧ commendae Bonsackes soluta viduae domini Ioachim Sommerfeldes per Georgium Schemer.

Testamentum Simonis de Utrecht ad bardaesas:

8 ₧.

- Testamentum Bernhardi van der Heide ad
10 convivium Corporis Christi: 8 ₧.

Stipae domini Hinrici Abbendorp: 12 ₧.

12 ₧ distributa sunt per Diricum famulum camerarie.

Commendae magistri Ioannis Kloet: 12 ₧.

12 ₧ soluta Everhardo Moller per patrem.

- 15 Commendae Twestrengen: 23 ₧ 4 β.

Redditus in iudicio: 40 ₧.

Ad naves civitatis: 507 ₧ 11 β 10 ᵃ.

- 51 ₧ 8 β pro 2 lastis 8 tunnis ters ad usum novae navis
tunnarum. 16 ₧ 18 β 4 ᵃ pro nova majori navi tunnarum
20 reficienda juxta computum Iohannis Kolckmans. 14 ₧ 15 β
4 ᵃ pro parva navi tunnarum reficienda. 16 ₧ 4 β pro
tribus rullen podagels. qualibet rulla emptā septem marcis,
soluta Paulo Rumherdt. 39 ₧ 12 β pro 4 schippunt kabelgarnes,
dath schippunt 12 ₧ 6 β, soluta Iohanni Smede. 6 ₧ 8 β
25 8 ᵃ pro mercede confectionis velorum novorum soluta Dirico
Sloten. 15 ₧ 10 β vor dat compasz, focken, blyndera, uth-
ligger, geter; ad usum novae navis tunnarum conversa sunt
haec omnia. 36 ₧ 16 β soluta Iohanni Kolckman vor ein
Schortfarersegell (!) und eine smale focken tho behoff des
30 nigen tunnenschepes. 75 ₧ 4 β 9 ᵃ betaldt dorch seligen
Hans Kolckman vor kabelgarn. 19 ₧ 6 ᵃ soluta sunt Lut-
kino Smidt pro 185 ulnis kanniffas, quolibet centenario pro
13 ₧. 32 ₧ 15 β 8 ᵃ pro diversis ferramentis ad usum
eundem soluta Iohanni Graven. 11 ₧ 10 β pro ferramentis
35 ad usum Steckelschepe soluta Iohanni Graven. 10 ₧ 18 β
3 ᵃ pro diversis ferramentis ad usum novae navis tunnarum
soluta fabro subtili. 23 ₧ 2 β pro diversis funibus ad usum

navium tunnarum soluta funifici. 100 ₰ soluta per Iohannem Smidt pro kabelgarn. 27 ₰ 1 β pro victualibus de curia structuræ ad reparationem navium. 6 ₰ 7 β 4 ḡ de sehetunnen to bragende.

Ad avenam: 1508 ₰ 19 β 8 ḡ.

2 ₰ 2 β (pr)o medelis equorum. 616 ₰ 6 ḡ, pro 96 choris 5
2 vasis avenae diversi precii empti ad stabulum publicum
per dominum Hyeronimum Bissenbeke. 19 ₰ 15 β 8 ḡ pro
supportanda eadem avena. 36 ₰ 5 β 6 ḡ pro stramine sec-
ticio et gramine. 50 ₰ 6½ β pro vestitu et mercede famulo- 10
rum stabuli. 41 ₰ 10 β 6 ḡ pro frenis lupatis, corrigiis et
diversis aliis expositis ad stabulum juxta computum domini
Hyeronimi Bissenbeken. 7 ₰ 19 β pro metienda avena et
inversione ejusdem. 735 ₰ pro 100 choris avenae emptis per
dominum Georgium Vilter ad usum stabuli, quolibet choro 15
pro 9 ₰, adjunctis expensis supportationis.

Ad vias et semitas: Nilhil.

Pro censu adempto: 189 ₰.

189 ₰ assignaverunt nobis domini decimi denarii Georgius
vam Holte et Nicolaus van der Hoyer in bonis Tymmen 20
Pruns pro 12 marcarum redditibus.

Pro censu redempto: 5559 ₰.

105 ₰ solvimus Hermannō Kroeger, quibus eidem redeminus
centum marcas summae capitalis de 1500 marcis summae
capitalis, quas habuit in cameraria, juxta mutationem lite- 25
rarum. 1050 ₰ solvimus domino Georgio vam Holte, pro
quibus redeminus eidem mille marcas summae capitalis
pecuniae grossze, literasque recepimus. 2004 ₰ soluta Chri-
stiano Gryp, prothocousuli in Kyle, quibus eidem redeminus
centum octuoginta marcarum redditus, literasque sigillatas 30
ab eodem recepimus. 2400 ₰ ascripta erant et accepta relata
Iohanni van der Wiscke thom Binenbeke, sed is postea pro-
missum revocavit literasque sigillatas nobis restituit atque
remisit, itaque eadem summa hic rursum expensis relata est.

Ad reisas dominorum: 12 ₰ 6 β 6 ḡ.

1 ₰ 12 β pro sumptu magistro Iohanni Ritzenberch in Har-
borch. 1 ₰ 14 β 6 ḡ pro expensis domini Hinrici vam Broke 35

factis in Pinnenberge. 14 β Iohanni Ritzenberch protho-
nario in Pynnenberge. 3 R 1 β pro sumptu Martini Gobell
missi in Luneborch in causa Clawes Vasmer. 4 R 10 β ma-
gistro Martino Goebel secretario in Luneborch in causa Ni-
colai Vasmari. 15 β magistro Martino Goebel in Harborch.

Ad reisas capitanei et satellitum: 105 R 6 β 10 A .
6 β 6 A Frantz Raven in Pinnenberge. 18 R 7 β pro sumptu
Hinrici de Sesterflete cum equitibus in Pynnenberge, Trittouw
et Mollen in causa equitum perduellum (!). 2 R 17 β pro
10 sumptu Frederici Hoyer ad explorandum emissi. 28 R 8 β
pro sumptu ejusdem et nonnullorum equitum ad persequen-
dum perduelliones emissorum. 6 R pro sumptu equitum
nostrorum bis expeditorum ad indagandum latrones. 2 R
18 β Frederico Hoyer cum 6 equis exploratum misso. 1 R
15 5 β 4 A pro sumptu Hartwici Westerman misso in Ottensen
et Havekost. 1 R 13 β Lamberto in Lubeck. 4 R 16 β con-
sumpserunt famuli equestres indagantes latrones. 10 β Ioa-
chim Dreyger in Trittow. 10 β Frederico Hoyer na dem
Pynnenberge. 8 R 8 β pro expensis 10 equestrium famulo-
20 rum persequentium latrones. 8 R pro expensis sex famulo-
rum equestrium expeditorum ad indagandum latrones. 2 R
8 β Frederico Hoyer et Wilken in Bergerdorp. 9 R 12 β
Erico in Boytzenborch ad judicio persequendum perduellionem
quendam. 7 R 4 β Andreae Achtesznicht in eadem causa in
25 Boytzenborch. 1 R 3 β Frederico Hoyer in Trittow. 16 β
Frederico Hoyer in Pynnenberge et Bergerdorp.

Cursoribus: 36 R 13 β 6 A .

11 β Clawes Iohansen cursori versus Stade. 11 β Simoni N.
versus Luneborch in causa Clawes Vasmer. 18 β Conrado
30 Keiser in Lubecam. 12 β Lutken Sprenger in Luneborch.
16 β Cordt Keisern ad ducem Holsatie. 1 R cursori Lune-
burgensi. 6 β Hans Arnken versus Pinnenberg. 15 β Tonnesze
na Lubeck. 12 β Hinrik Baden in Luneborch. 15 β Cordt
Keiser versus Segeberge. 2 R 16 β 6 A Andree Stossel misso
35 in Magdeburg. 3 R duobus cursoribus missis in Flenszborch
ad Sveder Melsteden et Kersten Grip. 18 β Iohanni Autken
bisz misso in Borstell. 12 β Lutkino N. versus Stade et

Buxtehude in causa Nicolai Vasmer. 12 β Andree Stossel versus Segeberge. 1 R 4 β 6 g diversis cursoribus in Bramstede et Pynnenberge. 3 β Eggerde in Bergerdorp. 16 β Conrado Keiser in Lubeck. 12 β eidem. 1 R 12 β Symoni Sturman in Lubeck et Segeberge. 1 R 16 β Conrado Keiser in Louwenborch et Ratzeborch. Eidem adhuc 2 β . 12 β donata (1) cursori Ratzeburgensi. 2 R Hinrico Baden in Holsatiam. 1 R 4 β Iohanni Arken in Ritzebuttel. 2 R 8 β Conrado Keiser Bremam versus. 16 β Nicolao Iohansen in Kyll. 8 β eidem adhuc de protectione in Ritzebuttel. 10 β ad computum Iohanni Schomaker na Stade und Buxtehude. 1 R Georgio Keiszer in Ritzebuttel. 12 β Symoni Sturman in Lubeck. 10 β 6 g Conrado Keiser in Luneborch. 15 β Conrado Keiser in Lubeck.

Secretis nuntiis: Nihil.

Vide sub titulo de expensis defensionis infra.

Summa omnium reddituum intra et extra civitatem: 7238 R 5 β .

Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Michaelis: 3928 R .

Studio Rostochiensi: 8 R soluta magistro Conrado Pegel per Hans Cran. Eidem: 6 R soluta domino Iohanni van Sprekelsen nomine Andreae Eggerdes. Vicarie domini Hinrici de Hacheden: 2 mal 17 R 12 β soluta (domino doctori Aepino). Eidem: 4 R soluta magistro Sanderi. Vicarie domini Heionis de Hacheden: 2 mal 9 R 12 β soluta magistro Petro Sanderi. Eleemosine ad sanctum Spiritum: 8 R . Commende Tidtken Gutzen: 7 R 8 β soluta Martino Gobell. Dorothee Krummendickes: 60 R soluta domino Henrico van Broke prothoconsuli. Beneficio domini Gerardi Arndes in Brunshwig: 14 R 8 β soluta Dethlevo Langenbeke; 14 R 8 β soluta eidem praesenti. Anne Bockholtes: 2 mal 18 R soluta magistro Ioachimo Moller. Anne Bockholtes, nunc Marienwolde: 42 R soluta Iohan Cop. Domino Ioanni Grimholt: 46 R soluta Georgio van Zeven per Ericum Soltowen. Commende sancti Andree in ecclesia sancti Nicolai: 12 R 16 β soluta Martino Gobell. Vicariae domini Ioannis de Raden: 16 R

- 16 β soluta filio Petri Mulen. Eidem: 8 $\mathbb{E}$ soluta eidem filio Petri Mulen. Hans Drewes: 40 $\mathbb{E}$ soluta in vim quitantiae. Nicolao Witten: 40 $\mathbb{E}$ soluta Iohanni Roden. Prebende doctorali: 32 $\mathbb{E}$ soluta domino doctori Aepino per Nicolaum famulum theolonii. Elsabe van der Hoyer: 48 $\mathbb{E}$ soluta Hermanno Kroger. Domino Ioanni Wethken: 2 mal 10 $\mathbb{E}$, per Hermannum filium receptum. Catherine van Zeeven: 44 $\mathbb{E}$, receptum per Ericum Soltouw. Domino Ioanni de Sprekelsen: 24 $\mathbb{E}$ soluta viduae domini Iohannis Wetken per filium Hermannum. Alleken van Loe: 12 $\mathbb{E}$, receptum per dominum Iohannem van Sprekelsen. Vicariae Bisthorst ad sanctum Petrum: 6 $\mathbb{E}$ per dominum Iohannem de Sprekelsen. Magistro Ioachimo Sommervelt: 28 $\mathbb{E}$ 16 β soluta viduae domini Ioachimi Sommerfeldes. Curiae sancti Georgii: 42 $\mathbb{E}$ 6 β soluta magistro Arnoldo scribe. Horis beate Marie ibidem: 28 $\mathbb{E}$ 4 β soluta eidem magistro Arnoldo. Prebende lectorali: 32 $\mathbb{E}$ domino Iohanni Aepino doctori per Nicolaum famulum theolonii. Ioachim Wittorp: 80 $\mathbb{E}$, receptum per Bartholomeum Gotkens juxta quitantiam. Domino Vincentio Moller: 48 $\mathbb{E}$ per dominum Iohannem de Sprekelsen. Magistro Ioanni Kloeth: 6 $\mathbb{E}$ soluta testamentariis Reinekens. Domui sancti Georgii: 20 $\mathbb{E}$, receptum per scribam. Beken Framen: 8 $\mathbb{E}$. Curiae sancti Spiritus: 12 $\mathbb{E}$ soluta Georgio van Winthem. Domino Gerardo van Holte: 24 $\mathbb{E}$ soluta viduae Georgii Reynstorpes. Testamento domini Nicolai Schulten: 18 $\mathbb{E}$. Ioanni et Hincrico Garlop: 60 $\mathbb{E}$ in vim quitantiae. Otto vom Kampe: 24 $\mathbb{E}$ soluta Mauritio Betken. Domino Brandt Schmidt: 80 $\mathbb{E}$ soluta in vim quitantiae. Magistro Ioanni Kloeth: 12 $\mathbb{E}$ soluta domino Iohanni van Sprekelsen. Domino Gerardo van Holte: 40 $\mathbb{E}$, receptum per dominum Georgium van Holte. Doctori Henningo Kissenbrugge *): 17 $\mathbb{E}$. Domino Georgio van Holte *): 20 $\mathbb{E}$ medietas reddituum, et recepit summam capitalem et redidit literas. Testamento Metken van Busche: 14 $\mathbb{E}$, receptum per Iohannem Ritzenberch pro-

*) Vacat.

thonotarium. Bernhardo van Winthem: 60 ₧, per Baltazarum Hohusen receptum. Vicariae in capella sanctae Elizabeth: 6 ₧ soluta Iohanni Ritzenberch possessori. Eidem: 5 ₧ 8 β soluta eidem possessori. Commende sancti Iacobi: 13 ₧ 16 β, receptum per Diricum nomine Bernardi de Winthem. Te-
 stamento Heinonis de Daberhol: 6 ₧. Memoriae in Summo: 60 ₧, receptum per magistrum Iohannem Rumbert, 60 ₧ soluta Marquardo Kron. Conventui biguttarum in Hamborch: 48 ₧ soluta Liborio Hoppen. Religiosis in Marienwolde: 36 ₧ soluta Iohanni Cop. Domino Hinrico Ritzert: 80 ₧, 10
 receptum per Luderum Schulten. Domino Theoderico Elszer: 80 ₧. Commende ad sanctum Georgium domini Wernerii Hintzen: 7 ₧ 4 β per scribam. Thome Koppen: 12 ₧ per Petrum Wissen in vim quitantiae. Domino Ioanni Wethken: 40 ₧ per Lucam Bekeman. Vicariae domini Hinrici Schlag- 15
 gen: 24 ₧ soluta Iohanni Ritzenberch possessori. Domino Ioanni Rantzouwen: 120 ₧. Commende Hans Hartiges: 9 ₧ soluta domino Iohanni Schulten. Anne Bestenborstels: 30 ₧ soluta domino Gerleff Langenbeken nomine ejusdem. Con-
 ventui biguttarum in Hamborch: 17 ₧ 12 β, receptum per 20
 Liborium Hoppen. Calende in Summo: 28 ₧ ex parte kalendarum soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Petro Rover: 40 ₧ soluta Martino Rover filio. Testamento Ludtken Buringes: 16 ₧, Hinrick Vaget recepit. Eidem testamento Luthken Buringes: 16 ₧, Hinrick Vaget recepit. Agnethe 25
 relicte domini Brandonis Schmits: 128 ₧ soluta in vim quitantie per Petrum Kroeger. Elsabe relicte domini Hinrici Gerdes: 128 ₧ soluta in vim quitantiae. Stipendio magistri Mauritiū Witten: 24 ₧ per magistrum Symonem in vim quitantiae. Alteri stipendio ejusdem magistri Mauritiū: 24 ₧ per magi- 30
 strum Symonem. Vicariae sancti Iacobi ad altare Crucis: 8 ₧. Anne Hugem: 60 ₧ soluta Andreae Schulten et Ratken Ritzenberge. Domino Casparo von Schoneck: 60 ₧ soluta Hans Perkentin in vim quitantie. Domino Hinrico Garlop: 80 ₧ in vim quitantiae. Everhardo Hugem: 48 ₧ soluta 35
 viduae per Hinricum Arendes. Testamento Conradi Maneken: 6 ₧ soluta domino Ioachimo Moller. Commende altaris

- sancte Catharine: 6 ₧ soluta magistro Iohanni Rumbert. Ioachimo Wullenwever in Perleberge: 30 ₧ soluta Lutkino Reyneken. Arnoldo Hentzke in Perleberge: 30 ₧ soluta Lutkino Reyneken. Commende in templo sancti Petri: 3 ₧
- 6 12 β, soluta Iohanni Ritzzenberch secretario possessori. Domui sancti Georgii: 160 ₧ soluta magistro Arnoldo scribe. Domino Gerekinio Pawel: 72 ₧, receptum per Christofferum a Wynten. Domino Georgio Tobinck: 40 ₧. Casparo Fuchs: 60 ₧ soluta Iohanni Kop. Liberis domini Alberti Westeden: 12 ₧ soluta
- 10 per Diricum famulum camerarie. Commendae sancte Apolonie in Summo: 6 ₧ soluta filio Hermannii Stakemans. Abel Bockwolden: 24 ₧, eadem recepit. Commende praepositurae: 10 ₧ 2 β Gabrieli Schroder, per Mathiam Wetken receptum. Fabrice in Summo: 13 ₧ 16 β soluta domino Hinrico Stuen. Do-
- 15 mino Marco et magistro Ioachimo Luscouwen: 180 ₧, receptum per Hieronimum Bissenbeke in vim quitantie. Georgio Vageth: 22 ₧, receptum per Iohannem Kop. Domino Casparo Schoneck: 60 ₧ soluta Hans Perkentyn in vim quitantie. Agnethe relictæ Brandonis Schmit: 54 ₧ in vim quitantie per Hin-
- 20 ricum Wichman. Domino Gerekinio Pawel: 72 ₧, Christophorus van Winthem in vim quitantie recepit. Domino Georgio Tobinge: 80 ₧ in vim quitantie. Iuratis divi Petri in Buxtehude: 240 ₧ in vim quitantie per Garlevum Langebeken senatorem Buxtehudensem. Domino Gerekinio Pawell: 157 ₧ 10 β,
- 25 receptum per Christopherum van Winthem in vim quitantie. Redditus perpetui in Hamborch Ioannis et Nativitatis: 3122 ₧ 19 β.

- Vicarie domini Heinonis de Hachede: 2 mal 6 ₧ 8 β. Commende domini Simonis de Utrecht: 8 ₧. Eidem: 9 ₧ 12 β.
- 30 Domui hospitalis sancti Spiritus: 6 ₧ 8 β per Diricum famulum camerariae. Testamento domini Ioannis Bennin: 64 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Commende ad sanctum Georgium: 6 ₧ 8 β, receptum per dominum Georgium van Winthem. Domino Hinrico Moller: 28 ₧ soluta Ioachimo
- 35 Salszborch. Domino Ioanni de Sprekelszen: 16 ₧. Domino Alberto Lutouwen: 2 mal 16 ₧ (juxta quitantiam). Geszken Reinstorps: 2 mal 100 ₧ (per Paulum Rumbert). Domino

Hinrico Moller: 48 ₧, receptum per Ioachimū Salszborch.
 Hans Hanses: 40 ₧, receptum per dominum Petrum de Spre-
 kelsen prothoconsulem. Elsabe van der Hoyer *): 12 ₧. Nicolao
 Witten: 40 ₧ soluta Iohanni Roden. Vicarie Heinonis de
 Hachede: 8 ₧. Vicarie Bisthorst senioris: 6 ₧ soluta domino
 Iohanni de Sprekelsen. Monasterio predicatorum: 24 ₧.
 Domino Theodorico Elver: 64 ₧, receptum per Nicolaum
 Korner. Magistro Ioanni Kloth: 6 ₧ soluta domino Iohanni
 de Sprekelsen. Domino Vincentio Moller, nunc testamento
 magistri Ioannis Reineken: 38 ₧ per dominum Iohannem
 de Sprekelsen. Domino Ioanni de Sprekelsen: 18 ₧ soluta
 domino Meynoni de Eytzen. Domino Bartholdo de Rheno:
 28 ₧. Eidem: 8 ₧ soluta vidua(e) Ioachim Bekendorpes per
 Diricum. Commende ad sanctum Georgium: 7 ₧ 4 β, recep-
 tum per scribam. Domino Ioanni Wethken: 2 mal 10 ₧
 soluta viduae (per filium Hermannum). Marienwolde: 60 ₧
 per Iohannem Cop. Testamento Ioannis Kothlouwen: 50 ₧,
 receptum per Hinricum Koetink. Heredibus domini Ioannis
 Krusen: 60 ₧ soluta Conrado Krusen. Thome Koppen:
 24 ₧ per Petrum Wissen in vim quitantie. Domino Lu-
 dolpho Schlichten: 6 ₧. Clawes Grimen: 24 ₧, per Ioachimū
 Arendes receptum. Domino Ioachimo Nigelen: 40 ₧. He-
 redibus Iacobi Schroders: 240 ₧, receptum per Martinum
 Rover. Prebende Luneburgensi: 15 ₧ Ioachimo Lampen.
 Commende sancti Spiritus: 6 ₧, receptum per scribam. Pre-
 bende domini Ioannis Hulp: 12 ₧. Vicariae sancte Catherine
 in Summo: 9 ₧ 12 β. Otto van Campe: 60 ₧ soluta Mau-
 ritio Betken. Commende in ecclesia sancti Iacobi: 7 ₧ 4 β,
 receptum per Diricum nomine Bernardi de Winthem. Testa-
 mento Lutke Baken: 60 ₧ soluta Lucae Bekeman. Domino
 Ioanni Haker: 80 ₧. Henrico Koeler (Heredibus): 120 ₧
 per Henningum Matthieszen. Casparo Fuchs: 40 ₧ tenen-
 tur. Domino Wulffgango van Utenhaven: 200 ₧. Ioachim
 Branth: 60 ₧. Vicarie in Groden: 5 ₧ soluta Iohanni
 Ritzenberch possessori. Domino Ioanni Rantzouwen: 96 ₧.
 Domino Ioanni Rantzouwen: 240 ₧. Senatui in Mollen: 96 ₧

*) Vacat.

per Lucam Bekeman juxta quitantiam. Ioachimo Brande: 40 ₧. Domino Georgio Tobingk: 80 ₧ in vim quitantiae. Simon Alberdes: 40 ₧ soluta eidem praesenti. Detleff van Damme: 576 ₧. Bartoldo Ludeken civi Hildemesensi (!): 45 ₧ 15 β.

6 Redditus victaliciorum in Hamborch Pasce et Michaelis: 110 ₧.

Alleken Koldehaves ^{a)}: 2 mal 8 ₧ per Diricum ejus maritum. Hilleke van Offen: 8 ₧, receptum per Severinum Kersten scribam. Hans Dudesche: 56 ₧ soluta eidem in vim quitantiae. Wobbeke Omszen: 30 ₧ soluta Thome ejusdem marito. Iohannis et Nativitatis: 48 ₧.

Hans Hesse: 32 ₧ soluta ipsi praesenti. Heinoni Lockerman, Geszken ejus uxori: 16 ₧, receptum per ejus relictam.

Redditus victaliciorum in Lubeck Pasce et Michaelis: 15 ₧ 14 β.

15 Taleken Vagedes: 2 mal 4 ₧ (per Martinum Gobell, per dominum Gerardum Nigebuer). Taleken Vagedes: 2 mal 4 ₧ (per Martinum Gobell, per dominum Gerardum Nigebuer). Redditus victaliciorum in Lubeck Ioannis et Nativitatis: 13 ₧ 12 β.

20 Anne Rathken: 2 mal 4 ₧; Eidem: 2 mal 2 ₧ 16 β (per dominum Gerhardum Nigebuer) ^{b)}).

Ad pretium familiae: 2854 ₧ 16 β.

25 Doctori Francisco Pfeilen syndico: 4 mal 90 ₧. Doctori Iacobo Bording phisico: 4 mal 18 ₧. Magistro Ioanni Ritzenberch: 4 mal 8 ₧. Magistro Martino Goebel: 4 mal 8 ₧. Magistro Alexandro Spies: 2 mal 60 ₧.

30 Hinrich van Zesterflet ^{c)}: 4 mal 80 ₧. Hans Bernefleth: 4 mal 4 ₧ 16 β. Hinrich de kock: 4 mal 2 ₧. Iohan Hille: 4 mal 9 ₧. Ortgis Koeler: 4 mal 9 ₧. Herman Moller: 4 mal 4 ₧ 16 β. Hinrich Geistmeiger: 4 mal 9 ₧. Otto Schouwenborch: 4 mal 9 ₧. Hinrich Pawelszen: 4 mal 4 ₧ 16 β. Hinrich Pingesten: 4 mal 9 ₧. Ludtke Bruns: 4 mal

^{a)} Vacat.

^{b)} Summa primae partis libri expositorum: 22,181 ₧ 14 β.

^{c)} Vide: Pro diversis notabilibus et in foliis.

9 ℔. Frederich Hoyer: 4 mal 9 ℔. Pawel Isendorp: 4 mal
 9 ℔. Gerdt Dabelsten ^{a)}: 2 mal 4 ℔ 16 β. Frantz Raven:
 4 ℔ 16 β, 3 mal 9 ℔. Henningk Danneman: 4 mal 9 ℔.
 Iasper Wegener: 4 mal 4 ℔. Iosth Tilleman: 2 mal 9 ℔,
 2 mal 4 ℔ 16 β. Peter Sprengpill: 4 mal 9 ℔. Baltzer van
 Hultzen ^{a)}: 3 mal 9 ℔. Clawes Ruther: 4 mal 9 ℔. Hans
 Mekelnborch: 4 ℔ 16 β, 9 ℔, 4 ℔ 4 β, 2 mal 9 ℔. Mathias Fincke:
 4 mal 9 ℔. Hans Lemgow ^{a)}: 3 mal 9 ℔, 4 ℔ 16 β. Olrich
 von Horneborch: 4 ℔ 16 β, 9 ℔, 4 ℔ 4 β, 2 mal 9 ℔. Hans van
 der Ryth: 2 mal 50 ℔. Lambert Boselman: 4 ℔ 16 β, 9 ℔, 4 ℔
 4 β, 2 mal 9 ℔. Stabulario: 4 mal 12 β. Conradt Ratzen-
 borch: 3 mal 52 ℔. Otto Kock: 4 mal 9 ℔. Andreas Hoff-
 smedt: 4 mal 4 ℔ 16 β. Iacob Krutzenack: 4 mal 9 ℔.
 Gerdt Linschow: 3 mal 18 ℔. Ioachim van Duren ^{a)}: 9 ℔.
 Herman Meyger ^{a)}: 3 mal 9 ℔. Ortgysz Klencke: 3 mal 9 ℔.
 Hans Klusener: 9 ℔, 2 mal 4 ℔ 16 β. Cylliacus Roszen-
 winckel: 3 mal 9 ℔. Hinrick Arendes: 3 mal 9 ℔. Peter
 Meyger ^{a)}: 2 mal 9 ℔, 4 ℔ 16 β. Ioachim Dreyger: 3 mal
 9 ℔. Ioachim Stenhagen: 3 mal 9 ℔. Hartman Westerman:
 3 mal 9 ℔. Christoffer Wefarge ^{a)}: 9 ℔. Adam von Collen:
 2 mal 9 ℔. Ioachim Brekeveld ^{a)}: 9 ℔.
 Structurario: 16 ℔ structurario Lutken Langen. Scriptori:
 4 ℔. Tidtken Moller: 2 mal 20 ℔. Carpentario: 4 mal 3 ℔.
 Hoppenmeter: 4 mal 3 ℔ 4 β. Hans Roleke: 4 mal 4 ℔.
 Iochim Koeler: 4 mal 4 ℔. Pincernae: 4 mal 4 ℔. Muratori,
 dem decker: 4 mal 16 β. Thomas Fedderszen: 1 ℔ 12 β.
 Carsten Schelen: 4 mal 3 ℔. Vigili in turri: 6 ℔ 8 β; 3 mal
 6 ℔. Fontem respicienti: 4 mal 1 ℔. Purganti apud por-
 tam: 4 mal 1 ℔. Hans Kolckman ^{a)}: 2 mal 4 ℔. Heine
 Kroen: 4 mal 2 ℔. Dirick Reimers: 4 mal 2 ℔. Dirick
 Brasche de steinbrugger: 1 ℔ 8 β. Clawes Huck: 4 mal 4 ℔.
 Custodi: 4 mal 1 ℔. Hans Hessen: 4 ℔ 16 β. Hans dem
 blygdecker: 4 mal 2 ℔. Herman Wickhorst ^{a)}: 4 mal 2 ℔. Hin-
 rich Grote ^{a)}: 3 mal 2 ℔. Hinrich Heitkamp ^{a)}. Henningk
 Heitman tabellario: 4 mal 2 ℔. Dirick Westhoff tabellario:

^{a)} Vacat.

- 4 mal 2 ℥. Iohan posteyenbecker: 4 mal 2 ℥. Luder Krud-
up bussenschutte: 4 mal 6 ℥. Hiurich Bruns ^{a)}): 2 ℥.
Cordt Louwenborch: 4 mal 2 ℥. Hans Kock: 4 mal 1 ℥.
Peter Witback ^{a)}): 2 mal 2 ℥. Tonniges Hoffmann: 4 mal
2 ℥. Matz Gardian ^{a)}): 6 ℥ soluta ejusdem vidue ex gratia.
Hans Gade: 3 mal 6 ℥. Hinrich Krickeborn: 4 mal 1 ℥.
Bernth Rodewolt: 4 mal 2 ℥. Herman Golia: 4 mal 6 ℥.
Peter Sandtman: 4 mal 4 ℥. Iurgen Wiszkehoff: 4 mal 2 ℥.
Andreas Stotzel: 4 mal 2 ℥. Marcus Lange: 4 mal 2 ℥.
10 Simon Sturman: 2 mal 2 ℥. Thomas Oltman: 2 ℥. Asinus
Petersen: 2 ℥.

Ad pretium musicorum: 22 ℥ 16 β.

- Hans Ebberdes: 1 ℥ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz,
Pasce; 1 ℥ 4 β, Iohannis; 1 ℥ 4 β convivium vernale; 1 ℥
15 4 β, Michaelis; 1 ℥ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Cordt
Ielckers: 1 ℥ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz, Pasce;
1 ℥ 4 β, Iohannis; 1 ℥ (4) β convivium vernale; 1 ℥ 4 β,
Michaelis; 1 ℥ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Henningk
Dithmers: 1 ℥ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz; 1 ℥ 4 β,
20 Iohannis; 1 ℥ 4 β convivium vernale; 1 ℥ 4 β, Michaelis;
1 ℥ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.

Citharistis in locum lutanistarum: 22 ℥ 16 β.

- Iochim Berlin: 1 ℥ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz,
Pasce; 1 ℥ 4 β, Iohannis; 1 ℥ 4 β convivium vernale; 1 ℥
25 4 β, Michaelis; 1 ℥ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Domi-
nicus Pale: 1 ℥ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz, Pasce;
1 ℥ 4 β, Iohannis; 1 ℥ 4 β convivium vernale; 1 ℥ 4 β,
Michaelis. Andreas Zuckenhusen: 1 ℥ 4 β; 8 β wigeschottel;
16 β staddantz; 1 ℥ 4 β, Iohannis; 1 ℥ 4 β convivium ver-
30 nale; 1 ℥ 4 β, Michaelis; 1 ℥ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.

Ad huram famulorum: 84 ℥.

- Pincerne: nihil. Coquo dominorum: 2 mal 2 ℥. Hinrich
Grote ^{a)}): 2 mal 2 ℥. Herman Wickhorst: 2 mal 2 ℥. Cordt
Ielckers: 2 mal 2 ℥. Iochim Berlin: 2 mal 2 ℥. Dominicus
36 Pale: 2 mal 2 ℥. Carsten Schele: 2 mal 2 ℥. Hans Hesse:

^{a)} Vacat.

4 ₧ 16 β. Henning Heitman tabellario: 2 mal 2 ₧. Dirick Westehoff tabellario: 2 mal 2 ₧. Hinrich Heitkamp: *). Cordt Louwenborch: 2 mal 2 ₧. Peter Witback *): 2 ₧. Tonniges Hoffman: 2 mal 2 ₧. Andres Zuckenhusen: 2 mal 2 ₧. Bernth Rodewolth: 2 mal 2 ₧. Herman Golia. Iurgen Wiszkehoff: 2 mal 2 ₧. Marcus Lange: 2 mal 2 ₧. Vigili in turri: 6 ₧. Andreas Stossel: 2 ₧. Simon Sturman: 2 ₧. Hinrich Hermens: 7 ₧ 4 β.

Pro vestitu familiae: 677 ₧.

Magistro Ioanni Ritzenberch: 10 ₧. Magistro Martino Goebel: 10 ₧. Magistro Alexandro Spies: 10 ₧. 6 ₧ pro vestitu pincerne. Ad usum soliti vestitus pro 16 peciis panni Anglicani albi una cum precio tincturae et preparationis soluta: summa 565 ₧ 12 β. Pro 1 pecia Gottingesch: summa 8 ₧ 8 β. Pro una pecia Hornensis et pro 18 ulnis ejusdem panni Hornensis: summa 22 ₧ 8 β. Pro 7 peciis Soldtwedels, quilibet pecia empta pro 7 ƒ 12 β: summa 43 ₧ 8 β. 1 ₧ 4 β pannirasori.

Pro diversis notabilibus: 776 ₧ 4 β 4 ƒ.

12 ₧ magistro Hinrico vom Broke pro solda de termino 20 Pasce. 80 ₧ pro solda Hinrico Zesterflet de termino Nativitatis soluta et nondum inscripta. 26 ₧ 8 β pro habitatione annua donata viduae quondam doctoris Wolmari physici. 12 ₧ magistro Hinrico vom Broke pro solda de termino Iohannis. 50 ₧ 16 β pro duobus bobus Paschalibus soluta 25 structurario. 27 ₧ 18 β vor 2 forken undt schuffelen vorgult, holden 18 loth, dath loth 1 daler. 7 ₧ 4 β vor 2 sulveren foreken. 4 ₧ 15 β vor 2 lepel, wegen 5 loth 1 ƒ quentin. 2 ₧ 4 β vor 1 wapen und 2 iseren stempel to gravende soluta Iohanni van Kollen aurifici. 14 ₧ 12 β constiterunt 6 tonne 30 cerevisie, donate Antonio et Ottoni comitibus in Schowenborch. 52 ₧ pro commigratione et sumptu doctoris Iacobi Bordinges physici et ejus familiae huc translatae ex Andtwerpia secundum ejus computum. 15 ₧ 10 β pro consilio juris soluta doctori Iohanni Oldendorp. 4 ₧ 13 β tabellario consilium 35 illud adferenti. 14 ₧ 8 β soluta haeredibus domini Ioachimi Sommerfeldes de dimidio anno mercedis habitationis magistri

- Alexandri Spheis. 80 ₧ soluta sunt magistro Bartoldo Fredericksen per Georgium Schriver de mercede habitationis annuae domini syndici doctoris Francisci Pfeilen. 120 ₧ soluta sunt studio Rostochiensi per Lubicenses de anno 46.
- 5 20 ₧ 16 β soluta sunt Christiano Schelen pro duodecim schreven (!), quas restituit. 12 ₧ 13 β 6 ḡ pro 1 ame vini donati comitibus de Schouwenborch et soluti Godtfrido Walraven. 36 ₧ pro vehiculo soluta Erasmo Koppen. 42 ₧ 2 β 10 ḡ pro diversis constructis in aedibus syndicatus soluta viduae
- 10 quondam doctoris Iohannis Wolmari physici. 25 ₧ 14 β pro expensis domini doctoris Iacobi Bordinges physici factis in adventu ipsius in aedibus Bonifacii Low. 16 ₧ soluta sunt domino Georgio Vilter nomine magistri Iohannis Arendes super stipendio suo. 14 ₧ 14 β soluta sunt Petro Kulemanno
- 15 de expensis factis per legatos electoris Brandenburgensis restantibus. 24 ₧ soluta Petro Wissen nomine Henrici Schulten de termino Nativitatis reddituum. 32 ₧ pro confectione 56 literarum sigillatarum aliisque diversis scripturis expensa ad usum pecuniae bellicae juxta computum generalem.
- 20 16 ₧ soluta sunt juratis in Mollen de termino Nativitatis. 8 ₧ 16 β pro 4 stopis zaccarei klareti propinatis legatis Anglicanis. 1 ₧ 16 β pro zinzibere soluta apothecario. 1 ₧ 4 β pro atramento soluta uxori apothecarii.

Ad diversa: 250 ₧ 1 β 8 ḡ.

- 25 2 ₧ 14 β pro una tunna cervisie donata magistro Iohanne Garlefsdorp ratione curie pro syndico. 25 ₧ 16 β soluta sunt Ioachimo Bruggeman in Boytzenborch ad usum cuiusdam captivi. 2 ₧ 15 β pro sumptu expenso in abductione boum Paschaliū in Luncborch. 8 ₧ pro bove masculo soluta
- 30 Lutkino Fruchtenicht. 8 ₧ pro bibalibus Ioachimi Elvers theolonarii, qui in diversis literis conficiendis inservivit multum senatui. 16 β, Iohannis; 16 β, Michaelis; eloacario pro purganda camera. 8 β eidem ad devehendum cadaver. 1 ₧ 18 β soluta Frederico Hoyer deferenti vinum et cerevisiam
- 35 in Pynnenberge. 2 ₧ pro reparatione hypocausti physici. 34 ₧ 16 β pro sumptu et expensis monetarii e Berlin huc vocati in negotio monete. 30 ₧ 15 β pro sumptu Anthonii

Ravenstorp, capti in Winserbohm. 2 ℥ 10 β 6 ℥ pro prandio in numeranda pecunia per dominos camerarios facta. 24 ℥ 8 β pro sumptu et mercede supplicii novem captivorum, partim supplitio adfectorum, partim relegatorum, soluta carnifici Hinrico Wendelbern. 2 ℥ 14 β 6 ℥ pro camino faciendo in cameraria soluta muratoribus. 17 β pro reparatione habitationis Heynonis Langen. 4 ℥ 6 β soluta Hinrico Arendes pro 4 pulvinaribus ad usum secretariorum. 3 ℥ 12 β Iodoco Remhusen pro purgando. 2 ℥ 10 β famulis domesticis ante praetorium ad calceos. 1 ℥ pro pastura bovis masculi. 12 β Iodoco Remhusen pro pictura. 12 ℥ soluta Iodoco Remhusen pictori pro daurando lucerna magna in trosteburkke. 19 ℥ 15 0 8 ℥ pro sumptu Andreae Achtesznicht ad persequendum perduellionem in Boytzenborch. 2 ℥ pro pastura bovis admissarii soluta hospitali ad sanctum Spiritum. 5 ℥ soluta Conrado Schoman de fontibus duobus. 2 ℥ crutzpenninge soluta magistro Iohanni Gerlevestorp thesaurario capituli. 4 ℥ 6 β grunthure de duobus annis. 8 ℥ 6 β soluta Dirico famulo camerariae de lineis loculis. 4 ℥ testamentorum collectori domino Henrico Hesterberch. 12 ℥ pro mensa Erii scribae curiae structurae. 4 ℥ pro augmento stipendii soluta eidem. 2 ℥ 16 β pro accusatione septem nocentium. 2 ℥ 8 β pro advocatia soluta Liborio Hoppen. 1 ℥ 4 β soluta eidem pro industria. 1 ℥ pro pastu bovis masculi. 3 ℥ 12 β vor eyn blaw laken thom kamerwagen. 2 ℥ 8 β tribus secretariis pro lectura privilegiorum. 3 ℥ 2 β pro panno Anglico donato doctori Iohanni Epino pro subductura.

Redditus super sortem foederis causa susceptam persolvendi: 9671 ℥ 4 β.

Detlef vam Damme: 192 ℥ soluta sunt eidem per magistrum Martinum secretarium in Kyle. Anna uxor Dethlevi vam Damme: 192 ℥ soluta sunt eidem per eundem. Breida Rantzouw: 240 ℥ soluta eidem per eundem. Domino Iven Reventlow: 960 ℥ soluta eidem per eundem. Nicolaus van Alefelde: 288 ℥ eidem soluta per eundem. Annae relictae Nicolai van de Wisch: 288 ℥ soluta eidem per eundem. Sivert Rantzow: 192 ℥ soluta eidem per eundem. Iurgen

- van Alefelde: 192 ₧ soluta eidem per eundem. Catherinae relictæ Pauli de Damme: 144 ₧ soluta eidem per eundem. Marco Selmer: 48 ₧ soluta eidem per eundem. Beneficio calendarum in Kyl: 28 ₧ 16 β soluta eidem per eundem.
- 5 Drude de Anefeldt, Nicolai relictæ: 768 ₧ soluta eidem per eundem. Anthonio Sehesteden: 288 ₧ soluta eidem per eundem. Ioachimo Rantzouwen: 480 ₧ soluta eidem per eundem. Magdalenæ relictæ Wulfgangi Powisch: 48 ₧ soluta eidem per eundem. Nicolao Rantzow, Henneken filio:
- 10 120 ₧ soluta eidem per eundem. Nicolao van der Wisch: 480 ₧ soluta eidem per eundem. Otthoni Sehesteden: 490 ₧ soluta eidem per eundem. Margarethe Brockdorpes: 480 ₧ soluta eidem per eundem. Eidem Margarethæ Brockdorpes: adhuc 480 ₧. Domino Wulfgango Pogwisch: 720 ₧ soluta
- 15 eidem per eundem. Nobilibus in Bulcken: 48 ₧ soluta eidem (!) per eundem. Annæ Rantzow in Bulken: 216 ₧ soluta eidem per eundem. Hinrico Rantzow: 288 ₧ soluta eidem per eundem. Henneken Rantzow: 96 ₧ soluta eidem per eundem. Annæ relictæ Nicolai van der Wisck: 28 ₧ 16 β
- 20 soluta eidem per eundem. Catherinae Marquardi Breiden relictæ: 192 ₧ soluta eidem. Nicolao van der Wisck: 404 ₧ 16 β soluta eidem per eundem. Otthoni Sehesteden: 100 ₧ 16 β soluta eidem per eundem. Domino Christiano Gryp *): 144 ₧ soluta eidem per eundem. Anthonio van Holle: 864 ₧
- 25 soluta eidem hic præsentî in vim quitantiæ.

Ad turrim Novi Operis: 125 ₧.

2 mal 40 ₧ pro stipendio soluta Hinrico Schouwenborch. 45 ₧ pro sumptu 6 nautarum custodientium turrim.

Ad structuram ibidem: 289 ₧ (!).

- 30 289 ₧ 10 β 6 ⚭ conversa sunt ad structuram Novi Operis juxta librum castrorum.

Ad castrum Ritzebittel: 3952 ₧ 3 β 8 ⚭.

- 3952 ₧ 3 β 8 ⚭ pro stipendio et sumptu 240 peditum nautarum, qui duce Svedero Malstede praesidii causa inser-
- 35 vixerunt arci Ritzebittel, juxta computum generalem.

*) Vacat.

Ad structuram ibidem: 531 ₰ 17 β 11 ᛚ.

531 ₰ 17 β 11 ᛚ conversa sunt hoc anno ad muniendum arcem Ritzebuttel juxta computum generalem et librum castrorum.

Ad usum Tollenspicker: Nihil.

5

Redditus in Eislingen: 9 ₰ 12 β.

9 ₰ 12 β soluta in vim quitantie.

Ad castrum Bergerdorp: 73 ₰ 1 β 7 ᛚ.

73 ₰ 1 β 7 ᛚ ad muniendum arcem Bergerdorp.

Ad structuram ibidem: 73 ₰ 2 β.

10

73 ₰ 2 β ad custodiam arcis Bergerdorpe per dominum Dithmarum Koll, praefectum arcis.

Ad usum Gliendesmoer: 48 ₰.

Pro pergamenio et papiro: 59 ₰ 14 β.

13 ₰ 4 β pro 11 decadibus pergameni, quamlibet decadem 15
24 β, soluta legit(imae) Clawes Meyger. 1 ₰ 16 β pro 1 risz
papii soluta Hans Schroder. 8 ₰ 8 β pro 6 decadibus
pergameni soluta Catherinae Hagemans. 20 ₰ 2 β pro 13
decadibus pergameni. 10 ₰ 4 β pro sex risis papii, quolibet
riso pro 34 β, soluta Ioanni Schroder. 6 ₰ pro quatuor de- 20
cadibus pergameni soluta Nicolao Korvemaker.

Ad usum Ossen-, Billen- et Finckenwerders: Nihil.

Solvenda in Billenwärder: 16 ₰ 8 β.

8 ₰ 8 β choralibus. 8 ₰ Goetken Heitman.

Ad usum Wolterp: 138 ₰ 6 β 10 ᛚ.

25

4 ₰ 11 β pro ferramentis soluta Iohanni Graven fabro grosso.

20 ₰ solarium venatorum. 24 ₰ de rese pro 3000 carpen.

35 ₰ 13 β pro diversis venationibus. Pro retibus venaticis

nihil. 19 ₰ 16 β 10 ᛚ ad profectionem dominorum. 34 ₰

6 β adhuc pro diversis.

30

Ad usum Hamme: 62 ₰ 11 β.

8 ₰ pro stipendio advocati. 1 ₰ 4 β pro vestitu. 53 ₰ 7 β

pro aggeratione, plaggegelt et allis sumptibus exposita per

dominos Ioachimum Moller et Hyeronimum Bisszenbeke.

Ad usum Fulsbuttel: 10 ₰ 15 β.

35

10 ₰ 15 β pro diversis ferramentis ad usum Vulszbuttels

soluta Iohanni Graven fabro grosso.

Ad cistas stolidorum: 25 ₰ 12 β.
 25 ₰ 12 β pro victu duorum furiosorum soluta hospitali ad sanctum Georgium.

Histrionibus: 112 ₰ 3 β 6 ℥.

- 5 112 ₰ 3 β 6 ℥ diversis principum et civitatum nuntiis et histrionibus honoris causa donatum.

Ad bombardas: 2360 ₰ 18 β 3 ℥.

- 59 ₰ 14 β pro 398 ₰ slangenkrudes, pro floreno 8 ₰, soluta Hermannō Wan. 34 ₰ 17 β 6 ℥ pro 6 dubbelde scherpen-
 10 tiner, comparatis ab Hinrico Fursten, cive in Dortmunde. 839 ₰ 3 β 1 ℥ pro diversis pulveribus bombardarum, ferreis acuminibus ad lanceas et iisdem 113 lanceis preparandis, item pro lanceis 130, pro corrigiis, secundum computum domini Hyeronimi Bisszenbeken in cameraria conservatum.
 15 40 ₰ 7 β pro 262 ₰ pulveris bombardici, emptis ab Hermannō Wahn, 8 ₰ pro fibreno. 170 ₰ 8 β pro 142 halvehaken, quolibet pro 1 floreno, emptis a Iohanne Graszdick. 51 ₰ 12 β pro 44 longiusculis Hispani(ci)s bombardis, quolibet(!) pro 1 floreno, emptis ab eodem Iohanne. 252 ₰ pro 130
 20 majusculis, quolibet pro 2 florenis, halvehaken, emptis ab eodem. 31 ₰ pro 10 duplicibus bombardis, vulgo dubbelde helehaken, emptis ab eodem. 122 ₰ 10 β pro 7½ cintener 49 ₰ salispetri, quolibet centenario pro 10 daleris empto, ab Hinrico van Aken. 485 ₰ 4 β soluta praeparatori pulveris
 25 bombardici Buxtehudensi pro 2920 ₰ slangenkrudes et 236 ₰ rorkrudes, juxta computum generalem sumptuum belli. 100 ₰ 16 β pro nova bombardā, habente in pondere 2 centenarios et 9 lispunt, quolibet centenario empto 56 marcis. 41 ₰ 14 β 4 ℥ pro diversis ferramentis ad usum domus
 30 bombardarum soluta Iohanni Graven fabro grosso. 131 ₰ 13 β 4 ℥ pro confectione pulveris bombardici et mercede operantium in domo bombardarum et pro diversis aliis juxta computum domini Gerardi Nygebuhrs.

Ad usum librae: 89 ₰ 2 β 6 ℥.

- 35 5 ₰ 2 β 6 ℥ ad usum librae pro ferramentis soluta fabro subtili. 84 ₰ soluta sunt Ludero Prallen pro ipsius stipendio.

Ad usum cranonis: 192 ₰ 7 β.

4 mal 6 R 14 β Arndt Nyman. 3 mal 6 R 14 β Arndt Luders. 2 mal 48 R Conrado Roleves gubernatori cranonis pro medietate sui salarii. 6 R 14 β Ludtke Ramstede. 4 R 6 S pro ferramentis soluta Cilliaco Sengestaken. 38 R 14 β 6 S pro diversis funibus soluta Iohanni Smidt funifici ad usum cranonis.

Pro cerevisia aliena: 17 R 12 β .

17 R 12 β pro duobus vasis cerevisie Embecensis.

Pro cera: 22 R 5 β .

22 R 5 β pro cera ad sigillandum soluta apothecario.

Pro gyt et amigdalīs: 70 R .

70 R more solito missa principibus nostris.

Ad vias lapideas: Nihil.

Pro speciebus dominorum: 125 R 10 β 6 S .

Pro speciebus et confectionibus: 266 R .

125 R 6 β , Petri. 92 R , Thomae. 49 R fautoribus apotecae.

Ad usum domus nostrae in Lubeck: Nihil.

Ad usum tunnarum super Albim: 217 R 3 β 9 S .

3 R 12 β pro locandis tonnīs et baken soluta juxta computum per Hans Kolckman exhibitum. 29 R 7 β 3 S ad locandum

tonnas super Albim per Iohannem Kolckman. 8 R Petro Sandtman tho bragen dat tonnenschip. 16 R 17 β 8 S

exposita sunt per Iohannem Kolckman ad locandum tunnas.

61 R 15 β 4 S pro sumptu Petri Sandtmans barsinagistri et nautarum, qui sustulerunt tunnas super Albim. 33 R 7 β

in victualibus de curia structurae Iohanni Kolckman et Petro Sandtman collocantibus tunnas marinas. 11 R 14 β 4 S

in victualibus de curia structurae suppeditatis Frederico vam Holte indaganti tunnam marinam defluxam. 49 R 14 β 2 S

in victualibus de curia structurae suppeditatis Petro Sandtman sublevanti tunnas marinas. 2 R 16 β in victualibus

Frederico vam Holte persequenti tunnam marinam.

Ad expeditionem propter abductionem boum et frumentorum: 172 R 1 β 2 S .

15 R 2 β 4 S Iohanni Kolckman midt der barsen geschicketh na deme Tollenspiker, de schepe, szo dem tollen vorbyfaren, antoholdende. 116 R 8 β 2 S in victualibus de curia struc-

turæ exposita Iohanni Kolekman ad prohibendam avectionem frumentorum. 26 R 8 S in victualibus suppeditis de curia structuræ Iohanni Schiphouwer expedito evero in Morborch ad inpediendam avectionem frumentorum. 14 R 10 β in
 5 victualibus de curia structuræ suppeditis Iohanni Kolekman expedito in Tollenspiker ad defendendum jus theolonei.

Ad usum vadi Albis reparandi: Nihil.

Damnum passum: 310 R 3 β 11 S .

191 R 9 β 4 S detracta sunt hoc tempore camerarie in contributionibus ad defensionem religionis causa susceptis, collectis juxta librum camerarie singularem. 18 R 14 β 7 S defecerunt in variis loculis ex officiis senatus præsentatis. 35 R defecerunt in pecunia super censum a nobilibus Holsatiensibus huc allata. 65 R in diversis deductionibus, bibalibus, propinis
 15 exiguis et diversis aliis consuetis, quæ expendantur per annum et non inscribuntur.

Ad usum et perfectionem fossatarum et fortaliorum: 26,001 R 13 β 3 S .

416 R 19 β 4 S conversa sunt ad ligneum propugnaculum,
 20 vulgo staket, a porta lapidea usque ad rotundum vallum versus Hammerbrock juxta computum domini Georgii vam Holte et Ioachimi Holthusen. 1219 R 8 β conversa sunt per dominum Hyeronimum Bissenbeken ad vallum a porta lapidea usque ad turrim rotundam a 15. Januarii usque ad
 25 Nativitatem Domini. 941 R 12 β e cameraria conversa sunt per dominum Georgium Vilter ad vallum a turri rotunda usque ad Alstriam. 253 R 11 β e cameraria conversa sunt per dominum Godtfridum Schroder juxta ipsius computum ad rotundum vallum prope Alstriam.
 30 96 R 17 β pro lateribus quadratis et calce ad murum super Resendamme. 5992 R 8 β 8 S per dominos Gerardum Nygebur et Hermannum Schelen conversa ad usum valli a Resendamme per pratum usque ad vallum rotundum prope milrendor juxta ipsorum computum. 3717 R 5 β 11 S per
 35 dominos Laurentium Nygebur, Gerardum Nygebur et Ludenum Schulten e cameraria conversum ad vallum inter milrendor et Albim juxta ipsorum computum. 1732 R 5 β

3 ⌘ ad structuram lignei propugnaculi, vulgo des blockhuses, collocati in chono valli porte Anscharii. 5723 ₰ 19 β per dominum Ioachim Moller senatorem et Christianum Schelen muratorem conversa e cameraria ad structuram fundamenti lapidei et valli in chono paludis prope hortum Pauli Baren juxta ipsorum computum. 770 ₰ per dominum Gerlevum Langebeken senatorem ad structuram rotundi valli ante portam curiae structurae. 1175 ₰ 19 β 6 ⌘ per dominum Iohannem Wetken e cameraria ad structuram fossae et valli juxta ramenhave conversa juxta ipsius computum. 3613 ₰ 5 β 4 ⌘ pro diversis materialibus ad usum omnium vallorum conversa juxta singularem computum structurae vallorum in cameraria asservatum. 88 ₰ 2 β 2 ⌘ conversa sunt per Hinricum Reders vor busch ad vallum in prato prope Resendamme. 110 ₰ pro 27,500 lateribus concavis ad tegendum ligneum propugnaculum, vulgariter dat blockhus, e domo laterum sumptis. 150 ₰ 1 ⌘ pro diversis lateribus quadratis et concavis ad murum subductum super Resendamme soluta Bernardo Statio latrifici.

Ad flumen ab alto ponte versus Winserbom purgandum: Nihil.

Exposita in generali: 177 ₰ 15 β 7 ⌘.

9 ₰ 11 β pro reparatione des wantramen soluta Hermen Pyll. 12 β Hinrich Calnis soluta pro reparandis wantramen. 4 ₰ pro solda Andree Stosel de duobus terminis, videlicet Michaelis et Nativitatis, illi retardatis. 16 ₰ pro solda Andree Achtesnicht de duobus terminis Pasce et Iohannis anteactis. 10 ₰ 18 β 8 ⌘ pro cera et preparatione candelarum cerearum ad usum pretorii soluta pincernae Hinrico Schencken. 4 ₰ 3 β 4 ⌘ pro 6 ₰ cevi ad candelas. 1 ₰ 16 β pro flabellis. Pro crateribus ligneis 11 β. 4 ₰ 17 β pro repletionem carbonarii. 2 ₰ 8 β pro lavatione pannorum lineorum. 2 ₰ pro emendatione amphorarum. 1 ₰ 4 β pro mundatione coronarum. 1 ₰ 4 β pro purgandis caminis. 1 ₰ 10 β pro tribunali transponendo. 8 β pro deportatione ciste argentariae. 18 β pro flabellis. 2 β vor holten schuffelen. 4 β vor bessem und furqueste. 6 ₰ soluta sunt

Christiano Gryp prothoconsuli Kilensi de quartali reddituum.
 4 ℥ 1 β famulis equestribus ad Carnisbrivium. 16 β famulis ante praetorium ad Carnisbrivium. 16 β gladiatorum dealbatori. 17 β custodi in Summo pro pulsu campane ad
 5 lectionem plebiscitorum. 5 ℥ 12 β pro vestitu anni 46 soluta Andree Stosel tabellario nostro. 2 ℥ 7 β tabellario Hallensi. 62 ℥ 10 β 3 ℥ conversa sunt adhuc post conclusionem librorum computata ad domum bombardarum juxta computum domini Ioachim Holthusen. Adhuc 7 ℥ 4 β Iohanni
 10 Streven pro stipendio. 12 ℥ pro vestitu duorum annorum soluta structurario. 5 ℥ 6 β soluta domino Laurentio Nygebuhr de expositis ad explorandum. 8 ℥ sigillatori domino Laurentio Nygebuhr.

Ad usum Hammerbrock:

15 Pro frumento adempto: 2361 ℥ 5 β 7 ℥ .
 9 ℥ 7 β Hermannio Bulen pro inversione frumenti. 10 ℥ 12 β pro inversione frumenti a festo Pasce usque Michaelis. 1040 ℥ soluta sunt Petro Gunst Marchioni pro 100 choris siliginis empti ab eodem, quolibet choro pro 13 marcis. 28 ℥ 18 β
 20 pro suprascriptis centum choris siliginis supportandis, metiendis et a domo domini Henrici Rademakers ad granarium nostrum transferendis et pro hura ejusdem juxta computum famuli camerariae. 724 ℥ 8 β 7 ℥ pro 56 choris siliginis, quolibet choro pro 16 marcis empto a domino Georgio Vilter
 25 senatore et revendito civitati Bremensi. 248 ℥ soluta Hinrico van dem Vorde pro 20 choris siliginis, quolibet choro pro 15 marcis empto et Bremensibus vendito. 300 ℥ pro 25 choris siliginis, quolibet choro pro 25 marcis soluto domino Meynoni de Eytzen senatori et Bremensibus vendito.

30 Redditus ad usum novi fossati: (490 ℥ 8 β .)

Pascae: 118 ℥ 8 β .

Domino Ioanni Wetken: 40 ℥ soluta ipsius viduae per filium. Horistis capelle in schar: 16 ℥ soluta domino Iohanni Vageth. Magistro Hinrico Schulten: 60 ℥ soluta eidem per

35 Petrum Wissen in vim quitantiae. Horistis iisdem in schar: 2 ℥ 8 β soluta domino Iohanni Vageth.

Michaelis: 312 ℥ .

Domino Ioanni Wetken: 40 ₧ soluta per dominum Georgium
 vam Holte. Domino Alberto Westeden: 32 ₧ soluta domino
 Hermannō Schelen praesenti. Domino Ioanni Hugē: 40 ₧
 soluta Andreae Schulten et Ratke receptit. Monasterio in Herve-
 stehude: 120 ₧, per Christophorum de Winthem receptum. 5
 Domino Hinrico Ritzert: 60 ₧ soluta per dominum Luderum
 Schulten. Eidem: 20 ₧ soluta per eundem dominum Luthe-
 rum Schulten.

Expensae huius anni 1547 defensionis susceptae
 et pacis impetratae gratia factae: 188,327 ₧ 1 ♂ 4 ⚡. 10
 Principio cogente necessitate turma ducentorum et septen-
 decim equitum conducta est duce Casparo Tobingen Lune-
 burgensi, quae 3½ mensium stipendio et jacturis equorum
 atque armorum in praelio amissorum solutis aliisque diversis
 sumptibus juxta computum dominorum Laurentii Nigebur et 15
 Gerlevi Langebeken summatim constitit 21995 ₧ 6 ♂. Item
 conductae sub duce Nicolao Langen navarcho, cive nostro,
 tres cohortes nautarum sub, duce Iacobo Hintschen duae
 cohortes peditum et sustentatae quatuor mensium et duarum
 hebdomedarum stipendio, et sub duce Iacobo Nurembergensi 20
 una cohors peditum unius mensis et semis stipendio sustenta,
 adjunctis alijs expensis variis eorundem peditum causa factis,
 juxta computum dominorum Georgii Vilters et Alberti Hacke-
 rmans senatorum constititerunt summatim 49,180 ₧ 15 ♂ 3 ⚡. 25
 Pro variis necessariis eorundem peditum gratia juxta compu-
 tum generalem omnium belli sumptuum exposita sunt
 1479 ₧ 14 ♂ 6 ⚡. Ad expeditionem factam ob Bremenses ab
 obsidione domini Erici ducis Brunswicensis et Christophori
 de Wrisberge, caesareorum supremorum ducum et commissa-
 riorum, liberandos pro sumptu et stipendio aurigarum et 30
 equorum proque alijs rebus necessariis ad sex tormenta
 bellica majuscula cum exercitu mittenda juxta generalem
 computum insumpta sunt 2216 ₧ 6 ♂ 6 ⚡. In pugna ante
 arcem Drakenborch commissa confederatorum exercitu pro-
 fligante ducem Ericum Brunswicensem, cum Christopherus 35
 de Wrisberge impedimenta nostri exercitus diriperet, in
 nostro curru, quo stipendium pro nostris militibus vehabatur,

- adempta sunt nobis juxta generalem computum summam
14,556 ₰ 19 β. Septem navibus, appellatis boyerde, ad Bre-
mensium urgentes preces, cum obsidione premerentur, expe-
ditis et in amne Visurgi collocatis, ut hostes commeatu
5 intercluderentur vicinaeque gentes cohiberentur, pro stipendio
et sumptu nautarum, militum et navium diversisque aliis
rebus necessariis juxta generalem computum summam
impensa sunt 8471 ₰ 2 β 6 ⷰ. Diversi generis navibus in
Albi collocatis et militare in modum instructis, ut hostes
10 a transitu Albis invasioneque subditorum nostrorum arcerent,
pro stipendio et sumptu nautarum aliarumque rerum ne-
cessariarum juxta generalem computum impensa sunt sum-
matim 1047 ₰ 16 β 6 ⷰ. Protectionibus variis dominorum
tempore belli hoc anno habitis, exceptis legationibus pacis
15 causa missis, juxta generalem computum impensa sunt
summatim: 1687 ₰ 9 β 6 ⷰ. Pro sumptu exploratorum
diversorum hoc anno exposita juxta generalem computum
182 ₰ 15 β. Pro sumptu familiarium equestrium diversis
protectionibus expeditorum juxta generalem computum
20 1096 ₰ 1 β. Pro mercede diversorum tabellariorum juxta
generalem (computum) omnium belli sumptuum 146 ₰ 8 β.
Imperatori Carolo V pro pace impetranda soluta sunt sexa-
ginta milia florenorum monetae Rhenensis vulgaris, quolibet
floreno ad 15 batzen computato, quae in nostra moneta
25 juxta generalem computum impensarum belli constituunt
80,590 ₰ 14 β. Diversis legationibus ad caesaream majestatem
et ad regem Daniae, marchionem Ioannem Brandenburgen-
sem per dominos prothoconsules, doctorem Ioannem Aepinum
superattendentem, doctorem Franciscum Pfeil syndicum,
30 senatores et secretarios factis pacis impetrandae et suscipi-
endae causa juxta generalem computum impensa sunt sum-
matim 2097 ₰ 13 β 1 ⷰ. Pro expensis diversis modis per
legatos domini Christiani regis Daniae et ducum Holsatiae
principum nostrorum, pacis causa ad persuadendum senatum
35 huc et ad caesaream majestatem Norenbergam versus missos,
in diversoriis factis juxta generalem computum summam
soluta sunt 431 ₰ 2 β 4 ⷰ. Petro Suavenio, viro docto et

nobili legato regiae majestatis Daniae, bis ad caesarem pacis causa misso, pro ipsius fide et industria, Andreae de Barby, cancellario Germanico regis Daniae et episcopo Atrebatensi singulis et cuilibet poculum deauratum argenteum datum est, quae constiterunt juxta generalem computum summam 5
717 ₰ 18 β. Pro absolutione caesaris de ipsius molignatione (!) et proscriptione deprecata episcopo Atrebatensi et secretariis juxta computum generalem soluta sunt 684 ₰ 16 β. Pro mercede diversorum tabellariorum pacis gratia missorum soluta sunt 33 ₰ 15 β. Pro paecunia in diversis oris ad 10
tollerandos belli sumptus et ad pactam imperatori aeris summam exolvendam acquirenda juxta generalem computum expensarum belli consumpta sunt 1120 ₰ 2 β 6 ḷ. Pro diversis ad usum belli hoc anno expositis juxta computum generalem 211 ₰ 8 β 8 ḷ. Duodecim bombardistis et septem 15
fossoribus et duobus lignariis fabris, qui expediti fuerunt praesciptorum sex magnorum tormentorum bellicorum causa per dominum Gerardum Nygebuhr juxta ipsius computum soluta sunt et expensa 378 ₰ 18 β *).

Summa summarum totius libri expositorum: 20
263,163 ₰ 15 β 4 ḷ.

---

*) Summa secundae partis libri expositorum: 240,982 ₰ 1 β 4 ḷ.

1548.

RECEPTA.

Anno Domini 1548 domini Meino 'de Eytzen et Georgius vam Holte, hujus civitatis camerarii, receperunt infrascripta. Primo:

Redditus et hura: 2154 ₧ 17 β 9 ⷰ.

- 5 In parrochia divi Petri: 262 ₧ 12 β.
 4 ₧ 16 β Geske Meyers. 3 ₧ 12 β Tonnyges Elers. Ioachim Geverdes: 68 ₧. 8 ₧ Anna Thoden. 20 ₧ Hans Schroder.
 4 ₧ 16 β magister Iohan Rumherdt. 25 ₧ 12 β Anna Luchtemakers. 8 ₧ Ciriacus Plincke. De domo librae: nihil. 32 ₧
 10 Ioachim Schulte. 3 ₧ Otto Broderman. 8 ₧ her Hinrick Rademaker. 16 ₧ Bartoldt Ordell. 7 ₧ 4 β Hinrick Brockehoefet. 5 ₧ 12 β Peter Wolters. 4 ₧ 16 β Hans Schutteloff.
 8 ₧ Lutke Spilbom. 4 ₧ 16 β Hinrick Meyger. 20 ₧ 16 β Tonnyges van Hulsen. 9 ₧ 12 β Thymmen Pruns.
 15 De bodis apud forum piscium et brodtschranken: 252 ₧.
 40 ₧ Hans Bolte. 36 ₧ Hermen Wringer. 36 ₧ Dirick Ritzker. 36 ₧ Iohan Snock. 48 ₧ Clawes Kranberch. 12 ₧ Gerdt Lutkens. 8 ₧ Gerdt van Gulich. 8 ₧ Hans Boese. 8 ₧
 20 Berndt Luteman. 8 ₧ Andreas Trocke. 8 ₧ Ioachim Rosenow. 4 ₧ Ludeleff van Bonen.
 In parochia sancti Nicolai: 84 ₧ 8 β.
 3 ₧ dominus Matthias Reder. 27 ₧ 4 β Eggerdt Bokelman. 8 β Ioachim Bekendorp. 16 β Hans Bolinges erve. 1 ₧ 12 β
 25 vicarii in Summo. 16 β Meineke Stockeman. 8 ₧ e bonis Hermanni Schomakers. 5 ₧ 12 β Frederick Berndes. 11 ₧ 4 β Hans Kruse. 14 ₧ 8 β Arent vam Hagen. 6 ₧ Hans Meynsen. 3 ₧ Hans Fabrian. Herman Goliath: nihil. 2 ₧ 8 β Hans Schilhorn.
 30 De domibus apud forum humuli: 220 ₧.

24 ℥ Cordt Tydeman. 24 ℥ Hans Levesow. 8 ℥ Herman Warenhorst. 16 ℥ de hoppenmeter. 24 ℥ Ioachim Wigers. Dirick Reymers: nihil. 12 ℥ Matz Magnus. 48 ℥ Cordt Bremer. Hinrick van Arnem: 24 ℥. 8 ℥ Thonnyges Kock. 24 ℥ Herman Poppe. 8 ℥ Anneke Klotzen. 5

In parochia sancte Catherine: 420 ℥ 8 β.

120 ℥ Tonnyges Kolthoff. 1 ℥ 12 β Hans Koster. 20 ℥ dominus Georgius Vilter. 16 β Herman Koeler. 40 ℥ Wilhelm van Quelle. 16 β de commodo Ulenkar. 100 ℥ Hinrick Snock. 80 ℥ Heine Sander. 3 ℥ 4 β Hennick Winkelman. 10
48 ℥ Berndt Benthem. 6 ℥ Iohann Busser. Evert Walbom: nihil.

Van den ramen: 285 ℥.

12 ℥ Cornelius Petersen. 12 ℥ Hinrick Warneken. 12 ℥ Herman Pyll. 12 ℥ Peter Kroeger. 12 ℥ Marten Steyleke. 18 ℥ Heine Sander. 12 ℥ Iacob Flegels. 6 ℥ Hermen Welp. 15
12 ℥ Peter Wisse. 12 ℥ Wilhelm van Quelle. 12 ℥ Hans van Nusse. 12 ℥ Clement Lakeman. 12 ℥ Borchert van Retzen. 12 ℥ Hinrick van Cleve. 6 ℥ Selle van der Lynde. 6 ℥ Hinrick Kuneken. 12 ℥ Peter Wilszhusen. 12 ℥ Berndt van Neth. 12 ℥ Ernst Meyger. 12 ℥ Hans Nevers. 9 ℥ 20
Peter van Collen. 12 ℥ Tilleman van Broyell. 6 ℥ Hinrick Kalmis. 18 ℥ Hans van Turholt. 12 ℥ Bernt van Lulle.

In parochia sancti Iacobi: 182 ℥ 8 β.

16 β vicarii sancti Petri. 16 β Dirick van Loe. 4 ℥ Anneke Kussenstoppers. 16 β Cordt Potesche. 14 ℥ Heine Lange. 25
2 ℥ Hans Bernebrock. 16 β Karsten Moers. 16 β Hinrick Winkelstede. 16 β Lutke Stormer. 2 ℥ 8 β Hans Westerman. 5 ℥ Hinrick Buck. 2 ℥ vadium in Gowercke. 1 ℥ 8 β Iurgen Lutke. 5 ℥ 4 β Barteldt Wittekop. 120 ℥ Asmus de domo tinctorum. 2 ℥ 8 β Reineke Schadelant. 8 ℥ Hans Ulrickes. 30
11 ℥ 4 β Tymme Petersen.

De testamento domini Simonis de Utrecht ad bardesas: 16 ℥.

A Lubecensibus ad usum fossati: 120 ℥ per dominos Matthiam Reders et Dithmarum Koll prothoconsules. 35

Testamentum magistri Ioachimi Landtwedels: 48 ℥, soluta per magistrum Urbanum Ulrici monitorem.

Testamentum magistri Ioannis Reineken: 8 ℥ , soluta per magistrum Iohannem van Sprekelsen.

A Groningensibus: 256 ℥ 1 β 9 ℥ , soluta Hinrico Geistmegher juxta ipsius computum.

6 De hortis: 17 ℥ 7 β .

De hura supra kajen: Nihil.

De Hamme: 280 ℥ 15 β 10 ℥ per dominos Hyeronimum Bissenbeken et Iohannem Wetken.

32 ℥ 11 β 10 ℥ tributum. 12 ℥ 12 β hoffhure. 227 ℥ 4 β .

10 2 ℥ 8 β de excessibus. 6 ℥ de pastura.

De Horne: 26 ℥ 9 β 9 ℥ per dominos Ioachim Moller et Hyeronimum Bissenbeke.

5 ℥ 12 β schath und hoffhure. 4 ℥ 17 β 9 ℥ de excessibus.

16 ℥ de pastura.

15 De Vermersen: 4 ℥ 16 β de sex mensuris lignorum.

De Billenwerder: 287 ℥ 5 β per dominos Laurentium Nygebur et Gerlevum Langebeken.

231 ℥ 1 β schat und tegeden. 12 ℥ tegethaveren. 22 ℥ 4 β acciza. 22 ℥ de excessibus.

20 De Ossenwerder: 109 ℥ 4 β .

67 ℥ 4 β schat und tegeden. 15 ℥ de excessibus. 27 ℥ de acciza.

De Finckenwerder: 32 ℥ .

16 ℥ . 16 (℥) adhuc de contributione.

De Vinckenwer(der) impignorata: 19 ℥ 8 β (!).

25 19 ℥ 8 β 6 ℥ de decima per dominos eosdem Laurentium Nygebur et Garlevum Langebeke.

De pascuis et Uthslach: 19 ℥ 4 β .

De lignis, cupro, plumbo et diversis aliis venditis de curia structurae: 161 ℥ 4 β 6 ℥ .

30 6 ℥ 4 β pro 4 bovinis pellibus de curia structurae de anno praeterito. 2 ℥ pro ferrea cathena vendita Iohanni Graven. 42 ℥ 17 β pro 39 furenholt venditis domino Georgio Vilter et Iohanni Holtberch. 2 ℥ 18 β 3 ℥ pro 3 stucke eykenholt. 1 ℥ 2 β 6 ℥ pro clavis. 35 ℥ 12 β pro 19 pellibus bovinis.

35 35 ℥ 3 β pro 71 elren. 2 ℥ pro 2 rotis. 22 ℥ 4 β pro 144 latten. 7 ℥ 4 β pro 6 foder spone. 2 ℥ 16 β pro veli una feni vendita. 8 β pro pice. 16 β vor 2 stucke eschenholt.

De Woldtorp et Hanstorp: 178 R 7 β 6 S .
 45 R 6 β hure und schat. 24 R de domo. 12 R de molen-
 dino. 5 R 10 β (de) hura siliginis, 2 R 10 β van deme weide-
 gelde. 17 R 16 β de excessibus. 7 R 8 β Vilters wiske. 11 R
 7 β de terra vacua. 16 R de dominis molarum ad venationem. 5
 32 R 10 β van polholte.

De piscinis Woltorp et Hanstorp: 79 R 4 β .
 7 R 4 β de piscina molae per eosdem. 72 R de Harkeszkroch.
 De Ripenborch: Nihil.

De lignis perforatis: 42 R 10 β 2 S . 10
 42 R 10 β 2 S pro triginta quatuor pumpis und barholt
 venditis de curia structurae.

De wercktollen: 4386 R 18 β 6 S presentarunt domini
 Gotfridus Schroder et Gerardus Nigebuer.

1876 R 8 β praesentata in debitis restantibus apud cives. 15
 114 R 14 β 6 S per eosdem dominos, inscripta in titulo:
 Histrionibus diversis.

De tunnengelde: 240 R per dominos Godtfridum
 Schroder et Gerardum Nygebur, dominos theolonii.

De excessibus collectis per dominos theolonii: Nihil. 20

De schlusegelde ante milrendare: 6 R 8 β per
 dominos Godtfridum Schroder et Gerrardum Nyebur, domi-
 nos theolonii.

De antiqua palude: 20 R 9 β 6 S .

De nova et ultra pontem: 53 R 8 β . 25

De fossato et ponte: Nihil.

De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.

De foro humuli: 61 R 1 β praesentavit Hinrich Heitkamp.

De kranone et cellario: 839 R 12 β 11 S .

De libra: 927 R 16 β 3 S (e pixide sumpta). 30

De acciza: 4801 R 11 β presentarunt domini Nicolaus
 ab Hoyer et Laurentius Nigebuer.

1120 R per eosdem dominos praesentata structuario et
 domino Gerardo Nygebur ad certos usus diversis temporibus.
 1768 R per eosdem dominos, quae singulis sabbatis praesen- 35
 tata sunt structuario.

De excessibus: 432 R 12 β per dominos Laurentium

Nygebur et Nicolaum van der Hoyer.

De apotheca: 310 ₧ 12 β per dominos Petrum de Sprekelsen et quondam Henricum van Broke.

De advocatia: 933 ₧ 10 β per dominos Ioachim
5 Holthusen et Georgium Vilter.

De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: Nihil.

De concavis et scheverstein: Nihil.

De domibus laterum: 24 ₧ 19 β 7 ᄡ.

10 24 ₧ 19 β 7 ᄡ importatum est lucrum per Bernhardum Statium
latrificem.

De cemento vendito extra civitatem: Nihil.

De lapidibus sectis: Nihil.

De civilitate: 926 ₧ (e pixide soluta).

15 De relictis morientium: 3460 ₧ 11 β.

620 ₧ per dominos Nicolaum van der Hoyer et Godtfridum
Schroder de heredibus Margarethen Bloyedistels. 640 ₧ soluta
sunt camerarie per dominos decimi denarii Nicolaum van der
Hoyer et Godtfridum Schroder, recepta a vidua domini Io-
20 achim Sommerfeldes. 652 ₧ 6 β in praesenti pecunia praesen-
tarunt iidem domini feria 6 post Valentini (Febr. 15). 1528 ₧
5 β praesentarunt iidem domini in reddi(t)ibus juxta librum
reddituum et literas sigillatas.

De redditibus venditis: Nihil.

25 De navibus venditis: Nihil.

De bonis molendinariis: Nihil.

De pannicidis: 76 ₧ 16 β.

De carnificibus: 76 ₧.

De bodis et domo fertorum: 20 ₧.

30 De portenhure: 10 ₧ 8 β.

De sutoribus et domo supra aggerem: 8 ₧.

De piscatoribus trochure: 40 ₧.

De pelliceatoribus: 1 ₧ 12 β.

De albicoriariis: 1 ₧ 12 β.

35 De penesticis aucarum: 2 ₧ 8 β.

De loco dealbandi: 16 ₧.

De nova domo pannorum: 1 ₧ 12 β.

De pistoribus: 7 ℥.

De scamnis apud forum piscium et humuli:
20 ℥ 14 β.

De nova platea: 80 ℥.

De hortis in raboisa: Nihil.

5

De domo fusoris bombardarum et boda: 24 ℥.

De legato magistri Ioannis Kloeth ad vias et
semitas: 22 ℥.

6 ℥ a Casparo van Emersen. 16 ℥ a Bartoldo van Ryne.

De equis venditis: 213 ℥ 18 β.

10

31 ℥ pro equo vendito de stabulo dominorum curiae sancti
Georgii. 40 ℥ 6 β pro equo vendito cuidam mulieri ex Ha-
deleria. 18 ℥ 12 β pro equo nigro vendito ad novam molam
aquaticam. 15 ℥ 10 β pro equo vendito dominis molendi-
nariis. 26 ℥ 7 β pro equo adhuc vendito domino Moller ad
usum filii. 12 ℥ 8 β pro equo ruffo vendito Titken Moller. 32 ℥
11 β pro equo per Ortgysz Klincken vendito receptum. 37 ℥ 4 β
receptum a vidua Iohannis Lemmegowen de equo ipsi vendito.

De hereditatibus venditis: Nihil.

De domo nostra in Lubeca: 25 ℥ 12 β.

20

9 ℥ 12 β de boda domus nostrae in Lubeca. 16 ℥ de cellario.

De bodis carnificum: 24 ℥.

24 ℥ recepta sunt ab Hinrico Nygeman succedentis (!) in
locum Georgii Vageth.

De theolonio in Eislingen: 1074 ℥ 12 β praesen-
tavit dominus Hinricus Stephani.

25

De morgensprake: 124 ℥ 17 β 7 ⷰ.

3 ℥ 12 β de institoribus praesentarunt dominus Hinricus
Hesterberch et Godtfridus Schroder. 3 ℥ 7 β 3 ⷰ de fabris
ferrariis praesentarunt domini Georgius van Holte et Lauren-
tius Nigebuer. 25 ℥ 10 β a pistoribus praesentarunt domi-
nus Laurentius Nigebuer et Nicolaus ab Hoyer. 16 ℥ a
lanionibus per dominos Henricum Hesterberch et Meinonem
de Eytzen. 1 ℥ 2 β a linificibus per dominos Meynonem
de Eytzen et Nicolaum Hertiges. 3 ℥ 3 β a piscatoribus
a dominis Hinrico Hesterberch et Laurentio Nygebur. 7 ℥ 5 β
8 ⷰ de sutoribus per dominos Ioachim Moller et Hyero-

30

35

nimum Bissenbeken. 30 ₧ 2 ½ a doliatoribus per dominos Ioachim Moller et Nicolaum van der Hoya. 3 ₧ 3 β 6 ½ de allecum lotoribus per dominos Hinricum Hesterberch et Hyeronimum Bissenbeken. 31 ₧ 14 β de ollarum et amphorarum fusoribus per dominos Laurentium Nygebur et Godtfridum Schroder *).

De pecunia super censum: 2400 ₧.

2400 ₧ in 1500 aureis Renensibus accepta sunt supra censum a domino Georgio Tobingk, prothoconsule Luneburgensi, de quibus eidem pendentur quotannis 120 ₧, juxta literas sigillatas. Hec autem summa conversa est ad solutionem pecuniae pactae caesari pacis causa et sumpta est anno superiore, sed dilata est numeratio post libri hujus conclusionem post Petri.

De pecunia pro censu redempto: Nihil.

De theolonio domini Holsatiae: 268 ₧ 19 β 9 ½. 268 ₧ 19 β 9 ½ accepimus hoc anno e theoloneo comitum de Schouwenborch.

De collecta parrochiae sancti Petri: 2485 ₧ 14 β per dominos Henricum Hesterberch et Nicolaum de Hoya.

De collecta parrochiae sancti Nicolai: 3083 ₧ 7 β praesentarunt dominus (!) Ioachim Moller et Laurentius Nygebur.

De collecta parrochiae sancte Catherine: 2501 ₧ 2 β 4 ½ praesentarunt domini Godtfridus Schroder et Gerlevus Langebeken.

De collecta parrochiae sancti Iacobi: 1231 ₧ 16 β per dominos Gerardum Nygebur et Hyeronimum Bissenbeken.

De collecta clericorum: 1054 ₧ per dominum Nicolaum Hartiges.

De introitu officiorum: 88 ₧ 8 β.

Pannicidae: je 7 ₧ Ioachim Meiger, Hans Horneman, Iohannes Dreyger.

Carnifices:

Pistores: je 1 ₧ 12 β Hans Gerdes, Benedictus Gerekens, Hinrich Krull.

*) Summa primae partis libri receptorum: 22,584 ₧ 7 β 3 ½.

- Institutores:** je 4 ℥ Hans Frigdach, Hans Foisan, Ioachim Tymme, Hans Nyfinck, Frederick van Santen.
Doliatores: je 2 ℥ Hans Smidt, Hans Warneke.
Sartores: je 2 ℥ Clawes Rystede, Hans Ladewick, Bartoldt Ratken, Karsten Boldewyn. 5
Stubanarii:
Candelatores:
Aurifices:
Vitriarii:
Pictores: 10
Corrigiatores:
Sellatores:
Perifices:
Balistarii:
Pannirasores: 15
Pellifices: je 1 ℥ Iacob Becker, Christoffer Bremer.
Sutores: je 2 ℥ Iohannes tor Weden, Gorges Roloff.
Linifices: je 8 β Ioachim Ladewick, Dirick Bryger, Aszmus Struckman, Hinrick Harmes.
Linifices de panno stricto: 20
Lanifices:
Piscatores: je 1 ℥ Gregorius Folsche, Iacob Nedinges, Heyne Rode, Sivert Haieke, Clawes Ronnenberch.
Tornatores: 1 ℥ Andreas Schillingk.
Amforarum et ollarum fusores: je 3 ℥ Iurgen Wiggers, 25
 Hans Gagelman.
Assatores et alecum lotores: 2 ℥ Goederth Boese. 4 ℥ Vit Eggers. 2 ℥ Hieronymus tor Moye. 2 ℥ Arent Hoppe.
Pileatores:
Funifices: 30
Cerdones:
Fabri: 2 ℥ Hinrich Breide.
De Rosse et Dradenow: 11 ℥ 4 β soluta per Hinricum Schacht.
De testamentis: 2 ℥ 14 β. 35
 2 ℥ 14 β e quatuor testamentis, per dominum Ioachimum Moller receptum.

De cellario in domo Embecensi: 77 ₰ 12 ⷰ per dominos Laurentium Nygebur et Nicolaum van der Hoje.

De institoribus stantibus supra trostebrugge: 4 ₰ 16 ⷰ, receptum ab Hinrico Arendes.

5 De domo laterum in Vermersen: 21 ₰ 4 ⷰ.

20 ₰ accepimus ab Erasmo Rungen latrifici; Petri et Pauli est terminus solutionis. 1 ₰ 4 ⷰ von landthure hujus anni.

De frumento vendito: 192 ₰.

192 ₰ recepta sunt de 30 choris siliginis, quolibet choro
10 vendito Alberto Fresen 8 ₣.

Recepta ad munienda civitatem: 360 ₰.

360 ₰ recepimus, donata civitati a provisoribus divi Georgii ad perfectionem vallorum.

Recepta in generali: 8622 ₰ 18 ⷰ 4 ⷰ.

15 1 ₰ 12 ⷰ pro appellatione Thome Luchtemaker. 1800 ₰
recepimus a dominis Lubecensibus per dominum Gerardum
Nygebur senatorem eam ob causam Lubecam missum de
tribus terminis, videlicet Iohannis baptistae anno 47 et
• Nativitatis Christi ejusdem anni 47 et Iohannis baptistae
20 anni 48, ratione contractus et transactionis nomine novi
fossati cum iisdem initae. 11 ₰ 11 ⷰ 6 ⷰ accepimus a do-
mino Hermannno Schelen super 200 daleris de redditibus
quinque quartalium anni. 724 ₰ 8 ⷰ 7 ⷰ pro 56 choris
siliginis, quolibet choro 16 marcis empto, recepimus a senatu
25 Bremensi, quae soluta domino Georgio Vilter adscriberamus (!).
248 ₰ recepimus, soluta nobis a senatu Bremensi pro 20
choris siliginis, quolibet choro pro 15 ₣ vendito, quae ca-
meraria solvit Hinrico van dem Worde. 182 ₰ 3 ⷰ 3 ⷰ
accepimus pro 45 marcis 2 loth garnallie, heldt de wegende
30 mark 4 loth 3 quentyn, venditis monetario Luneburgensi.
4000 ₰ donaverunt huic civitati quadraginta octo *) et inco-
lae ditionis Dithmar(c)iae ad requisitionem senatus, quibus
sublevarunt nos in difficilibus expensis belli et pacis causa
pro conservanda religione sincera factis. 15 ₰ 10 ⷰ recepta
35 sunt ab Anthonio Eyken, pro quibus domini camerarii

*) 48 verweser.

vendiderunt ei spacium pramonis collocandi, Germanice eyn
 pram rhum, prope portam, quae contigua est aedibus ceruleis
 ad senatum pertinentibus, ad usum suae hereditatis braxa-
 toriae perpetuo possidendum. 600 ₧ de termino Nativitatis
 anni praesentis 48 recepimus a Lubicensibus nomine con-
 tractus de novo fossato. 120 ₧ recepimus a Lubicensibus
 ad ipsorum partem per nos ad defensionem subditorum
 arcis Ritzebuttel anno 47 belli tempore conversa. 19 ₧ 13 β
 de avena vendita de stabulo dominorum receptum. 900 ₧
 anno superiore per errorem per nimiam festinationem prop-
 ter laboris varietatem relata sunt in summa expensarum
 ad profectiones familiarium equestrium in nogotio foederis,
 quae correctionis causza huc translata sunt.

De pecunia supra censum ad foedus Evange-
 licum conversa: 25,260 ₧.

Recepimus a domino Hinrico Hadensdorp priore et toto
 conventu monasterii sancti Michaelis in Luneborch 3100 ₧
 in duobus milibus daleris, pro quibus solvemus eisdem
 155 ₧ redditus in termino Pasche, juxta literas sigillatas.
 Recepimus a dominis Nicolao Stoteroggen et Nicolao Kerstens,
 testamentariis testamenti quondam Conradi Sluters, civis
 Luneburgensis, 800 ₧, pro quibus solvemus eisdem 40 ₧ in
 termino Pasche, juxta literas. Item a dominis decano, seniori
 et capitulo in Ramenslo 1360 ₧, et solvemus eisdem 68 ₧ in
 termino Pasche, juxta literas datas. 1200 ₧ recepimus ab
 Hinrico Moller et Anna sua uxore in Havelberge et solvemus
 eidem (!) annue 60 ₧ in termino Pasche, et sortem suam post
 triennium elapsam poterit repetere, juxta literas sigillatas.
 1200 ₧ currentis monete recepimus a Christoffero, Casparo et
 Baltzer Schoneyken et solvemus eisdem in termino Iohannis
 baptiste 60 ₧, juxta literas eis desuper datas. 1600 ₧ recepta
 sunt a senatu Buxtehudensi, de quibus solventur eidem
 annuatim in termino Paschali 80 ₧ reddituum. 8000 ₧
 currentis monetae recepta sunt a Nicolao van der Wisch in
 Gronholt, de quibus penduntur eidem quotannis 480 ₧, juxta
 literas sigillatas. 4000 ₧ currentis monetae recepta sunt a
 Ioachimo Rantzouwen, de quibus penduntur eidem 240 ₧ in

termino Trium regum, juxta literas sigillatas. 4000 ₰ currentis monetae recepta sunt ab Henneken Rantzouwen thom Hogenflete, de quibus pendentur eidem quotannis in termino Trium regum 240 ₰, juxta literas sigillatas. Et nota, quod
 5 his summis suprascriptis soluti sunt redditus in Holsatia.

De restantia contributionis: 2342 ₰ 8 ḡ.

788 ₰ 8 ḡ praesentata sunt ad diversos usus munitionis civitatis per Hinricum van Flethem et Iohannem Sennep e parochia divi Petri. 638 ₰ praesentata dominis Hyeronimo
 10 Bissenbeken et Ludero Schulten ad munitionem civitatis a parochia divae Catherinae per Bartoldum Wackerhagen et Christopher Eyken feria 4 post Scholasticae (Febr. 13). 540 ₰ praesentata sunt a domino Ludero Schulten et Iohanne Berendes e parochia divi Nicolai feria 5 post Valentini (Febr. 21).
 15 376 ₰ praesentata per dominum Iohannem Wetken, Everhardum van Bargaen et Eggerdum Hintschen e parochia divi Iacobi *).

Summa summarum totius libri receptorum: 72,717 ₰ 8 ḡ 3 ḡ.

Ultra praescripta domini camerarii praesentabunt: 10,981 ₰ 10 ḡ in tabula; 1876 ₰ 14 ḡ in foliis restantiarum; 2330 ₰ 16 ḡ 4 ḡ in promptis apud curiam structurae; 10,183 ₰ 7 ḡ 7 ḡ in paratis; 236 ₰ 14 ḡ in 263 ulnis secti lapidis; 6719 ₰ 10 ḡ in 429 choris 8 modiis 1 vase siliginis, videlicet 293 choris 5 vasis ad 22 ₰ et 56 choris 6 modiis ad
 25 12 ₰ et 80 choris ad 6 ₰ computatis; 2607 ₰ 14 ḡ in 88 choris 9 modiis tritici, quolibet choro ad 36 ₰ 10 ḡ 8 ḡ (ḡ) empto et computato; 16,163 ₰ 19 ḡ ad expeditionem in terram Haderiam: Summa hujus 51,100 ₰ 4 ḡ 11 ḡ.

326 ₰ 8 ḡ in 72 choris 15 vasis combusti calcis de ultima
 30 rusa apud curiam structurae; 64 ₰ in 27 lastis Hilligelanderkalck; 8 ₰ in 10 lastis leszekalkes: Summa hujus 398 ₰ 8 ḡ.

Summa totalis omnium praesentandorum: 51,498 ₰ 12 ḡ 11 ḡ.

*) Summa secundae partis libri receptorum: 50,133 ₰ 1 ḡ.

1548.

EXPOSITA.

Anno Domini 1548 domini Meine de Etzen et Georgius de Holte, camerarii civitatis Hamburgensis, exposuerunt infrascripta ad usum civitatis ejusdem. 6

Ad structuram: 3277 ₧ 12 β.

10 ₧ tor vormede. 17 ₧ 4 β pro 5 tonnis wagentehrs. 11 ₧ 18 β pro 5 tonnis pekes. 39 ₧ 16 β pro 16½ tonnis telhrs to den sehetunnen. 4 ₧ 8 ½ pro victualibus et lignis combustibilibus ad braxandum. 4 ₧ 10 β pro panibus pinsendis. 1 ₧ 10 7 β 2 ½ familiae curiae ad Carnisprivium. 1 ₧ 11 β 1 ½ famulis equestribus ad Carnisprivium. 8 ₧ pro duobus caminis ad usum domus domini doctoris Aepini. 2 ₧ 14 β tor vormede 6 fabris. 13 ₧ 8 β tor vormede diversis personis. 3 ₧ 3 β vormede. 15 ₧ 11 β pro 109 peciis wagenschott. 15 35 ₧ 14 β pro 8 tunnen wagenther. 39 ₧ 18 β pro 20½ tunnen schiptehrs. 20 ₧ 6 β pro 9 tunnen pekes. 7 ₧ 7 β pro 152 ₧ plumbi, emptis a Ioachimo Elers. 9 ₧ 2 β 4 ½ vor lim und schuttliennagel. 3 ₧ 7 β dem kassengeter. 1 ₧ 6 β pro victualibus ad Carnisprivium famulis ante praetorium. 20 16 β ad eorundem fraternitatem pro victualibus. 1 ₧ familiae ad Panthalionem. 15 ₧ 14 β pro diversis victualibus mercenariis et fabris expositorum (l). 88 ₧ 14 β 6 β pro diversa mercede expensa ad structuram domus tinctoris Bernardi de Benthem juxta computum structurarii. 194 ₧ pro 25 diversis fenestris et reparatione earundem soluta Sylvestro Wilsinck ad usum edium civitatis. 84 ₧ 5 β 10 ½ pro diversis funibus ad curiam structurae soluta Iohanni Smidt funifici. 13 β pro funibus soluta eidem ad camerariam. 1 ₧ 2 β 7 ½ in de hechte. 41 ₧ 8 β soluta corrigiatori Bernhardo Gute- 20 man. 8 ₧ 16 β pro 2 tunnen wagenters. 7 ₧ 15 β 4 ½ amphorarum fusori pro canalibus et alieno ad estuarium. 6 ₧ 16 β 6 ½ pro 2 nigen haicken et 9 schiven in de rammen. 60 ₧ 2 β 4 ½ pro caminis et fornacibus soluta figulo in aedibus

physici et aliarum aedium. 2 ℥ 8 β pro lym et blien nagelen. 54 ℥ 1 β 4 ℥ deme dreyger. 5 ℥ 19 β defecerunt structurario in postremo computu. 19 ℥ 2 β soluta sunt structurario de erratis in superiori calculo.

5 Pro lignis: 3768 ℥ 6 β 9 ℥ .

512 ℥ pro 1600 vuren delen 24 pedum, quolibet centum pro 40 ℥ , emptis a Iohanne Blanckenfeldt. 660 ℥ 4 β pro lignis quadratis structibilibus ad curiam structuræ comparatis juxta computum structurarii. 9 ℥ 3 β pro 1½ schock 10 bancke fellichholt. 4 ℥ 16 β pro fagineis lignis combustibilibus ad praetorium. 9 ℥ pro 2½ schock latten. 146 ℥ pro 400 elren minus 20, quolibet pro 6 β . 18 ℥ 16 β 9 (℥) pro victualibus de curia structuræ aurigis adferentibus ligna. 7 ℥ 13 β 4 (℥) pro victualibus de curia structuræ in Woltorp. 576 ℥ 10 β 15 pro 43 schock elren, dat stucke 4 β . 120 ℥ pro 2 schock furenholt, quodlibet frustrum 17 β . 44 ℥ 16 β pro 4 schock latten, dat schock 14 marcas, comparatis a Marchitis. 1243 ℥ 18 β 8 (℥) pro diversis lignis quadratis structibilibus juxta computum structurarii. 18 ℥ pro 9 vadem bokenholtes tom radthusze. 33 ℥ 4 β pro 240 delen emptis a domino Mathia Reders. 135 ℥ 6 β pro 750 latten und 30 stucke Vincentio Massen. 216 ℥ 11 β pro 22 quadratis, 58 tignis, 21 langeholter, 6 sparen, 6 palen, juxta computum structurarii. 2 ℥ 8 β pro 24 manen. 10 ℥ pro uno quartali wagenschott.

27 Pro equis, foeno et avena ad curiam structure: 866 ℥ 3 β 3 ℥ .

304 ℥ 8 β 4 ℥ pro 59 choris 2 modiis 2 vasis avenae diversis precii juxta computum structurarii. 25 ℥ 8 β 9 ℥ pro 16¼ fascibus straminis secticii. 34 ℥ pro equo nigro empto a Iacobo Crutzenach. 279 ℥ 16 β 1 ℥ pro 63 choris 9 modiis ¼ vase avene diversi precii juxta computum structurarii. 15 ℥ 8 β 9 ℥ pro 1318 facibus straminis secticii. 54 ℥ pro feno colligendo. 33 ℥ 11 β 1 ℥ pro victualibus ad eundem usum ad curiam structuræ. 20 ℥ 18 β pro equo griseo 35 empto a Christiano Schelen. 26 ℥ 7 β pro equo castanei coloris empto e domo Dethlevi Forsten. 12 ℥ 14 β pro equo castanei coloris empto ab Hinrico Koencken. 41 ℥ 5 β 6 ℥ pro

11 choris 4 modiis havenae diversi precii. 3 ₧ 5 β 9 ⷰ pro 354 manipulis secticii straminis. 6 ₧ Alberto Koenen pro medela equorum.

Pro cemento ad structuram civitatis: 129 ₧ 15 β. 129 ₧ 15 β pro 27 choris 17 vasis cementi conversi ad structuram civitatis. 5

Pro ferramentis: 1283 ₧ 8 β.

57 ₧ 8 β 6 ⷰ pro 950 drelincknagel, 1000 pennincknagel, 200 scherffnagel, 1200 blaffertnagell, 500 drelincknagell, 600 blaffernagell, 800 pennincknagell, 2250 scherffnagel, per structurarium. 2 ₧ 5 β pro clavis ferreis ad pontem in Sulfelde. 149 ₧ 5 β 6 ⷰ pro 700 quatuor denariorum, 1250 blafferdt, 15,250 pennincknagel, juxta computum structurarii. 361 ₧ 9 β 5 ⷰ pro diversis ferramentis ad usum curiae structurae soluta Iohanni Graven fabro grosso. 128 ₧ 12 β 9 ⷰ pro 15 diversis ferramentis ad curiam structurae soluta Borcherdo Zellen fabro grosso. 98 ₧ 12 β pro 675 novis et 943 veteribus gumphis soluta Borcherdo Zelle. 11 ₧ 17 β 6 ⷰ vor iszerwerck thom stuven prame soluta eidem. 12 ₧ 10 β 8 ⷰ pro ferramentis ad pontem molendini soluta eidem. 2 ₧ 14 β 20 pro ferramentis ad nedderen bohni soluta eidem. 2 ₧ 9 β ad stabulum dominorum. 132 ₧ 16 β 6 ⷰ pro ferramentis ad curiam structurae persolutis Cilliaco Sengestaken fabro subtili. 71 ₧ 9 β 10 ⷰ pro ferramentis ad structuram et reparationem praetorii, hoppensal, brodtschranken, nedderen 25 bomes, Winsertorn, kuterhus, richtehus etc. juxta computum ejusdem Ciriaci Sengestaken. 47 ₧ 8 β 6 ⷰ pro ferramentis in domo tinctorum majus cerulea conversis, soluta fabro subtili. 17 ₧ 13 β in der heren hechte. 121 ₧ 16 β 10 ⷰ pro ferramentis ad structuram nove domus tinctorum 30 soluta Ciriaco Sengestaken. 64 ₧ 19 β pro 1300 blaffert, 1600 pennincknagel, 3400 scherffnagel.

Pro scheverstein: 10 ₧ 7 β 4 ⷰ.

10 ₧ 7 β 4 ⷰ pro 4545 astericks, quolibet millenario pro 3 ₧ comparato. 35

Pro quadratis: 483 ₧ 8 β 1 ⷰ.

88 ₧ 15 β 2 ⷰ pro 10,824 quadratis vergleden, grot, soluta

Berndt Statius. 104 ₧ 8 β 10 ₧ pro 15,824 klein vergleden.
6 ₧ 2 β pro 1452 grot snede unvergleden. 241 ₧ 14 β 1 ₧
pro 17,962 grot murstein. 42 ₧ 8 β pro 23,500 klein mur-
stein soluta eidem latrifici.

5 Pro concavis: 181 ₧ 8 ₧.

181 ₧ 8 ₧ pro diversis concavis et amplis lateribus emptis a
Groningensibus et Bremensibus juxta computum structurarii.

Ad structuram domorum laterum: 325 ₧ 13 β 2 ₧.

52 ₧ soluta sunt pro reparatione novi fornacis lateritio (!)
10 ante milrendor Christiano Schelen. 70 ₧ 18 β 7 ₧ pro ex-
pensis factis ad 12 septimanas circa edificium ejusdem.
15 ₧ 6 β 6 ₧ pro victualibus in notione novi fornacis con-
sumptis et expositis de curia structurae. 33 ₧ 18 ₧ pro
ferramentis ad usum lembrokes. 3 ₧ 4 β pro ferramentis
15 thom teygelhaven soluta Iohanni Graven. 31 ₧ 6 ₧ pro
ferramentis soluta Borcherdo Zelle fabro grosso. 4 ₧ 14 β
pro ferramentis soluta Ciriaco Sengestaken. 115 ₧ 8 β 1 ₧
pro lignis, lateribus et tegulis, mercede, arundinibus et
victualibus de curia structurae solutis et conversis ad struc-
20 turam domus tegularum in Vermersen.

Pro lapidibus sectis: Nihil.

Pro carbonibus: 62 ₧ 13 β 10 ₧.

60 ₧ 17 β 10 ₧ pro 265 saccis carbonum et importatione
earundem ad usum praetorii. 1 ₧ 16 β 8 ₧ pro victualibus
25 ad eundem usum.

Pro equis: 1092 ₧ 14 β 6 ₧.

69 ₧ 15 β pro equo nigro empto ab Hinrico Sesterfleete. 40 ₧
6 β pro griseo equo empto a Liborio Hoppen. 74 ₧ 8 β pro
nigro equo donato domino Hinrico duci Magnopolensi etc..
15 66 ₧ 13 β pro equo castanei coloris empto pro venatore a
Godtfrido Walraven. 65 ₧ 17 β 6 ₧ pro equo spadicei coloris
empto ab Anthonio Barbytonsore. 602 ₧ 12 β pro 9 equis
diversi coloris emptis Groninge et allatis per Hinricum Geist-
meyger, sumptibus eadem summae inclusis, juxta computum
35 Henrici Geistmeygers. 72 ₧ 17 β pro equo ruffo empto a
domino Matthia Reders prothoconsule empto (!). 40 ₧ 6 β pro
equo versicolore empto a domino Laurentio Nygebur. 24 ₧

pro equo albo empto ab Hinrico Kock famulo equestri et tradito eidem. 36 ℥ pro equo empto a domino Dithmaro Koelen.

Pro havena: 1090 ℥ 3 β 2 ⷰ.

16 ℥ 13 β pro ferramentis soluta Ciriaco Sengestaken fabro subtili. 890 ℥ 1 β 10 ⷰ pro 169 choris 3 modiis 2½ vasis avenae ad stabulum dominorum juxta computum domini Alberti Hackemans. 55 ℥ 2 β 4 ⷰ pro stramine et precio scindendi. 10 ℥ 10 β pro vestitu familiae. 19 ℥ 16 β pro mercede ejusdem familiae. 5 ℥ pro inversione avenae. 17 ℥ 12 β pro victu juvenis. 39 ℥ pro frenis lupatis et aliis expositis ad usum stabuli juxta domini Alberti Hackemans computum. 37 ℥ 8 β pro 8 choris 4 modiis avenae.

Vigilibus: 8 ℥.

4 ℥ Iurgen Harssze. 4 ℥ Ioachim Koeler.

Ad eleemosinam Britzendorp: 16 ℥.

2 mal 8 ℥, Martinus Gobell recepit.

Commende Abel Meltzing: 15 ℥ 4 β.

8 ℥ soluta domino Ioachimo Moller nomine filii Everhardi.

7 ℥ 4 β soluta Ev(erh)ardo Moller.

Catherine Knubben: 20 ℥.

20 ℥ Catherinae Knubben soluta Iohanni Boetker possessori.

Bonsackes: 16 ℥.

16 ℥ soluta Martino Gobell.

Testamentum Simonis de Utrecht ad bardes: 8 ℥.

Testamentum Bernhardi van der Heide ad convivium Corporis Christi: 8 ℥.

Stipae domini Hinrici Abbendorp: 12 ℥.

12 ℥ distributa sunt per dominum Meynonem de Eytzen.

Commendae magistri Ioannis Kloeth: 12 ℥.

12 ℥ soluta Everhardo Moller per ejus patrem.

Commendae Twestrengen: 23 ℥ 4 β.

Redditus in iuditio: 40 ℥.

Ad naves civitatis: 68 ℥ 10 β 10 ⷰ.

9 ℥ 10 β in victualibus de curia structurae ad reficiendas naves. 3 ℥ 7 β 4 ⷰ pro reparanda navi tunnarum. 40 ℥ 8 β

4 ⷰ pro 4 schippunt et 6 lispunt kabelgarns ad usum navium

tunnarum. 5 ℥ 17 β 8 ℥ pro ferramentis soluta Borchardo Zellen. 5 ℥ 7 β 6 ℥ pro funibus soluta Iohanni Smidt funifici. 4 ℥ pro ruderibus ad usum navis tunnarum.

Ad vias et semitas: 56 ℥ .

5 56 ℥ soluta sunt Dirico Baschen pro nova via lapidea ante portam lapideam absoluta.

Pro censu adempto: 1528 ℥ 5 β .

800 ℥ assignaverunt nobis domini decimi denarii Nicolaus van der Hoyer et Godtfridus Schroder in hereditate Ioachim Westphalen sita super huxter et est summa capitalis scripta
10 in libro redituum civitatis. 236 ℥ 5 β assignaverunt nobis iidem domini, camerarie in libro redituum resignanda, in hereditate quondam Gerberdt Moringes in cremona. 60 ℥ 2 ℥
assignarunt camerarie in hereditate Nicolai Platenslegers
15 sita apud forum equorum, juxta literas sigillatas. 160 ℥ assignaverunt nobis iidem domini in hereditate Hinrici Framen, juxta literas sigillatas, sita in schopenstele. 160 ℥ assignaverunt iidem domini in hereditate Helmici Wittenberges, juxta literas sigillatas. 64 ℥ in hereditate Ioachim
20 Froeboezen in platea juxta monasterium divi Iohannis, juxta literas sigillatas. 48 ℥ in hereditate Iohannis Bickeszbers, juxta literas sigillatas.

Pro censu redempto: 4199 ℥ 16 β 3 ℥ .

200 ℥ solvimus Iurgen Vaget, quibus redemimus 12½ marcarum redditus, ita quod posthac dumtaxat 12 talentorum
25 redditus recipiet. 1575 ℥ soluta sunt Baltazaro Hohusen et Bernardo de Winthem tamquam heredibus quondam Bernardi de Winthem, quibus solvimus eisdem 1500 pecias marcarum, qualibet pecia pro 21 solidis computata. 315 ℥
30 soluta sunt domino Vincentio Moller senatori, quibus eidem redempta sunt 240 ℥ aeris grossi summae capitalis, pertinentia ad quondam dominum Henningum Kissenbruggen. 1542 ℥ 16 β 3 ℥ soluta sunt heredibus quondam Otthonis vam Campe, quibus eidem redempta sunt 1500 marcae
35 summae capitalis aeris grossi, literis receptis. 567 ℥ soluta sunt heredibus quondam domini Ioachim Sommerfeldes, quibus eisdem redempta sunt quadring(en)ta triginta duo

talenta summae capitalis; actum feria sex post Purificationis (Febr. 8).

Ad reisas dominorum: 187 ℥ 14 β 7 ℥.

30 ℥ 8 β pro sumptu facto in Morborch in controversia confinium constituendorum cum duce Ottone. 11 ℥ 4 β 10 ℥⁵ pro sumptu domini Gerardi Nygeburs in Bremam. 8 ℥ 9 β 6 ℥ pro sumptu dominorum Gerardi Nygeburs, Luderī Schulten et magistri Alexandri Spheis in Harborch et Morborch in causa Vinckenwerders. 7 ℥ 19 β pro sumptu domini Gerardi Nygeburs senatoris in Lubecam ad extorquendum debita Lubicensium. 39 ℥ 13 β 11 ℥ pro sumptu domini Petri de Sprekelsen et domini Henrici vān Broke missi (!) ad tradendam Lubecensibus arcem. 21 ℥ 12 β pro sumptu Martini Gobell missi in Iuterbock ad promovendam ravigationem in Albi. 8 ℥ 1 β 6 ℥ magistro Martino Goebell bis misso in Luneborch calcis causa. 16 ℥ 17 β 10 ℥ pro sumptu dominorum Matthiae Reders et Petri de Sprekelsen prothoconsulum et aliquot senatorum in Pynnenberge. 3 ℥ 1 β Iohanni Ritzenberge in Segebarge. 40 ℥ 7 β dominis Petro de Sprekelsen et Laurentio Nygebur ad dietam in Utersen²⁰ in causa comitum de Schouwenborch.

Ad reisas capitanei et satellitum: 81 ℥ 12 β 6 ℥. 1 ℥ 10 β Lamberto Boselman in Lubec misso. 2 ℥ 13 β pro sumptu Otto Schowenborch misso in Presze. 15 β pro sumptu Otto Schowenborch in Luneborch misso. 15 ℥ 10 β pro expensis factis per satellites ad adsecurationem viarum. 10 β pro sumptu Frederici in Pinnenberge et Bergerdorp. 1 ℥ 13 β 8 ℥ pro sumptu Hinrici Geistmeygers in Stade. 17 β 4 ℥ pro sumptu Hinrici Hoyers misso in Tollenspiker et Pinnenberge. 4 ℥ 16 β famulo equestri adherenti equum ex Halverstadio. 1 ℥ 11 β propinata nuntio Sphyrensi. 1 ℥ Frederico Hoyer in Pynnenberge. 8 ℥ pro sumptu Adami de Collen missi cum scripto theologorum in Koldinge. 19 ℥ 2 β pro sumptu Christiani Schelen et Hermannī Goliath bombardistae missorum in Zelle ad inspectionem 6 bombardarum et fortaliciorum. 13 ℥ pro sumptu Hinrici Geistmeygers et donativo industriae. 10 β Hermannō Meyger bis misso

in Bergerdorp. 1 ℥ 12 β pro sumptu Christiani Schelen collecticii calcis causa missi in Luneborch. 2 ℥ 3½ β Hanse Klusener tho Poppenbittel. 1 ℥ 16 β Hinrico Kock in Segeberge. 4 ℥ 13 β pro medela Orthgysz Klencken vulnerato in negotio senatus.

Cursoribus: 102 ℥ 13 β 6 ℥ .

8 β Clawes Iohansen versus Stade, cum Hinrich Reppe apprehenderetur. 4 β Anthonio Nigelandt versus Reynebeken. 9 β cursori Berlinensi. 2 ℥ Iacob Bordeman versus Brehmen
 10 et Ritzebittel. 1 ℥ eidem versus Ritzebittel. 1 ℥ 12 β Simon Sturman misso in Bremam. 3 ℥ 4 β Iacob Bordeman misso in Luneborch et Bremen. 15 β Andree Stossel versus Lubeck. 6 ℥ 4½ β Anthonio cursori versus Francfort. 16 β Andree cursori in Lubeck. 12 β cuidam cursori in Luneborch. 3 ℥ 3 β Conrado
 15 Keiser pro sumptu et salvo conductu e Zellis. 17 β Iacobo Pardeman. 10½ β eidem in Luneborch. 1 ℥ 10 β Eggert Adinck ad dominum Iohannem Rantzow in Neverstorp. 1 ℥ 12 β Hinrico Keyser in Brehmen. 21 ℥ 14 β Iacob Bordeman in Franckfort. 15 β cursoribus in Bergerdorp et Harborch.
 20 3 ℥ 2 β Simoni Sturman versus Munster. 2 ℥ certis cursoribus in Brehmen, Lowenborch et Harborch. 6 β Cordt Keisern in Eislingen. 1 ℥ 1½ β propinata duobus tabellariis Danico et Brunswicensi. 10 β 6 ℥ Cordt Keisern in Luneborch. 1 ℥ 1 β eidem in Lubecam. 14 ℥ 11½ β a Dirico
 25 Westhoff in Daniam ad regiam maiestatem. 3 ℥ 4 β Andree Stotzer in Goszlariam ad comparandum pulverum bombardicum. 18 β Conrado Keiszer in Lubeck. 12 β cuidam tabellario in Luneborch. 11 β Lutkino Sprenger in Luneburgum. 1 ℥ Symoni Sturman in Lubeck. 1 ℥ 12 β eidem
 30 Symoni in Wiszmariam. 5 ℥ 10 β Iacobo Bordeman et pro salvo conductu adferendo a ducibus Magnopolensibus. 8 β Conrado Keiszer in Borstel. 3 ℥ nuncio in Morborch. 2 ℥ 19½ β pro salvo conductu ad nundinas Luneburgenses e Zelle adferendo. 2 ℥ Andree Stossel misso in Stadthagen. 6 β
 35 Andree Stossel in Uthersen. 1 ℥ 7 β cuidam cursori in Parchem. 5 β cursori in Pynnenberge. 15 β Iohanni van Collen in Lubeck. 11 β Iohanni Smidt in Luneborch. 2 ℥

Iohanni van Zellen in Hannover. 2 ℥ 16 β Conrado Keiser in Kyl et Lowenborch. 12 β Nicolao Iohansen in Staden. 8 β Iurgen Keiser in Luneborch. 6 β 6 ℥ Hinrico Keiszer in Morborch. 15 β Conradus Keiser in Lubeck. 24 β Simon Sturman in Ritzebuttel. 1 ℥ 16 β cuidam in Dithmersen. 5
 8 β Iacobo tabellario ad dominum Iohannem Holsatiensem. 3 ℥ 3 β tabellario in Berlyn. 10 $\frac{1}{2}$ β Iacobo Bordeman in Segeberge. 1 ℥ 4 β Nicolao Iohansen in Kyll. 1 ℥ 8 β tabellario in Dithmariam. 1 ℥ 4 β Iohanni Oetken in Kyl. 12 β Conrado in Luneborch. 2 ℥ 8 β Symoni in Brunswigam. 10
 1 ℥ 5 $\frac{1}{2}$ β Ioachimo Langen in Lubeck et Luneborch. 1 ℥ 7 β Hans Outken misso in Lowenborch et Ratzeborch. 4 ℥ ad computum Dirico in Koldinge. 2 ℥ 4 β cursori cuidam misso in Brunswick. 2 ℥ 7 β 6 ℥ Iacobo Bordeman in Zelle. 10 β Cordt Keiser in Luneborch. 12 β Clawes Iohansen 15
 misso in Lowenborch. 1 ℥ 7 β Hans Outken in Ratzeborch et Lawenborch.

Secretis nuntiis: Nihil.

Summa omnium reddituum intra et extra civitatem: 7237 ℥ 14 β . 20

Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Michaelis: 3932 ℥ 2 β .

Studio Rostochiensis: 8 ℥ per Iohannem Kran. Eidem: 6 ℥ soluta domino Iohanne a Sprekelsen nomine Andree Eggerdes. Vicarie domini Hinrici de Harcheden: 2 mal 17 ℥ 12 β 25
 soluta doctori Aepino. Vicarie domini Heinonis de Harcheden: 2 mal 9 ℥ 12 β soluta Petro Sanderi. Eidem: 4 ℥ soluta eidem Petro Sanderi. Elemosine ad sanctum Spiritum: 8 ℥ . Commende Tidtken Gutzen: 7 ℥ 8 β soluta Martino Gobell. Dorothee Krummendicks: 60 ℥ soluta domino 30
 Hinrico vam Broke. Beneficio domini Gerardi Arndes in Brunswig: 2 mal 14 ℥ 8 β soluta Dethlevo Langebeken. Anne Bockholtes: 2 mal 18 ℥ soluta domino Ioachimo Moller nomine filii d(omini) Ioachimi. Anne Bockholtes: 42 ℥ , receptum per Iohannem Kop in vim quitantie. Domino 35
 Ioanni Grunholt: 48 ℥ soluta Erico Soltow. Commende sancti Andree in ecclesia sancti Nicolai: 12 ℥ 16 β , Martinus

- Gobel recepit. Vicariae domini Ioannis de Raden: 16 ₧ 16 ₰ soluta Petro Mullen. Eidem: 8 ₧ eidem nomine filii sui Petri. Hans Drewes: 40 ₧ soluta monachis Segebergensibus in vim quitantiae. Nicolao Witten: 40 ₧, receptum per
- 5 Iohannem Roden. Prebende doctorali: 32 ₧ soluta d(omino) Aepino per Nicolaum famulum theolonei. Elsabe van der Hoyer: 40 ₧ soluta Hermanno Kroeger; Herman Wetke recepit. Domino Ioanni Wetken: 2 mal 10 ₧ soluta Hermanno Wetken. Catherine van Zeeven: 44 ₧, receptum per
- 10 Ericum Soltow. Domino Ioanni de Sprekelsen: 24 ₧ soluta viduae relicte domini Iohannis Wetken per filium Hermannum. Alleken van Loe: 12 ₧ soluta magistro Iohanne Rumlhert nomine fraternitis 12 apostolorum. Vicariae Bisthorst ad sanctum Petrum: 6 ₧ soluta domino Iohanni van
- 15 Sprekelsen. Magistro Ioachimo Sommervelth *): 28 ₧ 16 ₰ soluta heredibus generis. Curiae sancti Georgii: 42 ₧ 8 ₰ soluta magistro Arnoldo scribae. Horis beate Marie ibidem: 28 ₧ 4 ₰ soluta magistro Arnoldo scribae. Prebende lectorali: 32 ₧ soluta d(omino) Aepino per Nicolaum famulum theolonei.
- 20 Ioachim Wittorp: 80 ₧ soluta Iasparo per Ericum Soltow. Domino Vincentio Moller: 48 ₧ soluta testamentariis Reyneken. Magistro Ioanni Kloeth: 6 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Domui sancti Georgii: 20 ₧, receptum per magistrum Arnoldum. Beke Framen: 8 ₧ soluta eidem
- 25 praesenti. Curiae sancti Spiritus: 12 ₧ soluta Georgio van Winthem. Domino Gerardo van Holte: 24 ₧ soluta Ceciliae Reinstorpes per fratrem. Testamento domini Nicolai Schulten: 18 ₧ soluta domino doctori Aepino. Ioanni et Hinrico Garloep: 60 ₧ in vim quitantiae. Otto van Campe:
- 30 24 ₧ soluta Mauritio Betken. Domino Brandt Schmit: 80 ₧ in vim quitantie soluta Hinrico Wichman. Magistro Ioanni Kloeth: 12 ₧ soluta domino Iohanne a Sprekelsen. Domino Gerardo van Holte: 40 ₧ soluta Ceciliae Reinstorpes per dominum Georgium. Domino Henningo Kissenbrugge *):
- 35 17 ₧ soluta domino Vincentio. Testamento Metken van

*) Vacat.

Busche: 14 ₧, receptum per Iohannem Ritzenberch. Bern-
 hardo van Winthem *): 30 ₧ soluta sunt de dimidietate
 redituum Baltazaro Hohusen. Vicariae in capella sancte
 Elizabeth: 6 ₧ soluta Iohanni Ritzenberch. Eidem: 5 ₧ 8 β
 soluta eidem Iohanni Ritzenberch. Commende sancti Iacobi: 5
 13 ₧ 16 β soluta Bernardo van Winthem per Diricum famu-
 lum. Testamento Heinonis de Daberhol: 6 ₧. Memorie
 in Summo: 2 mal 60 ₧, recepit Marquardus Kroen. Con-
 ventui biguttarum in Hamborch: 48 ₧ soluta Liborio Hoppen
 nomine earundem. Religiosis in Marienwolde: 36 ₧, recep- 10
 tum per Iohannem Kop in vim quitantie. Domino Hinrico
 Ritzert: 80 ₧, receptum per dominum Luderum Schulten.
 Domino Theoderico Elszer: 80 ₧. Commende ad sanctum
 Georgium domini Wernerii Hintzen: 7 ₧ 4 β per Arnoldum.
 Thome Koppen: 12 ₧. Domino Ioanni Wetken: 40 ₧ 15
 soluta Luce Bekeman nomine Berndt Frotzen. Vicariae
 domini Hinrici Schlaggen: 24 ₧ soluta Iohanni Ritzenberge.
 Domino Ioanni Rantzouwen: 120 ₧, receptum per Ioachimum
 Brande in vim quitantie. Commende Hans Hartiges: 9 ₧,
 receptum per dominum Iohannem Schulten. Anne Besten- 20
 borstels: 30 ₧. Conventui biguttarum in Hamborch: 17 ₧
 12 β, per Liborium Hoppen receptum. Calende in Summo:
 28 ₧ soluta domino Iohanni de Sprckelsen. Petro Rover:
 40 ₧ soluta Ioachimo Hertman. Testamento Lutken Bu-
 ringes: 16 ₧ per Marcum Ostra. Eidem testamento Lutken 25
 Buringes: 16 ₧ soluta eidem Marco Ostra. Agnete relicto
 Brandonis Schmits: 128 ₧, receptum per Hinricum Wichman
 in vim quitantie. Elsabe relicte domini Hinrici Gerdes:
 128 ₧ per Hinricum Wichman in vim quitantie. Stipendio
 magistri Mauritiū Witten: 24 ₧ soluta domino Simoni Witten. 30
 Alteri stipendio magistri Mauritiū: 24 ₧ soluta domino
 Simoni Witten. Vicarie sancti Iacobi ad altare Crucis: 8 ₧.
 Anne Hugen: 60 ₧ soluta Andree Schulten. Domino Cas-
 paro van Schoneck: 60 ₧, ejus famulus Hans Parkentyn
 recepit. Domino Hinrico Garlop: 80 ₧ in vim quitantie. 35

*) Vacat.

- Everhardo Hugem: 48 ƒ soluta vidue et Diricus Arndes recepit. Testamento Conradi Maneken: 6 ƒ soluta domino Ioachimo Moller. Commende altaris sancte Catherine: 6 ƒ soluta magistro Iohanne Rumbert. Iochimo Wullenwever
 5 in Perleberge: 30 ƒ soluta in vim quitantie per Lutkinum Reynekens. Arnolfo Hentzke in Perleberge: 30 ƒ soluta in vim quitantie per Lutkinum Reynekens. Commende in templo sancti Petri: 3 ƒ 12 p soluta Iohanni Ritzenberch. Domui sancti Georgii: 160 ƒ soluta magistro Arnolfo scribae.
 10 Domino Gerekinio Pawel: 72 ƒ in vim quitantie per d(ominum) Christopherum van W(intem). Domino Georgio Tobingk: 40 ƒ per Iohannem Hanneman in vim quitantie. Casparo Fuchsz: 60 ƒ , Iohan Cop recepit. Liberis domini Alberti Westeden: 12 ƒ per Diricum famulum soluta. Commende
 15 sancte Apolonie in Summo: 6 ƒ soluta filio Hermannii Stukemans. Abel Bockwolden: 24 ƒ , receptum per ipsius maritum. Commendae prepositure: 10 ƒ 2 p soluta nomine Gabrielis Matthiae Wetken. Fabrice in Summo: 13 ƒ 16 p soluta domino Hinrico Stuver per famulum camerariae. Domino
 20 Marco et magistro Ioachimo Luskowen: 180 ƒ , magister Ioachim Luscow recepit. Georgio Vageth: 22 ƒ , per eundem receptum; Paschae recipiet tantum 12 ƒ . Domino Casparo Schoneck: 60 ƒ , ejus famulus recepit et dedit quitantiam. Agnethe relicte Brandonis Schmit: 54 ƒ per Hinricum
 25 Wichman in vim quitantie. Domino Gerekinio Pawel: 72 ƒ per Christopherum de Winthem. Domino Georgio Tobinge: 80 ƒ , Hans Hanneman recepit. Iuratis divi Petri in Buxtehude: 240 ƒ soluta Gerlevo Langebeken senatori Buxtehudensi. Domino Gerekinio Pawel: 157 ƒ 10 p soluta
 30 eidem per Christopherum van Winthem in vim quitantie. Franciscus a Dassel: 40 ƒ , Hans Hanneman recepit. Curiae sancti Georgii: 16 ƒ soluta magistro Arnolfo scribae. Redditus perpetui in Hamborch Iohannis et Navitatis: 3142 ƒ 3 p .
 35 Vicarie domini Heinonis de Hachede: 2 mal 6 ƒ 8 p soluta doctori Aepino. Commende domini Simonis de Utrecht: 8 ƒ . Eidem: 9 ƒ 12 p . Domui hospitalis sancti Spiritus:

6 ₧ 8 ♂, receptum per Remsteden. Testamento domini Ioannis Bennin: 64 ₧ soluta domino Iohanni van Sprekelsen. Commende ad sanctum Georgium: 6 ₧ soluta Ioa(nni?). Domino Hinrico Moller: 24 ₧ per Ioachimium Salzborch. Domino Ioanni de Sprekelsen: 16 ₧ soluta Geske Hugem⁵ per Iohannem ejus filium. Domino Alberto Lutouwen: 2 mal 16 ₧ soluta juratis in Mollen in vim quitantie. Geszen Reinstorps: 2 mal 100 ₧, per Paulum Rumbert receptum. Domino Hinrico Moller: 48 ₧, receptum per Ioachimium Salzborch. Hans Hanses: 40 ₧ per dominum Petrum a Sprekelsen.¹⁰ Elzabe van der Hoyer: *). Nicolao Witten: 40 ₧, receptum per Iohannem Roden. Vicarie Heinonis de Hachede: 8 ₧ soluta domino doctori Aepino. Vicariae Bisthorst senioris: 6 ₧ soluta domino Iohanni a Sprekelsen. Monasterio predicatorum: 24 ₧ soluta domino Georgio van Holte nomine scholae.¹⁵ Domino Theoderico Elver: 64 ₧. Magistro Ioanni Kloth: 6 ₧ soluta domino Iohanne a Sprekelsen. Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Ioannis Reineken: 36 ₧ soluta domino Iohanni Sprekelsen. Domino Ioanni de Sprekelsen: 18 ₧ soluta domino Meinone ab Eytzen. Domino²⁰ Bartoldo de Rheno: 24 ₧. Eidem: 8 ₧, soluta viduae Bekendorpes. Commende ad sanctum Georgium: 7 ₧ 4 ♂ soluta magistro Arnolde. Domino Ioanni Wethken: 10 ₧ soluta vidue, 10 ₧ soluta per filium. Marienwolde: 60 ₧, in vim quitantie per Iohannem Kop receptum. Testamento Ioannis Kothlouwen: 50 ₧ soluta Hinrico Kotingk. Heredibus domini Ioannis Krusen: 60 ₧ soluta Cord Krusen presenti. Thome Koppen: 2 mal 24 ₧. Domino Ludolpho Schlichten: 6 ₧. Clawes Grimen: 24 ₧ soluta ejusdem affini per dominum Meynonem. Domino Iochimo Nygelen: 40 ₧. Heredibus³⁰ Iacobi Schroders: 240 ₧ soluta in vim quitantie Bartoldo Grawert. Prebende Luneburgensi: 15 ₧, receptum per Diricum famulum. Commende sancti Spiritus: 6 ₧ soluta per scribam Georgium van Winthem. Prebende domini Ioannis Hulp: 12 ₧, receptum per Diricum famulum. Vicarie sancte³⁵ Catherine in Sunmo: 9 ₧ 12 ♂ domino Bartoldo Bartoldi.

a; Vacat.

- Otten van Campe ^{a)}): 60 ₧ soluta heredibus. Commende in ecclesia sancti Iacobi: 7 ₧ 4 β soluta Bernardo van Winthem per Diricum famulum camerarie. Testamento Lutken Baken: 60 ₧ soluta Lucae Bekeman. Domino Ioanni Haker: 5 80 ₧ soluta vi quitantiae. Domino Hinrico Koeler: 120 ₧ soluta eidem Lubecae per dominum Gerardum Nygebuhr. Casparo Fuchs: 40 ₧. Domino Wulffgango van Utenhaven: 200 ₧. Ioachim Branth: 60 ₧ soluta eidem per famulum. Vicarie in Groden: 5 ₧ soluta Iohanni Ritzenberch. Domino 10 Ioanni Rantzouwen: 96 ₧ soluta eidem per magistrum Christianum Gryp. Eidem domino Ioanni Rantzouwen: 240 ₧ soluta eidem per magistrum Christianum Gryp. Senatui in Mollen: 96 ₧ per dominum Gerardum Nygebur soluta eidem. Ioachimo Brandt: 40 ₧ per famulum soluta eidem. Domino Geor- 15 gio Tobingk: 80 ₧, Iohannes Hanneman recepit. Simon Alberts: 40 ₧ soluta eidem presenti. Detleff van Damme: 576 ₧ soluta eidem per magistrum Christianum. Bartoldo Ludeken Hildesemensi ^{a)}): 45 ₧ 15 β soluta eidem vi quitantie. Redditus victaliciorum in Hamborch Pasce et 20 Michaelis: 94 ₧. Hilleke van Offen: 8 ₧ per dominum Georgium van Holte. Hans Dudesche: 56 ₧ soluta eidem. Wobbeke Omszen: 30 ₧ soluta eidem Wobbeken praesenti. Ioannis et Nativitatis: 48 ₧. 25 Hans Hesse: 32 ₧ soluta ipsius uxori. Heinoni Lockerman, Gesken ejus uxori: 16 ₧, receptum per ejus viduam. Redditus victaliciorum in Lubeck Pascae et Michaelis ^{a)}): 7 ₧ 17 β. Taleken Vagedes ^{a)}): 5 ₧ 4 β per dominum Gerardum Nigebur 30 (5 ₧ 4 β per legatos nostros) ^{b)}). Taleken Vagedes ^{a)}): 2 ₧ 13 β per dominum Gerardum Nigebur (2 ₧ 13 β per legatos nostros) ^{b)}). Redditus victaliciorum in Lubeck Ioannis et Nativitatis: 13 ₧ 12 β. Anne Rathken: 2 mal 4 ₧, Eidem: 2 mal 2 ₧ 16 β (per domi- 35 num Gerardum Nigebur, per legatos) ^{c)}).

^{a)} Vacat.   ^{b)} Durchstrichen.

^{c)} Summa prime partis libri expositorum: 26,212 ₧ 5 ½.

Ad pretium familiae: 2937 ₧ 4 β.

Doctori Frantz Pfeilen syndico: 90 ₧, 3 mal 100 ₧. D(oc)tori
Iacobo Bordingk phisico: 4 mal 18 ₧. Magistro Ioanni
Ritzenberch: 8 ₧, 2 mal 8 ₧ 8 β, 8 ₧. Magistro Martino
Goebel: 8 ₧, 2 mal 8 ₧ 8 β, 8 ₧. Magistro Alexandro Spies: 5
2 mal 60 ₧.

Hinrich van Zcesterfleth: 4 mal 80 ₧. Hans Bernefleth:
4 mal 4 ₧ 16 β. Hinrick de kock: 4 mal 2 ₧. Iohan Hille:
4 mal 9 ₧. Ortgis Koeler: 4 mal 9 ₧. Hermen Moller: 4 mal
4 ₧ 16 β. Hinrich Geistmeiger: 4 mal 9 ₧. Otto Schouwen- 10
borch: 4 mal 9 ₧. Hinrich Pawelsen: 4 mal 4 ₧ 16 β. Hin-
rick Pingesten: 4 mal 9 ₧. Lutke Bruns: 4 mal 9 ₧. Fre-
derick Hoyer: 4 mal 9 ₧. Pawel Isendorp: 4 mal 9 ₧.
Frantz Raven: 4 mal 9 ₧. Henningk Danneman *): 2 mal
9 ₧. Iasper Wegener: 4 mal 4 ₧. Iosth Tilleman: 4 ₧ 16 β, 9 ₧, 15
2 mal 4 ₧ 16 β. Peter Sprengely: 4 mal 9 ₧. Clawes Ruthen:
4 mal 9 ₧. Hans Meckelnborch: 4 mal 9 ₧. Mathis Fincke:
4 mal 9 ₧. Ulrich van Hornehorch: 4 mal 9 ₧. Hans van
der Ryth: 4 mal 50 ₧. Lambert Boselman: 4 mal 9 ₧.
Stabulario: 4 mal 12 β. Otto Kock: 4 mal 9 ₧. Cordt Ratze- 20
borch *): 2 mal 52 ₧. Andreas hoffschmit: 4 mal 4 ₧ 16 β.
Iacob Krutzennarek: 4 mal 12 ₧. Gerth Lintschow: 4 mal
18 ₧. Hermen Meiger: 4 mal 9 ₧. Ortgis Klincke: 4 mal
9 ₧. Hans Klusener: 4 mal 9 ₧. Ciliacus Rosenwinckel:
4 mal 9 ₧. Hinrich Arndes: 4 mal 9 ₧. Hermen Meiger: 25
4 mal 9 ₧. Iochim Dreyer: 4 mal 9 ₧. Iochim Steinha-
gen *): 9 ₧. Hartman Westerman: 4 mal 9 ₧. Adam van
Collen: 4 mal 9 ₧. Matthias Utermarck: 4 mal 9 ₧. Hin-
rich Cock: 9 ₧. Hinrich Hermens: 9 ₧.

Structurario: 16 ₧. Scriptori: 4 ₧ scriptori Erico Schutten. Tit- 30
ken Moller: 2 mal 20 ₧. Carpentario: 4 mal 3 ₧. Hoppenmeter:
4 mal 3 ₧ 4 β. (Hans Roleke:) Iurgen Hasse: 4 mal 4 ₧. Iochim
Koeler: 4 mal 4 ₧. Pincerne: 4 mal 4 ₧. Muratori dem
decker: 4 mal 16 β. Thomas Fedderszen: 1 ₧ 14 β. Carsten
Schelen: 4 mal 3 ₧. Vigili in turri: 6 ₧ 8 β, 3 mal 6 ₧. 35
Fontem respicienti: 4 mal 1 ₧. Purganti apud portam

*) Vacat.

- steindar: 4 mal 1 ℔. Dirick Reymers: 4 mal 2 ℔. Dirick
 Brasche de steinbrugger: 1 ℔ 8 β. Clawes Huck: 4 mal 4 ℔.
 Custodi: 4 mal 1 ℔. Hans Hessen: 4 ℔ 16 β. (Hans:) Gerdt
 dem blidecker: 3 mal 2 ℔. Henningk Heithman: 4 mal 2 ℔.
 5 Dirick Westehoff tabellario: 4 mal 2 ℔. Iohan posteyenbecker:
 4 mal 2 ℔. Luder Krudtup bussenschutte: 4 mal 6 ℔. Cordt
 Lowenborch: 4 mal 2 ℔. Hans Kock: 4 mal 1 ℔. Tonniges
 Hoffinan: 4 mal 2 ℔. Hans Gade: 4 mal 6 ℔. Hinrick
 Krikebom: 4 mal 1 ℔. Bernth Rodewolt: 4 mal 2 ℔. Her-
 10 men Golia: 4 mal 6 ℔. Peter Sandtman ^{a)}: 2 mal 4 ℔.
 Iurgen Wiszkehoff: 4 mal 2 ℔. Andres Stotzel: 4 mal 2 ℔.
 Marcus Lange: 4 mal 2 ℔. Simon Sturman 4 mal 2 ℔. Tho-
 mas Olthman: 4 mal 2 ℔. Asmus Peterszen: 4 mal 2 ℔.
 Ernst Posth: 3 mal 4 ℔. Ioachim Michaelis: 3 mal 2 ℔.
 15 Hinrich Dudersen: 4 ℔.

Ad precium musicorum: 22 ℔ 16 β.

- Hans Elberdes: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β standtdantz,
 Pasce; 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔ 4 β convivium vernale; 1 ℔
 4 β, Michaelis; 1 ℔ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Cordt
 20 Ielckers: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β standtdantz, Pasce:
 1 ℔ 4 β convivium vernale; 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔ 4 β,
 Michaelis; 1 ℔ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Henningk
 Dithmers: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β standtdantz, Pasce;
 1 ℔ 4 β Iohannis; 1 ℔ 4 β convivium vernale; 1 ℔ 4 β Michaelis;
 25 1 ℔ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.

Citharistis in locum lutanistarum: 22 ℔ 16 β.

- Ioachim Berlyn: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β standtdantz,
 Pasce; 1 ℔ 4 β convivium vernale; 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔
 4 β, Michaelis; 1 ℔ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Andreas
 30 Zuckenhusen: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β standtdantz,
 Pasce; 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔ 4 β convivium vernale; 1 ℔
 4 β, Michaelis; 1 ℔ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Valentyn
 Strungel: 1 ℔ 4 β convivium vernale; 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔
 4 β, Michaelis; 1 ℔ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.

- 35 Ad hiram famulorum: 90 ℔ 8 β.

^{a)} Vacat.

Pincerne: Nihil. Coquo dominorum: 2 mal 2 ℥. Cordt Jelckers: 2 mal 2 ℥. Iochim Berlin: 2 mal 2 ℥. Carsten Schele: 2 mal 2 ℥. Hans Hesse: 4 ℥ 16 β. Henningk Heitman: 2 mal 2 ℥. Dirick Westehoff tabellario: 2 mal 2 ℥. Cordt Louwenborch: 2 mal 2 ℥. Tonniges Hoffman: 2 mal 2 ℥. Andreas Zuckenhusen: 2 mal 2 ℥. Berndt Rodewolt: 2 mal 2 ℥. Iurgen Wiszkehoff: 2 mal 2 ℥. Marcus Lange: 2 mal 2 ℥. Vigili in turri: 2 mal 6 ℥. Andreas Stossel: 2 mal 2 ℥. Simon Sturman: 2 mal 2 ℥. Hinrick Hermens *): 3 ℥ 12 β. Thomas Oltman: 2 mal 2 ℥. 10 Asmus Petersen: 2 mal 2 ℥. Ioachim Michaelis: 2 ℥. Valentin Strungel: 2 mal 2 ℥.

Pro vestitu familiae: 785 ℥.

Magistro Ioanni Ritzenberch: 5 ℥. Magistro Martino Goebell: 5 ℥. Magistro Alexandro Spies: 5 ℥. 6 ℥ pro vestitu pincerne. 16 ℥ pro vestitu doctoris Francisci Pyll syndici, missi in Auszburg, soluta Luciae Bekeman. Ad usum soliti vestitus pro 18 peciis panni Anglicani albi una cum mercede tincturae et praeparationis, quamlibet (!) pro 33½ marcis empto (!) a Conrado Schoman: summa 658 ℥ 4 β. Pro duobus pecii (!) 20 Hornsch et 6 ulnis: summa 29 ℥ 8 β. Pro 8 albis vel griseis pannis, quolibet 8½ mark: summa 54 ℥ 8 β. 6 ℥ pro vestitu structurarii soluta eidem in postremo computu.

Pro diversis notabilibus: 1419 ℥ 3 β 10 ℥.

21 ℥ 6½ β pro liberis expensis in diversorio soluta pro Wulff- 25 gango Haller quaestore caesareo. 64 ℥ 16 β pro bobus Paschalibus. 6 ℥, Pasche, Iohanni Ritzenberch pro augmento salarii. 6 ℥, Iohannis, soluta Iohanni Ritzenberge pro augmento salarii. 9 ℥ 12 β pro uno quartali et vestitu soluta haeredibus Sebastiani Hoffsmedes. 75 ℥ 18 β 6 ℥ pro ex- 30 pensis domini Francisci ducis Luneburgensis in diversorio soluta. 132 ℥ 2 β pro deaurato poculo, continente in pondere 82 loth, quolibet loth pro duabus marcis, propinato comiti Otthoni de Schouwenborch. 11 ℥ 12 β soluta sunt Ioachimo Runherdt pro sumptu magistri Iohannis Arendes. 3 ℥ 6 β 30

*) Am Rande: Vacat.

- soluta Matthiae Hermenszborch pro reparatione facta in domo Lubecensi. 238 ₰ sublevavit senatus in exilio filium comitis de Mansfeldt Wollert et Casparum Pflug Boehemum, cum hic delitescerent et proficiscerentur in Poloniam.
- 3 32 ₰ soluta magistro Iohann Reynstorp pro habitatione et curia domini syndici de anno 48 Pasche termino. 8 ₰ soluta pro reparatione in eadem curia, quae de mercede locationis erant detracta. 6 ₰, Michaelis, magistro Ioanne Ritzenberch in augmentum sui salarii. 6 ₰ eidem magistro Iohanni
- 10 Ritzenberch, Nativitatis. 33 ₰ 13 β constitit reparatio pontis Sullefeldensis iuxta computum Iohannis Hessen. 9 ₰ 12 β pro mercede habitationis Iacobi Crutzenack medicini equestris. 19 ₰ 15 β pro liberis expensis Dithinariensium legatorum in diversorio Iohannis Barholtes factis. 28 ₰ 8 β 10 ḡ
- 15 pro expeditione unius currus instructi misszi ad nuptias ducis Augusti Saxoniae et filiae regis Daniae in Torgow. 320 ₰ de quatuor annis pro stipendio soluta sunt doctori Frederico Reffsteck advocato nostro per Benedictum Suderman transcripta in Franckfort. 111 ₰ pro 6 amen electori Brandenburgensi, 2 amen cancellario Luneburgensi, 1 ame domino
- 20 Nicolao Kerstens propinati vini soluta dominis vinorum. 26 ₰ 13 β propinata sunt et missa domino Otthoni comiti in Schouwenborch in Pynnenberge. 12 ₰ 8 (β) pro vestitu juvenis domini physici de duobus annis praeteritis. 7 ₰ 15 β
- 25 soluta syndico Lubecensi, quae in comitiis senatus causa exposuerat. 228 ₰ 18 β soluta sunt mandatario comitis de Mansfeldt pro tribus argenteis deauratis poculis emptis ab eodem.

Ad diversa: 224 ₰ 3 β 3 ḡ.

- 30 2 ₰ 2 β 6 ḡ pro sumptu facto circa git et amigdalis missis in Segeberge. 1 ₰ 6 β in eodem negotio versus Itzehow. 3 ₰ soluta sunt pro reparanda lagena dominorum, vulgo de wynflassche. 112 ₰ 11 β pro expensis factis ad persequendum Hinricum Reppen in Stadis capite truncatum. 3 ₰ 4 β
- 35 cloacario de integro anno usque ad Iohannis inclusive. 14 ₰ 18 β 9 ḡ pro variis claveris et aliis utensilibus ad usum wanthramen. 2 ₰ 15 β pro mercede equi conductitii

bis missi in Borstell. 19 ₧ 10 β pro expensis factis per aliquot sotes supplicio affectos et partim ablegatos soluta lictori. 1 ₧ 17 β cloacario pro equis duobus amovendis mortuis. 16 β cloacario, Michaelis. 1 ₧ 11 β propinata Christophero van Winthem pro industria quadam. 16 β cloacario, Nativitatis. 3 ₧ 6 β pro calceis donatis famulis ante pretorium. 1 ₧ pro pastura bovis masculi, Nativitatis. 3 ₧ 8 β pro sumptu Kersten Schelen in Segeberge calcis causa. 3 ₧ vor eyn kompffer to den flaschen. 3 ₧ 2 β cuidam nebuloni, qui se baronem Boehemum mentiebatur. 10 1 ₧ Ioachimo Elves pro scripturis. 2 ₧ de pastura bovis admissarii. 10 β quatuor equestribus famulis in Poppenbuttel. 2 ₧ 14 β pro sumptu facto in bobus Luneburgum deducendis. 12 ₧ pro sumptu Erici Schutten scriptoris curiae structurae. 6 ₧ pro augmento stipendii ejusdem. 2 ₧ 16 β pro accusatione 7 sontium. 2 ₧ 8 β pro advocatia. 1 ₧ 4 β pro industria soluta Liborio Hoppen. 6 ₧ 4 β pauperi presbitero manco ad eleemosinam. 6 ₧ 16 β pro fonte domus contiguae praetorio et apothecae soluta Hinrico Wichman. 2 ₧ 8 β pro zinzibere ad praetorium. 20

Redditus super sortem foederis caussa susceptam persolvendi: 12,806 ₧ 8 β.

Detleff van Damme: 192 ₧; Anna uxor Detlevi van Damme: 192 ₧; Breida Rantzow: 240 ₧; Doctori Iven Reventlow: 960 ₧; Nicolaus van Avelde: 288 ₧. Annae relictæ Nicolai van der Wisch: 288 ₧; Sivert Rantzow: 192 ₧; Iurgen van Avelde: 192 ₧; Catherine relicte Pauli de Damme: 144 ₧; Marco Selmer: 48 ₧; Beneficio calendarum in Kyll: 28 ₧ 16 β; Drude de Anevelt, Nicolai relictæ: 768 ₧; Anthonio Sehesteden: 288 ₧; Ioachimo Rantzouwen: 480 ₧; Magdalene relictæ Wulffgangi Powischen: 48 ₧; Nicolao Rantzow Henneken filio: 120 ₧; Nicolao van der Wisch: 480 ₧; Ottoni Sehesteden: 480 ₧; Margarethe Brockdorpes: 480 ₧; Eidem Margarethe Brockdorps: 480 ₧; Domino Wulffgango Pogwisch: 720 ₧; Nobilibus in Bulcken: 48 ₧; Annae Rantzow: 216 ₧; Hinrico Rantzow: 288 ₧; Henneken Rantzow: 96 ₧; Annae relictæ Nicolai van der Wisch: 28 ₧; Catherinae 25 30 35

- Marquardi Breiden relictæ: 192 ₧; Nicolao van der Wiszek: 404 ₧ 16 β; Ottoni Sehesteden: 100 ₧ 16 β; Ottoni van der Wiszk: 144 ₧; Anthonio van Holle: 864 ₧, soluta eidem in vim quitantiae. Elizabeth relictæ Heynonis Ekelmans: 57 ₧
- 5 soluta eidem per dominum Georgium vam Holte. Cordt Wachman: 62 ₧ solutum eidem et receptum per Paulum Bar. Domino Arnoldo Bullen: 40 ₧ soluta Borchardo van Zers testamentario, pro quo Conradus Weige et Laurentius Bloyedistel fidejusserunt. Francisco van Dassel: 104 ₧; Domino
- 10 Georgio Thobinck: 120 ₧; Margarethen Schomakers: 24 ₧; Domino Nicolao Stoeteroggen: 160 ₧; Domino Nicolao Stoeteroggen eidem: 100 ₧, soluta eidem in vim quitantiae. Hieronimo Glode: 80 ₧, soluta eidem in vim quitantiae per Ioachim Twestengen. Domino Hartwico Schomaker: 80 ₧
- 15 soluta in vim quitantie. Domino Gerekin Pawel: 160 ₧. Christopherus recepit et dedit quitantiam. Magistro Christiano Gryp: 24 ₧; Bartram van Alefelde: 480 ₧; Philips van Alefelde: 288 ₧; Thonnyes Sehestede: 384 ₧; Wulff Rantzouw tho Wittenborch: 384 ₧; Magdalenen Pogwischen: 240 ₧;
- 20 Catherinen vam Damme: 192 ₧; Helwich van Alefelde: 192 ₧; Clawes van Alefelde: 144 ₧, soluta eidem vi quitantiae.

Ad turrim Novi Operis: 80 ₧.

40 ₧ pro salario suo per dominum Meynonem de Eytzen Hinricus Schowenborch. 40 ₧ Hinrico Schouwenborch pro salario stipendii.

- 25 Ad structuram ibidem: 138 ₧ 12 β 8 ḷ.

138 ₧ 12 β 8 ḷ expensa sunt ad reparationem Novi Operis juxta librum castrorum.

Ad castrum Ritzebuttel: Nihil.

Ad structuram ibidem: Nihil.

- 30 Ad usum Tollenspiker: 13 ₧ 2 β.

12 ₧ 5 β pro reparanda pramone parva et ferrea cathena in eadem. 17 β pro ferramentis soluta Iohanni Graven.

Redditus in Eislingen: Nihil.

Ad castrum Bergerdorp: Nihil.

- 35 Ad structuram ibidem: 108 ₧ 4 ḷ.

108 ₧ 4 ḷ pro parte nostra expensa sunt ad reparationem arcis juxta librum castrorum.

Ad usum Glindesmoor: 13 ₧ 19 ₤.

13 ₧ 19 ₤ expensa sunt ad structuram Morborch juxta librum
castrorum.

Pro pergamenio et papiro: 114 ₧.

4 ₧ 10 ₤ soluta pro tribus risis papiri, riso pro 30 ₤ empto. 5
15 ₧ 10 ₤ pro 8 decadibus membranarum. 6 ₧ 12 ₤ pro 4
risis 2 libris papiri soluta Iohanni Schroder. 16 ₧ 8 ₤ pro
10 decadibus pergameni. 20 ₧ 16 ₤ pro 13 risis papiri Io-
hanni Schroder. 41 ₧ 4 ₤ pro 12 decadibus pergameni
emptis a Iohanne Reroegen. 9 ₧ pro 3½ decadibus emptis 10
ab Cornelio Pictore.

Ad usum Ossen- Billen- et Finckwerders: Nihil.

Solvenda in Billenwerder: 16 ₧ 8 ₤.

8 ₧ 8 (₤) choralibus. 8 ₧ Goetken Hetman.

Ad usum Wolterp: 118 ₧ 11 ₤ 9 ₤.

101 ₧ 14 ₤ 6 ₤ conversa sunt ad novum fundamentum 15
molae in Wolterp construendum per dominum Georgium van
Holte. 34 ₧ 13 ₤ pro ferramentis ad structuram fundamenti
soluta Iohanni Graven fabro grosso. 20 ₧ salarium venatorum.
32 ₧ 10 ₤ pro diversis venationibus. 12 ₧ 16 ₤ pro retibus. 22 ₧ 20
16 ₤ ad protectionem dominorum. 30 ₧ 9 ₤ 9 ₤ pro diversis.

Ad usum Hamme: 104 ₧ 2 ₤ 10 ₤.

8 ₧ stipendium praefecti. 1 ₧ 4 ₤ pro vestitu. 94 ₧ 18 ₤
10 ₤ pro aggeratione, plaggegelt.

Ad usum Fulsbuttelt: 15 ₧ 3 ₤ 11 ₤.

13 ₧ 15 ₤ 4½ ₤ pro victualibus de curia structurae, de sluse to
verbeterende. 1 ₧ 8 ₤ 6 ₤ pro ferramentis soluta fabro grosso.

Ad cistas stolidorum: 29 ₧ 16 ₤.

26 ₧ 12 ₤ pro sumptu duorum furiosorum soluta hospitali
sancti Spiritus per Georgium van Winthem. 3 ₧ 4 ₤ pro 30
quartalis anni sumptu adolescentis cujusdam furiosi.

Histrionibus: 16 ₧ 13 ₤ 6 ₤.

16 ₧ 13 ₤ 6 ₤ juxta computum dominorum theolonii.

Ad bombardas: 4699 ₧ 9 ₤ 3 ₤.

62 ₧ pro reparatione magnae bombardae soluta Iohanni 35
Graven fabro grosso. 73 ₧ 5 ₤ 6 ₤ pro 397 ₧ kornekrudt,
6½ ₧ pro floreno, soluta Paulo Moller. 337 ₧ 1 ₤ 5 ₤ pro

- 2247 ℥ pulveris bombardiei soluta Dirico Kruselman, pro quolibet floreno 8 ℥ . 76 ℥ 10 β 8 (℥) Iohanni fusori bombardarum, qui 2 halve slangen denuo fudit. 117 ℥ 16 β Lubsch pro 38 dubbelde haken soluta domino Hyeronimo
- 6 Bissenbeke. 196 ℥ pro 49 magnis bombardis, Germanice schepeszhaken, soluta eidem domino Hyeronimo. 48 ℥ pro 20 schepeszhaken soluta eidem domino Hyeronimo Bissenbeken. 60 ℥ 6 β 4 ℥ pro 379 ℥ pulveris sulphurii, empti ab Hermanno Wahn 7½ ℥ pro floreno. 16 ℥ pro damno in
- 10 aliquot stormhaken probatis facto, soluto Iohanno Altena. 378 ℥ pro 63 schippunt ferreorum globorum, quolibet schippunt 7½ marcis a Volert Gropen empto et soluto domino Hyeronimo Bissenbeken. 86 ℥ 6 β 10 ℥ pro 399 ℥ kornkruth, quolibet floreno 7 ℥ , comparatis a domino Hyeronimo
- 15 Bissenbeke. 116 ℥ 9 β 9 ℥ pro 383 ℥ slangenkrudes, 7 ℥ floreno, et 233 ℥ roerkrudes, 5½ (℥) floreno, emptis ab Hermanno Waen. 746 ℥ 2 β pro 3938 ℥ slangenkrudes, floreno 8 ℥ , et 113 ℥ rorkrudes, emptis a diversis personis juxta computum domini Luderi Schulten. 139 ℥ 13 β 1 ℥ pro
- 20 8 centenariis 21 ℥ nitri, centenario empto 11 daleris ab Hermanno Wahn. 615 ℥ 7 β pro 2779 hastis, dalero septem emptis a Casparo Hobell. 48 ℥ pro 98 speiszen, emptis a Petro Ludemanno, qualibet 10 solidis. 44 ℥ 3 β 6 ℥ pro
- 25 200 ferreis cuspidibus ad hastas, 7 floreno, emptis ab Hincrico van Holle. 126 ℥ 15 β 8 ℥ conversa sunt ad domus bombardarum usum more solito juxta computum domini Luderi Schulten. 60 ℥ 9 β pro 273 cuspidibus ferreis, emptis a quodam Hildensemensi. 344 ℥ 14 β 6 ℥ pro 1860 ℥ rorkrudes, 6½ ℥ floreno uno, emptis a domino Georgio Vilter.
- 30 4 ℥ 16 β conversa ad reparationem in aedibus magistri Alexandri secretarii. 815 ℥ 6 β pro 493 halve haken, dath stucke vor 2 ℥ 1 β , emptis ab Hermanno Stuten Bremensi. 229 ℥ 6 β pro 68 dubbelde haken, emptis ab eodem, quolibet 4 ℥ 4 β . 57 ℥ soluta Iohanni Graven vor allerlie, szonderlich
- 35 ethlich geschutte tho besmedende.

Ad usum librae: 75 ℥ 19 β .

11 ℥ 19 β pro ferramentis soluta fabro subtili Ciriaco Senge-

staken. 64 ℥ soluta sunt Ludero Prallen praefecto librae pro ipsius stipendio.

Ad usum cranonis: 199 ℥ 18 β 5 ℥ .

4 mal 6 ℥ 14 β Arndt Slyman. 4 mal 6 ℥ 14 β Lutke Remstede. 2 mal 48 ℥ Conrado Roleves gubernatori cranonis pro medietate salarii. 6 ℥ 12 β 8 ℥ pro ferramentis soluta Iohanni Graven. 5 ℥ 5 β pro ferramentis ad eundem usum soluta Iohanni Graven. 8 ℥ 1 β pro ferramentis soluta fabro subtili. 30 ℥ 7 β 9 ℥ pro funibus soluta Iohanni Smidt funifici.

Pro cerevisia aliena: 17 ℥ 12 β .

17 ℥ 12 β pro duobus vasis cerevisiae Embeccensis propinatis principi nostro.

Pro cera: 20 ℥ .

20 ℥ pro cera computatum per magistrum Iohannem Papen apothecarium.

Pro gyt et amigdalidis: 70 ℥ .

70 ℥ more solito missa principibus nostris.

Pro speciebus dominorum: 141 ℥ 8 β 8 ℥ .

102 ℥ 1 β 2 ℥ per dominos Luderum Schulten et Albertum Hackemannum.

Pro speciebus et confectionibus: 290 ℥ 4 β .

139 ℥ 8 β , Petri. 100 ℥ , Thomae. 50 ℥ 16 β fautoribus apothece.

Ad usum domus nostrae in Lubeck: Nihil.

Ad usum tunnarum super Albim: 498 ℥ 8 β 9 ℥ .

16 ℥ pro expensis factis circa locandis tonnīs et bakīs per Petrum Sandtman. 17 ℥ 16 β pro expensis factis circa ambas naves to bragen. 4 ℥ 12 β pro victualibus ad usum bacae. 26 ℥ 18 β 6 ℥ pro victualibus Petro Sandtman ad ponendum tunnas marinas. 32 ℥ 18 β 5 ℥ in victualibus de curia structurae Ernst Puth expedito ad reficiendam minorem bacam. 23 ℥ 15 β pro sumptu Ernesti Pot cum 12 nautis, qui reparavit magnam bakam. 12 ℥ soluta Reyमार Krusen pro tunna marina, quae defluserat. 21 ℥ 4 β pro sumptu Ernst Pot missi ad collocandum tunnas et solda nautarum. 31 ℥ ad sublevandas tunnas exposita per

Ernst Pot. 17 ℥ 5 β pro 14 nautis adferentibus navim tunnarum e terra Kedingensi navarcho Ernesto Puth. 25 ℥ 9 β Hinricus Duderschen cum nautis ad stipendium accepit cum navi tunnarum expeditus ad restituendas tunnas, quae
 5 defluerunt. 37 ℥ 2 β 6 ℥ pro diversis victualibus ad locandum et tollendum tunnas marinas per Petrum Sandtman et Hinricum Duderszen expeditos consumptorum (!). 25 ℥ 6 β 2 ℥ pro sumptu tribus vicibus per Hinricum Duderszen facto in collocatione tunnarum. 36 ℥ 6 β 6 ℥ pro ferramentis pro
 10 nova ferrea cathena ad tunnas marinas, habente in pondere 3 schippunt $3\frac{1}{2}$ lispunt und 1 markpunt, soluta Iohanni Graven fabro grosso. 148 ℥ 19 β 8 ℥ pro ferramentis diversis ad cathenas et novas tunnas marinas ferro muniendas soluta Borcherdo Zelle fabro grosso. 19 β fabro subtili pro ferramentis.
 15 20 ℥ 17 β pro nova tunna marina et (cruren ante votelen?). 1 nygo boye, lechelen, 23 ammer, 1 tafer et reliquis juxta computum.

Ad expeditionem propter adductionem boum et frumentorum: 308 ℥ 2 β 2 ℥ .
 20 55 ℥ 4 β pro sumptu Petri Sandtman et aliquot nautarum in eodem negotio emisso (!). 8 ℥ 16 β 4 ℥ pro victualibus de curia structurae Ernst Puth ad prohibendam avectionem frumentorum. 10 ℥ 16 β 6 ℥ eidem altera vice in victualibus de curia structurae. 38 ℥ 14 β 1 ℥ in victualibus de curia
 25 structurae Petro Sandtman ad eundem usum. 4 ℥ 16 β soluta octo nautis pro stipendio, expeditis ad liberandam navim ab Hadelers. 127 ℥ 14 β 3 ℥ pro diversis victualibus ad prohibendam avectionem frumentorum Ernesto Puth traditis. 62 ℥ 1 β exposita sunt per dominos theolonii ad prohibendam
 30 avectionem frumentorum juxta ipsorum computum.

Ad usum vadi Albis reparandi: 151 ℥ 11 β 3 ℥ .
 104 ℥ 3 β 6 ℥ pro mercede sex heblomedarum pro refectioe sepis ante littus Albis et (pr)o materialibus ad usum eundem. 46 ℥ 17 β 9 ℥ pro expensis factis prope droge
 35 in Albi.

Damnum passum: 129 ℥ 19 β 8 ℥ .
 49 ℥ 19 β 8 ℥ deducta sunt camerariae de contributione

postrema, de qualibet marca scilicet 1 β 6 ℥ , juxta peculiarem librum camerarie. 26 ℥ defecerunt in variis loculis de officiis presentatis. 54 ℥ in diversis et variis deductionibus, propinis exiguis et aliis consuetis jacturis.

Ad usum et perfectionem fossatorum et fortaliorum: 5133 ℥ 3 ℥ .

69 ℥ 18 β 9 ℥ conversa sunt per dominum Ioachimum Moller senatorem ad usum valli circa curiam Pauli Baren. 86 ℥ 13 β conversa sunt ad consummationem lapidei fundamenti in palude in chono Pawel Baren juxta computum Christiani Schelen. 9 ℥ 6 β ad eundem usum expensa per dominum Ioachimum Moller. 53 ℥ pro 20 lastis cementi lapidei ad muniendam portam super resendamme. 7 ℥ 2 β 6 ℥ pro ferramentis ad conficiendos globos lapideos soluta Iohanni Graven. 9 ℥ 17 β pro ferramentis ad fossatorum perfectionem soluta Borcherdo Zellen. 59 ℥ 19 β pro diversis funibus ad structuram vallorum diversorum soluta funifici Iohanni Smidt. 2816 ℥ 4 ℥ conversa sunt hoc anno de cameraria ad structuram valli et fossae a porta milrendor usque ad Albim juxta computum domini Luder Schulten in cameraria asservatum. 47 ℥ 1 β 8 ℥ pro lignis sex aptandis ad staketis et palis ad eundem usum conversa per dominum Ioachimum Moller. 595 ℥ 19 β 6 (℥) conversa sunt ad structuram rotundi valli, vulgo des klenen lappenordes, juxta computum domini Alberti Hackemans. 6 ℥ 8 β Iohanni Lösen, qui in fossa paludis laboravit. 202 ℥ 1 β pro 44 $\frac{1}{2}$ choris 12 vasis calcis de sexta rusa ad structuram porte lapideae super resendamme. 110 ℥ 8 ℥ in 5000 vorgleden et 26,550 quadratis lateribus ad structuram portae super resendam soluta latrifici. 185 ℥ 12 β conversa sunt hoc anno per dominum Iohannem Wetken ad structuram valli in palude in chono paludis aucarum juxta ipsius quantiam. 64 ℥ conversa sunt e cameraria ad construendum vallum rotundum ante portam curiae structurae. 810 ℥ e cameraria conversa sunt ad structuram valli a rotunda arce leprosororum usque ad portam lapideam juxta computum domini Hyeronimi Bissenbeken.

Ad flumen ab alto ponte versus Winserbom purgandum: Nihil.

Exposita in generali: 1273 ₧ 5 β 6 ⷰ.

- 1175 ₧ pro 980 schock elron diversi precii soluta sunt Andree Seyer et Ioachimo Bockholt ad usum curiae structurae.
 5 12 ₧ Ciliaco Plincke ad certifiandum pondera libre, vulgo de lode. 6 β ad reparandam vini lagenam. 2 ₧ 8 β pro sumptu famulorum, qui observarunt portas. 7 ₧ 1 β pro claveris Iohanni van Nussen. 4 ₧ 6 β pro expensis factis in devendendis vinis et cerevisie (!) in Gottorp et Segeberge. 3 ₧ 11 β 4 ⷰ pro 53½ ₧ strowkrudes. 5 ₧ 12 β 6 ⷰ pro 15 ₧ cere. 18 β pro 4 ₧ cere ad candelas cereas. 1 ₧ 7 β ad candelas secretariorum. 1 ₧ 1 β pro duobus facibus. 1 ₧ 2 β 6 ⷰ pro cereis candelis ad novum triclinium. 19 β 8 ⷰ pro preparatione candelarum. 2 ₧ pro flabellis. 5 ₧ pro 60 ₧ cevi ad candelas. 12 β pro crateris ligneis. 1 ₧ 8 β pro bibalibus in supportandis carbonibus. 3 ₧ 15 β pro repletionem carbonarii. 2 ₧ 8 β pro lotionem lineorum utensilium. 2 ₧ pro purgandis amphoris et candelabris. 1 ₧ pro purgatione coronarum. 1 ₧ pro 4 caminis purgandis. 1 ₧ 4 β pro translatione tribunalis. 8 β pro portatione cistae argentariae. 1 ₧ pro flabellis. 5 β vor 2 kalmolden. 3 β vor 1 kalkorff. 6 β pro stopis. 4 ₧ 1 β famulis equestribus ad Carniszprivium. 16 β famulis domesticis ad Carniszprivium. 17 β custodi in
 25 Summo. 16 β pro purgatione gladii carnificis. 3 ₧ 12 β pro lineis loculis soluta Dirico Reymeris. 4 ₧ domino Ioachimo Moller testamentorum collectori. 2 ₧ 15 β pro sumptu satellitum aliquot missorum in Papenbittel ad impediendam avectionem lupuli. 10 ₧ 7 β soluta sunt filio domini Georgii
 30 van Holte, quae nomine senatus exposuit Amsterodami. 8 ₧ sigillatori domino Meynoni de Eytzen.

Pro frumento adempto: 663 ₧ 10 β 8 ⷰ.

- 10 ₧ 12 β 6 ⷰ Hermannio Bulen pro inversione frumenti a festo Michaelis usque ad Pascha. 270 ₧ pro 45 choris
 35 siliginis emptisa Iohanne Blanckenfelde marchione architriclini, quemlibet chorum pro quinque florenis. 64 ₧ 16 β pro octo choris siliginis, quolibet choro 7½ marcis, emptis a Iohanne

Blanckefelde et jacentibus in aedibus domini Vincentii Mol-
lers. 127 ₧ 12 β pro 22 choris siliginis, quolibet choro ab
eodem Iohanne Blanckenfeldio septem marcis et 4 β empto,
jacentibus apud Annam Bademakers. 168 ₧ pro 35 choris
siliginis emptis ab episcopi Havelbergensi (!) ministro, quo-
libet choro pro 6 marcis. 13 ₧ 9 β pro inversione frumenti
Michaelis usque. 9 ₧ 1 β 2 ½ pro supportatione diversi
frumenti soluta domino Meynoni.

Redditus ad usum novi fossati: (430 ₧ 8 β.)

Pascae: 118 ₧ 8 β.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₧, Herman recepit. Horistis
capelle in schar: 16 ₧ soluta eisdem per dominum Iohannem
Vaget. Magistro Hinrico Schulten: 60 ₧. Horistis iisdem in
schar: 2 ₧ 8 β soluta domino Iohanni Vaget.

Michaelis: 312 ₧.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₧ soluta per Hermannum Wet-
ken. Domino Alberto Westeden: 32 ₧ soluta domino Her-
manno Schelen. Domino Ioanni Hugen: 40 ₧ soluta Hinrico
Klein per Iohannem Ritzenberg. Monasterio in Herveste-
hude: 120 ₧ soluta per Christopherum van Winthem. Do-
mino Hinrico Ritzert: 60 ₧, receptum per dominum Luderum
Schulten. Eidem: 20 ₧, receptum per eundem dominum Lu-
derum Schulten.

In causa religionis verae conservandae: 1992 ₧
10 β 8 ½.

51 ₧ 3 ½ pro sumptu dominorum Laurentii Nigebur, Nicolai
ab Hoyer et magistri Alexandri Spisz in Mollen in causa
nove confederationis ad stabiliendam impietatem. 6 ₧ 4 β
pro sumptu per nostros milites in expeditione Bremensi
facto soluta Vito Blanckenesensi. 24 ₧ 16 ½ pro sumptu
Andree Stossel missi in Augustam Windelicorum. 61 ₧ 9 β
pro sumptu Matthiae Vincken famuli equestris cum literis
in causa maledicti Interim misso (!) ad caesaream majestatem
Augustam Windelicorum. 9 ₧ 12 β Ulricus famulus equestris
cum literis, in quibus nostrum responsum ad caesarem in
eadem causa Interim erat inclusum, ad regem Danie missus
insumpsit. 12 ₧ soluta sunt Bernardo Windelken pro sumptu

facto per Conradum Pennigk in Verden post victoriam adeptam in Drakenborch. 16 ₧ 16 β pro sumptu equitum equestrium deducentium pecuniam in Lubeck caesari de pace impetrata persolvenda. 240 ₧ ad colligendos pedites
 5 in terra Holsationsi et Lubeca accepit anno 47 Svederus Melstede, quos hoc anno computavit. 44 ₧ 19 β altera vice ad caesaream majestatem missus Matthias Vincke in eadem causa consumpsit. 10 ₧ 10 β donata sunt capitaneo Rabpolt commendato senatui a comite Manszfeldensi. 2 ₧ 2 β tabel-
 10 lario caesariano ad avertendam publicationem proscriptionum quarundam. 1 ₧ 1 β pro arra super 3000 hastis data. 9 ₧ 15 β magistro Alexandro Sphies in Luneborch in causa Interim. 54 ₧ 13 β 10 ⷰ pro sumptu Hinrici Geistmeygers ad pecuniam e Kylone cum adjunctis famulis equestribus adferenda (!). 186 ₧ 11 β 6 ⷰ pro sumptu dominorum
 15 Henrici van Broke et Matthiae Reders prothoconsulum et magistri Alexandri Spies in causa Interim missorum ad conventum civitatum in Mollen. 206 ₧ 11 ⷰ pro sumptu dominorum Matthiae Reders et Dithmari Kolen prothocon-
 20 sulum et magistri Alexandri Spies in eadem causa missorum in Lubeck ad conventum civitatum Wandalicarum. 21 ₧ 9 β pro vestitu Iohannis Ritzenberges secretarii et trium ministrorum equestrium missorum in Franckfurt in causa pecuniae pacis nomine caesari persolvenda (!). 129 ₧ 13 β pro sumptu
 25 Iohannis Ritzenberges et duorum famulorum equestrium in Franckfordiam in causa pacis missorum. 155 ₧ donata sunt principi Wulffgango de Anholt in exilio religionis gracia ad nos divertenti. 36 ₧ 4 β 9 ⷰ pro sumptu per magistrum Christianum Gryp in acquirendum pecunia (!) supra censum
 30 facto. 54 ₧ pro dimidio stipendio Iacobi Hintzen capitanei 63 ₧ 18 β pro duobus calicibus deauratis propinatis magistro Christiano Gryp pro ipsius industria in pecunia procuranda. 155 ₧ tho wartgelde soluta sunt duobus capitaneis per Wilhelmum Walderthum capitaneum pedestrem ad tempus
 35 necessitatis constitutis juxta ipsius recognitionem. 64 ₧ 2 β 8 ⷰ soluta sunt Catherinae Rovers pro liberis expensis principis Wulffgangi de Anholt in exilio huc divertentis. 39 ₧

9 β pro sumptu magistri Alexandri Speisz secretarii missi in Hannover ad conventum civitatum Saxonicarum ad agendum cum comissario imperatoris Lazaro de Swendi. 12 $\mathfrak{R}$ 8 β pro sumptu ejusdem magistri Alexandri in Lubecam in causa Interim. 20 $\mathfrak{R}$ 11 β pro sumptu magistri Alexandri Spiesz secretarii in Bremam in causa ipsorum reconciliationis apud caesarem sollicitanda. 303 $\mathfrak{R}$ 4 β 9 $\mathfrak{g}$ pro sumptu dominorum Laurentii Nygeburs et Nicolai van der Hoyer et magistri Iohannis Ritzzenberges secretarii legatorum in Koldingen ad dominum Christianum regem Danie in causa Interim *).

Summa summarum totius libri expositorum:
61,338 $\mathfrak{R}$ 5 β 9 $\mathfrak{g}$.

1549.

RECEPTA.

15

Anno Domini 1549 domini Meino de Eytzen et Georgius van Holte, hujus civitatis camerarii, receperunt infrascripta:

Redditus et hura: 2170 $\mathfrak{R}$ 17 β 9 $\mathfrak{g}$.

In parrochia divi Petri: 258 $\mathfrak{R}$ 12 β .

20

4 $\mathfrak{R}$ 16 β Geszke Meigers. 3 $\mathfrak{R}$ 12 β Anthonius Elers. 64 $\mathfrak{R}$ Iacob Syllen. 20 $\mathfrak{R}$ Hans Schroder. 4 $\mathfrak{R}$ 16 β magister Iohan Rumbert. 25 $\mathfrak{R}$ 12 β Anna Luchtemakers. 8 $\mathfrak{R}$ Ciriacus Plincke. De domo libre: Nihil. 32 $\mathfrak{R}$ Ioachim Schulte. 3 $\mathfrak{R}$ Otto Broderman. 8 $\mathfrak{R}$ her Hinrich Rademaker. 16 $\mathfrak{R}$ Bartelt Ordell. 7 $\mathfrak{R}$ 4 β Hinrich Brakehovet. 5 $\mathfrak{R}$ 12 β Peter Wolters. 4 $\mathfrak{R}$ 16 β Hans Schutteloff. 8 $\mathfrak{R}$ Lutke Spilbom.

25

*) Summa secundae partis libri expositorum: 35,126 $\mathfrak{R}$ 5 β 4 $\mathfrak{g}$.

- 4 ₧ 16 β Hinrich Meiger. 20 ₧ 16 β Tonniges van Hulsen.
 9 ₧ 12 β Tymme Pruns. Bartholomeus Borstel: 8 ₧.
 De bodis apud forum piscium: 296 ₧.
 40 ₧ Hans Bolte. 36 ₧ Hermen Wriinger. 40 ₧ Peter Witz-
 5 husen. 36 ₧ Dirich Ritzger. 36 ₧ Iohan Schnack. 48 ₧
 Clawes Kraberch. 12 ₧ Gerdt Lutkens. 8 ₧ Hans van
 Coverden. 8 ₧ Hans Boesze. 8 ₧ Berndt Luteman. 8 ₧
 Andreas Trocke. 8 ₧ Ioachim Rosenow. 8 ₧ Ludloff van
 Bente.
- 10 In parochia sancti Nicolai: 84 ₧ 8 β.
 3 ₧ dominus Mathias Reder. 27 ₧ 4 β Eggert Bokelman.
 8 β Ioachim Bekendorp. 16 β Hans Bolings' erve. 1 ₧ 12 β
 vicarii in Summo. 16 β Meineke Stockeman. 8 ₧ e bonis
 Herman Schomaker. 5 ₧ 12 β Frederich Berndes. 11 ₧ 4 β
 15 Hans Krusze. 14 ₧ 8 β Arndt van Hagen. 6 ₧ Baltzer
 Meinsen. 3 ₧ Hans Fabrian. Hermen Goliat: Nihil. 2 ₧
 8 β Hans Schirhorn.
 De domibus apud forum humuli: 236 ₧.
 24 ₧ Cordt Tideman. 24 ₧ Hans Levesow. 8 ₧ Hermen
 20 Warenhorst. 16 ₧ de hoppenmeter. 24 ₧ Ioachim Wigers.
 Dirich Reymers: nihil. 8 ₧ Matz Magnus. 48 ₧. Cordt
 Bremer. 24 ₧ Hinrich van Arnym. 8 ₧ Tonniges Kock. 24 ₧
 Hermen Poppe. 8 ₧ Dirich Moller. 20 ₧ Iasper Berndes.
 In parochia sancte Catherine: 420 ₧ 8 β.
 25 120 ₧ Anthonius Kolthoff. 1 ₧ 12 β Hans Koster. 20 ₧
 dominus Georgius Vilter. 16 β Hermen Koeler. 40 ₧ Wil-
 helm von Quelle. 16 β de commodo Ulenkar. 100 ₧ Hin-
 rich Snock. 80 ₧ Heine Sander. 3 ₧ 4 β Hinrich Winkelman.
 48 ₧ Berndt van Benthien. 6 ₧ Iohan Busser. Pavel Holste: nihil.
 30 Van den ramen: 285 ₧.
 12 ₧ Cornelius Petersen. 12 ₧ Hinrich Warniken. 12 ₧
 Hermen Pyll. 12 ₧ Peter Kroger. 12 ₧ Merten Steileke.
 18 ₧ Heine Sander. 12 ₧ Jacob Flegels. 6 ₧ Hermen Welp.
 12 ₧ Peter Wisse. 12 ₧ Wilhelm von Quelle. 12 ₧ Hans
 35 van Nusse. 12 ₧ Clement Lakeman. 12 ₧ Borchert van
 Resse. 12 ₧ Hinrich van Cleve. 6 ₧ Selle van der Linde.
 6 ₧ Heinrich Kuneken. 12 ₧ Peter Wilshusen. 12 ₧

Berndt van Neth. 12 ₧ Ernst Meiger. 12 ₧ Hans Nevers.
9 ₧ Peter van Collen. 12 ₧ Tilleman van Broyel. 6 ₧
Hinrich Calmis. 18 ₧ Hans van Turholt. 12 ₧ Bernt
van Lulle.

In parochia sancti Iacobi: 142 ₧ 8 β.

5

16 ₧ vicarii sancti Petri. 16 β Hermen Boetker. 4 ₧ Anneke
Kussenstopper. 16 β Cordt Potessche. 14 ₧ Heine Langen.
2 ₧ Hans Bernebrock. 16 β Karsten Mors. 16 β Hinrich
Winkelstede. 16 β Lutke Stormer. 2 ₧ 8 β Hans Wester-
man. 5 ₧ Hinrich Buck. 2 ₧ vadum in Gouwerck. 1 ₧ 10
8 β Iurgen Lutke. 5 ₧ 4 β Bartelt Wittekop. 2 ₧ 8 β Rei-
neke Schadelant. 8 ₧ Hans Ulrikes. 11 ₧ 4 β Lutke
Landesberch. 80 ₧ Berndt van Wolde.

De testamento domini Simonis de Utrecht ad bar-
desas: 16 ₧.

15

A Lubecensibus ad usum fossati: 120 ₧.

Testamentum magistri Ioachimi Lantwedels: 48 ₧.

Testamentum magistri Ioannis Reineken: 8 ₧
ad vias et semitas recepta per dominum Iohannem de
Sprekelsen.

20

A Groningensibus: 256 ₧ 1 β 9 ḡ.

De hortis: 17 ₧ 8 β.

De hura super kajen: Nihil.

De Hamme: 293 ₧ 18 β 1 ḡ per dominos Ioachimum
Holthusen et Iohannem Wetken.

25

32 ₧ 11 β 10 ḡ tributum. 13 ₧ hoflhure. 232 ₧ vom graslande.
9 ₧ 14 β 3 ḡ excessus. 6 ₧ 12 β pro pastura.

De Horne: 30 ₧ per dominos Ioachimum Holthusen
et Iohannem Wetken.

5 ₧ 12 β schat und hoflhure. 6 ₧ 16 β pro excessibus. 17 ₧ 30
12 β pro pastura.

De Vermersen: 4 ₧ 16 β de sex mensuris lignorum.

De Billenwerder: 288 ₧ 5 β per dominos Laurentium
Nygebur et Gerlevum Langebeken.

231 ₧ 1 β schat und tegeden. 12 ₧ tegethaveren. 22 ₧ 35
4 β acciza. 23 ₧ de excessibus.

De Ossenwerder: 112 ₧ 6 β per eosdem dominos.

67 ₰ 4 β schat und tegeden. 16 ₰ 2 β de excessibus. 29 ₰ acciza.

De Finckenwerder: 16 ₰.

(De Finckenwerder impignorata: *)).

5 De pascuis et Uthslach: 19 ₰ 4 β pereosdem dominos.

De lignis, cupro, plumbo et diversis aliis venditis de curia structurae: 63 ₰ 19 β 2 ḡ.

4 ₰ 8 β pro 25 elren. 39 ₰ 4 β pro 24 tergoribus bovinis pellibus. 5 ₰ 16 β pro 37 latten venditis. 16 β pro 2 pale.

10 3 ₰ 19 β 8 ḡ pro 20 dacksten und 3 quartalibus. 2 ₰ pro rotis quatuor. 2 ₰ 16 β vor eken schellstucke. 3 β 6 ḡ pro 5 kopsten. 3 ₰ 12 β vor 300 widenbusches. 1 ₰ 4 β pro 1 vat spoene.

De Wolterp et Hanstorp: 220 ₰ 9 β 6 ḡ.

15 45 ₰ 6 β hure und schatt. 24 ₰ de domo ibidem. 12 ₰ de molendino. 5 ₰ 10 β de hura de siligine. 2 ₰ 10 ḡ de pascuis. 8 ₰ de excessibus. 7 ₰ 4 β. 12 ₰ 3 β 6 ḡ de terra vacua. 76 ₰ 12 β van polholt. 20 ₰ accepta a dominis molendinorum ad alendos canes.

20 De piscinis in Wolterp et Hanstorp: 7 ₰ 4 β.

De Ripenborch: 320 ₰.

De lignis perforatis: 30 ₰ 1 β.

21 ₰ 15 β pro 22 pumpen. 18 ₰ 6 β pro 3 barholter, 2 snidebome et 2 lageholter venditis.

25 De wercktollen: 4048 ₰ 14 β 2 ḡ praesentarunt domini (Gotfridus Schroder et Gerardus Nigebur (ex theolonio).

De tunnengelde: 250 ₰ per dominos Godtfridum Schroeder et Gerardum Nygebur dominos theolonii.

De excessibus collectos (!) per dominos theolonii:

30 14 ₰ 11 β per dominos Godtfridum Schroder et Gerardum Nygebur theolonarios praesentata.

De schlusegelde ante milrendare: 6 ₰ per eosdem dominos theolonarios.

De antiqua palude: 20 ₰ 9 β 6 ḡ.

35 De nova et ultra pontem: 53 ₰ 8 β.

*) Durchstrichen.

De fossato et ponte: Nihil.

De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.

De foro humuli: 60 ℥ 9 ß 6 ℥ praesentavit Hinricus Heitkamp.

De kranone et cellario: 962 ℥ 13 ß 6 ℥ .
251 ℥ 13 ß 6 ℥ ex pixide sumptum. 619 ℥ 11 ß 6 ℥ . 32 ℥
14 ß accepta a Paulo Rumhert. 58 ℥ 14 ß 6 ℥ in debitis
restantibus apud cives.

De libra: 847 ℥ 13 ß 9 ß .
337 ℥ 2 ß . 478 ℥ 11 ß 9 ℥ recepta e pixide. 32 ℥ 3 ß 5 ℥
de restantia apud Paulum Rumhert.

De acciza: 5286 ℥ 16 ß praesentarunt domini Laurentius Nigebuer et Nicolaus von der Hoyer (camerarie).
2768 ℥ singulis sabbatis per eosdem dominos praesentata
structurario.

De excessibus: 527 ℥ 1 ß 6 ℥ per dominos Laurentium Nygebur et Nicolaum van der Hoyer praesentata.

De apotheca: 317 ℥ 14 ß receptum per Iohannem Papen apothecarium.

De advocatia: 2071 ℥ 16 ß .
1971 ℥ 16 ß per dominos Georgium Vilter et Gerlevum Langebeken.

De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: 196 ℥ 5 ß 9 ℥ fuit hoc
anno luerum de domibus laterum tam de vergleden quam
unvergleden ad nostram dimidietatem juxta computum la-
trificis Iohachim Vagett.

De concavis et scheverstein: Nihil.

De domibus laterum: Nihil, sed vide titulum: De la-
teribus quadratis.

De cemento vendito extra civitatem: Nihil.

De lapidibus sectis: Nihil.

De civilitate: 945 ℥ (praesentata sunt e pixide
civium).

De relictis morientium: 4028 ℥ 14 ß 6 ℥ .
3150 ℥ praesentarunt domini decimi denarii Nicolaus van der
Hoyer et Gerardus Nygebur ex hereditate Hinrici Runge.

108 ₧ 3 β in literis sigillatis Baltazari Meynsen. Adhuc 40 ₧ de Hinrico van Wessel. 730 ₧ 11 β 6 ⷰ in. promptis per eosdem dominos praesentatum.

De redditibus venditis: Nihil.

5 De navibus venditis: 972 ₧ soluta sunt camerarie per Iohannem Svartowen et Ioachimum Winkes, quibus eiisdem vendita est nova major navis tunnarum.

De bonis molendinariis: Nihil.

De pannicidis: 73 ₧ 12 β.

10 De carnificibus: 76 ₧.

De bodis et domo fertorum: 20 ₧.

De portenhure: 10 ₧ 8 β.

De sutoribus et domo supra aggerem: 8 ₧.

De piscatoribus trochure: 40 ₧.

15 De pelliceatoribus: 1 ₧ 12 β.

De albicoriariis: 1 ₧ 12 β.

De penesticis aucarum: 2 ₧ 8 β.

De loco dealbandi: 16 ₧.

De nova domo pannorum: 1 ₧ 12 β.

20 De pistoibus: 7 ₧.

De scamnis apud forum piscium et humuli:
22 ₧ 4 β.

De nova platea: 80 ₧.

De hortis in raboisa: Nihil.

25 De domo fusoris bombardarum et boda: 24 ₧.

De legato magistri Ioannis Kloth ad vias et semitas: 22 ₧.

6 ₧ a Casparo van Emersen. 16 ₧ a Bartoklo van Ryne.

De equis venditis: 76 ₧ 12 β.

30 18 ₧ 12 β pro equo castanei coloris vendito curiae structurae a dominorum stabulo. 35 ₧ 5 β pro duobus equis venditis curiae sancti Georgii juxta computum domini Alberti Hackemans. 22 ₧ 15 β pro equis duobus, quibus usi fuimus pro carris, venditis aurigae cuidam.

35 De hereditatibus venditis: Nihil.

De domo nostra in Lubeca: 25 ₧ 12 β.

9 ₧ 12 β de boda domus in Lubeck. 16 ₧ de cellario.

De bodis carnificum: Nihil.

De theolonio in Eislingen: Nihil.

De morgensprake: 80 ₧ 5 β 1 ḷ.

2 ₧ 16 β de sertoribus per dominum Meynonem de Eytzen
et Ioachim Moller. 2 ₧ 13 β 6 ḷ de linificibus per do- 5
minum Meynonem de Eytzen et Nicolaum Hertiges. 10 β
de fabris ferrariis praesentarunt dominus Georgius van Holte
et Laurentius Nigebur. 25 ₧ 11 β praesentarunt domini Hin-
ricus Hesterberch et Laurentius Hesterberch (!) de excessibus
piscatorum. 6 ₧ 11 β de lanionibus per dominos Hinricum 10
Hesterberch et Meynonem de Eytzen. 3 ₧ 1 β 7 ḷ a pesca-
toribus per dominum Henricum Hesterberch et Laurentium
Nygebur. 10 ₧ 10 ḷ de sutoribus per dominos Ioachim
Moller et Hieronimum Bissenbeke. 21 ₧ 1 β 2 ḷ de dolea-
toribus per dominos Ioachim Moller et Nicolaum van der 15
Hoye praesentate (!). 9 ₧ de pisto-ribus per dominos Lauren-
tium Nygebur et Nicolaum van der Hoye *).

De pecunia super censum: 1575 ₧.

800 ₧ currentis monetae recepimus super censum a testamen-
tariis quondam magistri Ioannis Koelers Lunenburgensis, de 20
quibus pendentur eidem in termino Iohannis 40 ₧; habent
litteras. 775 ₧ in 500 Ioachimicis daleris super censum accepimus
a domino Daniele Dachtius (?) canonico Hildensemensi, pro
quibus eidem annuatim persolventur 38 ₧ 15 β in termino
Iohannis, juxta litteras sigillatas. 25

De pecunia pro censu redempto: 920 ₧.

120 ₧ recepimus ab haeredibus quondam Annae Thoden,
quibus redemerunt 8 ₧ marcarum redditus in hereditate
Bartholomei Borstels, et receperunt litteras. 800 ₧ redempta
sunt camerariae per Ioachim Westphalen ex hereditate 30
quondam Hermannii Mollers, quam summam domini decimi
denarii nobis assignarant.

De theolonio domini Holsatiae: 238 ₧ 18 β re-
cepta e theoloneo comitum de Schouwenborch.

De collecta parochiae santi Petri: 2690 ₧ 16 β 36

* Summa primae partis libri expositorum: 24,712 ₧ 7 β 8 ḷ.

praesentarunt dominus (!) Hinricus Hesterberch et Nicolaus van der Hoyer.

De collecta parochiae sancti Nicolai: 3059 ₧
16 β 4 ⷰ praesentarunt domini Ioachimus Moller et Lauren-
5 tius Nigebur.

De collecta parochiae sancte Catherine: 2617 ₧
10 β praesentarunt domini Godert Schroder et Ioachimus Holthusen.

De collecta parochiae sancti Iacobi: 1259 ₧ 5 β
10 per dominos Gerardum Nygebur et Hermannum Schelen praesentata camerariae.

De collecta clericorum: 1102 ₧ presentavit dominus Nicolaus Hertiges.

48 ₧ praesentavit idem de restantia anni praecedentis.

15 De introitu officiorum: 46 ₧ 17 β.

Pannicidae: je 7 ₧ 7 β Matthias Herden, Iohannes Warnken, Warninck.

Carnifices:

Pistores:

20 Institores:

Doliatores: 2 ₧ 2 β Hans van Elbing.

Sartores: je 2 ₧ Iohannes Haversat, Steffen Hanses.

Stubanarii:

Candelatores: je 2 ₧ Dirick Berndes, Hinrich Luders.

25 Hans Peters.

Aurifices:

Vitriarii:

Pictores:

Corrigiatores:

30 Sellatores:

Perifices: je 1 ₧ 12 β Ioachim Hinteman, Hans Hundt.

Balistarii:

Pannirasores:

35 Pellifices:

Sutores:

Linifices: je 8 β Ioachim Becker, Iohanues Mertens.

Iurgen Betken, Gerdt Smedes.

Linifices de panno stricto:

Lanifices:

Pileatores:

Tornatores:

5

Anforarum et ollarum fusores:

Assatores et alecum lotores:

Pileatores:

Funifices:

Cerdones:

10

Fabri: je 1 ℥ 12 β Hinrich Volckmers, Hans Schinkel, Detleff Grise, Iacob Smidt, Arndt Bliffer.

De Rosse et Dradenow: 11 ℥ 4 β soluta per Hinricum Schacht.

De testamentis: 361 ℥ 11 β 6 ℥ .

16

360 ℥ recepta sunt a testamentariis quondam Annae relictæ quondam domini Henningi Buringes prothoconsulis, juxta transactionem ejusdem Annae testamenti causæ factæ (!) ad duo deaurata pocula convertenda. 1 ℥ 11 β 6 ℥ de duobus testamentis præsentata per dominum Ioachimum Moller.

20

De cellario in domo Embecensi: 113 ℥ 16 β per dominos Laurentium Nygebur et Nicolaum Hertiges præsentata.

De institutoribus stantibus supra trostebruggen: 4 ℥ 16 β .

De domo laterum in Vermersen: 21 ℥ 4 β .

25

20 ℥ accepimus ab Erasmo Rungen latrice; Petri et Pauli est terminus solutionis. 1 ℥ 4 β von landthure hujus anni.

De frumento vendito: 576 ℥ 9 β 6 ℥ .

277 ℥ 4 β pro 38 et dimidio choris tritici, venditis Paulo Baren quemlibet chorum 9 marcis. 230 ℥ 8 β recepimus a Christophero Eyken, cui venditi sunt 36 chori tritici, quolibet choro 8 marcis vendito. 51 ℥ pro 7½ choris tritici recepimus a Frisone quodam Algario Helmes, quolibet choro 8½ marcis vendito. 17 ℥ 17 β 6 ℥ pro 2½ choris 2½ vasis tritici, vendito quolibet choro 8½ marcis Hinrico Hintschen.

36

Recepta ad muniendam civitatem: Nihil. Vide alibi.

Recepta in generali: 752 ₧ 12 β.

600 ₧ soluta sunt per Lubicenses juxta contractum de novo fossato de termino Iohannis per legatos nostros in conventu civitatum Anze. 1 ₧ 12 β pro appellatione Petri et Georgii
 5 Willers. 139 ₧ recepimus a Stadensibus et Buxtehudensibus pro taxa eorundem ad visitationem emporiorum et collegiorum mercatorum Germanice Anze, comprobata anno 1540. 1 ₧ 12 β pro appellatione Iaspari Heitman. 1 ₧ 12 β pro appellatione Evert van Bergen. 1 ₧ 12 β pro appellatione Petri
 10 Schulten. 1 ₧ 12 β pro appellatione Heidenrici Willers. 1 ₧ 12 β pro appellatione Elisabet Bekendorpes. 4 ₧ de navium mercede in Alstria.

De pecunia supra censum ad foedus evangelicum conversa: Nihil.

15 De pecunia supra censum ad structuram fortaliciorum et ad apparatus bellicum comparandum: 15,200 ₧.

4000 ₧ hoc anno in festo cathedrae Petri a Ioachimo Rantzouwen in Pothlose supra alt(er)am summam, quam Trium regum
 20 apud senatum collocavit praeterito anno, adhuc sumpta sunt, de quibus eidem quotannis pendentur in termino Trium regum 240 ₧, juxta literas sigillatas. 1600 ₧ sumpta sunt eodem tempore adhuc supra censum a Nicolao von der Wisch in Gronholt, de quibus pendentur eidem 96 ₧ in
 25 termino Trium regum, juxta literas sigillatas. 5600 ₧ in 7000 marcis summae capitalis sumpta sunt hoc anno in termino Trium regum in Kyle ab Eynwalde Sehestedhe in Krummendyke, juxta literas sigillatas. 4000 ₧ sumpta sunt eodem tempore et loco ab Otthone Sehesteden, Eynwaldi
 30 fratre, habitante in Rendeszborch, de quibus pendentur eidem annue 240 ₧ in termino Trium regum. Et hae duae praeecedentes summae conversae sunt ad apparatus bellicum, quae, si a contributionibus civium camerarie persolvantur, rursum nobilibus suprascriptis redimentur.

35 De restancia contribucionis: Nihil.

Recepta ad fortalicia civitatis: 2128 ₧.

480 ₧ recepimus e parochia divi Petri a juratis et sunt

soluta domino Hyeronimo Bissenbeken. 240 ₧ recepinus e
 parochia divi Petri a juratis et sunt soluta domino Ioachimo
 Moller ad usum valli ante resendam. 480 ₧ recepta sunt
 e parochia divae Catherinae, soluta camerariae. 400 ₧ soluta
 sunt camerariae et recepta e parochia divi Iacobi a juratis. 5
 400 ₧ recepta et soluta sunt a gazophilatio pauperum domino
 Ioachimo Moller senatori ad vallum ante resendamme. 32 ₧
 contributa sunt adhuc per provisores sancti Georgii curiae
 et soluta domino Ioachimo Moller ad usum valli ante resen-
 damme. 16 ₧ per eosdem dominos sancti Georgii ad eundem 10
 usum et ad usum der stortekaren.

Recepta de contributione civium collecta anno
 1549 ad exolvendos redditus in Kyle et solvendam
 summam capitalem domino Iohanni Rantzouwen:
 13,049 ₧ 17 β.

15

3262 ₧ 16 β praesentarunt dominus Hyeronimus Bissenbeke,
 senator, Borchardus Boeningk, Herman Lohrman, Ioachim
 Brandt et Bartholomeus Goetkens, cives, e parochia divi
 Petri. 4000 ₧ praesentarunt dominus Gerardus Nygebur,
 senator, Paulus Vaget, Sebastianus van Winthem, Ioachim 20
 Meyger et Iohannes Hanses, cives, e parochia divi Nicolai.
 3421 ₧ 12 β praesentarunt dominus Luderus Schulte, senator,
 Christianus Revelrey, Herman Wetken, Petrus Mule et Ker-
 sten Hoffstede e parochia sanctae Catherinae. 1640 ₧ 3 β
 praesentarunt dominus Iohannes Wetken, senator, Herman 25
 van Huthlem, Georgius Witte, Bernardus Schroder et Io-
 hannes Bekeman e parochia sancti Iacobi. 725 ₧ 6 β recepta
 sunt de contributione civium per dominum Luderum Schulten
 senatorem e parochia sancti Nicolai et Catherinae ad usum
 pulveris sulphurii et globorum. 30

Recepta de acciza civium ad solvendos red-
 ditus et summam capitalem: 8386 ₧ 12 β 6 ⷰ.

7867 ₧ 3 β praesentarunt camerariae de acciza civium dominus
 Hermannus Schele, senator, et dominus Iohannes Wetken et
 Mattheus Moer, Nicolaus Farenholt, Ioachimus Davorde et 35
 Nicolaus Korvemaker, cives. 519 ₧ 9 β 6 ⷰ praesentata came-
 raria(e) ut residuum accizae per dominum Hermannum Schelen,

senatorem, Nicolaum Farenholt et Ioachimum Davorden *).

Summa summarum totius libri expositorum:
78,908 ₧ 17 β 7 ⷰ.

Ultra praescripta domini camerarii praesen-
5 tabunt: 10,773 ₧ 5 β in tabula; 1996 ₧ 19 β in foliis
restantiarum; 2674 ₧ 4 β 10 ⷰ in promptis apud curiam
structurae; 13,127 ₧ 3 β 2 ⷰ in paratis; 122 ₧ 8 β in 136
ulnis secti lapidis; 6719 ₧ 10 β in 429 choris 8 modiis 1 vase
siliginis, videlicet 293 choris 5 vasis ad 22 ₧ et 56 choris
10 6 modiis ad 12 ₧ et 80 choris ad 6 ₧ computatis; 16,163 ₧
19 β ad expeditionem in terram Haderiam: Summa hujus
51,577 ₧ 9 β.

397 ₧ 14 β in 82 lastis Segebergensis calcis non combusti;
63 ₧ pro 12 choris combusti calcis; 21 ₧ in 8 lastis Hillige-
15 lander kalck, qualibet lasta 3 marck; 13 ₧ 12 β in 17 lastis
leszekalckes; 302 ₧ 9 β in 72 choris calcis Berlinensis in
curia structurae; 420 ₧ pro 100 choris calcis, quolibet choro
4 ₧ 4 β empto, jacente apud domum laterum: Summa
hujus 1217 ₧ 15 β.

20 Summa praesentandorum hujus anni: 52,795 ₧ 4 β.

*) Summa secundae partis libri receptorum: 54,196 ₧ 9 β 11 ⷰ.

1549.

EXPOSITA.

Anno Domini 1549 domini Meine de Eitzen et Georgius de Holte, camerarii civitatis Hamburgensis, exposuerunt infrascripta ad usum civitatis ejusdem. 5

Ad structuram: 3696 ₰ 15 β 10 ḷ.

10 ₰ vormide 6 fabris et 4 serratoribus. 3 ₰ 3 β vormide
7 fabris. 13 ₰ 8 β decem fabris vermede. 57 ₰ 12 β pro
1 lasta 2 tunnīs wagenther. 80 ₰ 10 β pro 4 lastis 1 tunna
pīcis. 38 ₰ pro 3150 fascēs(!) wīdenbusch. 126 ₰ 15 β 2 ḷ 10
pro 15½ schippunt et 6½ lispunt bliges. 15 ₰ 11 β 8 ḷ pro
85 ₰ cupri ad usum curie comparati. 1 ₰ 1 β 4 ḷ pro
victualibus ad Carnisprivium mercenariis in curia structurae.
10 β 2 ḷ ad Pantaleonem. 3 ₰ 17 β 10 ḷ pro victualibus
ad erigendam domum fusoris. 8 ₰ 16 β Frederick Hoyers 15
waninge buten und bynnen antostrikende. 25 ₰ 12 β 2 ḷ
conversa sunt ad reparationem cannalium inter domum
schafferhuse et domum domini Alberti Hackemans in plum-
beis luminibus. 1 ₰ 11 β pro reparatione fenestrarum.
97 ₰ 11 β 6 ḷ expēsa sunt per dominum Ioachinum Holt- 20
husen ad construendam cloacam ante Winserbohm. 48 ₰
8 β soluta corrigiatori Bernardo Iuteman pro diversis corrigiis
ad usum curiae structurae juxta ipsius computum. 21 ₰
soluta Tymme Vocken doliatori pro diversis juxta ipsius
computum. 65 ₰ soluta sunt funifici Iohanni Smidt pro 25
diversis funibus ad usum curiae structurae juxta ipsius
computum. 3 ₰ 3 β vormedhe. 10 ₰ 6 β 6 ḷ pro 354 ₰
plumbi. 46 ₰ pro caminis soluta figulo juxta computum
structurarii. 12 ₰ 8 ḷ pro canalibus. 4 ₰ 5 β 4 ḷ tornatori.
5 ₰ 10 β dem coppersmede. 5 ₰ 9 β 3 ḷ dem apengeter. 30
3 ₰ 16 β 10 ḷ deme kramer.

Pro lignis: 3086 ₧ 10 β 6 ḡ.

- 96 ₧ pro 200 Merkische et 200 Magdeburgische delen soluta Paulo Mulratt. 177 ₧ 12 β pro 740 furen latten et 60 stucke furenholt soluta Iohanni Blankenfelde. 180 ₧ pro 6 sexa-
 5 genis eiken delen, quamlibet petiam 10 β, solutum Petro Brandt. 1925 ₧ 14 β 9 ḡ pro lignis quercinis diversis, videlicet 183 snidebolme, 559 balcken, 130 langelholter, 347 sparen und andere pale und holter, juxta computum structurarii. 316 ₧ 4 β pro 527 delen soluta Reinholt Kuppenmaker.
 10 15 ₧ 4 β pro 100 delen soluta Ulrico Wagenfur. 24 ₧ 16 β pro 11 vadem bokenholtes ad usum praetorii. 126 ₧ pro 97 maste furen et 5 eyken holtes soluta Hinrico Moller. 101 ₧ 7 β pro lignis quadratis emptis ad curiam structurae juxta computum structurarii. 8 ₧ 4 β pro 4 vadem boken-
 15 holtes. 12 ₧ 5 β pro naven et vellichholt. 303 ₧ 3 β 9 ḡ pro diversis victualibus ad adferendum ligna de curia structurae exposita.

Pro equis, feno et avena ad curiam structurae:

- 898 ₧ 7 β 11 ḡ.
 20 36 ₧ 2 β 9 ḡ pro 4196 manipulis straminum. 400 ₧ 8 β 6 ḡ pro 61 choris 7 vasis avene diversi precii. 27 ₧ 18 β pro equo a Thonniges Benidt comparato. 73 ₧ 3 β 2 ḡ pro hura des howlandes et expensis circa collegendum fenum factis. 38 ₧ 15 β pro equo castanei coloris empto a Petro
 25 Morinck ad usum curiae structurae. 280 ₧ 14 β 4 ḡ pro 37½ choris 1 himpten haveren ad curiam structurae. 26 ₧ 1 β 2 ḡ pro snidestro. 16 ₧ 3 β pro equo empto a Dethlevo Fursen.

Pro cemento ad structuram civitatis: 134 ₧

- 30 7 β (!).
 259 ₧ 7 β 6 ḡ pro 53 choris 2 vasis cementi conversa (!) ad structuram civitatis.

Pro ferramentis: 943 ₧ 5 β 3 ḡ.

- 52 ₧ 1 β 6 ḡ pro 8787 ferreis clavis comparatis a civi in
 35 Mollen. 76 ₧ 5 β 4 ḡ pro diversis ferramentis ad usum curiae structurae soluta Cylliaco Sengestaken. 22 ₧ 13 β 6 ḡ pro ferramentis soluta eidem ad diversa offora (!). 27 ₧ 10 β 8 ḡ

ad domos prope forum piscium. 190 ₰ 5 β 7 ᶗ pro diversis
ferramentis ad usum diversorum aedificiorum senatus juxta
computum Cilliaci Sengestaken fabri suptilis. 50 ₰ 12 β pro
ferramentis ad usum domorum tinctorum soluta eidem.
337 ₰ 18 β 4 ᶗ soluta sunt Borcherdo Zelle fabro grosso pro 5
diversis ferramentis juxta ipsius computum. 86 ₰ 15 β 4 ᶗ
pro veteribus et novis gumphis juxta computum ejusdem
fabri grossi. 19 ₰ 10 β pro farramentis (!) ad curiam struc-
turae soluta Iohanni Graven fabro grosso juxta ipsius com-
putum. 79 ₰ 13 β pro diversis clavis ferreis ad usum curiae 10
structurae comparatis per structurarium juxta ipsius computum.

Pro scheverstein: 15 ₰ 18 β.

12 ₰ 8 β pro 4000 asterichs emptis a Dirico Koster. 3 ₰ 10 β
pro 1000 asterichs ad sacellum senatus in templo Iohannis.

Pro quadratis: Nihil.

Pro concavis: 233 ₰ 11 β.

17 ₰ 4 β pro 2000 amplis lateribus comparatis a Iohanne
Gusevoth. 200 ₰ 9 β pro 38,000 1 quarter dackstens ad
diversa edificia conversis.

Ad structuram domorum laterum: 68 ₰ 9 β 1 ᶗ. 20
48 ₰ 9 β 2 ᶗ pro reparatione domus in Lembrock juxta
computum structurarii facta. 10 β 5 ᶗ pro victualibus ad
usum Lembrock. 19 ₰ 9 β 6 ᶗ pro ferramentis ad usum
pramonis et aliarum rerum soluta Borcherdo Zellen fabro
grosso. 25

Pro lapidibus sectis: 60 ₰.

60 ₰ soluta sunt Hinrico Svavenberch pro 500 pedibus la-
pidis secti Emedensibus (!) ad usum curiae structurae.

Pro carbonibus: 91 ₰ 4 β 10 ᶗ.

39 ₰ 19 β 5 ᶗ pro 131½ saccis carbonum, computatis ex- 30
pensis, ad usum structurarii. 48 ₰ 7 β pro 154½ saccis
carbonum. 2 ₰ 18 β 5 ᶗ pro victualibus.

Pro equis: 872 ₰ 8 β 6 ᶗ.

77 ₰ 10 β pro equo castanei coloris empto a domino Mat-
thia Reder et donato duci Augusto Saxoniae. 62 ₰ soluta 35
Iohanni Kützenberch pro equo castanei coloris empto ab eodem.
45 ₰ 10 β pro equo empto a domino Dithmaro Kolen.

- 17 ℥ 16 β 6 ℥ pro equo castanei coloris empto ab Heynne van Luneborch. 46 ℥ 10 β soluta Iohanni vam Have pro equo casteno (!) coloris Billenwerder. 46 ℥ 10 β pro fusco equo empto a Nicolao Monnick. 62 ℥ pro equo fusco comparato a domino
- 5 Ditmaro Koel. 40 ℥ 6 β pro equo castanei coloris empto a Iacobo Crutzenack. 62 ℥ pro equo brunrot comparato a Iohanne Fredericks. 34 ℥ 2 β pro equo quodam empto per dominum Dithmarum Koll prothocoonsulem. 100 ℥ 15 β soluta sunt domino Alberto Hackeman pro equo fusco, qui donatus est
- 10 domino Mangno duci Magnopolensi, qui ab eodem domino Alberto emptus fuit. 142 ℥ 12 β pro duobus equis nigri et castanei coloris emptis per dominum Albertum Hackeman. 134 ℥ 17 β pro tribus equis emptis per dominum Albertum Hackeman juxta ipsius computum.
- 15 Pro havena: 670 ℥ 7 β 5 ℥ .
 13 ℥ pro diversis ferramentis soluta Cilliaco Sengestaken fabro subtili. 453 ℥ 15 β 9 ℥ pro 94 choris 4 modiis avenae comparatis ad usum stabuli dominorum per dominum Albertum Hackeman juxta ipsius computum. 30 ℥ 19 β pro
- 20 snidestro et stramine. 17 ℥ 12 β pro victu juvenis stabuli soluta Frederico Hoyers. 12 ℥ 6 β pro vestitu familiae. 5 ℥ 6 β vor bessemrysze. 69 ℥ 17 β 8 ℥ pro frenis lupais et aliis expositis ad usum stabuli, et est in eadem summa computatum, quod solutum est corrigiatori de anno preterito
- 25 juxta computum domini Alberti Hackemans. 11 ℥ 15 β pro medicamentis equorum, solutum Iacobo Krusenack. 3 ℥ 2 (β) Dionisio vam Holte pro ocreis. 52 ℥ 14 β pro 6 choris 2 schepel avenae.
- Vigilibus: 8 ℥ .
- 30 4 ℥ Iurgen Harsze. 4 ℥ Ioachim Koeler.
 Ad elemosinam Britzendorp: 16 ℥ .
 2 mal 8 ℥ Martino Gobel.
 Commende Abel Meltzing: 15 ℥ 4 β .
 8 ℥ soluta domino Ioachimo Moller nomine filii. 7 ℥ 4 β
- 35 soluta eidem.
 Catherine Knubben: 20 ℥ .
 20 ℥ soluta Iohanni Boetker per Ratkinum Rützenberch.

Bonsackes: 16 ₧ soluta Martino Gobell.

Testamentum Simonis de Utricht ad bardesas:
8 ₧.

Testamentum Bernhardi van der Heide ad con-
vivium Corporis Christi: 8 ₧. 5

Stipae domini Henrici Abbendorp: 12 ₧.
12 ₧ distributa sunt per Diricum Reymers famulum came-
rariae.

Commendae magistri Ioannis Kloet: 12 ₧.
12 ₧ soluta domino Ioachimo Moller nomine Everhardi filii. 10

Commendae Twestrengen: 23 ₧ 4 β.

Redditus in iudicio: 40 ₧.

Ad naves civitatis: 693 ₧ 11 β.

600 ₧ soluta sunt Georgio Volckmers pro nova navi tun-
narum, emptā ab eodem. 9 ₧ 12 β pro 6 tannis ters ad 15
reparandum naves conversis. 8 ₧ 4 β pro 3 tannis picis ad
naves et pramonēs. 6 ₧ 18 β 4 ⚭ pro victualibus ad repa-
randum navim tunnarum exiguam. 22 ₧ 1 β 4 ⚭ pro nova
parva navi tunnarum reficienda per Ernestum Puth. 3 ₧
4 β 8 ⚭ pro ferramentis soluta Cilliaco Sengestaken fabro 20
subtili. 31 ₧ 1 β 6 ⚭ pro diversis ferramentis ad usum
navium tunnarum juxta computum Borchardt Zellen fabri
grossi. 5 ₧ 6 β 11 ⚭ pro funibus soluta Iohanni Smidt
funifici. 2 ₧ 9 β vor 2 boete tho bragen. 4 ₧ 14 β de
touwe to terende. 25

Ad vias et semitas: Nihil.

Pro censu adempto: 588 ₧ 3 β.

480 ₧ super censum tradita sunt Iohanni van Holte, de
quibus pendet quotannis in termino Michaelis 28 ₧ 16 β,
juxta ipsius literas sigillatas. 108 ₧ 3 β in literis sigillatis 30
in hereditate Baltazari Meynsen, Iohannis Baptistae persol-
venda, praesentarunt domini decimi denarii Nicolaus van
der Hoyer et Gerardus Nygebuhr.

Pro censu redempto: 8000 ₧.

8000 ₧ redempta sunt domino Iohanni Rantzouwen equiti 35
aurato, quae ab eodem cameraria diversis temporibus super
censum acceperat, et literae sunt ab eodem receptae.

Ad reisas dominorum: 1944 ₧ 13 β 3 ḡ.

- 25 ₧ 18 β 5 ḡ pro sumptu dominorum Petri de Sprekelsen et Dithmari Kolen prothoconsulum et Meynonis de Eytzen senatoris in Bargerdorp ad consulendum de munienda arce
 5 eadem. 8 ₧ 16 β 6 ḡ pro expensis factis in Boytzenborch ad prosequendum Baltzer Schulten per dominum Gerardum Nigebuer. 33 ₧ 10 β 6 ḡ pro sumptu ejusdem misso in Ritzebuttel juxta suum computum. 7 ₧ 6 β 6 ḡ pro sumptu dominorum Matthiae Reders prothoconsulis et Georgii vam
 10 Holte missorum in Wulkeszfelde ad Casparum Bockwolden. 2 ₧ 18 β pro sumptu Martini Gäbel in Svartenboke. 1 ₧ 12 β domino Dithmaro Koelen in Tollenspiker. 20 ₧ 3 β pro sumptu dominorum Petri de Sprekelsen et Dithmari Kolen, prothoconsulum, Meynonis de Eytzen, Laurenti Nyge-
 15 burs, senatorum, et Iohannis Ritzenberch, prothonotarii, missorum in Wedell ad liberandas merces detentas in nundinis Stadensibus. 8 ₧ 17 β 4 ḡ pro sumptu Iohannis Ritzenberges secretarii in eadem causza missi in Stade. 8 ₧ 8 β Iohanni Ritzenberch in Lubeck in negotio controversiae Luneburgensis
 20 et Interim. 17 β eidem Iohanni Ritzenberch in Bramstede. 7 ₧ 6 β pro sumptu Martini Gobell misso in Lubecam. 35 ₧ pro sumptu domini Laurentii Nygeburs senatoris et capitanei Henrici van Sesterszflete una cum 38 equis, qui exceperunt filiam regis Daniae, uxorem domini Augusti ducis
 25 Saxoniae, in territorio senatus. 10 ₧ 16 β pro sumptu domini Dithmari Koell, syndici, et Gerardi Nygeburs in Elscheborch ad dietam cum consiliariis ducis Saxoniae celebratam. 401 ₧ 4 β pro sumptu domini Francisci Pffeilen doctoris et syndici missi in Sphyr ad constituendum in locum defuncti domini
 30 doctoris Frederici van Lamme alium advocatum et procuratorem. 1008 ₧ pro sumptu dominorum Petri de Sprekelsen et Dithmari Koell, prothoconsulum, Laurentii Nygeburs et magistri Alexandri Spheis, secretarii, in Lubecam ad dietam civitatum anzae. 363 ₧ pro sumptu dominorum Petri de
 35 Sprekelsen, Georgii Platen, prothoconsulum, Laurentii Nygeburs et Iohannis Ritzenberges in Lubecam ad dietam celebratam cum Luneburgensibus, Stadensibus et Buxtehudensibus.

Ad reisas capitanei et satellitum: 48 ₰ 5 β 10 ḡ.
 19 ₰ 19 β pro sumptu Frederici Hoyers et aliorum equestrium
 in assecuratione vie facto. 1 ₰ 4 ḡ pro sumptu Mathie
 Vicken in Luneborch. 5 ₰ 10 β pro sumptu equi, qui Lu-
 becae remanserat relictus ab Ulrico. 12 β pro sumptu Her-
 manni Mollers misso in Tritow. 2 ₰ 16 β 6 ḡ pro sumptu
 Frederici Hoyers misso in Bredenborch. 8 ₰ consumpsit
 Adam van Collen missus ad legatos nostros in Copenhagen
 ad regiam majestatem missus in causa expeditionis militum
 in Angliam. 8 β Hinrico Arendes in Bramsteden. 8 β Ni-
 colao Iohansen in Louwenborch. 3 ₰ 8 β pro sumptu
 equitum familiarium emissorum ad perquirendos latrones.
 2 ₰ Georgio Warneken pro augmento, quod suum ipsius
 equum equitaverat. 2 ₰ 13 β Otthoni Schouwenborch in
 Kylo ad Matthiam Knutzen. 1 ₰ 11 β Iohanni Mekelenborch
 in Zelle. 4 β Lambert Boeselman in Bergerdorp.

Cursoribus: 178 ₰ 1 β 9 ḡ.

2 ₰ 15 β cursori adferenti salvum conductum e Zellis Iubi-
 late. 1 ₰ 2 β Iohanni Autken misso in Bredenborch et
 Bonencamp ad dominum Iohan Rantzo. 13 ₰ 3 β 6 ḡ
 Henrico Keiser misso in Copenhagen ad regem. 1 ₰ 6 β
 Anthonio cursori in Sverin. 11 ₰ 10 β Andree Stossel usque
 Brussel. 16 β Hans Graveman in Lubeck. 4 ₰ 17 β Confado
 Keiser in Halle. 11 ₰ 14 β Ioachimo Mekelnborch misso
 in Spiram. 1 ₰ Anthonio tabellario ad ducem Magnopo-
 lensem. 1 ₰ 4 β Georgio Keiser in terram Hadeleriam.
 12 β eidem in Louwenborch. 24 ₰ 16 β Ulrico cum literis
 in Copenhagen famulo equestri. 8 β propinata tabellario
 marchionis Brandenburgensis. 6 ₰ 14 β 9 ḡ pro diversorum
 tabellariorum mercede soluta per dominum Dithmarum Kolen
 prothoconsulem. 1 ₰ 4 β Otthoni Schouwenborch in Lubeck.
 6 β cuidam cursori in Buxtehude. 16 β Dirico tabellario in
 Lubeck. 2 ₰ 15 β cursori in Zellis pro salvo conductu nun-
 dinarum Michaelis. 1 ₰ 12 β Conrado Keiser in Zcellis.
 1 ₰ 12 β eidem in Brehmen. 9 ₰ 6 β Simoni Sturman versus
 Copenhagen. 3 ₰ 4 β Iohanni Schart in Magdeburg. 2 ₰
 Simoni Sturman misso in Kyll et domino Iohanni Rantzow.

- 12 β eidem versus Luneborch. 15 β Iurgen Keiser in Lubeck. 1 $\mathfrak{R}$ 12 β eidem bis misso in Lubeck. 1 $\mathfrak{R}$ 12 (β) eidem pro sumptu in Zellis. 1 $\mathfrak{R}$ 4 β Iacob Bordeman in Bremen. 7 $\mathfrak{R}$ 8 β Simoni cursori misso ad episcopum Coloniensem et
- 5 comites e Schowenborch. 1 $\mathfrak{R}$ Hans Graman versus Kyle. 1 $\mathfrak{R}$ 12 β Simon in Brehmen. 10 $\mathfrak{R}$ 17 β Iacobo Bordeman misso ad electorem Brandenburgensem. 16 β Simon Sturman in Lubec. 2 $\mathfrak{R}$ 8 β Simoni misso ad ducem Saxonie et Ritzebuttel. 12 $\mathfrak{R}$ 8 β Simoni cursori misso ad electorem
- 10 Brandenburgensem, Magnopolensem et Saxonie principes. 1 $\mathfrak{R}$ 4 β Conrado Keiser in Brehmen. 1 $\mathfrak{R}$ 11 β nuncio caesareo Sphirensi in causa Casselmans. 2 $\mathfrak{R}$ 8 β pro fenestra et signo civitatis donatis magistro Adolpho secretario Deventriensi. 12 β cursori in Kyll. 15 β 6 $\mathfrak{s}$ propinata
- 15 nuntio, qui adtulit literas a legatis nostris ad imperatorem missis. 1 $\mathfrak{R}$ Conrado Keiser in Trittow et Boyetzenborch. 3 $\mathfrak{R}$ 4 β Symoni Sturman ad ducem Adolphum in Gottorp. 1 $\mathfrak{R}$ 12 β Iacobo Bordeman in Kyll. 1 $\mathfrak{R}$ 11 β Symoni Sturman in Lubeck. 1 $\mathfrak{R}$ 8 β Symoni Sturman in Lubecam.
- 20 1 $\mathfrak{R}$ 4 β Hinrico Geistneyger in Kyll. 6 β donati cuidam tabellario. 1 $\mathfrak{R}$ 4 β Conrado Keiser in Bremam. 1 $\mathfrak{R}$ 12 β Symoni Sturman in Lubeck. 16 β Andree Stoessel in Lubecam. 16 β Simoni Sturman in Lubecam. 1 $\mathfrak{R}$ 11 β collata ad mercedem Andree Stoessels miszi per alios in
- 25 Lubecam. 15 β Conrado Keiszer in Lubecam. 3 $\mathfrak{R}$ 2 β Andree Stoessel in causa religionis misso in Iuterbuck. 12 β Outken cursori in Segeberge. 1 $\mathfrak{R}$ 12 β Simoni Sturman ad Magnum ducem Saxoniae. 1 $\mathfrak{R}$ 4 β Conrado Keiser in Lubeck. 1 $\mathfrak{R}$ 5 β pro sumptu cujusdam missi ad lateres procurandos.
- 30 Secretis nunciis: Nihil.
- Summa summarum omnium reddituum intra et extra civitatem: 7224 $\mathfrak{R}$ 15 β .
 Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Michaelis: 3846 $\mathfrak{R}$ 12 β .
- 35 Studio Rostochiensi: 8 $\mathfrak{R}$ soluta Conrado Pegel per Iohannem Kroen. Eidem: 6 $\mathfrak{R}$ per dominum Iohannem van Sprekelsen. Vicarie domini Hinrici de Harcheden: 2 mal 17 $\mathfrak{R}$ 12 β soluta

d(omino) Iohanni Aepino. Vicariae domini Heinonis de Hacheden: 2 mal 9 ℥ 12 β (soluta Sanderi; dominus Iohannes a Sprekelsen recepit). Eidem: 4 ℥ soluta eidem Sanderi. Elemosine ad sanctum Spiritum: 8 ℥ soluta Martino Iessen. Commendae Tytken Gutzen: 7 ℥ 8 β soluta Martino Gobell. 5 Dorotheae Krummendikes: 60 ℥ soluta viduae domini Henrici vam Broke. Beneficio domini Gerardi Arendes in Brunshwig: 2 mal 14 ℥ 8 β soluta Dethlevo Langebeken. Anne Bockholtes: 2 mal 18 ℥ (soluta domino Ioachimo Moller (nomine) filii Ioachimi). Anne Bockholtes, nunc Marienwolde: 42 ℥ soluta 10 in vim quitantie Iohanni Kop. Domino Iohanni Grunholt: 48 ℥ per Diricum famulum camerarie. Commendae sancti Andree in ecclesia sancti Nicolai: 12 ℥ 16 β soluta Martino Gobell. Vicarie domini Ioannis de Raden: 16 ℥ 16 β soluta Petro Mulen nomine filii. Eidem: 8 ℥ soluta eidem Petro Mulen 15 nomine Petri Mulen possessoris. Hans Drewes: 40 ℥ soluta monachis Segebergensibus juxta quitantiam. Nicolao Witten: 40 ℥ per Iohannem Roden. Prebende doctorali: 32 ℥ soluta domino doctori Iohanni Aepino. Elsabe van der Hoye: 40 ℥ Hermanno Kroger per Hermannum Wetken. 20 Domino Iohanni Wetken: 2 mal 10 ℥, Hermannus filius recepit. Cathrine van Zeven: 44 ℥ per Diricum famulum camerarie. Domino Iohanni de Sprekelsen: 24 ℥ soluta relicte domini Iohannis Wetken per filium. Alleken vam Loe: 12 ℥ soluta domino Iohanni de Sprekelsen nomine 25 fraternitatis 12 apostolorum. Vicariae Biethorst ad sanctum Petrum: 6 ℥ soluta domino Ioanne a Sprekelsen. Curie sancti Georgii: 42 ℥ 8 β soluta patrifamiliae Wandalo. Horis beate Mariae ibidem: 28 ℥ soluta eidem patrifamilias. Praebende lectorali: 32 ℥ soluta domino Iohanni Aepino 30 doctori. Ioachim Wittorp: 80 ℥ Bartholomeus Gotkens recepit. Domino Vincentio Moller: 48 ℥ soluta testamentariis magistri Ioannis Reyneken. Domino Ioanni Cloet: 6 ℥ soluta domino Iohanne a Sprekelsen. Domui sancti Georgii: 20 ℥ soluta eidem per provisorem. Beken Framen: 35 8 ℥ eidem praesenti. Curiae sancti Spiritus: 12 ℥ soluta Georgio van Winthem. Domino Gerardo vam Holte: 24 ℥

- soluta Cecilie Reinsdorps. Testamento domini Nicolai Schulten: 18 ₧ soluta d(omino) Aepino. Iohanni et Hinrico Garlop: 60 ₧. Otto vam Campe: 24 ₧ soluta Francisco Fresen praesenti. Domino Brandt Schmit: 80 ₧ soluta in
- 5 vim quitantiae. Magistro Iohanni Cloet: 12 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Domino Gerhardo vam Holte: 40 ₧ soluta Ceciliae Reinstorpes. Testamento Metken vam Busche: 14 ₧, receptum per Iohannem Ritzenberch. Vicariae in capella sanctae Elisabeth: 6 ₧ soluta Iohanni Ritzenberch secretario. Eidem: 5 ₧ 8 β soluta eidem Iohanni Ritzenberch. Commendae sancti Iacobi: 13 ₧ 16 β. Testamento Heinonis de Daberholl: 6 ₧. Memorie in Summo: 2 mal 60 ₧ soluta domino Marquardo Kron. Conventui biguttarum in Hamborch: 48 ₧ soluta Liborio Hoppen
- 15 nomine earundem. Religiosis in Marienwolde: 36 ₧ in vim quitantie Iohanni Cop. Domino Henrico Ritzert: 80 ₧, receptum per dominum Luderum Schulten. Domino Theodoro Elser: 80 ₧. Commende ad sanctum Georgium domini Werner Hintzen: 7 ₧ 4 β soluta provisorii. Thome Koppen:
- 20 12 ₧ soluta domino Hinrico Schulten per Petrum Wissen in vim quitantiae. Domino Iohanni Wetken: 40 ₧ soluta Luce Bekeman nomine Berndt Frotzen. Vicariae domini Henrici Schlaggen: 24 ₧ soluta Iohanni Ritzenberch. Domino Iohanni Rantzouwen *): 120 ₧. Commendae Hans Hartiges:
- 25 9 ₧, per dominum Iohannem Schulten receptum. Anne Bestenborstels: 30 ₧ soluta domino Gerlevo Langebeken. Conventui biguttarum in Hamborch: 17 ₧ 12 β, per Liborium Hoppen receptum. Calende in Summo: 28 ₧ soluta a domino Ioanne Sprekelsen. Petro Rover: 40 ₧ soluta ejusdem
- 30 heredibus per Ioachim Hertiges. Testamento Lutke Buringes: 16 ₧, receptum per Iohannem Ritzenberch. Eidem testamento Lutken Buringes: 16 ₧, receptum per Iohannem Ritzenberch. Agnetae relictæ Brandonis Schmits: 128 ₧ soluta in vim quitantiae. Elsabae relictæ domini Henrici
- 35 Gerdes: 128 ₧ soluta in vim quitantiae. Stipendio magistri

*) Vacat.

Mauritiū Witten: 24 ₧ soluta per magistrum Symonem juxta
 quitantiam. Alteri Stipendio magistri Mauritiū: 24 ₧ soluta
 in vim quitantiae. Vicariae sancti Iacobi ad altare sanctae
 Crucis: 8 ₧. Annae Hugen: 60 ₧ soluta ejus heredibus per An-
 dream Schulten. Domino Casparo van Schoneck: 60 ₧ soluta ⁵
 ejus heredibus in vim quitantiae. Domino Henrico Garlop:
 80 ₧ soluta eidem per Lutken Schrader. Everhardo Hugen:
 48 ₧ soluta eidem per Hinricum Arendes. Testamento Con-
 radi Maneken: 6 ₧ soluta domino Ioachimo Moller. Com-
 mendae altaris sanctae Catharinae: 6 ₧ soluta domino ¹⁰
 Ioachimo Wullenwever in Perleberge: 30 ₧ soluta in vim
 quitantie. Arnolfo Hentzke in Perleberge: 30 ₧ soluta in
 vim quitantie. Commendae in templo sancti Petri: 3 ₧ 12 β
 soluta filio Godtfridi Walraven. Domui sancti Georgii:
 160 ₧ soluta patrifamilias Wandalo. Domino Gerkino ¹⁵
 Pawell: 72 ₧, receptum per Christofferum a Wynten in vim
 quitantiae. Domino Georgio Tobingk: 40 ₧ soluta in vim
 quitantiae. Casparo Fuchs: 60 ₧; ejus frater Valentinus
 recepit et dedit quitantiam. Liberis domini Alberti Westeden:
 12 ₧ soluta per Diricum famulum. Commendae sanctae ²⁰
 Apoloniae in Summo: 6 ₧. Abel Bockwolden: 24 ₧ soluta
 Thome Eyken ejusdem marito. Commendae prepositurae:
 10 ₧ 2 β solutum Gabrieli Schroder et receptum per Mathiam
 Wetken. Fabricae in Summo: 13 ₧ 16 β soluta domino
 Hinrico Stuen. Domino Marco et magistro Ioachimo Lusz- ²⁵
 kouwen: 180 ₧ soluta eisdem per Iohannem Kron. Georgio
 Vageth: 12 ₧ soluta sunt Georgio Vageth praesenti. Domino
 Casparo Schoneck: 60 ₧ soluta ejus liberis in vim quitantie.
 Agnetae relictæ Brandonis Schmit: 54 ₧ soluta in vim
 quitantiae. Domino Gerekinio Pauwel: 157 ₧ 10 β soluta ³⁰
 eidem per Christofferum a Wynten in vim quitantie. Do-
 mino Georgio Tobinge: 80 ₧ soluta heredibus in vim qui-
 tantie. Iuratis divi Petri in Buxtehude: 240 ₧ soluta in vim
 quitantiae. Domino Gerekinio Pauwel: 72 ₧ soluta in vim
 quitantiae. Franciscus a Dassel: 40 ₧ soluta eidem in vim ³⁵
 quitantie. Curiae sancti Georgii: 16 ₧ soluta patrifamilias
 Wandalo.

Redditus perpetui in Hamborch Ioannis et Nativitatis: 3222 ₧ 11 β.

- Vicariae domini Heinonis de Hachede: 2 mal 6 ₧ 8 β (soluta d(omino) Aepino). Commende domini Simonis de Utrecht:
- 5 8 ₧ soluta viduae domini Iohannis Rodenborges nomine filii. Eidem: 9 ₧ 12 β soluta filio domini Iohannis Rodenborges possessori. Domui hospitalis sancti Spiritus: 6 ₧ 8 β, receptum per Remsteden. Testamento domini Iohannis Bennin: 64 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Commendae
- 10 ad sanctum Georgium: 6 ₧ soluta Georgio van Winthem. Domino Henrico Moller: 24 ₧ soluta Ioachimo Salszborch per Diricum famulum. Domino Ioanni de Sprekelsen: 16 ₧. Domino Alberto Lutowen: 2 mal 16 ₧ soluta juratis in Mollen in vim quitantiae. Geisken Reinstorps: 2 mal 100 ₧
- 15 (soluta heredibus, soluta Paulo Rumhert). Domino Henrico Moller: 48 ₧ soluta Ioachimo Salszborch per Diricum famulum. Hans Hanses: 40 ₧, receptum per dominum Petrum a Sprekelsen. Nicolao Witten: 40 ₧, receptum per Iohannem Roden. Vicariae Heinonis de Hachede: 8 ₧ soluta domino
- 20 (doctore) Aepino per Lucam Wilken. Vicariae Bisthorst senioris: 6 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Monasterio predicatorum: 24 ₧ soluta domino Georgio van Holte. Domino Theoderico Elver: 64 ₧ soluta viduae doctoris Stephani Gerckens. Magistro Ioanni Kloth: 6 ₧ soluta
- 25 domino Iohanni van Sprekelsen. Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Ioannis Reineken: 36 ₧ soluta per dominum Iohannem de Sprekelsen. Domino Ioanni de Sprekelsen: 18 ₧ soluta domino Meynoni de Eytzen. Domino Bartholdo de Reno: 28 ₧. Eidem: 8 ₧ soluta viduae Ioachimi
- 30 Bekendorpes. Commendae ad sanctum Georgium: 7 ₧ 4 β soluta provisorii. Domino Iohanni Wetken: 10 ₧ (soluta Hermannno Wetken, soluta viduae per Hermannnum Wetken). Marienwolde: 60 ₧ soluta in vim quitantiae; Iohan Cop recepit. Testamento Iohannis Kothlouwen: 50 ₧ soluta
- 35 Hinrico Koting. Heredibus domini Ioannis Krusen: 60 ₧ soluta testamentariis Christiani Sanders. Thomae Koppen: 2 mal 24 ₧ (soluta Petro Wissen nomine Henrici Schulten).

Domino Ludolpho Schlichten: 6 ₧ in vim quitantiae. Clawes
 Grimen: 24 ₧. Domino Ioachimo Nigelen: 40 ₧. Heredibus
 Iacobi Schroeders: 240 ₧ soluta eidem per Bartoldum Gra-
 wert vi quitantie. Praebende Luneburgensi: 15 ₧ soluta
 Ioachimo Lampen per Diricum Reymers. Commendae sancti
 Spiritus: 6 ₧ soluta provisorii. Praebendae domini Iohannis
 Hulp: 12 ₧ soluta Reynekino Reynekens. Vicariae sanctae
 Catharinae in Summo: 9 ₧ 12 β, Bartoldus Bartoldi recepit.
 Commendae in ecclesia sancti Iacobi: 7 ₧ 4 β. Testamento
 Lutken Baken: 60 ₧. Domino Iohanni Haker: 80 ₧.
 Domino Henrico Koeler: 120 ₧ soluta eidem per Henningum
 Matthiesen praesentem. Casparo Fuchs: 40 ₧ soluta eidem
 per Iohannem Koep. Domino Wolfgango van Utenhaven:
 200 ₧. Ioachim Brandt: 60 ₧ soluta eidem praesenti.
 Vicariae in Groeden: 5 ₧, receptum per Iohannem Ritzenberch.
 Domino Iohanni Rantzouwen ^{a)}: 96 ₧ soluta in vim qui-
 tantiae. Eidem domino Ioanni Rantzouwen ^{a)}: 240 ₧. Senatui
 in Mollen: 120 ₧ soluta in vim quitantiae. Ioachimo Brandt:
 40 ₧ soluta eidem praesenti. Domino Georgio Tobingk:
 80 ₧ soluta haeredibus in vim quitantiae. Simon Alberdes:
 40 ₧ soluta viduae in vim quitantiae. Detlef van Damme:
 586 ₧ soluta in Kyll. Bartholdo Ludeken: 45 ₧ 15 β soluta
 eidem; Hinricus Dober recepit. Christoffer, Casper et Baltzer
 Schoneick: 60 ₧ soluta eisdem per Hans Barkentyn in vim
 quitantiae. Testamento quondam magistri Ioachimi Koelers:
 40 ₧ soluta in vim quitantiae.
 Redditus victaliciozum in Hamborch Pasce et
 Michaelis: 94 ₧.
 Hilleke van Offen: 8 ₧ per Severinum Kerstens. Hans Du-
 desche: 56 ₧ soluta eidem in vim quitantie. Wobbeke
 Omssenn: 30 ₧ soluta eidem praesenti.
 Ioannis et Nativitatis: 48 ₧.
 Hans Hesse: 32 ₧ soluta ipsius uxori. Heinoni Lockerman,
 Geesken ejus uxori: 16 ₧ soluta viduae ipsius.
 Redditus victaliciozum in Lubeck Ioannis et
 Nativitatis: 13 ₧ 12 β.

^{a)} Vacat.

Anne Rathken: 2 mal 4 ℔. Eidem: 2 mal 2 ℔ 16 β (per dominos ad dietam missos) ^{a)}).

Ad precium familiae: 3574 ℔ 14 β.

- Doctori Frantz Pfeilen: 4 mal 100 ℔. D(octori) Iacobo Bordingk phisico: 4 mal 18 ℔. Magistro Iohanni Ritzenberg: 4 mal 8 ℔. Magistro Martino Goebel: 4 mal 8 ℔. Magistro Alexandro Spies: 2 mal 60 ℔.
- Hinrich van Zesterflet: 4 mal 80 ℔. Hans Bernefleth: 4 mal 4 ℔ 16 β. Hinrick de kock ^{b)}: 3 mal 2 ℔. Iohan Hille: 4 mal 10 ℔. Ortgis Koeler: 4 mal 10 ℔. Hermen Moller: 4 mal 4 ℔ 16 β. Hinrick Geistmeyer: 4 mal 10 ℔. Otto Schauwenburg: 4 mal 10 ℔. Hinrick Pauwelsen: 4 mal 4 ℔ 16 β. Hinrich Pingesten: 4 mal 10 ℔. Lutke Bruns: 4 mal 10 ℔. Frederick Hoyer: 4 mal 10 ℔. Pauwel Isendorp: 4 mal 10 ℔. Frantz Raven: 4 mal 10 ℔. Iaspar Wegener: 4 mal 4 ℔. Iost Tilleman: 2 mal 4 ℔ 16 β, 2 mal 10 ℔. Peter Sprengel: 4 mal 10 ℔. Clauwes Ruter: 4 mal 10 ℔. Hans Meckelnborch: 4 mal 10 ℔. Matthis Fincke: 4 mal 10 ℔. Ulrich van Horneborch: 4 mal 10 ℔. Hans van der Ryth: 4 mal 50 ℔. Lambert Baselman: 4 mal 10 ℔. Stabulario: 4 mal 12 β. Otto Kock: 4 mal 10 ℔. Andreas hoefschmit: 4 mal 4 ℔ 16 β. Iacob Krutzenack: 4 mal 12 ℔. Gert Lintchow: 4 mal 20 ℔. Ortgisz Klincke: 4 mal 10 ℔. Hans Klusener: 4 mal 10 ℔. Ciliacus Rosenwinckel: 4 mal 10 ℔. Hynrick Arndes: 4 mal 10 ℔. Herman Meyer: 4 mal 10 ℔. Ioachim Dreier: 4 mal 10 ℔. Hartman Westerman: 4 mal 10 ℔. Adam van Collen: 4 mal 10 ℔. Matthias Utermarck: 4 mal 10 ℔. Tonnyes N.: 2 mal 4 ℔ 16 β. Gabriel Spies: 4 mal 36 ℔. Simon Hoyer: 3 mal 10 ℔. Wilken Fischer: 3 mal 10 ℔. Hans van Halle: 3 mal 6 ℔. Albert Clawsinck: 3 mal 6 ℔. Hans Altena: 14 ℔ 8 β. Hans Kegell: 3 mal 12 ℔. Andreas van Erfurdt: 3 mal 12 ℔. Iurgen Warneken: 3 mal 12 ℔. Hans van Rostock: 2 mal 12 ℔. Casper van

^{a)} Summa primae partis libri expositorum: 29,627 ℔ 3 β 2 β.

^{b)} Vacat.

Lamerszwolde: 3 mal 12 ℔. Hans Frederick: 2 mal 12 ℔, 10 ℔. Wilhadt Reyneken: 3 mal 24 ℔ 16 β.
 Structuario: 16 ℔ Hinrico Arendes. Scriptori: 4 ℔ Erico scribae. Hynrick Cock: 4 mal 10 ℔. Hynrick Hermens: 4 mal 10 ℔. Tytken Moller: 2 mal 20 ℔. Carpentario: 4 mal 3 ℔. Hoppenmeter: 4 mal 3 ℔ 4 β. Iurgen Hasse: 4 mal 4 ℔. Iochim Koeler: 4 mal 4 ℔. Pincerne: 4 mal 4 ℔. Muratori, dem decker: 16 β; 3 mal 2 ℔. Thomas Feddersen: 1 ℔ 14 β. Carsten Schelen: 4 mal 3 ℔. Vigili in turri: 4 mal 6 ℔; 8 β. Fontem respicienti: 4 mal 1 ℔. Purganti apud portam steindar: 4 mal 1 ℔. Dirick Reymers: 2 mal 2 ℔, 3 ℔ ex singulari jussu dominorum, 3 ℔. Dyrick Brasche de steinbrugger: 1 ℔ 8 β. Clauwes Huck: 4 mal 4 ℔. Custodi: 4 mal 1 ℔. Hans Hessen: 4 ℔ 16 β. Gerdt dem blydecker: 4 mal 2 ℔. Henninck Heithman: 4 mal 2 ℔. Dyrick Westhof tabellario: 4 mal 2 ℔. Iohan pasteienbecker: 4 mal 2 ℔. Luder Kruthup bussenschutte: 4 mal 6 ℔. Cordt Louwenborch: 4 mal 2 ℔. Hansz Kock: 4 mal 1 ℔. Tonniges Hofman: 4 mal 2 ℔. Hans Gade: 4 mal 6 ℔. Hynrick Krickeboem: 4 mal 1 ℔. Berndt Rodewolt: 4 mal 2 ℔. Herman Golia: 4 mal 6 ℔. Iurgen Wiskkehof: 4 mal 2 ℔. Andreas Stotzel: 4 mal 2 ℔. Marcus Lange: 4 mal 2 ℔. Symon Sturman: 4 mal 2 ℔. Thomas Oldtman: 4 mal 2 ℔. Aszmus Peterssen: 4 mal 2 ℔. Ernst Posth: 4 mal 4 ℔. Ioachim Michelsen: 4 mal 2 ℔. Hynrick Dudersen: 4 mal 4 ℔. Herman Goliath de kleine: 4 mal 6 ℔. Summa hujus: 3529 ℔ 2 β.

Ad precium musicorum: 22 ℔ 16 β.

Hans Ebberdes: 1 ℔ 4 β; 8 β wigschuttel; 16 β stadtdantz, Pasche; 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔ 4 β convivium; 1 ℔ 4 β; Michaelis; 1 ℔ 8 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Cordt Ielckers: 1 ℔ 4 β; 8 β wigschuttel; 16 β stadtdantz, Pasche: 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔ 4 β convivium; 1 ℔ 4 β, Michaelis; 1 ℔ 8 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Henninck Dithmers: 1 ℔ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β, Pasche; 1 ℔ 4 β, Iohannis; 1 ℔ 4 β convivium; 1 ℔ 4 β, Michaelis; 1 ℔ 8 β, Nativitatis; 8 (β) offertorium.

Citharistis in locum lutanistarum: 22 ℥ 16 β.

Ioachim Berlyn: 1 ℥ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz,
 Pasche; 1 ℥ 4 β, Iohannis; 1 ℥ 4 β convivium; 1 ℥ 4 β,
 Michaelis: 1 ℥, Nativitatis; 8 β offertorium. Andreas Zucken-
 husen: 1 ℥ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz; 1 ℥ 4 β,
 Iohannis; 1 ℥ 4 β convivium; 1 ℥ 4 β, Michaelis; 1 ℥ 8 β,
 Nativitatis; 8 β offertorium. Valentyn Strungell: 1 ℥ 4 β;
 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz; 1 ℥ 4 β, Iohannis; 1 ℥ 4 β
 convivium; 1 ℥ 4 β, Michaelis; 1 ℥, Nativitatis; 8 β offer-
 torium.

Ad huram famulorum: 90 ℥ 16 β.

Pincernae: Nihil. Coquo dominorum: 2 mal 2 ℥. Cordt
 Ielkers: 2 mal 2 ℥. Ioachim Berlin: 2 mal 2 ℥. Carsten
 Schele: 2 mal 2 ℥. Hans Hesze: 4 ℥ 16 β. Henninck Heit-
 man: 2 mal 2 ℥. Dyrick Westehof tabellario: 2 mal 2 ℥.
 Cordt Louwenborch: 2 mal 2 ℥. Tonniges Hofman: 2 mal
 2 ℥. Andreas Zuckenhuse: 2 mal 2 ℥. Berndt Rodewolt:
 2 mal 2 ℥. Iurgen Wiszkehof: 2 mal 2 ℥. Marcus Lange:
 2 mal 2 ℥. Vigili in turri: 2 mal 6 ℥. Andreas Stoszel:
 2 mal 2 ℥. Simon Sturman: 2 mal 2 ℥. Thomas Oltman:
 2 mal 2 ℥. Aszmus Peterszen: 2 mal 2 ℥. Ioachim Micha-
 elis: 2 mal 2 ℥. Valentin Strungel: 2 mal 2 ℥. Iacob
 Krusenack: Cordt Ritzepatz: 2 ℥.

Pro vestitu familiae: 1034 ℥ 16 β.

10 ℥ Iohanni Ritzenberch. 10 ℥ Martino Goebel. 10 ℥
 magistro Alexandro Spheis. Ad usum soliti vestitus familiae
 pro 20 peciis panni Anglicani emptis a domino Georgio
 Vilter senatore et Conrado Schoman, qualibet pecia 30 marcis
 empta, computato precio tingendi et preparandi: summa
 674 ℥. Pro duabus peciis Hornensis panni, qualibet pecia
 17 marcis empta: summa 27 ℥ 4 β. Pro octo peciis panni
 Soltwedelensis, qualibet pecia empta 8 marcis: summa 51 ℥
 4 β. 240 ℥ 8 β pro vestitu capitanei et famulorum equestrium,
 qui cum dominis Petro de Sprekelsen, Dithmaro Koll, protho-
 consulibus, Laurentio Nygebur, senatore, et magistro Alexandro
 Spheis, secretario, profecti sunt ad dietam civitatum Wanda-
 licarum institutam in Lubeca. 6 ℥ pro solito vestitu structu-

rarii solvetur eidem in postremo computu. 6 ₰ pro solitu (!) vestitu pincernae.

Pro diversis notabilibus: 1426 ₰.

14 ₰ 5 β pro sumptu Anglicorum et duobus tonnis cerevisie propinatis eisdem. 11 ₰ 14 β pro 6 ulnis Damasceni panni serici donatis domino Iohanni Aepino superintendenti ad profectionem in Copenhagen. 6 ₰ Iohanni Ritzenberg pro augmento stipendii de termino Paschali. 1 ₰ 12 β pro appellatione cujusdam agentis contra dominum Georgium Vilter. 24 ₰ soluta sunt Godtfrido Walraven nomine beneficii in theolonio comitum de Schouwenborch, quod ejus filio est per senatum concessum. 9 ₰ Ioachim van Duren pro solda unius quartalis, quae illi restabat. 2 ₰ 3 β pro sumptu facto in abducendis bobus in Lunenborch. 16 β cloacario, Iohannis. 109 ₰ 4 β pro deaurato argenteo poculo, continente 3½ marcas argenti et una cum operculo 82 loth, donato Breiden Rantzow, locum tenenti in ducatibus, in negotio calcis. 3 ₰ 2 β pro scripturis propinata Paulo Svickman. 3 ₰ 8 β soluta bibliopolae pro recessu comitiorum Augustensium. 5 ₰ 17 β soluta cloacario pro diversis purgationibus platearum. 40 ₰ pro mercede habitationis curiae apud montem pro syndico de anno 49 termino Paschali soluta magistro Iohanni Gerlevestorp. 64 ₰ soluta sunt Iohanni Trebowen pro quatuor wantthramen. 6 ₰ Michaelis termino soluta Iohanni Ritzenberch ad augmentum stipendii. 77 ₰ 10 β soluta doctori Iohanni Struben stipendii causa de termino Michaelis. 15 ₰ 10 β donata Iohanni Rudelio pro opera nostro syndico in Augusta prestita. 26 ₰ pro ein kutzebedde dem heren syndico Francisco Pyll toegestellet. 68 ₰ 12 β pro duobus bobus Paschalibus. 10 ₰ 16 β pro quattuor tonnis cerevisie Hamburgensis donatis domino Levino ab Enbden syndico Magdeburgensi in elocanda filia. 12 ₰ 8 β donata sunt cuidam monetario, qui instituit monetae probam. 208 ₰ 5 β pro argenteo deaurato poculo, continente 8 marcas et 29 ₰ cum dimidio in pondere, quod donatum est filiae regis Daniae, conjugii ducis Augusti Saxoniae, cum transiret civitatem e Dania rediens. 10 ₰ 4 β pro libro deaurando et argento obducendo, qui scrinio

- senatus impositus est in mensa prothoconsulum. 149 ₰ pro sumptu filiae regis Daniae et uxoris domini Augusti ducis Saxoniae e Dania redeuntis, quos sumptus senatus honoris causa in diversoriis libere solvit, in castello Bergerdorp.
- 5 61 ₰ 8 β pro poculo deaurato, continente 38 ₰ 1½ quintin, quod donatum est doctori Ioachimo Moller et filiae Baltazari Klammers, licentiati juris et cancellarii Luneburgensis, in nuptiis Zelle habitis. 1 ₰ pro denario crucis solum capitulo. 2 ₰ 3 β kluffgelt soluta eidem. 3 ₰ 16 β pro ex-
- 10 pensis scribae Segebergensis in diversorio. 24 ₰ 16 β donata sunt magistro Christiano Gryp prothoconsuli in Kyll pro ipsius industria in expedienda pecunia super censum sumpta. 6 ₰ Iohanni Ritzenberch de termino Nativitatis ad augmentum stipendii. 40 ₰ 10 β donata sunt domino Iohanni Oldendorp
- 15 pro consilio in causa controversa inter Luneburgenses, Stadenses et Buxtehudenses, ex una, et hanc civitatem, altera partibus, de usu Suderelve. 45 ₰ donata sunt per dominum Franciscum Pffeyllen syndicum doctorem pro arra advocato nostro doctori Marco van Lam et procuratori domino licen-
- 20 tiato Ziegler in iudicio camerae constitutis. 9 ₰ 6 β donata sunt licentiato Mauritio Breunlin advocato Sphyrensi pro honorario in causa sylve Saxonicae contra ducem Saxoniae Franciscum. 90 ₰ soluta sunt domino Iohanni Rantzouwen equiti aurato super 3000 marcas summae capitalis redemptas
- 25 trium quartalium anni redditus. 24 ₰ soluta sunt Margarethae Schomakers nomine reddituum, qui (!) ante Petri non erant inscripta. 96 ₰ soluta sunt domino Nicolao Stoeteroggen, eodem modo non inscripta ante Petri. 4 ₰
- 30 12 β pro sumptu per dominum Christianum Gryp sortis procurandae causa facto. 33 ₰ 12 β pro duabus amis vini Rhenensis, quarum una deme koekenmester thom Berline und de ander Iasper van Bockwolde vehreret (!), soluta Godtfrido Walraven. 44 ₰ 11 β pro duobus argenteis poculis, continentibus in pondere 42 loth et pro auro ad eadem deauranda in aliquibus partibus, donatis domino Iohanni Aepino
- 35 doctori theologiae et superattendenti 60 ₰ soluta sunt doctori Iohanni Struben nomine universitatis Rostochiensis de restan-

tia, quod eidem universitati de stipendio unius professoris debebatur.

Ad diversa: 202 ₧ 13 β 4 ḡ.

2 β pro duobus almenack. 16 β cloacario. 4 ₧ 16 β Ioachim Steynhagen pro vestitu retardato. 4 ₧ Petro Sandtman pro quartale unius anni solda. 73 ₧ 16 β pro sumptu aliquot sontium, partim virgis cesis partim combustis et in exilium reductis, soluta Hinrico Wendeborn lictori. 3 ₧ 12 β soluta Ioachimo famulo capitanei pro residuo stipendio unius quartalis. 6 ₧, Iohannis, ad augmentum Iohannis Ritzenberges stipendii. 10 1 ₧ 16 β famulis ante portam silvestribus. 12 β Nicolao Ruter in eodem negotio custodiente portam. 8 ₧ 10 β pro fontibus physici et Iacobi Selmen hereditatum soluta Ioachimo Hertman. 2 ₧ 1 β duobus famulis equestribus pro cerevisia ante portam. 16 β Matthiae Utermarck pro sumptu 15 ante portam. 12 β Iohanni Barnefleth in eodem negotio. 16 β cloacario, Michaelis. 1 ₧ 3 β pro petasone et 9 ₧ carnis donatis famulis domesticis. 13 β 4 ḡ pro 4 peciis carniū donatis iisdem de curia structuræ ad familiaritatem earundem. 16 β cloacario in termino Nativitatis. 2 ₧ 8 β pro sepe horti, 20 quo utitur dominus Dithmarus Koll prothoconsul. 1 ₧ 4 β pro sumptu domini Meynonis de Eytzen, cum depingeretur situs Albis. 3 ₧ 6 β famulis ante prætorium ad calceos. 25 ₧ 12 β pro duobus furiosis soluta ad sumptum Georgio van Winthem nomine provisorum. 2 ₧ pro pastura bovis 25 masculi. 2 ₧ pro accusatione 5 sontium soluta Liborio Hoppen. 2 ₧ pro advocatia camerariae. 1 ₧ 4 β pro industria. 1 ₧ 11 β eidem pro persecutione cuiusdam mulieris extra civitatem supplicio affectae. 6 ₧ 7 β 8 ḡ soluta sunt 30 Lucae Bekeman pro reparatione sedilium senatus in templo divi Iohannis. 1 ₧ 8 β 4 ḡ pro victualibus famulis equestribus ad prætorium. 1 ₧ 18 β pro sumptu Erici scribae curiae structuræ in Segeberge. 12 ₧ soluta sunt Erico Schutten ejusdem curiae scribae pro sumptu mensae. 27 ₧ pro favorabili dimissione pro stipendio soluta sunt eidem 35 Erico Schutten. 1 ₧ 17 β vor 1 syll tho leggende van wegen Iacob Selmes huses deme rade tobehoerende.

Redditus super sortem foederis causa susceptam persolvendi: 14,659 ₧ 19 β.

- Detlef van Damme: 192 ₧ soluta in Kyll per dominum Christianum Gryp. Anna uxor Detlevi van Damme: 192 ₧;
- 5 Breide Rantzou: 240 ₧; Nicolaus van Alevelde: 288 ₧; Nicolaus van Alefelde: 144 ₧; Annae relictæ Nicolai van der Wisch: 288 ₧; Annae relictæ Nicolai van der Wisch: 28 ₧ 16 β; Sivert Rantzouw: 192 ₧; Iurgen van Alevelde: 192 ₧; Cathrinae relictæ Pauli de Damme: 144 ₧; Cathrine
- 10 van Damme: 192 ₧; Beneficio calendarum in Kyl: 28 ₧ 16 β; Drude de Aleveld Nicolai relictæ: 768 ₧; Anthonio Sehesteden: 288 ₧; Anthonio Sehesteden: 384 ₧; Magdalenæ relictæ Wulfgangi Powischen: 48 ₧; Magdalenæ Pogwischen: 240 ₧; Nicolao van der Wisch: 480 ₧; Nicolao van der
- 15 Wisch: 404 ₧ 16 β; Ottoni Sehesteden: 480 ₧; Ottoni Sehesteden: 148 ₧; Margaretæ Brokendorps: 480 ₧; Margaretæ Brokendorps: 480 ₧; Domino Wulfgango Pogewisch: 720 ₧; Nobilibus in Buleken: 48 ₧; Annae Rantzou: 216 ₧; Henrico Rantzou: 288 ₧; Henneke Rantzou: 96 ₧; Catharinae Mar-
- 20 quardi Breiden relictæ: 192 ₧; Ottoni van der Wisch: 148 ₧, soluta in Kyl. Anthonio van Holle: 864 ₧, per eundem receptum. Elisabeth relictæ Heinonis Eickelmans: 57 ₧ 12 β soluta eidem per dominum Georgium van Holte. Cordt Wachman: 62 ₧ soluta eidem et Paulus Bar recepit.
- 25 Domino Arnoldo Bullen: 40 ₧ soluta Borchardo van Zersen testamentario in vim quitantiae. Francisco van Dassel: 104 ₧ soluta eidem in vim quitantiae. Domino Georgio Tobinck: 120 ₧ soluta heredibus in vim quitantiae. Margarethe Schomakers: 24 ₧, receptum in vim quitantiae.
- 30 Domino Nicolao Storteroggen: 160 ₧; Domino Nicolao Storteroggen: 100 ₧, soluta in vim quitantiae. Hieronimus Glode: 80 ₧. Domino Hartwico Schomaker: 80 ₧; Domino Nicolao Stoeteroggen: 96 ₧, soluta in vim quitantiae. Domino Iven Reventlau: 960 ₧; Ioachimo Rantzouven: 488 ₧, soluta in
- 35 Kyle. Marco Schelmer: 48 ₧ soluta in vim quitantiae. Nicolao Rantzowen, Henneken filio: 120 ₧ soluta in Kyle. Domino Gerekinio Pawel: 160 ₧ soluta eidem in vim qui-

tantiae. Christiano Gryp: 24 ₧; Bertram van Avelde: 480 ₧; Philips van Avelde: 288 ₧; Wulf Rantzow tho Wittenborch: 388 ₧; Helwig van Avelde: 192 ₧, soluta in Kyll. Prior et conventus sancti Michaelis in Luneborch: 155 ₧ soluta eisdem in vim quitantiae. Testamentariis 5 Conradi Slutens: 40 ₧ soluta in vim quitantiae. Iuratis divi Petri in Buxtehude: 80 ₧ soluta eisdem in vim quitantiae. Hinrich Moller in Havelberg: 60 ₧ soluta eidem. Capitulo in Rameslo: 68 ₧ in vim quitantiae. Clawes van der Wisch to Gronholt: 480 ₧; Ioachim Rantzowen to Pinth- 10 losen: 240 ₧; Henneken Rantzouwen: 240 ₧; Ioachim Rantzouwen to Pinthlosen adhuc: 240 ₧; Clawes van der Wisch adhuc: 96 ₧, soluta in Kyll.

Ad turrim Novi Operis: 80 ₧.

2 mal 40 ₧ soluta Hinrico Schowenborch (per dominum Meyno- 15 nem ab Eytzen, per dominum Meynonem de Eytzen receptum).

Ad structuram ibidem: 247 ₧ 10 β 1 ℥ .

181 ₧ 16 β 9 ℥ conversa sunt ad structuram turris juxta librum castrorum. Adhuc 65 ₧ 13 β 4 ℥ pro sumptu mer- 20 cenariorum et opificum.

Ad castrum Ritzenbittel: 8 ₧ 10 β 6 ℥ .

5 ₧ 16 β soluta Dirico Uthman cum nautis in Ritzebittel. 2 ₧ 14 β 6 ℥ vor 1 lichteform.

Ad structuram ibidem: 69 ₧ 2 β expensa sunt hoc anno ad structuram arcis Ritzebittel juxta librum castrorum. 25

Ad usum Tollenspiker: Nihil.

Redditus in Eislingen: Nihil.

Ad castrum Bergerdorp: Nihil.

Ad structuram ibidem: Nihil.

Ad usum Glindesmoer: 23 ₧ 2 β 8 ℥ conversa sunt 30 ad structuram domus juxta librum castrorum.

Pro pergamento et papiro: 140 ₧.

3 ₧ 2 β pro duobus risis papiri. 10 ₧ pro 10 decadibus pergameni soluta mulieri cuidam hic habitanti. 9 ₧ 14 β soluta Paulo Svickman pro 4 decadibus pergameni et 1 riso 35 papiri. 20 ₧ pro 10 decadibus pergameni soluta Elizabeth van der Molen. 60 ₧ pro 30 decadibus membrane. 15 ₧

10 β pro 7 decadibus soluta. 21 $\mathfrak{R}$ 14 β pro 14 risis papiri soluta Iohanni Schroeder.

Ad usum Ossen-, Billen- et Finckwerders:
8 $\mathfrak{R}$ ad structuram Billenvere(?) domus.

5 Solvenda in Billenwerder: 16 $\mathfrak{R}$ 8 β .

8 $\mathfrak{R}$ soluta Goetken Heitman. 8 $\mathfrak{R}$ 8 β .

Ad usum Woltporp: 144 $\mathfrak{R}$ 19 β .

20 $\mathfrak{R}$ salarium venatorum. 43 $\mathfrak{R}$ 13 β pro diversis venationibus.

Pro retibus: nihil. 35 $\mathfrak{R}$ 13 β pro diversis profectionibus.

10 45 $\mathfrak{R}$ 13 β pro diversis sumptibus.

Ad usum Hamme: 100 $\mathfrak{R}$ 1 β 11 $\mathfrak{A}$.

8 $\mathfrak{R}$ stipendium praefecti. 1 $\mathfrak{R}$ 4 β pro vestitu eidem. 90 $\mathfrak{R}$

17 β 11 $\mathfrak{A}$ pro aggratione et plagegelt.

Ad usum Fulsbuttelt: 25 $\mathfrak{R}$ 9 β pro victualibus de
15 curia structurae.

Ad cistas stolidorum: Nihil, sed vide: Ad diversa.

Histrionibus: 12 $\mathfrak{R}$ 9 $\mathfrak{A}$ per dominos theolonarios diversis pro nunciis et tibicinibus principum expositum.

Ad bombardas: 10,465 $\mathfrak{R}$ 4 β .

20 291 $\mathfrak{R}$ 1 β 5 $\frac{1}{2}$ $\mathfrak{A}$ expensa sunt e cameraria ad structuram molaе, qua conficitur pulvis sulphureus, ante portam millendar juxta computum domini Luderii Schulten senatoris in cameraria asservatum. 154 $\mathfrak{R}$ 6 β 10 $\mathfrak{A}$ conversa sunt ad

25 Schulten in cameraria asservatum. 88 $\mathfrak{R}$ soluta sunt Hermannio Goliath pro mercede confectionis pulphuris sulphurei e materia senatus juxta computum ejusdem domini Luderii. 155 $\mathfrak{R}$ soluta sunt domino Georgio Vilter senatori pro 40 duplicatis bombardis midt iseren stelen und up maken(?).

30 445 $\mathfrak{R}$ 8 β pro 131 dubbelde haken, dat stucke 4 marcis 4 β emptum ab Hermannio Stuten, juxta computum domini Luderii in cameraria asservatum. 330 $\mathfrak{R}$ pro 200 diuidiatis bombardis, vulgo halve haken, thom Thele gemaketh, qualibet 2 marcis et 1 β , emptis ab Hermannio Stuten civem Bre-

35 mensem, juxta eundem computum. 5482 $\mathfrak{R}$ 4 β 2 $\mathfrak{A}$ pro diversi generis pulvere sulphureo ad usum domus bombardarum a diversis extraneis personis emptis juxta computum

domini Luderī Schulten et tabulae nostrae. 266 ₰ pro 200 bombardis simplicibus, vulgariter kerthsche(?) haken, qualibet 27 β, emptis ab Hermanno Stuten cive Bremensi. 177 ₰ 4 ⚭ pro 800 cuspidibus ferreis, emptis ab Hinrico Vassenow et Hinrico van Helle e Zellis, juxta computum domini Luderī Schulten in came(ra)ria asservatum. 120 ₰ pro 400 hastis comparatis a Paulo Mulradt, centum pro 24 florenis monetae currentis. 678 ₰ 2 β soluta sunt Benedicto Goederman pro 4709 ₰ nitri, centenario quolibet 18 marcis, emptis ab eodem per dominum Luderum Schulten. 52 ₰ 13 β pro 11 schippunt 9 marckpunt drapon (?) in 4 tunnis, dat schippunt 6 ₰, emptis a Iohanne Groeper tor Lippe. 90 ₰ 6 β pro duabus ferreis bombardis longis anguibz et duabus cameris, habentibus in pondere 8½ schippunt 7 marckpunt, ... *) quolibet lispunt, et pro 31 ferreis globis, emptis 5 marcis, emptis (!) a Iohanne Fresen. 1 ₰ 10 β pro ferramentis soluta fabro subtili. 7 ₰ pro ferramentis eidem ad usum domus bombardarum. 105 ₰ 16 β 8 ⚭ pro diversis funibus ad usum rammarum ante resendam et schardor. 52 ₰ 12 β 2 ⚭ pro diversis ferramentis ad usum molae pulveris sulfurei et domus bombardarum soluta Iohanni Graven fabro grosso juxta ipsius computum. 1618 ₰ 2 ⚭ pro 14 bombardis aeneis, continentibus in pondere 39 schippunt 12 lispunt et 27 marckpunt, pro quolibet schippunt 51 marck, soluta sunt Iohanni Svartouwen et Ioachimo Wirekes juxta computum dominorum bombardarum. 350 ₰ 4 β pro 103 bombardis duplicatis vergnisset, quolibet empto ab Hermanno Stuten 4 ₰ 4 β, solutis eidem juxta computum domini Luderī Schulten.

Ad usum librae: 99 ₰ 8 β.

3 ₰ 4 β Ciriaco Plincken ad meliorandum et equandum aliquot lode. 12 ₰ 4 β 4 ⚭ pro ferramentis soluta Cilliaco Sengestaken. 84 ₰ soluta sunt Ludero Prallen pro stipendio.

Ad usum cranonis: 185 ₰ 4 β 8 ⚭.

4 mal 6 ₰ 14 β Arndt Slyman. 4 mal 6 ₰ 14 β Ludtke

*) Der Preis ist ausgelassen.

Remstede. 2 mal 48 ₰ Conrado Roleves gubernatori cranonis pro medietate stipendii. 5 ₰ 3 β 8 ᵛ pro ferramentis ad cranonem soluta Cilliacio Sengestaken. 30 ₰ 9 β pro diversis funibus soluta sunt Iohanni Snüdt funifici pro
5 funibus ad usum cranonis.

Pro cerevisia aliena: 17 ₰ 12 β.

17 ₰ 12 β pro duobus vasis cerevisiae Embecensis propinatis principi nostro.

Pro cera: 24 ₰ 2 β.

10 24 ₰ 2 β pro 60 ₰ 1 quartale cere ad sigillandum.

Pro gyt et amigdalīs: 70 ₰.

70 ₰ more solito in gyt et amigdalīs missa principi nostro.

Pro speciebus dominorum: 137 ₰ 8 β (!).

114 ₰ 7 β per dominos Luderum Schulten et Albertum
15 Hackeman.

Pro speciebus et confectionibus: 293 ₰ 12 β.

157 ₰ 6 β, Petri. 88 ₰ 6 β, Thomae. 48 ₰ fautoribus apothecae.

Ad usum domus nostrae in Lubeck: Nihil.

Ad usum tunnarum super Albim: 365 ₰ 1 β.

20 49 ₰ 13 β exposita sunt ad parvam navem tho bragen juxta computum Ernst Put. 1 ₰ 11 β propinata cuidam Phriso, qui restituit nobis tonnam deperditam. 10 ₰ 7 β pro duabus tunnis marinīs salvatis, quae defluerunt. 6 ₰ Hinrico Dundersen ad rectificandum tunnas in Albi. 51 ₰ 6 ᵛ pro diversis
25 victualibus ad ponendum tunnas de curia structurae factis (!) et expositis juxta computum structurarii. 30 ₰ Ernst Post (!) ad sublevandum tonnas soluta. 53 ₰ 2 β 6 ᵛ pro nova ferrea cathena et aliis ferramentis ad usum marinarum tunnarum soluta Borcherdo Zellen fabro grosso. 103 ₰ 17 β 9 ᵛ pro
30 diversis ferramentis ad usum tunnarum marinarum soluta Iohanni Graven fabro grosso juxta ipsius computum. 26 ₰ 3 β 3 ᵛ pro victualibus expositis de curia structurae Hinrico Dundersen ad sublevandum tunnas. 31 ₰ 10 β pro 3 schippunt 3 liszpunt cabelgarns emptis ab Hans Lutkens per Ernst
35 Pot. 1 ₰ 16 β de sehetonnen to terende.

Ad expeditionem propter adductionem boum et frumentorum: 555 ₰ 4 β 7 ᵛ.

96 ℥ 12 β pro sumptu Ernst Put, qui cum sua navi et 7 famulis ad 11 septimanas avectionem frumenti impedivit. 26 ℥ pro stipendio et sumptu Ernesti Poth cum minori navi tunnarum expedito ad impediendum avectionem frumentorum. 6 ℥ 9 β pro victualibus ad eundem usum soluta Laurentio Peddeck. 2 ℥ 10 β Ernesto Puth de restantibus sumptibus. 9 ℥ 12 β 10 ℥ ad reparandum schapham et rudebarse juxta computum Hinrici Dudersen. 27 ℥ 19 β pro sumptu Hinrici Dudersen et 12 nautarum ad 4 septimanas in Albi expeditos. 187 ℥ 10 β 1 ℥ pro diversis victualibus ad diversas expeditiones, octo videlicet, hoc anno praesenti impediendae avectionis frumentorum causa factas de curia structurae exposita juxta computum structurarii. 41 ℥ 7 β 7 ℥ pro victualibus ad diversas expeditiones eadem causa per Hinricum Dudersen factas exposita de curia structurae juxta computum structurarii. 14 ℥ 16 β 2 ℥ pro sumptu Hinrici Dudersen et 12 nautarum ad eundem usum expeditorum. 61 ℥ 4 β 4 ℥ pro sumptu Ernst Pot cum 12 naucleis expediti ad impediendum avectionem frumenti. 9 ℥ 8 β Hinrico Dudersen pro stipendio 10 nautarum, quibus prohibuit abductionem frumentorum. 12 ℥ 8 β conversa sunt ad reparationem minoris navis tunnarum per Ernestum Post (!). 18 ℥ 18 β 2 ℥ pro victualibus de curia structurae ad sublevandum tunnas Ernesto Puth exposita et Hinrico Dudersen. 41 ℥ 6 β 5 ℥ per dominos theolonarios barsimagistris ad protectiones exposita.

Ad usum vadi Albis reparandi: Nihil.

Damnum passum: 108 ℥ 14 β 6 ℥ .

50 ℥ 14 β detracta sunt camerariae de contributione civium anni 49 juxta peculiarem librum camerariae. 58 ℥ pro diversis et variis minusculis deductionibus, propinis et defectibus camerariae.

Ad usum et perfectionem fossatorum et fortalliciorum: 7237 ℥ 13 β .

342 ℥ pro 15 sexagenis elren et 4 sexagenis eschen, pro quolibet 6 β , soluta Hans Farenkamp. 16 ℥ 11 β pro expensis factis, cum ab Eiszling usque huc hujusmodi ligna sunt devecta. 304 ℥ 4 β pro 18 sexagenis elren, quamlibet petiam 5 β 6 ℥ , soluta Iohanni Seger et Petro Hollander. 391 ℥ 2 β

- 6 ℔ pro 74 choris cimenti Segebergensis combusti, conversi ad structuram fortalicionum super resendamme juxta computum structurarii. 126 ℔ pro 24 choris cimenti Segebergensis ad structuram portae Anscharianae juxta computum structurarii. 528 ℔ 19 β 3 ℔ hoc anno expensa sunt ad construendum murum et portam supra resendamme juxta computum et registrum Christophori van Winthem reservatum in cameraria. 422 ℔ 3 β 6 ℔ expensa sunt hoc anno ad construendum testudinem et locandum fundamentum der
- 10 strickwere ante portam Anscharianam juxta computum ejusdem Christopheri van Winthem in cameraria asservatum. 48 ℔ 3 β expensa sunt per dominum Meynonem de Eytzen ad vallum rotundum ante portam structurariam juxta ipsius computum in cameraria asservatum. 727 ℔ 17 β 2 ℔ expensa sunt hoc
- 15 anno per dominum Albertum Hackeman senatorem juxta ipsius computum in cameraria asservatum ad vallum rotundum in palude, vulgariter dicta den klevelappenn. 327 ℔ 7 β 6 ℔ expensa sunt e cameraria hoc anno ad vallum pascuae inter portas resendammes et milrenderar juxta computum domini
- 20 Hermanni Schelen in cameraria asservatum. 24 ℔ per dominum Dithmarum Koll conversa sunt ad reparationem valli rotundi ante milrenderar, quod inciderat. 148 ℔ 7 β 4 ℔ pro 63 lastis stenkalkes conversi ad muniendam portam resendammes emptis a diversis Hollandinis. 97 ℔ 18 β 10 ℔
- 25 soluta pro 16,000 1 quartali murstens gekofft thom Rodenbeke et conversis ad muniendam portam resendammes. 8 ℔ soluta sunt Georgio dem gravenmeister pro opera praestita in resendamme (!) et palude den graven to verwiden. 14 ℔ 8 β soluta Anthonio up dem Perde ad pingendam portam resendamme
- 30 et pro spuma auri. 48 ℔ conversa sunt per dominum Luderum Schulten ad vallum inter milren- et schardar. 3015 ℔ 8 ℔ expensa sunt per dominum Ioachim Moller senatorem ad usum valli ante resendamme juxta computum Christopheri van Winthem in cameraria asservatum. 24 ℔ 2 β 6 ℔ pro
- 35 ferramentis ad usum der stortekaren soluta Borcherdo Zellen fabro grosso. 93 ℔ 17 β 6 ℔ pro diversis ferramentis ad schardar et resendamme soluta fabro grosso Iohanni Graven

juxta ipsius computum. 455 ₧ 8 ⷞ pro 19,619 vorgleden et 111,500 unvorgleden murstens tho dem dare, muren und welffte vor dem resendamme und schardar juxta computum Ioachimi Vageth. 15 ₧ 3 β 7 ⷞ vor eyn rust vor deme milrendare weg tho bringende soluta Christiano Schelen. 9 ₧ 16 β 5 pro den ballast tho breden apud curiam Pauli Baren. 49 ₧ 10 β pro ligno quercino ad usum staketi ante milrendar juxta computum domini Ioachimi Mollers soluta.

Exposita in generali: 121 ₧ 4 β 2 ⷞ.

8 ₧ 16 β pro reparandis fenestris senatus in ecclesia sancti 10 Iohannis soluta Georgio Polborne. 20 ₧ Paulo Reymers de blawe handt antostriken. 4 ₧ 16 β pro tinctura domorum prope hoppenmarkede eidem. 4 ₧ 6 β 6 ⷞ antostriken pontem ligneam (!). 16 ₧ 16 β Iost pictori pro 5 conterfey der Suder Elve soluta eidem. 11 ₧ 9 β 8 ⷞ pro candelis 15 cereis ad usum praetorii soluta pincernae juxta ipsius computum. 5 ₧ pro 60 ₧ cevi ad candelas. 2 ₧ pro 4 dasyn weiger. Pro poculis ligneis 12 β. 2 ₧ pro cerevisia in supportatione carbonum. 4 ₧ 4 β pro suppletione carbonarii. 2 ₧ pro emundatione mantilium lineorum. 2 ₧ pro emundatione tynnen und missinges tuges. 1 ₧ pro purgatione 20 coronarum. 1 ₧ pro purgatione caminorum. 1 ₧ pro semotione tribunalis. 8 β pro portatione ciste argentariae. 1 ₧ vor 2 dasin weyger up den nygen sal. 9 β pro corbibus carbonariis. 6½ β pro scopis. 4 ₧ 1 β famulis equestribus 25 ad Carnisprivium. 16 β famulis domesticis ad Carnisprivium. 17 β custodi in Summo. 16 β ad purgandum ensevi (?) carnificum. 6 ₧ 8 β pro lineis oculis soluta Dirico Reymers famulo camerariae. 4 ₧ domino Ioachimo Moller testamentorum collectori. 15 ₧ 9 β pro sumptu aliquot sontium justifica- 30 torum et proscriptorum soluta Dionisio carnifici soluta (!).

Pro frumento adempto: 2088 ₧ 6 β 10 ⷞ.

11 ₧ 15½ β Herman Boeleke pro dimidio anno mercedis, qui invertit frumentum. 16 ₧ 8 β 8 ⷞ pro exportanda et supportanda 67 choris siliginis. 13 ₧ pro hura lobii soluta Anne 35 Rademakers. Sciendum quod hoc anno domini camerarii vendiderunt Paulo Baren 38½ choris tritici, quamlibet (!) novem

marcis, quorum chororum quilibet constitit prima emptione 36 ₰ 10 β 8 ᛚ, sic quod in revenditione ob defectum frumenti jactura facta est ad 1110 ₰ 4 β 2 ᛚ, et erat triticum de frumento, quod a Gedano contra voluntatem dominorum
 5 suorum huc perductum e mari Sundensi in charitate anno-
 nae et tempore defensionis contra persecutionem caesareanam in causa religionis. 10 ₰ 19 β pro inversione frumenti, Michaelis. 1 ₰ 3 β 4 ᛚ pro victualibus ad usum der jacht in Tollenspyker. 3 ₰ 15 β 10 ᛚ ad usum eundem. 921 ₰
 10 4 ᛚ adhuc damnum passi sumus in reliquo tritico ad summam suprascriptam, quod triticum praesentatum fuit anno superiore in praesentandis quolibet choro 36 ₰ 10 β 8 ᛚ, computato, sed tantum 9 marcis vendito, sic quod totum damnum est 2031 ₰ 4 β 6 ᛚ.

15 Redditus ad usum novi fossati: (430 ₰ 8 β).

Pascae: 118 ₰ 8 β.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₰, Hermannus ejus filius recepit. Horistis capellae in char: 16 ₰ soluta per dominum Iohannem Vaget. Magistro Henrico Schulten: 60 ₰ soluta
 20 domino Hinrico Schulten per Petrum Wissen in vim quantitiae. Horistis iisdem in char: 2 ₰ 8 β soluta per dominum Iohannem Vageth.

Michaelis: 312 ₰.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₰, Hermannus filius recepit.
 5 Domino Alberto Westeden: 32 ₰ soluta Hermannno Schelen. Domino Iohanni Hugen: 40 ₰ soluta Hinrico Klan per Iohannem Ritzenberg. Monasterio in Hervestehude: 120 ₰ soluta per Christopherum van Winthem. Domino Henrico Ritzert: 60 ₰ soluta domino Ludero Schulten. Eidem: 20 ₰
 30 soluta eidem domino Ludero Schulten.

In causa religionis verae conservandae: 3921 ₰ 18 β 4 ᛚ.

41 ₰ 10 β pro sumptu Henrici Schachten nobis in diversorio facto et soluto, qui huc erat accersitus communitionis consultandae causa. 232 ₰ 10 β donata sunt eidem Hinrico
 35 van Schacht per senatum propter ipsius consilium in munienda civitate datum et pro sumptis factis. 4 ₰ 14 β 8 ᛚ pro

sumptu Pauli Svickmans theolonarii et Symonis tabellarii in Bremam ad indicandum iis caesareas literas. 240 ₰ soluta sunt Wilhelmo a Walderthum capitaneo pro annuo stipendio. 212 ₰ 7 β soluta sunt eidem transactionis nomine ad sopiendas ipsius querelas de diversis damnis et pro favorabili dimissione. 45 ₰ pro equis, qui eidem Wilhelmo Walderthum perierunt. 77½ ₰ soluta sunt eidem Wilhelmo a Walderthum pro amplificatione annui stipendii, quod questus erat magnitudinem sumptuum propter milites factorum. 15 ₰ 10 β per dominum Dithmarum Kol prothoconsulem aliquot equitibus pro stipendio data. 155 ₰ expensa sunt per dominum Dithmarum Koll prothoconsulem juxta computum Wilhelmi Walderthumb stipendiariis aliquot peditibus aliquamdiu retentis ad casum necessitatis. 22 ₰ 1 β 4 ⚡ pro sumptu doctoris Iohannis Struben et famulorum equestrium eidem adjunctorum ex Hamburga Lubecam versus proficiscentis, cum rediisset ab imperatore in causa Magdeburgensium. 10 ₰ 17 β Andreae Stoessel tabellario in eadem causa misso ad legatos nostros in Inferiorem Germaniam. 9 ₰ 14 β Andreae Stossel tabellario in causa Interim misso ad Copenhagen ad regem Daniae. 1455 ₰ 9 β numerata sunt domino Matthiae Reder prothoconsuli, quibus senatus eidem juxta promissa eidem, antequam onus illud reciperet, data solvit stipendium, quod meruerat apud dominum electorem Saxoniae, dominum Iohannem Fredericum, tempore tocius belli, quod nomine confederatorum protestantium statuum pro defensione religionis contra imperatorem Carolum quintum gestum est, quod stipendium in castris cum eodem domino Matthia computatum fuit et dominus elector eidem nomine confederatorum solvi jusserat et ad senatum remiserat de contributione, quae eodem tempore inter eosdem status erat approbata. 36 ₰ 12 β pro operculo deaurato poculi, quod donatum est eidem domino Matthiae Reders prothoconsuli ejusdem expeditionis causa, reliquum autem corpus in titulo: Pro diversis notabilibus anni praecedentis inscriptum est. 60 ₰ solvit senatus Georgio van Brunszwick nomine Caspari Thobinges capitanei equitum juxta transactionem inter eos factam. 60 ₰ nomine stipendii

accepit Gerwerdt van Hildensem pro toto anno, quo senatui
 addictus fuit hoc anno praesente, juxta conventionem cum
 eodem factam. 108 ₧ soluta sunt pro annuo stipendio
 Ioachimo Uthermercke capitaneo juxta conventionem cum
 5 eodem factam. 54 ₧ accepit pro dimidii anni stipendio a
 Iohannis usque ad Nativitatis Christi idem Ioachimus Uther-
 mercke capitaneus. 108 ₧ pro annuo stipendio soluta sunt
 Iacobo Hintzschen capitaneo pedestri juxta conventionem cum
 eodem factam. 54 ₧ soluta sunt eidem capitaneo pro duobus
 10 quartalibus anni a Iohannis usque ad Nativitatis Christi.
 48 ₧ pro annuo stipendio soluta duobus militibus, Thomae
 Uthermercke et Christophero Smidt, cuilibet uno quartali 6
 floreni. 391 ₧ 15 β persoluta sunt magistro Alexandro Spheis
 secretario, quibus eidem senatus persolvit stipendium, quod
 15 meruit in expeditione electoris captivi Saxoniae in Suevia
 juxta literas ejusdem electoris secundum promissa eidem.
 cum expediretur, a senatu data. 134 ₧ 12 β soluta sunt
 eidem magistro Alexandro Spheis secretario pro restauratione
 damni, quod in despoliatione et direptione impedimentorum
 20 ante Drakenborch accepit, juxta ipsius computum. 103 ₧ 16 β
 4 ⷰ pro sumptu Henrici Geistmeygers et triginta equitum
 familiarium, qui deduxerunt pecuniam in Kyll, et pro ali-
 quot profectionibus ejusdem Hinrici Geistmeygers et pro
 1 tunna cerevisiae propinata domino Christiano Gryp, juxta
 25 ipsius computum. 24 ₧ donata sunt domino Christiano Gryp
 prothoconsuli Kilensi pro negotiorum pecuniariorum nostro-
 rum expeditione in Kyll. 85 ₧ 5 β pro duobus anni quar-
 talibus de stipendio soluta Gerardo Honrich juxta tabulam.
 132 ₧ domino Petro de Sprekelsen, prothoconsuli, Gerardo
 30 Nygebur, senatori, et magistro Alexandro Sphies, secretario, in
 Mollen ad dietam inter civitates Lubecam, Hamburgum et
 Luneburgum in causa religionis institutam *).

Summa summarum totius libri expositorum:
 77,612 ₧ 6 β 6 ⷰ.

---

*) Summa secundae partis libri expositorum: 47,985 ₧ 3 β 4 ⷰ.

1550.

RECEPTA.

Anno Domini 1550 domini Meino de Eytzen et Georgius vam Holte, hujus civitatis camerarii, receperunt infrascripta. Primo:

Redditus et hura: 2342 ₧ 11 β.

In parrochia divi Petri: 275 ₧ 12 β.

4 ₧ 16 β Geske Meygers. 3 ₧ 12 β Thonnyes Elers. 64 ₧ Iacob Selmer. 20 (₧) Hans Schroder. 24 ₧ Wichart Wackerwoldt. 16 ₧ Bartheldt Ordell. 25 ₧ Anna Luchtemakers. 8 ₧ Herman Moller. 32 ₧ Ioachim Schulte. 3 ₧ Otto Broederman. 8 ₧ dominus Hinricus Rademaker. 3 ₧ 4 β Ioachim Frobose. 7 ₧ 4 β Hinrick Brockelhoevet. 5 ₧ 12 β Peter Wolters. 4 ₧ 16 β Hans Schutteloff. 8 ₧ Lutke Spilbolm. 4 ₧ 16 β Hinrick Meyger. 20 ₧ 16 β Tonnies van Hulsen. 9 ₧ 12 β Tymmen Pruns. 3 ₧ 4 β Hans Buckesberch.

De bodis apud forum piscium: 306 ₧ 8 β.

40 ₧ Hans Bolte. 36 ₧ Hermen Wringe. 40 ₧ Peter Wildeszhusen. 36 ₧ Dirick Ritzker. 36 ₧ Servatius Snock. 48 ₧ Clawes Kranberch. 12 ₧ Gert Lutkens. 8 ₧ Hans Boese. 8 ₧ Berndt Lutkeman. 8 ₧ Andreas Trocke. 8 ₧ Ioachim Rosenow. 8 ₧ Ludolff van Boenen. 8 ₧ Hans van Kovorden. 2 ₧ 8 β Hinrich Prawest. 8 ₧ Herman Dickman.

In parochia sancti Nicolai: 92 ₧ 18 β.

3 ₧ dominus Matthias Reder. 27 ₧ 4 β Eggert Bokelman. 8 β Ioachim Bekendorp. 16 β Hans Bolinges erve. 1 ₧ 12 β vicarii in Summo. 16 β Meineken Stockeman. 5 ₧ 12 β Frederick Berndes. 11 ₧ 4 β Hans Kruse. 14 ₧ 8 β Arendt vam Hagen. 6 ₧ Baltazar Meinsen. 3 ₧ Hans Fabrian. 16 ₧ Hans Hageman. 2 ₧ 8 β Hans Stilhorn (!).

De domibus apud forum humuli: 236 ₧.

- 24 ₧ Cordt Tydeman. 24 ₧ Hans Levesow. 8 ₧ Herman Warenhorst. 16 ₧ de hoppenmethen. 24 ₧ Ioachim Wygers. 8 ₧ Matz Magnus. 48 ₧ Cordt Bremer. 24 ₧ Peter Morinck. 5 8 ₧ Aszmus Kock. 24 ₧ Herman Poppe. 8 ₧ Dirick Moller. 20 ₧ Iasper Berndes.

In parochia sancte Catherine: 433 ₧ 12 β.

- 120 ₧ Tonnyes Koltthoff. 1 ₧ 12 β Hans Koster. 20 ₧ her Iurgen Vilter. 16 β Herman Koeler. Wilhelm van Quelle: 10 40 ₧. 100 ₧ Hinrick Snock. 80 ₧ Heine Sander. 3 ₧ 4 β Henninck Winckelman. 8 ₧ Helmeke Wittenborch. 12 ₧ Catherina Moringes. 48 ₧ Berndt van Benthem.

Van den ramen: 328 ₧ de 53½ ramis.

In parochia sancti Iacobi: 222 ₧.

- 15 16 β vicarii sancti Petri. 16 β Herman Boetker. 4 ₧ Anneke Kussenstoppers. 16 β Cordt Poetesche. 14 ₧ Heine Lange. 12 ₧ Hans Poggensehe. 12 ₧ Hans Barnebrock. 16 β Kersten Moers. 16 β Hinrick Winckelstede. 16 β Lutke Stormer. 2 ₧ 8 β Hans Pesterman (!). 5 ₧ Hinrick Buck in Nova 20 Gamma. 2 ₧ vadum in Gouwerck. 1 ₧ 8 β Iurgen Gutke (!). 2 ₧ 8 β Reyneke Schadelanth. 8 ₧ Hans Ulrickes. 11 ₧ 4 β Lutke Landeszerch. Item: 5 ₧ 4 β. 80 ₧ Berndt van dem Wolde. 8 ₧ Hinrick Frame. 4 ₧ Clawes Sverth. 8 ₧ Albert Korn. 11 ₧ 4 β Gotke van Appen. 4 ₧ Barteldt Vosz. 25 20 ₧ Dirick Tymmerman. 2 ₧ 8 β Hans Wisckman.

De testamento domini Simonis de Uthrecht ad bardesas: 16 ₧.

A Lubicensibus ad usum fossati: 120 ₧, recepta per Iohannem Ritzenberch.

- 30 Testamentum magistri Ioachimi Lantwedels: 48 ₧. Testamentum magistri Ioannis Reineken: 8 ₧.

A Groningensibus: 256 ₧ 1 β 9 ⷰ.

De hortis: 17 ₧.

De hura super kajen: Nihil.

- 35 De Hamme: 297 ₧ 13 β 10 ⷰ.

32 ₧ 11 β 10 ⷰ tributum. 13 ₧ hoffhure. 235 ₧ 2 β graslandt. 17 ₧ excessus. De pastura nihil.

De Horne: 13 R 18 β .

5 R 12 β schat und hure. 8 R 6 β excessus. De pastura: nihil.

De Vermersen: 4 R 16 β de sex mensuris lignorum.

De Billenwerder: 289 R 5 β per dominos Laurentium Nygebur et Gerlevum Langebeken. 8

231 R 1 β schat und tegeden. 12 R tegethaver. 24 R excessus. 22 R 4 β acciza.

De Ossenwerder: 110 R 4 β per eosdem dominos.

67 R 4 β schat und tegeden. 14 R excessus. 29 R acciza.

De Finckenwerder: 16 R . 10

De pascuis et Uthschlach: 19 R 4 β .

De lignis, cupro, plumbo et diversis aliis venditis de curia structuræ: 54 R 12 β 8 S .

4 R 12 β 8 S pro 30 latten. 3 R 4 β pro tribus sparen.

29 R 18 β pro 16 ossenhude. 3 R 12 β pro 6 eken delen. 15

4 R 16 β pro 12 tunpale. 8 R 10 β pro 7 barholte.

De Wolterp et Hanstorp: 267 R 14 β 1 S .

45 R 6 β hure und schatt. 24 R de domo ibidem. 12 R de

molendino. 5 R 10 β hura siliginis. 2 R 10 β weidegelt.

25 R de excessibus. 7 R 4 β Vilters wisch. 12 R 3 β 6 S de 20
terra vacua. 114 R 7 β polholdt. 20 R accepta a dominis
molendinorum ad alendos canes.

De piscinis in Wolterp et Hanstorp: 7 R 4 β .

De Ripenborch: 320 R .

De lignis perforatis: 15 R 13 β 10 S . 25

15 R 13 β 10 S pro 23 lignis perforatis.

De wercktollen: 4480 R 7 S presentaverunt domini Godtfridus Schroder et Hermannus Schele.

De tunnengelde: 200 R per dominos Godtfridum Schroder et Hermannum Schelen. 30

De excessibus collectis per dominos theolonii: 40 R per dominos Godtfridum Schroder et Hermannum Schelen.

De schlusegelde ante milrendare: 1 R 10 β .

De antiqua palude: 20 R 9 β 6 S .

De nova et ultra pontem: 53 R 8 β . 35

De fossato et ponte: Nihil.

De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.

De foro humuli: 68 ₧ 17 β 9 ᶗ praesentavit Hinricus Heitkamp.

De kranone et cellario: 833 ₧ 15 β 7 ᶗ,
11 ₧ 4 β e pixide accepta feria 5 post Invocavit (März 7).

5 De libra: 953 ₧ 15 β 3 ᶗ.

De accisa: 5387 ₧ 11 β (praesentarunt domini Clawes van der Hoyer et Georgius Vilter).

915 ₧ 8 β praesentarunt iidem domini de accisa senatus die Anthonii (Jan. 17). 1768 ₧ per eosdem dominos praesentatum
10 structurario juxta librum accizae. 321 ₧ 5 β per eosdem dominos praesentatum dominis molarium, domino Nicolao van der Hoyer et Ioachimo Holthusen.

De excessibus: 444 ₧ per dominos Nicolaum van der Hoyer et Georgium Vilter.

15 80 ₧ per eosdem dominos praesentata, quae conversa sunt ad duplicatas bombardas.

De apotheca: 299 ₧ 2 β, receptum a dominis Petro van Sprekelsen et Georgio Platen prothoconsulibus per magistrum Iohannem Papen apothecarium.

20 De advocatia: 566 ₧ 6 β 6 ᶗ per dominos Garlevum Langebeken et Gerardum Nygebuhr.

De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: Nihil.

De concavis et scheverstein: Nihil.

25 De domibus laterum: 160 ₧ 3 β 7 ᶗ.

160 ₧ 3 β 7 ᶗ pro lucro de toto opere exhibuit Ioachimus Vageth.

De cemento vendito extra civitatem: Nihil.

De lapidibus sectis: Nihil.

30 De civilitate: 725 ₧ (e pixide civilitatis).

De relictis moriencium: 1386 ₧ 2 β.

1386 ₧ 2 β per dominos Laurentium Nygebur et Gerardum Nygebur senatores tradita camerariae de decimo denario.

De redditibus venditis: Nihil.

35 De navibus venditis: Nihil.

De bonis molendinariis: Nihil.

De paunicidis: 88 ₧.

De carnificibus: 76 ℔.

De bodis et domo fertorum: 16 ℔.

De portenhure: 10 ℔ 8 β.

De sutoribus et domo supra aggerem: 8 ℔.

De piscatoribus trochure: 40 ℔.

5

De pelliceatoribus: 1 ℔ 12 β.

De albicoriariis: 1 ℔ 12 β.

De penesticis aucarum: 2 ℔ 8 β.

De loco dealbandi: 16 ℔.

De nova domo pannorum: 1 ℔ 12 β.

10

De pistoribus: 7 ℔.

Descamnis apud forum piscium et humuli: 22 ℔ 4 β.

De nova platea: 80 ℔.

De hortis in raboisa: Nihil.

De domo fusoris bombardarum et boda: 24 ℔, 15 soluta per Iohannem Altena.

De legato magistri Ioannis Kloth ad vias et semitas: 22 ℔.

6 ℔ a Casparo van Emersen. 16 ℔ a Bartoldo van Ryne.

De equis venditis: 15 ℔ 10 β.

20

15 ℔ 10 β pro equo per Hinricum Geistmeyger vendito in Antiquam terram rustico cuidam.

De hereditatibus venditis: 120 ℔.

120 ℔ currentis monete soluta sunt per magistrum Iohannem Ritzenberch prothonotarium, pro quibus senatus ejus legitime uxori Geszken ad tempus totius vite sue vendidit hereditatem civitatis, in qua novissime habitavit Lucia relicta van Wyntem, sita inter hereditatem secretariorum, quam nunc inhabitat Martinus Gobell, et hereditatem aliam civitatis ex opposito valli retro scholam; post obitum vero ejusdem Gesken Ritzenberges eadem hereditas devolvetur rursus libera ad senatum sine ipsorum heredum contradictione, juxta tenorem litterarum eidem desuper datarum.

25

30

De domo nostra in Lubeca: 25 ℔ 12 β.

25 ℔ 12 β, de qua summa dimidium est solutum, videlicet 16 ℔; reliquum videlicet de termino Pasche solvetur proximo Paschale.

35

De bodis carnificum: Nihil.

De theolonio in Eislingen: Nihil.

De morgensprake: 26 ℥ 11 β 10 ḡ.

6 β de pelli(fi)cibus per dominos Georgium van Holte et
 5 Godtfridum Schroeder. 2 ℥ 4 β a linificibus per dominos
 Meynonem de Eytzen et Nicolaum Hertiges. 7 ℥ 16 β a
 lanionibus per dominos Hinricum Hesterberch et Meynonem
 de Eytzen. 1 ℥ 14 β a sartoribus per dominos Meynonem
 de Eytzen et Nicolaum Hertiges. 2 ℥ 11 β a piscatoribus
 10 per dominos Hinricum Hesterberch et Laurentium Nygebur.
 4 ℥ 4 β 6 ḡ per dominum Nicolaum Hertiges de funificibus.
 3 ℥ 16 β 4 ḡ de fabris ferrareis per dominos Georgium van
 Holte et Laurentium Nygebur. 4 ℥ de pistoribus per dominos
 Laurentium Nygebur et Nicolaum van der Hoyer *).

15 De pecunia super censum: 12,560 ℥.

1600 ℥ accepimus a relicta vidua quondam doctoris Stephani
 Gerckens Luneburgensis, pro quibus eidem solvemus annua-
 tim 80 ℥ reddituum, juxta literas sigillatas. 1360 ℥ accepi-
 mus super censum ab Alberto Hoffsmidt, de quibus eidem
 20 solvemus annuatim in termino Paschali 85 ₣, juxta literas
 sigillatas. 9600 ℥ accepimus a domina Clara vidua domini
 Francisci ducis Luneburgensis, pro quibus solvemus eidem
 quotannis 600 ₣, juxta literas sigillatas eidem datas.

De pecunia pro censu redempto: Nihil.

25 De theolonio domini Holsaciae: 358 ℥ 13 β.

358 ℥ 13 β recepta sunt hoc anno pro nostra portione e
 theolonio comitum in Schouwenborch.

De collecta parochiae sancti Petri: 2791 ℥ 16 β
 (praesentarunt domini Vincentius Moller et Hinricus He-
 30 sterberch).

De collecta parochiae sancti Nicolai: 3059 ℥ 3 β
 (per dominos Laurentium Nygebur et Nicolaum van der Hoyer).

De collecta parochiae sancte Catherine: 2767 ℥
 (per dominos Godtfridum Schroder et Ioachim Holthusen).

35 De collecta parochiae sancti Iacobi: 1352 ℥ 7 β
 (per dominos Georgium Vilter et Hyeronimum Bissenbeken).

*) Summa primae partis libri receptorum: 19,973 ℥ 16 β 2 ḡ.

De collecta clericorum: 1087 ₧ 4 ♂ (praesentavit dominus Nicolaus Hertiges).

50 ₧ per dominum Nicolaum Hertiges de restantia anni 49.

De introitu officiorum: 61 ₧ 8 ♂.

Pannicidae: je 7 ₧ 7 ♂ Augustin Guedhe, Matheus Bram, 5
Ioachim Mule, Iohan Kop de junger, Gerardus Ritzenberch.

Carnifices:

Pistores: je 1 ₧ 12 ♂ Dirick Borchendes, Iacob Sehusen,
Ioachim Oliesleger. 10

Institutores:

Doliatores:

Sartores: Clawes Berndes 2 ₧ 2 ♂.

Stubanarii: 1 ₧ 1 ♂ Hinrich Horneken.

Candelatores: 15

Aurifices:

Vitriarii.

Pictores:

Corrigiatores:

Sellatores: 20

Perifices:

Balistarii:

Pannirasores: 5 ₧ 5 ♂ Hans Sandtmeiger.

Pellifices: 1 ₧ Michel Marekman.

Sutores: 25

Linifices:

Linifices de panno stricto:

Lanifices:

Piscatores:

Tornatores: 30

Amforarum et ollarum fusores:

Assatores et alecum lotores:

Pileatores:

Funifices: je 2 ₧ 2 ♂ Gerdt Heltberch, Pawell Jacobsen.

Cerdones: 35

Fabri: je 2 ₧ 2 ♂ Hans Koltze, Matthias Stange, Hyeronimus Honerlandt.

De Rosse et Dradenow: 11 ₧ 4 β soluta per Hinricum Schacht.

De testamentis: 32 ₧ 13 β 6 ḷ.

8 ₧ de testamento Reyneken Olrickes legata, soluta per
5 testamentarios. 21 ₧ de testamento Peter Hoiken, soluta per
ejusdem testamentarios. 3 ₧ 13 β 6 ḷ, de testamentis collecta
per dominum Georgium van Holte.

De cellario in domo Embecensi: 35 ₧ 4 β.

35 ₧ 4 β praesentata de lucro per dominos Nicolaum van
10 der Hoyer et Georgium Vilter.

De institoribus stantibus supra trostebruggen: 8 ₧ de 20 institoribus, receptum per Hinricum Arendes
pincernam.

De domo laterum in Vermersen: 21 ₧ 4 β.

15 20 ₧ accepimus ab Erasmo Rungen latrifice; Petri et Pauli
est terminus solutionis. 1 ₧ 4 β van landhure.

De frumento vendito: Nihil.

Recepta ad muniendam civitatem: Nihil.

Recepta in generali: 1439 ₧ 4 β.

20 600 ₧ soluta sunt per Lubicenses juxta contractum de novo
fossato de termino Nativitatis Christi, per magistrum Iohan-
nem Ritzenberch praesentata. 1 ₧ 12 β pro appellatione
Hinrici van Hutlem. 1 ₧ 12 β de apellatione acceptum a
Ioachino Anckeman. 20 ₧ accepimus a vidua Hermannii
25 Mollers de redditibus 500 marcarum summae capitalis. 96 ₧
soluta sunt nobis e bonis Hermannii Schiomakers per Petrum
Brasen; reliquum, videlicet quinquaginta quatuor mercae,
creditoribus est condonatum. 60 ₧ de duobus annis reddituum
soluta sunt per Gerardum Ritzenberch de pecunia, quam a
30 cameraria supra redditus acceperat. 600 ₧ accepimus a senatu
Lubecensi super contractu nomine novi fossati cum iidem (!)
inito de termino Nativitatis. 60 ₧ pro redditibus solvit
Iohannes Svarte de duobus milli(bus) summae capitalis eidem
ad tres anni quartales traditae.

35 De pecunia supra censum ad foedus Evangelicum conversa: Nihil.

Ad fundum fluminis reparandum: 1015 ₧ 3 β 4 ḷ.

1015 ₧ 3 β 4 ⷰ praesentata sunt dominis Georgio van Holte et Ioachimo Holthusen senatoribus e theolonii augmentatione, ad fluminis fundum restaurandum facta.

De acciza civium: 10,027 ₧ 9 β 6 ⷰ (praesentaverunt domini Hermannus Schele et Iohannes Wetken, senatores, Iasparus van der Vechte; Pawell Gerckens et Iohannes Kran).
66 ₧ praesentarunt supranominati cives et domini in debitis apud famulos senatus, structurarium et alios. 731 ₧ 4 β solverunt domini Hermannus Schele et Iohannes Wetken senatores cum suis civibus de praeteriti anni praecedentis restantia, quae inscripta fuit in tabula. Adhuc 711 ₧ 4 β solverunt iidem domini adhuc de ejusdem anni praecedentis restantia, sic quod nunc tota summa in tabula scripta est soluta.

De contributione prima dimidii floreni de centum constituta inter senatum et cives juxta conventionem initam: 5355 ₧ 8 β 9 ⷰ.

Petri: 1001 ₧ 4 β (6 ⷰ) praesentarunt dominus Hyeronimus Bissenbeke senator, Borchardus Boeningk, Bartholomeus Goetkens et Ioachim Brandt.

Nicolai: 2154 ₧ 17 β 9 ⷰ praesentarunt dominus Ioachimus Holthusen, Bastian van Winthem, Hans Hanses, Paulus Vaget et Ioachimus Meyger.

Catharinae: 1557 ₧ 10 β praesentarunt dominus Luderus Schulte, Petrus Mule, Kesten Revelrey, Herman Wetke et Kersten Hoffstede.

Iacobi: 640 ₧ 17 β praesentarunt dominus Iohannes Wetken, Hermannus van Huthlem, Bernardus Schroder et Iohannes Bekeman.

De secunda contributione civium, dimidius florenus contributus est de centum etc.: 4671 ₧ 5 β 6 ⷰ.

Petri: 1524 ₧ 6 ⷰ (per dominum Hyeronimum Bissenbeke senatorem, Iacobum Priggen, Ratken Ritzenberch, Simonem ton Westen et Hinricum Tammen).

Nicolai: 1387 ₧ 6 β (per dominum Ioachimum Holthusen senatorem, Iohannem Berndes, Iohannem Brandes et Symonem van Dulmen).

Catherinae: 1173 ₰ 19 ρ (per dominum Luderum Schulten senatorem, Gerardum Svarten, Nicolaum Kedingk, Hermannum Botker et Ambrosium Langen, cives).

Iacobi: 586 ₰ (per dominum Iohannem Wetken senatorem,
 5 Hinricum van Ancklem, Clawes Sandtmeyger et Hermannum Stakeman et Diricum Holthusen *).

Summa summarum totius partis libri expositorum: 66,654 ₰ 15 ρ 7 ḷ.

Ultra praescripta domini camerarii praesentabunt: 10,773 ₰ 5 ρ in tabula; 2114 ₰ 16 ρ 6 ḷ in foliis
 10 restantiarum; 3425 ₰ 11 ρ 11 ḷ in promptis apud curiam structurae; 14,693 ₰ 16 ρ 3 ḷ in paratis; 126 ₰ 8 ρ in 141 ulnis secti lapidis; 6575 ₰ 10 ρ in 417 choris 8 modiis 1 vase siliginis; 16,163 ₰ 19 ρ ad expeditionem in terram Haderiam: Summa hujus 53,873 ₰ 6 ρ 8 ḷ.

42 ₰ in 8 choris combusti calcis Segebergensis apud curiam structurae; 70 ₰ 5 ρ 4 ḷ in 13 lastis Segobergensis calcis; 75 ₰ 3 ρ 8 ḷ in 28 lastis 11 ₰ Hilligelande calcis; 1603 ₰ 10 ρ 6 ḷ in 305 choris 13 vasis cementi Berlinensis, dicti
 20 stenkalkes, qualibet lasta computata 6 ₰ 9 ρ; 32 ₰ pro 40 lastis leszekalkes empticii: Summa hujus 1822 ₰ 19 ρ 6 ḷ.

Summa praesentandorum hujus anni: 55,696 ₰ 6 ρ 2 ḷ.

*) Summa secundae partis libri expositorum: 46,680 ₰ 19 ρ 5 ḷ.

1550.

EXPOSITA.

Anno Domini 1550 domini Meino de Eitzen et Georgius de Holte, camerarii civitatis Hamburgensis, exposuerunt infrascripta ad usum civitatis ejusdem. 5

Ad structuram: 4064 ₰ 8 β 2 ḡ.

10 ₰ vormide 6 fabris et 4 aliis laboratoribus. 3 ₰ 3 β vormide 7 personis. Vormede 12 ₰ 8 β in decem personas. 115 ₰ 19 (β) 4 ḡ pro mercede sarratorum, qui sarraverunt ligna in Hanstorp. 13 ₰ 8 ḡ pro victualibus ad braxandum de curia structuræ exposita. 9 ₰ 8 β pro 8½ (!) reth. 16 ₰ 13 β 9 ḡ pro 445 ₰ blyes, pro 9 ḡ libra emptā. 2 ₰ 19 β 4 ḡ pro candelis conficiendis. 29 ₰ 4 β pro 8 tunnis wagentehrs. 14 ₰ 6 ḡ pro 5½ tunnis pekes. 43 ₰ 12 β pro 2 leste 4 tunnen Prussisch und Rigischer tehr. 72 ₰ 15 β pro 3 leste 9 tunnen schiptehr. 25 ₰ 3 β 7 ḡ pro 711 ₰ plumbi, quolibet ₰ 8½ ḡ empto ab Andrea Schulten. 37 ₰ 8 β pro 1 schippunt cupri soluta Benedicto Guderman. 81 ₰ 6 β 6 ḡ pro 10 schippunt 3 lizpunt 4 markpunt plumbi comparati a domino Gerardo Nygebur. 188 ₰ 6½ β pro fenestris soluta fenestrici Sylvestro Wilsingk. 62 ₰ 19 β 11 ḡ soluta sunt Iohanni Smidt funifici pro diversis funibus ad usum curiae structuræ juxta ipsius computum. 28 ₰ 9 β soluta corrigatori Berendt Iuteman juxta ipsius computum. 1 ₰ 19 β soluta Michaeli Kron tornatori. 44 ₰ 13 β pro 12 novis fornacibus in aedibus senatus factis soluta Augustino Pyckenpack. 2 ₰ 8 β 9 ḡ soluta dem apengeter. 3 ₰ 4 β 8 ḡ dem koppersmede pro registro et aliis usibus. 32 ₰ 7 β 6 ḡ pro canalibus soluta amphorarum fusori Ioachimo Wiggers pro 777 ₰ plumbi. 46 ₰ 8 β soluta Paulo Reimers pro mercede aliquot publice nova aedificia tingendi juxta computum domini Meynonis de Eytzen. 19 ₰ 4 β pro coloribus et

auro ornanda janua ante praetorium soluta Iodoco Reyn-
 husen. 17 ƒ pro mercede Pauli Reimers in domo senatus,
 quam nunc possidet Iohannis Ritzenberch, operantis. 17 ƒ
 3 β pro canalibus ad fontes soluta Ioachimo Wiggers. 320 ƒ
 5 soluta sunt Vito Lutzouw pro ligneo aedificio, quod ab eo
 emptum constitutum est in curia structurae. 20 ƒ 6 d ad
 usum ejusdem aedificii per dominum Gerardum Nygebur
 senatorem conversa. 10 ƒ 2 β pro ferramentis ad eundem
 usum soluta fabris grossis. 7 ƒ 12 β vor Thonnies Kolt-
 10 haves ketel umtosettende. 9 ƒ 12 β pro camino in aedibus,
 quam (!) inhabitat Petrus Morinck apud forum humuli. 2 ƒ
 14 β tor vormede. 7 ƒ 6 β ad reparandum Hammonis ag-
 gerem. 24 ƒ 10 β pro 10 tunniss wagentehrs und schipter.
 2 ƒ 18 β 4 ſ pro lym. 4 ƒ 16 β pro acciza de cerevisia ad
 15 rusas. 5 ƒ 12 β pro victualibus den dregers und terers.
 2 ƒ 4 β 8 ſ pro victualibus datis familiae curiae structurae
 ad Panthaleonem. 3 ƒ 18 β 4 ſ famulis aequestribus et
 domesticis ad Carniszprivium et fraternitatem. 5 ƒ 12 β
 detraxit vidua Hinrici van Arnem de expositis ad structuram
 20 in domo senatus. 187 ƒ 17 β 2 ſ conversa sunt ad struc-
 turam novae domus in curia structurae per Christianum
 Schelen pro mercede erectionis et fundamenti juxta ipsius
 computum.

Pro lignis: 3045 ƒ 13 β 8 ſ .

25 118 ƒ pro 73 lignis fabrilibus juxta computum structurarii.
 86 ƒ 2 β pro 63 maste furen comparatis ab Iohanne Blanken-
 felde. 921 ƒ 17 β 8 ſ pro 2730 delen comparatis ab eodem
 Iohan Blanckenfelde. 480 ƒ pro 1600 ellren, qamlibet pro
 6 β , soluta Andree Seger et Iohanni Hollander. 150 ƒ 6 β
 30 pro 501 elre soluta Hinrico van Vorde. 149 ƒ 11 β 6 ſ pro
 duobus fuscis et uno nigri coloris equos (!), comparatos ab Her-
 manno van Groninge. 489 ƒ 2 β pro 163 foder holtes juxta
 computum Luderii. 33 ƒ 4 β pro 3200 spondack ad turrim
 apud vallum stercorium. 8 ƒ 11 β pro 19 espen sparen.
 35 1 ƒ 4 β pro 59 schorstenstaken. • 7 ƒ 17 β pro velichholt.
 1 ƒ 2 β pro 69 fasciculis bessemrysz. 16 ƒ pro 40 plancken-
 pale. 17 ƒ pro 9 vadem bokenholtes ad usum curiae sena-

toriae. 13 ℥ pro 1300 spondack. 7 ℥ 7 β 3 ℥ pro 3 stipers
to houwende. 13 ℥ 12 β pro 75 *) floethdelen. 195 ℥ 4 β
pro 67 plaustis lignorum fabrilium soluta Eggert thom Brake
et Matthies Sandtman juxta computum Luderii scribae. 2 ℥
pro wagennaven. 3 ℥ 13 β 6 ℥ pro wagenschott. 58 ℥ 6
16 β 9 ℥ pro victualibus de curia structurae exposita ad
vecturam juxta computum structurarii. 272 ℥ pro 105 foder
lignorum fabrilium juxta computum structurarii.

Pro equis, feno et avena ad curiam structurae:
1350 ℥ 5 β . 10

27 ℥ 4 β pro equo empto ab Heynone Suck ad usum curiae
structurae. 60 ℥ 6 β 8 ℥ pro feno colligendo et mercede
prati expensisque factis. 30 ℥ pro 6 vehibus foeni emptis
a Petro Morinck. 32 ℥ 11 β pro victualibus ad eundem
usum de curia structurae. 6 ℥ pro cura equorum. 13 ℥ 19 β 15
pro equo empto a Paulo Hoeken. 634 ℥ 2 β 11 ℥ pro 77 choris
avenae diversi precii 9 schepel $\frac{1}{2}$ vath. 64 ℥ 2 β 11 ℥ pro
4585 manipulis snidestro. 3 ℥ 8 ℥ pro stroistro. 36 ℥ pro
equo comparato ab Hinrico Geistmeiger ad usum curiae.
408 ℥ 8 β 6 ℥ pro 46 choris avenae 6 modiis avenae juxta 20
computum structurarii. 25 ℥ 6 β 10 ℥ pro 2495 fasciculis
straminum. 6 ℥ pro medela equorum. 3 ℥ 12 β pro feni
vehe soluta dominis molendinariis.

Pro cemento ad structuram civitatis: 660 ℥ 12 β .
660 ℥ 12 β pro 126 choris 29 vasis calcis ad structuram civi- 25
tatis juxta librum civitatis.

Pro ferramentis: 1162 ℥ 15 β 10 ℥ .
122 ℥ 12 β 6 ℥ pro diversis clavis ferreis comparatis ad usum
curiae structurae. 302 ℥ 15 β 8 ℥ pro diversis ferramentis
ad usum curiae structurae soluta Borchardo Zelle fabro grosso 30
juxta ipsius computum. 67 ℥ 12 β 8 ℥ pro gumphis soluta
Borchardo Zelle fabro grosso. 57 ℥ 6 β 2 ℥ pro diversis ferra-
mentis ad domos civitatis juxta computum ejusdem. 32 ℥
3 β pro diversis ferramentis ad edificia diversa soluta eidem.
36 ℥ 6 β 10 ℥ pro ferramentis ad altum pontem collapsum re- 35

*) $\frac{1}{4}$ C 1 quartale.

ficiendum. 23 ƒ 19 β pro ferramentis ad reficiendum kuterhus.
 45 ƒ 14 β pro ferramentis diversis to den vorsettigen by dat
 blockhus. 49 ƒ 10 β 3 ſ pro ferramentis ad curiam structurae
 soluta Cyriaco Sengestaken fabro subtili. 200 ƒ 7 β 9 ſ pro
 5 diversis ferramentis in domibus senatus conversis juxta compu-
 tum fabri subtilis Sengestaken. 18 ƒ 16 β 10 ſ pro ferramentis
 ad praetorium soluta fabro subtili. 13 ƒ 5 β ad usum carceris
 publici. 15 ƒ 6 β 4 ſ pro ferramentis ad aedificia civitatis
 soluta Iohanni Graven fabro grosso. 68 ƒ 6 β pro diversis
 10 clavis ferreis emptis et solutis per dominum Meynonem de
 Eytzen in suis aedibus. 28 ƒ 2 β 10 ſ pro clavis ferreis
 emptis ab institute juxta computum structurarii. 80 ƒ 12 β
 pro clavis ferreis emptis a viro Mollensi.

Pro scheverstein: 547 ƒ 2 β .

15 13 ƒ soluta pro 1300 dackspans. 180 ƒ 10 β pro 95 rise
 scheverstens, quotlibet risz pro 38 β , comparatis ab Wilhat
 Wetken. 263 ƒ 3 β pro 138 $\frac{1}{2}$ riisz scheverstens, quotlibet
 risz pro 2 ƒ 6 β , soluta Wilhat Wetken. 35 ƒ 2 β pro 9200
 asterick emptis a diversis personis. 124 ƒ 9 β pro 65 $\frac{1}{2}$ risis
 20 scheverstens soluta Wilhado Wetken, quotlibet riso pro 2 ƒ
 6 β empto. 10 ƒ 18 β ad novam domum in curia structurae
 soluta fabris.

Pro quadratis: 432 ƒ 1 β 10 ſ .

5 ƒ 6 β pro 400 Camperstehen. 70 ƒ 16 β 4 ſ pro 25,000
 25 Camperstehens et 12 hukeshovet terras, quotlibet mille 35 β
 et hukeshovet terras 40 β empto. 27 ƒ pro 7000 mursten
 soluta Aszmo thom Lembroke. 288 ƒ 7 ſ pro 35,156 grote
 vorgleden soluta Ioachimo Vaget latrifici. 8 ƒ 17 β 7 ſ vor
 klein vorgleden. 8 ƒ 12 β 1 ſ vor 2040 grote snede vor-
 30 gleden, quae summa et precedentes laterum conversa (!) sunt
 ad aedificia senatus. 23 ƒ 9 β 10 ſ pro 13,050 klein mursten.
 12 β 4 ſ vor stucke stehns.

Pro concavis: 237 ƒ 5 β 11 ſ ,

56 ƒ 14 β pro 10,500 dackstehen. 52 ƒ 16 β pro 9500 dack-
 25 stens van Asmus thom Lembroke. 28 ƒ 11 ſ pro 5000 te-
 gulis Bremensibus. 12 ƒ 15 β pro 2220 Bremer dackstens.
 25 ƒ 8 β pro 6000 dackstens. 6 ƒ (pro) 1000 murstens.

23 ₰ 16 β pro 6000 dacksten emptis de Asmo tom Lembroke.

31 ₰ 16 β pro 6000 dacksten, quolibet 1000 pro 6 ₰ 10 β empto.

Ad structuram domorum laterum: 24 ₰ 19 β.

1 ₰ 12 β pro sumptu duorum missorum ad comparanda ligna.

23 ₰ 7 β pro ferramentis soluta Borchardo Zelle fabro grosso. 6

Pro lapidibus sectis: Nihil.

Pro carbonibus: 85 ₰ 1 β 2 ḷ.

59 ₰ 8 β 4 ḷ pro 7 vehibus carbonum ad praetorium. 22 ₰

11 β pro 51 saccis carbonum ad praetorium. 3 ₰ 1 β 10 ḷ
pro victualibus. 10

Pro equis: 928 ₰ 3 β 9 ḷ.

41 ₰ 15½ β pro nigro equo comparato ab David van Osen-
brugge. 39 ₰ 10 β 6 β pro griseo equo ab Iohanne Schilt
comparato. 42 ₰ 12 β 6 ḷ pro versicolore equo empto a
Nicolao Iohansen Rypensi. 33 ₰ 18 β 9 ḷ pro equo castanei 15

coloris empto a Iohanne Claweszen Dano. 49 ₰ 12 β pro equo

empto a doctore Iohanne Strubben. 34 ₰ 2 β pro griseo

equo comparato ab Henningo Schroder. 108 ₰ 10 β soluta

doctori Iohanne Struben pro equo, antea tamen eidem donato

per senatum. 39 ₰ 2 β 3 ḷ pro equo rubeo comparato ab 20

Luca Willers. 51 ₰ 7 β 9 ḷ pro equo castanei coloris empto

ab Iacobo Husstein. 37 ₰ 4 β pro rubeo equo soluta domino

Gerardo Nigebuer. 77 ₰ 10 β soluta Hinrico Tydeman pro

equo nigro donato domino Alberto comiti de Mansfelt. 60 ₰

9 β pro equo griseo empto pro Iodoco Tilleman praefecto 25

silvarum soluta domino Georgio Vilter. 68 ₰ 4 β pro equo

nigro empto in Lubeca soluta cuidam Groningensi. 12 ₰

18 β damnum passi sumus apud quendam Groningensem de

restituto equo, quo nos deceperat. 117 ₰ 16 β pro duobus

equis castanei coloris soluta domino Vicentio Moller senatori. 30

25 ₰ 11 β 6 ḷ pro equo castanei coloris empto a quodam

pedite. 93 ₰ pro duobus equis emptis Wilhado Reyneken.

Pro havena: 1376 ₰ 11 β 8 ḷ.

238 ₰ pro 24 choris minus 2 genge avenae, quolibet choro

empto 10 ₰ a Marchita quodam. 3 ₰ 18 β pro ferramentis 35

juxta computum fabri grossi Borchardi Zellen. 831 ₰ 4 β

6 ḷ pro 91 choris 7 modiis 1 vath avenae diversi precii

juxta computum domini Alberti Hackemans. 33 ₧ 19 β 6 ⷰ
 pro snidestro. 17 ₧ 12 β pro victu juvenis stabuli soluta
 Frederico Hoyer. 37 ₧ 10 β 6 ⷰ pro mercede et vestitu
 famulorum stabuli. 37 ₧ 6 β 8 ⷰ pro frenis lupatis, corrigiis,
 5 habenis et aliis diversis expositis. 10 ₧ 2 β pro medela
 equorum soluta Iacobo Krutzenack. 166 ₧ 18 β 6 ⷰ pro 20
 choris emptis a Iohanne Semmelhaken.

Vigilibus: 8 ₧.

4 ₧ Iurgen Harse. 4 ₧ Ioachim Kaler.

10 Ad eleemosinam Britzendorp: 16 ₧ soluta Mar-
 tino Goebell.

Commendae Abel Melzing: 15 ₧ 4 β soluta domino
 Ioachimo Moller.

Catherinae Knubben: 20 ₧ soluta Iohanni Botker
 15 per magistrum Iohannem Ritzenberch.

Bonsackes: 16 ₧ soluta Martino Gobell.

Testamentum Simonis de Utricht ad bar-
 desas: 8 ₧.

Testamentum Bernardi van der Heide ad con-
 20 vivium Corporis Christi: 8 ₧.

Stipae domini Henrici Abbendorp: 12 ₧ distri-
 buta sunt per Diricum Reymers famulum camerarie.

Commendae magistri Ioannis Kloet: 12 ₧ soluta
 domino Moller nomine Everhardi filii.

25 Commendae Thvestrengen: 23 ₧ 4 β.

Vicariis sancti Petri de Tradenow: 20 ₧.

20 ₧ 16 β soluta sunt vicariis sancti Petri de fundo Tra-
 denow.

Redditus in iudicio: 40 ₧.

30 Ad naves civitatis: 190 ₧ 19 β 4 ⷰ.

46 ₧ 17 β 6 ⷰ soluta Georgio Boenineck et Iohanni Greven
 pro 4 pramonibus ad domum latrificis et duobus pramonibus
 ad curiam structurae pertinentibus. 45 ₧ 18 β pro ferra-
 mentis ad reparandas naves tunnarum soluta Borchardo
 35 Zelle fabro grosso. 2 ₧ 18 β 4 ⷰ soluta Iohanni Graven
 fabro grosso pro ferramentis. 12 ₧ 5 β 6 ⷰ pro funibus
 soluta Iohanni Smidt funifici. 66 ₧ per Ernestum Puth

barsimagistrum soluta sunt Iohanni Smidt funifici pro 4 schyppunt kabelgaren. 17 ℥ de touwe to teren und to droegende.

Ad vias et semitas: 29 ℥ 4 β (!).

29 ℥ 4 β 4 ℥ per dominos Ioachim Holthusen et Iohannem 6
Wetken ad reparationem viae inter Hamme et civitatem
factam juxta ipsorum computum.

Pro censu adempto: 1050 ℥ in mille peciis marcarum
assignaverunt domini decimi denarii Laurentius Nygebur et
Gerardus Nygebur in aedibus quondam Matthiae van Collen, 10
de quibus solvet quotannis 66 ℥ 10 β 8 ℥ redditus.

Pro censu redempto: 629 ℥ 16 β 8 ℥ soluta sunt
Francisco Fresen nomine heredum quondam Otthonis van
Canpe, quibus solvimus eidem sexaginta (!) 80 ℥ summae
capitalis monetae grosse. 16

Ad reisas dominorum: 1774 ℥ 18 β 7 ℥ .

156 ℥ 16 β pro sumptu dominorum Gerardi Nigebuer et
Luderi Schulten senatorum missis in Flensborch ad regem
et principes Holsatie. 5 ℥ 5 β pro sumptu magistri Iohannis
Ritzenberges misso in Lubeck. 16 ℥ 18 β 4 ℥ pro sumptu 20
doctoris Iohannis Struben, qui hic in senatu relationem
fecit de profectione ad regem Daniae. 77 ℥ 5 β pro sumptu
dominorum Georgii Platen et Dithmari Kolen, prothoconsulum,
domini Georgii van Holte, senatoris, deducentium dominum
Ioachim Moller in Ritzebuttel et eidem novo capitaneo 25
arcem eandem tradentium. 4 ℥ 16 β 6 ℥ pro sumptu Mar-
tini Gübel misso ad dominum Franciscum ducem Saxoniae
in Calepin. 36 ℥ 14 β 3 ℥ pro sumptu dominorum doctoris
Francisci, syndici, Dithmari Koll, prothoconsulis, et Gerardi
Nygebur in Segeberge ad dietam cum rege Daniae, principe 30
nostro, in causa avectionis frumenti de Albi. 38 ℥ 20 β (!) 6 ℥ ,
pro sumptu domini Gerardi Nygeburs, persequentis perduel-
lionem Georgium van Hoberg in terram Magnopolensem.
3 ℥ 4 β pro sumptu eorundem in Stilhorn ad tractandum
cum Thoma Grothen. 3 ℥ 15 β consumpserunt iidem in 35
eadem causa in Harborch. 10 ℥ 14 β pro sumptu domini
Ditmari Koll et Gerardi Nigebuer missi ad consiliarios ducis

- Saxoniae in Bisenhorst. 155 ₧ 3 β pro sumptu dominorum Mathie Reder, Ditnari Koel, Georgii Vilter, Gerardi Nigebuer et magistri Iohannis Ritzenberch, missis in Esscheborch ad tractandum cum Francisco duce Saxonie in diversis causis.
- 5 249 ₧ 13 β pro sumptu dominorum Mathie Reder, Laurentii Nigebur et magistri Alexandri Spiesz facto in Lubec in causa Magdeburgensi. 68 ₧ 6 β pro sumptu dominorum Georgii Platen, proconsulis, Vincentii Moller et Ioachim Holt-husen missis in Ritzebuttel. 5 ₧ pro sumptu Martini Gobels
- 10 misso in Reynenfelde. 16 ₧ 2 β pro sumptu duarum pro-fectionum in Luneborg, syndici Bremensis, et Iohannis Ritzen-berges, secretarii nostri. 2 ₧ 17 β 2 ⌘ pro sumptu Iohannis Ritzenberch secretarii in Stenborch ad Diricum Blomen. 2 ₧ pro sumptu domini Dithmari Koell super Luhe. 90 ₧
- 15 9 β 2 ⌘ pro sumptu dominorum Dithmari Koel, proconsulis, Francisci Pfeil et Vincentii Mollers missis in Luneborch. 291 ₧ 10 β 2 ⌘ pro sumptu dominorum Dithmari Koel, domini Vincentii Moller, Ieronimi Bissenbeken, senatorum, et magistri Iohanni(s) Ritzenberch. 94 ₧ 6 β pro sumptu domi-
- 20 norum Georgii Platen et Vincentii Mollers in Ritzebuttel. 78 ₧ 13 β pro sumptu dominorum Matthiae Reders, protho-consulis, et Vincentii Mollers in Mollen in causa consocia-tionis. 195 ₧ 10 β 6 ⌘ pro sumptu dominorum Matthiae Reders, Vincentii Mollers, Laurentii Nygebur et magistri
- 25 Martini Goebels in Luneborch in causa Brunswicensium. 2 ₧ pro sumptu domini Dithmari Koll in Luhe. 5 ₧ 9 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges in Krempe. 155 ₧ pro sumptu magistri Alexandri Sphies secretarii in causza em-porii Bergensis Copenhagen versus ad regiam maiestatem.
- 30 10 ₧ 1 β pro sumptu aliquot profectionum magistri Alex-andri Sphies secretarii in Stenborch, Bredemberg et Bergerdorp.
- Ad reisas capitanei et satellitum: 141 ₧ 15 β 2 ⌘. 2 ₧ 9 β pro sumptu duorum famulorum missorum ad ex-plorandum. 1 ₧ 8 β pro sumptu Ortgisi Klincken misso in
- 35 Stadis. 1 ₧ 16 β pro sumptu aliquot satellitum facto in Oldeslow. 6 β pro sumptu Hinrici Koek in Esscheborch. 13 β pro sumptu Iodoci Tyllemann ad explorandum iter etc..

1 R 15 β pro sumptu Frederici Hoyers missi in Pinnenberg
 et Bergerdorp. 8 β Iurgen Wernicken versus Bergerdorp.
 7 β Hinrico Pingesten versus Mollen. 4 β versus Stegen. 3 R
 13 β Iohanni Ritzenberch in Stade in causza dissidii com-
 ponendi. 5 R 11 β pro sumptu 8 satellitum missorum ad
 tuendum iter regium. 19 β Frederico Hoyer in Pynnenberge.
 18 R tribus famulis equestribus, qui cum physico profecti
 fuerunt Sphyrarn versus, donata pro vestitu. 13 R 2 β famu-
 lis equestribus missis ad explorandum perduelliones. 31 R
 pro sumptu Mathie Fincken ad prosequendum Iohannem 10
 Schullenfenger et Georgium Hoberch. 7 R 12 β pro sumptu
 Lambert Boselman pro explorando eodem perduelliones.
 15 R 10 β pro sumptu Nicolai Ruters misso in Perleberg in
 eodem negotio Georgii Hoberges. 2 R 5 β Adam van Collen
 et Hartich Westerman emissis ad inpediendum lupuli avec- 15
 tionem. 8 R 8 β famuli equestres in eodem negotio emissi
 consumpserunt. 18 β Ottoni Schowenborch in Bredenberch
 misso. 4 R 8 β pro sumptu aliquot equestrium, qui iter
 explorarunt. 7 R 16 β pro sumptu Lamberti Boeselmans in
 Gustrow. 2 R 8 β pro sumptu naviculae expeditae ad revo- 20
 candum Gerdt Hovethes. 2 R 3 β Frederico Hoyer ad com-
 parandam avenam misso. 1 R 4 β Iohanni Klusener in Lube-
 cam. 1 R 14 β Lamberto Boeselman in Lubecam. 1 R 11 β
 cuidam pediti misso ad explorandum. 3 R 10 β 6 g Hinrico
 Geistneyger pro sumptu ad cancellarium Magnopolensem. 25
 1 R 3 β 8 g pro sumptu Hinrici Geistneygers in Nygen-
 munster. 5 R 1 β pro sumptu famulorum equestrium facto
 in Lubeca cum domino Iohanne Struben.

Cursoribus: 272 R 5 β 1 g *).

1 R 12 β Simoni Sturman versus Lowenborch ad Franciscum 30
 ducem Saxonie. 7 R 15 β Andree Stossel misso ad regem
 Danie. 1 R 4 β Hans Scharhor misso in Lubeck. 16 β Petro

a) Zettel: 1 fat bers unde 1 ame wyns gesent na Gottorp, tor
 fracht 2 R 2 β . Noch 1 fat bers unde 1 ame wyns to Segeberge gesent;
 de dener hefft vortert myt dem formane myt 4 perden 3 R 4 β . 2 fate
 bers, 2 ame wyns by den kran to toren 6 β . Summa 5 R , soluta Dirico,
 sed nondum inscripta.

- Desinck cursori in Lubeck. 2 ₰ Iacobo Bordeman versus Brehmen. 2 ₰ 8 β Andree Stossel misso in Flensborch. 3 ₰ 4 β Conrado Keiser ad electorem Brandenburgensem et ducem Magnopolensem. 12 β Iohanni Scharthower versus
- 5 Luneborch. 1 ₰ Hans Morman in Lubeck. 8 β Andree Stossel versus Trittow. 2 ₰ 19 β Hinrico Keiser misso ad ducem Hinricum Magnopolensem. 16 β Hinrico Keiser in Lubeck. 16 β Iohanni Scharhor versus Lubeck. 17 β Hanse Schrodern misso in Verden ad episcopum Bremensem.
- 10 9 β cursori marchionis. 15 ₰ 10 β Symoni Sturman in Sphyr-ram in causa subjectionis. 2 ₰ 8 β Andreae Stoesser ad regem Daniae. 4 ₰ 13 β Hinrico Keiser ad diversos principes ad proscribendum perduellionem nostrum Georgium van Oberg misso. 8 β in Trittow Hinrico Dow. 1 ₰ 12 β Conrado
- 15 Keiser ad principem nostrum Adolphum. 12 β cuidam tabellario in Luneborch in causa perduellionis. 2 ₰ 8 β Symoni Sturman ad capitaneum Prignitze in causa perduellionis Georgii van Oberg. 11 β Hans Outken versus Segeberge. 1 ₰ 12 β tabellario in Bremam pecuniae pro silliqua impe-
- 20 trandae causza. 15 β Cordt Keisern versus Lubeck. 1 ₰ 4 β Conrado Keiser in Gottorp. 16 β Petro Sassen in Lubeck. 12 β Andreae in Louwenborch. 16 β Iohanni Scharthower in Luneborch. 1 ₰ 4 β Iohanni van Collen in Brehmen. 16 β Iohanni Hutteman versus Zelle. 8 β versus Trittow. 1 ₰ 4 β
- 25 Iohanni a Collen in Brehmen. 3 ₰ 2 β tabellario in ... *). 12 β Peter Sassen in Luneborch. 2 ₰ 15 β pro salvo conductu Michaelis e Zellis allato. 9 ₰ 6 β pro sumptu Andree Stossel misso in Copenhagen. 16 β tabellario Verdensi donati. 15 β 6 ₰ cursori in iudicio camere. 1 ₰ 12 β cursori misso
- 30 ad explorandum in Boitzenborch. 16 β cursori in Lubeck. 2 ₰ 16 β Cordt Keiser misso in Gottorp. 16 β Petro Sassen in Lubeck. 2 ₰ 6 β 6 ₰ Iohanni Schartholt ad ducem Magnopolensem. 7 ₰ 15 β pro sumptu ejusdem misso (!) in Copenhagen. 1 ₰ 12 β Georgio Keiser in Vorden. 1 ₰ 11 β
- 35 Simoni Sturman in terram Hadelerie. 8 β Hans Schomaker

---

*) Der Ort ist ausgelassen.

in Trittow. 16 β Cordt Keisern in Lubeck. 1 ℥ 12 β Simoni Sturman in Brehmen. Iacob Bordenow 12 β in Luneborch. 2 ℥ 8 β Georgio Keisern in Gustrow. 16 β Hans Scharthow in Lowenborch. 1 ℥ 4 β Iohanni Scharholt in Ditmariam. Iacobo Borden 16 β in Lubeck. 16 (β) Simon Sturman in Lubeck. 16 β Hans Scharhar versus Lubeck. 1 ℥ 4 β tabellario Zellensi doctoris Ioachimi Mollens. 2 ℥ Iohanni Scharthouwer in Wittenkorp(!). 1 ℥ 17 β 3 ℥ cursori in Ritzebuttel. 16 β Iohanni van Collen versus Lubeck. 1 ℥ 12 β Iohanni van Collen versus Bremen. 1 ℥ 4 β eidem versus Verden ad episcopum. 12 β Meineke Bucken versus Luneborch. 6 β cursori versus Bergerdorp. 12 β in Lubeck. 18 β in Kilonem. 6 ℥ 4 $\frac{1}{2}$ β Iohanni van der Ryt in Lubecam. 8 ℥ 6 β pro mercede et sumptu Wendell Mullers nuncii Sphirensis. 16 β Iohanni Autken in Dithmariam. 2 ℥ 8 β Andreae Stossel in Lubeck et Sverin. 24 ℥ Iohanni Autken, qui literas e Sphira attulit ibidem conductus. 1 ℥ 4 β Conrado Keiser in Bremam. 1 ℥ 12 β Pawel Bolso in Zelle. 16 β Hans Schomaker ad Lubecam. 1 ℥ 12 β Iohanni Schomaker in Sveryn. 1 ℥ 6 β Iohanni Schomaker in Sedorpe ad Diricum Blomen. 16 β Symoni Sturman in Lubecam. 3 ℥ 9 β Iacobo Bordeman ad comites Mansfeldenses int leger. 16 β nuncio in Oldeslo. 1 ℥ 12 β Symoni Holsten in Ritzebuttel. 8 β Iohanni Schomaker in Trittow. 16 β Kersten Schroder in Lubecam. 2 ℥ 8 β Iohanni Meyger in Hildensem. 15 ℥ 10 β tabellario Sphirensi pro mercede itineris et quod hic 21 dies mansit, literas expectans. 5 ℥ 10 β 4 ℥ pro sumptu ejusdem nuncii in diversorio. 18 β tabellario Zellensi propinati. 15 ℥ 10 β Andreae Stoessel tabellario senatus in Sphiram et Augustam. 17 ℥ 1 β ad Sphiram Symoni Struckman. 21 ℥ 14 β Iacobo Bordeman cum literis in Sphiram. 1 ℥ 12 β Laurentio Dirickes in Ritzebuttel. 9 ℥ 6 β Symoni Sturman ad regem Daniae in causza religionis. 4 ℥ 13 β Frederico Hoyer in Itzehoe.

Secretis nunciis: 86 ℥ .

15 ℥ 10 β donata sunt Christiano vann Werseben, qui offerebat operam suam ad capiendum perduellionem Georgium van Hoberg. 3 ℥ 2 β duobus exploratoribus emissis per dominum

Ditmarum Koell. 3 ₰ 2 β cursori Gervert van Hildensem nuntianti militum conatus. 15 ₰ 10 β Nicolao Ruter misso ad explorandum perduellionem Georgium van Hoberge. 16 ₰ Dirico Bannyttemaker ad persequendum Georgium Hoberg
 5 perduellionem. 32 ₰ 16 β pro sumptu Everhardt van Bugken missi in castra ducis Mauritii Saxoniae et ducis Henrici Brunswicensis ad explorandum.

Summa summarum omnium reddituum intra et extra civitatem: 5242 ₰ 9 β.

- 10 Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Michaelis: 3016 ₰ 1 β.
- Studio Rostochiensi: 8 ₰ Conrado Pegel et per Iohannem Kran receptum. Eidem: 6 ₰ per dominum Iohannem a Sprekelsen. Vicariae domini Henrici de Hacheden: 2 mal
- 15 17 ₰ 12 β (Ioanni Aepino). Vicariae domini Heinonis de Hacheden: 9 ₰ 12 β Sanderi, 9 ₰ 12 β domino Iohanni de Sprekelsen. Eidem: 4 ₰ soluta magistri Petri Sanderi testamentariis per dominum Iohannem a Sprekelsen. Eleemosinae ad sanctum Spiritum: 8 ₰ soluta Martino Iessen. Commenda Tytken Gutzen: 7 ₰ 8 β soluta Martino Göbell. Dorotheae Crummendikes: 60 ₰ soluta Gesken uxori Pawell Hanen. Beneficio domini Gerardi Arendes in Brunsveig: 2 mal 14 ₰ 8 β (soluta Detlevo Langenbeken). Annae Bockholdes, nunc Marienwolde: 42 ₰ soluta Iohanni Cop in vim quitantiae.
- 25 Annae Bockholdes: 18 ₰ soluta domino Ioachimo Moller. 18 ₰ soluta filio domini Georgii van Holte, receptum per patrem. Domino Iohanni Grunholt: 48 ₰ solutum per Diricum famulum camerariae et Georgius a Zeven recepit. Commendae sancti Andreae in ecclesia sancti Nicolai: 12 ₰
- 30 16 β, Martinus Gobel recepit. Vicariae domini Iohannis de Raden: 16 ₰ 16 β soluta filio Petri Mulen. Eidem: 8 ₰ soluta eidem Petri Mulen filio. Hans Drewes: 40 ₰ soluta monachis in Segeberg in vim quitantiae. Nicolao Witten: 40 ₰. Prebendae doctorali: 32 ₰ soluta domino Iohanni Aepino.
- 35 Elsebe van der Hoje: 40 ₰ soluta eidem per Hermannum Wetken. Domino Ioanni Wetken: 2 mal 10 ₰ soluta vidue per filium. Cathrinae van Zeven: 44 ₰ soluta per Diricum

famulum camerariae et Georgius a Zeven recepit. Domino
 Ioanni de Sprekelsen: 24 ₧ soluta per dominum Iohannem
 a Sprekelsen. Alleken vam Loh: 12 ₧ soluta domino Io-
 hanne a Sprekelsen nomine 12 apostolorum. Vicarie Bist-
 horst ad sanctum Petrum: 6 ₧ soluta domino Iohanni de 5
 Sprekelsen. Curiae sancti Georgii: 42 ₧ 8 β soluta Luce
 Rucker scribe ibidem. Horis beatæ Mariæ ibidem: 28 ₧
 4 β soluta Luce Rucker. Prebendae lectorali: 32 ₧ soluta
 domino Ioanni Aepino. Ioachim Wittorp: 80 ₧ soluta
 Casparo Wittorp in vim quitantiae. Domino Vincentio 10
 Moller: 48 ₧ soluta testamento domini Iohannis Reyneken.
 Domino Iohanni Kloet: 6 ₧ soluta domino Iohanni van
 Sprekelsen. Domui sancti Georgii: 20 ₧ per provisorem.
 Beke Framen: 8 ₧ soluta eidem presente. Curiae sancti
 Spiritus: 12 ₧ soluta Georgio van Winthem. Domino Ge- 15
 rardo vam Holte: 24 ₧ soluta viduae Georgii Reynstorpis.
 Testamento domini Nicolai Schulten: 18 ₧ soluta d(o-
 mino) Aepino per famulum suum Fred(ericum). Ioanni et
 Henrico Garlop: 60 ₧. Otto vam Campe: 24 ₧ soluta Fran-
 ciso Freszen. Domino Brand Schmit *): 80 ₧ soluta ejus 20
 heredibus et Hinricus Wichman recepit. Magistro Ioanni
 Cloet: 12 ₧ soluta domino Iohanne a Sprekelsen. Domino
 Gerardo vam Holte: 40 ₧ soluta Cecilie Reinsdorpis per
 dominum Georgium vam Holte. Testamento Metken vam 25
 Bussche: 14 ₧ soluta Iohanni Ritzenberg. Vicariae in capella
 sanctae Elisabeth: 6 ₧ soluta Iohanni Ritzenberch possessori.
 Eidem: 5 ₧ 8 β soluta eidem. Commendae sancti Iacobi:
 13 ₧ 16 β Dirico Reymers nomine filii solutum. Testamento
 Heinonis de Daberholl: 6 ₧. Memoriae in Summo: 2 mal
 60 ₧ soluta per dominum Marquardum Kron. Conventui 30
 biguttarum in Hamborch: 48 ₧ soluta eisdem per Liborium
 Hoppen. Religiosis in Marienwolde: 36 ₧ soluta in vim
 quitantiae Iohanni Cop. Domino Hinrico Ritzert: 80 ₧ so-
 luta domino Ludero Schulten. Domino Theoderico Elser:
 80 ₧, Iohannis, per totum solutum in vim quitantiae, sed 35

*) Vacat.

- receptum tamquam terminus Iohannis. Commende ad sanctum Georgium domini Weneri Hintzen: 7 R 4 β soluta scribae. Thomae Koppen: 12 R soluta Iacobo Schulten & Flensborch in vim quitantiae. Domino Ioanni Wetken: 40 R soluta Luce Bekeman nomine Berndt Frotzen. Vicariae domini Hinrici Schlaggen: 24 R soluta Iohanni Ritzenberch possessori. Commendae Hans Hartiges: 9 R soluta domino Iohanni Schulten. Annae Bestenborstels: 30 R soluta domino Gerlevo Langenbeken per Diricum. Conventui biguttarum in
- 10 Hamborch: 17 R 12 β soluta eisdem per Liborium Hoppen. Calendae in Summo: 28 R soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Petro Roever: 40 R , receptum per Ioachim Hartman. Testamento Lutke Buringes: 16 R soluta per Iohannem Ritzenberch. Eidem testamento Lutken Buringes: 16 R soluta per Io-
- 15 hannem Ritzenberch. Agnetae relictæ domini Brandonis Schmits: 128 R soluta ejus heredibus in vim quitantiae per Hinricum Wichman. Elsebe relictæ domini Henrici Gerdes: 128 R soluta eidem in vim quitantiae. Stipendio magistri Mauricii Witten: 24 R soluta in vim quitantiae. Alteri stipendio
- 20 magistri Mauritii: 24 R soluta in vim quitantiae. Vicariae sancti Iacobi ad altare sanctæ Crucis: 8 R soluta filio Godtfridi Walraven. Annae Hugon: 60 R soluta Ioachimo Becker. Domino Casparo van Schoneck: 60 R . Domino Henrico Garlop: 80 R , receptum per Lutkinum Schrader in vim quitantiae.
- 25 Everhardo Hugon: 48 R soluta ejus relictæ per Diricum famulum camerariae. Testamento Conradi Maneken: 6 R soluta domino Ioachimo Moller. Commendae altaris sanctæ Cathrinae: 6 R soluta domino Iohanni van Sprekelsen. Ioachimo Wullenwever in Perleberge: 30 R soluta Reineken Reinekens. Arnoldo
- 30 Hentzke in Perleberge: 30 R soluta Reyneken Reynekens in vim quitantiae. Commendae in templo sancti Petri: 3 R 12 β . Domui sancti Georgii: 160 R soluta Luce Rucker scribe ejusdem curie. Domino Gerkinio Pawel: 72 R , receptum per Georgium & Wynten. Domino Georgio Tobinck: 40 R . Casparo Fuchs:
- 35 60 R soluta Iohanni Cop, ejus patri. Liberis domini Alberti Westeden: 12 R soluta Iohanni et Bertoldo liberis. Commendae sanctæ Apoloniae in Summo: 6 R soluta Hermann

Stakeman. Abel Bockwolden: 24 ₧ soluta ipsius marito.
 Domino Georgio Tobinck ^{a)}): 80 ₧ soluta in vim quitantie.
 Commendae prepositurae: 10 ₧ 2 β soluta Matthie Wetken
 nomine Gabriel Schroder. Fabricae in Summo: 13 ₧ 16 β
 soluta domino Hinrico Struven. Domino Marco et Ioachimo ^{b)}
 Luskowen: ^{b)}). Georgio Vageth: 12 ₧ soluta eidem in vim
 quitantie. Agnetae relictæ Brandonis Schmit: 54 ₧ soluta
 ejus heredibus et Hinricus Wichman recepit. Curiae sancti
 Georgii: 16 ₧ soluta Luce Rucker scribe ejusdem curie. Do-
 mino Danieli canonico Hildensemensi: 38 ₧ 15 β. ¹
 Redditus perpetui in Hamborch Ioannis et Nativi-
 tatis: 2070 ₧ 16 β.
 Vicariae domini Heinonis de Hachede: 2 mal 6 ₧ 8 β d(omino)
 Aepino per (famulum Fredericum). Commendae domini
 Simonis de Utrecht: 8 ₧ soluta viduae domini Iohannis ¹⁵
 Rodenborges nomine filii. Eidem: 9 ₧ 12 β soluta eidem
 viduae nomine filii. Domui hospitalis sancti Spiritus: 6 ₧
 8 β, receptum per Lutken Remsteden. Testamento domini
 Ioannis Beuninn: 64 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen.
 Commendae ad sanctum Georgium: 6 ₧ soluta scribae. Domino ²⁰
 Henrico Moller: 24 ₧, receptum per Ioachimum Salsborch.
 Domino Ioanni de Sprekelsen: 16 ₧ soluta Gesken Hugen
 per filium. Domino Alberto Lutowen: 2 mal 16 ₧ soluta
 in vim quitantie juratis in Mollen. Geysken Reinstorps:
 2 mal 100 ₧ Paulo Rumhert soluta. Domino Henrico ²⁵
 Moller: 48 ₧, receptum per Ioachimum Salsborch. Hans
 Hanses: 40 ₧, receptum per dominum Petrum a Sprekelsen.
 Nicolao Witten: 40 ₧. Vicariae Heinonis de Hachede: 8 ₧
 d(omino) Aepino per famulum Fredericum. Vicariae Bist-
 horst senioris: 6 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. ³⁰
 Monasterio predicatorum: 24 ₧ soluta domino Georgio van
 Holten ut provisorio scholae. Domino Theoderico Elver: 80 ₧
 soluta viduae, quae nunc nupsit Iasparo Tobingen. Domino
 Ioanni Kloet: 6 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen.
 Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Ioannis ³⁵

^{a)} Vacat hic.

^{b)} Translatum.

- Reineken: 36 ℥ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Domino Ioanni de Sprekelsen: 18 ℥ soluta domino Meynoni de Eytzen. Domino Bartholdo de Reno: 28 ℥ soluta domino Petro a Sprekelsen per Diricum famulum. Eidem: 8 ℥ soluta viduae
- 5 Ioachimi Bekendorpes per Diricum Reymers. Commendae ad sanctum Georgium: 7 ℥ 4 β soluta scribae curiae sancti Georgii. Domino Iohanni Wetken: 2 mal 10 ℥ soluta Hermannno. Marienwolde: 60 ℥ , soluta in vim quitantiae Iohanni Cop. Testamento Ioannis Kõthlowen: 50 ℥ , Hinrich Koting
- 10 recepit. Haeredibus domini Ioannis Krusen: 60 ℥ soluta Conrado Krusen. Thomae Koppen: 2 mal 24 ℥ (soluta Martino Schulten). Domino Ludolpho Schlichten: 6 ℥ soluta in vim quitantie testamentariis magistri Iohannis Koelers. Clawes Grymen: 24 ℥ soluta Ioachimo Amelungkhusen. Domino
- 15 Ioachimo Nigelen: 40 ℥ . Heredibus Iacobi Schroders: 240 ℥ , receptum per Lucaim Bekeman et Anthonium Meiger in vim quitantiae. Prebendae Luneburgensi: 15 ℥ soluta Ioachimo Lampen. Commendae sancti Spiritus: 6 ℥ , soluta domino Georgio van Winthem. Prebendae domini Ioannis Hulp:
- 20 12 ℥ soluta Reyneken Reynekens per Diricum. Vicariae sancte Cathrinae in Summo: 9 ℥ 12 β soluta domino Bartholdo Bartholdi praesenti. Commendae in ecclesia sancti Iacobi: 7 ℥ 4 β Dirico Reymers nomine sui filii. Testamento Lutken Baken: 60 ℥ soluta testamentario Lucae Bekeman.
- 25 Domino Ioanni Haker: 80 ℥ . Domino Henrico Koeler: 120 ℥ , receptum per Henningum Matthiae. Casparo Fuchs: 40 ℥ soluta eidem per Kilianum fratrem. Domino Wolfgango van Utenhaven: 200 ℥ . Ioachim Brandt: 60 ℥ soluta eidem per Gregorium suum famulum. Vicariae in Groden: 5 ℥ soluta
- 30 Iohanni Ritzenberch possessori. Ioachimo Brandt: 40 ℥ soluta eidem per Gregorium suum famulum. Simon Alberdes: 40 ℥ soluta Agnete ejus relictæ. Christofer, Caspar et Balthasar Schoneck: 60 ℥ , receptum per Andream Bernstorp. Testamento quondam magistri Ioachimi Koelers: 40 ℥ soluta
- 35 in vim quitantiae. Redditus victaliciorum in Hamborch Pasce et Michaelis: 94 ℥ .

Hilleke van Offen: 8 ₧ per Severinum Kerstens. Haus Dudesche: 56 ₧ soluta eidem in vim quitantie per Tymme Rolekers. Wobbeke Omssen: 30 ₧ soluta eidem praesenti.

Ioannis et Nativitatis: 48 ₧.

Hans Hesse: 32 ₧ soluta eidem praesenti. Heinoni Lockerman, Geesken ejus uxori: 16 ₧ soluta vidue ipsius per Diricum. Redditus victaliorum in Lubeck Ioannis et Nativitatis: 13 ₧ 12 β.

Annae Rathken: 2 mal 4 ₧ (per magistrum Iohannem Ritzenberch eo missa). Eidem: 2 ₧ 16 β per eundem missa et soluta; 2 ₧ 16 β missa sunt eodem per legatos nostros ^{a)}.

Ad precium familiae: 3812 ₧ 14 β.

Doctori Iohanni Strubio: 240 ₧ soluta sunt doctori Iohanni Struben. Doctori Frantz Pfeilen: 4 mal 100 ₧. Domino Jacobo Bordinck p(h)isico: 3 mal 18 ₧. Magistro Ioanni Ritzenberg: 4 mal 8 ₧. Magistro Martino Goebel: 4 mal 8 ₧. Magistro Alexandro Spies: 2 mal 60 ₧ (computabuntur suo loco).

Henrick van Zesterfleth: 4 mal 80 ₧. Hans Berneflet: 4 mal 4 ₧ 16 β. Iohan Hille: 4 mal 10 ₧. Ortgis Koeler: 4 mal 4 ₧. Hermen Moller: 4 mal 4 ₧ 16 β. Hinrick Geistmeier: 4 mal 10 ₧. Otto Schowenberg: 4 mal 10 ₧. Hinrick Pawelsen ^{b)}: 4 ₧ 16 β. Hinrick Pingsten: 4 mal 10 ₧. Lutke Bruns: 4 mal 10 ₧. Frederich Hoyer: 4 mal 10 ₧. Pawel Isendorp: 4 mal 10 ₧. Frantz Raven: 4 mal 10 ₧. Iaspar Wegener: 4 mal 4 ₧. Iost Tilleman: 4 mal 10 ₧. Peter Sprengelyl: 4 mal 10 ₧. Claws Ruter: 3 mal 10 ₧, 4 ₧ 16 β. Hans Mekelenborch: 4 mal 10 ₧. Matthias Fineke: 4 mal 10 ₧. Ulrich van Horneborch: 4 mal 10 ₧. Lambert Boselman: 4 mal 10 ₧. Stabulario: 4 mal 12 β. Otte Kock: 4 mal 10 ₧. Andreas hoefschmit: 4 mal 4 ₧ 16 β. Jacob Krutzenack: 4 mal 12 ₧. Gert Lyntschow: 4 mal 20 ₧. Herman Meyer: 2 mal 10 ₧, 2 mal 4 ₧ 16 β. Ortgysz Klincke: 4 mal 10 ₧. Hans Clusener: 4 mal 10 ₧.

^{a)} Summa primae partis libri expositorum: 23,530 ₧ 16 β 10 ḡ.

^{b)} Vacat.

- Ciliacus Rosenmanckel: 4 mal 10 ℔. Hinrick Arendes: 10 ℔, 3 mal 4 ℔ 16 β. Iochim Dreier: 4 mal 10 ℔. Hartman Westerman: 4 mal 10 ℔. Adam van Collen: 4 mal 10 ℔. Matthias Uthdermarck: 10 ℔, 8 ℔, 2 mal 4 ℔ 16 β. Hinrick
- 5 Hermans: 4 mal 10 ℔. Hinrick Kock: 4 mal 10 ℔. Gabriel Spies: 36 ℔; 72 ℔ accepit adhuc de restantia stipendii. Symon Hoyer: 4 mal 10 ℔. Wilken Fischer: 4 mal 10 ℔. Hans Kegel: 12 ℔, 3 mal 10 ℔. Andres van Erfurdt: 4 mal 12 ℔. Iurgen Warneken: 12 ℔, 3 mal 10 ℔. Caspar van
- 10 Lammerszwolde *): 12 ℔. Hans Frederick: 4 mal 10 ℔. Willhart Reineken: 3 mal 24 ℔ 16 β, 30 ℔. Albert Hofschmedt: 3 mal 12 ℔.
- Structurario: 16 ℔, Lutkino Langen solvetur. Scriptori: 4 ℔ scriptori. Tytken Moller: 2 mal 20 ℔. Carpentario: 4 mal
- 15 3 ℔. Hoppenmeter: 4 mal 3 ℔ 4 β. Iurgen Hasse: 4 mal 4 ℔. Iochim Koeler: 4 mal 4 ℔. Pincernae: 4 mal 4 ℔. Muratori, dem decker: 4 mal 2 ℔. Thomas Feddersen: 1 ℔ 14 β. Karsten Schelen: 3 mal 3 ℔, 6 ℔. Vigili in turri: 6 ℔ 8 β, 3 mal 6 ℔. Fontem respicienti: 4 mal 1 ℔. Pur-
- 20 ganti apud portam steindar: 4 mal 1 ℔. Dirick Reimers: 4 mal 3 ℔. Dirick Brasche de steinbrugger: 1 ℔ 8 β. Clawes Huck: 4 mal 4 ℔. Custodi: 4 mal 1 ℔. Hans Hessen: 4 ℔ 16 β. Gert, dem blydecker: 4 mal 2 ℔. Henninck Heitman: 4 mal 2 ℔. Dirick Westhof tabellario: 4 mal
- 25 2 ℔. Iohan Pasteienbecker: 4 mal 2 ℔. Luder Kruthup: 4 mal 6 ℔. Cort Lowenborch: 4 mal 2 ℔. Hans Kock: 4 mal 1 ℔. Thonniges Hofman: 4 mal 2 ℔. Hans Gade: 4 mal 6 ℔. Hinrick Krickeboem: 4 mal 1 ℔. Berndt Rode-
- 30 wolt: 4 mal 2 ℔. Herman Goliad: 4 mal 6 ℔. Iurgen Wisthoff: 4 mal 2 ℔. Andreas Stoetzel: 4 mal 2 ℔. Marcus Lange: 4 mal 2 ℔. Symon Sturman: 4 mal 2 ℔. Thomas Olthman: 4 mal 2 ℔. Aszmus Peterszen: 4 mal 2 ℔. Ernst Posth: 4 mal 4 ℔. Ioachim Michelsen: 4 mal 2 ℔. Hinrick Dudersen: 4 mal 4 ℔. Herman Goliath de kleine: 4 mal
- 35 6 ℔. Hans Altena: 14 ℔ 8 β. Hans van Halle: 4 mal 6 ℔.

---

*) Vacat.

Albert Clausinck: 4 mal 6 ₧. Cordt Hoffmeiger: 3 mal 2 ₧.

Iacob Bordeman: 2 mal 2 ₧. Summa hujus: 3767 ₧ 2 ρ.

Ad precium musicorum: 22 ₧ 16 ρ.

(Hans Ebberdes) Cordt Ritzepatz: 1 ₧ 4 ρ; 8 ρ wigeschottel; 16 ρ stadtdantz, Pasce; 1 ₧ 4 ρ, Iohannis; 1 ₧ 4 ρ convivium; 1 ₧ 4 ρ, Michaelis; 1 ₧ 4 ρ; 8 ρ offertorium. Cort Ielckers: 1 ₧ 4 ρ; 8 ρ wigeschottel; 16 ρ stadtdantz, Pasce; 1 ₧ 4 ρ, Iohannis; 1 ₧ 4 ρ convivium; 1 ₧ 4 ρ, Michaelis; 1 ₧ 4 ρ; 8 ρ offertorium. Henninck Dithmers: 1 ₧ 4 ρ; 8 ρ wigeschottel; 16 ρ stadtdantz, Pasce; 1 ₧ 4 ρ, Iohannis; 1 ₧ 4 ρ convivium; 1 ₧ 4 ρ, Michaelis; 1 ₧ 4 ρ; 8 ρ offertorium, Nativitatis.

Citharistis in locum luthanistarum: 22 ₧ 16 ρ.

Iochim Berlyn: 1 ₧ 4 ρ; 8 ρ wigeschottel; 16 ρ stadtdantz, Pasce; 1 ₧ 4 ρ, Iohannis; 1 ₧ 4 ρ convivium; 1 ₧ 4 ρ, Michaelis; 1 ₧ 4 ρ; 8 ρ offertorium, Nativitatis. Andreas Zickenhusenn: 1 ₧ 4 ρ; 8 ρ wigeschottel; 16 ρ stadtdantz, Pasce; 1 ₧ 4 ρ; Iohannis; 1 ₧ 4 ρ convivium; 1 ₧ 4 ρ, Michaelis; 1 ₧ 4 ρ; 8 ρ offertorium, Nativitatis. Valentin Strungel: 1 ₧ 4 ρ; 8 ρ wigeschottel; 16 ρ stadtdantz, Pasce; 1 ₧ 4 ρ, Iohannis; 1 ₧ 4 ρ convivium: 1 ₧ 4 ρ, Michaelis; 1 ₧ 4 ρ; 8 ρ offertorium, Nativitatis.

Ad huram famulorum: 214 ₧ 8 ρ.

Pincernae: nihil. (Coquo dominorum: 2 mal 2 ₧ *). Cort Ielckers: 2 mal 2 ₧. Iochim Berlin: 2 mal 2 ₧. Carsten Schele: 2 mal 2 ₧. Hans Hesze: 4 ₧ 16 ρ. Henninck Heitman: 2 mal 2 ₧. Dirick Westhof tabellarius: 2 mal 2 ₧. Cort Lowenborch: 2 mal 2 ₧. Thonniges Hofman: 2 mal 2 ₧. Andreas Zuckenhusen: 2 mal 2 ₧. Berndt Rodewolt: 2 mal 2 ₧. Iurgen Wisthof: 2 mal 2 ₧. Marcus Lange: 2 mal 2 ₧. Vigili in turri: 2 mal 6 ₧. Andreas Stoeszer: 2 mal 2 ₧. Simon Sturman: 2 mal 2 ₧. Thomas Oltman: 2 mal 2 ₧. Aszmus Peterszen: 2 mal 2 ₧. Ioachim Michelsz: 2 mal 2 ₧. Valentin Strungel: 2 ₧. Iacob Krusenack. Cordt Hoffmeiger: 2 ₧. Iacob Bordeman:

*) Durchstrichen. Am Rand: Vacat.

2 ℥. 124 ℥ hoc anno famulis equestribus ad ipsorum instantes preces jussu senatus donata sunt, ita tamen ne deinceps jus constituatur. Dionisius auriga: 3 ℥ 12 β.

Pro vestitu familiae: 874 ℥ 1 β.

- 5 5 ℥ Iohanni Ritzenberch. 5 ℥ magistro Martino Goebell. 5 ℥ magistro Alexandro Sphies. 6 ℥ pro vestitu pincerne solito more. Ad usum soliti vestitus familiarium ministrorum pro 20 peciis panni Anglicani emptis a Conrado Schoman. qualibet pecia 33 ℥ marcis, mercede tinctoris et praeparatoris
10 addita: summa 726 ℥ 16 β. Pro tribus peciis panni Hornensis, qualibet pecia empta 16 ₣ 2 β, soluta Lutkino Reyneken: summa 38 ℥ 13 β. Pro 8 peciis gryseis Soltwedelen-sibus, qualibet pecia empta 8 daleris, soluta: summa 49 ℥ 12 β. 6 ℥ pro vestitu structurarii. 32 ℥ pro vestitu domini
15 Iohannis Strubben et trium famulorum equestrium ipsi adjunctorum ad comitia Augustana missi in causa privilegii contra Luneburgenses.

Pro diversis notabilibus: 1200 ℥ 8 β 8 ⷰ.

- 6 ℥ magistro Iohanni Ritzenberge ad augmentum sui stipendii. 29 ℥ 12 β pro expensis ante aliquot annos factis
20 per Ioachim Wullenwefer, cum prosequeretur Hans Copke. 2 ℥ 10 β cloacario pro cadaveribus exportandis et aliis ministeriis civitati praestitis. 8 ℥ 15 β 8 ⷰ pro sumptu Francisci Rodevoldi e Segeberge. 7 ℥ 15 β donata peregrinis
25 duobus e civitate Lobenstehen ad reparandum templum ipsorum. 15 ℥ 12 β pro sturione et duobus lassis donatis domino Christiano regi Daniae in Segeberge. 15 ℥ 10 β donata scriptori qui docet pueros pingere literas. 25 ℥ 11 β pro sumptu doctoris Iohannis Strubben in negociis senatus
30 huc accersiti. 24 ℥ pro habitatione Iohannis van der Ryth. 9 ℥ 12 β pro habitatione dimidii anni Iacobi Krusenachi. 1 ℥ pro pastura bovis masculi. 8 ℥ soluta sunt Ioachim Reders pro bove masculo ab eodem empto. 13 ℥ soluta sunt pro expensis captivi famuli carnificis in Buxtehude.
35 40 ℥ pro mercede curiae habitationis syndici soluta magistro Hinrico Withmer de termino Paschali. 14 ℥ 16 β pro sumptu doctoris Iohannis Struben inter Lubecam et Hamborch

facto. 63 ₰ pro sumptu duabus vicibus 21 dierum in diversorio Petri Kulemans in negociis senatus facta soluta eidem. 31 ₰ soluta sunt pro stipendio Iohanni Moller de termino Paschali anni praesentis. 6 ₰ soluta sunt Anne relictæ Hinrici Schutten pro duobus quartalibus Nativitatis Christi et Pasche sibi restantibus. 6 ₰ magistro Iohanni Ritzenberge in augmentum sui stipendii, Iohannis. 28 ₰ 15 β pro sumptu doctoris Iohannis Struben doctoris (!) 18 diebus apud Hyeronimum Wideman commorantis, cum tractabatur cum Hinrico Rantzow. 1 ₰ 11 β pro sumptu octo equestrium, qui illum deducebant usque Berchtoheil. 80 ₰ soluta sunt provisoriis fontis novae artis, ut vocant, Christiano Korver et Nicolao Varenholt, pro duobus canalibus, Germanice rohr, ad usum duarum aedium senatus, quarum alterius domus possessor est Iohannes Ritzenberch, altera conservatur pro syndico, et manebit apud easdem aedes perpetuis temporibus sine omnibus expensis aliis senatus. 62 ₰ donata sunt jussu consulum dominis Matthiae Reder prothoconsuli et Laurentio Nygebur senatori, quod, ut querebantur, in perfectione Lubicensi everso curru ipsorum vestes erant maculatae et corruptae. 16 ₰ 17 β pro sumptu domini Iohannis Strubben missi ad ducem in Louwenboreh. 8 ₰ pro mercede duorum poculorum argenteorum donatorum doctori Iohanni Aepino soluta aurifici. 6 ₰ magistro Ioanni Ritzenberg, Michaelis, in augmentum sui salarii. 40 ₰ 4 β 4 ⅓ constitit fenestra senatus parochie sancti Nicolai donata juxta computum juratorum. 41 ₰ 2 β 4 ⅓ pro sumptu doctoris Iohannis Struben apud Hyeronimum Wideman, postquam venit a comitiis, et pro sumptu ipsius famuli Francisci. 65 ₰ 12 β pro duobus bobus Paschalibus solutum curiae structurae. 6 ₰ magistro Iohanne Ritzenberge, Nativitatis, in augmentum sui stipendii. 68 ₰ 18 β soluta sunt in Trittow et Oldeslo hospitibus pro expensis captivi capitanei equestris Hinrici van Sestersfleth. 12 ₰ 8 β substitutis doctoris Luderici Zieglers pro copiis actorum. 80 ₰ pro salario domini Friderici Reiffsteckes defuncti de anno 49. 31 ₰ propinata sunt heredibus ejusdem. 80 ₰ soluta pro stipendio doctoribus Ludowico

- Ziegler et Marco van Lamme de anno 50 termino Martini.
 12 ℥ 8 β donata domino Iohanni Dutzenradt syndico Luneburgensi pro consilio in caussa Petri a Spengell. 27 ℥ 4 β
 4 ℥ 3 β pro expensis doctoris Iohannis Struben, quando reversus
 5 est e comitiis Augustanis, apud Hyeronimum Wideman factis. 2 ℥ 19 β pro expensis trium famulorum doctoris Struben apud Hyeronimum Wideman factis. 15 ℥ 10 β pro stipendio Mauritii Brunlin licentiati in causza sylvae Saxonicae nostri procuratoris in iudicio camerae imperialis. 160 ℥
 10 donata sunt domino Iohanni Struben juris doctori pro confirmatione privilegii Friderici tertii de frumento et aliis mercibus civitatem non transmittendis contra Luneburgenses, sed confirmationem nondum accepimus. 12 ℥ pro choro siliginis stipendii nomine donato doctori Francisco Pffeilen syndico.
 15 9 ℥ 6 β pro quatuor instrumentis faciendis et historia immutatae religionis soluta Adolpho a Volma. 36 ℥ pro ultimo quartali stipendii Gabrielis Spies equitis familiaris.

Ad diversa: 251 ℥ 19 β .

- 16 β cloacario pro camera purganda cloaca, Pasche. 39 ℥ 18 β
 20 pro sumptu Nicolai Witten Haderii et juvenis cujusdam, qui Haderius capite plexus est, soluta carnifici Dyonio. 8 ℥ 4 β pro zinsibere et piris confectis soluta apothecario ad usum praetorii rubei signi. 16 β cloacario, Iohannis Baptistae. 1 ℥ 16 β pro sumptu Iurgen Wischelhoff misso in Lowenborch.
 25 4 ℥ 12 β donata Adolpho substituto pro confectione libri registorum reddituum federis. 1 ℥ 13 β pro tribus tabulis scriptoriis. 2 ℥ 8 β vor 1 broschap(?) soluta viduae Petri Hesterberges. 2 ℥ 14 β pro tunna cerevisiae donata Christiano Gryp. 16 β cloacario, Michaelis. 6 ℥ 3 β exposita sunt per Iohannem
 30 Poggense pro evacuanda domo sibi locata. 16 β cloacario pro purganda camera, Nativitatis. 16 ℥ pro mensa Luderii scribae curiae structurae. 12 ℥ soluta domino Hermann Schelen pro bove masculo. 1 ℥ pro bibalibus famulis Iohannis Graven fabri grosszi. 2 ℥ soluta monialibus de
 35 Herwestehude de fonte in aedibus physici. 3 ℥ 6 β vor stenbruggen der hohen brugge. 4 ℥ Liborio Hoppen pro advocatia. 1 ℥ 4 β pro industria. 1 ℥ 4 β pro quatuor accu-

satis. 2 ℥ pro alendo bove admissario. 3 ℥ 6 β famulis domesticis ad calceos. 6 ℥ soluta bombardistae Hinreio Hillekens ad stipendium. 2 ℥ 10 β elocario pro cadaveribus e plateis dimovendis. 5 ℥ 2 β soluta carnificis conjugii pro expensis captivorum. 12 ℥ pro mercede habitationis Alberti Hoffsmedes soluta domino Georgio Platen. 4 ℥ 12 β pro sacculis lineis soluta Dirico Reymeris famulo camerariae. 4 ℥ 1 β famulis equestribus ad Carnisprivium. 16 β famulis domesticis ad Carnisprivium. 17 β custodi in Summo. 16 β ad purgandos gladios carnificis. 6 ℥ 6 β 6 ℥ pro 5 $\frac{1}{2}$ ulnis viridi coloris ad mensam secretarii judicialis in praetorio. 5 ℥ 12 β soluta Iohanni van Collen pro signo argenteo tabellarii faciendo et aliis reparationibus. 6 ℥ 4 β pro argento ad idem signum tradito eidem. 15 $\frac{1}{2}$ β pro diversis expositis per Iodocum Manesfeldt. 31 ℥ 19 β pro sumptu quatuor captivorum Petri Harden, Eleri Stenckhusen, Iohan Arnholt et ancillae cujusdam soluta carnifici. 1 ℥ 5 β pro sumptu Pauli muratoris missi in Itzeho ad tegulas comparandas. 9 ℥ 6 β Symoni Sturman ad regem Daniae in causa Iszlandica. 1 ℥ crutzeppenninge soluta thesaurario. 2 ℥ 3 β soluta eidem nomine criptae. 26 ℥ 9 β 5 ℥ pro instrumentis et spacio ad mensurandum ligna factis juxta computum dominorum sylvae. 34 ℥ soluta elocario ad evacuandam cloacam in carcere publico.

Redditus super sortem foederis causa susceptam persolvendi: 16,621 ℥ 6 β .

Senatui in Mollen: 120 ℥ soluta in vim quitantie per Ioachim Radtleff. Domino Casparo Schonecken: 60 ℥ soluta ejus liberis in vim quitantiae; Iohan Berkentin recepit. Domino Georgio Tobinck: 80 ℥ soluta ejus heredibus in vim quitantiae. Domino Gerekino Pawel: 72 ℥ soluta per Georgium van Winthem in vim quitantiae. Domino Georgio Tobinck: 80 ℥ ; vide sub titulo: Reddituum perpetuorum, ubi est solutum. Francisco van Dassel: 104 ℥ . Senatui Buxtehudensi: 240 ℥ soluta Marco Moller juxta quitantiam. Domino Gerekino Pawel: 157 ℥ 10 β soluta Georgio a Wintem in vim quitantiae. Ilseben Eickelmans: 57 ℥ 12 β soluta eidem. Francisco van

- Dassel. 40 ₰ soluta in vim quitantiae. Senatui Buxteh-
densi: 90 ₰ soluta Marco Moller in vim quitantiae. Domino
Marco et Ioachimo Luschouwen: 180 ₰ soluta Iohanni Kron
in vim quitantiae. Arnt Bullen vicarien tho Luneborch:
5 40 ₰ in vim quitantiae. Margarethen Schomakers: 24 ₰;
haec non sunt soluta hoc anno, neque in: Tenemur relata.
sed inveniuntur hec anno 51 suo loco. Domino Nicolao Sto-
teroggen: 160 ₰; Domino Nicolao Stoteroggen: 100 ₰, soluta
emptori cerevisiae in vim quitantiae. Domino Nicolao Stote-
10 roggen: 96 ₰. Domino Hieronimo Gloyen: 80 ₰ soluta eidem
in vim quitantiae. Domino Hartwico Schomaker: 80 ₰.
Domino Gerekino Pawel: 160 ₰ soluta per Georgium van
Winthem in vim quitantiae. Capitulo in Ramslo: 68 ₰
soluta eidem in vim quitantiae. Prior und convent s(unte)
15 Michelis in Luneborch: 155 ₰ soluta in vim quitantiae.
Testamentariis Conradi Sluters: 40 ₰ soluta eidem in vim
quitantiae. Hinrico Moller in Havelberg: 60 ₰ soluta eidem
in vim quitantiae. Francisco a Dassel: 40 ₰ in vim quitan-
tiae. Cordt Wachman: 62 ₰ soluta eidem per Paulum Bar.
20 Anthonio van Holle: 864 ₰ soluta eidem in vim quitantiae.
Nota, quod hoc anno non sunt soluta 120 ₰, neque in: Tene-
mur relata, quae restabant de termino Michaelis domino
Georgio Tobinck.
Dethlef vam Damme: 586 ₰; Dethlef vam Damme: 192 ₰;
25 Anna uxor Dethlevi vam Damme: 192 ₰; soluta (eidem) in
Lubeca (per Iohannem Ritzenberch). Breda Rantzou: 240 ₰
soluta in Kyll. Domino Iven Reventlowen: 960 ₰. Clas van
Velde: 288 ₰. Sivert Rantzowen: 192 ₰ soluta in Kyll.
Anne relictæ Nicolai van der Wisch: 288 ₰. Iurgen van
30 Alefelde: 192 ₰; Cathrinen vam Damme: 144 ₰; Marco
Selmers: 48 ₰; Beneficio calendarum in Kyl: 28 ₰ 16 ꝰ;
Drude van Alefelde: 768 ₰; Anthonio Sehesteden: 288 ₰;
Ioachim Rantzowen: 480 ₰; Magdalene Pogwische: 48 ₰;
Nicolao Ra(n)tzowen: 120 ₰; Ottoni Sehesteden: 480 ₰;
35 Nicolao van der Wische: 480 ₰, soluta in Kyll. Margrethe
Brockdorpes: 480 ₰ soluta Frantz Linth scribe in vim
quitantiae. Domino Wulfgango Pogwischen: 720 ₰; Nobilibus

in Buleken: 48 R ; Anne Rantzow: 216 R , soluta in Kyll. Margrethe Brockdorpes: 480 R soluta Frantz Linth scribe in vim quitantiae. Hiurico Rantzowen: 288 R ; Henneken Rantzowen: 96 R ; Anne van der Wische: 28 R 16 β ; Cathrine relicte Brede Marquardes: 192 R ; Nicolao van der Wische: 5 404 R 16 β ; Ottoni Sehesteden: 100 R 16 β ; Ottoni van der Wische: 148 R ; Christiano Gryp; 24 R ; Berthram van Alevelde: 480 R ; Anthonio Sehesteden: 384 R ; Philips van Alefelde: 288 R ; Magdalene Pogwischen: 240 R ; Cathrine van Damme: 192 R ; Nicolao van Alevelde: 144 R ; Helwich 10 van Alevelde: 192 R ; Wulf Rantzowen tho Wittenberch: 384 R ; Nicolao van der Wische: 480 R ; Ioachimo Rantzowen: 240 R ; Henneke Rantzowen: 240 R , soluta in Kyll. Emwald Rantzouwen thom Krummendyke: 336 R . Otthen Sehesteden in Randeszborch: 240 R . Nicolao van der Wische: 96 R . 15 Ioachimo Rantzouwen adhuc: 240 R soluta in Kyl.

Ad turrin Novi Operis: 80 R .

40 R soluta capitaneo. 40 R soluta Ioachimo Schroeder per dominum Meynonem de Eytzen.

Ad structuram ibidem: 38 R 6 β .

20

38 R 6 β vor 1 nyge panne und drevet, gewagen de panne 12 $\frac{1}{2}$ lispunt 6 marckpunt und de drevet etc., juxta computum domini Meynonis de Eytzen senatoris.

Ad castrum Ritzebuttel: 303 R .

303 R pro stipendio nautarum missorum ad cust(od)iendam 25 arcem Ritzebuttel juxta computum domini Luderi Schulten.

Ad structuram ibidem: 621 R 19 β 3 A .

122 R 6 β 11 A ad structuram arcis Ritzebuttel conversa de anno 48. 168 R 6 β 8 A conversa sunt ad structuram ejusdem arcis per dominum Vincentium Moller praefectum de 30 anno 49 juxta computum in cameraria asservatum. 292 R 15 β conversa sunt ad structuram ejusdem arcis soluta et missa e cameraria hoc anno 1550 tempore Ioachimi Mollers. 38 R 10 β 8 A pro victualibus de curia structurae.

Ad usum Tollenspiker: Nihil.

35

Redditus in Eislingen: Nihil.

Ad castrum Bergerdorp: Nihil.

Ad structuram ibidem: Nihil.

Ad usum Glindesmoer: 64 ₧ 9 β 3 ḡ.

64 ₧ 9 β 3 ḡ conversa sunt ad structuram novi horrei pro mercede et ferramentis juxta librum castrorum.

5 Pro pergameno et papiro: 52 ₧ 12 β.

25 ₧ 12 β pro 16 decadibus membranorum soluta Catherine Hagemans. 18 ₧ 12 β pro 12 risis papiri soluta Iohanni Schroder. 9 ₧ 6 β pro 6 risis papiri soluta Iohanni Schroeder.

Ad usum Ossenn-, Billen- et Finckenwerders:

10 212 ₧ 18 β.

174 ₧ conversa sunt ad structuram domus Ossenwerders. 38 ₧ 18 β conversa sunt ad domum in Billenwerder per dominum Laurentium Nygebur.

Solvenda in Billenwerder: 16 ₧ 8 β.

13 8 ₧ stipendium Clawes Heitmans. 8 ₧ 8 β den chorschooleren.

Ad usum Woltorp: 186 ₧ 7 β 9 ḡ.

1 ₧ 1 β 8 ḡ pro ferramentis ad venationem soluta fabro subtili Ciriaco Sengestaken. 20 ₧ stipendium venatorum.

43 ₧ 13 β pro diversis venationibus. 75 ₧ pro diversis
20 profectionibus et sumptu ad ligna decisa huc promovenda.
46 ₧ 13 β 1 ḡ pro diversis per dominos Georgium Vilter et Hyeronimum Bissenbeken.

Ad usum Hamme: 88 ₧ 14 β 7 ḡ.

8 ₧ stipendium praefecti. 1 ₧ 4 β pro vestitu ejusdem.

23 79 ₧ 10 β 7 ḡ pro aggeratione et plagegelt.

Ad usum Fulsbuttcl: 60 ₧ 10 β 4 ḡ.

32 ₧ 18 β 2 ḡ pro ferramentis ad usum Vulszbuttcl soluta fabro grosso Borchardo Zell juxta ipsius computum. 27 ₧

12 β 2 ḡ pro victualibus de curia structurae exposita ad
30 alendos mercenarios.

Ad cistas furiosorum: 38 ₧ 8 β.

38 ₧ 8 β pro tribus furiosis alendis soluta provisoribus ad sanctum Spiritum per Georgium van Winthem.

Histrionibus: 15 ₧ 1 β.

33 15 ₧ 1 β per dominos theolonarios persoluta juxta ipsorum computum.

Ad bombardas: 1054 ₧ 11 β 4 ḡ.

476 ℥ 16 β soluta sunt Iohanni Svartouwen et Ioachimo Wirckes ℥ pro quatuor bombardis aeheneis, continentibus in pondere 11½ schippunt 3½ lispunt 3 marckpunt, quolibet schippunt 51 marcis empto, et est solutio facta de collecta civium contributione. 15 ℥ 11 β 6 ℥ pro ferramentis ad fortalicia civitatis soluta fabro subtili Ciriaco Sengestaken. 71 ℥ 8 β 2 ℥ pro diversis ferramentis ad domum bombardarum conversis soluta Iohanni Graven fabro grosso. 170 ℥ pro 100 halve haken tom Tele gemaketh in locum centum similium bombardarum a domino Ioachimo Moller in Ritzebuttel acceptarum, emptis ab Hermanno Stuten, qualibet eimpla 2 marcis, 2 β verguedet. 48 ℥ pro 10 bombardis in ligno compehendendis soluta Lutkino up der Kunst. 11 ℥ 2 β pro aliquot bombardis aeneis ligno compehendendis in mola inferiore. 64 ℥ 4 β 4 ℥ pro 12 aeneis duplicatis bombardis, Germanice haken, et 12 bombardis oppugnatoriis soluta dominis molendinariis, quia in locum desumptorum per dominum Ioachimum Moller in Ritzebuttel sunt paratae. 117 ℥ 9 β 4 ℥ per dominos Luderum Schulten et Albertum Hackemannum ad usum domus bombardarum juxta ipsorum computum. 80 ℥ pro 20 duplicatis bombardis soluta Herman Stuten Bremensem (1).

Ad usum librae: 92 ℥ 15 β 6 ℥ .

8 ℥ 15 β 6 ℥ pro ferramentis ad usum librae soluta fabro subtili. 84 ℥ soluta sunt Ludero Prallen pro stipendio.

Ad usum cranonis: 181 ℥ 4 β 8 ℥ .

4 mal 6 ℥ 14 β Arndt Slyman. 4 mal 6 ℥ 14 β Lutkino Remsteden. 2 mal 48 ℥ Conrado Roleves gubernatori cranonis pro medietate stipendii. 3 ℥ 1 β 8 ℥ pro ferramentis soluta fabro subtili. 28 ℥ 11 β soluta funifici Iohanni Smidt ad usum cranonis.

Pro cerevisia aliena: 35 ℥ 4 β .

17 ℥ 12 β pro duobus vasis cerevisiae Embecensis solutis et missis principi nostro. 8 ℥ 16 β pro uno vase cerevisiae Embecensis donato regiae majestati. 8 ℥ 16 β pro vase Embecensi misso in Borstel Casparo van Bockwolde.

Pro cera: 21 ℥ 10 β .

21 ₧ 10 β pro cera ad sigillandum per magistrum Iohannem Papen apothecarium.

Pro gytt et amigdalīs: 70 ₧.

70 ₧ more solito in gytt et amigdalīs missa principi nostro.

5   Pro speciebus dominorum: 140 ₧ 19 β per dominos Luderum Schulten et Albertum Hackeman.

Pro speciebus et confectionibus: 277 ₧ 12 β.

133 ₧ 8 β, Petri. 97 ₧ 6 β, Thomae. 46 ₧ 18 β fautoribus apothecae.

10   Ad usum domus nostrae in Lubeck: 170 ₧ 8 β 8 ḡ.
133 ₧ 14 β 8 ḡ expensa sunt Lubecae ad evacuandum cloacam in aedibus senatus juxta computum Matthiae Hermanszborch. 36 ₧ 14 β expensa sunt ad structuram domus nostrae in Lubeca per Matthiam Hermanszborch anno 47.

15   Ad usum tunnarum super Albim: 188 ₧ 4 β 4 ḡ.
7 ₧ 3 β pro 2 tunnīs redimendis soluta per Ernestum Puthbarsimagistrum. 15 ₧ 9 β 4 ḡ dat tonnenschip to bragen juxta computum Ernesti Pot. 1 ₧ 12 β cuidam naute, qui pertulit victualia ad navem tonnarum. 2 ₧ 2 β ad reparandam schapham Clawes Knip. 161 ₧ 17 β pro victualibus de curia structurae expositis et pro stipendio nautarum ad collocandas, reponendas et tollendas tunnas marinas juxta computum structurarii.

25   Ad expeditionem propter abductionem boum et frumentorum: 844 ₧ 8 β 10 ḡ.

15 ₧ 6 β pro sumptu et solda Dirici Uthman emissi cum 10 naucleis et scapha ad imp(ed)iendam avectionem frumenti. 20 ₧ soluta Hinrico Dudersen cum novem nautis expedito ad prohibendam avectionem frumentorum pro duabus hebdomadis et 5 diebus stipendii. 154 ₧ 7 β pro sumptu Ernesti Pot et stipendio ipsius nautarum sedecimi, qui 13 hebdomadis incubuerunt prohibitioni avectionis frumentorum juxta ipsius computum. 20 ₧ soluta Iohanni Schiphouwer pro victu quatuor uautarum expeditorum ad prohibendam avectionem
35 in Morborch de 10 hebdomadis. 18 (₧) 4 β pro stipendio eorundem nautarum. 32 ₧ 4 ḡ pro sumptu Hinrici Dudersen et 12 nautarum expeditorum ad decem septimanas. 20 ₧

12 β pro sumptu facto per eundem in eodem negotio cum decem nautis ad sex septimanas. 5 R 18 β 10 S pro sumptu facto per eundem cum 9 nautis per unam hebdomadam. 3 R 12 β pro sumptu 8 exploratorum. 155 R 15 β ad stipendium 14 nautarum expeditorum cum Ernesto Puth ad prohibendam avectionem frumentorum juxta ipsius computum. 9 R 16 β Hinrico Dudersen cum evero ad prohibendam avectionem. 349 R 10 β 11 S pro victualibus de curia structuræ expositis ad expediendam navim aliquot vicibus Ernesti Puth barsimagistri juxta computum structurarii. 10 30 R 6 β 9 S pro victualibus quatuor everorum ad eundem usum expeditorum, quæ a theolonio comitum de Schouwenborch... *).

Ad usum vadi Albis reparandi: Vide infra sub titulo: Ad fundum fluminis restaurandum. 15

Damnum passum: 127 R 2 β 9 S .

72 R 2 β 9 S pro detractionibus in solutione reddituum et contributionis civium camerariæ factis juxta peculiarem librum, in quo detractiones hujusmodi perscribuntur. 23 R in fracta pecunia et aliis exiguis defectibus in loculis officiorum repertis. 20 32 R pro diversis propinis, deductionibus et sumptu camerariæ.

Ad usum et perfectionem fossatorum et fortaliciorum: 3197 R 7 β 9 S .

6 R 4 β Iohanni Schoster ad conscribendum fossores emissio 25 in Luneborch et Lubecam. 164 R 14 β 10 S conversa sunt ad rotundum vallum in palude, vulgo klevelappe, juxta computum domini Meynonis ab Eytzen. 480 R soluta sunt Annae relictæ Heynonis Sanders pro horto et domo, sita in palude, conversum (!) in vallum rotundum des klevelappen. 30 157 R 2 β 10 S pro ferramentis ad usum lapideorum propugnaculorum ante vallum soluta Iohanni Graven fabro grosso. 48 R 12 β 11 S pro diversis funibus tho den rammen ante stendor et schardar soluta Iohanni Smidt funifici. 815 R 14 β conversa sunt per dominum Georgium Vilter 35

*), Der Rest fehlt.

senatorem ad vallum prope Alstriam ex opposito curiae
 divi Georgii de tribus annis, videlicet 48, 49 et 50, juxta
 ipsius computum camerariae exhibitum. 368 ₰ 13 β 5 ḡ
 conversa sunt per dominos Georgium vam Holte et Ioachi-
 5 mum Holthusen senatorem ad aggerem contiguum rotundo
 vallo prope Winserbohm dimovendum juxta ipsorum com-
 putum. 55 ₰ 2 β per dominum Hermannum Schelen ad
 vallum prope resendam conversa juxta computum defuncti
 Christopheri van Winthem. 255 ₰ 6 β 11 ḡ conversa ad
 10 lapideum caput, ut vocant, ante ceruleam turrin per domi-
 num Hermannum Schelen juxta ipsius computum. 80 ₰
 9 β 4 ḡ pro 4800 ulnis asserum soluta sarratoribus in Haus-
 torp ad usum staketorum juxta computum Luderii scribae
 curiae structurae. 193 ₰ 10 β conversa sunt ad vallum inter
 15 portam lapideam et spittalerdar per dominum Hyeronimum
 Bissenbeken juxta ipsius computum de pecunia camerariae.
 20 ₰ 2 β 11 ḡ conversa sunt e cameraria ad vallum prope
 blockhuse juxta computum domini Luderii Schulten. 186 ₰
 12 β 8 ḡ conversa sunt ad lapideum propugnaculum in fossa
 20 ante portam Anscharianam per Christianum Schelen. 336 ₰
 7 β 7 ḡ pro diversis lateribus ad propugnaculum ante portam
 Anscharianam et ad bullenstal juxta computum latrificis
 Ioachim Vageth. 28 ₰ 16 (β) pro ferramentis soluta Iohanni
 Graven ad usum palorum in Alstria.

25 Ad fundum fluminis restaurandum: 693 ₰ 11 β.
 673 ₰ 14 β 6 ḡ conversa sunt ad fundum fluminis Albi
 restaurandum per dominos Georgium vam Holte et Ioachim
 Holthusen senatores juxta ipsorum computum camerariae fac-
 tum et scripto exhibitum. 19 ₰ 16 β 6 ḡ pro victualibus et potu
 30 de curia structurae suppeditatis subditis ex Billen- et Ossen-
 werder juvantibus idem opus restorationis in fodiendo
 rivulo paludis.

Exposita in generali: 132 ₰ 15 β 8 ḡ.

8 ₰ recepit dominus Godert Schroder sigillator, quod resta-
 35 bat illi de pre(teri)to anno. 12 ₰ 4 β 2 ḡ pro candelis cereis
 ad usum praetorii soluta viduae pincernae. 5 ₰ pro 60 ₰
 cevi ad candelas. 2 ₰ 8 β pro flabellis. 10 β pro poculis

ligneis. 2 ₰ 2 ♂ pro cerevisia ad importandum carbones.
 4 ₰ 5 ♂ ad complendum carbonarium. 2 ₰ 8 ♂ pro lavandis
 lineis. 2 ₰ ad candelabra et amphoras mundandas. 1 ₰
 dem grapengeter. 1 ₰ pro purgandis caminis. 2 ₰ pro
 novo candelabro. 1 ₰ 4 ♂ pro flabellis. 1 ₰ pro tribunali
 decies removendo. 8 ♂ pro portatione argenteae cistae. 6 ♂
 vor 1 kulmolden. 6 ₰ pro cerevisia, quam potarunt pur-
 gantes forum humuli, soluta Bernardo Rowolt. 1 ₰ pro
 bove masculo soluta Conrado Louwenborch. 25 ₰ 5 ♂ per
 dominos theolonarios exposita ad prohibendam avectionem
 frumentorum juxta ipsorum computum. 3 ₰ 2 ♂ pro mercede
 magistri Martini substitu(torum) schedularum theolonii in
 quatuor parochias distributorum. 1 ₰ 14 ♂ donata tabellario
 cuidam. 16 ₰ Iohanni Wedekindo dem kornschouwere.
 33 ₰ 16 ♂ 6 ♂ pro equo ruffo empto a Iacobo Wulffe e
 Nova Gamma.

Pro frumento adempto: 20 ₰ 18 ♂ 6 ♂.
 10 ₰ 8 ♂ Hermannno Bolike pro inversione 416 chororum
 siliginis, Pasche. 10 ₰ 10 ♂ 6 ♂ pro inversione frumenti,
 Michaelis, eidem Hermannno.

Redditus ad usum novi fossati: (430 ₰ 8 ♂.)

Pascae: 118 ₰ 8 ♂.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₰ soluta viduae per filium
 Hermannum. Horistis capellae in schar: 16 ₰ soluta Io-
 hanni Vaget et Iohan Oldendorp. Magistro Henrico Schul-
 ten: 60 ₰. Horistis iisdem in schar: 2 ₰ 8 ♂ soluta Iohanni
 Vaget et Iohanni Oldendorp.

Michaelis: 312 ₰.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₰, Hermannus filius recepit.
 Domino Alberdo Westeden: 32 ₰ soluta domino Hermannno
 Schelen per Diricum. Domino Ioanni Hugem: 40 ₰ soluta
 Hirico Klan per Iohannem Ritzenberch. Monasterio in
 Hervestehude: 120 ₰ soluta ipsius scribae. Domino Hinrico
 Ritzert: 60 ₰ soluta domino Ludero Schulten. Eidem: 20 ₰
 soluta domino Ludero Schulten.

In causa religionis verae conservandae: 7790 ₰
 4 ♂ 9 ♂.

- 27 ℔ pro stipendii quartali de termino Nativitatis soluta Iacobo Hintzen capitaneo. 18 ℔ , Pasce, soluta Bernert ab Hildensem capitaneo; Pasce erat terminus. 42 ℔ 12½ p Gerardo Honrich capitaneo; Pasce erat terminus solutionis. 27 ℔ pro
- 5 quartali stipendii soluta Iacobo Hintzen capitaneo de termino Paschali. 42 ℔ 12½ p Gerdt Honrich capitaneo pro quartali Iohannis Baptiste. 27 ℔ , Pasche; 27 ℔ , Iohannis; soluta Ioachimo Utermarken capitaneo. 15 ℔ 10 p eidem sunt donata ad explorandum. 27 ℔ Iacobo Hintzken capitaneo de termino
- 10 Iohannis. 27 ℔ , Michaelis, soluta Ioachimo Utermarcke capitaneo. Bernert von Hildensem accepit 18 ℔ ; Michaelis erat terminus. 17 ℔ 1 p donata sunt Laurentio Senftell et Hinrico N., qui procurarunt certam pecuniam pro censu. 42½ ℔ soluta capitaneo Gerardo Honrick de termino Michaelis. 42½ ℔
- 15 eidem Gerardo capitaneo de termino Nativitatis. 48 ℔ Iurgen Schulten bussenschutten pro solda unius anni juxta computum domini Dithmari Koell. 19 ℔ 4 p soluta Iurgen Nagel bussenschutten pro solda 4 mensium juxta computum ejusdem domini. 27 ℔ , Nativitatis Christi, soluta Ioachimo Uter-
- 20 marke. 57 ℔ soluta sunt relictæ Iodoci Rovers pro sumptu domini Iohannis de Heydeck, Nicolai Barners, Iodoci van Swygels, capitaneorum equestrium, in diversorio facto. 2325 ℔ soluta sunt domino Iohanni Lucken cancellario domini Iohannis Alberti ducis Magnopolensis pro rata nostra
- 25 juxta conventionem inter Lubicences (!), Luneburgenses et hanc civitatem factam, ut exercitus conscriptus in ducatu aleretur usque ad deliberationem civitatum in conventu Lubecensi. 1375 ℔ contributa sunt senatui Mageburgensi (!) sublevationis gracia ad persecutionem et obsidionem hostium
- 30 evangelii constantius tollerandum juxta promissa secretario ipsorum a senatu facta. 333 ℔ 5 p pro stipendio 200 peditum, qui conscripti erant per Svederum Melsinck ad defensionem civitatis, cum comites de Man(s)feldt exercitum dimitterent et duces Mauritius Saxoniae, Hinricus Brunswigensis
- 35 et marchio Albertus in propinquo exercitum haberent. 23 ℔ 10 p pro stipendio vexillifero et duobus capitaneis. 1112 ℔ 5 p 4 ℔ pro sumptu dominorum (!) Iohannis Struben doctoris

et domini Hyeronimi Bissenbeken senatoris, qui cum legatis Lubecensibus et Luneburgensibus nomine totius Germanicae Anze pro Bremensibus et Mageburgensibus(!) necnon in causis Brunswicensium et Goszlariensium ad imperatorem Carolum quintum, oppressorem ecclesiae et patriae suae, in Bruxellam missi sunt. 129 ₧ 16 ♂ 8 ♂ pro sumptu domini Hyeronimi Bissenbeken senatoris et Iohannis Ritzenberges secretarii in Lubecam in caussa religionis ad deliberandum de liberatione civitatis Magdeburgensis. 14 ₧ 17 ♂ 8 ♂ pro sumptu domini Hyeronimi Bissenbekenn senatoris in Luneburgum propter nautas revocandos, quos conscripserant clam Luneburgenses. 88 ₧ 5 ♂ 10 ♂ pro sumptu Hinrici Geistmeygers et 29 equitum deducientium redditus more solito in Kyl juxta computum Hinrici Geistmeyers. 12 ₧ 18 ♂ pro sumptu dominorum Francisci Pffilen doctoris et syndici et Georgii Vilters senatoris in Mollen, sed iter reflexerunt obnunciantibus Lubecensibus. 20 ₧ 12 ♂ pro sumptu Iohannis Ritzenberges secretarii semel in Lubecam et bis in Luneborch in caussa religionis missi. 18 ₧ 12 ♂ donata sunt Iacobo Bortfeldt et Iohanni Strullen bombardistis huc vocatis, qui promiserunt se huc tempore necessitatis reversuros. 3 ₧ 14 ♂ 8 ♂ pro sumptu eorundem soluta Hermannno Goliath. 31 ₧ soluta sunt cuidam capitaneo Bremensi Christiano Maler pro 60 peditibus, quos nomine senatus conscripserat, et pro ipsius expensis. 72 ₧ 12 duplaribus peditibus ad necessitatem defensionis retentis pro stipendio unius mensis. 183 ₧ 18 ♂ pro sumptu dominorum Iohannis Aepini superattendentis, domini Vincentii Mollers et Georgii Vilters ad inspicienda privilegia Germanicae Anze et per theologos componendum dissidium concionatorum Lubecensium de articulo justificationis. 116 ₧ 16 ♂ 7 ♂ pro sumptu dominorum Francisei Pffilen syndici, Laurentii Nygeburs et magistri Alexandri Spies secretarii in Luneborch in causa religionis. 186 ₧ 4 ♂ conversa per Gerardum Honrich ad conscribendum pedites in Bremen (?). 27 ₧ Iacobo Hintschen pro quartali stipendii de termino Nativitatis. 5 ₧ 9 ♂ diversis tabellariis in causa religionis emissis. 97 ₧ 11 ♂ pro sumptu magistri Alexandri

Sphies secretarii in Iuterbuck, ubi de contributione tractus Saxonici ad obsidendos Magdeburgenses agebatur, ut nos excusaret. 60 ₧ 9 β per dominum Laurentium Nygebur exposita Martino Barentyn ad explorandum in castris domini Georgii ducis Magnopolensis et ducis Mauritiū juxta ipsius computum *).

Summa summarum totius libri expositorum: 63,753 ₧ 13 β 5 λ.

1551.

10

RECEPTA.

Anno Domini 1551 domini Vincentius Moller et Meino de Eytzen hujus civitatis camerarii, receperunt infrascripta.

Summa omnium reddituum intra et extra civi-
tatum: 2534 ₧ 15 β.

Primo redditus et hura:

In parrochia divi Petri: 277 ₧ 12 β.

4 ₧ 16 β Geszke Meigers. 3 ₧ 12 β Anthonius Elers. 64 ₧
Iacob Syllem. 20 ₧ Hans Schroder. 25 ₧ Anna Luchte-
makers. Herman Moller. 32 ₧ Ioachim Schulte. 3 ₧
Otto Brodermann. 8 ₧ dominus Hinricus Rademaker. 34 ₧
Hans Wullensleger. 3 ₧ 4 β Ioachim Frobose. 16 ₧ Bartelt
Ordell. 7 ₧ 4 β Hinrich Brakehovet. 5 ₧ 12 β Peter Wolders.
4 ₧ 16 β Hinrich Schuteloff. 8 ₧ Lutke Spilbom. 4 ₧ 16 β
Hinrich Meiger. 20 ₧ 16 β Toniges van Hulsen. 9 ₧ 12 β
Tymme Prunsz. 3 ₧ 4 β Hans Buckesberch.

---

*) Summa secundae partis libri expositorum: 40,222 ₧ 17 β 7 λ.

De bodis apud forum piscium: 306 ₧ 8 β.

40 ₧ Huns Bolte. 40 ₧ Peter Witzhusen. 36 ₧ Hermen Wringer. 36 ₧ Dirich Ritzger. 36 ₧ Servatz Schnock. 48 ₧ Clawes Kranberch. 12 ₧ Gert Lutkens. 8 ₧ Hans Bose. 8 ₧ Berndt Lutkeman. 8 ₧ Andreas Trocke. 8 ₧ Hans 5
Trampe. 8 ₧ Hans van Koverden. 2 ₧ 8 β Hinrich Pravest. 8 ₧ Ludloff van Bonen. 8 ₧ Herman Dickman.

In parrochia sancti Nicolai: 297 ₧ 8 β.

Dominus Mathias Reder *). 27 ₧ 4 β Eggert Bokelman. 8 β
Ioachim Bekendorp. 16 β Hans Bolinges erve. 1 ₧ 12 β 10
vicarii in Summo. 16 β Meyneke Stockeman. 5 ₧ 12 β
Frederick Berndes. 11 ₧ 4 β Hans Krusze. 14 ₧ 8 β Arnd
van Hagen. 6 ₧ Baltzer Meinsen. 3 ₧ Hans Fabrian. 16 ₧
Hans Hageman. 160 ₧ Ioachim Tymme. 48 ₧ Iasper
Holtman. 2 ₧ 8 β Hans Schilhorn. 15

De domibus apud forum humuli: 228 ₧.

24 ₧ Cordt Tideman. 24 ₧ Hans Leveso. 8 ₧ Andreas
Trumpe. 16 ₧ de hoppenmeter. 24 ₧ Ioachim Wigers. 8 ₧
Matz Magnus. 40 ₧ Cordt Brehmer. 24 ₧ Peter Moringk. 8 ₧
Asmus Kock. 24 ₧ Hermen Poppe. 8 ₧ Dirich Moller. 20
20 ₧ Iasper Berndes.

In parrochia sancte Catherine: 433 ₧ 12 β.

120 ₧ Toniges Kolthoff. 1 ₧ 12 β Hans Koster. 20 ₧ domi-
nus Georgius Vilter. 16 β Herman Koler. 40 ₧ Willem von
Quelle. 100 ₧ Hinrich Snock. 80 ₧ Heine Sander. 3 ₧ 25
4 β Hinrich Winkelman. 8 ₧ Helmiken Wittenborch. 12 ₧
Catherina Moringes. 48 ₧ Berndt van Benten.

Van den ramen: 333 ₧ van 53½ ramen.

In parrochia sancti Iacobi: 210 ₧ 14 β.

16 β vicarii sancti Petri. 16 β Hermen Botker. 4 ₧ Anneke 30
Kussenstoppers. 16 β Cordt Potesche. 14 ₧ Heine Langen.
24 ₧ Hans Poggensehe. 2 ₧ Hans Bernebrock. 16 β Carsten
Mors. 16 β Hinrich Winkelstede. 16 β Lutke Stormer. 2 ₧
8 β Hans Westerman. 5 ₧ Hinrich Buck. 2 ₧ vadum in
Gowercke. 1 ₧ 8 β Iurgen Lutke. 2 ₧ 8 β Reineke Schadeland. 35

*) Vacat.

8 ƒ Hans Ulrikes. 11 ƒ 4 β Lutke Landesberch. 5 ƒ 4 β
 Bartelt Wittekop. 80 ƒ Berndt von Wolde. 8 ƒ Hinrich
 Frame. 4 ƒ Clawes Swert. 8 ƒ Albert Korn. 11 ƒ 4 β
 Gotke van Appen. 4 ƒ Bartelt Vosz. 20 ƒ Dirich Tymmer-
 5 man. 2 ƒ 8 β Hans Wischman.

De testamento Simonis de Utrecht ad bardesas: 16 ƒ .
 A Lubicensibus ad usum fossati: 120 ƒ recepta per
 dominum Vincentium Moller et soluta per eundem.

Testamentum magistri Ioachimi Langwedels: 48 ƒ .

10 Testamentum magistri Ioannis Reineken: 8 ƒ ad
 vias et semitas, receptum per dominum Iohannem van
 Sprekelsen.

A Groningensibus: 256 ƒ 1 β 9 ℥ .

De hortis: 17 ƒ 2 β .

15 De hura super kajen: Nihil.

De Hamme: 288 ƒ 13 β 6 ℥ .

32 ƒ 11 β 10 ℥ tributum. 13 ƒ hoffhure. 237 ƒ 2 β grasz-
 landt. 6 ƒ de excessibus. De pastura: nihil.

De Horne: 12 ƒ 5 β .

20 5 ƒ 12 β schat und hure. 6 ƒ 13 β de excessibus. De
 pastura: nihil.

De Vermersen: 4 ƒ 16 β de sex mensuris lignorum.

De Billenwerder: 288 ƒ 1 β .

231 ƒ 1 β schat und tegeden. 13 ƒ tegethaver. 21 ƒ accize.

25 23 ƒ de excessibus.

De Ossenwerder: 110 ƒ 4 β .

67 ƒ 4 β schat und tegeden. 15 ƒ de excessibus. 28 ƒ
 acciza per dominum Laurentium Nygebur et Gerlevum
 Langebeken.

30 De Finckenwerder: 16 ƒ .

De pascuis et Uthschlach: 19 ƒ 4 β .

De lignis, cupro, plumbo et diversis aliis ven-
 ditis de curia structure: 107 ƒ 18 β 6 ℥ .

50 ƒ 1 β recepta et soluta sunt camerarie de diversis elren
 35 venditis diversis personis juxta computum domini Vincentii
 Mollers. 14 ƒ 15 β pro 97 latten. 24 ƒ 14 β pro 16 ossenhude.

2 ƒ pro quatuor rotis. 1 ƒ 8 β pro 1 dicke (?) delen. 1 ƒ pro

1 kleine mahn und 24 poste. 2 β 6 ſ pro 5 slove. 12 β pro 100 overstehen. 2 ƒ 8 β pro malo vendito Georgio van Have. 1 ƒ 4 β pro 1 balcken. 1 ƒ 4 β pro 1000 camperstehen. 6 ƒ 18 β pro 6 vadem holtes. 1 ƒ 12 β vor 4 wrangen.

De Wolterp et Hanstorp: 205 ƒ 17 β .

5

45 ƒ 6 β hure und schat. 24 ƒ de domo ibidem. 12 ƒ de molendino. 5 ƒ 10 β hura siliginis. 2 ƒ 10 β weydegeldt. 16 ƒ de excessibus. 7 ƒ 16 β Vilters wisch. 10 ƒ 15 β de terra vacua. 62 ƒ van poltholt. 20 ƒ a dominis molen-

dinorum ad alendos canes.

10

De piscinis in Wolterp et Hanstorp: 7 ƒ 4 β .

De Ripenborch: 320 ƒ .

De lignis perforatis: 26 ƒ 1 β .

21 ƒ pro 22 pumpen exhibitum per structurarium. 2 ƒ 17 β pro 3 barholter. 2 ƒ 4 β pro 3 holter to baren.

15

De wercktollen: 4257 ƒ 19 β 5 ſ per dominos Godtfriedum Schroder et Hermannum Schelen.

De tunnengelde: 230 ƒ 2 β 5 ſ .

De excessibus collectos (!) per dominos theolonei: Nihil.

20

De schlusegelde ante milrendare: Nihil.

De antiqua palude: 20 ƒ 9 β 6 ſ .

De nova et ultra pontem: 53 ƒ 8 β .

De fossato et ponte: Nihil.

De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.

25

De foro humuli: 63 ƒ .

De kranone et cellarario: 781 ƒ 5 β 3 ſ .

356 ƒ 10 β 9 ſ praesentata sunt e pixide cranonis.

De libra: 1080 ƒ 11 β 5 ſ .

203 ƒ 19 β 5 ſ recepta e pixide.

30

De acciza: 4811 ƒ 15 β praesentarunt domini Nicolaus van der Hoyer et Georgius Vilter.

1768 ƒ praesentata per eosdem dominos singulis diebus sabbataris structurario juxta librum accize.

De excessibus: 251 ƒ per dominos Nicolaum van der Hoyer et Georgium Vilter senatores, dominos accize et excessuum.

De apotheca: 327 ₧ 5 β per dominos Petrum de Sprekelsen et Hinricum Hesterberg.

De advocacia: 325 ₧ 5 β 6 ⷰ per dominos Gerardum Nygebur et Hyeronimum Bisszenbeken praesentata.

6 De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: Nihil.

De concavis et scheverstein: Nihil.

De domibus laterum: 183 ₧ 19 β 10 ⷰ pro lucro dimidio importato per Ioachimum Vaget latrificem.

10 De cemento vendito extra civitatem: Nihil.

De lapidibus sectis: Nihil.

De civilitate: 666 ₧ 15 β.

498 ₧ 15 β de civium pixide sumpta et camerarie tradita sunt.

15 De relictis moriencium: 1266 ₧ 2 β.

806 ₧ 1 β per dominos Georgium van Holte et Nicolaum van der Hoyer de decimo denario. 460 ₧ 1 β praesentarunt iidem domini.

De redditibus venditis: Nihil.

20 De navibus venditis: Nihil.

De bonis molendinariis: Nihil.

De pannicidis: 84 ₧ 16 β ab 53 pannicidis.

De carnificibus: 76 ₧.

De bodis et domo fertorum: 16 ₧.

25 De portenhure: 10 ₧ 4 β.

De sutoribus et domo supra aggerem: 8 ₧.

De piscatoribus trochure: 40 ₧.

De pelliceatoribus: 1 ₧ 12 β.

De albicoriariis: 1 ₧ 12 β.

30 De penesticis aucarum: 2 ₧ 8 β.

De loco dealbandi: 16 ₧.

De nova domo pannorum: 1 ₧ 12 β.

De pistoribus: 7 ₧.

De scamnis apud forum piscium et humuli:

35 22 ₧ 4 β.

De nova platea: 80 ₧.

De hortis in raboisa: Nihil.

De domo fusoris bombardarum et boda: 24 ℔.

De legato magistri Ioannis Kloth ad vias et semitas: 22 ℔.

6 ℔ e testamento magistri Iohannis Kloth. 16 ℔ a Bartoldo vam Ryne. 5

De equis venditis: 175 ℔ 3 β.

74 ℔ 8 β pro diversis equis venditis juxta computum domini Alberti Hackemans senatoris et praesentatum per eundem. 43 ℔ 8 β pro equo vendito Ioachimo Gerckens. 15 ℔ 10 β pro equo vendito Hermanno Hartwich. 41 ℔ 17 β pro equo 10
vendito domino Ioachimo Moller capitaneo in Ritzebuttel.

De hereditatibus venditis: 480 ℔ recepimus a Iohanne Roleken, pro quibus eidem vendidimus habitationem domus publicae, quam possedit magister Iohannes Rumherdt novissime, sitam retro scholam inter habitationes Iohannis 15
Ritzenberch secretarii et aliam habitationem civitatis.

De domo nostra in Lubeca: 25 ℔ 12 β, de qua summa etc..

De bodis carnificum: 96 ℔.

Symon Hasenkroch 24 ℔. Tymme Versteden 24 ℔. Andreas 20
Olrickes 24 ℔. Ludewick Ludersen 24 ℔.

De theolonio in Eislingen: Nihil *).

De morgensprake: 105 ℔ 13 β 6 1/3.

8 ℔ 4 β a vitriariis per dominos Hinricum Hesterberch et ipsius collegam. 2 ℔ 8 β a fabris ferrariis per dominos 25
Georgium vam Holte et Gerardum Nygebur. 12 ℔ 17 β per dominum (!) Vincentium Moller et Hyeronimum Bisszenbeken de sutoribus. 10 ℔ 10 1/2 β per dominos Meynonem de Eytzen et Vincentium Moller de sartoribus. 8 ℔ 1 β de dolcatoribus per dominos Vincentium Moller et Nicolaum van der Hoyer. 30
6 ℔ 8 β per dominos Hinricum Hesterberch et Meynonem de Eytzen. 11 β de linificibus per dominos Meynonem de Eytzen et Nicolaum Hertiges. 2 ℔ 6 β de piscatoribus per dominos Henricum Hesterberg et Laurentium Nygebur. 40 ℔ de noxa trium annorum de panni praeparatoribus per 35

---

*) Summa primae partis libri receptorum: 19,467 ℔ 2 3/4 1/3.

dominos Gerardum Nygebur et Hyeronimum Bissenbeken.
14 ₰ 8 Ϯ per dominos Laurentium Nygebur et Nicolaum
van der Hoye de pistoribus.

E theolonio comitum de Schowenborch ad usum
sumptuum factorum in prohibitionem transvectionis
mercium in Albi australi: 24 ₰ persoluta sunt e theo-
lonio comitum e Schowenborch pro usu ejusdem.

De pecunia super censum: 2800 ₰.

400 ₰ monetae currentis accepimus a monialibus monasterii
in Plone, pro quibus solvemus iisdem in termino Iohannis
20 ₰; redemptionem autem retinuit sibi senatus, juxta literas
sigillatas. 800 ₰ monetae vulgaris et currentis accepimus a
senatu civitatis in Mollen per Heynonem Krusen protho-
consulem et Iohannem Bruggeman camerarium ejusdem
civitatis, pro quibus eidem senatui quotannis in termino
Michaelis quadraginta marcarum redditus persolventur. 1600 ₰
monetae currentis in duabus millibus marcarum recepimus
super censum a domina Clara ducissa Luneburgensi, ducis
quondam domini Francisci relicta vidua, pro quibus eidem
ducissae solventur annuatim 80 ₰ reddituum, juxta literas
sigillatas.

De pecunia super censum in caussa religionis:
20,800 ₰.

8000 ₰ recepimus a praeposito, priore et toto conventu
monasterii Bardeszholm, de quibus solvemus iisdem in ter-
mino Trium regum quotannis quadringenta talenta, juxta
literas sigillatas.

Sciendum, quod hoc anno a domino Ioachimo Moller capi-
taneo arcis Ritzebuttel recepta sunt 9600 ₰ in 12,000 marcis,
pro quibus ille fruetur proventibus et fructibus arcis ad
annos 9 et postea eidem summa capitalis restituetur secun-
dum convota, qua summa redempta est summa capitalis
Ioachimi Rantzoven. 3200 ₰ in 4000 marcis accepimus a
domino Christiano Gryp prothoconsule, juxta literas sigil-
latas.

De pecunia pro censu redempto: Nihil.

De theolonio domini Holsaciae: 248 ₰ (!).

248 R 2 β recepta de theolonio comitum Holsatiae pro nostra portione. 4 R de clavibus theolonii.

De collecta parochie sancti Petri: 2532 R 8 β praesentarunt domini Hinricus Hesterberch et Georgius vam Holte. 5

De collecta parochie sancti Nicolai: 3181 R 15 β per dominos Nicolaum van der Hoyer et Laurentium Nygebur.

De collecta parochie sancte Catherine: 2681 R 14 β 3 g per dominos Godtfridum Schroder et Ioachimum Holthusen. 10

De collecta parochie sancti Iacobi: 1121 R 1 β per dominos Georgium Vilter et Gerlevum Langebeken.

De collecta clericorum: 1053 R 8 β .

68 R 4 β de restantia superioris anni praesentata per dominum Nicolaum Hertiges. 277 R 4 β per dominum Nicolaum Hertiges collecta et camerarie praesentata. 100 R per eundem. 608 R per eundem dominum Nicolaum praesentata. 15

De introitu officiorum: 69 R 7 β .

Pannicidae: je 7 R 7 β Christianus Hoffstede, Hinrick Tamme, Eler Sinter. 20

Carnifices: je 1 R 12 β Olrick Gerleves, Dirick Tynszdall.

Pistores: 1 R 12 β Ioachim Vosz.

Institores: je 4 R 4 β Iurgen tom Kloster, Iohan Schrodecken.

Doliatores: 2 marckstucke Ioachim Meyger. 2 R 2 β Sveder Smidt. 2 R 2 β Mattheus Nygehus. 25

Sartores:

Stubanarii:

Candelatores:

Aurifices: 30

Vitriarii: je 1 R 11 β Iost Reinhusen, Cordt Hencken, Clawes Wermse.

Pictores:

Corrigiatores:

Sellatores: 35

Perifices:

Balistarii:

Pannirasores et praeparatores: 5 ₧ 5 β Hans van Nygdeke de anno 48. 5 ₧ 5 β Hinrick Beltzem de anno 51.

Pellifices:

Sutores: 2 ₧ 2 β Karsten Schartouw.

- 6 Linifices: je 8 β Iohannes Prall, Barteldt Brase, Thonnyges Greger.

Linifices de panno stricto:

Lanifices:

Piscatores: je 1 ₧ 1 β Iasper Kreke, Hinrick Leven, Hans
10 Kroeger.

Tornatores:

Amforarum et ollarum fusores: je 3 ₧ 2 β Hans Blome, Lutke Oldenborch.

Assatores et alecum lotores:

- 15 Pileatores:

Funifices:

Cerdones:

Fabri:

De Rosse et Dradenow: 43 ₧ 4 β.

- 20 21 ₧ 12 β de anno 50 termino Paschali recepta de bonis o Tradenow. 21 ₧ 12 β de anno 51 de termino Paschali recepta de bonis Tradenow soluta per dominum Petrum de Sprekelsen.

De testamentis: 29 ₧ 14 β.

- 10 ₧ 10 β e testamento Bartoldt Hermens soluta per testa-
25 mentarios. 10 ₧ 10 β e testamento Bernerdt Oleves per dominum Georgium vam Holte praesentatum. 2 ₧ 8 β e testamento magistri Iohannis Gerlevestorpes canonici approbato. 6 ₧ 6 β e testamentis praesentata per dominum Georgium vam Holte.

- 30 De cellario in domo Embecensi: 36 ₧ praesentata de lucro per dominos Nicolaum van der Hoyer et Georgium Vilter.

De institoribus stantibus supra trostebruggen: Nihil.

- 35 De domo laferum in Vermersen: 21 ₧ 4 β.
20 ₧ solvit Erasmus Runge latrifex; Petri et Pauli est terminus solutionis. 1 ₧ 4 β von lanthuro.

De frumento vendito: 1226 ₰ 16 β.

800 ₰ solverunt Bremenses per Hinricum Geistmeyger de restantia pecuniae de vendito siligine debito juxta tabulas. 12 ₰ pro dimidio choro siliginis soluta per Ciriacum Sengestaken fabrum subtilem. 200 ₰ recepinus a domino Ioachimo Moller capitaneo in Ritzebuttel pro 10 choris siliginis venditis eidem, quolibet choro 25 marcis. 151 ₰ 4 β pro 6 choris 3 modiis venditis diversis personis, quolibet choro 30 ₰, juxta computum famuli camerariae. 50 ₰ de 2½ choris siliginis, quam stipendii causa accepit dominus Franciscus Pffeil syndicus. 10 13 ₰ 12 β pro 1½ last farinae, quae in Ritzebuttel ad comeatum arcis missa est(!), postea, quando corrupta fuit, vendita est.

Recepta ad muniendam civitatem: Nihil.

Recepta in generali: 1763 ₰ 19 β 11 ḡ.

1 ₰ 12 β pro appellatione Conradi Willers. 1 ₰ 12 β pro 15 appellatione Andreas Twedorp. 600 ₰ de termino Iohannis baptistae ratione contractus cum Lubecensibus de novo fossato initi per dominum Vincentium Moller senatorem receptum et praesentatum camerarie. 1124 ₰ 15 β 11 ḡ recepinus hoc anno e contributione subditorum arcis Ritzebuttel, quando 20 introducebatur novus capitaneus dominus Ioachimus Moller, juxta computum magistri Martini Goebels, per quem est receptum. 21 ₰ 12 β pro havena vendita per dominum Albertum Hackeman juxta ipsius computum. 14 ₰ 8 β pro hura bodae accepta a Ludolpho Perlsticker. 25

Sciendum quod 317 ₰ 12 β adhuc de restantia collectae in Ritzebuttel sunt sublevata per Iost Burmeister et quamquam sunt transmissa et dominis camerarie praesentata, tamen per negligentiam neque inscripta neque calculata reperiabantur. 30

De contributionum superiorum restantia: 14,849 ₰ 2 β 9 ḡ.

Petri: 3151 ₰ 11 β collecta et praesentata per dominum Hyeronimum Bissenbeken senatorem, Hinricum Tammen et Symonem ton Westen de contributionis institutae anno 35 praeterito restantia.

Nicolai: 5327 ₰ 2 β collecta et praesentata per dominum

Ioachim Holthusen senatorem, Paulum Rumhert et Iohannem Brandes juxta tabulam.

Catherinae: 4692 ₰ 18 β 6 ⷰ per dominum Luderum Schulten, Hermannum Boetker et Nicolaum Kedingk collecta
5 et praesentata camerariae juxta tabulam.

Iacobi: 1677 ₰ 11 β 3 ⷰ praesentata per dominum Iohannem Wetken senatorem, Hermannum Stakeman, Hincricum van Anckelen collecta et praesentata camerariae juxta tabulam.

10 De acciza civium: 6653 ₰ 17 β 1 ⷰ praesentarunt dominus Hermannus Schele et Iohannes Wetken senatores et Lucas Bekeman, Hans Eggerdes, Cordt Krusze cives de acciza civium *).

Summa summarum totius libri receptorum:
15 78,708 ₰ 6 β 10 ⷰ.

Ultra praecripta domini camerarii praesentabunt: 13,017 ₰ 5 β in tabula; 2539 ₰ 14 β 8 ⷰ in foliis restantiarum; 5051 ₰ 4 β in promptis apud curiam structurae; 11,101 ₰ 9 β in paratis; 110 ₰ 14 β pro 113 ulnis
20 secti lapidis; 6169 ₰ 10 β in 390 choris 5 modiis 1 vase computata juxta praesentanda superiorum annorum; 16,163 ₰ 19 β ad expeditionem terrae Hadelerae: Summa hujus 54,153 ₰ 15 β 8 ⷰ,

500 ₰ 14 β 5 ⷰ pro 204 lastis 4½ ₰ calcis Segebergensis crudi;
25 84 ₰ 18 β 8 ⷰ pro 32 lastis 8 ₰ calcis Hillegelander; 267 ₰ 15 β pro 51 choris calcis Segebergensis combusti; 1288 ₰ 10 β 6 ⷰ in 245 choris 13 vasis calcis lapidei jacentibus in domibus laterum; 105 ₰ in 20 choris calcis lapidei jacentibus in curia structurae; 79 ₰ 4 β pro 99 lastis calcis collecticii:
30 Summa hujus 2326 ₰ 2 β 7 ⷰ.

Summa summarum omnium praesentandorum:
56,479 ₰ 18 β 3 ⷰ.

---

*) Summa secundae partis libri receptorum: 59,241 ₰ 4 β 6 ⷰ.

1551.

EXPOSITA.

Anno Domini 1551 domini Vincentius Moller et
Meino de Eitzen, camerarii civitatis Hamburgensis,
exposuerunt infrascripta ad usum civitatis ejusdem. 5

Ad structuram: 4889 ₧ 11 β 8 ₧.

11 ₧ tor vormede diversis personis. 2 ₧ 14 β vormede
6 tymmerluden. 13 ₧ 16 β 2 ₧ pro sumptu dominorum
camerariorum, quando visitabant muros civitatis. 33 ₧ 15 β
pro 16 tunnīs schipters et 3½ tunnīs peckes diversi precii 10
juxta computum structurarii. 22 ₧ 8 β pro 6 tunnīs wagen-
tehrs. 35 ₧ 8 β 4 ₧ pro 850 ₧ plumbi, qualibet libra 10 ₧
empta. 27 ₧ pro 27 posten et bagen soluta Augustino
Snitker in aedibus senatus apud portam scholasticam, quam
nunc possidet Iohannes Ritzenberch. 12 ₧ 8 β vormede, 15
Michaelis. 31 ₧ 14 β pro novo bolwerk faciendo et reparando
aggere Hammonis juxta computum structurarii. 46 ₧ 8 β
pro mercede foveae barsze repurganda juxta computum
structurarii. 47 ₧ 6 ₧ pro diversis ad structuram civitatis
soluta fabricatori navium. 33 ₧ 5 β pro 1 lasta 2 tunnīs 20
tehrs. 59 ₧ 2 β pro 4 lastis 2 tunnīs schiptehr. 10 ₧ 8 β
pro 3 tunnīs wagentehrs. 19 ₧ 4 β pro aggere faciendo et
tollendo ante milrendaer thom fryschutten. 74 ₧ 9 β 6 ₧
pro purganda fovea bardesarum soluta redemptoribus juxta
computum structurarii. 304 ₧ 5 β pro diversis fenestris ad 25
aedes senatus soluta Sylvestro Wilsinge fenestrici juxta
ipsius computum. 128 ₧ pro diversis funibus ad usum
curiae structurae soluta Iohanni Smidt funifici. 44 ₧ 19 β
6 ₧ pro corrigiis soluta Bernardo Iuteman juxta ipsius
computum. 53 ₧ 3 β 4 ₧ pro 20 fornacibus de novo faci- 30

- endis et reficiendis soluta Augustino Pickenpack juxta ipsius computum. 35 ₰ pro diversis soluta Ioachimo Wirckes amphorarum fusori. 49 ₰ pro diversis soluta Tymmoni Focken doleatori. 6 ₰ 8 β soluta tornatori Micheel Kron. 4 ₰ 14 β
- 5 pro honorario soluta Vito Luthouwen in emptione aedificii. 12 ₰ 16 β soluta Iohanni Sassen pictori pro pingenda camera probatoria ante stendor. 2 ₰ 14 β vormede. 8 ₰ 3 ⷰ deme apengeter soluta. 3 ₰ deme koppersmede. 7 ₰ pro 2 tunnis wagentelrs. 4 ₰ 8 β pro 2 tunnis peckes. 3 ₰ 12 β schip-
- 10 tehr 3 tunnen. 57 ₰ 19 β pro diversis victualibus aurigis ligna adferentibus de curia structurae juxta computum structurarii exposita. 4 ₰ 8 β pro victualibus fabris lignariis in erectione domorum exposita. 15 ₰ 16 β pro victualibus den kaldregeren, kassengeteren, korndregeren exposita de curia
- 15 structurae. 51 ₰ 12 β 6 ⷰ pro victualibus exposita navium fabricatoribus.

Pro lignis: 4283 ₰ 4 β 6 ⷰ.

- 245 ₰ pro 351 lignis fabrilibus emptis ab expeditoribus Henrici Brandes, videlicet dominis Gerardo Nygebur et Hyeronimo Bissenbeke, quolibet ligno empto 14 β. 365 ₰ 4 β pro
- 20 124 vehibus lignorum fabrilium soluta diversis rusticis juxta computum Christiani Schelen in cameraria asservatum. 251 talenta 12 β pro 1850 lignis soluta Iohanni Blanckenfelde. 9 ₰ 12 β pro tribus lignis in Brake. 86 ₰ pro 86 stücke
- 25 delen emptis a Michaelo(!) Evers. 158 ₰ 2 β pro 447 elren, pro quolibet(!) sexagena 10 ₰ soluta cuidam Boyszenburgensi. 155 ₰ 12 β pro 9 schock 20 elren Ioachimo Sengespeken Havelbergensi soluta. 172 ₰ 16 β pro 10½ schock elren et 12 elren et 10 eschen bome, dath schock vor 20 marck.
- 30 153 ₰ 2 β soluta Iohanni Moller pro 60 voder holtes. 72 ₰ pro 60 asseribus soluta Michaeli Everdes. 456 ₰ pro 38 schock elren, quolibet(!) sexagena empti 12 ₰ a Mauritio et Iohanne van Krochlen Marchionitis. 12 ₰ pro una sexagena asserum elren soluta iisdem. 18 ₰ 8 β pro dimidio centen-
- 35 nario empto a Christiano Baren ad usum domus senatus prope portam scholasticam. 101 ₰ 4 β pro 8 sexagenis et 26 elren, qualibet sexagena empti 10 florenis a Iohanne

Abell. 336 ₰ pro 28 schock elren emptis ab Andrea Seger, qualibet sexagena 10 florenis; Hinricus van Kroge fidejussit illum traditurum esse, quae restant. 84 ₰ pro 7 schock elren soluta Nicolao Hyndenborch. 84 ₰ soluta Bartholomeo Rogge pro 7 sexagenis elren, qualibet sexagena 15 marcis ⁵ empta. 120 ₰ soluta Nicolao Rogge pro 10 sexagenis elren eodem precio. 11 ₰ 16 β pro 50 furen delen. 31 ₰ 4 β pro 3000 spondack emptis a Petro Smidt. 7 ₰ 11 β pro 25 wrangen. 6 ₰ 15 β pro 70 boeken fellig. 6 ₰ 8 β vor 1 holt tor pramhelsinge. 207 ₰ pro 20,700 spondakes, quolibet millenario 10 ₰ empto a Petro Smidt tho der Ohe. 72 ₰ pro 7 schock elren emptis a quodam Havelbergensi. 24 ₰ pro 12 vaden boekenholtes ad usum praetorii. 6 ₰ 11 β 8 ᵛ pro 76 bencke fellig. 74 ₰ 19 β 10 ᵛ pro mercede soluta diversis mercenariis, qui subduxerunt elren pale, juxta ¹⁰ computum domini Vincentii Mollers senatoris. 82 ₰ 10 β pro 80 dicke delen soluta cuidam e Lowenborch. 173 ₰ 8 β pro 306 asscribus, qualibet pecia empta 11 β 4 ᵛ, soluta domino Gerardo Nygebur. 4 ₰ 11 β pro wrangen. 3 ₰ 16 β pro vellig. 690 ₰ 2 β pro 305 stucke ekenholtes soluta ¹⁵ Magno Kron juxta ipsius computum. ²⁰

Pro equis, feno et avena ad curiam structuræ:

1104 ₰ 5 β 1 ᵛ.
22 ₰ 16 β 9 ᵛ pro equo empto a Christiano Schelen ad usum curiae structuræ. 341 ₰ 3 β 4 ᵛ pro 46 choris 3 ²⁵ modiis 1 vase havene diversi precii juxta computum structurarii. 43 ₰ 17 β 7 ᵛ pro 3215 manipulis snidestro. 187 ₰ 5 β pro 21 choris avenae diversi precii juxta computum structurarii. 26 ₰ 4 β pro 1818 straminum fasciculis. 431 ₰ 1 β 11 ᵛ pro 46 choris avenae et 5 modiis diversi precii juxta ³⁰ computum structurarii. 51 ₰ 16 β 6 ᵛ pro 3450 manipulis straminum.

Pro cemento ad structuram civitatis: 611 ₰ 19 β 6 ᵛ pro 117 choris 17 vasis cementi conversi ad structuram civitatis juxta librum cementorum. ³⁵

Pro ferramentis: 1449 ₰ 1 β 1 ᵛ.

66 ₰ 18 β 6 ᵛ pro 14,900 clavis ferreis diversi precii soluta

- Mollenensi et Lubecensi. 57 ₰ 5 β 6 ḷ pro ferramentis ad usum curiae structurae soluta Borchardo Zelle fabro grosso. 42 ₰ 8 β pro 282 novis et 462 pro (!) veteribus gumphis soluta eidem. 1 ₰ 2 β ad usum Winserbomes. 5 ₰ 16 β 2 ḷ ad stabulum dominorum et domorum laterum. 48 ₰ 7 β pro ferramentis ad usum pontis prope forum piscium. 5 ₰ 11 β 8 ḷ ad usum nedderen bomes. 191 ₰ 10 β 10 ḷ pro ferramentis ad structuram civitatis soluta Iohanni Graven fabro grosso juxta ipsius computum factum feria 3 ante Iacobum (Juli 21). 39 ₰ 18 β 4 ḷ pro ferramentis ad structuram caenaculorum in aedibus senatus, quas possidet magister Iohannes Ritzenberch secretarius, soluta Iohanni Graven juxta ipsius computum. 13 ₰ 14 β 8 ḷ pro 1800 clavis ferreis mulieri Mollensi soluta. 103 ₰ 12 β 2 ḷ pro diversis ferramentis ad curiam structurae juxta computum Borchardi Zellen soluta eidem. 40 ₰ pro gumphis soluta Borchardo Zellen. 26 ₰ 11 β 7 ḷ pro ferramentis ad usum sluse ante milrendor soluta Borchardo Zelle. 28 ₰ 12 β 10 ḷ pro diversis aliis ferramentis ad structuram aedificiorum senatus soluta Borchardo Zell. 25 ₰ 16 β 8 ḷ pro ferramentis ad trosteburgge. 40 ₰ 13 β 4 ḷ pro ferramentis ad curiam structurae soluta Ciriaco Sengestaken fabro subtili juxta ipsius computum. 54 ₰ pro ferramentis ad aedificium senatus ex opposito scholae, quam (!) possidet Iohannes Ritzenberch. 62 ₰ 1 β 2 ḷ pro ferramentis ad aedes tinctorum et praeparatorum panni soluta Cyriaco Sengestaken. 147 ₰ 16 β pro ferramentis ad diversa aedificia senatus juxta computum senatus soluta Ciriaco Sengestaken. 32 ₰ 7 β 4 ḷ ad aedes physici soluta Ciriaco Sengestaken. 2 ₰ 15 β ad aedes syndici. 196 ₰ 17 β pro clavis ferreis soluta Iohanni Graven fabro grosso juxta ipsius computum. 39 ₰ 18 β 4 ḷ pro diversis ferramentis ad aedes senatus, quas possidet Iohannes Ritzenberch. 128 ₰ 13 β pro diversis ferramentis ad usum diversorum aedificiorum soluta eidem. 40 ₰ 14 β pro kramernagel soluta structurario. 12 ₰ pro 30,000 stiffe.

Pro scheverstein: 44 ₰ 16 β.

7 ₰ 12 β pro 2000 asterisch (!) emptis a Iohanne Bilderdecke (!).

26 ₧ pro 6500 astrickes emptis a Iohanne Billerbecken.
11 ₧ 4 β pro 1½ duplicatis et 1000 simplicibus asterichs.

Pro quadratis: 368 ₧.

17 ₧ 12 β pro 3 milibus quadratorum ad domus structuram
ante portam scholasticam, cujus possessor Iohannes Ritzen-
berch. 50 ₧ 12 β pro 11,000 quadratorum, quae Erasmo thom
Lembroke soluta sunt, pecunia ad computum accepta. 299 ₧
16 β pro quadratis soluta Ioachimo Vaget latrificii juxta
ipsius computum.

Pro concavis: 327 ₧ 1 β 7 ᛚ.

203 ₧ 12 β pro 11,000 pannen et 20,000 dackstens soluta
Erasmo thom Lehm broke et cuidam Groningensi. 71 ₧ 11 β
pro 13,500 dackstens, welliche Aszmus thom Lembroke ge-
levert hefft up dath gelt, dath he up rekenschap van der
kemerye entpfangen hadde. 45 ₧ 4 β 7 ᛚ pro 8234 tegulis
emptis ab Erasmo thom Lembroke, Iohanne Geistmeyger
et Lutkino Schroder. 6 ₧ 14 β pro 7000 pannen emptis a
Christiano Baren.

Ad structuram domorum laterum: 55 ₧ 11 β.

50 ₧ 8 β pro arundinibus et mercede tecturae ad usum
novae domus in Vermersen juxta computum domini Mey-
nonis de Eytzen. 5 ₧ 3 β pro ferramentis soluta Ciriaco
Sengestaken.

Pro lapidibus sectis: 12 ₧ 14 β 6 ᛚ.

6 ₧ 8 β 6 ᛚ pro malleis ducendis soluta Borchardo Zellen
fabro grosso. 6 ₧ 6 β pro 7 ulnis emptis a Meynone lapicida.

Pro carbonibus: 88 ₧ 1 β 8 ᛚ.

25 ₧ 13 β 9 ᛚ pro 117½ saccis carbonum. 53 ₧ 4 β 2 ᛚ pro
268½ saccis carbonum ad usum praetorii. 9 ₧ 3 β 9 ᛚ pro
45 saccis carbonum soluta structurario.

Pro equis: 708 ₧ 2 β.

49 ₧ 12 β pro equo a vermibus corraso et interempto soluta
domino Iohanni Struben doctori. 54 ₧ 5 β pro equo ca-
stanei coloris soluta domino Vincentio Moller senatori. 47 ₧
5½ β pro griseo equo empto a Paulo Burmester. 34 ₧ 3 β
pro equo, quod perit in profectione senatus, soluta Iohanni
van der Ryth. 232 ₧ 10 β soluta sunt Iohanni van der

Ryth pro tribus ipsius equis, quos in servitium receptus secum adduxerat. 55 ℥ 16 β pro equo castanei coloris soluta domino Georgio Vilter senatori. 19 ℥ 18 β pro equo comparato Symoni Hoyer famulo equestri. 50 ℥ 7½ β pro equo
 6 castanei coloris empto a Monneke. 51 ℥ 3 β pro equo castanei coloris empto a Ioachimo Uthermarke. 37 ℥ 4 β pro equo castanei coloris soluta Hermannno van Hagen in Billenwerder. 3 ℥ 2 β adhuc pro equo empto a Symone Hoyers. 58 ℥ 18 β pro equo empto a magistro Anthonio
 10 Barbitonsore et donato magistro Christiano Gryp prothoconsuli Kilensi pro ipsius officiis praestitis et prestandis. 13 ℥ 19 β pro medela equorum soluta Iacobo Krutzenacke.

Pro havena: 819 ℥ 11 β 10 ⚖.

29 ℥ 6 β 8 ⚖ pro tribus choris avenae et 20 vasis, pro choro
 15 10 ⚖ soluta per dominum Dithmarum Koell. 16 ℥ pro conducto houlandt. 38 ℥ 16 β 9 ⚖ pro victualibus de curia structurae ad foenum colligendum. 13 β 10 ⚖ pro ferramentis soluta Borchardo Zelle. 12 ℥ 3 β pro ferramentis soluta Ciriaco Sengestaken fabro subtili. 602 ℥ 1 β 1 ⚖
 20 pro 71 choris 1 modio et 2 vasis avenae soluta et computata per dominum Albertum Hackeman. 29 ℥ 16 β 6 ⚖ pro stramine et snidestro. 54 ℥ 16 β pro mercede famulorum stabuli et pro victu juvenis stabuli. 35 ℥ 18 β pro diversis expositis per dominum Albertum Hackeman juxta ipsius
 25 computum.

Vigilibus: 8 ℥.

4 ℥ Iurgen Harse. 4 ℥ Ioachim Koeler.

Ad eleemosinam Britzendorp: 16 ℥.

8 ℥ Martinus Göbel recepit. 8 ℥ soluta eidem.

30 Commendae Abel Melzing: 15 ℥ 4 β soluta Everhardo Moller.

Cathrinae Knubben: 20 ℥ solutum Iohanni Botker, per Radtke Ritzenberch receptum.

Bonsackes: 16 ℥ Martinus Göbel recepit.

35 Testamentum Simonis de Utrecht ad bardesas: 8 ℥.

Testamentum Bernardi van der Heide ad convivium Corporis Christi: 8 ℥.

Stipae domini Henrici Abbendorp: 12 ₧ recepta et distributa per Diricum Reymers famulum camerarie.

Commendae magistri Iohannis Kloet: 12 ₧ soluta domino Ioachimo Moller.

Commendae Thvestrengen: 23 ₧ 4 β.

Vicariis sancti Petri de Tradenaw: 20 ₧ 16 β.

Redditus in iudicio: 40 ₧.

Ad naves civitatis: 181 ₧ 13 β 11 ⷰ.

9 ₧ pro parva navi tunnarum reficienda soluta Ernesto Puth barsimagistro. 57 ₧ 4 β 2 ⷰ soluta Iurgen Boenink 10
pro quatuor pramonibus ad usum domorum laterum confectorum et pro navigio ex Alstria deducenda aliisque necessariis juxta computum structurarii exhibitum feria 6 ante Iacobi (Juli 24). 21 ₧ pro ferramentis ad usum navium tunnarum soluta Borchardo Zellen fabro grosso. 11 ₧ 6 β 4 ⷰ 15
pro ferramentis ad usum der stekelschepe soluta Borchardo Zelle. 22 ₧ 12 β pro navi majori tunnarum reficienda soluta Ernesto Puth barsimagistro. 20 ₧ 8 β pro navi stekelschip reparanda. 6 ₧ 17 (β) 10 ⷰ pro evero theolonario reficiendo. 9 ₧ pro ferramentis soluta Borchardo Zelle. 20
5 ₧ 2 β 4 ⷰ pro ferramentis ad usum tunnenschepes soluta Borchardo Zelle. 2 ₧ 12 β 6 ⷰ ad naves tunnarum pro ferramentis soluta fabro subtili. 16 ₧ 10 β 9 ⷰ pro diversis funibus soluta Iohanni Smidt ad usum navium tunnarum.

Ad vias et semitas: 5 ₧ 4 β ad reparationem viae 25
prope aedes Georgii Kerstens in palude.

Pro censu adempto: 240 ₧.

240 ₧ praesentarunt camerarie domini decimi denarii Georgius vam Holte et Meyno de Eytzen et Georgius Vilter in hereditate Ceciliae Krusen, de quibus annuatim dabuntur 30
16 marcarum redditus per Hermannum Thoden.

Pro censu redempto: Nihil.

Ad reisas dominorum: 1151 ₧ 12 β 8 ⷰ.

56 (?) ₧ 18 β 5 ⷰ pro sumptu doctoris Iohannis Struben in diversorio apud Hyeronimum Wideman. 8 ₧ 16 β pro 35
sumptu dominorum Dithmari Koll et Gerdt Nigebur in Bergerdorp. 215 ₧ 4 β pro sumptu dominorum Vincentii

Mollers et Georgii Vilters ad dietam in Lubecam in causa privilegiorum Germanicae Anze exhibendorum legatis regis Daniae. 27 R 14 β pro sumptu domini Hyeronimi Bissenbeke senatoris in Lubeck in causa pecuniaria Mansszfeldensium comitum. 35 R 13 β 11 S pro sumptu magistri Nicolai Voegelers secretarii in Sundis, Wisznariam et Rostochium in causa religionis missi. 5 R 16 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges in Luneborch in causa praetervectionis in Albi austriaca. 115 R 11 β 2 S pro diversis mansionum sumptibus

10 doctoris Iohannis Strubben, qui hic in negociis senatus apud Hyeronimum Wideman et in curia conducta versatus est, juxta tabulas hujus anni, in quibus sumptus specificati sunt. 239 R per dominos doctorem Franciscum Pffeil, syndicum, Vincentium Moller et Georgium Vilter, senatores, ad dietam

15 cum civitatibus Wandalicis et Bremensibus habita (!) in causa emporiorum Londenensis et Bruggensis. 330 R 14 β pro sumptu domini Iohannis Struben doctoris ad electorem Coloniensem et ad comitia Augustana in causa privilegii impetrandi contra Luneburgenses. 80 R recepit idem ad

20 equum comparandum, qui nomine senatus donaretur episcopo Attrebatensi in eadem protectione. 5 R 7 β pro sumptu domini Gerardi Nygeburs in Bergerdorp. 21 R 12 β 2 S pro sumptu doctoris Iohannis Strubben et Gerardi Nygeburs ad ducem Saxoniae in Louwenborch. 7 R 2 β pro sumptu

25 magistri Martini Goebels secretarii in Luneborch in causa navigationis. 37 R 4 β pro sumptu magistri Martini Goebels secretarii in Berlin in negotio excusationis morae et protracti responsi.

Ad reisas capitanei et satellitum: 72 R 18 β 4 S .

30 10 R Ulrico Hornszberch in Trittow. 38 R 13 β 6 S pro sumptu Hinrici Geistmeygers et Iohannis Kordes cum Hinrico Lorinck missorum in Marchiam ad inspectionem lignorum comparandorum. 3 R 10 β pro sumptu Hinrici Cock et alterius, qui d(ominum) Strubium usque in Lubeck

35 et Nigenmunster deduxerunt. 10 β Franciso Raven misso in Stapelvelde. 1 R 14 β 6 S Hans Kegel misso ad Hinricum ducem Magnopolensem. 8 β 10 S idem et Hartich, cum e

Lubeca redirent a domino Strubio. 1 ℥ 8 β pro sumptu Frederici Hoyers ad dominum Iohannem Rantzouwen. 1 ℥ 4 β 8 ℥ pro sumptu Ioachimi Dreyers in Lubecam. 1 ℥ 13 β 4 ℥ soluta Klusener in Lubecam ad dominum Strubben. 9 ℥ 6 β pro sumptu Hinrici Geistmeygers in Gustrow in causa magistri Petri van Spengels. 1 ℥ 11 β Francisco Raven in Flenszborch. 3 ℥ 6 β pro sumptu Frederici Hoyers et duorum aliorum missorum in Kuddeworde. 14 β pro sumptu Otten Schowenborch misso in Mollen. 16 β pro sumptu Lamberti Bosselman. 17 β Frederico Hoyer in Bergerdorp et Trittow. 1 ℥ 7 β 6 ℥ Iodoco Tilleman in Grande. 5 β Simoni Hoyers in Bergerdorpe. 2 ℥ 15 β Frederico Hoyer et explorandum conatus latronum. 2 ℥ 8 β Iohanni Klusener in Kyle.

Cursoribus: 214 ℥ 17 β 9 ℥ .

3 ℥ 7 β tabellario Wimariensi huc misso. 1 ℥ 2 β Conrado Keyszer in Lubecam ad doctorem Iohannem Strubben. 7 ℥ 15 β pro mercede et sumptu Iohannis Geigell nuncii Sphirensis. 52 ℥ 14 β pro sumptu Andree Stossel misso in Augustam pro certo privilegio adferendo. 2 ℥ 18 β Conrado Keiser pro salvo conductu e Zellis Iubilate. 1 ℥ 11 β propinata cuidam tabellario Sphyrensi, qui literas ab advocatione attulit. 4 β cursori in Harborch. 1 ℥ 4 β tabellario in Ritzebuttel. 6 β tabelario Antwerpiensi propinati. 17 ℥ 8 β 9 ℥ pro mercede cuiusdam tabellarii Sphyrensis a nostris advocato et procuratoribus in diversis causis huc missi. 1 ℥ 4 β Iohanni Scharhorn ad doctorem Strubium in Lubecam. 6 β Iacobo Bordeman in Harborch. 2 ℥ 15 β pro sumptu et salvo conductu e Zellis Michaelis allato. 15 β Iohanni Hutteman versus Lubeck. 1 ℥ 15 β cursori cuidam Brunswicensi. 1 ℥ 4 β Andreae in Pynnenberge et Stenborch. 9 β Hanse Scharthouwer in Bramstede. 1 ℥ 4 (β) Andreae Stoessel in Dithmerschen. 1 ℥ 4 β nuncio ad dominum Wolfgangum Poggewisch. 1 ℥ 4 β Hans Schartower versus Ritzebuttel. 4 $\frac{1}{2}$ β Iurgen Keiser versus Pynnenberge. 16 β Cordt Keisern versus Lubeck. 7 ℥ 2 β cursoribus ad Magnopolensium duces in causa executionis. 17 β Iohanni Schart-

- houwer in Zelle in causza executionis contra episcopum Bremensem. 15 β Baltzer van Erfferdt versus Lubeck. 3 β cuidam cursori in Harborch. 9 $\mathfrak{E}$ 6 β Simoni Sturman ad regem Daniae ultra Balticum mare in causa Iszlandica. 3 $\mathfrak{E}$
- 6 3 β eidem Symoni Sturman ad regem Daniae in Flenszborch. 7 $\mathfrak{E}$ 15 β eidem Simoni ad regem Daniae Haffniam misso in eodem negotio. 1 $\mathfrak{E}$ 4 β Scharthouwer in Ritzebuttell soluta domino Vincentio. 15 $\mathfrak{E}$ 10 β Iacobus Bordeman in Sphyrin in causis judicialibus. 9 $\mathfrak{E}$ 6 β tabellario in Copenhagen in
- 10 causza Iszlandica. 8 β propinati tabellario Bremensi. 2 β pro 1 nasch. 1 $\mathfrak{E}$ 12 β Iohanni Schomaker in Bremam. 12 $\mathfrak{E}$ 8 β Andreae Stoessel Andtwerpiam versus cum literis in negotio gravaminum compositorum (?). 9 $\mathfrak{E}$ 6 β Simoni Sturman versus Copenhagen in causza Iszlandica. 1 $\mathfrak{E}$ 4 β
- 16 Scharthort in Bremam. 2 $\mathfrak{E}$ 12 β Andreae Stoessel in Brunswick. 12 $\mathfrak{E}$ 8 β Iacobo Bordeman Sphiram misso ad iudicium camerae imperialis. 8 β Scharthouwer in Harborch. 3 $\mathfrak{E}$ donata cursori Sphirensi, qui attulit senatui literas. 1 $\mathfrak{E}$ 11 β Petro Sassen in Zelle. 3 $\mathfrak{E}$ 9 β cuidam cursori e Spira
- 20 soluta per syndicum nostrum. 1 $\mathfrak{E}$ 4 β tabellario in Zelle. 2 $\mathfrak{E}$ 6 β 6 $\mathfrak{A}$ tabellario ad regem Daniae. 2 $\mathfrak{E}$ 18 β duobus tabellariis in Borszholt. 1 $\mathfrak{E}$ 19 β pro bibalibus soluta tabellario, qui pertulit et retulit literas e Sphyra. 1 $\mathfrak{E}$ 11 β addita Symoni Sturman de protectione in Bruxellam.
- 25 Secretis nunciis: 59 $\mathfrak{E}$ 18 β .
- 4 $\mathfrak{E}$ 16 β Martino Brandt exploratori Magdeburgum versus. 3 $\mathfrak{E}$ 2 β cuidam exploratori donata. 62 $\mathfrak{E}$ pro exploratore, qui missus est ad castra obsidentium Magdeborch.
- Summa omnium reddituum intra et extra
- 30 civitatem: 5813 $\mathfrak{E}$ 18 β .
- Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Michaelis: 3470 $\mathfrak{E}$ 6 β .
- Studio Rostochiensi: 8 $\mathfrak{E}$ Conrado Pegel. Eidem: 6 $\mathfrak{E}$. Vicariae domini Hinrici de Hacheden: 17 $\mathfrak{E}$ 12 β soluta doctori
- 36 Aepino. Vicariae domini Heinonis de Hacheden: 2 mal 9 $\mathfrak{E}$ 12 β (soluta filio doctoris Wolmari). Eidem: 4 $\mathfrak{E}$ soluta eidem. Elemosinae ad sanctum Spiritum: 8 $\mathfrak{E}$ soluta domino

Matthiae Kroeger pastori ad sanctum Spiritum. Commendae Tytken Gutzen: 7 ℥ 8 β , Martinus Gobell recepit. Dorotheae Krummendykes: 60 ℥ soluta liberis domini Hinrici van Broke. Beneficio domini Gerardi Arendes in Brunswig: 2 mal 14 ℥ 8 β (soluta Detlevo Langebeke). Annae Bockholtes: 5 42 ℥ soluta Iohanni Koep in vim quitantiae. Anne Bockholtes: 2 mal 18 ℥ (soluta domini Georgii van Holte filio, soluta domino Georgio van Holte). Domino Ioanni Grunholt: 48 ℥ soluta Georgio van Zeven. Commendae sancti Andreae in ecclesia sancti Nicolai: 12 ℥ 16 β , Martinus Gobel recepit. 10 Vicariae domini Ioannis de Raden: 16 ℥ 16 β soluta filio Petri Mulen. Eidem: 8 ℥ soluta filio Petri Mulen. Hans Drewes: 40 ℥ soluta monachis in vim quitantiae. Nicolao Witten: 40 ℥ soluta Iohanni Raden. Prebendae doctorali: 32 ℥ soluta domino doctori Iohanni Aepino. Elsebe van 15 der Hoje: 40 ℥ soluta vidua(e) Hermannii Kroeger per Hermannum Wetken. Domino Ioanni Wetken: 2 mal 10 ℥ soluta viduae per Hermannum Wetken. Cathrinae van Zeven: 44 ℥ soluta Georgio van Zeven per Diricum famulum. Domino Ioanni de Sprekelsen: 24 ℥ soluta domino Iohanni 20 van Sprekelsen. Alleken van Lohe: 12 ℥ soluta domino Iohanni van Sprekelsen nomine 12 apostolorum. Vicariae Bisthorst ad sanctum Petrum: 6 ℥ soluta domino Iohanni van Sprekelsen. Magistro Ioachimo Sommerfelth: 28 ℥ 16 β . Curiae sancti Georgii: 42 ℥ 8 β soluta Luce Rucker scribe. 25 Horis beatae Marie ibidem: 28 ℥ 4 β solutum et receptum per Lucam Rucker scribam. Prebendae lectorali: 32 ℥ soluta domino doctori Iohanni Aepino. Ioachim Wittorp: 80 ℥ solutum et receptum per Casparum Wittorp praesentem. Domino Vincentio Moller: 48 ℥ soluta testamento magistri 30 Iohannis Reyneken. Domino Ioanni Kloet: 6 ℥ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Domui sancti Georgii: 20 ℥ soluta scribae. Beke Framen: 8 ℥ . Curiae sancti Spiritus: 12 ℥ . Domino Gerardo van Holte: 24 ℥ soluta viduae ipsius. Testamento domini Nicolai Schulten: 18 ℥ 36 soluta domino Aepino per Nicolaum Buck. Iohanni et Henrico Garlop: 60 ℥ . Otte van Campe: vacat. Domino

- Brandt Schmit *): 80 ₧ soluta in vim quitantiae praesentibus liberis ejusdem. Magistro Iohanni Kloet: 12 ₧ soluta domino Iohanni van Sprekelsen. Domino Gerardo van Holte: 40 ₧ soluta Cecilie Reinsdorps per dominum Georgium van Holte.
- 6 Testamento Metken van Bussche: 14 ₧, receptum per dominum Vincentium Moller et Iohannem Ritzenberch. Vicariae in capella sancte Elisabeth: 6 ₧ soluta magistro Iohanni Ritzenberg possessori. Eidem: 5 ₧ 8 β soluta eidem. Commendae sancti Iacobi: 13 ₧ 16 β soluta filio Dirici Reymers. Testamento
- 10 Heinonis de Daberholl: 6 ₧. Memoriae in Summo: 2 mal 60 ₧ soluta Marquardo Kron. Conventui biguttaram in Hamborg: 48 ₧ soluta per Liborium Hoppen. Religiosis in Marienwolde: 36 ₧ per Iohannem Koep in vim quitantiae. Domino Henrico Ritzert: 80 ₧ soluta domino Ludero
- 15 Schulten. Domino Theodorico Elser: 80 ₧. Commendae ad sanctum Georgium domini Wernerii Hintzen: 7 ₧ 4 β soluta scribe sancti Georgii. Thomae Koppen: 12 ₧ soluta Iacobo Schulten praesente Thoma Surlant in vim quitantiae. Domino Iohanni Wetken: 40 ₧ soluta Lucae Bekeman nomine
- 20 Froedetzen. Vicariae domini Henrici Schlaggen: 24 ₧ soluta magistro Iohanni Ritzenberg possessori. Commendae Hans Hartiges: 9 ₧ soluta domino Iohanni Schulten. Annae Bestenborstels: 30 ₧ soluta domino Gerlevo Langenbeken. Conventui biguttarum in Hamborch: 17 ₧ 12 β soluta eisdem
- 25 per Liborium. Calendae in Summo: 28 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Petro Roever: 40 ₧ soluta Ioachimo Hartman. Testamento Lutke Burings: 16 ₧, receptum per Hinricum Vaget. Eidem testamento Lutke Burings: 16 ₧, receptum per Hinricum Vaget. Agnetae relictae domini Brandonis
- 30 Schmits: 128 ₧ soluta in vim quitantiae. Elsebe relictae domini Henrici Gerdes: 128 ₧ soluta in vim quitantiae. Iurgen Svartekop: 131 ₧ soluta in vim quitantiae. Elsebe relictae domini Henrici Gerdes: 131 ₧ soluta filie in vim quitantiae. Stipendio domini Mauricii Witten: 24 ₧ soluta magistro Bernhardo Witten
- 35 in vim quitantiae. Alteri stipendio magistri Mauricii: 24 ₧

---

*) Translatum.

soluta Ioachimo Iacob Reimers (?). Vicariae sancti Iacobi ad
 altare sanctae Crucis: 8 ₧ soluta filio Godtfridi Walraven.
 Annae Hugem: 60 ₧ soluta Ioachimo Becker. Domino Cas-
 paro van Schoneck: 60 ₧ soluta in vim quitantiae. Domino
 Henrico Garlop: 80 ₧ soluta in vim quitantiae per Lutkinum 5
 Schroder. Everhardo Hugem: 48 ₧ soluta Gesken viduae
 per filium. Testamento Conradi Maneken: 6 ₧ soluta Nico-
 lao Rodenborch. Commendae altaris sanctae Cathrinae:
 6 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelszen. Ioachimo Wullen-
 wever in Perleberge: 30 ₧ soluta ejus viduae in vim quitan- 10
 tia. Arnoldo Hentzke in Perleberge: 30 ₧ soluta in vim
 quitantiae et Herman Meyger recepit. Commendae in templo
 sancti Petri: 3 ₧ 12 β. Domui sancti Georgii: 160 ₧ soluta
 Luce Rucker scribe ejusdem. Domino Gerekinio Pawel: 72 ₧
 soluta per dominum Georgium van Winthem in vim quitantiae. 15
 Domino Georgio Tobinck: 40 ₧ ejus heredibus in vim quitan-
 tia. Casparo Fuchs: 60 ₧ soluta Iohanni Koep nomine
 ejusdem in vim quitantiae. Liberis domini Alberti Weste-
 den: 12 ₧ soluta domino Hermann Schelen. Commendae
 sanctae Apoloniae in Summo: 6 ₧ soluta Hermann Stake- 20
 man. Abel Bockwolden: 24 ₧ soluta Abele praesenti. Com-
 mendae praepositurae: 10 ₧ 2 β soluta Gabrieli Schroder per
 Matthiam Wetken. Fabricae in Summo: 13 ₧ 16 β soluta do-
 mino Hinrico Stuvem per Iasper Siverdes. Georgio Vaget:
 12 ₧ soluta in vim quitantiae. Agnete relictas Brandonis 25
 Schmit a): 54 ₧ soluta in vim quitantiae. Curiae sancti
 Georgii: 16 ₧ soluta scribe Luce Rucker. Domino Danieli ca-
 nonico Hildesemensi: 38 ₧. Uxori Caspari Tobing: 80 ₧ soluta
 in vim quitantiae; Nicolaus Korfmaker recepit. Dominae
 Clarae ducissae Luneburgensi viduae: 480 ₧ soluta Hinrico 30
 Godtschalek in vim quitantiae.
 Redditus perpetui in Hamborch Ioannis et Nati-
 vitatis: 2188 ₧.
 Vicariae domini Heinonis de Hachede: 6 ₧ 8 β d(omino)
 Aepino per Nicolaum Buck. Commendae domini Symonis 35

a) Translatum.

- de Utrecht: 8 ℥ soluta nomine filii viduae domini Iohannis Rodenborges. Eidem: 9 ℥ 12 ℔ soluta eidem. Domui hospitalis sancti Spiritus: 6 ℥ 8 ℔ , receptum per Lutken Remsteden. Testamento domini Ioannis Bennin: 64 ℥ soluta domino
- 5 Iohanni de Sprekelsen. Commendae ad sanctum Georgium: 6 ℥ soluta scribae. Domino Hinrico Moller: 24 ℥ soluta Ioachimo Salszborge. Domino Ioanni de Sprekelsen: 16 ℥ . Domino Alberto Lutowen: 16 ℥ in vim quitantiae. Gesken Reinstorpes: 2 mal 100 ℥ (soluta Paulo Rumherdt). Domino
- 10 Henrico Moller: 48 ℥ soluta Ioachimo Salszborge. Hans Hanges: 40 ℥ , receptum per dominum Petrum de Sprekelsen prothoconsulem. Nicolao Witten: 40 ℥ soluta Iohanni Roden. Vicariae Heinonis de Hachede: 8 ℥ soluta d(omino) Aepino per famulum. Vicariae Bisthorst senioris: 6 ℥ soluta
- 15 domino Iohanni van Sprekelsen. Monasterio predicatorum: 24 ℥ soluta domino Georgio van Holte, ut provisorii scholae. Domino Theoderico Elver: 80 ℥ soluta tutoribus Anthonii Gloyen in vim quitantiae. Domino Ioanni Kloet: 6 ℥ soluta domino Iohanni a Sprekelsen. Domino Vincentio
- 20 Moller, nunc testamento magistri Ioannis Reineken: 36 ℥ . Domino Ioanni de Sprekelsen: 18 ℥ soluta Meynoni de Eytzen. Domino Bartoldo de Reno: 28 ℥ . Eidem: 8 ℥ soluta viduae Ioachimi Bekendorpes. Commendae ad sanctum Georgium: 7 ℥ 4 ℔ soluta scribae. Domino Iohanni
- 25 Wetken: 2 mal 10 ℥ (soluta viduae). Marienwolde: 60 ℥ soluta Iohanni Koep in vim quitantiae. Testamento Ioannis Kothlowen: 50 ℥ soluta Hinrico Koetingk praesenti. Heredibus domini Ioannis Krusen: 60 ℥ soluta testamentariis per Conradum Krusen. Thomae Koppen: 2 mal 24 ℥ (soluta
- 30 Martino Schulten). Domino Ludolpho Schlichten: 6 ℥ . Claves Grymen: 24 ℥ soluta per Baltazarum Hohusen. Domino Ioachimo Nigelen: 40 ℥ . Heredibus Iacobi Schroeders: 240 ℥ . receptum per Anthonium Meyer juxta ipsius quitantiam. Praebendae Lunenburgensi: 15 ℥ . Commendae sancti Spiritus:
- 35 6 ℥ . Praebendae domini Ioannis Hulp: 12 ℥ soluta Reyneken Reynekens. Vicariae sanctae Catharinae in Summo: 9 ℥ 12 ℔ domino Bartoldo Bartoldi praesenti. Commendae in ecclesia

sancti Iacobi: 7 ₧ 4 β soluta filio Dirici Reymers. Testamento Lutken Baken: 60 ₧. Detmaro Koeler: 120 ₧ soluta eidem per Henningum Matthiesen. Domino Iohanni Hoeker: 80 ₧. Casparo Fuchs: 40 ₧. Domino Wolfgango de Utenhaven: 200 ₧. Ioachim Brandt: 40 ₧ soluta Thomae Koppen possessori. Vicariae in Groeden: 5 ₧ soluta Iohanni Ritzenberch. Ioachimo Brandt: 60 ₧ soluta eidem per Gregorium suum famulum. Symon Alberdes: 40 ₧ soluta Agnetae ejus relictae per dominum Georgium Platen. Christoffer, Caspar et Balthasar Schoneck: 60 ₧ soluta in vim quitantiae. Testamento quondam magistri Ioachimi Koelers: 40 ₧ soluta in vim quitantie et Ioachimi Hackeman recepit. Magistro Alberto Hoffsmidt: 60 ₧ soluta eidem in vim procuratorii. Uxori Caspari Tobinges capitanei: 80 ₧.

Redditus victaliorum in Hamborch Pasce et Michaelis: 94 ₧.

Hilleke van Offen: 8 ₧, per Severinum receptum. Hans Dudesche: 48 ₧ soluta sunt Iohanni Dudeschen juxta quitantiam, etiam si ante eidem soluta sunt quotannis 56 ₧ juxta libros superiores; idem adhuc recepit 8 ₧, quae restabant. Wobbeke Omssen: 30 ₧ per dominum Vincentium Moller.

Ioannis et Nativitatis: 48 ₧.

Hans Hesse: 32 ₧ soluta ipsius uxori. Heinoni Lockerman, Geesken ejus uxori: 16 ₧ soluta eidem praesenti viduae.

Redditus victaliorum in Lubeck Ioannis et Nativitatis: 13 ₧ 12 β.

Annae Rathken: 2 mal 4 ₧ (missa eidem per Martinum Gobell).

Eidem: 2 mal 2 ₧ 16 β (missa eidem per Martinum Gobell) *).

Ad precium familiae: 3597 ₧ 6 β.

Doctori Iohanni Strubio: 240 ₧ soluta eidem in vim quitantiae. Domino Frantz Pfeilen syndico: 4 mal 100 ₧. Doctori Francisco phisico: 2 mal 18 ₧. Magistro Ioanni Ritzenberg: 4 mal 8 ₧. Magistro Martino Goebel: 4 mal 8 ₧. Magistro Alexandro Spies: 60 ₧. Magistro Iohanni Schroeder: 2 mal 60 ₧. Magistro Nicolao Voegeler: 2 mal 8 ₧.

*) Summa primae partis libri expositorum: 22,701 ₧ 7 β 1 ⚭.

- Hinrick van Zesterfleth: 4 mal 80 ₧. Hans Bernefleth: 4 mal 4 ₧ 16 β. Iohan Hille ^{a)}: 10 ₧. Ortgisz Koeler: 4 mal 10 ₧. Herman Moller: 4 mal 4 ₧ 16 β. Hinrick Geistmeier: 4 mal 10 ₧. Otto Schawenborch: 10 ₧, 7 ₧ 16 β, 2 mal 4 ₧ 16 β. Hinrick Pawelsen: ^{a)}. Hinrick Pingsten: 10 ₧, 3 mal 4 ₧ 16 β. Lutke Bruns: 4 mal 10 ₧. Frederich Hoyer: 4 mal 10 ₧. Pawel Isendorp ^{a)}: 10 ₧, 2 mal 4 ₧ 16 β. Frantz Raven: 10 ₧, 3 mal 4 ₧ 16 β. Iaspar Wegener: 4 mal 4 ₧. Iost Tilleman: 4 mal 10 ₧. Peter Sprengely: 4 mal 10 ₧. Clawes Ruter: 4 ₧ 16 β, 3 mal 10 ₧. Hans Mekelnborch: 4 mal 10 ₧. Mathias Vincke: 4 mal 10 ₧. Ulrich van Horneborch: 4 mal 10 ₧. Hansz van der Ryth: 4 mal 60 ₧. Lambert Boselman: 3 mal 10 ₧, 4 ₧ 16 β. Stabulario: 4 mal 12 β. Otte Kock: 4 mal 10 ₧. Andreas Hofschmit: 4 mal 4 ₧ 16 β. Iacob Krutzenack: 4 mal 12 ₧. Gert Lyntschow: 2 mal 14 ₧ 16 β, 12 ₧, 14 ₧ 16 β. Herman Meier: 4 ₧ 16 β, 2 mal 10 ₧, 4 ₧ 16 β. Ortgisz Klencke: 4 mal 10 ₧. Hans Clusener: 4 mal 10 ₧. Ciliacus Rosenwinkel: 4 mal 10 ₧. Hinrick Arendes: 4 mal 4 ₧ 16 β. Iochim Dreier: 4 mal 10 ₧. Hartman Westerman: 4 mal 10 ₧. Adam van Collen: 4 mal 10 ₧. Mathias Uthdermarck: 4 ₧ 16 β, 3 mal 10 ₧. Hinrick Hermans: 4 mal 10 ₧. Hinrick Kock: 4 mal 10 ₧. Gabriel Spies: ^{a)}. Symon Hoyer: 4 mal 10 ₧. Wilcken Visscher: 4 mal 10 ₧. Hans Kegel: 4 mal 10 ₧. Andres van Erffurt: 4 mal 12 ₧. Iurgen Werneken: 4 mal 10 ₧. Caspar van Lammerszwolde: ^{a)}. Hans Frederich: 2 mal 4 ₧ 16 β. Wilhat Reineken: 24 ₧ 16 β, 12 ₧, 2 mal 14 ₧ 8 β. Albert Hoefschmit ^{a)}: 2 mal 12 ₧. Structuario: 16 ₧ Lutkino Langen. Scriptori: 10 ₧ Ludero Meyger. Tytken Moller: 2 mal 20 ₧. Carpentario: 4 mal 3 ₧. Hoppenmeter: 4 mal 3 ₧ 4 β. Iurgen Hasse: 4 mal 4 ₧. Iochim Koeler: 4 mal 4 ₧. Pincernae: 4 mal 4 ₧. Muratori, dem deker: 4 mal 2 ₧. Thomas Feddersen: 1 ₧ 14 β. Karsten Schelen: 4 mal 3 ₧. Vigili in turri: 6 ₧; 8 β; 3 mal 6 ₧. Fontem respicienti: 4 mal 1 ₧. Purganti

^{a)} Vacat.

apud portam steindar: 4 mal 1 ₧. Dirick Reimers: 4 mal 3 ₧. Dirick Brasche de steinbrugger: 1 ₧ 8 β. Clawes Huck: 4 mal 4 ₧. Custodi: 4 mal 1 ₧. Hans Hessen: 4 ₧ 16 β. Gert dem blydecker: 4 mal 2 ₧. Henninck Heitman: 4 mal 2 ₧. Dirick Westhof tabellario: 4 mal 2 ₧. Iohan pasteien-⁵ becker: 4 mal 2 ₧. Luder Krutup: 4 mal 6 ₧. Cort Lowenborch: 4 mal 2 ₧. Hans Kock: 4 mal 1 ₧. Thonies Hofman: 4 mal 2 ₧. Hans Gade: 4 mal 6 ₧. Hinrick Krickeboem: 4 mal 1 ₧. Bernt Rodewolt: 4 mal 2 ₧. Herman Goliad: 4 mal 6 ₧. Iurgen Wischoff: 4 mal 2 ₧.¹⁰ Andres Stoeszel: 4 mal 2 ₧. Marcus Lange: 4 mal 2 ₧. Symon Sturman: 4 mal 2 ₧. Thomas Oltman: 4 mal 2 ₧. Asmus Peterssen: 4 mal 2 ₧. Ernst Pott: 4 mal 4 ₧. Iochim Michelsen: 4 mal 2 ₧. Hinrick Dudersen: 4 mal 4 ₧. Herman Goliad de kleine: 4 mal 6 ₧. Hans Altena: ¹⁵ 14 ₧. Hansz van Halle *): 6 ₧. Albert Clasineck: 4 mal 6 ₧. Cort Hoffmeier: 4 mal 2 ₧. Iacob Bordeman: 4 mal 2 ₧. Ad precium musicorum: 22 ₧ 16 β. Cort Ritsepatt: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz, Pasche; 1 ₧ 4 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β convivium; 1 ₧ 4 β; 8 β ²⁰ offertorium. Cort Ielckers: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz, Pasche; 1 ₧ 4 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β convivium; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Henninck Dithmers; 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz, Pasche; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. ²⁵ Citharistis in locum luthanistarum: 22 ₧ 16 β. Ioachim Berlin: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz, Pasche; 1 ₧ 4 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β ad convivium; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧, Nativitatis; 8 β offertorium. Andreas Snicken-³⁰ husen: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdanz, Pasche: 1 ₧ 4 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β ad convivium: 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Valentin Strungel: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz, Pasche; 1 ₧ 4 β: 1 ₧ 4 β ad convivium; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β Nativitatis; 8 β offertorium. ³⁵

*) Vacat.

Ad huram famulorum: 92 ₧ 8 β.

- Pincernae: nihil. (Cort Ielkers: 2 ₧.) Iochim Berlin: 2 mal 2 ₧. Carsten Schele: 2 mal 2 ₧. Hans Hesse: 4 ₧ 16 β. Henninck Heitman: 2 mal 2 ₧. Dirick Westhof tabellario: 2 mal 2 ₧. Cort Lowenborg: 2 mal 2 ₧. Thonies Hofman: 2 mal 2 ₧. Andres Zuckenhuse: 2 mal 2 ₧. Bernt Rodewolt: 2 mal 2 ₧. Iurgen Wischoff: 2 mal 2 ₧. Marcus Lange: 2 mal 2 ₧. Vigili in turri: 2 mal 6 ₧. Andres Stoessel: 2 mal 2 ₧. Symon Sturman: 2 mal 2 ₧. Thomas Oltman: 2 mal 2 ₧. Aszmus Peterssen: 2 mal 2 ₧. Iochim Michelssen: 2 mal 2 ₧. Valentin Strungel: 2 mal 2 ₧. Iacob Krusenack: translatum alio. Cort Hoffmeier: 2 mal 2 ₧. Iacob Bordeman: 2 mal 2 ₧. Dionisius auriga: 3 ₧ 12 β.

Pro vestitu familiae: 839 ₧ 11 β.

- 10 ₧ Iohanni Ritzenberch. 10 ₧ magistro Martino Goebel. 10 ₧ magistro Alexandro Sphies. 35 ₧ 19 β pro vestitu et equorum apparatu pro magistro Nicolao Voegelers secretari(o) et substitutis ipsius ad primum introitum. Ad usum soliti vestitus familiarium equestrium et domesticorum ministrorum pro 18 peciis panni Anglicani, qualibet pecia una cum mercede tinctorum et praeparatorum 47½ marcis empta: summa 684 ₧. Pro tribus peciis Hornensium pannorum emptis a Iohanne Svartouwen, qualibet pecia 12 ₧ 16 β empta: summa 38 ₧ 4 β. Pro 8 graw Soltwedelsche laken: summa 39 ₧ 8 β. 6 ₧ pro vestitu structurarii. 6 ₧ pro vestitu pincernae.

Pro diversis notabilibus: 908 ₧ 1 β.

- 24 ₧ soluta domino Ludero Schulten senatori ad usum juniorum civium, qui se exercent jactu bombardarum. 6 ₧, Pasche, soluta Iohanni Ritzenberch ad augmentum stipendii. 15 ₧ 10 β stipendii causa soluta licentiatu Mauritio Branlin advocato nostro in causa sylvae Saxoniae de termino Martini anni praecedentis. 24 ₧, Pasche, per totum soluta Iohanni van der Ryth pro habitatione ipsius. 14 ₧ 8 β pro annua habitatione Iacobi Krusenackes. 36 ₧ soluta sunt Iacobo Schulten Flenszburgensi presente Thoma Surlandt, quae, ut asseruit, restabant eidem partim de anno 49, partim anno 50 terminis Pasche et Nativitatis, juxta quitantiam.

65 ₰ 12 β pro duobus bobus Paschalibus emptis a Iohanne Gloven. 32 ₰ propinata sunt domino Nicolao Francisco Stratio physico civitatis ad adjumentum subtelectilis huc transferendae. 40 ₰ soluta domino Hinrico Witmer pro habitatione syndici domini Francisci, Pasche bedaget. 6 ₰ 5 Iohannes Ritzenberch, Michaelis, ad augmentum stipendii. 67 ₰ soluta sunt haeredibus quondam domini Brandonis Smidt et Elizabeth Gerdes de termino Paschali usque ad Michaelis, eo quod literae mutatae et ad unum terminum translatae. 271 ₰ 5 β pro sumptu Iohannis Boucken missi 10 Augustam ad sollicitandam confirmationem privilegii contra Luneburgenses ^{a)} et pro donativo eidem et in cancellaria imperiali facto. 9 ₰ 12 β Iacobo Kruzenack pro dimidio anni habitationis etc.. 6 ₰, Nativitatis, ad augmentum stipendii Iohannis Ritzenberges. 16 ₰ pro viginti ledderen 15 emmeren soluta domino Meynoni de Eytzen. 12 ₰ ad pontem extra portam hospitalem suppeditata curiae sancti Georgii sabbato post Letare (März 14). 60 ₰ de termino Michaelis stipendii magistri Iohannis Schroeders secretarii, quod anno praeterito, propterea ante Petri non elegerat, non fuit inscriptum. 152 ₰ 20 19 β pro sumptu bis facto, quando Liborius Hoppe cum 20 equitibus familiaribus missus fuit ad persequendum et supplicio adficiendum quatuor latrones et grassatores in Nygenhusz compraehensorum (!), qui ibidem sunt capite plexi, juxta computum Frederici Hoyers, et computatus est equus Liborii 25 Hoppen in eadem protectione demortuus. 50 ₰ pro 2½ choris siliginis, quae doctor Franciscus Pffeill syndicus nomine civitatis accepit stipendii causa.

Ad diversa: 203 ₰ 17 β 9 $\frac{1}{2}$.

16 β cloacario, Pasche. 2 ₰ 14 β pro claveris et aliis necessariis ad pendulam Everhardo Hurninck soluta. 1 ₰ 5 β 30 soluta Goetke Borstelman. 2 ₰ 1 β pro bobus deducendis Luneburgum. 7 ₰ 9 β pro sumptu duorum sontium in Trittow apprehensorum. 3 ₰ 2 β pro purganda porta leprosororum soluta carnifici. 6 ₰ 9 β 10 $\frac{1}{2}$ pro purganda cloaca 35

a) Am Rande: Pro confirmatione privilegii contra Luneburg.

- in domo monetaria soluta eidem. 16 β cloacario, Iohannis.
 5 $\mathfrak{R}$ 10 β pro sumptu fontis in aedibus Iacobi Sylmen et
 physici. 1 $\mathfrak{R}$ 12 β pro cerevisia ebibita in purgatione fori
 equorum soluta Henningo Heitman. 1 $\mathfrak{R}$ pro 5 ulnis linei
 6 panni solutum Dirico Reymers. 4 $\mathfrak{R}$ 7 β pro sumptu Iohannis
 fabri equestris. 4 $\mathfrak{R}$ exposita sunt in Schipbeke, cum 4 fontes
 capti erant eodem. 16 β cloacario, Michaelis, pro purganda
 camera. 30 $\mathfrak{R}$ 18 β pro expensis factis circa tres fontes
 capite truncatos. 3 $\mathfrak{R}$ 8 β pro sumptu Hans Lackeyen, qui
 10 aufugit e carcere. 9 $\mathfrak{R}$ 14 β pro sumptu unius bigami virgis
 cesi. 5 $\mathfrak{R}$ 4 β soluta lictori pro sumptu duorum captivorum.
 5 $\mathfrak{R}$ 12 β pro 16 ulnis drelwerk, qualibet ulna 7 β comparata.
 16 β cloacario, Michaelis. 14 $\mathfrak{R}$ 7 β pro diversis expositis per
 Christianum Schelen ad usum domus senatus, quam possidet
 15 Iohannes Ritzenberch. 16 $\mathfrak{R}$ pro victu Luderi Meygers scribae
 curiae structurae. 18 β 9 $\mathfrak{A}$ pro fonte physici soluta Severyn
 Kerstens. 2 $\mathfrak{R}$ 16 β pro 7 supplicio affectorum accusatione.
 1 $\mathfrak{R}$ pro industria. 4 $\mathfrak{R}$ pro advocatia in negotiis camerariae.
 5 $\mathfrak{R}$ donata sunt eidem ob certas causas, in quibus difficul-
 20 tatem nomine camerariae habuit. 1 $\mathfrak{R}$ 1 β pro sumptu per
 eundem facto. 2 $\mathfrak{R}$ 12 β pro cadaveribus animalium soluta
 cloacario. 1 $\mathfrak{R}$ pro bove admissario solutum Dirico Stoelemaker.
 3 $\mathfrak{R}$ 6 β pro 11 famulis domesticis ad computum. 2 $\mathfrak{R}$ 12 β
 pro sumptu purgantium forum humuli. 2 $\mathfrak{R}$ pro bove mas-
 25 culo soluta hospitali ad sanctum Georgium. 4 $\mathfrak{R}$ 1 β famulis
 equestribus ad Carnisprivium. 16 β famulis domesticis ad
 Carnisprivium. 17 β custodi in Summo. 16 β purgatori
 gladii judicialis. 8 $\mathfrak{R}$ sigillatori de anno praeterito proxime.
 5 $\mathfrak{R}$ testamentorum collectori. 13 $\mathfrak{R}$ 17 β 2 $\mathfrak{A}$ pro diversis
 30 sumptibus expositis ad captivos custodiendos soluta domino
 Gerardo Nygebur. 1 $\mathfrak{R}$ crutzpennink. 2 $\mathfrak{R}$ 3 β ad criptam
 soluta Hinrico Withmer. 5 $\mathfrak{R}$ 5 β pro oculis soluta Dirico
 famulo camerariae. 8 $\mathfrak{R}$ sigillatori domino Godtfrido Schroder
 senatori.

35 Redditus super sortem foederis causa suscep-
 tam persolvendi: 16,741 $\mathfrak{R}$ 6 β .

Senatui in Mollen: 120 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantie. Domino

Casparo Schonecken: 60 ₰ soluta in vim quitantiae per ipso-
 rum famulum. Domino Georgio Tobinck: 80 ₰ soluta ejus
 heredibus in vim quitantiae; Nicolaus Corfmaker. Domino
 Gerekino Pawel: 72 ₰ soluta domino Georgio van Winthem
 in vim quitantiae. Domino Georgio Tobinck: 80 ₰ soluta 5
 ejus heredibus in vim quitantiae; Nicolaus Corfmaker. Fran-
 cisco van Dassel: 104 ₰; Senatui Buxtehudensi: 240 ₰, soluta
 in vim quitantiae. Domino Gerekino Pawel: 157 ₰ 10 ϐ
 soluta domino Georgio van Winthem in vim quitantiae.
 Ilseben Eickelmans: 57 ₰ 12 ϐ per dominum Georgium 10
 vam Holte. Francisco van Dassel: 40 ₰; Senatui Buxte-
 hudensi: 80 ₰, soluta in vim quitantiae. Domino Marco
 et Ioachimo Luschowen: 180 ₰ soluta domino Hyeronimo
 Bissenbeke. Arnt Bullen vicarien tho Luneborch: 40 ₰
 soluta in vim quitantiae. Margrethen Schomakers: 24 ₰ 15
 soluta vi quitantiae Nicolao Korvemaker. Margrethen
 Schomakers: 24 ₰ de anno 50 solutum, quia anno pre-
 terito non erat solutum. Domino Nicolao Stoteroggen:
 160 ₰ soluta Nicolao Korvemaker vi quitantiae. Domino
 Nicolao Stoteroggen: 100 ₰ soluta emptori cerevisiae Nicolao 20
 Korvemaker. Domino Nicolao Stoteroggen: 96 ₰. Domino
 Hieronymo Gloyen: 80 ₰ juxta quitantiam soluta eidem.
 Domino Hartwico Schomaker: 40 ₰ soluta Gesken viduae
 juxta quitantiam; 40 ₰ soluta domino Iacobo Schomaker
 juxta quitantiam. Domino Gerekino Pawel: 160 ₰ soluta 25
 per Georgium van Winthem. Capitulo in Ramslo: 68 ₰ so-
 luta in vim quitantiae. Prior und convent sunt Michaelis
 in Luneborch: 155 ₰ soluta abbati sancti Michaelis in Lune-
 borch. Testamentariis Conradi Schluters: 40 ₰ soluta eisdem;
 dominus Nicolaus Kerstens recepit. Hinrico Moller in Havel- 30
 berg: 60 ₰ soluta in vim quitantiae. Francisco a Dassel:
 40 ₰. Cort Wachman: 62 ₰ per Paulum Bahr. Anthonio
 van Holle: 864 ₰ soluta eidem in vim quitantiae. Do-
 mino Georgio Tobinck: 120 ₰ soluta de anno 50 in vim qui-
 tantiae, quia praeterito anno non sunt soluta; 120 ₰ soluta 35
 de praesenti anno juxta quitantiam. Dethlef vam Damme:
 586 ₰. Dethlef vam Damme: 192 ₰. Anna uxor Dethlevi

- vam Damme: 192 ℔. Breda Rantzou: 240 ℔. Domino Iven Reventhlowen: 960 ℔. Clas vam Velde: 288 ℔. Syvert Rantzowen: 192 ℔ soluta in Kyll. Annae relictæ Nicolai van der Wische: 288 ℔. Iurgen van Alevelde: 192 ℔. Cathrinen vam Damme: 144 ℔. Marco Selmers: 48 ℔; Beneficio calendarum in Kyl: 28 ℔ 16 β, soluta eidem in Kyle. Drude van Alevelde: 768 ℔. Anthonio Sehsteden: 288 ℔. Ioachim Rantzowen *): 480 ℔. Magdalene Pogwische: 48 ℔. Nicolao Rantzowen: 120 ℔. Ottoni Sehsteden: 480 ℔. Nicolao van der Wischen: 480 ℔. Marghrete Brockdorpes: 480 ℔. Domino Wulfango Pogwischen: 720 ℔. Nobilibus in Bulcken: 48 ℔. Anne Rantzou: 216 ℔ soluta eidem in Kyll. Margretæ Brockdorpes: 480 ℔ in vim quitantie. Henrico Rantzowen: 288 ℔. Henneken Rantzowen: 96 ℔. Annae van der Wische: 28 ℔ 16 β.
- 15 Cathrinae relictæ Brede Marquardes: 192 ℔. Nicolao van der Wische: 404 ℔ 16 β. Ottoni Sehsteden: 100 ℔ 16 β. Ottoni van der Wische: 148 ℔. Christiano Gryp: 24 ℔. Bertram van Alevelde: 480 ℔. Anthonio Sehsteden: 384 ℔. Philips van Alefelde: 288 ℔. Magdalene Pogwischen: 240 ℔. Cathrinae
- 20 vam Damme: 192 ℔. Nicolao van Alevelde: 144 ℔. Helwich van Alevelde: 192 ℔. Wulf Rantzowen tho Wittenberg: 384 ℔. Nicolao van der Wische: 480 ℔. Ioachimo Rantzowen: 240 ℔. Henneke Rantzowen: 240 ℔. Einwald Rantzowen thom Krummندیke: 336 ℔. Otten Sehsteden in
- 25 Rendeshorch: 240 ℔. Nicolao van der Wische: 96 ℔. Ioachimo Rantzowen adhuc: 240 ℔.

Ad turrim Novi Operis: 80 ℔.

2 mal 40 ℔ soluta Ioachimo Schroder præfecto Novi Operis, dominus Meyno de Eytzen sublevavit.

- 30 Ad structuram ibidem: 13 ℔ 6 β 8 ⚖.

13 ℔ 6 β 8 ⚖ convera sunt hoc anno ad structuram Novi Operis juxta computum libri castrorum.

Ad castrum Ritzebuttelt: 475 ℔ 4 β.

- 360 ℔ pro diversis stipendiis nautarum et bombardistarum
- 35 expeditorum ad custodiam arcis Ritzebuttelt anno præterito

*) Vacat.

51 juxta computum domini Ioachim Mollers capitanei et juxta tabulam camerarie. 95 ℥ 4 β numeratum et solutum in Ritzebuttel per magistrum Martinum Goebel secretarium Frederico vam Holte et nautis juxta computum magistri Martini. 16 ℥ de restantia 20 hebdomadarum stipendi soluta 5 Ludero Krudup bombardistae. 4 ℥ Hermanno Goliath de 5 hebdomadis.

Ad structuram ibidem: 732 ℥ 10 β 8 ℥ .

535 ℥ 10 β 8 ℥ pro diversis expensis et sumptibus ad structuram arcis Ritzebuttel factis juxta computum domini Io- 10 achimi Mollers capitanei. 186 ℥ 13 β pro nova fossa circum arcem Ritzebuttel ad muniendam eandem facta juxta computum ejusdem domini Ioachimi. 6 ℥ 7 β pro diversis ferramentis soluta Ioanni Graven fabro grosso. 4 ℥ pro 4 lignis fabrilibus soluta domino Gerardo Nygebur. 15

Ad usum Tollenspiker: Nihil.

Redditus in Eislingen: Nihil.

Ad castrum Bergerdorp: Nihil.

Ad structuram ibidem: Nihil.

Ad usum Glindesmoer: 134 ℥ 15 β 11 ℥ conversa 20 sunt hoc anno juxta librum castrorum ad structuram Morborch.

Pro pergameno et papiro: 88 ℥ 2 β .

8 ℥ 4 β pro 2½ decadibus membrane soluta Cornelio Brabant. 10 ℥ 4 β pro sex decadibus pergameni soluta cuidam 25 Nurenbergensi, pro qualibet decade dalerum. 17 ℥ 12 β pro 11 decadis pergameni soluta Catharinae Hagemans, pro qualibet decade 2 marcas. 9 ℥ 6 β pro 6 risis papii soluta Iohanni Schroeder. 14 ℥ pro 10 risis papii soluta Iohanni Fridach. 17 ℥ 12 β pro 11 decadibus membrane, quamlibet 30 decadem pro 2 marcis. 11 ℥ 4 β pro 5½ decadibus et 1 tergo pergameni soluta Georgio Schulten Lubicensi.

Ad usum Ossen- et Finckenwerders:

Solvenda in Billenwerder: 106 ℥ 19 β 9 ℥ .

8 ℥ stipendium Clawes Heitman. 8 ℥ 8 β choralibus. 90 ℥ 35 11 β 9 ℥ ad structuram ibidem.

Ad usum Woltorp: 143 ℥ 4 β 4 ℥ .

28 ℥ 16 β pro duobus molaribus, quorum unus donatus est quondam Marquardo van Bockwolden, alter restitit apud Nicolaum Eggerdes, soluta sunt dominis molarium. 20 ℥ stipendium venatorum. 40 ℥ 12 β 8 ℥ pro diversis venationibus. 4 ℥ 2 β pande und sele. 11 ℥ 6 β 8 ℥ pro diversis profectionibus. 38 ℥ 5 β pro diversis per dominos Georgium van Holte et Georgium Vilter.

Ad usum Hamme: 146 ℥ 16 β .

4 ℥ 8 β ad usum aggeris reparandi exposita per structurarium. 10 8 ℥ stipendium praefecti. 1 ℥ 4 β pro vestitu ejusdem. 133 ℥ 4 β pro aggeratione et plagegelt aliisque diversis per dominum Ioachim Holthusen et Iohannem Wetken.

Ad usum Fulsbüttel: Nihil.

Ad cistas furiosorum: 38 ℥ .

15 38 ℥ pro tribus furiosis soluta hospitali ad sanctum Spiritum. Histrionibus: 26 ℥ 6 β 3 ℥ .

26 ℥ 6 β 3 ℥ donatum diversis nuntiis principum et auledis.

Ad bombardas: 1180 ℥ 5 β 2 ℥ .

103 ℥ 4 β pro tribus schippunt cupri ad aeneas bombardas
20 soluta Iohanni Altena fusori, quolibet schippunt 43 ℥ empto. 246 ℥ 9 β pro 1643 ℥ slangenkrudes, 8 ℥ pro floreno emptis ab Hermanno Wamen. 104 ℥ 8 β pro ethliche stücke geschuttet tho beslande betalt Hanse Graven juxta ipsius computum. 224 ℥ 13 β pro 1686 ℥ pulveris bombardici
25 emptis a magistro Alexandro Sphies. 9 ℥ pro 1 floreno. 21 ℥ pro diversis ferramentis ad aedes fusoris bombardarum. 124 ℥ 2 ℥ soluta et conversa ad usum domus bombardarum juxta computum domini Luderi Schulten. 132 ℥ 12 β pro 39 duplicibus halve haken vergnedeth. 183 ℥ 12 β pro 136
30 helen haken midt kruszstelen, dath stücke 27 β . 44 ℥ 4 β pro 26 telhaken vergnisset, dath stücke 2 mark 2 β , soluta Iohanni Ritzenberge.

Ad usum librae: 98 ℥ 14 β .

14 ℥ 14 β pro ferramentis soluta Ciriaco Sengestaken fabro
35 subtili. 88 ℥ soluta sunt Ludero Prallen pro stipendio.

Ad usum cranonis: 200 ℥ 17 β 8 ℥ .

4 mal 6 ℥ 14 β Arendt Slyman. 4 mal 6 ℥ 14 β Lutkino Remstede.

5 ℥ 7 β pro ferramentis. 2 mal 48 ℥ Conrado Roleves gubernatori ejusdem pro medietate sui salarii. 7 ℥ 3 β 8 ℥ soluta Ciriaco Sengestaken fabro subtili pro diversis ferramentis. 38 ℥ 15 β pro diversis funibus soluta Iohanni Smidt funifici.

Pro cerevisia aliena: 36 ℥ .

24 ℥ pro duobus vasis cerevisiae Embecensis donata principi nostro. 12 ℥ pro 1 vase Embecensi misso in Borstel Casparo von Bockwolden.

Pro cera: 22 ℥ .

22 ℥ pro cera ad sigillandum literas soluta apothecario.

Pro gytt et amigdalīs: 70 ℥ .

70 ℥ more solito in gytt et amigdalīs missis principi nostro.

Pro speciebus dominorum: 141 ℥ 10 β per dominos Luderum Schulten et Albertum Hackeman.

Pro speciebus et confectionibus: 302 ℥ 14 β .

157 ℥ 4 β , Petri. 98 ℥ 2 β , Thomae. 47 ℥ 8 β pro fautoribus apothecae Martini et Circumcisionis.

Ad usum domus nostrae in Lubeck: Nihil.

Ad usum tunnarum super Albim: 230 ℥ 2 β 5 ℥ .

128 ℥ 2 β pro stipendio nautarum cum Ernesto Puth barsi-
magistro expeditorum ad locandas tunnas et ponendas bacas
juxta ipsius computum. 26 ℥ 19 β 6 ℥ pro ferramentis ad
usum tunnarum marinarum soluta Borchardo Zellen fabro
grosso. 8 ℥ 17 β soluta Ernst Pot pro sublevandis tonnīs. 25
64 ℥ 7 β pro quatuor cathenis ferreis, habentibus in pondere
5 schippunt et 17 lispunt, ad tunnas marinas factis soluta
Iohanni Graven fabro grosso. 1 ℥ 16 β 11 ℥ pro victualibus
de curia structurae.

E bonis in Tradenow: 21 ℥ 12 β .

21 ℥ 12 β , Walburgis est terminus solutionis, soluta vicariis
ad sanctum Petrum.

Ad expeditionem propter adductionem boum
et frumentorum: 1151 ℥ 5 β 4 ℥ .

6 β propinati frumentum subvehentibus. 1 ℥ 4 β quatuor 35
nautis pro sumptu. 22 ℥ 4 β pro stipendio trium nautarum
expeditorum cum evero ad prohibendam avectionem frumen-

- torum. 82 R 5 β 4 A pro stipendio Hinrici Dudersen bombardistae et nautarum, qui servierunt novem hebdomadas, juxta ipsius computum. 13 β quatuor nautis pro bibalibus. 38 R 12 β 8 A pro stipendio et sumptu Hinrici Dudersen et
- 5 11 nautarum expeditorum Tollenspiker versus ad prohibendam avectionem frumentorum de Albi. 8 R 5 β 6 A pro Hinrico Dudersen inspicienti, an frumentum de Albi veheretur. 115 R 10 β pro sumptu Ernesti Pot cum 19 nautis emissis ad impediendam frumenti abductionem per 10 $\frac{1}{2}$ septimanas.
- 10 6 R 12 β duobus nautis, qui ad quinque septimanas domino Henrico Dudersen inservierunt ad prohibendam avectionem frumentorum. 63 R 7 β 4 A ad prohibendum commeatum et transitum per Albim ad nundinas Stadenses soluta Ernesto Puth et 23 nautis ad stipendium juxta ipsius computum.
- 15 5 R 15 β pro tribus mensis in aedibus phisicatus soluta domino Georgio Vilter. 416 R 5 β 6 A pro diversis victualibus ad expeditiones navis tunnarum, cujus navarchus est Ernestus Puth barsimagister, de curia structurae exposita juxta computum structurarii. 168 R 5 β 3 A pro victualibus ad navim
- 20 Frederici vam Holte expeditam de curia structurae exposita. 225 R 19 β 10 A pro victualibus ad navim tunnarum Hinrici Dudersen diversis temporibus hoc anno expeditam juxta computum structurarii.

(Ad usum vadi Albis reparandi:)

- 25 Damnum passum: 243 R 18 β .
- 1 R 4 β defalcata in levibus angelottis. 24 R damnum passum in falso portugaleseri de contributione civium exhibita. 1 R 4 β defecerunt in certo quodam loculo. 24 R 16 β passum damnum in 1 $\frac{1}{2}$ lastis farinae, quae missa sunt in
- 30 Ritzebuttel ad commeatum arcis, quando civitas Bremensis obsidebatur, et postea, cum corrupta fuit, vendita est Bernardo Hoehusen. 127 R 16 β detraxerunt cives de redditibus et contributionibus. 6 R 8 β in fracta et adulterina pecunia reddidit Palm Deneke(?). 3 R 10 β defecit in uno loculo parochie sancti
- 35 Petri. 55 talenta computata sunt in diversis detractationibus, damno passo et sumptu camerarie et propinis exiguis factis.

Ad perfectionem fossatarum et fortaliciorum:

1798 ₧ 8 β 4 ⷰ.

28 ₧ 12 β pro 166 ₧ pulveris bombardici soluta Iacob Borde-
man. 34 ₧ 13 β 6 ⷰ pro ferramentis ad raboisam soluta
Iohanni Graven fabro grosso juxta ipsius computum. 1 ₧ 5
4 β 6 ⷰ pro ferramentis ante Alsterdhor. 183 ₧ 10 β pro
183½ ulnis secti lapidis, qualibet ulna emptā 20 β, soluta
Hinrico Borstelman et conversa in propugnaculum de
strickwere. 13 ₧ 12 β pro via reparanda ante milrender ex
opposito valli rotundi. 12 ₧ 4 β pro diversis ferramentis ad 10
usum vallorum soluta Ciriaco Sengestaken fabro subtili.
6 ₧ 13 β 4 ⷰ to der landtwere thom Hammerbome. 22 ₧
9 β 1 ⷰ pro diversis funibus ad vallum ante milrender et
super raboisa soluta Iohanni Smidt. 181 ₧ 13 β ad vallum
in chono paludis prope Albim ex opposito des nedderen 15
bomes per dominum Albertum Hackeman conversa juxta
ipsius computum. 1147 ₧ 12 β 2 ⷰ conversa sunt ex aerario
per dominum Vincentium Moller senatorem ad vallum a
porta leprosorum Albim versus et retro raboysam juxta
ipsius computum in cameraria asservatum. 127 ₧ 6 β 2 ⷰ 20
pro lignis quercinis emptis ad structuram valli ante milrender
juxta computum Iohannis Ritzenberch vice domini Laurentii
Nyebers senatoris aegroti ementis. 29 ₧ 15 β 1 ⷰ per do-
minum Luderum Schulten senatorem conversa ad vallum
ante milrender. 9 ₧ 3 β 7 ⷰ per dominum Hyeronimum 25
Bissenbeken senatorem ad usum valli ante spittalderdar
conversa.

Ad fundum fluminis restaurandum: 316 ₧ 14 β 8 ⷰ.
75 ₧ 18 β soluta et conversa sunt ad structuram novae sluse
prope curiam Pauli Baren in palude, quae habet duas valvas. 30
240 ₧ 16 β 8 ⷰ juxta computum domini Vincentii Mollers
praesentata dominis theolonariis, conversa ad novam slusam
prope curiam Pauli Baren, quae habet quatuor valvas, et
est hujusmodi summa detrahenda de pecunia collecta ad
fundum fluminis restaurandum. 36

Pro censu redempto in caussa religionis:
18,800 ₧.

8000 ₰ solvimus et redemimus hoc anno Ioachimo Rantzouwen in Puthlosen praefecto arcis Oldenborch, juxta literas sigillatas receptas. 4400 ₰ solvimus et redemimus Nicolao Rantzouwen de summis capitalibus, quas partim ipse, partim
 5 ipsius uxor Magdalena, Pogwisches antea nominata, apud senatum collocaverunt super censum, juxta literas receptas. 6400 ₰ soluta sunt Dethlevo van deme Damme et uxori ejus, juxta literas sigillatas receptas.

Exposita in generali: 146 ₰ 1 β 9 ḷ.

- 10 4 ₰ 13 β soluta pro certis copiarum scripturis contra Tileman Nuz. 4 ₰ 16 β ex liberalitate soluta sunt pro hura Andree Zuckenhusen. 31 ₰ 15 β 6 ḷ pro diversis structuris reparatis per Diricum Arndes super schafferhuse. 1 ₰ 11 β Herbordo pro diligentia praestita in perferendis literis ex Augusta.
- 15 3 ₰ 4 β pro sumptu facto, cum purgaretur mons a fimo. 4 ₰ 9 β pro suppletione cistae carbonariae in praetorio et pro cerevisia supportatoribus propinata soluta Iodoco Manigolt pincernae. 12 β pro cista argentaria portanda. 3 ₰ 2 β pro flabellis. 7 ₰ 1 β 6 ḷ pro cera ad usum pra(e)torii. 4 ₰
- 20 5 β pro candelis cevaseis. 1 ₰ 14 β pro diversis soluta eidem. 2 ₰ 9 β 6 ḷ pro purgandis caminis. 2 ₰ 6 β Hermannio Goliath armamenta comitis de Mansfeldt e navi subvehente. 2 ₰ 2 β pro sumptu quatuor tubicinarum, quos senatus acceptavit. 2 ₰ pro duabus(l) stopis clareti propinatis caesaris
- 25 legato. 1 ₰ 18 β 4 ḷ pro funibus pice tingendis soluta Io- hanni Fabrian. 7 ₰ 18 β 4 ḷ. 2 ₰ 9 β tabellario ad ducem Magnopolensem. 18 ₰ 7 β 9 ḷ pro diversis materialibus juxta computum structurarii comparatis ad usum curiae structurae. 4 ₰ testamentorum collectori domino Georgio
- 30 vam Holte. 33 ₰ 12 β pro molari lapide, qui ante annos 10 donatus est Marquardo van Bockwolden. 1 ₰ 16 β ad prohibendam avectionem frumentorum exposita per theolonarios.

Pro frumento adempto: 74 ₰ 5 β 6 ḷ.

- 10 ₰ 4½ β pro frumento invertendo de dimidio anno soluta
- 35 Hermannio Boeleke. 10 ₰ 4½ β pro frumento invertendo pro dimidio anno soluta Michaelis. 4 ₰ 16 β consumpsit Petrus S... missus in Magnopoliam ad frumentum comparandum.

10 ₰ 12 β barsimagistro Hinrick Duderseu pro 11 nautarum stipendio in eadem causa expeditorum. 38 ₰ 8 β 6 ḡ pro 2½ lastis farine emptis praeteritis annis a domino Matthia Reder et misso in Ritzebuttel ad commeatum arcis, quae postea corrupta vendita est. 5

Redditus ad usum novi fossati: (430 ₰ 8 β.)

Pasce: 118 ₰ 8 β.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₰ soluta ejusdem vidue, per Hermannum filium suum receptum. Horistis capellae in schar: 16 ₰ soluta Iohanni Vaget et Iohan Oldendorp. Domino Hinrico Schulten: 60 ₰ soluta Iacobo Schulten presente Thoma Surlant in vim quitantiae. Horistis iisdem in schar: 2 ₰ 8 β soluta et recepta per Iohannem Vaget et Iohannem Oldendorp. Michaelis: 312 ₰. 10

Domino Ioanni Wetken: 40 ₰, Hermannus filius recepit. 15
Domino Alberto Westeden: 32 ₰ soluta domino Hermann Schelen. Domino Ioanni Hugem: 40 ₰ soluta Hinrico Klan per Iohannem Ritzenberg. Monasterio in Hervestehude: 120 ₰, per scribam receptum. Domino Hinrico Ritzert: 60 ₰ soluta domino Ludero Schulten. Eidem: 20 ₰ soluta domino Ludero Schulten. 20

In causa religionis verae conservandae: 5580 ₰ 15β 6 ḡ.

24 ₰ de termino Nativitatis soluta defuncto Barwerdo (!) van Hildensem stipendii causa. 83 ₰ 4 β pro restantia stipendii soluta per magistrum Martinum Goebel secretarium de contributione subditorum arcis Ritzebuttel facta nautis, qui praesidio fuerunt arcis Ritzebuttel anno superiore. 24 ₰ soluta Frederico van Holte stipendii causa, quod fuit capitaneus in arce Ritzebuttel undecim mensibus. 42 ₰ 12½ β Gerardo Honrich capitaneo; Pasche erat terminus. 27 ₰ Iacobo Hintzen capitaneo de termino Pasche. 31 ₰ soluta Marco van Semeren pro stipendio soluta in termino Paschali. 27 ₰ Ioachimo Utermarcke pro stipendio de termino Pasche soluta. 72 ₰ pro stipendio 12 capitaneorum unius mensis soluta Svedero Melstede. 31 ₰ pro stipendio Iohannis Mollers de termino Paschali. 27 ₰ de termino Paschali anno (!) soluta 30 35

- nomine stipendii Iacobo Hintzschen capitaneo. 42 ₧ 10 β soluta Gerardo Honrick de termino Iohannis. 27 ₧ pro stipendio Ioachimi Utermarek de termino Iohannis. 72 ₧ pro stipendio unius mensis soluta Svedero Melstede soluta die 11. Iulii. 9 ₧ 14 β pro sumptu doctoris Francisci Pffeylen syndici in Luneborch in causa Moritiana. 78 ₧ pro stipendio tredecim peditum capitaneorum de uno mense, qui finitus est sabbato 8. Augusti. 78 ₧ pro stipendio tredecim capitaneorum peditum de uno mense, qui finitus est sabbato post Egidii (Sept. 5). 42 ₧ 12½ β Gerardo Honrich capitaneo pro sua solda, Michaelis erat terminus. 27 ₧ Iacobo Hintzken capitaneo de termino Michaelis. 27 ₧ Ioachimo Utermarcke capitaneo, Michaelis. 323 ₧ 13 β 9 ½ pro sumptu dominorum Francisci Pffylen doctoris et syndici et Georgii vam Holte senatoris missorum Rostochium ad restaurandam universitatem ibidem, ut in ea religio conservetur. 7 ₧ 15 β ministro Ioachimi Uthermarckes, qui duobus mensibus Stadii exploravit conatus ducis Brunswicensis. 238 ₧ 10 β pro sumptu dominorum Petri de Sprekelsen, prothoconsulis, Laurentii Nygeburs, senatoris, et magistri Nicolai Voegelers ad tractandum cum Wandalicis civitatibus de responso caesari dando contra Luterum, item responso dando duci Mauritio. 117 ₧ 15 β soluta Warnekino Roelevinck pro equo castanei coloris donato Nicolao Barner nobili ipsius virtutis praestitae et officii exhibiti causa in negotio religionis. 1 ₧ 11 β tabellario Wittenbergensi, qui nova attulit. 16 β alii tabellario in eadem causza. 27 ₧ de termino Nativitatis soluta Ioachimo Uthermercke pro stipendio. 18 ₧ 15 β consumpsit Iohannes Ritzenberch ad profectionem in Luneborch et Lubecam in causza religionis et conventus celebrandi inter civitates Wandalicas. 24 ₧ donata sunt domino Christiano Gryp procuratori senatus in re nummaria in Kyle administranda. 18 ₧ 12 β pro sumptu Andreae Stoessel ad imperatorem Carolum V. Augustam misso in causza religionis. 15 ₧ 10 β Andreae van Erferde exploratum misso ad castra Magdeburgensia. 124 ₧ donata sunt domino Francisco Pffeil doctori et syndico pro vestitu honorario de

profectionibus duabus Augustam versus in causza religionis.
 59 ₰ 8 β pro sumptu domini Wilhelmi de Bocklem equite
 aurato et caesario marschallo et legato ad prohibendam de-
 fectionem ab imperatore ad dominum Mauritium misso
 soluta in diversorio Catherinae Rovers. 5 ₰ 16 β pro pisci- 5
 bus et tunnīs cerevisiae ad eundem usum soluta. 27 ₰
 Iacobo Hintzschen capitaneo de termino Nativitatis. 106 ₰
 11 β pro sumptu Svederi Melsinges capitanei, quem misit
 senatus ad contemplandum situm et conditionem obsidionis
 et quae civitati in obsidione defecerunt aliaque necessaria 10
 in simili casu, quem Deus avertat. 42 ₰ 12½ β soluta do-
 mino Hormanno Schelen nomine Gerardi Honrickes de
 stipendio termini Nativitatis. 72 ₰ de postremo mense
 soluta sunt 12 capitaneis per Svederum Melsteden. 15 ₰ 10 β
 consumpsit dominus Iohannes Aepinus doctor et superattendens 13
 relictus Lubecae a domino Vincentio Moller in dissidio con-
 cionatorum componendo. 17 ₰ 12 β soluta Eggerdo tho
 Kolden Bispinge pro damno, quo fuit affectus, quando exer-
 citus noster profectus est ad Drakenborch per ducatum
 Luneburgensem, et fidejussit pro eo Peter Lange. 2096 ₰ 20
 soluta sunt hoc anno Magdeburgensibus de quinque millibus
 daleris, quae ipsis ante obsidionem a senatu contra evangelii
 hostes promissa erant, juxta tabulam; reliquum partim anno
 superiore exolutum est, partim, videlicet 2760 daleri 20 β,
 anno futuro exolventur. 1200 ₰ soluta sunt domino Iohanni 25
 Alberto duci Magnopolensi, quae promissa fuerunt ad sti-
 pendium trecentorum equitum, qui defensionis causza debu-
 erant introduci in Magdeburgam, sed principes asseruerunt
 expensas alibi eandem ob causzam factas; totidem autem
 Lubicenses et Luneburgenses solverunt. 3 ₰ 4 β 9 ᶜ soluta 30
 magistro Christiano Gryp pro sumptibus camerariae causza
 factis. 1 ₰ 4 β pro bibalibus de literis sigillatis scribendis
 soluta Adolpho a Wolma. 103 ₰ 12 β pro sumptu famili-
 arium equitum et capitanei deferentium pecuniam in Kylo-
 nem. 98 ₰ 14 β 2 ᶜ pro sumptu dominorum Francisci 35
 Pffeyllen doctoris et syndici et Georgii Vilters in Luneborch
 ad dietam ibidem celebratam cum legatis ducum Magno-

polensium et Luneburgensium et civitatum Lubecae et Lune-
 borch in causa proscriptionis episcopi Bremensis. 20 ₧ 8 β
 pro sumptu magistri Martini Goebels secretarii in Kilonem
 in causa pecuniaria. 9 ₧ 11 β 4 ⸏ pro sumptu Hinrici
 5 Geistmeygers et aurigae in Kylonem. 1 ₧ 1 β pro bibalibus
 eidem *).

Summa summarum totius libri expositorum:
 77,924 ₧ 14 β.

1552.

10

RECEPTA.

Anno Domini 1552 domini Vincentius Moller et
 Meino de Eytzen, hujus civitatis camerarii, receperunt
 infrascripta.

Summa omnium reddituum intra et extra civi-
 15 tatum: 2543 ₧ 6 β 9 ⸏.

Primo redditus et hura:

In parochia divi Petri: 277 ₧ 4 β.

4 ₧ 16 β Geske Meigers. 3 ₧ 12 β Anthonius Elers. 64 ₧
 Iacob Sillem. 20 ₧ Hans Schroder. 25 ₧ Anna Luchte-
 20 makers. 32 ₧ Otto Kock. 3 ₧ Otto Broderman. 8 ₧
 dominus Hinricus Rademaker. 24 ₧ Hans Wullensleger.
 3 ₧ 4 β Iochim Frobose. 16 ₧ Bartelt Ordell. 7 ₧ 4 β Hin-
 rich Brokehovet. 5 ₧ 12 β Peter Wolders. 4 ₧ 16 β Hinrich
 Schuteloff. 8 ₧ Lutke Spilbom. 4 ₧ 16 β Hinrich Meiger.

*) Summa secundae partis libri receptorum (!): 55,223 ₧ 7 β 8 ⸏.

20 ₧ 16 β Tonniges van Hulsen. 9 ₧ 12 β Tymme Prunsz.
2 ₧ 16 β Hans Buckesberch.

De bodis apud forum piscium: 306 ₧ 8 β.

40 ₧ Hans Bolte. 40 ₧ Peter Witzhusen. 36 ₧ Hermen
Wringer. 36 ₧ Dirich Ritzger. 36 ₧ Servatz Snock. 48 ₧
Clawes Kranberch. 12 ₧ Gerdt Lutkens. 8 ₧ Hans Böse.
8 ₧ Berndt Lutkeman. 8 ₧ Andreas Trocke. 8 ₧ Hans
Trumpe. 8 ₧ Hans van Koverden. 2 ₧ 8 β Hinrich Pra-
vest. 8 ₧ Ludloff van Boenen. 8 ₧ Herman Dickman.

In parochia sancti Nicolai: 305 ₧.

27 ₧ 4 β Eggert Bokelman. 8 β Ioachim Bekendorp. 16 β
Hans Bolinges erve. 1 ₧ 12 β vicarii in Summo: 16 β
Meyneke Stockeman. 5 ₧ 12 β Frederich Berndes. 11 ₧ 4 β
Hans Krusze. 14 ₧ 8 β Arndt van Hagen. 6 ₧ Baltzer
Meinsen. 3 ₧ Hans Fabrian. 16 ₧ Hans Hageman. 160 ₧
Ioachim Tymme. 48 ₧ Iasper Holtman. 2 ₧ 8 β Hans
Schilhorn.

De domibus apud forum humuli: 228 ₧.

24 ₧ Cordt Tydeman. 24 ₧ Hans Leveso. 8 ₧ Andreas
Trumpe. 16 ₧ de hoppemeter. 24 ₧ Ioachim Wygers.
8 ₧ Matz Magnus. 40 ₧ Cordt Brehmer. 24 ₧ Peter Mo-
ringk. 8 ₧ Asmus Kock. 24 ₧ Hermen Poppe. 8 ₧ Dirich
Moller. 20 ₧ Iasper Berndes.

In parochia sanctae Catherinae: 433 ₧ 12 β.

120 ₧ Toniges Kolthoff. 1 ₧ 12 β Hans Koster. 20 ₧ do-
minus Georgius Vilter. 16 β Herman Koeler. 40 ₧ Wilhelm
von Quelle. 100 ₧ Hinrich Snock. 80 ₧ Heine Sander.
3 ₧ 4 β Hinrich Winkelman. 8 ₧ Helmiken Wittenborch.
12 ₧ Catherine Moringes. 48 ₧ Berndt von Benten.

Van den ramen: 321 ₧.

In parochia sancti Jacobi: 224 ₧ 1 β.

16 β vicarii sancti Petri. 16 β Hermen Botker. 4 ₧ Anneke
Kussenstoppers. 16 ₧ Cordt Potesche. 14 ₧ Heine Langen.
24 ₧ Hans Poggenesehe. 2 ₧ Hans Bernebrock. 16 β Kristen
Mors. 16 β Hinrich Winkelstede. 16 β Lutke Stormer.
2 ₧ 8 β Hans Westerman. 5 ₧ Hinrich Buck. 2 ₧ vadum
in Gowerke. 1 ₧ 8 β Iurgen Lutke. 2 ₧ 8 β Reineke

- Schadelandt. 8 ₰ Hans Ulrikes. 11 ₰ 4 β Lutke Landesberch. 5 ₰ 4 β Bartelt Wittekop. 80 ₰ Berndt vam Wolde. 8 ₰ Hinrich Frame. 4 ₰ Clawes Swert. 8 ₰ Albert Korn. 11 ₰ 4 β Gotke van Appen. 4 ₰ Bartelt Vosz. 20 ₰ Dirich
- 5 Tymmerman. 2 ₰ 8 β Hans Wischmann.
- De testamento Simonis de Utrecht ad bardesas: 16 ₰.
- A Lubicensibus ad usum fossati: 120 ₰.
- Testamentum magistri Ioachimi Langwedels: 48 ₰ per magistrum Urbanum soluta.
- 10 Testamentum magistri Iohannis Reineken: 8 ₰ ad vias et semitas soluta per dominum Iohannem de Sprekelsen.
- A Groningensibus: 256 ₰ 1 β 9 ᄁ.
- De hortis: 17 ₰ 2 β.
- 15 De hura super kajen: Nihil.
- De Hamme: 293 ₰ 9 β 10 ᄁ per dominos Ioachim Holthusen et Iohannem Wetken.
- 32 ₰ 11 β 10 ᄁ tributum. 13 ₰ hoffhure. 238 ₰ 6 β graslandt. 8 ₰ pro excessibus. 1 ₰ 12 β pro pastura.
- 20 De Horne: 14 ₰ 5 β 6 ᄁ per dominos Ioachim Holthusen et Iohannem Wetken.
- 5 ₰ 9 β schat und hoffhure. 5 ₰ 12 β 6 ᄁ pro excessibus. 3 ₰ 4 β.
- De Vermersen: 4 ₰ 16 β.
- 25 De Billenwerder: 285 ₰ 1 β.
- 231 ₰ 1 β schat und teged. 13 ₰ tegethaver. 21 ₰ accise. 20 ₰ de excessibus.
- De Ossenwerder: 105 ₰ 4 β per dominum Laurentium Nigebur.
- 30 67 ₰ 4 β schat und teget. 14 ₰ pro excessibus. 24 ₰ accisa.
- De Finckenwerder: 16 ₰.
- De pascuis et Uthschlach: 19 ₰ 4 β.
- De lignis, cupro, plumbo et diversis aliis venditis de curia structuræ: 199 ₰ 18 β 10 ᄁ.
- 35 2 β 4 ᄁ pro 14 sleth. 9 β pro 3 latten. 4 ₰ 16 β pro 3 pelibus bovinis computatum per structurarium. 50 ₰ 16 β pro 130 elren venditis de curia structuræ. 8 β pro 60 dackstehn.

3 ℥ 16 β pro 3 vehibus spone. 18 β pro 6 latten. 1 ℥ 4 β de lapidibus sectis. 17 ℥ 6 β 6 ℥ pro 30 pumpen. 90 ℥ 6 β pro 7 lastis 2 tunnīs cerevisie rubrae venditis de curia structurae. 11 ℥ 4 β pro 3 tunnīs mels. 1 ℥ 5 β pro 1 vadem holtes. 15 ℥ 8 β pro 10 ossenhude. 2 ℥ pro 2 par rade. 5

De Wolterp et Hanstorp: 177 ℥ 2 β 11 ℥ .

45 ℥ 6 β hure und schatt. 24 ℥ de domo ibidem. 12 ℥ de molendino. 5 ℥ 10 β hura siliginis. 2 ℥ 10 β weidegeldt. 13 ℥ 6 β 8 ℥ de excessibus. 7 ℥ 4 β Vilters wisch. 11 ℥ 11 β de terra vacua. 35 ℥ 15 β 3 ℥ van polholt. 20 ℥ a 10 dominis molendinorum ad alendos canes.

De piscinis in Wolterp et Hanstorp: 7 ℥ 4 β .

De Ripenborch: Nihil.

De lignis perforatis: 9 ℥ 12 β 10 ℥ .

6 ℥ 11 β 10 ℥ pro 6 pumpen. 1 ℥ 8 β pro 2 lignis perforandis. 1 ℥ 13 β pro 2 lignis perforandis. 15

De wercktollen: 3817 ℥ 6 β praesentarunt domini Godfridus Schroder et Gerdt Nigebur.

De tunnengelde: 111 ℥ 12 β , per eosdem dominos praesentatum. 20

De excessibus collectos (!) per dominos theolonei: Nihil.

De schlusegelde ante milrendare: Nihil.

De antiqua palude: 20 ℥ 9 β 6 ℥ .

De nova et ultra pontem: 53 ℥ 8 β . 25

De fossato et ponte: Nihil.

De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.

De foro humuli: 54 ℥ 16 β praesentata sunt per Hincricum Heitkamp.

De kranone et cellario: 589 ℥ 18 β . 30

201 ℥ 16 β praesentata sunt e pixide cranonis.

De libra: 992 ℥ 8 β .

512 ℥ 4 β praesentata e pixide librae.

De acciza: 4137 ℥ 11 β praesentarunt dominus (!) Nicolaus ab Hoya et Georgius Vilter. 35

1768 ℥ per eosdem dominos diebus sabbatis praesentata structurario.

Moneta: 123 (£).

123 £ 2 β tho slegeschatte, praesentatum per dominos Matthiam Reder et Dithmarum Kolen, dominos monetae.

De excessibus 406 £ 13 β per eosdem dominos Nicolaum van der Hoyer et Georgium Vilter.

De apotheca: 327 £ 5 β per dominos Petrum de Sprekelsen et Georgium Platonem.

De advocacia: 957 £ 1 β 6 g .

De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: Nihil.

De concavis et scheverstein: Nihil.

De domibus laterum: 231 £ 13 β 10 g pro lucro dimidio importato per Ioachimum Vaget latrificem.

De cemento vendito extra civitatem: Nihil.

De lapidibus sectis: Nihil.

De civilitate: 645 £ 15 β , receptum e pixide per integrum annum.

De relictis morientium: 843 £ 10 β .

523 £ 10 β per dominos Georgium van Holte et Nicolaum van der Hoyer in prompta pecunia. 320 £ praesentarunt iidem domini in debitis apud Wolffgangum Moderick, Pasce futuro exsolvendum.

De redditibus venditis: Nihil.

De navibus venditis: Nihil.

De bonis molendinariis: Nihil.

De pannicidis: 89 £ 12 β .

De carnificibus: 76 £.

De bodis et domo fertorum: 16 £.

De portenhure: 10 £ 4 β .

De sutoribus et domo supra aggerem: 8 £.

De piscatoribus trochure: 40 £.

De pelliciatoribus: 1 £ 12 β .

De albicoriariis: 1 £ 12 β .

De penesticis aucarum: 2 £ 8 β .

De loco dealbandi: 16 £.

De nova domo pannorum: 1 £ 12 β .

De pistoribus: 7 £.

De scamnis apud forum piscium et humuli:
22 ₧ 4 β.

De nova platea: 80 ₧.

De hortis in raboisa: Nihil.

De domo fusoris bombardarum et boda: 24 ₧. 5

De legato magistri Iohannis Kloth ad vias et
semitas: 22 ₧.

6 ₧ Iasper van Emersen. 16 ₧ Bartoldus de Reno.

De equis venditis: 77 ₧ 8 β.

12 ₧ 8 β pro equo vendito Iacobo Krusenack. 27 ₧ 18 β 10
pro equo nigro vendito cuidam nobili anonimo. 15 ₧ 10 β
pro equo fusco vendito Iacobo Krusenack. 21 ₧ 12 β pro
equo castanei coloris vendito curiae sancti Spiritus.

De hereditatibus venditis: 280 ₧.

280 ₧ recepta sunt a Martino Steyleken et ejus uxore, pro 15
quibus iisdem vendita est haereditas in cimeterio sanctae
Mariae Magdalenae ad vitam; post utriusque mortem devol-
vetur iterum ad senatum.

De domo nostra in Lubeca: 25 ₧ 12 β.

25 ₧ 12 β de boda domus in Lubeck et de cellario. 20

De bodis carnificum: 48 ₧.

24 ₧ Dirick Tynszdaell. 24 ₧ Olrick Gerleves.

De theolonio in Eislingen: Nihil *).

De morgensprake: 57 ₧ 6 β 6 ḡ.

18 ₧ de fabris ferrareis per dominum Georgium vam Holte. 25

1 ₧ 6 β 6 ḡ ab assatoribus per dominos Hinricum Hester-
berg et Hyeronimum Bissenbeken. 6 ₧ de sutoribus per
dominos Vincentium Moller et Hyeronimum Bissenbeken.

9 ₧ de sartoribus per dominos Meynonem de Eytzen et Vin-
centium Moller. 28 ₧ 2 β ab doleatoribus per dominos Vin- 20
centium Moller et Nicolaum van der Hoyer. 7 ₧ de funi-
ficibus per dominos Nicolaum Hertiges et Ioachim Holt-
husen. 5 ₧ de pistoribus per dominos Laurentium Nigebur
et Nicolaum van der Hoyer.

E theolonio comitum de Schowenborch ad usum 36

---

*) Summa primae partis libri receptorum: 17,726 ₧ 2 β 6 ḡ.

sumptuum factorum in prohibitionem transveetionis mercium in Albi australi: 23 ₰ 16 β.

De pecunia super censum: 513 ₰ 11 β 6 ⷰ.

513 ₰ 11 β 6 ⷰ in 500 ₣ summae capitalis accepimus a Beca, relictæ viduæ (!) quondam Iohannis Brodermans, pro quibus senatus concessit eidem liberam confectionem testamenti, et solventur eidem ad vitam quotannis 24 ₰; post obitum vero ejus summa capitalis devolvetur immunis (?) ad senatum.

De pecunia pro censu redempto: Nihil.

10 De theolonio domini Holsaciae: 674 ₰ 8 β.

674 ₰ 8 β, receptum de theolonio comitum Holsatie pro nostra portione.

De collecta parochiae sancti Petri: 2555 ₰ 10 β praesentarunt domini Hinricus Hesterberch et Georgius van Holte.

De collecta parochiae sancti Nicolai: 3002 ₰ 18 β 6 ⷰ praesentarunt domini Laurentius Nigebur et Nicolaus ab Hoya.

De collecta parochiae sanctae Catherinae: 2583 ₰ 6 β praesentarunt domini Gotfridus Schroder et Iohannus Holthusen.

De collecta parochiae sancti Iacobi: 1236 ₰ 12 β praesentarunt dominus (!) Georgius Vilter et Gerleff Langenbeke.

25 De collecta clericorum: 987 ₰ praesentavit dominus Nicolaus Hertiges.

De introitu officiorum: 27 ₰ 17 β.

Pannicidae:

Carnifices:

30 Pistores: 1 ₰ 12 β Hermen Nachtegall.

Institutores:

Doliatores: je 2 ₰ 2 β Hans Bruns, Peter Barnebrock eyn kymer, Dirick Borchteide, Peter Smidt.

Sartores: Iohan Burow 2 ₰ 2 β.

35 Stubanarii:

Candelatores:

Aurifices:

Vitriarii:

Pictores:

Corrigiatores:

Sellatores:

Perifices:

5

Balistarii:

Pannirasores et praeparatores:

Pellifices: je 1 ℥ 1 β Christianus Mekelenborch, Hinrick Luttelman.

Sutores: 2 ℥ 2 β Hans Lange.

10

Linifices:

Linifices de panno stricto:

Lanifices:

Piscatores:

Tornatores: 1 ℥ 1 β Titke Hueners.

15

Amforarum et ollarum fusores:

Assatores et alecum lotores: je 2 ℥ 2 β Ioachim tor Moye, Iurgen Schulte.

Pileatores:

Funifices: je 2 ℥ 2 β Hinrick Peters, Iurgen Ultzeman.

20

Cerdones:

Fabri: 2 ℥ Georgius Molehoff, 2 β .

De Rosse et Dradenow: 32 ℥ 16 β .

11 ℥ 4 β soluta per Hinricum Schacht. 21 ℥ 12 β , receptum de inhabitatoribus Tradenow termino Paschali.

25

De testamentis: 85 ℥ 10 β 6 ℥ .

4 ℥ soluta de legato testamenti Alberti Behrbomes. 21 ℥ de testamento Dirici Kusters per Reyneken Reynekens et dominum Bartoldum Eggeman testamentarios soluta juxta testamenti dispositionem. 55 ℥ 16 β ex eodem testamento, quod in extremis idem Diricus Koster aerario publico donavit. 4 ℥ 14 β 6 ℥ de diversis testamentis per dominum Georgium van Holte collecta.

De cellario in domo Embecensi: 24 ℥ pro lucro per dominos Nicolaum van der Hoyer et Georgium Vilter.

30

De institoribus stantibus supra trostebruggen:

2 ℥ 13 β .

De domo laterum in Vermersen: 21 ℥ 4 β.

20 ℥ recepimus ab Erasmo Rungen latrifici; Petri et Pauli est terminus. 1 ℥ 4 β von landthure.

De frumento vendito: 2084 ℥ 8 β.

- 5 1734 ℥ pro 72 choris 2 schepel 1 fath roggem, quolibet choro vendito diversis personis in civitate, quolibet choro vendito(!) 24 ℥. 350 ℥ 8 β pro 14 choris 6 modiis siliginis venditis de pilserhuse, quolibet choro 24 ℥, diversis personis.

Recepta ad muniendam civitatem: Nihil.

- 10 Recepta in generali: 1884 ℥ 17 β 9 ⷰ.
600 ℥ de termino Nativitatis de anno 51 soluta sunt nobis per Lubicenses de concordia nomine novi fossati inita et soluta sunt domino Dithmaro Koell. 2 ℥ pro appellatione Thome Luchtemaker. 1 ℥ 12 β de appellatione Heynonis
15 Langen. 1 ℥ 12 β pro appellatione Iohannis Rodewolt. 243 ℥ 16 β pro 1422 ℥ slangenkrudt, 7 ℥ venditis floreno, quod receptum fuit de navi comitis Mansfeldensis et venditum est per dominum Luderum Schulten. 600 ℥ de termino Iohannis anni 52 receptum per dominum Vincentium Moller et solu-
20 tum per Lubicenses de novo fossato juxta transactionem. 1 ℥ 12 β de appellatione Dirici van Eytzen contra Lucam Bekeman. 356 ℥ 15 β 6 ⷰ pro diversis victualibus de curia structuræ, lignis et materialibus missis ad structuram ante Ritzebuttel, quæ ideo huc scripta et translata sunt, quod
25 eadem in expositis relata erant, ne bis expensis ferrentur. 36 ℥ recepta sunt a subditis nostris in Hanstorp per dominos sylvarum de contributione dimidii floreni de centum. 41 ℥ 10 β 3 ⷰ recepta sunt ab subditis in Hamme, Horne et prope Billendike morantibus de contributione dimidii flo-
30 reni de centum.

De accisa civium: 7192 ℥ 13 β.

7192 ℥ 13 β per dominos Iohannem Wetken et Luderum Schulten et per cives Reynekinum Reynekens et Ioachimum Banszen.

- 35 De contributione civium ad subsidium civitati Magdeburgensi post solutam obsidionem ad impetrandam pacem præstitum, cum de centum flo-

renis dimidius florenus solveretur, approbata anno superiore: 15,454 ₰ 1 β 2 ⸏.

E parochia sancti Petri: 3593 ₰ 10 β praesentatum camerariae per dominos et cives deputatos ad collectionem suprascriptae contributionis e parochia divi Petri, sed accessit 6 aliquid e contributione Mansfeldensi.

5072 ₰ 7 β 5 ⸏ per dominos et cives deputatos ad eandem contributionem e parochia divi Nicolai praesentatum camerariae et partim exolutum alibi juxta ipsorum librum, sed accessit aliquid e contributione Mansfeldensi, propterea quod 10 eodem anno concederunt.

5043 ₰ 11 β 9 ⸏ praesentatum camerariae per dominos et cives deputatos in parochia Catherinae.

1744 ₰ 12 β per deputatos parochiae sancti Iacobi praesentatum camerariae. 15

De contributione Mansfeldensi, quae inita est urgente domino Volrado comite a Mansfeldt mandato domini Mauritii principis Saxoniae etc. et domini Iohannis Alberti ducis Magnopolensis et domini Wilhelmi landtgravii Hessiae ad asserendam libertatem ecclesiae et patriae adversus persecutionem et oppressionem Caroli V. imperatoris, et pendebatur de centum florenis dimidius florenus: 17,233 ₰ 3 β. 20

E parochia divi Petri: 3778 ₰ 10 β de contributione 25 Mansfeldensi e parochia divi Petri solutum et praesentatum camerariae.

5828 ₰ 5 β de eadem contributione per dominos et cives deputatos praesentatum camerariae e parochia divi Nicolai.

5708 ₰ 9 β e parochia sanctae Catherinae praesentatum 30 camerariae.

1917 ₰ 19 β e parochia divi Iacobi praesentatum camerariae.

Sciendum, quod hoc anno quibusdam nobilibus in Holstatia ad eorundem denuntiationem redemptae sunt quinque summae capitales, quarum summa fuit quadraginta millium 35 marcarum, quae ad defensionem religionis ab iisdem acceptae fuerunt, ad quam summam accessit solutio reddituum omnium,

quae de accizae proventibus fieri nequibat, quod ad alios usus in caussa religionis conversi fuerunt. Itaque inita est contributio civium, ut de centum florenis centesimus florenus contribueretur diversis duobus temporibus, ideoque de prima
 5 contribusione, quae ante Nativitatis Christi solvi debebat et de restantiis duarum aliarum contributionum, videlicet Magdeburgensis et Mansfeldensis, praesentatum est camerariae et de aliis proventibus, prout sequitur:

E parochia divi Petri per Nicolaum Rodenborch, Ioachimum
 10 Salzborch, Iohannem Kop, et Lucam Bekeman praesentatum camerariae: 5198 ₧ 12 β 3 ⷰ.

E parochia sancti Nicolai per Hinricum Reder, Michaellem Panningk, Conradum Krusen et Warneken Warnckens: 7067 ₧ 3 β 3 ⷰ.

15 E parochia sanctae Catherinae per Lutkinum Rullen, Tylo-nem Nygelen, Ioachimum Rentzel et Ioachimum Davorden: 6667 ₧ 2 β 3 ⷰ.

E parochia sancti Iacobi per Ioannem Eggerdes et Paulum Gerckens, Hermannum Stakeman et Nicolaum Sandtmeyger,
 20 Corporis Christi (Juni 16), et annuos juratos praesentatum: 1867 ₧ 2 β 3 ⷰ.

Summa contributionis quatuor parochiarum: 20,800 ₧.

Ex oenopolio per dominos Petrum de Sprekelsen protho-
 25 consulem et Hinricum Hesterberg, dominos vinorum: 4800 ₧.
 De pecunia in theolonio ad fundum fluminis Albis altiorefficiendum collecta: 1600 ₧.

De civium acciza residuo camerariae praesentatum, translatum est alio, vide supra.

30 De juratis quatuor parochiarum, quod ipsi ad suprascriptum aes alienum dissolvendum procurarunt atque ipsis de contributione alterius dimidii de centum exolvi debet, singulis parochiarum juratis quinque milia marcarum procurantibus, recepta sunt: 16,000 ₧.

35 De contributione subditorum in Billen-, Ossen-, Mor- et Vinckenwerder collectum et camerariae praesentatum: 343 ₧ 13 β.

Summa totius: 43,543 ₧ 13 β.

Recepta de rubeo signo ad expeditionem contra
pyratas: 4968 ₧ 15 β.

4968 ₧ 15 β recepta sunt hoc anno de rubeo signo, theolonio
instituto ad expeditionem quatuor navium contra Thomam
Luchtemaker et alios pyratas navigationem et commeationem
ad hanc civitatem impediētes, juxta computationem domini
Alberti Hackemans senatoris *).

Summa totius libri receptorum: 121,916 ₧ 2 β 5 ḷ.

Ultra praescripta domini camerarii praesen-
tabunt:

12,726 ₧ 5 β 9 ḷ in tabula; 2474 ₧ 16 β 6 ḷ in foliis restan-
tiarum; 2452 ₧ 13 β 4 ḷ in promptis apud curiam structurae;
19,306 ₧ 6 β 8 ḷ in paratis; 180 ₧ pro 2 ulnis secti lapidis;
4627 ₧ 2 β 6 ḷ in 287 choris siliginis computatum juxta
superiorum annorum praesentanda; 16,163 ₧ 19 β ad expe-
ditionem terrae Hadelariae: Summa hujus 57,931 ₧ 3 β 9 ḷ.

1025 ₧ 9 β 7 ḷ pro 418 lastis 1 ₧ 2 quartalibus crudi
calcis Segebergensis jacentis in curia structurae; 759 ₧ 8 β
4 ḷ pro 292 lastis 1 ₧ crudi calcis Hilligelandensis; 21 ₧
pro 4 choris cementi combusti de postrema rusa; 72 ₧ pro
90 lastis leszekalckes; 1382 ₧ 6 ḷ pro 264 choris calcis
lapidei e Marchia empti: Summa hujus: 3259 ₧ 18 β 5 ḷ.

Summa summarum omnium praesentandorum:
61,191 ₧ 2 β 2 ḷ.

*) Summa secundae partis libri receptorum: 104,189 ₧ 19 β 11 ḷ.

1552.

EXPOSITA.

Anno Domini 1552 domini Vincentius, Moller et
Meino ab Eitzen, camerarii civitatis Hamburgensis,
exposuerunt infrascripta ad usum civitatis ejusdem.

Ad structuram: 3884 ₧ 18 β 11 ⚭.
11 ₧ vormede 11 personis soluta. 10 ₧ 14 β 6 ⚭ pro refi-
ciendo pramone. 1 ₧ 11 β dem schepbuwer in aedibus
physici. 8 ₧ 16 β pro 4 tunnīs picis. 10 ₧ 17 β pro 9 tunnīs
10 schiptehrs. 7 ₧ 2 β pro 2 tunnīs wagentehrs. 3 ₧ 16 β pro
1000 asterichs emptis ab Hinrico Sperman. 36 ₧ 7 β 10 ⚭
pro linolio soluta Iohanni Elrendorp. 3 ₧ 3 β vormede 7
fabris lignariis. 28 ₧ 16 β 2 ⚭ pro 2½ schippunt 1½ lizpunt
4 marckpunt plumbi emptis et pro eodem umntogeten.
15 12 ₧ 8 β vormede 6 tymmerluden, 2 sarratoribus, barer et
lapicidae et portatori. 498 ₧ 1 β 4 ⚭ pro construenda nova
slusa ante milrendor juxta computum structurarii in came-
raria asservatum. 10 ₧ 12 β pro 5 tunnīs peckes soluta
Christiano Baren. 19 ₧ 12 β pro 5 tunnīs wagenters soluta
20 Paulo Baren. 35 ₧ 19 β pro 30 tunnīs tehers, de quibus 19
tunnae pervenerunt ad structuram novam slusae. 20 ₧ pro
pramone domini Iohannis Wetken corrupto. 182 ₧ 18 β pro
fenestris diversis ad usum aedificiorum senatus soluta Syl-
vestro Wilsinck fenestrici. 104 ₧ 10 β 8 ⚭ pro diversis
25 funibus soluta Iohanni Smidt funifici. Corrigiatori pro
diversis corrigiis soluta. 45 ₧ 5 β Bernardo Iuteman. 16 ₧
13 β amphorarum fusori soluta pro diversis ad usum curiae
structurae factis. 9 ₧ 4 β 6 ⚭ soluta tornatori Michaeli
Kron pro diversis. 17 ₧ 19 β deme apengeter soluta Ciliaco
30 Plincken. 31 ₧ 6 β 10 ⚭ deme kymer soluta pro diversis.

614 ₰ 7 ρ 10 ⷰ pro diversis materiis et mercede de curia structuræ soluta ad novam slusam ante milrender juxta tabulam hujus anni. 56 ₰ 10 ρ 2 ⷰ pro 16 novis fornacibus in aedibus senatus soluta Augustino Pickenpack. 2 ₰ 14 ρ vormede pro 6 fabris lignariis. 4 ₰ 9 ⷰ pro 350 ₰ liches. 3 ₰ 4 ρ 8 ⷰ mercenariis in curia structuræ ad Carnisprivium in victualibus. 3 ₰ 4 ρ famulis equestribus ad Carnisprivium. 3 ₰ 7 ρ famulis domesticis ad Carnisprivium. 1 ₰ 6 ⷰ pro victualibus fusoris candelarum.

Pro lignis: 1585 ₰ 7 ρ 10 ⷰ.

150 ₰ pro 15,000 spondakes soluta Petro Smidt, quolibet 1000 pro 10 ₰ empto. 77 ₰ 7 ρ pro diversis asseribus soluta Marco Molendorp Marchitæ. 15 ₰ pro 15 vadem elren bernholtes soluta eidem. 5 ₰ 8 ρ pro 2 sexagenis 9½ benke felligen. 100 ₰ 16 ρ pro 48 foder holtes soluta Petro Smidt. 86 ₰ 12 ρ pro 34 plaustis soluta Beneken thom Glinde. 224 ₰ pro 700 furen delen emptis a Iohanne Blanckenfelde kokemester. 182 ₰ 12 ρ soluta Matthiæ Sandtman pro 83 fuder holtes, continentes 222 stucke. 118 ₰ pro 12,200 spondackes soluta Petro Smidt. 2 ₰ 18 ρ 4 ⷰ pro felligenholt. 28 ₰ 12 ρ pro 26 furen mast soluta Hermannō Wan. 169 ₰ 17 ρ pro 79 schnidebohme soluta Henniken Vosz et Iohanni Moller. 12 ₰ 8 ρ pro 8 vadem boekenholtes ad praetorium. 88 ₰ 11 ρ pro 24 vehibus et 29 lignis fabrilibus juxta computum structurarii. 3 ₰ 13 ρ 6 ⷰ pro 530 speken. 7 ₰ 10 ρ pro 2½ schock felligen. 4 ₰ 10 ρ pro 15 peciis wagenschottes. 77 ₰ 12 ρ pro 32 vehibus lignorum emptis per dominum Vincentium Moller et eidem soluta. 146 ₰ 12 ρ pro 67 stucke holtes tho 8 ρ et 87 stucke delen tho 18 ρ soluta cuidam extraneo. 4 ₰ 11 ρ pro 1½ schock felligen emptis a Goetken Bilen. 1 ₰ 18 ρ pro 19 naven. 13 ₰ 4 ρ pro 1000 slove. 3 ₰ 8 ρ pro 2 vadem boekenholdt emptis ab Eggerdo Hertken. 60 ₰ 8 ρ pro victualibus de curia structuræ aurigis ad adferenda ligna expositis.

Pro equis, feno et avena ad curiam structuræ:

1191 ₰ 3 ρ 9 ⷰ.

112 ₧ 6 β pro 10 choris 4 modiis $\frac{1}{2}$ vase avenae emptis a diversis personis. 22 ₧ 6 β 7 ḡ pro 1572 manipulis straminum. 13 ₧ 19 β pro tribus plaustis feni. 334 ₧ 2 β 11 ḡ pro 31 choris avenae juxta computum structurarii. 10 ₧ 9 ḡ
 5 pro 597 manipulis straminum. 213 ₧ 5 β 8 ḡ pro 31 choris 4 modiis 2 vasis avenae diversi precii. 43 ₧ 8 β pro 2999 fasciculis straminum. 72 ₧ 3 β 6 ḡ pro 51 vehibus feni collecti de pratis, computatis victualibus. 214 ₧ 8 β 4 ḡ pro 21 choris 3 modiis 1 vase havenae diversi precii juxta
 10 computum structurarii. 76 ₧ 3 β pro 5223 manipulis straminum.

Pro cemento ad structuram civitatis: 210 ₧ 17 β 6 ḡ pro 40 choris 5 vasis conversis ad structuram civitatis.

15 Pro ferramentis: 1259 ₧ 18 β 1 ḡ.
 22 ₧ 2 β pro diversis clavis ferreis Mollenensibus comparatis per structurarium. 12 ₧ pro 2000 penningnagel, 1000 scherfnagell. 67 ₧ 8 β 4 ḡ pro ferramentis ad usum curiae structurae soluta Ciriaco Sengestaken. 64 ₧ 16 β 6 ḡ pro
 20 ferramentis ad domum, quam inhabitat magister Iohannes Schroeder secretarius. 26 ₧ 12 β 10 ḡ pro ferramentis ad domum syndici. 132 ₧ 5 β 8 ḡ pro diversis ferramentis ad diversa aedificia soluta Ciriaco Sengestaken juxta ipsius computum. 141 ₧ 3 β 4 ḡ pro diversis ferramentis ad
 25 curiam structurae soluta sunt Borchardo Zellen fabro grosso juxta ipsius computum. 72 ₧ 10 β 8 ḡ pro novis et veteribus gumphis soluta Borchardo Zellen. 11 ₧ 2 ḡ pro ferramentis ad domum, quam inhabitat magister Iohannes Schroder secretarius in cimiterio Magdalenae. 16 ₧ 11 ḡ
 30 pro diversis ferramentis ad aedificia civitatis soluta Borchardo Zellen. 271 ₧ 19 β 8 ḡ pro ferramentis ad curiam structurae soluta Iohanni Grafen fabro grosso. 56 ₧ 2 β 10 ḡ pro diversis ferramentis ad diversa aedificia soluta eidem. 333 ₧ 17 β 2 ḡ pro ferramentis ad novam slusam ante mil-
 35 rendar soluta eidem Iohanni Graffen. 19 ₧ 6 β pro 38,000 clavis ferreis diversi precii. 10 ₧ 8 β pro novo schep(el?) ad praetorium. 2 ₧ 4 β vor twe kumme tho beterende.

Pro scheverstein, astrick etc.: 9 ₧ 6 β (1).

9 ₧ 6 β pro 2200 astriks Christiano Baren soluta. 4 ₧ 3 β pro 1000 asterichs emptis a Christiano Baren.

Pro quadratis: 100 ₧ 3 β 6 ḷ.

1 ₧ 14 β 9 ḷ pro 72 groth vergledet et 196 klen vorgledet. 5
73 ₧ 16 β 10 ḷ pro 28,400 groth mursten receptis de domo laterum. 24 ₧ 9 β 9 ḷ pro 13,590 minusculis quadratis juxta computum latrificis.

Pro concavis: 202 ₧ 2 β.

9 ₧ 12 β pro 1000 pannen a Christiano Baren. 68 ₧ 18 β pro 10
13,000 dackstein solutis Erasmo in Lembrock, 76 ₧ 12 β pro 14,000 dackstens et 1 quarter pannen soluta Erasmo tom Lembroke. 47 ₧ pro 8000 dackstehen et $\frac{1}{4}$ mille pannen empto ab Erasmo tom Lembroke.

Ad structuram domorum laterum: 38 ₧ 13 β 9 ḷ. 15
30 ₧ 1 β pro reficiendis 4 pramonibus soluta den schepbueren. 8 ₧ 12 β 9 ḷ pro ferramentis ad usum domorum laterum soluta Ciriaco Sengestaken.

Pro lapidibus sectis: 56 ₧ pro 56 ulnis secti lapidis soluta domino Vincentio Moller. 20

Pro carbonibus: 51 ₧ 16 β 8 ḷ.

11 ₧ 8 β 5 ḷ pro 61 saccis carbonum. 5 ₧ 6 β 2 ḷ pro 26 saccis carbonum. 29 ₧ 8 β 3 ḷ pro 123 saccis carbonum ad usum praetorii. 5 ₧ 13 β 10 ḷ pro victualibus ad suppor-
tandos carbones. 25

Pro equis: 323 ₧ 18 β.

86 ₧ 16 β pro equo donato domino Adolpho duci Holsatiensi et empto ab Hermanno Wetken. 83 ₧ 14 β pro equo empto ab Marco Ostra et donato Christoffero comiti in Oldenburg. 58 ₧ 17 β pro equo fusco empto a Tytkino Moller. 38 ₧ 15 β pro equo griseo soluta Iacobo Hofsmede. 17 ₧ 1 β pro equo fusco soluta Cordt Hekelnborch. 24 ₧ 16 β pro equo griseo soluta Hinrico Framen. 13 ₧ 19 β pro rubeo equo empto ab Feliciano scriba. Equus donatus est duci Iohanni Alberto Magnopolensi coloris nigri fronte albo. Equus grisei coloris de stabulo donatus est buccinatori ducis Adolphi principis Holsatiae. 35

Pro havena: 1015 ₧ 19 β 10 ⷰ.

8 ₧ 3 β 6 ⷰ per ferramentis ad usum stabuli dominorum soluta Ciriaco Sengestaken. 7 ₧ 13 β pro medela equorum soluta Bastiano. 902 ₧ 19 β 5 ⷰ pro 92 choris 9 modiis
 5 avenae diversi precii juxta computum domini Alberti Hackemans senatoris. 30 ₧ 1 β 10 ⷰ pro stramine sectitio. 50 ₧ 11 β pro mercede familiae et vestitu. 16 ₧ 11 β 1 ⷰ pro diversis expositis.

Vigilibus: 8 ₧.

10 4 ₧ Iurgen Harse per Diricum. 4 ₧ Baltazar van Emersen. Ad eleemosinam Britzendorp: (16 ₧.)

8 ₧ Martinus Goebel recepit. 8 ₧ soluta eidem.

Commende Abel Melzing: 15 ₧ 4 β.

8 ₧ soluta Everhardo Moller. 7 ₧(!) eidem soluta.

15 Cathrinae Knubben: 20 ₧ magistro Iohanni Boetker. Bonsackes: 16 ₧, recepit Martinus Gobell.

Testamentum Simonis de Utrecht ad bardesas: 8 ₧.

Testamentum Bernardi van der Heide ad convivium Corporis Christi: 8 ₧.

20 Stipae domini Henrici Abbendorp: 12 ₧ soluta per Diricum Reymers.

Commendae magistri Iohannis Kloet: 12 ₧ domino Ioachimo Moller.

Commendae Twestrengen: 23 ₧ 4 β.

25 Redditus in iudicio: 40 ₧.

Ad naves civitatis: 770 ₧ 4 β 8 ⷰ.

32 ₧ 10 β 6 ⷰ pro reficienda navi Alstriaca. 7 ₧ 17 β 6 ⷰ conversa ad reparationem der barse. 360 ₧ pro nova navi tunnarum soluta sunt domino Dithmaro Koell prothococonsuli.
 30 qui eandem emerat a quodam nauclero. 56 ₧ 3 β 2 ⷰ pro aliquot rullis podavels ad usum velorum navium tunnarum comparatorum et per Ernestum Puth barsimagistrum computatum. 2 ₧ 18 β 8 ⷰ pro ferramentis soluta Ciciaco Sengestaken. 34 ₧ 12 β 4 ⷰ pro ferramentis ad naves tunnarum
 35 solum Borchardo Zellen fabro grosso. 61 ₧ 5 β pro ferramentis ad usum navium tunnarum soluta Iohanni Graffen fabro grosso. 69 ₧ 5 β 6 ⷰ pro funibus soluta Iohanni

Smidt funifici. 35 ₧ 4 β 6 ⷰ pro funibus ad maiorem navim tunnarum soluta eidem Iohanni Smidt. 102 ₧ 14 β pro 2 funibus ad novam navim tunnarum soluta Iacobo Priggen. 7 ₧ 13 β 6 ⷰ pro victualibus de curia structuræ.

Ad vias et semitas: Nihil.

Beneficio Poelemans: 24 ₧.

24 ₧ soluta sunt Alberto et Zachariae Poleman, filiis pastoris domini Iohannis Polemans pastoris ecclesiae in Drakenborge, quibus senatus beneficium illud erectum de summa capitali, quam quidem Poleman sacello divi Clementis, aliter Ansch-
rianac, contulit et senatus in camerariam superiore tempore transtulit, juxta conventionem cum eodem initam.

Pro censu adempto: 320 ₧ presentarunt domini decimi denarii Georgius van Holte et Nicolaus van der Hoyer, quæ camerarie persolventur ab Wulffgango Moderick.

Pro censu redempto: Nihil.

Ad reisas dominorum: 220 ₧ 14 β 2 ⷰ.

6 ₧ 13 β pro sumptu magistri Iohannis Ritzenberg misso versus Kyle. 171 ₧ 9 β 2 ⷰ pro sumptu dominorum Vincentii Mollers et Gerardi Nygeburs senatorum et magistri Nicolai Voegelers secretarii ad dietam Lubecensem in causâ emporii Anglicani. 4 ₧ insumpsit Svederus van Melstede in Stilhorn missus. 12 β pro sumptu magistri Martini Gobels missus in Stilhorne. 38 ₧ pro sumptu magistri Nicolai Voegelers missi in Luneborch et Lubecam.

Ad reisas capitanei et satellitum: 12 ₧ 13 β.

3 ₧ Frederico Hoyer in Mollen. 11 β in Lubecam soluta Ortgysz Klencke. 1 ₧ 4 β Adam von Collen pro sumptu int Oldenlandt ad explorandum. 4 β pro sumptu Ulrici Hornenborch in Bergerdorp. 6 β Baltazaro van Erferdo in Lubeck. 1 ₧ 11 β 10 ⷰ pro sumptu Frederici equestris emissi a dominis. 8 β pro sumptu facto in Bergerdorp. 9 β 8 ⷰ Iochimo Dreiger versus Lubeck. 1 ₧ 1 β Ioachim Dreiger versus Lubeck. 1 ₧ 12 β Iohanni Klusener in Lubecam. 2 ₧ 2 β Bartoldo Gyson, qui vexit Svederum Melstede. 4 β 6 ⷰ stabulario Buxtehude versus.

Cursoribus: 112 ₧ 9 β 10 ⷰ.

- 16 β Iohanni Scharthower versus Lubeck. 3 β cuidam cursori e Lubeca literas adherenti. 4 $\mathfrak{E}$ 16 β Kersten Beyer versus Copenhagen. 3 $\mathfrak{E}$ 2 β cuidam cursori e Spira. 1 $\mathfrak{E}$ 4 β Simoni cursori in Lubeck. 3 $\mathfrak{E}$ 17 β 6 $\mathfrak{s}$ cuidam cursori e Spira.
- 5 1 $\mathfrak{E}$ 1 β cursori Kilensi. 2 $\mathfrak{E}$ 18 β Conrado Keiser pro salvo conducto Iubilate in Lunenborch. 5 β Iohanni Scharthower in Carokesborstell. 12 β tabulario in Vorde. 1 $\mathfrak{E}$ 7 β Baltazaro van Erferde in Schouwenborg. 15 β Scharthouwer in Lubeck. 17 β Iohanni Holsten in Ratzeborg et Lubeck.
- 10 1 $\mathfrak{E}$ 7 β Conrado Keiszer in Kilonem et Lemkulen. 15 β Andrea van Effort versus Lubeck. 10 $\mathfrak{E}$ 1 $\frac{1}{2}$ β Andree Stossel ad dominum Christianum regem Danie. 1 $\mathfrak{E}$ 16 β Hans Scharthouwer ad Franciscum ducem Saxonie. 15 β cuidam cursori in Lubeck. 15 β adhuc versus Lubeck. 13 β Iohanni
- 15 Autken versus Harborch. 16 β cuidam cursori in Ritzebuttel. 15 β Iohanni Scharthower versus Lubeck. 16 β Simoni Sturman versus Buxtehude et Forde. 15 β Baltasser van Erfort versus Lubeck. 16 β cuidam cursori a domino Strubio huc misso. 2 $\mathfrak{E}$ 15 β pro salvo conducto e Zellis Michaelismarckt.
- 20 9 β Iohanni Scharthouwer. 15 $\frac{1}{2}$ β Andree ad castra. 10 β ad comitem de Mansfelde. 2 $\mathfrak{E}$ eidem Andree Stoessel ad comitem de Mansfeldt. 1 $\mathfrak{E}$ 18 β 10 $\mathfrak{s}$ eidem de eadem reisa. 8 β Iohanni Holsten in Stade. 15 β tabellario Ioachin Rantzouwen. 2 $\mathfrak{E}$ 7 β Iohanni Graven ad comitem de Oldenborch.
- 25 15 $\frac{1}{2}$ β Symoni Sthurman in Lubegk. 4 $\frac{1}{2}$ β Symoni Sturman in Pynnenberge. 1 $\mathfrak{E}$ 11 $\frac{1}{2}$ β Iohanni Holsten in Oldenborch. 2 $\mathfrak{E}$ 1 β Petro Sassen cursori ad ducem in Lawenborch. 1 $\mathfrak{E}$ 14 β 6 $\mathfrak{s}$ Cordt Heyer versus Ritzenbuttel. 1 $\mathfrak{E}$ 1 β Lucas Poemereningk Sverinum versus. 3 $\mathfrak{E}$ 2 β Rodolpho Hacken-
- 30 koell in Bremam. 10 $\mathfrak{E}$ 17 β Symoni Sturman ad ducem Prussie theologorum scripta contra Osiandrum adherenti. 3 $\mathfrak{E}$ 2 β Ioachimo Sassen in Frisiam Orientalem in causa Luchtemakers. 1 $\mathfrak{E}$ 11 β Simoni Sturman in Ritzebuttel in eodem negotio. 15 β 6 $\mathfrak{s}$ tabellario Magdeburgensi, quem
- 35 misit syndicus. 12 $\mathfrak{E}$ 8 β eidem Andreae Stoessel Spyram versus. 12 $\mathfrak{E}$ 8 β eidem Andreae Stoessel altera vice misso versus Sphiram in causa fiscali. 14 β Simoni Sturman misso

ad dominum Franciscum ducem Saxonie in Ratzeborch. 15 β
 cuidam cursori versus Lubeck. 4 β Hans Scharthower in
 Bergerdorp. 5 $\mathfrak{G}$ 13 β pro mercede et sumptu in diversorio
 nuncii domini Alberti Hackemans.

Secretis nunciis: 51 $\mathfrak{G}$ 17 β .

Matthiae Uthermarcke ad explorandum misso 18 β . 6 $\mathfrak{G}$
 Hinrico Schutten exploratori in Ratzeborch. 7 $\mathfrak{G}$ 15 β Ulrico
 Horneborch ad explorandum misso eodem. 15 $\mathfrak{G}$ 10 β Andreae
 van Erforde ad explorandum conatus ducis Saxoniae Mauriti
 misso. 15 $\mathfrak{G}$ 10 β consumpsit Iohan Moller ad castra ante 10
 Mageborch explorandum misso. 6 $\mathfrak{G}$ 4 β Wilkino Fischer
 ad explorandum misso.

Summa omnium reddituum intra et extra
 civitatem: 5518 $\mathfrak{G}$ 19 β .

Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Mi- 15
 chaelis: 3031 $\mathfrak{G}$ 6 β .

Studio Rostochiensi: 8 $\mathfrak{G}$. Eidem: 6 $\mathfrak{G}$ soluta Pegelio. Vi-
 cariae domini Hinrici de Hacheden: 2 mal 17 $\mathfrak{G}$ 12 β soluta
 doctori Aepino. Vicarie domini Heinonis de Hacheden: 2
 mal 9 $\mathfrak{G}$ 12 β soluta filio doctoris Wolmar. Eidem: 4 $\mathfrak{G}$ 20
 soluta eidem. Eleemosinae ad sanctum Spiritum: 8 $\mathfrak{G}$. Com-
 mende Titken Gutzen: 7 $\mathfrak{G}$ 8 β soluta Martino Gobell. Do-
 rothee Krummendikes: 60 $\mathfrak{G}$ soluta liberis domini Henrici
 vam Broke. Beneficio domini Gerardi Arendes in Brunsvig:
 2 mal 14 $\mathfrak{G}$ 8 β (soluta Dethlevo Langebeken). Annae Boc- 25
 holtes: 42 $\mathfrak{G}$ soluta in vim quitantiae religiosis in Marien-
 wolde. Annae Bocholtes: 2 mal 18 $\mathfrak{G}$ soluta domino Georgio
 vam Holte. Domino Iohanni Grunholt: 48 $\mathfrak{G}$, Georgius Zceven
 recepit. Commendae sancti Andreae in ecclesia sancti Nicolai:
 12 $\mathfrak{G}$ 16 β soluta magistro Martino. Vicariae domini Iohannis 30
 de Raden: 16 $\mathfrak{G}$ 16 β soluta filio Petri Mullen. Eidem: 8 $\mathfrak{G}$
 soluta eidem. Hans Drewes: 40 $\mathfrak{G}$ soluta monachis in Segeberg
 in vim quitantiae. Nicolao Witten: 40 $\mathfrak{G}$ soluta Iohanni
 Roden. Prebendae doctorali: 32 $\mathfrak{G}$ soluta doctori Aepino
 per juvenem. Elsebe van der Hoje: 40 $\mathfrak{G}$ soluta eidem per 35
 Diricum. Domino Iohanni Wetken: 2 mal 10 $\mathfrak{G}$ (soluta
 viduae). Cathrinae van Zeven: 44 $\mathfrak{G}$, receptum per Georgium

- a Zeven. Domino Iohanni de Sprekelsen: 24 ℥ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Alleken vam Lohe: 12 ℥ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Vicarie Bisthorst ad sanctum Petrum: 6 ℥ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Curiae
- 5 sancti Georgii: 42 ℥ 8 β soluta Luce Rucker scribe. Horis beatae Mariae ibidem: 28 ℥ 4 β soluta eidem scribe. Prebendae lectorali: 32 ℥ doctori Aepino per puerum. Ioachim Wittorp: 80 ℥ , receptum per Iohannem van Bergen in vim quitantiae. Domino Vincentio Moller: 48 ℥ soluta domino
- 10 Iohanni de Sprekelsen nomine testamenti Reynekens. Domino Iohanni Kloet: 6 ℥ soluta domino Iohanni van Sprekelsen. Domui sancti Georgii: 20 ℥ , receptum per Lucam Rucker scribam. Beke Framen: 8 ℥ . Curiae sancti Spiritus: 12 ℥ . Domino Gerardo vam Holte: 24 ℥ soluta viduae
- 15 Georgii Reynstorpes per dominum Georgium vam Holte. Testamento domini Nicolai Schulten: 18 ℥ soluta domino doctori Aepino. Iohanni et Henrico Garlop: 60 ℥ in vim quitantiae soluta. Elsebe relictæ domini Henrici Gerdes: 128 ℥ soluta in vim quitantiae. Iurgen Svartekop: 131 ℥
- 20 soluta in vim quitantiae. Elsebe relictæ domini Henrici Gerdes: 131 ℥ in vim quitantiae. Magistro Iohanni Kloet: 12 ℥ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Domino Gerardo vam Holte: 40 ℥ soluta viduae Georgii Reinstorpes. Testamento Metken vam Bussche: 14 ℥ soluta domino
- 25 Vincentio et Iohanni Ritzenberch. Vicarie in capella sancte Elisabet: 6 ℥ soluta magistro Iohanni Ritzenberch possessori. Eidem: 5 ℥ 8 β soluta eidem. Commende sancti Iacobi: 13 ℥ 16 β soluta Dirico Reymers juniore. Testamento Heionis de Daberholl: 6 ℥ . Memoriae in Summo: 2 mal 60 ℥
- 30 soluta Marquardo Kron. Conventui biguttarum in Hamborch: 48 ℥ soluta Liborio. Religiosis in Marienwolde: 36 ℥ soluta in vim quitantiae. Domino Henrico Ritzert: 80 ℥ soluta domino Ludero Schulten. Domino Theoderico Elser: 80 ℥ . Commendae ad sanctum Georgium domini
- 35 Weneri Hintzen: 7 ℥ 4 β soluta scribae. Thomae Koppen: 12 ℥ soluta Iacobo Schulten per Petrum Pomerenic in vim quitantiae. Domino Iohanni Wetken: 40 ℥ soluta nomine

Froedersen. Vicariae domini Henrici Schlaggen: 24 ₰ soluta magistro Iohanni Ritzenberge. Commendae Hans Hartiges: 9 ₰ soluta domino Iohanne Schulten. Annae Bestenborstels: 30 ₰ soluta domino Garlevo Langebeken. Conventui biguttarum in Hamborch: 17 ₰ 12 β soluta Liborio. Calendae 6 in Summo: 28 ₰ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Petro Roever: 40 ₰ soluta Ioachimo Heitman. Testamento Lutke Buringes: 16 ₰ soluta Marco Ostra. Eidem testamento Lutke Buringes: 16 ₰ soluta Marco Ostra. Stipendio domini Mauricii Witten: 24 ₰ soluta domino Hinrico Sendenhorst. Alteri stipendio magistri Mauritii: 24 ₰ soluta domino Vincentio Moller nomine Ioachim . . . . Vicariae sancti Iacobi ad altare sanctae Crucis: 8 ₰ soluta filio Godtfridi Walraven per decanum. Annae Hugen: 60 ₰, receptum per Ioachimum Becker. Domino Casparo von Schoneck: 60 ₰ 15 soluta in vim quitantie. Domino Henrico Garlop: 80 ₰ in vim quitantie soluta. Everhardo Hugen: 48 ₰ soluta ejus filio Iohanni Hugen. Testamento Conradi Maneken: 6 ₰ soluta Nicolao Rodenborch. Commendae altaris sanctae Cathrinae: 6 ₰ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. 24 Ioachimo Wullenwever in Perleberge: 30 ₰ soluta ejus vidue in vim quitantie. Arnoldo Hentzke in Perleberge: 30 ₰, Hermannus Meiger recepit. Commendae in templo sancti Petri: 3 ₰ 12 β. Domui sancti Georgii: 160 ₰ soluta Luce Rucker scribe. Domino Gerekindo Pawel: 72 ₰ soluta in 26 vim quitantiae. Domino Georgio Tobing: 40 ₰ soluta ejus heredibus et Corfmaker recepit. Casparo Fuchs: 60 ₰ soluta ejusdem fratri Kiliano. Liberis domini Alberti Westeden: 12 ₰ soluta domino Hermanno Schelen. Commendae sanctae Apoloniae in Summo: 6 ₰. Abel Bockwolden: 24 ₰. Com- 30 mende praepositurae: 10 ₰ 2 β, Clawes Camper recepit nomine Gabrielis Schrodgers. Fabricae in Summo: 13 ₰ 16 β soluta Schillouwen(?). Georgio Vaget: 12 ₰ soluta ejus nomine Hinrico Heitkamp. Curiae sancti Georgii: 16 ₰ soluta scribe ejusdem Luce Rucker. Domino Danieli canonico Hildesemensi: 38 ₰ soluta in vim quitantiae. Uxori Casparis Tobing: 80 ₰ soluta viduae. Domine Clarae ducissae Lune-

burgensi viduae *). Senatui in Mollen: 40 ₧.

Redditus perpetui in Hamborg Ioannis et Nativitatis: 2345 ₧ 13 β.

Vicariae domini Heinonis de Hachede: 2 mal 6 ₧ 8 β d(omino)

- 5 Aepino soluta. Commendae domini Simonis de Utrecht: 8 ₧ soluta viduae domini Iohannis Rodenborges nomine filii Iohannis. Eidem: 9 ₧ 12 β soluta eidem. Domui hospitalis sancti Spiritus: 6 ₧ 8 β soluta Lutkino Remsteden. Testamento domini Ioannis Bennin: 64 ₧ soluta domino
- 10 Iohanni de Sprekelsen. Commendae ad sanctum Georgium: 6 ₧ soluta scribae. Domino Henrico Moller: 24 ₧ soluta Ioachimo Salsborch. Domino Ioanni de Sprekelsen: 16 ₧. Domino Alberto Lutowen: 2 mal 16 ₧ soluta Mollensibus (in vim quitantiae). Gesken Reinstorpes: 2 mal 100 ₧ soluta
- 15 Paulo Rumbert. Domino Henrico Moller: 48 ₧ soluta Ioachimo Salsborch. Hans Hanses: 40 ₧. Nicolao Witten: 40 ₧ soluta Iohanni Roden praesenti. Vicariae Heinonis de Hachede: 8 ₧ soluta eidem d(omino) Aepino. Vicariae Bisthorst senioris: 6 ₧ soluta domino Iohanni von Sprekelsen
- 20 possessori. Monasterio praedicatorum: 24 ₧ soluta ad stipendium pastoris ibidem per dominum Georgium van Holte. Domino Theoderico Elver: 80 ₧ soluta tutoribus Anthonii Gloyen in vim quitantiae. Domino Ioanni Kloet: 6 ₧ soluta domino Iohanni van Sprekelsen. Domino Vin-
- 25 centio Moller, nunc testamento magistri Iohannis Reineken: 36 ₧. Domino Iohanni de Sprekelsen: 18 ₧ soluta testamento domini Iohannis Gerwer per dominum Meynonem de Eytzen. Domino Bartoldo de Reno: 28 ₧. Eidem: 8 ₧ soluta viduae Ioachim Bekendorps per Diricum famulum.
- 30 Commendae ad sanctum Georgium: 7 ₧ 4 β soluta scribae. Domino Iohanni Wetken: 2 mal 10 ₧ (soluta per Diricum, soluta domino Laurentio Nygebur). Marienwolde: 60 ₧ soluta in vim quitantiae per Iohannem Kop. Testamento Iohannis Kothlowen: 50 ₧ soluta Nicolao Koting. Here-
- 35 dibus domini Iohannis Krusen: 60 ₧ soluta testamentariis

---

*) Translatum.

Cordt Krusen. Thomae Koppen: 24 ℥ Iacobo Schulten;
 24 ℥ , Petrus Pommerenick recepit in vim quitantiae. Do-
 mino Ludolpho Schlichten: 6 ℥ . Claws Grimmen: 24 ℥ , Baltzer
 Hohusen recepit. Domino Ioachimo Nigelen: 40 ℥ . Heredibus
 Iacobi Schroeders: 240 ℥ , receptum per Anthonium Meiger juxta
 quitantiam. Prebendae Luneburgensi: 15 ℥ . Commendae sancti
 Spiritus: 6 ℥ . Prebendae domini Ioannis Hulp: 12 ℥ soluta ejus-
 dem heredibus per Lutkinum Reynekens. Vicarie sanctae Catha-
 rinae in Summo: 9 ℥ 12 β soluta domino Bartoldo Bartoldi
 praesenti. Commendae in ecclesia sancti Iacobi: 7 ℥ 4 β Dirico
 Reymers juniore. Testamento Lutken Baken: 60 ℥ soluta Lucae
 Bekeman. Domino Henrico Koeler: 120 ℥ , receptum per Hen-
 ningum Mathisen. Domino Iohanni Hoeker: 80 ℥ soluta in
 vim quitantiae Ludolf Zerstel (?). Casparo Fuchs: 40 ℥ soluta
 eidem per fratrem Kilianum. Domino Wolfgango de Uten-
 haven: 200 ℥ , receptum per Petrum Pommerenick in vim
 quitantiae. Ioachim Brand: 40 ℥ soluta Thomae Koppen.
 Vicariae in Groeden: 5 ℥ soluta magistro Iohanne Ritzzen-
 berch. Ioachimo Brand: 60 ℥ . Simon Alberdes: 40 ℥
 soluta in vim quitantiae. Bartoldo Ludeken in Hildensem: 20
 137 ℥ 5 β de tribus annis juxta quitantiam soluta Bartoldo
 Ludeken per Hinricum Doeben vicarium Hildensemensem.
 Christoffer, Caspar et Balthasar Schoneck: 60 ℥ soluta in
 vim quitantiae. Testamento quondam magistri Ioachimi
 Koelers: 40 ℥ soluta in vim quitantiae. Magistro Alberto
 Hoefschmit: 60 ℥ . Uxori Caspari Tobing capitanei: 80 ℥
 soluta eidem in vim quitantiae. Monialibus in Ploene: 20 ℥
 soluta in vim quitantiae.
 Redditus victalicioꝝ in Hamborch Pasce et
 Michaelis: 94 ℥ .
 Hilleke van Offen: 8 ℥ soluta eidem per dominum Georgium
 van Holte. Hans Dudesche: 56 ℥ soluta eidem in vim
 quitantiae et Pawel Iohanssen recepit. Wobbeken Omssen:
 30 ℥ soluta eidem.
 Ioannis et Nativitatis: 48 ℥ .
 Hans Hesse: 32 ℥ soluta ipsius uxori. Heinoni Lockerman,
 Geesken ejus uxori: 16 ℥ : soluta eidem viduae.

Redditus victalicioꝝ in Lubeck Ioannis et Nativitatis:

Anne Rathken: ^{a)}). Eidem: ^{a)} ^{b)}).

Ad pretium familiae: 2845 ₧ 12 β.

- ²⁵ Doctori Iohanni Strubio: 80 ₧ soluta eidem e cameraria; 160 ₧ solvenda in oenopolio juxta librum: Tenemur. Domino Frantz Pfeilen syndico: 4 mal 100 ₧. Domino Francisco phisico: 18 ₧, Pasche; 18 ₧, Iohannis; 18 ₧, Michaelis, detractum nomine panni; 18 ₧, Nativitatis. Magistro
- ¹⁰ Iohanni Ritzenberg: 4 mal 8 ₧. Magistro Martino Goebel: 4 mal 8 ₧. Magistro Ioanni Schroeder: 2 mal 60 ₧. Magistro Nicolao Voegler: 4 mal 8 ₧. Hinrick van Zesterfleth. Hans Barnefleth: 3 mal 4 ₧ 16 β. Ortgisz Koeler: 4 mal 10 ₧. Herman Moller: 4 mal 4 ₧ 16 β. Hinrick
- ¹⁵ Geistmeier: 3 mal 4 ₧ 16 β, 10 ₧. Otte Schawenburg ^{a)}): 2 mal 4 ₧ 16 β; eidem pro recessu adhuc 6 ₧ 4 β. Hinrich Pingsten ^{a)}): 4 ₧ 16 β. Lutke Bruns ^{a)}): 3 mal 10 ₧. Frederich Hoyer: 4 mal 10 ₧. Frantz Raven: 4 mal 4 ₧ 16 β. Iaspar Wegener: 4 mal 4 ₧. Iost Tylleman: 4 mal 10 ₧. Peter
- ²⁰ Sprengepyl: 4 mal 10 ₧. Clawes Ruter: 4 mal 10 ₧. Hans Mekelnborch: 4 mal 10 ₧. Mathias Vincke: 4 mal 10 ₧. Ulrich von Horneborch: 4 mal 10 ₧. Hans van der Ryth: 4 mal 60 ₧. Lambert Boselman: 2 mal 4 ₧ 16 β, 2 mal 10 ₧. Stabulario: 4 mal 12 β. Otte Kock: 4 mal 10 ₧. Andreas
- ²⁵ Hoefschmit: 4 mal 4 ₧ 16 β. Iacob Krutzenack ^{a)}): 12 ₧, 10 ₧. Gert Lintzow ^{a)}): 12 ₧. Herman Meier: 4 mal 10 ₧. Ortgisz Klencke ^{a)}): 10 ₧. Hans Clusener: 4 mal 10 ₧. Ciliacus Rosenwinckel ^{a)}): 10 ₧. Hinrick Arendes: 4 mal 4 ₧ 16 β. Ioachim Dreier: 4 mal 10 ₧. Hartman Westerman: 4 mal
- ³⁰ 10 ₧. Adam van Coln: 4 mal 10 ₧. Mathias Uthermarck: 4 mal 10 ₧. Hinrick Hermans: 4 mal 10 ₧. Hinrick Kock ^{a)}): 10 ₧. Symon Hoier ^{a)}): 2 mal 10 ₧. Wilcken Visscher: 10 ₧, 4 ₧ 16 β, 6 ₧ 18 β, 10 ₧. Hans Kegel: 4 mal 10 ₧. Andres van Erffurt: 4 mal 12 ₧. Iurgen Werneken: 4 mal 10 ₧.

^{a)} Vacat.

^{b)} Summa primae partis libri expositorum: 17,131 ₧ 11 β 6 $\frac{1}{2}$.

Hans Frederich: ^{a)}. Wilhat Reineken ^{a)}: 14 ₧ 8 β. Hans Moele: 3 mal 12 ₧.

Structuario: 16 ₧ soluta Rodolpho van Anckem. Scriptori: 10 ₧ soluta Ludero Meyger. Tytken Moller: 2 mal 20 ₧. Carpenterario: 4 mal 3 ₧. Hoppenmeter: 4 mal 3 ₧ 4 β. Iurgen ⁵ Hasse: 4 mal 4 ₧. Iochim Koeler: 4 mal 4 ₧. Pincernae: 4 mal 4 ₧. Muratori Paulo Borneman, dem decker: 4 mal 2 ₧. Thomas Feddersen: 1 ₧ 14 β. Karsten Schelen: 4 mal 3 ₧. Vigili in turri: 4 mal 6 ₧. Fontem respicienti: 4 mal 1 ₧. Purganti apud portam steindar: 4 mal 1 ₧. Dirick Reimers: 3 ₧ 8 β, ¹⁰ 3 mal 3 ₧. Dirick Brasche de steinbrugger: 1 ₧ 8 β. Clawes Hueck ^{a)}: 4 mal 4 ₧. Custodi: 4 mal 6 ₧. Hans Hessen: 4 ₧ 16 β. Gert dem blydecker: 4 mal 2 ₧. Henninck Heitman: 4 mal 2 ₧. Dirick Westhoff: 4 mal 2 ₧. Iohan pasteidenbecker: 4 mal 2 ₧. Luder Kruthup: 4 mal 6 ₧. Cort ¹⁵ Lowenborch: 4 mal 2 ₧. Hans Kock: 4 mal 1 ₧. Thonies Hofman: 4 mal 2 ₧. Hans Gade ^{a)}: 6 ₧. Hinrick Krickeboem: 4 mal 1 ₧. Bernt Rodewolt: 4 mal 2 ₧. Herman Goliad: 4 mal 6 ₧. Iurgen Wischof: 4 mal 2 ₧. Andreas Stoetzel: 4 mal 2 ₧. Marcus Lange: 4 mal 2 ₧. Symon ²⁰ Sturman: 4 mal 2 ₧. Thomas Oltman: 4 mal 2 ₧. Aszmus Peterssen: 4 mal 2 ₧. Ernst Pott ^{a)}: 3 mal 4 ₧. Iochim Michelsen: 4 mal 2 ₧. Hinrick Duderschen: 4 mal 4 ₧. Herman Goliad de kleine: 4 mal 6 ₧. Hans Altena ^{a)}: 14 ₧; 3 ₧ 12 β eidem pro 1 quartali pro valet. Albert ²⁵ Clasinck: 4 mal 6 ₧. Cort Hofmeier: 4 mal 2 ₧. Iacob Bordeman ^{a)}: 2 mal 2 ₧. Dirich Dorneman.

Ad pretium musicorum: 82 ₧ 16 β.

Christof Holthusen ^{a)}: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz, Pasche. Cort Ielkers ^{a)}: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschottel; ³⁰ 16 β stadtdantz, Pasche. Henninck Dithmers ^{a)}: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz. Bertelt Rideman: 6 ₧ 6 β, Iohannis; 6 ₧ 6 β, Michaelis; 6 ₧ 6 β, Nativitatis. Berndt Moller: 6 ₧ 6 β, Iohannis; 6 ₧ 6 β, Michaelis; 6 ₧ 6 β, Nativitatis. Frantz: 6 ₧ 6 β, Iohannis; 6 ₧ 6 β, Michaelis; 6 ₧ 6 β, ³⁵

^{a)} Vacat.

Nativitatis. Ioseph Metzener: 6 ₧ 6 β, Iohannis; 6 ₧ 6 β, Michaelis; 6 ₧ 6 β, Nativitatis.

Citharistis in locum luthanistarum: 20 ₧ 18 β.

Ioachim Berlin: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz.

- 5 Pasche; 1 ₧ 4 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β ad convivium; 1 ₧ 4 β, Michaelis. Andreas Znickenhusen: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdanz, Pasce; 1 ₧ 4 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β ad convivium vernale; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Valentin Strungel: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschottel;
10 16 β stadtdantz, Pasche; 1 ₧ 4 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β ad convivium vernale; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.

Ad huram famulorum: 105 ₧ 12 β.

Pincernae: Nihil. Iochim Berlin: 2 mal 2 ₧. Carsten Schele:

- 15 2 mal 2 ₧. Hans Hesse: 4 ₧ 16 β. Henninck Heitman: 2 mal 2 ₧. Dirick Westhoff tabellario: 2 mal 2 ₧. Cort Lowenborg: 2 mal 2 ₧. Thonies Hofman: 2 mal 2 ₧. Andreas Znickenhusen: 2 mal 2 ₧. Bernt Rodewolt: 2 mal 2 ₧. Iurgen Wischoff: 2 mal 2 ₧. Marcus Lange: 2 mal
20 2 ₧. Vigili in turri: 2 mal 6 ₧. Andreas Stoessel: 2 mal 2 ₧. Symoni Sturman: 2 mal 2 ₧. Thonies Oltman: 2 mal 2 ₧. Aszmus Petersschen: 2 mal 2 ₧. Iochim Michelssen: 2 mal 2 ₧. Valentin Strungel: 2 mal 2 ₧. Iacob Krusenack, Translatum alio: 9 ₧ 12 β. Cort Hofmeier: 2 mal
25 2 ₧. Iacob Bordeman *): 2 ₧. Dionisius auriga: 3 ₧ 4 β pro ejus hura. Frantz: 2 ₧. Ioseph Metzener: 2 ₧. Berndt Moller *): 2 ₧.

Pro vestitu familiae: 695 ₧ 14 β.

5 ₧ Iohanni Ritzenberg. 5 ₧ magistro Martino Goebell.

- 30 5 ₧ magistro Iohanni Schroeder. 5 ₧ magistro Nicolao Voegeler. 5 ₧ 2 β pro vestitu Matthiae Vincken, quae donata eidem, cum persequeretur perduellionem Georgium de Hoberg. Ad usum soliti vestitus famulorum equestrium et domesticorum ministrorum pro 15 peciis panni Anglicani, qualibet
35 pecia una cum mercede tincturae et praeparationis emptis

*) Vacat.

48 marcis 13 β : summa 585 $\mathfrak{G}$ 12 β . Pro tribus pannis Hornensibus, quolibet panno 12 $\mathfrak{G}$ empto ab . . . : summa 36 $\mathfrak{G}$. Pro octo pannis griseis, quolibet panno 4 $\mathfrak{G}$ empto a Soltwedelensi: summa 32 $\mathfrak{G}$. 6 $\mathfrak{G}$ pro vestitu structurarii. 6 $\mathfrak{G}$ pro vestitu pincernae.

Pro diversis notabilibus: 1362 $\mathfrak{G}$ 11 β 9 $\mathfrak{s}$.

48 $\mathfrak{G}$ 12 β pro ferramentis solutum Iohanni Graffen ad horologium sancti Nicolai. 334 $\mathfrak{G}$ soluta sunt Marco van Boesbeke et Iasparo van Krayennest auleorum factoribus pro 17½ ulnis auleorum, qualibet ulna 3½ marcis, et 115 ulnis auleorum, qualibet ulna 3 marcis comparata, ad usum tribunalis; reliquum est pro patronis solutum. 4 $\mathfrak{G}$ 12 β pro sumptu eorundem. 24 $\mathfrak{G}$ soluta Iohanni van der Ryth pro habitatione. 68 $\mathfrak{G}$ pro 2 bobus Paschalibus soluta Iohanni Gloden ad usum curiae structurae. 15 $\mathfrak{G}$ 10 β soluta sunt Wielhat Reyneken pro solda, que sibi restabat. 48 $\mathfrak{G}$ soluta domino Hinrico Withmer pro habitatione syndici Francisci Pyll, Pasche bedaget. 5 $\mathfrak{G}$ 15 β donata sunt cuidam poete (?). 13 $\mathfrak{G}$ 13 β pro liberis expensis Arnde ab Alevelde. 6 $\mathfrak{G}$ ad augmentum stipendii soluta Iohanni Ritzenberg secretario. 6 $\mathfrak{G}$ 4 β pro recessu Passowensi soluta Bastiano Germessen. 12 $\mathfrak{G}$ pro sumptu domini Iohannis Strubben, qui huc vocatus advenit. 26 $\mathfrak{G}$ 14 β 4 $\mathfrak{s}$ pro expensis principis Holsatie Friderici electi Hildensemensis soluta in diversorio apud Eggerdum Krantzium. 27 $\mathfrak{G}$ 16 β pro victualibus donatis principi eidem in diversorio. 72 $\mathfrak{G}$ pro 3 choris siliginis de pilserhuse accepit doctor Frantz Pfeill syndicus, 2 choros de hoc anno 52 et unum chorum de anno 53. 9 $\mathfrak{G}$ 13 β 8 $\mathfrak{s}$ pro sumptu duorum nobilium in diversorio Georgii ton Osten. 120 $\mathfrak{G}$ pro poculo argenteo deaurato, habente in pondere quinque marcas argenti, quolibet loth 2 marcis empto, soluta sunt domino Meynoni de Eytzen senatori et donatum est hoc poculum domino Fredericio duci Holsatiae electo episcopo Hildensemensi. 32 $\mathfrak{G}$ 11 β 9 $\mathfrak{s}$ pro expensis domini doctoris Iohannis Strubii in diversoriis factis, qui hic fuit in negociis senatus. 185 $\mathfrak{G}$ 12 β pro 297 urnis ex corio factis, qualibet urna 12½ β emptas. 165 $\mathfrak{G}$ pro 300 urnis

e corio factis, qualibet urna empta 11 β. 65 ₧ 18 β pro poculo deaurato, librante 55 loth 1½ quentin, Casparo Tobing capitaneo in Luneboch donato. 71 ₧ pro lignis donatis subditis nostris in Billenwerder ad aggerem restituendum.

Ad diversa: 593 ₧ 12 β 6 ḷ.

- 151 ₧ 17 β 9 ḷ soluta pro 3½ schippunt 1 lispunt 1 marckpunt cupri ad usum horologii in templo divi Nicolai conversi. 16 β cloacario pro purgatione camere, Pasche. 6 ₧ magistro Iohanni Ritzenberg, Pasche, pro augmento sui stipendii. 4 ₧ ex liberalitate donata Andreae Zuckenhusen, Pasche. 24 ₧ Lutkino dem bornmeister pro translatione horologii in turri sancti Nicolai locati. 6 ₧, Iohannis, magistro Iohanni Ritzenbergio in augmentum sui stipendii. 16 β cloacario purganti cameram, Iohannis. 30 ₧ pro sumptu
- 15 Hinrici van Welse et Iohannis Nortende sontium et supplicio affectorum. 3 ₧ 2 β pro duobus instrumentis appellationis soluta Ludolpho a Wolma. 3 ₧ 2 β pro libro contra Osiandrum describendo soluta Ioachim Baren. 16 ₧ soluta sunt domino Iohanni Wetken pro jactura sue scaphe, quam
- 20 circa altum pontem est passa. 16 β cloacario pro purganda camera, Michaelis. 4 ₧ ex liberalitate donata Andrea Suckenhusen, Michaelis. 28 ₧ pro diversis picturis soluta Iodoco Remhusen pictori. 2 ₧ 10 β domino Nicolao Stoeteroggen super aureis florenis de redditibus soluta. 16 β cloacario pro
- 25 purganda camera, Nativitatis. 6 ₧ magistro Iohanni Ritzenberge in augmentum stipendii, Nativitatis Christi. 16 ₧ pro victu Luderii Meygers scribae curiae structurae. 7 ₧ 12 β pro cupreo cacabo ad balneum in aedibus syndici. 10 ₧ 2 β soluta sunt carnifici pro sumptu quorundam captivorum,
- 30 quae superiore anno inscribi oportuit, sed propter conclusionem librorum inscribi nequiverunt. 3 ₧ 6 β famulis domesticis ad calceos. 3 ₧ 4 β pro accusatione octo facinorosorum soluta Liborio Hoppen. 1 ₧ 4 β eidem pro industria. Pro opere in persequendis debitoribus camerariae soluta eidem
- 35 8 ₧ 8 β. 9 ₧ 18 β 8 ḷ pro panno lineo ad oculos soluta uxori Dirici Reymers una cum bibalibus. 4 ₧ 1 β famulis equestribus ad Carnisprivium. 16 β famulis domesticis ad

Carnisprivium. 17 β custodi in Summo pro compulsatione campanae. 16 β depurgatori judicialis gladii. 1 $\mathfrak{R}$ 12 β pro excubiis apud pecuniam in senatu factis soluta Iohanni Scharthouwer et famulo pincernae. 24 $\mathfrak{R}$ 1 β 2 $\mathfrak{s}$ soluta sunt pincernae Iodoco Manigolt pro diversis per eundem expositis juxta ipsius computum. 25 $\mathfrak{R}$ 14 β 4 $\mathfrak{s}$ soluta lictori, qui aliquot fontes utriusque sexus fovit et virgis cesis in exilium detrusit. 4 $\mathfrak{R}$ testamentorum collectori domino Georgio van Holte. 1 $\mathfrak{R}$ pro pastura bovis masculi soluta Iohanni Hoyerman. 5 $\mathfrak{R}$ 17 β soluta Hyeronimo Bremer de fonte pro duabus aedibus. 71 $\mathfrak{R}$ 2 β conversa sunt ad piscinam, quae incepta fuit fieri extra portam lapideam non procul a patibulo, juxta computum domini Vincentii Mollers senatoris. 3 $\mathfrak{R}$ 12 β ad inficiendam navim tunnarum soluta Iohanni Fabrian. 18 β Frederico Hoyer in Mollen. 23 $\mathfrak{R}$ 12 β 9 $\mathfrak{s}$ pro ferrea cista ad usum theolonei empta a Francisco Freszen. 8 $\mathfrak{R}$ sigillatori domino Godtfrido Schroder.

Redditus super sortem foederis causa susceptam persolvendi: 16,844 $\mathfrak{R}$ 10 β .

Senatui in Mollen: 120 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae. Domino Casparo Schonecken: 60 $\mathfrak{R}$ soluta eidem in vim quitantiae per suum famulum. Domino Georgio Tobinck: 80 $\mathfrak{R}$ soluta haeredibus in vim quitantiae. Domino Gerekinio Pawel: 72 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae. Domino Georgio Tobinck: 80 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae; Georgius Schomaker recepit. Domino Georgio Tobinck: 120 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae; Corfmaker recepit. Francisco van Dassel: 104 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae; Nicolaus Korfmaker recepit. Senatui Buxtehudensi: 240 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae. Domino Gerekinio Pawel: 157 $\mathfrak{R}$ 10 β , soluta eidem in vim quitantiae. Ilseben Eickelmans: 57 $\mathfrak{R}$ 12 β soluta eidem per dominum Georgium van Holte. Francisco van Dassel: 40 $\mathfrak{R}$. Senatui Buxtehudensi: 80 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae. Domino Marco et Ioachimo Luschowen: 180 $\mathfrak{R}$ soluta magistro Ioachimo in vim quitantiae. Arnt Bullen vicarien tho Luneborch: 40 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae. Margrethen Schomakers: 24 $\mathfrak{R}$; Nicolaus Korfmaker recepit. Margrethen Schomakers: 24 $\mathfrak{R}$. Domino Nicolao

- Stoteroggen: 180 ₰; Domino Nicolao Stoteroggen: 80 ₰ soluta (eidem) in vim quitantiae. Domino Nicolao Stoteroggen: 96 ₰. Domino Hieronimo Gloien: 80 ₰ juxta quitantiam ipsius soluta eidem. Domino Hartwico Schomaker: 80 ₰.
- 5 Domino Gerekinio Pawel: 160 ₰. Capitulo in Raveslo (!): 68 ₰; Prior und convent sunte Michaelis in Luneborch: 155 ₰, soluta in vim quitantiae. Testamentariis Conradi Schluters: 40 ₰ soluta domino Nicolao Kerstens. Hinrico Moller in Havelberg: 60 ₰ soluta in vim quitantiae. Francisco a Dassel.
- 10 Cort Wachman: 62 ₰, receptum per Paulum Bar. Anthonio van Holle: 864 ₰ soluta eidem in vim quitantiae. Dominae Clare ducissae Luneburgensi de duabus literis sigillatis: 560 ₰ soluta in vim quitantiae ipius famulo. Dethlef vam Damme: 586 ₰ soluta eidem; posthoc vacabit. Dethlef vam Damme: *).
- 15 Anna uxor Dethlevi vam Damme: *). Breda Rantzouw: 240 ₰ soluta per dominum Albertum Hackeman et Iohannem Ritzenberch secretarium. Domino Iven Reventhlowen: 960 ₰ soluta per eosdem. Clawes van Alefelde: 288 ₰ soluta per eosdem; posthac vacabit. Syvert Rantzowen: 192 ₰; Annae relictæ Nicolai van der Wische: 288 ₰; Iurgen van Alefelde: 192 ₰; Cathrinen vam Damme: 144 ₰; Marco Selmers: 48 ₰; Beneficio calendarum in Kyl: 28 ₰ 16 β; Drude van Alevelde: 768 ₰; Anthonio Sehsteden: 288 ₰, soluta (in Kyll) per eosdem. Ioachim Rantzowen *): soluta anno praeterito in summa
- 25 capitali. Magdalene Pogwische *): soluta et redempta est summa capitalis anno superiore. Nicolao Rantzowen *): soluta est summa capitalis anno praeterito. Ottoni Sehsteden: 480 ₰; Nicolao van der Wisschen: 480 ₰; Margrethe Brockdorpes: 480 ₰; Domino Wulffgango Pogwischen, vide cedula
- 30 hanc: 720 ₰; Nobilibus in Bulcken: 48 ₰; Annae Rantzouw: 216 ₰; Margretæ Brockdorpes: 480 ₰; Henrico Rantzowen: 288 ₰; Henneke Rantzowen: 96 ₰; Annae van der Wissche: 28 ₰; Cathrinae relictæ Brede Marquardes: 192 ₰; Nicolao van der Wissche: 404 ₰ 16 β; Ottoni Sehsteden: 100 ₰ 16 β;
- 35 Ottoni van der Wissche: 148 ₰; Christiano Gryp: 24 ₰; Ber-

---

*) Vacat.

tram van Alevelde *): 480 ₧; Anthonio Sehsteden: 384 ₧;
 Philips van Alefelde: 288 ₧; Magdalene Pogwischen: 144 ₧;
 Cathrine van Damme: 192 ₧; Nicolao van Alefelde: 144 ₧;
 Helwich van Alefelde: 192 ₧; Wulff Rantzowen tho Witten-
 berg *): 384 ₧; Nicolao van der Wissche: 480 ₧; Ioachim ⁵
 Rantzowen: 240 ₧; Henneke Rantzowen: 240 ₧; Einwald
 Rantzowen thom Krummendyke: 336 ₧; Otten Sehsteden in
 Rendeszborg: 240 ₧; Nicolao van der Wissche: 96 ₧;
 Ioachimo Rantzouwen: 240 ₧, soluta per eosdem. Praeposito
 et conventui in Bornsholm (!): 400 ₧ domino Alberto Hacke- ¹⁰
 mane in vim quitantiae. Domino Christiano Gryp *): 192 ₧
 soluta per eosdem.

Ad turrim Novi Operis: 97 ₧ 8 β.

2 mal 40 ₧, dominus Meino ab Eitzen recepit. 17 ₧ 8 β pro
 lignis et materialibus diversis missis ad structuram Novi Operis. ¹⁵

Ad structuram arcis Ritzebuttel: 1141 ₧ 11 β 6 ½.
 704 ₧ 19 β 10 ½ expensa sunt ad structuram arcis Ritze-
 buttel per dominum Ioachimum Moller praefectum arcis
 juxta ipsius computum in cameraria asservatum. 436 ₧
 11 β 8 ½ conversa sunt ad eundem usum juxta librum ²⁰
 castrorum.

Ad castrum Ritzebuttel: 34 ₧ 10 β 6 ½.

34 ₧ 10 β 6 ½ expensa sunt ad custodiam arcis Ritzebuttel
 per dominum Ioachimum Moller senatorem et praefectum arcis.

Ad usum Tollenspiker: Nihil. ²⁵

Redditus in Eislingen: Nihil.

Ad castrum Bergerdorp: Nihil.

Ad structuram ibidem: Nihil.

Ad usum Glindesmoer: 311 ₧ 7 β 3 ½.

40 ₧ pro sumptu Luderu Krudup bombardistae et sex nau- ³⁰
 tarum ad custodiam domus ibidem 9 hebdomadis destina-
 torum soluta Iohanni Schiphouwer. 36 ₧ 12 β pro stipendio
 9 hebdomadarum eorundem. 234 ₧ 15 β 3 ½ conversa sunt
 ad custodiam et structuram arcis Morborch juxta librum
 castrorum. ³⁵

*) Vacat.

Pro pergameno et papiro: 58 ₧ 15 β.

18 ₧ 19 β pro 11 decadibus membranarum. 2 ₧ 14 β pro 2 risis papyri. 20 ₧ 2 β pro 13 decadibus membranarum, quamlibet decadem pro 34 β. 16 ₧ 4 β pro 12 risis papiri solutum Iohanni Virdach. 3 ₧ 10 β pro 2 risis papiri soluta Iohanni Schroder.

Ad usum Ossen- et Vinckenwerder: Nihil.

Solvenda in Billenwerder: 22 ₧ 8 β.

8 ₧ stipendium Clawes Mensen. 8 ₧ 8 β choralibus. 6 ₧
10 ad structuram ibidem juxta computum domini Laurentii Nigebur.

Ad usum Wolterp: 158 ₧ 10 β.

20 ₧ merces venatorum. 36 ₧ pro diversis venationibus. 4 ₧ 2 β pande und sele. 16 ₧ 6 β pro diversis profectionibus.
15 58 ₧ 2 β pro diversis expositis. 24 ₧ pro molari soluta dominis molarium.

Ad usum Hamme: 135 ₧ 14 β 6 ⷰ.

126 ₧ 10 β 6 ⷰ ad usum aggeris reparandi per dominos Ioachim Holthusen et Iohannem Wetken. 8 ₧ stipendium
20 prefecti. 1 ₧ 4 β pro vestitu ejusdem.

Ad usum Fulsbüttel: 5 ₧ 18 β 6 ⷰ.

5 ₧ 18 β 6 ⷰ pro victualibus expositis de curia structuræ ad usum fabrorum.

Ad cistas furiosorum: 25 ₧ 12 β pro sumptu
25 duorum furiosorum soluta praefectis gazophilatii.

Histrionibus: 7 ₧ 17 β 3 ⷰ per dominos theolonarios exposita diversis principum tabellariis.

Ad bombardas: 514 ₧ 10 ⷰ.

88 ₧ 4 β 10 ⷰ pro diversis ferramentis ad usum domus
30 bombardarum et fusoris Iohannis Altena soluta fabro grosso Iohanni Graven. 425 ₧ 16 β expensa sunt ad structuram domus bombardarum et pro varia mercede ad usum ejusdem domus juxta computum domini Luderi Schulten.

Ad usum librae: 91 ₧ 13 β.

35 7 ₧ 13 β ad usum librae pro ferramentis soluta Ciriaco Sengestaken. 84 ₧ soluta sunt Ludero Prallen pro stipendio.

Ad usum cranonis: 152 ₧ 2 β.

4 mal 6 ℥ 14 β Arndt Slyman. 4 mal 6 ℥ 14 β Lutke Remstede. 2 mal 48 ℥ Conrado Roleves gubernatori cranonis (pro stipendio). 2 ℥ 10 β pro ferramentis soluta Ciriaco Sengestaken.

Pro cerevisia aliena: 24 ℥ pro duobus vasis cerevisiae Embeccensis propinatis principi.

Pro cera: 21 ℥ pro cera ad sigillandum.

Pro gyt et amigdalīs: 70 ℥ .

Pro speciebus dominorum: 139 ℥ 16 β 6 ℥ per dominos Luderum Schulten et Albertum Hackeman. 10

Pro speciebus et confectionibus: 297 ℥ 4 β .
138 ℥ 16 β in profesto Petri. 93 ℥ 8 β in festo Thomae.
47 ℥ 8 β in vigilia Martini et Circumcisionis et aliis festis donata fautoribus apothecae in clareto, ypocras et confectionibus. 17 ℥ 12 β pro cincibere, muscato et aliis confectionibus ad refectionem senatus in curia congregati. 15

Ad usum domus nostrae in Lubeck: 36 ℥ 16 β expensa sunt ad structuram domus nostrae in Lubeca juxta computum Matthiae Hermenszborch.

Ad usum tunnarum super Albim: 213 ℥ 14 β . 20
21 ℥ 11 β 2 ℥ de beiden tonnenschepe to bragen juxta computum Ernesti Pot. 37 ℥ 6 β pro stipendio 19 nautarum et Hinrici Dudersen ad sublevandas tunnas expeditorum juxta ipsius computum. 25 ℥ 7 β Hinrico Dudersen pro sublevandis tonnīs. 31 ℥ 6 β pro ferramentis ad refectionem tunnarum soluta Borchardo Zellen fabro grosso. 93 ℥ 7 β 10 ℥ pro ferramentis ad usum tunnarum marinarum soluta Iohanni Graffen fabro grosso. 4 ℥ 16 β ad recuperandas duas amissas tunnas. 25

E bonis in Tradenou: 20 ℥ 16 β soluta vicariis sancti Petri per dominum Iohannem de Sprekelsen. 30

Ad expeditionem propter adductionem boum et frumentorum: 2268 ℥ 5 β 11 ℥ .

60 ℥ 9 β 4 ℥ soluta Hinrico Dudersen, qui 5 septimanis cum certis naucleris in Albi inservivit juxta suum computum. 25
10 ℥ 11 β pro inversione frumenti pro 403 choris, Pasche.
71 ℥ pro sumptu 11 nautarum in 9 septimanas ad eundem

- usum inservit(as) Hinrico Dudersen. 128 ℥ 13 β pro primae vicis expeditione Frederici vam Holte, expediti ad prohibendam avectionem frumentorum circa Pascha (Apr. 17). 255 ℥ 19 β 8 ℥ pro stipendio Frederici vam Holte et 30 nautarum, quorum
- 5 quidam ad unum, quidam ad duos menses servierunt, expediti ad tuendum jus et privilegia senatus contra ducem Harburgensem. 86 ℥ 16 β 8 ℥ pro stipendio Hans Hugem et viginti duarum nautarum, qui ad unum mensem in eodem negotio inservierunt. 111 ℥ 19 β 8 ℥ pro stipendio et sumptu
- 10 Georgii Tammen cum viginti tribus nautis, (qui) ad integrum mensem in Albi in eodem negotio inservierunt. 266 ℥ pro sumptu Ernesti Pot facto, cum locarentur tonne et ne frumentum ab Albi deveheretur, emisso(!). 91 ℥ 5 β pro stipendio Ioachim Beken et 12 nautarum emissorum ad tuendum
- 15 jus et privilegia contra dominum Ottonem ducem in Harborch, ibidem partim ad 14 septimanas detentorum. 1 ℥ Hinrico Dudersen misso ad navem tonnarum. 6 ℥ 12 β conversa ad custodiendam navim Hinrici Dudersen. 25 ℥ 18 β pro sumptu Ernesti Puth et quorundum nautarum expeditorum ad prohibendum conatus Thomae Luchtemakers. 8 ℥ ad computum accepit Hinricus Dudersen conversa ad prohibitionem frumenti avectionis. 4 ℥ 16 β soluta Dirico Uthman pro mercede schaphe missae cum victualibus ad navim tunnarum. 18 β tribus nautis ad bibalia, qui subvexerunt fru-
- 20 menta. 1 ℥ 19 β Hinrico Zerninghusen pro stipendio. 62 ℥ 16 β soluta sunt Dirico Uthman pro schapha illi per ducem Ottonem in Harborch adempta. 164 ℥ 16 β pro stipendio triginta nautarum cum Ernesto Puth expeditorum cum majori tunnarum navi ad prohibendum conatus Thomae
- 25 Luchtemakers. 436 ℥ 13 β 8 ℥ pro victualibus suppeditatis majori tunnarum ad expeditionem prohibitionis frumentorum impediendae(!) juxta computum structurarii. 85 ℥ 3 β 8 ℥ pro victualibus expositis de curia structurae ad expediendum navigium, cujus praefectus et navarcha fuit
- 30 Hinricus Dudersen. 166 ℥ 16 β pro victualibus de curia structurae expositis ad expediendam parvam navim tunnarum, cujus navarchus fuit Fredericus vam Holte. 274 ℥ 17 β 7 ℥

pro victualibus de curia structuræ expositis ad expeditionem duorum everorum, quorum præfecti fuerunt Iohannes Hüge et Georgius Tamme, contra conatus principis Otthonis in Harboreh. 37 ₧ 5 β 2 ⷰ pro victualibus ad eundem usum expositis ad expediendum everum, cuius præfectus fuit Ioachim Beke, ad prohibendam circumvectionem Albis Australis. 8 ₧ 10 β juxta computum dominorum thelonii.

Damnum passum: 239 ₧ 18 β.

136 ₧ 14 β detraxerunt cives hoc anno de contributionibus juxta librum singularem. 48 ₧ pro sumptu et bibalibus in cameraria factis et expositis, quæ non inscribuntur. 55 ₧ 4 β defecerunt in pecunia summae capitalis et reddituum in Kylone nobilibus Holsatiae soluta, quæ recipietur de contributione hujus anni.

Ad perfectionem fossatarum et fortaliciorum: 884 ₧ 14 β 9 ⷰ.

3 ₧ 4 β 10 ⷰ pro ferramentis ad usum blockhuses soluta Ciriaco Sengestaken. 2 ₧ 16 β 6 ⷰ pro ferramentis ad vallum ante portam lapideam. 1 ₧ 9 β ante milrender. 1 ₧ 18 β 2 ⷰ. 8 ₧ 15 β pro funibus ad usum der ramen in palude soluta Iohanni Smidt funifici. 160 ₧ conversa sunt per dominum Albertum Hackeman senatorem de pecunia camerariae ad usum valli in palude in chono horti Pauli Baren. 582 ₧ 18 β 6 ⷰ conversa sunt ad vallum in palude, vulgariter dicta de klevelappen, per dominum Meynonem de Eytzen juxta ipsius computum. 123 ₧ 12 β 9 ⷰ conversa sunt ad vallum prope Alstriam et portam leprosorum juxta computum domini Vincentii Mollers senatoris.

Ad fundum fluminis restaurandum: 108 ₧ 15 β 5 ⷰ. 20 ₧ 17 β 7 ⷰ conversa ad domum, in qua habitabit inspector restorationis alvei, juxta computum structurarii. 87 ₧ 17 β 10 ⷰ pro diversis lignis et aliis materialibus ad usum depes juxta computum structurarii.

Pro censu redempto in causa religionis: 32,000 ₧. 9600 ₧ soluta sunt et redempta hoc anno Dethlevo van deme Damme, quorum 8000 marcae domino Ivoni Reventh-louwen et 4000 marcae solutæ sunt eidem Dethlevo van dem

Damme, et sunt literae sigillatae receptae ab eodem. 8000 ₧ summae capitalis solutae et redemptae(!) sunt Bartramo van Alefelde per dominum Albertum Hackeman senatorem et Iohannem Ritzenberch secretarium; literae sigillatae ab eodem
 5 receptae sunt traditae civibus. 6400 ₧ solutae sunt et redemptae Wulffgango Rantzouwen habitanti in Wittenberg et literae sigillatae ab eodem receptae traditae sunt civibus deputatis. 4800 ₧ redempta et soluta sunt Bartramo et Georgio van Alefelde fratribus nomine Nicolai van Alefelde.
 10 patris ipsorum defuncti, et literae sigillatae receptae ab iisdem traditae sunt juratis ecclesiarum quatuor parochialium. 3200 ₧ soluta et redempta sunt domino Christiano Gryp protoconsuli Kilonensi et literae sigillatae receptae sunt ab eodem et traditae juratis parochiarum.

15 Exposita in generali: 11 ₧ 1 β.

6 ₧ pro 6000 clavis Nicolao Engelken tho dem wantramen. 4 ₧ pro certis edificiis exstructis per Iohannem Kolckman et in turri barsimagistri relictas. 7 β Wilkino Fischer, qui portas custodivit. 4 β soluta sunt et pro alio custode.

20 Ad expeditionem contra piratas: 4581 ₧ 18 β 10 ⷰ. 4581 ₧ 18 β 10 ⷰ expensa sunt ad expeditionem quatuor navium, quarum navarchi fuerunt Fredericus Holck, Meyneke Bremer, Hans Lange et Ortgysz Webur fuerunt(!), et quilibet circiter 45 nautas vexit stipendiarios, militantes sex hebdomadis
 25 ad persecutionem Thomae Luchtemakers et aliorum piratarum in mari versantium ad navigationem civium nostrorum et comunionem tuendam.

Pro frumento adempto: 18 ₧ 15 β 6 ⷰ.

10 ₧ 4½ β Iohanni Boeleken frumentorum inversori pro 409
 30 choris. 8 ₧ 11 β pro victualibus expositis de curia structurae ad supportanda frumenta.

Redditus ad usum novi fossati: (430 ₧ 8 β.)

Pasce: 118 ₧ 8 β.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₧ soluta eidem per filium. Horistis
 35 capellae in char: 16 ₧ soluta Iohanni Vaet nomine eorundem. Magistro Henrico Schulten: 60 ₧, receptum per Petrum Pomeranick in vim quitanciae. Horistis iisdem

in schar: 2 ₧ 8 β soluta Iohanni Vaget nomine eorundem. Michaelis: 312 ₧.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₧; Hermannus filius recepit. Domino Alberto Westeden: 32 ₧ soluta domino Hermanno Schelen. Domino Ioanni Hugem: 40 ₧ soluta Hinrico Klan. 5 Monasterio in Hervestehude: 120 ₧ soluta scribae Severino Kerstens. Domino Hinrico Ritzert: 60 ₧ soluta domino Ludero Schulten. Eidem: 20 ₧ soluta domino Ludero Schulten.

In causa religionis verae conservandae: 33,437 ₧ 10 8 β 6 ⷰ.

42 ₧ 12½ β Gerardo Honrich capitaneo pro stipendio de termino Pasche. 27 ₧ soluta Iacobo Hintzsch de quartali Paschali et ultimo stipendio. 31 ₧ pro stipendio Iohannis Mollers soluta eidem in termino Paschali. 133 ₧ 11 β pro sumptu domini Dithmari Kolen prothoconsulis, Laurentii Nygeburs senatoris et magistri Martini Goebels secretarii in Lubecam in negotio religionis ad tractatum cum domino Wolravo comite Mansfeldensi, postulante confederationem contra imperatorem. 27 ₧ Ioachimo Utermarcke de termino 20 Pasche. 268 ₧ 8 ⷰ pro sumptu facto in Lubec per dominum Dithmarum Koel, Georgium Vilter et magistrum Nicolaum Voegeler ad tractandum cum legatis ducum Mauriti et Iohannis Alberti Magnopolensis. 4 ₧ 4 β 6 ⷰ pro tannis cerevisiae donatis Christiano Gryp. 1 ₧ 1 β 26 Frederico Hoyer misso exploratum. 3 ₧ 8 β Swedero Melstede ad explorandum misso. 27 ₧ Ioachimo Utermarcke de termino Iohannis persoluto. 2 ₧ 1 β 10 ⷰ pro sumptu magistri Iohannis Schroder in Harborch et castra missi. 19 β cuidam cursori a Kersten Grip huc misso. 2 ₧ Simoni 30 Sturman ad Ioachim Rantzow misso. 2 ₧ 2 β cuidam cursori in Hildensem. 78 ₧ 5 β pro sumptu domini Alberti Hackemans senatoris et Iohannis Ritzenberges secretarii Kilonem versus ad redimendam summam capitalem et redditus solvendum nobilibus missorum. 87 ₧ 14 β pro sumptu 30 famulorum equestrium eodem pecuniam deducientium. 46 ₧ 6 β pro stipendio 30 peditum, qui deduxerunt eandem pe-

- cuniam in Kilonem. 37 ℥ 12 p donata domino Christiano Gryp consuli Kilonensi pro praestito obsequio in eodem negotio. 43 ℥ 4 p pro sumptu magistri Martini Goebels secretarii missi in Groningen ad amovendam summam capitalem, qua uti volebamus ad solvendum aes alienum nobilibus quibusdam in Holsatia religionis caussa susceptum. 7 ℥ 11 p pro sumptu Svederi Melsteden missi in Harborch ad compositionem caussae inter comitem Mansfeldensem et civitatem Buxtehudensem. 5 ℥ 9 p Wilkino Fischer in
 10 Lubecam et Kylonem in causa pecuniae.

- Sciendum, quod spectabilis senatus proxime ante obsidionem civitatis Magdeburgensis ad instantissimam postulationem senatus Magdeburgensis per legatos aliquocies factam eidem senatui ad subsidium promisit quinque milia dalerorum,
 15 quo adversus vim persecutorum in constanti confessione evangelii et possessione avitae libertatis cum salute et commodo totius Saxoniae persisterent, quemadmodum etiam cum magna laude fortissime fecerunt, Deo ipsorum fidem et animi fortitudinem adjuvante. Itaque de eadem summa superioribus
 20 annis ultra dimidium exoluta hoc anno iisdem Magdeburgensibus soluta sunt per Palmum Deneken civem nostrum in summa: 4279 ℥ .

- Notandum, quod soluta obsidione cum Magdeburgenses penuria aeris ad exolvendum stipendium debitum militibus
 25 et ad complenda pacta conditionum pacis premerentur, senatus et cives haereditarii hujus civitatis ad instantiam Magdeburgensium commiseratione ipsorum fortunae ac vicis et recordatione ipsorum fortitudinis et quantopere cum bono publico obsidionem pertulissent, christiano ad-
 30 fectu moti, ex officio charitatis invicem dimidium florenum de centenario quolibet decreverunt, quae contribueretur. Itaque senatus cum iisdem Magdeburgensibus pepigit, ut decem millia marcarum Lubecensium ipsis partim donarentur, partim mutuo darentur, ita ut quinque millia marcarum
 35 Lubecensium post certos annos reddantur, juxta literas sigillatas nobis super ea conventionione datas; soluta sunt illis igitur hoc anno de superscripta contributione summatim: 8000 ℥ .

Sciendum, quod hoc anno, cum soluta obsidione civitatis
 Magdeburgensis principes quidam Germaniae, videlicet domi-
 nus Mauritius dux et intrusus elector Saxoniae, dominus
 Wilhelmus landtgravius Hessiae et dominus Iohannes Al-
 bertus dux Megapolitanus, ad recuperandam libertatem eccle-
 siarum verbo Dei illustratarum adversus corruptelas Inter-
 imisticas et patriae ex oppressione et persecutione praesente
 atque imminente et ad liberandos principes captivos inter
 se et cum domino Hinrico rege Francorum foedus iniissent
 atque huc dominum Volradum comitem Mansfeldensem una
 cum magistro Alexandro Spies noviter ex officio secretariatus,
 quod apud nos gesserat, dimisso cum mandatis ac literis ad
 sollicitandam et commonendam Saxoniam ac praecipue
 maritimas civitates misissent, qui nihil tam aperte quam
 per insidias ad conata perficienda adhibitis pollicitationibus
 ingentibus intentatum reliquit et civitates vicinas Lubecam
 et Luneburgum contra recessum et conventionem Lu-
 becae initam praeterque omnem spem vaferime in suas
 partes pertraxit et huic civitati collectis copiis incendium
 circumjacentium hortorum et devastationem subditorum et
 in Gallia omnium ibidem navium et mercium existentium
 jacturam una cum navigationis et commertiorum sublacione
 comminaretur, cum alioqui huic civitati praeter meritum
 infestus esset et res ad conjunctarum urbium necessitudinis
 et concordiae dissolutionem spectaret, senatus urgentibus civi-
 bus iis, quae de religione proponebantur, fidem adhibens et e
 duobus malis minus malum eligens et ad avertenda praesentia
 civitatis incommoda missis Lubecam legatis et re undequa-
 que deliberata ad ponderata tandem consenserunt, ut comme-
 moratis principibus quinquaginta millia florenorum et dicto
 comiti centum angelotti contribuerentur, juxta literas sigillatas
 utrimque datas et apud senatum conservatas, cujus summae
 rata nostra e contributione civium de quolibet centenario
 dimidio floreno expenso fuit, quae partim Lubecae, partim
 hic soluta est, fuit summam: 20,113. ₰ 6 β.

167 ₰ consumpta sunt per dominos Vincentium Moller,
 Franciscum Pffilen syndicum et doctorem Gerardum Nygebur

et Nicolaum Voegeler secretarium missos ad conventum Lubecae celebratum inter civitatis in causza postulatorum domini Volravi comitis de Mansfeldt nomine commemoratorum principum *).

Summa totius libri expositorum: 117,204 ₧ 18 β 6 ₤.

1553.

RECEPTA.

12 Anno Domini 1553 domini Vincentius Moller et Meino de Eytzen, hujus civitatis camerarii, receperunt infrascripta.

Summa omnium reddituum intra et extra civitatem: 2563 ₧ 12 β 5 ₤.

Primo redditus et hura:

15 In parochia divi Petri: 247 ₧.

4 ₧ 16 β Geszche Meigers. 3 ₧ 12 β Antonius Elers. 64 ₧ Iacob Sillem. 20 ₧ Iohannes Schroder. Magister Iohannes Schroder: nihil. Peter Sprengpiel: nihil. 32 ₧ Otto Kock. 3 ₧ Otto Broderman. 8 ₧ dominus Hinricus Rademacker. 20 24 ₧ Iohannes Wullesleger. De domo librae: nihil. 3 ₧ 4 β Ioachimus Froeboese. 4 ₧ 16 β Ludolphus Parlensticker. 16 ₧ Barteldt Ordell. 7 ₧ 4 β Hinricus Broeckhovet. 5 ₧ 12 β Peter Wolders. 4 ₧ 16 β Hansz Schutteloff. 8 ₧ Iohannes Klindt. 4 ₧ 16 β Hinrich Meier. 20 ₧ 16 β Iohannes Hundt. 9 ₧ 12 β Tymme Prunsz. 2 ₧ 16 β Iohannes Buckesberch.

De bodis apud forum piscium: 326 ₧ 8 β.

40 ₧ Iohannes Bolte. 36 ₧ Hermannus Wringer. 40 ₧ Peter Wilshusen. 36 ₧ Diderick Ritzker. 36 ₧ Servatius

*) Summa secundae partis libri expositorum: 100,073 ₧ 7 β.

Snoek. 48 ₧ Nicolaus Kranberch. 12 ₧ Gerardusz Luetkens.
 8 ₧ Iohannes Boese. 8 ₧ Bernardus Luteman. 8 ₧ Andreas
 Troke. 8 ₧ Iohannes Trumpe. 8 ₧ Iohannes van Koverden.
 2 ₧ 8 ρ Hinricus Pravest. 8 ₧ Ludolphus van Bomhen (!).
 8 ₧ Hermannus Dieckman. 2 ₧ Iasper Berendes.

In parochia sancti Nicolai: 310 ₧ 6 ρ 8 ⷰ.

27 ₧ 4 ρ Eggerdt Boeckelman. 8 ρ Ioachimus Beckendorp.
 16 ρ Iohannes Bolinges erve. 1 ₧ 12 ρ vicarii in Summo.
 16 ρ Meineke Staekeman. 5 ₧ 12 ρ Paulus Buek. 11 ₧ 4 ρ
 Iohannes Kruse. 14 ₧ 8 ρ Arendt van Hagen. 6 ₧ Baltzar
 Meinsen. 3 ₧ Hansz Fabrian. 16 ₧ Hansz Hageman.
 160 ₧ Ioachim Timme. 53 ₧ 6 ρ 8 ⷰ Iasper Holtman.
 Hermannus Golian: nihil. 2 ₧ 8 ρ Hansz Schilhorn.

De domibus apud forum humuli: 220 ₧.

24 ₧ Cordt Tideman. 24 ₧ Hans Levesow. 8 ₧ Andreas
 Trumpe. 16 ₧ die hoppenmeter. 24 ₧ Ioachim Wiggers.
 Diderick Reiners: nihil. 8 ₧ Matheus Magnus. 40 ₧ Cordt
 Bremer. 24 ₧ Petrus Morinck. 8 ₧ Asmus Kock. 8 ₧
 Diderick Moller. 24 ₧ Hermen Poppe. 12 ₧ Michael Kroen.

In parochia sanctae Catherinae: 458 ₧ 8 ρ.

24 ₧ Hansz van Holte. 120 ₧ Tonnies Koldhoff. 1 ₧ 12 ρ
 Hansz Küster. 20 ₧ dominus Georgius Vilter. 16 ρ Hermen
 Koeler. 40 ₧ Wilhelm van Quelle. 16 ρ de commodo pri-
 vato Ulenkar; Peter Luder possidet. 100 ₧ Hinrich Snock.
 80 ₧ Heine Sander. 3 ₧ 4 ρ Henningk Winkelman. 8 ₧
 Helmeke Wittenborch. 12 ₧ Catherinen Moringes. 48 ₧
 Berendt van Benthem.

Van den ramen: 339 ₧.

In parochia sancti Iacobi: 214 ₧ 8 ρ.

16 ρ vicarii sancti Petri. 16 ρ Hermen Boetker. 4 ₧ Anneke
 Kussenstoppers. 16 ρ Cordt Potesche. 14 ₧ Hans Poggensehe.
 24 ₧ Hans Poggensehe. 2 ₧ Barbara Jacobsen. 16 ρ Carsten
 Moersz. 16 ρ Hinrich Winkelstede. 4 ₧ Godke Borstelman.
 16 ρ Luedke Stormer. 2 ₧ 8 ρ Hansz Wischman. 5 ₧ Hinrich
 Buek. 2 ₧ vadum in Gowerck. 1 ₧ 8 ρ Iurgen Lutke. 2 ₧ 8 ρ
 Reineke Schadelandt. 8 ₧ Hans Ulriches. 11 ₧ 4 ρ Luetke
 Landesberch. 5 ₧ 4 ρ Barteldt Wittekop. 80 ₧ Berendt

vam Wolde. 8 ℥ Hinrich Frame. 4 ℥ Clawesz Swert. 8 ℥ Alberdt Kron. 4 ℥ Barteldt Vosz. 20 ℥ Diderich Timmerman.

De testamento Simonis de Utrecht ad bardesas:
5 16 ℥.

A Lubicensibus ad usum fossati: 120 ℥.

Testamentum magistri Ioachimi Langwedels:
48 ℥ per magistrum Urbanum soluta.

Testamentum magistri Iohannis Reineken: 8 ℥
10 soluta per dominum Iohannem van Sprekelsen.

A Groningensibus: 256 ℥ 1 β 9 ⷰ.

De hortis: 17 ℥ 2 β.

De hura super kajen: Nihil.

De Hamme: 295 ℥ 5 β 10 ⷰ per dominos Ioachimum
15 Holthusen et Ieronimum Bissenbeken.

32 ℥ 11 β 10 ⷰ tributum. 19 ℥ 10 β hoffhure. 240 ℥ 4 β
graslandt. 3 ℥ pro excessibus.

De Horne: 13 ℥ 2 β 6 ⷰ per dominos Ioachimum
Holthusen et Ieronimum Bissenbeke.

20 5 ℥ 15 β schat und hoffhure. 2 ℥ 11 β 6 ⷰ pro excessibus.
4 ℥ 16 β pro pastura.

De Vermersen: 4 ℥ 16 β.

De Billenwerder: 289 ℥ 15 β.

223 ℥ 15 β schat und tegeden. 13 ℥ tegethaver. 21 ℥ accize.
25 32 ℥ de excessibus.

De Ossenwerder: 101 ℥ 10 β per dominos Laurentium
Nygebur et Garlevum Langebeken.

67 ℥ 4 β schat und tegeden. 12 ℥ pro excessibus. 22 ℥ 6 β
de acciza.

30 De Finckenwerder: 16 ℥.

De pascuis et Uthschlach: 19 ℥ 4 β.

De lignis, cupro, plumbo et diversis aliis venditis de curia structurae: 26 ℥ 8 β 3 ⷰ.

19 ℥ 10 β pro 10 tergoribus bovinis. 1 ℥ 11 β 7 ⷰ pro 9 latten.
35 1 ℥ 16 β pro 2 eken delen. 1 ℥ 3 β vor 3 stücke remen.
1 ℥ vor 2 rade. 1 ℥ 1 β vor 1 eken post. 4 β vor 1 ende
holtes. 2 β 8 ⷰ vor 16 kleine halve mane.

De Woltorp et Hanstorp: 189 ₧ 3 β.

45 ₧ 6 β hure und schatt. 24 ₧ de domo ibidem. 12 ₧ de molendino. 5 ₧ 10 β de hura siliginis. 2 ₧ 10 β weidegelt. 21 ₧ 11 β de excessibus. 7 ₧ 4 β Vilters wisch. 11 ₧ 15 β 6 ⅓ de terra vacua. 39 ₧ 6 β 6 ⅓ polholt. 20 ₧ a dominis 5 molendinorum.

De piscinis in Woltorp et Hanstorp: 7 ₧ 4 β.

De Ripenborch: Nihil.

De lignis perforatis: 38 ₧ 16 β.

27 ₧ 15 β pro 39 pumpen. 4 ₧ 18 β pro 6 barholter. 1 ₧ 10 5 β pro 2 poste to barende. 1 ₧ 14 β vor 1 eken barholt. 3 ₧ 4 β vor 3 wyken (?) pumpen to barende.

De wercktollen: 4534 ₧ 5 β 3 ⅓ praesentarunt domini Godtfridus Schroder et Gerdt Nigebur.

De tunnengelde: 174 ₧ 10 β, per eosdem dominos 15 theolonii praesentatum camerariae.

De excessibus collectos (!) per dominos theolonei: 50 ₧ per dominos Godtfridum et Ioachimum Holt-husen.

De schlusegelde ante milrendare: 6 ₧ 6 β. 20

De antiqua palude: 20 ₧ 9 β 6 ⅓.

De nova et ultra pontem: 53 ₧ 8 β.

De fossato et ponte: Nihil.

De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.

De foro humuli: 48 ₧ 14 β (per Hinricum Heitkamp 25 hoppenmeter).

De kranone et cellario: 893 ₧ 14 β.

507 ₧ 12 β acceptum e pixide.

De libra: 687 ₧ 6 β 3 ⅓ (a pixide).

De acciza: 3911 ₧ 2 β per dominos Nicolaum van der 30 Hoyer et Iurgen Vilter.

1768 ₧ per eosdem dominos praesentatum diebus sabbatis structurario.

De excessibus: 515 ₧ 12 β per dominos Nicolaum 35 van der Hoyer et Georgium Vilter praesentatum.

De apotheca: 300 ₧ 16 β receptum per magistrum Iohannem Papam apothecarium.

De advocacia: 126 ℥ 19 β per dominos Hermannum Schelen et Iohannem Wetken.

De vinis: Nihil.

De lateribus quadratis: Nihil.

o De concavis et scheverstein: Nihil.

De domibus laterum: 172 ℥ 14 β 11 ⚄ pro rata nostra dimidii lucri accepta a Ioachimo Vageth latrifice.

De cemento vendito extra civitatem: 25 ℥ 9 β 11 ⚄.

De lapidibus sectis: Nihil.

10 De civilitate: 682 ℥ 10 β.

682 ℥ 10 β e pixide civium factorum duobus (!) vicibus sumpta

De relictis moriencium: 2611 ℥ 6 β.

856 ℥ 2 β in praesenti pecunia per dominos Georgium van Holte et Nicolaum van der Hoyer receptum. 1089 ℥ receptum

15 de haereditate uxoris Martini Arendes, quae non habuit haereditem. 666 ℥ 4 β receptum de aliorum mortuorum relictis in literis sigillatis.

De redditibus venditis: Nihil.

De navibus venditis: 320 ℥.

30 320 ℥ vendita est minor navis tunnarum.

De bonis molendinariis: Nihil.

De pannicidis: 89 ℥ 12 β.

De carnificibus: 76 ℥.

De bodis et domo fertorum: 16 ℥.

25 De portenhure: 10 ℥ 4 β.

De sutoribus et domo supra aggerem: 8 ℥.

De piscatoribus trochure: 40 ℥.

De pelliceatoribus: 1 ℥ 12 β.

De albicoriariis: 1 ℥ 12 β.

30 De penesticis aucarum: 2 ℥ 8 β.

De loco dealbandi: 16 ℥.

De nova domo pannorum: 1 ℥ 12 β.

De pistoribus: 7 ℥.

De scamnis apud forum piscium et humuli: 35 22 ℥ 4 β.

De nova platea: 80 ℥.

De hortis in raboysa: Nihil.

De domo fusoris bombardarum: 24 ₰.

De legato magistri Iohannis Kloth ad vias et semitas: 22 ₰.

6 ₰ Iasper van Emersen. 16 ₰ Ioachim Westphale.

De equis venditis: Vide infra.

De hereditatibus venditis: 720 ₰.

360 ₰ recepta sunt de area vel spacio prope haereditatem Laurentii Plumben et domus senatus ante milrendor vendita Martino Boytyn. 360 ₰ pro haereditate vendita ad vitam Elenae Frantzen in Dithmaria et filii ipsius, quam haereditatem inhabitavit quondam Elizabeth van dem Mehre, tali conditione, quod post utriusque obitum solventur camerariae adhuc 50 marcae.

De domo nostra in Lubeca: 25 ₰ 12 β de boda domus in Lubeca et de cellario.

De bodis carnificum: Nihil.

De theolonio in Eislingen: Nihil *).

De morgensprake: 60 ₰ 11 β 9 ⷰ.

13 ₰ 7 β de vitriariis per dominos Hinricum Hesterberch et Nicolaum ab Hoyer. 4 ₰ 14 β 7 ⷰ de piscatoribus per dominos Hinricum Hesterberg et Laurentium Nygebur. 2 ₰ 1 β 2 ⷰ de fabris ferrareis per dominos Laurentium Niegebur und Ioachim Holthusen. 22 ₰ per dominos Vincentium Moller et Nicolaum ab Hoyer de doliatoribus. 2 ₰ 8 β de sartoribus per dominos Vincentium Moller et Meynonem ab Eytzen. 2 ₰ 8 β de sutoribus per dominos Vincentium Moller et Ieronimum Bissenbeken. 13 ₰ 13 β de pistoriis per dominos Laurentium Nygebur et Nicolaum van der Hoyer.

De theolonio comitum de Schowenborch ad usum sumptuum factorum in prohibitionem transvectionis mercium in Albi Australi: Nihil.

De pecunia super censum: 7724 ₰ 15 β.

120 ₰ tanquam accepta sunt a Gesken Mollers, quae habuit in haereditate Iaspari Meygers, sita apud montem boarium, quae a cameraria empta et ad ampliandum forum destructa

*) Summa primae partis libri receptorum: 19,880 ₰ 17 β 10 ⷰ.

est, et solventur eidem quotannis 4 ℥ 16 β , Michaelis. 110 ℥ 5 β tamquam accepta sunt a vicariis in Summo ad eundem suprascriptum usum, et solventur iisdem quotannis 7 ℥ reddituum. 94 ℥ 10 β tamquam accepta sunt a vicariis sanctae
 5 Catherinae ad eundem usum, et solventur iisdem 6 ℥ reddituum. 800 ℥ super censum recepta sunt a domino Ivone Reventlouwē equite aurato, quibus 800 ℥ ad ipsius domini Ivonis instantiam soluta et redempta sunt Bernardo Froddesen civi Rendeszborgensi juxta librum expositorum. 6600 ℥ in
 10 4000 aureis Rhenensibus, quolibet aureo pro 33 β computato et exposito, recepimus ab Henningo Brande cive Hildensemensi, de quibus eidem annuatim pendentur redditus juxta literas sigillatas in termino Pasche. 320 ℥ in ducentis Ioachimicis accepta sunt a Daniele Dachtnisse canonico Hildensemensi, juxta literas sigillatas.

De pecunia pro censu redempto: 320 ℥ .

320 ℥ redemit Wulffgangus Moederick, quae a dominis decimi denarii nobis anno superiore erant assignata.

De theolonio domini Holsaciae: 200 ℥ 15 β .

20 200 ℥ 15 β receptum de theolonio comitum de Schouwenborch pro rata nostra.

De collecta parochiae sancti Petri: 2377 ℥ 11 β per dominos Georgium van Holte et Nicolaum ab Hove.

De collecta parochiae sancti Nicolai: 2933 ℥
 25 10 β per dominos Godefridum Schroder et Ioachimum Holtusen.

De collecta parochiae sanctae Catharinae: 2302 ℥ per domin(os) Georgium Vilter et Gerlevum Langenkē.

De collecta parochiae sancti Iacobi: 1213 ℥ 17 β
 30 per dominos Hyeronimum Bissenbeken et Luderum Schulten.

De collecta clericorum: 1053 ℥ .

643 ℥ 4 β ad computum accepimus per dominum Nicolaum Hartiges. 369 ℥ praesentavit idem dominus Nicolaus Hertiges. Adhuc 40 ℥ de restantia.

35 De introitu officiorum: 64 ℥ 1 β .

Pannicidae: je 7 ℥ 7 β Dirick Rademyn, Albertus Stockeman. Carnifices:

Pistores: je 1 ⌘ 12 β Hans Durkop, Hans Guszewolt, Thomas Behne.

Institores: je 4 ⌘ 4 β Pael Bunge, Clawes Kellinghusen.

Doliatores: je 2 ⌘ 2 β Hinrich van Elven, Marten Poytin, Clawes Reth. 5

Sartores: je 2 ⌘ 2 β Wilken Klee, Clawes Lutter, Laurentz Schroder, Clawes Grasman.

Stubanarii:

Candelatores:

Aurifices: 10

Vitriarii: je 1 ⌘ 11 β Hans Kerstens, Hans Heitsvager.

Pictores: 1 ⌘ 11 β Ioachim van Swall.

Corrigiatores:

Sellatores:

Perifices: 15

Balistarii:

Pannirasores et praeparatores:

Pellifices:

Sutores: je 2 ⌘ 2 β Pawel Butenow, Hinrich Frese, Laurentz Schulte. 20

Linifices:

Linifices de panno stricto:

Lanifices:

Piscatores: je 1 ⌘ 1 β Clawes Swermstede, Clawes Glynseman, Hinrick Grote, Ioachim Bruggeman. 25

Tornatores:

Amforarum et ollarum fusores:

Assatores et alecum lotores:

Pileatores:

Funifices: 30

Cerdones:

Fabri: je 2 ⌘ 2 β Hans Bosche, Marten Inselman, Meyneke Kruese.

De Rosse et Dradenow: 11 ⌘ 4 β .

11 ⌘ 4 β soluta per Hinricum Schacht. 35

De testamentis: 5 ⌘ 5 β de sex testamentis per dominum Godtfridum Schroder collectorem.

De cellario in domo Embecensi: 36 ₧ pro lucro per dominos Nicolaum van der Hoyer et Georgium Vilter.

De institoribus stantibus supra trostebruggen: 2 ₧ 8 β.

5 De domo laterum in Vermersen: 21 ₧ 4 β.
20 ₧ hura. 1 ₧ 4 β landthure.

De frumento vendito: 1135 ₧.

40 ₧ pro duobus choris siliginis venditis Sylvestro Wilsinck fenestrici. 10 ₧ pro $\frac{1}{2}$ choro siliginis vendito Cyriaco
10 Sengestaken. 1085 ₧ de 54 choris 2 modiis 1 vase siliginis, venditis diversis personis quolibet choro 25 ₧, juxta computum Theodorici Reymers famuli camerariae.

Recepta ad muniendam civitatem: Nihil.

De equis venditis: 87 ₧ 18 β.

15 27 ₧ 18 β pro diversis equis venditis de stabulo dominorum juxta computum domini Alberti Hackemans consulis et librum expositorum. 60 ₧ pro equo fusco donato dominae Clarae ducissae Luneburgensi viduae.

Recepta in generali: 838 ₧ 14 β.

20 59 ₧ 9 β pro tribus lastis salis Luneburgensis ablati e navigio, quod contra privilegia et jus civitatis conati erant cives Luneburgenses Stadium versus transmittere, receptum ab Andreae (!) Sanne, cui venditum fuit. 7 ₧ 10 β recepta sunt ab Hinrico Schulten de $\frac{1}{2}$ last aceti (?) ablati ex eodem
25 navigio et venditi. 1 ₧ 12 β pro appellatione Mathie Bram. 171 ₧ 15 β recepta sunt hoc anno, restantia de rubeo signo contributionis mercatorum deputatae ad impediendum conatus piratarum, juxta computum domini Alberti Hackemans consulis. 600 ₧ de termino Nativitatis anni 52 de novo
30 fossato, ultimum terminum, accepimus de Lubicensibus, et est nunc summa totalis penitus persoluta.

De vado Albis profundius faciendo: 1915 ₧ 9 β 4 ⚭.

1915 ₧ 9 β 4 ⚭ quasi recepta sunt hoc anno et conversa ad
35 evacuandum et profundius faciendum flumen a Winserbome usque ad pontem paludis, juxta computum domini Vincentii Mollers in libro scriptum.

De pecunia supra censum ad solvendum summam capitalem in caussa religionis receptam: 17,261 ₧ 13 β.

6581 ₧ 13 β in quatuor millibus aureorum Rhenensium recepinus a dominis Ludero von Behner consule et Bernardo Lofen senatore Bremensibus, quibus eis vendidimus ducentos aureos Renenses reddituum in termino Martini persolvendos, juxta literas ligillatas iisdem datas, et post duodecim annos primum fiet solutio; et haec pecunia est conversa ad exolvendam summam capitalem in caussa religionis receptam, juxta librum expositorum. 4800 ₧ in 6 millibus marcarum recepinus a Valentino Daldorp ad duos annos, quibus usi sumus ad redimendas summas capitales, quae repetitae fuerunt a nobilibus Holsatiae, et penduntur eidem quotannis 388 ₧. 280 ₧ recepinus ad eundem usum ab Henningo Horneborch, pro quibus solventur eidem quotannis 17 ₧ 8 β, juxta literas sigillatas. 5600 ₧ recepta sunt super censum ab Abela Rathlouwen thom Voderkampe ad exolvendas summas capitales, juxta librum et registrum summarum capitalium.

Recepta ad redemptionem summarum capitalium ab Holsatis nobilibus repetitarum et ad solutionem reddituum: 35,405 ₧ 18 β 6 ⚡.

4380 ₧ 1 β recepta sunt de contributione civium alterius (dimidii) centesimi denarii e parochia sancti Petri per cives collecta. 7693 ₧ 9 β recepta sunt de eadem contributione civium alterius dimidii centesimi denarii e parochia sancti Nicolai per cives collecta. 5677 ₧ recepta sunt de contributione alterius dimidii centesimi denarii e parochia sanctae Catherinae per cives collecta. 2327 ₧ 16 β recepta sunt de contributione civium alterius dimidii centesimi denarii e parochia sanctae Catherinae (!) per cives collecta. 6400 ₧ recepta sunt a juratis quatuor parochiarum, de quibus cujuslibet parochiae jurati senatui in difficultate et inopia aerarii publici ad exolvendas summas capitales supra commemoratas et redditus in Kilone persolvendos suppeditaverunt et procuraverunt 2000 marcas summae capitalis,

- juxta literas sigillatas eo nomine singulis parochiis datas. 1600 ℥ recepta sunt a provisoribus et praefectis gazophilatii pauperum in monasterio divae Magdalенаe, quae ad eandem necessitatem postulante et urgente senatu contribuerunt et
- 5 procuraverunt. 3860 ℥ recepta sunt hoc anno a civibus, qui spacium arcae retro aedes suas sitas in Rodingeszmarche emerunt, pro quolibet pede 10 ℥ persolvendo; juxta tenorem tabulae restant autem adhuc quedam summae apud cives eosdem et quorundam spacia nondum vendita sunt. 280 ℥
- 10 recepta sunt de restantia accizae, quae superiori anno collecta est. 3187 ℥ 12 β 6 ℥ recepta de argenteis clenodiis, quae ad exolvendas summas capitales provisos sancti Georgii curiae et virginum de Herwestehude et sacelli sanctae Gerdrudis unanimi consensu senatus et juratorum quatuor parochiarum contribuerunt, juxta computum dominorum monetariorum Matthiae Reders et Dithmari Kolen prothoconsulum *).
- Summa summarum totius libri receptorum: 94,851 ℥ 12 β 5 ℥ .

- Ultra praescripta domini camerarii praesentabunt: 13,314 ℥ 12 β in tabula; 2906 ℥ 13 β 2 ℥ in foliis
- 20 restantiarum; 2582 ℥ 6 β 4 ℥ in promptis apud curiam structurae; 12,154 ℥ 8 β 3 ℥ in paratis; 247 ℥ 10 β in 275 ulnis secti lapidis; 3724 ℥ in 232 choris 7 modiis 1 vase siliginis, computato juxta superiores tabulas quolibet choro ad 16 ℥ ; 16,163 ℥ 19 β ad expeditionem terrae Haderlariae:
- 25 Summa hujus 51,093 ℥ 8 β 10 ℥ .
 1270 ℥ 18 β 9 ℥ in 518 lastis 9 ℥ calcis crudi Segebergensis;
 678 ℥ 16 β 4 ℥ in 261 lastis 1 ℥ calcis Hilligelandensis crudi;
 1349 ℥ 5 β in 257 lastis calcis lapidei e Marchia empti et jacentis in curia structurae et prope domum laterum; 646 ℥
- 30 19 β 6 ℥ in 123 choris 7 lastis cocti calcis de ultima rusa in mola cementaria jacente: Summa hujus 3945 ℥ 19 β 7 ℥ .
 Summa omnium praesentandorum: 55,039 ℥ 8 β 4 ℥ .

*) Summa secundae partis libri receptorum: 74,970 ℥ 14 β 7 ℥ .

1553.

EXPOSITA.

Anno Domini 1553 domini Vincentius Moller et
Meino ab Eitzen, camerarii civitatis Hamburgensis,
exposuerunt infrascripta ad usum civitatis ejusdem. ⁵

Ad structuram: 2943 ₧ 1 ♂ 8 ♂.

10 ₧ 6 tymmerluden et sarratoribus et aliis tor vormede.
4 ₧ 8 ♂ pro refectione cloacae in domo monetarii. 5 ₧ 10 ♂
6 ♂ pro reparatione domus physici. 15 ₧ 6 ♂ conversa ad
aedificia senatus duobus mercenariis soluta. 2 ₧ 7 ♂ tor ¹⁰
vormede. 12 ₧ 8 ♂ tor vormede. 15 ₧ 19 ♂ 2 ♂ pro 1 schip-
punt 7 lispunt 5 markpunt plumbi emptis a Willhado
Wetken. 13 ₧ 12 ♂ pro 6½ tunnīs pekes emptis a Paulo
Baren. 33 ₧ 8 ♂ pro 20 tunnīs schipter emptis ab eodem.
44 ₧ pro 10 tunnīs wagentehr emptis a Paulo Baren. 9 ₧ ¹⁵
pro reparatione Nobiskrog Iohanni Mekelenborch soluta
juxta ipsius quitantiam. 205 ₧ 6 ♂ pro diversis fenestris
ad aedificia senatus factis soluta Sylvestro Wilsinck fene-
strifici juxta ipsius computum. 81 ₧ 12 ♂ 10 ♂ pro diversis
funibus ad usum curiae structurae soluta Iohanni Smidt ²⁰
funifici. 42 ₧ 19 ♂ 6 ♂ pro diversis corrigiis soluta Bernardo
Iuteman corrigiario. 90 ₧ 10 ♂ 8 ♂ pro 26 caminis novis
et aliquot veteribus in aedibus senatus per figulum Augusti-
num Pickenpack confectis juxta ipsius computum. 9 ₧
14 ♂ 8 ♂ soluta tornatori pro diversis, nominato Michaeli ²⁵
Kron, juxta ipsius computum. 6 ₧ 3 ♂ dem apengeter pro
diversis juxta ipsius computum. 70 ₧ soluta doleatori pro
diversis ad usum curiae structurae et marinarum tunnarum.
11 ₧ Ioachimo Wygers amphorarum fusori pro canalibus
juxta ipsius computum. 8 ₧ pictori ad ornandas aedes ³⁰

magistri Iohannis Schroeders. 3 ₧ 3 β 7 fabris vormede.
 13 ₧ 4 β pro 3 tunnīs wagenters. 18 ₧ 13 β 6 ⚭ pro victu-
 alibus de curia structurae expositis ad erigenda aedificia
 civitatis. 6 ₧ 11 β pro victualibus donatis famulis eque-
 5 stribus, domesticis et curiae structurae.

Pro lignis: 1486 ₧ 4 β 6 ⚭.

84 ₧ pro 60 lignis fabrilibus soluta sunt Laurentio Kleisten
 Marchitae. 202 ₧ 10 β pro 85 vehibus lignorum fabrilium.
 81 ₧ 18 β pro 182 asscribus quercinis, quolibet assere empto
 10 9 β. 15 ₧ 7 β pro 1300 sloeven. 12 ₧ pro latten, 6 β. 16 ₧
 8 β pro 4½ schock 2 bencke felligen. 192 ₧ 10 β 8 ⚭ pro
 640 delen, quolibet centenario pro 38 marcis empto. 115 ₧
 13 β pro 89 furen holte. 36 ₧ pro 200 1 quarter latten soluta
 Bartoldo van Spandouw. 21 ₧ 10 β pro asscribus juxta
 15 registrum scribae curiae structurae comparatis ad aedificium,
 quod inhabitat Iohannes Ritzenberch secretarius. 123 ₧ 10 β
 pro 31 lignis fabrilibus soluta Beken Mollers et Henrick
 Vosz. 14 ₧ 8 β pro 1200 sloeve, quolibet sexagenario empto
 1 floreno. 19 ₧ 4 β Eggardo Hartken pro 12 vehibus ligno-
 20 rum fagineorum. 160 ₧ 2 β pro 76 lignorum fabrilium
 vehibus emptis a diversis personis. 25 ₧ 4 β pro tribus
 quartalibus et uno ligno wagenschottes. 166 ₧ 12 β pro
 215 eken delen emptis (ab) Otthone Schacken tor Borchorst.
 33 ₧ 12 β pro 100 delen soluta Iohanni Richerdes. 7 ₧ 12 β
 25 pro 2 schock latten. 11 ₧ 12 β pro 3 quartalibus vuren
 delen. 6 ₧ 18 β pro 1 schock et 33 bencke felligen. 7 ₧
 16 β ad devehendos sudes e Hansdorp usque in Brake. 2 ₧
 16 β pro 28 bencke felligen. 45 ₧ 2 β pro 41 stucke buw-
 holtes und 1 voder sparen emptis a Ioachimo Vicken. 4 ₧
 30 10 β pro 1 quartali furen delen. 79 ₧ 9 β 10 ⚭ pro victu-
 alibus ad vehenda ligna aurigis de curia structurae expositis
 juxta computum structurarii.

Pro equis feno et avena ad curiam structurae:

1116 ₧ 2 β 10 ⚭.
 35 429 ₧ 16 β 4 ⚭ pro 44 choris 1 vase avenae diversi prœii.
 5 ₧ 19 β 9 ⚭ pro 400 fasciculis snidestro. 43 ₧ 19 β pro
 33 vehibus feni collecti de pratis. 302 ₧ 9 ⚭ pro 32 choris

3 modiis avenae diversi precii. 64 ₧ 4 β 6 ḷ pro quatuor millibus quingentis fasciculis straminum. 197 ₧ 9 β 3 ḷ pro 19 choris 6 modiis 4½ vasis avenae diversi precii ad usum stabuli juxta computum structurarii. 67 ₧ 13 β 3 ḷ pro 4513 fascibus straminis.

Pro cemento ad structuram civitatis: 344 ₧ 6 β 3 ḷ pro 65 choris 16½ vasis calcis ad structuram civitatis.

Pro ferramentis: 1119 ₧ 16 β 6 ḷ.

25 ₧ pro clavis ferreis soluta Iasparo van Emersen. '32 ₧ 5 β pro 75,000 deckernagel emptis a Lambarto Wegener. 379 ₧ 18 β 6 ḷ pro diversis ferramentis ad usum curiae structurae soluta Iohanni Graven fabro grosso. 47 ₧ 6 β pro ferramentis ad diversa aedificia conversa juxta computum Iohannis Graven fabri grossi. 93 ₧ 7 β 4 ḷ pro diversis ferramentis ad usum curiae structurae conversis juxta com- putum Borchardi Zellen fabri grossi. 84 ₧ 4 β pro sexcentis et quinque novis et septingentis et undecim veteribus gum- phis soluta Borchardo Zellen fabro grosso juxta ipsius computum. 55 ₧ 18 β 8 ḷ pro diversis ferramentis ad domum monetae reparandam soluta Borchardo Zellen fabro grosso juxta ipsius computum. 210 ₧ 11 β 10 ḷ pro ferra- mentis ad usum curiae structurae soluta fabro subtili Cyriaco Sengestaken. 174 ₧ 16 β 10 ḷ pro diversis ferramentis ad structuram domus monetarii soluta Cyriaco Sengestaken fabro subtili. 16 ₧ 8 β 4 ḷ pro diversis clavis ferreis juxta computum structurarii.

Pro scheverstein: 135 ₧ 10 β 6 ḷ.

3 ₧ 8 β pro 800 asterichs. 20 ₧ 6 β 6 ḷ pro 6500 1 quarter et 36 astericks emptis a diversis personis, Nicolao Kannen et Lussingk. 45 ₧ 12 β pro 24 rysz scheverstehen emptis a Wilhado Wetken. 4 ₧ 12 β pro 1100 duplicibus asterickes emptis a Wetkino Lussingk. 57 ₧ pro 30 risis scheverstein emptis a Wilhado Wetken, quolibet riso 38 β empto. 4 ₧ 12 β pro 23 flisen.

Pro quadratis: 129 ₧ 4 β 2 ḷ.

7 ₧ 9 β 3 ḷ pro 910 groth vorgledet. 2 β 2 ḷ klein vor- gledet, 16. 1 ₧ 12 β 1 ḷ pro 381 groth vergledet. 89 ₧ 2 β

1 ℥ 4 β pro 34,270 murstens. 30 ℥ 17 β 5 ℥ pro 17,150 klein murstens. 8 ℥ partes.

Pro concavis: 103 ℥ 3 β 6 ℥ .

10 ℥ 4 β pro 1160 pannen emptis a Wetken Luschen. 76 ℥
 5 7 β 8 ℥ pro 1400 dacksten et 250 pannen emptis ab Hinrico van Huthlem et Iohanne Klingenberg. 5 ℥ 19 β 10 ℥ pro 21½ saccis carbonum. 10 ℥ 12 β pro 2000 millibus laterum emptis ab Hinrico Huthlem.

Ad structuram domorum laterum: 35 ℥ .

10 28 ℥ 19 β pro refectione pramonum trium ad usum domorum laterum. 6 ℥ 1 β pro ferramentis soluta Iohanni Graven fabro grosso.

Pro lapidibus sectis: 102 ℥ 3 β 8 ℥ .

77 ℥ 8 β pro 100 ulnis secti lapidis, qualibet ulna empt
 15 ½ dalero, emptis ab extraneis. 14 ℥ 17 β pro 18 ellen stehens, de elle 16 β 6 ℥ . 9 ℥ 18 β 8 ℥ pro ferramentis ad secandum lapides soluta Iohanni Graven fabro grosso.

Pro carbonibus: 125 ℥ 19 β 7 ℥ .

30 ℥ 17 β 9 ℥ pro 126 saccis carbonum. 70 ℥ 15 β 11 ℥ pro
 20 333 saccis carbonum. 24 ℥ 6 β 10 ℥ pro victualibus de curia structuræ ad importandos carbones, frumenta et tingendum naves juxta computum structurarii.

Pro equis: 605 ℥ 18 β .

40 ℥ 6 β pro equo empto a Melchiori Berndes. 27 ℥ 18 β
 25 pro griseo equo comparato a Frederico Fricken. 58 ℥ 18 β pro equo griseo empto ab Augustino Chuden. 201 ℥ 10 β pro tribus equis emptis a domino Iohanne Strubio. 93 ℥ pro equo castanei coloris empto a domino Alberto Hackeman et soluta eidem. 47 ℥ 6 β pro equo castanei coloris
 30 empto a Iohanne Vasmer. 46 ℥ 10 β pro empto equo soluta Iohanni Berndes. 43 ℥ 8 β pro equo nigro soluta domino Ioachimo Moller capitaneo in Ritzebuttel. 34 ℥ 2 β pro equo per doctorem Iohannem Struben empto ab domino Hermanno de Doren senatore Lubecensi. 13 ℥ pro unguentis
 35 et emplastris soluta Iohanni.

Pro havena: 1028 ℥ 1 β 4 ℥ .

4 ℥ 12 β 10 ℥ pro ferramentis soluta Cyriaco Sengestaken

fabro subtili. 894 ₧ 7 β 6 ⷰ pro 82 choris 3 schepel 2 vasis
avenae diversi precii emptis ad stabulum dominorum juxta
computum domini Alberti Hackemans. 52 ₧ 1 β 6 ⷰ pro
stramine scindendo juxta eundem computum. 41 ₧ 2 β pro
mercede familiae. 35 ₧ 17 β 6 ⷰ pro diversis expositis
juxta eundem computum.

Vigilibus: 8 ₧.

4 ₧ Iurgen Harse; 4 ₧ Ioachim Koeler, soluta per Diricum.

Ad eleemosinam Britzendorp: (16 ₧.)

8 ₧ Martinus Gobell recepit. 8 ₧ soluta eidem. 10

Cathrinae Knubben: 20 ₧ soluta magistro Iohanni
Boetker pastori ad sanctum Iacobum.

Bonsackes: 16 ₧, Martinus Gobel recepit.

Testamentum Simonis de Utrecht ad bardesas:

8 ₧. 15

Testamentum Bernardi van der Heide ad con-
vivium Corporis Christi: 8 ₧.

Stipae domini Henrici Abbendorp: 12 ₧ et
receptum per Diricum famulum.

Commendae magistri Iohan Kloet: 12 ₧. 20

Commende Tvestrengen: 23 ₧ 4 β soluta magistro
Nicolao Vogeler ejusdem commende possessori.

Redditus in iudicio: Non inscribuntur, sed si iudicium
a principibus redimatur, quotannis 40 ₧ computanda sunt.

Ad naves civitatis: 119 ₧ 19 β 8 ⷰ. 25

15 ₧ 5 β deme schepebuwer vor 1 pram to beteren. 15 ₧

11 β 6 ⷰ pro 2000 zindelen ad eundem pramonem. 16 ₧

16 β 8 ⷰ pro ferramentis soluta Iohanni Graven fabro grosso.

24 ₧ 15 β pro ferramentis diversis soluta Borchardo Zellen
fabro grosso juxta ipsius computum. 18 ₧ 19 β pro funibus 30

diversis ad usum majoris navis tunnarum soluta Iohanni
Smidt funifici juxta ipsius computum. 1 ₧ 9 β pro funibus

ad minorem navim tunnarum. 2 ₧ 1 β 6 ⷰ pro ferramentis
soluta Cyriaco Sengestaken fabro subtili. 13 ₧ 7 β 4 ⷰ

soluta fabricatori navium pro reficiendo pramone. 11 ₧ 35

14 β 8 ⷰ pro victualibus de curia structuræ.

Ad vias et semitas: 22 ₧ 8 β 6 ⷰ.

11 ₧ 19 β 2 ⷰ ad reparandam viam in palude prope hortum domini Gerlevi Langenbeken. 6 ₧ 19 β 4 ⷰ pro purganda area super cayen et amovendas sordes prope hereditatem Hinrici a Cleven. 3 ₧ 10 β Iohanni Benshorn respicienti
 5 ante valvam lapideam stratum.

Beneficio Poelemans: 24 ₧ solutum Alberto et Scharie Polleman et receptum per Iohannem Kroger juxta quitantiam.

Pro censu adempto: 1209 ₧.

10 200 ₧ apud Iohannem Wickradt, redditus 12 ₣ 8 β. 240 ₧ apud Hinrick van Ankelem, redditus 18 ₣. 120 ₧ apud Iohannem Borstelman, redditus 8 ₣. 160 ₧ apud Diricum Heitman, redditus 12 ₣. 489 ₧ in haereditate Iohannis Pyls, redditus 30 ₣.

15 Pro censu redempto: 4960 ₧.

1600 ₧ in duobus millibus marcis summae capitalis redempta et soluta sunt Thomae Surlandt civi Flenszborgensi tamquam haeredi domini Heinrici Schulten et recipiuntur literae, cum alia pecunia hoc anno redimetur. 1360 ₧ soluta sunt
 20 magistro Alberto Hoffsmidt, quibus eidem soluta sunt 1700 marcae summae capitalis, et literae sunt ab eodem receptae. 1200 ₧ soluta sunt Iohanni Ritzenberge secretario, quibus eidem nomine Ratken Ritzenberge fratri sui redempta sunt sexaginta ₧ redditus sub titulo: Annae Hugen et literae sigillatae sunt receptae ab eodem Iohanne Ritzenberge. 800 ₧
 25 soluta sunt ad instantiam domini Ivonis Reventhlouwen equitis aureati Bernardo Froddesen civi Rendeszborgensi et recepta sunt in eum locum alia 800 ₧ ab eodem domino Ivone recepta sunt (!), quibus superiorem summam redemimus,
 30 juxta librum receptorum.

Ad reisas dominorum: 2913 ₧ 12 β 6 ⷰ.

15 ₧ 4 β pro sumptu Iohannis Ritzenberch in causza privilegiorum Anglicanorum missi in Lubecam. 57 talenta 13 β 6 ⷰ acceperunt domini Dithmarus Koel et Ioachinus Holt-
 35 husen ad iter versus Ritzebuttelt et Niewerck. 60 ₧ 9 β 6 ⷰ pro sumptu dominorum Vincentii Moller, Laurentii Nigebur et Martini Gobels in Mollen missorum ad tractandum de

unione cum Lubicensibus et Luneburgensibus legatis. 54 ₰
 6 β pro sumptu Martini Gobels missi cum duobus famulis
 ad reliquas Wandalicas civitates in eodem negotio. 838 ₰
 7 β pro sumptu dominorum Dithmari Koelen et Alberti
 Hackemans protoconsulum et Gerardi Nygeburs senatoris 6
 et magistri Iohannis Ritzenberges secretarii ad conventum
 civitatum anzae in causis quatuor emporiorum Lubecae
 celebratum. 1 ₰ 6 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges in
 Bergerdorp et Woltorp ad dominum Saxoniae in causa sylvae.
 6 ₰ 11 β 8 ⷰ pro sumptu dominorum et civium ad explo- 10
 randum vadum fluminis in Gouwerorth missorum. 9 ₰ 14 β
 9 ⷰ pro sumptu dominorum Vincentii Mollers et Georgii
 Vilters in Bergerdorp ad inspicendum arcis propugnacula.
 228 ₰ 14 β 1 ⷰ pro sumptu domini Hyeronimi Bissenbeken
 senatoris et magistri Martini Goebels secretarii in Copenhagen 15
 in causa privilegiorum hansae. 15 β 6 ⷰ pro sumptu
 Iohannis Ritzenberges in Pynnenberge et Caden. 31 ₰ 17 β
 11 ⷰ pro sumptu syndici doctoris Adami, domini Vincentii
 Mollers et Gerlevi Langebeken in Bargerdorpe, Geisthach et
 in Osszenwerder ad varios tractatus inter ducem Saxoniae et 20
 civitates etc.. 3 ₰ 8 β pro sumptu Martini Gobell missi in
 Steinborch in avectione frumenti. 9 ₰ 8 β 6 ⷰ pro sumptu
 Martini Gobels missi versus Bremen, ne aveheretur frumen-
 tum ex Albi. 3 ₰ 4 β domino Dithmaro Koelen ad inspec-
 tionem vadi Albiaci. 9 ₰ 1 β magistro Nicolao Voegeler ad 25
 profectionem in Buxtehude ad expediendum vidimus sub
 sigillo senatus ibidem. 25 ₰ 14 β pro sumptu dominorum
 Dithmari Kolen et Alberti Hackemans consulum, dominorum
 Iohannis Strubii et Gerardi Nygeburs senatorum ad regem 30
 Danie in Uthersten missorum in causa avectionis frumen-
 torum. 813 ₰ 11 β pro privilegio de non appellando infra
 summam sexcentorum aureorum Rhenensium apud impera-
 torem Carolum impetrando exposita, de quibus privilegium
 constitit 546 ₰ 13 β et sumptus facti sunt 266 ₰ 18 β juxta
 computum magistri Nicolai secretarii. 19 ₰ 7 β pro sumptu 35
 magistri Nicolai Voegelers secretarii in Luneborch in causa
 bellica ducis Ernesti Brunszwicensis. 14 ₰ 12 β pro sumptu

- magistri Nicolai Voegelers secretarii in Lubecam. 13 ₧ 7 β
 pro sumptu ejusdem magistri Nicolai in Ustersten ad regem
 Daniae. 615 ₧ 7 β pro sumptu doctoris Iohannis Strubben
 et magistri Nicolai Voegelers prima vice ejusdem privilegii
 6 gratia ad imperatorem missorum. 30 ₧ 4½ β consumpsit
 doctor Strubbe hic in diversorio, mittendus in Sphyrām.
 26 ₧ 9 β pro sumptu Martini Gobel in Gustrow misso ad
 solli(c)itandum apud ducem Megapolensem nostram pecuniam.
 25 ₧ 6 ⱥ pro sumptu magistri Nicolai Voegelers secretarii
 10 ad capitulum Lubicense missi ad vidimandum aliquot pri-
 vilegia et pro mercede notarii in eandem summam relata.

- Ad reisas capitanei et satellitum: 22 ₧ 4 β 8 ⱥ.
 14 β pro sumptu Nicolai Ruter versus Bramstede. 12 β pro
 sumpto (1) Hartmann ad dominum Iohannem Rantzow. 5 β
 15 Iurgen Warneken in Pynnenberge. 3 ₧ 3 β pro sumptu
 Mathie Utermarcke in Flensborch. 1 ₧ 3 β Hartwich Wester-
 man ad dominum Iohannem Rantzow equitem. 1 ₧ 5 β 4 ⱥ
 eidem versus Lubeck. 8 β Adamo versus Wedell. 2 ₧ 18 β
 4 ⱥ pro sumptu Andreae van Erfurdt in Zelle. 11 β Iodoco
 20 Tilleman in Segebergae. 3 ₧ Frederico Hoyer in Lubecam
 et Pynnenberge cum literis. 1 ₧ 1 β Andree ab Erffordt
 misso in Lubeck. 7 ₧ 4 β pro sumptu Lamberti Boselman
 misso in Brehmen.

Cursoribus: 105 ₧ 3 β 6 ⱥ.

- 25 1 ₧ 11 β nuntio Spirensi donata. 1 ₧ 12 β cursori in Ritze-
 buttel. 12 β cursori in Hilligenstede misso. 2 ₧ 15 β pro
 salvo conductu e Zellis allato Iubilate. 15 β Hans Schart-
 hower versus Lubeck. 18 β cursori in Kyle. 5 β cursori
 in Bergerdorp. 6 ₧ 8 β Simoni Sturman versus Magdeburg.
 30 12 β eidem versus Luneborch. 7 ₧ 4 β Andree Stossel
 versus Copenhagen. 1 ₧ 3 β 4 ⱥ cuidam cursori e Zellis.
 2 ₧ 1½ β Iohanni Kegel in Lubecam. 16 β tabellario in
 Lubecam. 2 ₧ 11 β pro propina donata tabellario Spyrensi.
 2 ₧ 16 β tabellario in Bredenberch et Flenszborch. 1 ₧ 4 β
 35 Scharthouwer in Bremam. 6 β Tonnyes Nygelant in Buxte-
 hude. 15 β Matthiae Lifflande in Lubecam. 1 ₧ 4 β in
 Flenszborch Iohanni Holsten ad schultetos. 1 ₧ 2 β 6 ⱥ

Conrado Hoyer in Bremam. 9 β Micheel Seleman in Bredenbergae. 10 β 6 $\mathfrak{A}$ cursori in Luneborch. 7 $\mathfrak{E}$ 15 β Andreae Stoessel ad regem Daniae. 3 $\mathfrak{E}$ 2 β Symoni in Hadersleven ad dominum Iohannem ducem Holsatiae. 1 $\mathfrak{E}$ 4 β Iohanni Suben in Bremam. 2 $\mathfrak{E}$ 4 β Iohanni Scharthouwer Rostochium versus. 7 $\mathfrak{E}$ 15 β cursori in Andtwerpiam in causa emporii Anglicani. 1 $\mathfrak{E}$ 7 β Iohanni Scharthouwer Lubecam versus. 12 $\mathfrak{E}$ 8 β Andreae Stoessel in Sphynam in causa Spengells. 18 $\mathfrak{E}$ 12 β Andreae Stoessel in Sphynam in causa controversa inter Luneburgenses et hanc civitatem. 9 $\mathfrak{E}$ 6 β 10 Symoni Sturman Andtwerpiam versus. 1 $\mathfrak{E}$ 10 β Iohanni Holsten versus Flensborch. 1 $\mathfrak{E}$ 4 β Iohanni a Campe versus Ritzebutt. 6 β Cordt Hoyern. 16 β Baltzer von Erffort versus Lubeck. 15 β Iohanni Volske in Lubeck. 1 $\mathfrak{E}$ 1 β pro bibalibus data nuntio adferenti literas doctoris Adami 15
vam Lamme.

Secretis nuntiis: 39 $\mathfrak{E}$ 13 β .

13 $\mathfrak{E}$ 6 β Wilkino Fischer ad explorandum conatus comitis de Mansfeldt. 4 $\mathfrak{E}$ 13 β Rodolpho Hackenkoll ad explorandum in Langkwedel misso. 6 $\mathfrak{E}$ 4 β per dominum Hyeronimum Bissenbeken senatorem exposita sunt Hinrico van Cleve ad explorandum. 15 $\mathfrak{E}$ 10 β Martino Boytin exploratori misso in castra ducis Hinrici Luneburgensis.

Summa omnium reddituum intra et extra civitatem: 5331 $\mathfrak{E}$ 9 β . 25

Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Michelis: 2969 $\mathfrak{E}$ 6 β .

Studio Rostochiensi: 8 $\mathfrak{E}$ soluta in vim quitantie. Eidem: 6 $\mathfrak{E}$ soluta in vim quitantiae. Vicariae domini Hinrici de Hacheden: 2 mal 17 $\mathfrak{E}$ 12 β (soluta viduae). Vicariae domini Heinonis de Hacheden: 2 mal 9 $\mathfrak{E}$ 12 β soluta filio doctoris Wolmari. Eidem: 4 $\mathfrak{E}$ soluta eidem. Eleemosinae ad sanctum Spiritum: 8 $\mathfrak{E}$ soluta domino Matthiae Kroeger. Commendae Titken Gutzen: 7 $\mathfrak{E}$ 8 β , Martinus Gobel recepit. Dorotheae Crummendikes: 60 $\mathfrak{E}$ solutum liberis domini Hinrici vam 35
Broke, receptum per Iohannem Ritzenberg. Beneficio domini Gerhardi Arendes in Brunswig: 2 mal 14 $\mathfrak{E}$ 8 β (soluta Detlevo

- Langenbeken. (Religiosis in) Marienwolde: 42 ƒ soluta juxta quitantiam. Annae Bocholtes: 2 mal 18 ƒ soluta domino Georgio vam Holte. Domino Iohanni Grunholt: 48 ƒ soluta syndico d(octori) Adamo possessori. Commendae sancti
- 5 Andreae in ecclesia sancti Nicolai: 12 ƒ 16 p , Martinus Gobel recepit. Vicariae domini Iohannis de Raden: 16 ƒ 16 p soluta Adolpho a Wolma possessori. Eidem: 8 ƒ soluta eidem per Paulum Snickman. Hans Drewes: 40 ƒ soluta monachis in vim quitantiae. Nicolao Witten: 40 ƒ . Prebende
- 10 doctorali: 32 ƒ soluta ipsius haeredibus d(omini) Aepini. Elsebe van der Hoje: 40 ƒ . Domino Iohanni Wetken: 2 mal 10 ƒ (soluta vidue, soluta per Hermannum Wetken.) Cathrinae van Zeven: 44 ƒ soluta domino doctori Adamo Stratio syndico possessori. Domino Iohanni de Sprekelsen
- 15 24 ƒ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Alleken vam Lohe: 12 ƒ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Vicariae Bisthorst ad sanctum Petrum: 6 ƒ soluta domino Iohanni van Sprekelsen. Curiae sancti Georgii: 42 ƒ 8 p soluta Lucae Rucker scribe. Horis beatae Mariae ibidem: 28 ƒ 4 p
- 20 soluta Lucae Rucker scribae. Prebendae lectorali: 32 ƒ soluta domini Iohannis Aepini haeredibus. Ioachim Wittorp: 80 ƒ soluta eidem in vim quitantiae. Domino Vincentio Moller: 48 ƒ soluta domino Iohanni van Sprekelsen nomine testamenti Reyneken. Domino Iohanni Kloet: 6 ƒ soluta
- 25 domino Iohanni de Sprekelsen. Domui sancti Georgii: 20 ƒ soluta Luce Rucker scribe. Beke Framen: 8 ƒ soluta eidem Beken. Curiae sancti Spiritus: 12 ƒ soluta Georgio a Wyntem. Domino Gerhardo vam Holte: 24 ƒ soluta Ceciliae Reinstorpes per dominum Georgium vam Holte.
- 30 Testamento domini Nicolai Schulten: 18 ƒ . Iohanni et Hinrico Garlop: 60 ƒ soluta in vim quitantiae et Hinricus recepit. Elsebe relictæ domini Hinrici Gerdes: 131 ƒ soluta in vim quitantiae. Iurgen Svartekop: 131 ƒ , per dominum Georgium Vilter receptum. Elsebe relictæ domini Hinrici
- 35 Gerdes: 128 ƒ in vim quitantie. Magistro Iohanni Kloet: 12 ƒ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Domino Gerhardo vam Holte: 40 ƒ soluta Cecilie Reinsdorps per domi-

uum Georgium vam Holte. Testamento Metken vam Busche: 14 ₰ soluta per dominum Vincentium Moller et Iohannem Ritzenberch. Vicariae in capella sanctae Elisabeth: 6 ₰ soluta Iohanni Ritzenberge. Eidem: 5 ₰ 8 β soluta eidem. Commendae sancti Iacobi: 13 ₰ 16 β soluta Dirico Reymers juniore. Testamento Heinonis de Daberholl: 6 ₰. Memoriae in Summo: 2 mal 60 ₰ soluta Marquardo Kron. Conventui biguttarum in Hamborch: 48 ₰ soluta Liborio Hoppen. Religiosis in Marienwolde: 36 ₰ soluta eisdem in vim quitantiae. Domino Hinrico Ritzert: 80 ₰. Domino Theoderico Elser: 80 ₰. Commendae ad sanctum Georgium domini Wernerii Hintzen: 7 ₰ 4 β soluta Luce Rucker. Thomae Koppen: 12 ₰ soluta Bernardo van Benthem nomine haeredum. Domino Iohanni Wetken: 40 ₰ soluta haeredibus Frodesen per Hinricum Tammen praesentem. Vicariae domini Hinrici Schlaggen: 24 ₰ soluta Iohanni Ritzenberg secretario. Commendae Hans Hartiges: 9 ₰ soluta domino Iohanni Schulten. Annae Bestenborstels: 30 ₰ soluta domino Gerleffo Langenbeken. Conventui biguttarum in Hamborch: 17 ₰ 12 β soluta Liborio. Calende in Summo: 28 ₰ soluta domino Iohanni van Sprekelsen. Petro Roever: 40 ₰ soluta Ioachimo Hertman. Testamento Lutke Buringes: 16 ₰ soluta Iohanni Ritzenberge. Eidem testamento Lutke Buringes: 16 ₰ soluta Iohanni Ritzenberge. Stipendio domini Mauricii Witten: 24 ₰ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Alteri stipendio magistri Mauricii: 24 ₰ soluta Ioachim Garmes. Vicariae sancti Iacobi ad altare sanctae Crucis: 8 ₰ soluta filio oenopolae. Annae Hugem^{a)}: 30 ₰ de dimidio anno reddituum soluta sunt Iohanni Ritzenberge de summa capitali ipsi redempta. Domino Casparo van Schoneken: 60 ₰ soluta haeredibus in vim quitantiae. Domino Henrico Garlop: 80 ₰ soluta in vim quitantiae eidem Hinrico. Everhardo Hugem: 48 ₰, ejus filius Iohannes accepit. Testamento Conradi Maneken: 6 ₰ soluta famulo Nicolai Rodenborch. Commendae altaris sanctae Cathrinae: 6 ₰ soluta domino

a) Vacat.

- Iohanni de Sprekelsen. Ioachimo Wullenwever in Parleberge: 30 ₧ soluta in vim quitantiae, quae data est sub nomine Agnetae Hintschen. Arnolfo Hentzke in Parleberge: 30 ₧ soluta in vim quitantiae. Commendae in templo sancti
- 6 Petri: 3 ₧ 12 β. Domui sancti Georgii: 160 ₧ soluta Luce Rucker. Domino Gerekindo Pawel: 72 ₧, receptum per dominum Georgium a Wyntem in vim quitantiae. Domino Georgio Tobinck: 40 ₧. Casparo Fuchs: 60 ₧, Iohannes Kop junior recepit. Liberis domini Alberti Westeden: 12 ₧.
- 10 Commendae sanctae Apoloniae in Summo: 6 ₧. Abel Boeckwolden: 24 ₧ soluta eidem. Commendae prepositurae: 10 ₧ 2 β soluta Nicolao Kamper nomine Gabrielis Schraders. Fabricae in Summo: 13 ₧ 16 β soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Georgio Vaget: 12 ₧ soluta Hinrico Heitkamp.
- 15 Curiae sancti Georgii: 16 ₧ soluta scribe ejusdem, Luce Rucker. Domino Danieli canonico Hildeshemensis: 38 ₧. Uxori Casparis Tobinck: 80 ₧, receptum per Nicolaum Corfmaker. Senatui in Mollen: 40 ₧ soluta in vim quitantiae. Redditus perpetui in Hamborch Ioannis et Navi-
- 20 tatis: 2252 ₧ 3 β.
- Vicariae domini Heinonis de Hachede: 6 ₧ 8 β soluta haeredibus domini Iohannis Aepini. Commendae domini Simonis de Utrecht: 8 ₧ soluta filio domini Iohannis Rodenborch. Eidem: 9 ₧ 12 β soluta eidem. Domui hospitalis sancti
- 25 Spiritus: 6 ₧ 8 β. Testamento domini Ioannis Bennin: 64 ₧ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Commendae ad sanctum Georgium: 6 ₧ soluta scribae. Domino Hinrico Moller: 24 ₧ soluta Ioachimo Salzborge. Domino Ioanni Sprekelsen: 16 ₧. Domino Alberto Lutouwen: 2 mal 16 ₧ soluta Mol-
- 30 nensibus in vim quitantiae. Gesken Reinstorpes: 2 mal 100 ₧ (soluta haeredibus). Domino Henrico Moller: 48 ₧ soluta Ioachimo Salzborgae per Dethlevum Langebeken. Hans Hanses: 40 ₧. Nicolao Witten: 40 ₧. Vicariae Heinonis de Hachede: 8 ₧ soluta haeredibus doctoris Aepini. Vicariae
- 35 Bisthorst senioris: 6 ₧ per dominum Iohannem van Sprekelsen. Monasterio predicatorum: 24 ₧, soluta domino Georgio van Holte nomine ejusdem. Domino Theodorico

Elver: 80 ₤ soluta tutoribus in vim quitantiae. Domino
 Ioanni Kloet: 6 ₤ soluta domino Iohanni de Sprekelsen. Do-
 mino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Iohannis Rei-
 neken: 36 ₤ soluta testamentariis magistri Iohannis Reyneken.
 Domino Iohanni de Sprekelsen: 18 ₤ soluta domino Mey- 5
 noni de Eytzen nomine testamenti domini Iohannis Gerwen.
 Domino Bartholdo de Reno: 28 ₤. Eidem: 8 ₤ soluta viduae Io-
 achim Bekendorpes. Commendae ad sanctum Georgium:
 7 ₤ 4 ♂ soluta scribae. Domino Iohanni Wetken: 2 mal
 10 ₤ soluta Hermannio Wetken. Marienwolde: 60 ₤ soluta 10
 in vim quitantiae per Iohannem Kop. Testamento Iohannis
 Kothlowen: 50 ₤ soluta Nicolao Kotinek et Tylen Nygelen.
 Heredibus domini Iohannis Krusen: 60 ₤ testamentariis
 soluta per dominum Georgium Vilter. Thomae Koppen:
 24 ₤ soluta Bernardo van Winthem nomine haeredum ejus- 15
 dem; 24 ₤ soluta Iacobo Schulten in Kylone per dominum
 Georgium Vilter juxta quitantiam. Domino Ludolpho
 Schlichten: 6 ₤ soluta testamentariis magistri Iohannis
 Koelers. Clawes Grimmen: 24 ₤ soluta Baltazaro Hohusen.
 Domino Ioachimo Nigelen: 40 ₤ soluta Herbordo van der 20
 Hude. Heredibus Iacobi Schroeders: 240 ₤ soluta in vim
 quitantiae. Prebendae Luneburgensi: 15 ₤ soluta Erico
 Soltouwen nomine Hermannii filii ipsius, possessoris. Com-
 mendae sancti Spiritus: 6 ₤. Prebendae domini Iohannis
 Hulp: 12 ₤. Vicariae sanctae Cathrinae in Summo: 9 ₤ 25
 12 ♂ soluta domino Bartoldo Bartoldi per Iohannem Ritzen-
 berch. Commendae in ecclesia sancti Iacobi: 7 ₤ 4 ♂ soluta
 Dirico Reymers juniore. Testamento Lutken Baken: 60 ₤.
 Domino Hinrico Koeller: 120 ₤ soluta Henningo Matthiesen.
 Domino Ioanni Hocker: 80 ₤. Casparo Fuchs: 40 ₤ Kiliano 30
 Vochsz nomine patris soluta. Domino Wulfango de Uten-
 haven: 200 ₤ soluta Iacobo Schulten in Kylone per dominum
 Georgium Vilter et Iohannem Ritzenberg. Ioachim Brand: 60 ₤,
 receptum per dominum Iohannem Struben. Vicariae in
 Groeden: 5 ₤ soluta Iohanni Ritzenberg secretario. Ioachimo 35
 Brand: 40 ₤ soluta relicte Thome Koppens per Hermannum
 Wetken. Simon Alberdes: 40 ₤ soluta viduae. Bartoldo

Ludeken in Hildessem: 45 ₧ 15 β. Christoffer, Caspar et Balthasar Schoneken ^{a)}): 60 ₧ soluta haeredibus in vim quitantie. Testamento quondam magistri Ioachimi Koelers: 40 ₧ soluta vi quitantie. Magistro Alberto Hoefschmit ^{a)}):
 5 34 ₧ de dimidio; 8 ₧, quae eidem restabant de anno praeterito proxime. Uxor Caspari Tobings capitanei: 80 ₧ soluta sunt eidem in vim quitantiae. Monialibus in Ploen: 20 ₧ soluta in vim quitantiae.

Redditus victalicioꝝ in Hamborch Pasce et
 10 Michaelis: 62 ₧.

Hilleke van Offen: 8 ₧ per dominum Georgium van Holte. Hans Dudesche: ^{a)}). Wobbeke Omssen: 30 ₧, Diricus recepit. Beke Brodermans: 24 ₧, receptum per Luttken Stackeman. Ioannis et Nativitatis: 48 ₧.

15 Hans Hesse: 32 ₧ soluta ipsius uxori praesenti. Heinoni Lockerman, Geesken ejus uxori: 16 ₧ soluta uxori ^{b)}).

Summa totius tituli de stipendio et mercede familiae: 2617 ₧ 8 β.

Ad precium familiae: 2488 ₧ 2 β.

20 Doctori Adamo Tratziger syndico: 77 ₧ 10 β, Nativitatis. Doctori Iohanni Strubio: 80 ₧ vigilia Pentecostes; 160 ₧ reliquum stipendium. Doctori Frantz Pfeilen syndico ^{a)}): 100 ₧, Pasche, soluta uxori doctoris cum ipsa discederet. Doctori Francisco phisico: 2 mal 18 ₧, 2 mal 20 ₧.
 25 Magistro Iohanni Ritzenberg: 4 mal 8 ₧. Magistro Martino Goebel: 4 mal 8 ₧. Magistro Iohanni Schroeder: 4 mal 60 ₧ (per magistrum Martinum). Magistro Nicolao Vogeler: 4 mal 8 ₧. Hans Barnefleth: 4 mal 4 ₧ 16 β, Ortgisz Koeler: 4 mal 10 ₧. Herman Moller ^{a)}): 3 mal
 30 4 ₧ 16 β. Hinrick Geistmeier: 4 mal 10 ₧. Frederick Hoyer: 4 mal 10 ₧. Frantz Raven: 4 mal 10 ₧. Iaspar Wegener: 4 mal 4 ₧. Iost Tylleman: 4 mal 10 ₧. Peter Sprengespyl: 4 mal 10 ₧. Clawes Ruter ^{a)}): 4 mal 10 ₧. Hans Mekelenborch: 4 mal 10 ₧. Matthias Vincke: 4 mal

^{a)} Vacat.

^{b)} Summa primae partis libri expositorum: 24,137 ₧ 7 β 4 1/3.

10 ℔. Ulrich van Horneborch: 4 mal 10 ℔. Hans van der Ryth: 4 mal 60 ℔. Lambert Boselman: 4 mal 10 ℔. Stabulario: 4 mal 12 β. Otte Kock *): 3 mal 10 ℔. Andreas hoefschmit: 4 mal 4 ℔ 16 β. Herman Meier: 4 mal 10 ℔. Hans Clusener: 4 mal 10 ℔. Hinrick Arendes: 4 mal 4 ℔ 16 β. Ioachim Dreier: 4 mal 10 ℔. Hartman Westerman: 4 mal 10 ℔. Adam van Collen: 4 mal 10 ℔. Matthias Uthdermarck: 4 mal 10 ℔. Hinrick Hermans: 4 mal 10 ℔. Wilken Visscher: 4 mal 10 ℔. Hans Kegel: 4 mal 10 ℔. Andres van Erffurt: 4 mal 12 ℔. Iurgen Werneken: 4 mal 10 ℔. Hans Moele: 4 mal 12 ℔. Hans Kock 10 ℔. Structuario: 16 ℔. Scriptori: 10 ℔ Ludero Meyger. Tytken Moller: 2 mal 20 ℔. Carpentario: 4 mal 3 ℔. Hoppenmeter: 4 mal 3 ℔ 4 β. Iurgen Hasze: 4 mal 4 ℔. (Iochim Koeler:) Christopher van Emersen: 4 mal 4 ℔. Pincernae: 4 mal 4 ℔. Muratori, dem blydecker: 4 mal 2 ℔. Thomas Federsen: 1 ℔ 14 β. Karsten Schelen: 4 mal 3 ℔. Vigili in turri: 4 mal 6 ℔; 8 β wigeschuttel. Fontem respicienti: 4 mal 1 ℔. Purganti apud portam steindar: 4 mal 1 ℔. Dirick Reimers: 4 mal 3 ℔. Dirick Brasche de steinbrugger: 1 ℔ 8 β. Clawes Hueck *): 2 mal 4 ℔. Custodi: 4 mal 6 ℔. Hans Hessen: 4 ℔ 16 β. Gert dem blydecker: 4 mal 2 ℔. Henninck Heitman: 4 mal 2 ℔. Dirick Westhof: 4 mal 2 ℔. Iohan pasteidenbecker: 4 mal 2 ℔. Luder Kruthup 4 mal 6 ℔. Cort Lowenborch: 4 mal 2 ℔. Hans Kock: 4 mal 1 ℔. Thonies Hofman: 4 mal 2 ℔. Hinrick Krickeboem *): 4 mal 1 ℔. Bernt Rodewolt: 4 mal 2 ℔. Herman Goliad: 4 mal 6 ℔. Iurgen Wischof: 4 mal 2 ℔. Andreas Stoetzel: 4 mal 2 ℔. Marcus Lange: 4 mal 2 ℔. Symon Sturman: 4 mal 2 ℔. Thomas Oltman: 4 mal 2 ℔. Aszmus Peterszen: 4 mal 2 ℔. Iochim Michelssen: 4 mal 2 ℔. Hinrick Duderschen: 4 mal 4 ℔. Herman Goliad de junger: 4 mal 6 ℔. Albert Clasinck: 4 mal 6 ℔. Cort Hofineier: 4 mal 2 ℔. Dirick Dorneman: 4 mal 4 ℔. Hans Gade: 3 mal 6 ℔. Arendt Bliffer: 3 mal 6 ℔. Hans Altena: 3 mal 6 ℔.

*) Vacat.

Ad precium musicorum: 100 ₧ 16 β.

Barthelt Rydeman: 4 mal 6 ₧ 6 β. Bernt Moller: 4 mal 6 ₧ 6 β. Frantz Becker: 4 mal 6 ₧ 6 β. Ioseph Metzener: 4 mal 6 ₧ 6 β.

5 Luthanistis: 28 ₧ 10 β.

Andreas Znickenhusen *): 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz, Paschae. Hyeronimus Hoveman: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz, 2 ₧ 8 β; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. (Iurgen Lehner:)

10 Hans Haveman: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz; 2 ₧ 8 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 8 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Hyeronimus Hoveman junior: 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Valentyn Stungel: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β stadtdantz; 2 ₧ 8 β;
15 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.

Ad huram famulorum: 144 ₧ 8 β.

Pincernae: Nihil. Iochim Berlin: Vacat. Carsten Schele: 2 mal 2 ₧. Hans Hesze: 2 mal 4 ₧ 16 β. Henninck Heitman: 2 mal 2 ₧. Dirick Westhof: 2 mal 2 ₧. Cort Lowenborch: 2 mal 2 ₧. Thonies Hofman: 2 mal 2 ₧.
20 Andres Znickenhusen *): 4 ₧. Bernt Rodewolt: 2 mal 2 ₧. Iurgen Wisthof: 2 mal 2 ₧. Marcus Lange: 2 mal 2 ₧. Vigili in turre: 2 mal 6 ₧. Andres Stoessell: 2 mal 2 ₧. Symon Sturman: 2 mal 2 ₧. Thomas Oltman: 2 mal 2 ₧.

25 Aszmus Peterssen: 2 mal 2 ₧. Iochim Michelssen: 2 mal 2 ₧. Valentin Strungel: 2 mal 2 ₧. Iacob Krusenack: translatum alio. Cort Hofmeier: 2 mal 2 ₧. Dionisius auriga: 3 ₧ 4 β per totum semel. Frantz: 4 ₧, 4 ₧ 16 β. Ioseph Metzener: 2 ₧, 4 ₧ 16 β. Hans van der Ryth: 24 ₧
30 pro ejus hura habitationis. Hans Moele: 16 ₧. Hyeronimus Hoveman: 2 ₧.

Pro vestitu familiae: 825 ₧ 12 β.

10 ₧ Iohanni Ritzenberg. 10 ₧ magistro Martino Goebel.

10 ₧ magistro Nicolao Voegeler. 10 ₧ magistro Iohanni

35 Schroeder. 4 ₧ 16 β pro 6 ulnis panni Anglicani soluta

*) Vacat.

Arnoldo Ricquerdes bombardistae Ritzebuttelensi. Ad usum soliti vestitus famulorum equestrium et domesticorum ministrorum pro 14 peciis panni ad formam Anglicanam hic confecti, quarum 6 peciarum constitit quelibet pecia 60 marcas et octo peciarum reliquarum quelibet pecia constitit 64 marcas una cum mercede tincturae et praeparationis: summa 697 ₧ 12 β. Pro 3 pannis Hornensibus, quolibet 14 marcis, emptis a Lutkino Reyneken: summa 33 ₧ 12 β. Pro octo pannis Soltwedelensibus et 12 ulnis ejusdem panni emptis ab Erasmo Hustein: summa 37 ₧ 12 β. 6 ₧ pro vestitu pincernae. 6 ₧ pro vestitu structurarii.

Pro diversis notabilibus: 2223 ₧ 4 β 6 ḡ.

6 ₧, Paschae, ad augmentum stipendii soluta Iohanni Ritzenberge. 693 ₧ 14 β pro haereditate destructa ad ampliandum forum boarum soluta sunt Iasparo Meyger magistro scripturarum, que fuit sita in chono prope montem. 57 ₧ 4 β pro liberis expensis domini Iohannis ducis Holsacie hic in diversoriis factis. 360 ₧ domino Ludovico Ziegeler et Mauritio zum Lambo advocatis nostris conjunctim in camera imperiali de annis 51 et 52 in termino Martini juxta quitantiam. 21 ₧ domino Mauritio Breunlin advocato nostro de annis 51 et 52 in termino Martini juxta quitantiam suam in causa silve Saxonice. 63 ₧ soluta pro diversis scripturis et instrumentis Spire substitutis ipsorum. 65 ₧ 12 β pro 2 bobus Paschalibus emptis a Iohanne Gloyen. 6 ₧ Iohannes Ritzenberg de termino Iohannis ad augmentum. 285 ₧ 12 β pro sumptu domini Augusti ducis Saxoniae et marchionis Misniae et ipsius conjugis et domini Wulffgangi principis in Anholdt, qui in Daniam proficiscentes huc apud Georgium van Zeven diverterunt, in cujus aedibus omnes expensae et alibi in diversoriis soluta sunt. 249 ₧ 12 β pro poculo argenteo deaurato, habente marcas novem 12 loth in pondere, donato domino Iohanni duci Holsatiae, principi nostro. 12 ₧ adhuc pro aromatibus soluta sunt Warnero Roelevingk, quae impensa sunt ad sumptus domini Augusti ducis Saxoniae. 3 ₧ 15 β pro sumptu Andree a Barbe cantzellarii regis Danie soluta Eggardo Krantz. 26 ₧ 1 β pro vino et victualibus donatis

duci Iohanni Holsatiae, principi nostro. 81 ₰ 13 β 6 ʒ pro
 victualibus et vino donatis domino Christiano regi Daniae,
 principi nostro, quando civitati post diuturnam absentiam
 appropinquavit. 4 ₰ pro sumptu Liborii Hoppen et Adolphi
 a Wolma in Oldelandiam in causza privilegiorum. 2 ʒ, ad-
 huc 16 β pro bibalibus. 16 ₰ pro restantia stipendii physici
 soluta eidem. 6 ₰, Michaelis, ad augmentum stipendii soluta
 Iohanni Ritzenberge secretario. 6 ₰, Nativitatis, ad augmentum
 stipendii magistro Iohanni Ritzenberge. 9 ₰ 18 β pro munere
 dato filio Ioachim Brockdorpes nobilis, quem senatus e baptismo
 suscepit. 77 ₰ 10 β pro arra donata doctori Adamo Tratziger,
 quando suscipiebatur pro syndico senatus. 6 ₰ 8 β pro duobus(!)
 tunnis cerevisiae donatis doctori Iohanni Aepino superat-
 tendenti et magistro Ioachimo Westphalen pastori pro labore
 in confutando errore Osiandri praestito. 32 ₰ 17 β pro
 expensis ducissae Luneburgensis dominae Clarae, viduae
 ducis Francisci, in diversorio factis. 6 ₰ 4 β cuidam theo-
 logo donata sunt pro cathechismo suo. 19 ₰ 16 β constitit
 consilium e Lipsia allatum contra Petrum Spengel in sua
 salva guardia. 18 ₰ 12 β pro sumptu domini Iohannis
 Struben doctoris huc evocati. 48 ₰ 18 β 8 ʒ soluta sunt
 Ortgyso Webur pro ipsius restantia stipendii juxta computum
 domini Alberti Hackemans consulis. Ioachimo Davorden
 pro 22 delen et Frederico Holck de restantia. 24 ₰ soluta
 pro stipendio Hyeronimi Widemans probatoris numismatum.
 13 ₰ 4 β pro sumptu captivorum soluta carnifici. 1 ₰ 17 β
 4 ʒ vor eyn missinges ror thom steuen kumme in Iohannis
 Ritzenberges huse.

Ad diversa: 263 ₰ 14 β.

8 ₰ 12 β pro cura vulnerati cujusdam in Ritzebuttel. 4 ₰
 pro sumptu Herman Golie misso 4 in Harborch ad ducem
 Ottonem pro repetendas bombardas(!). 16 β cloacario, Pasche.
 4 ₰ ex liberalitate donata Andreae Snickenhuszen. 18 ₰ 19 β 4 ʒ
 pro sumptu duarum mulierum, quarum altera beneficii
 supplicio adfecta, altera leva in exilium missa est, soluta
 carnifici. 5 ₰ 10 β pro sumptu Iohannis Fresen institoris
 hic capite detruncati. 1 ₰ 6 β pro sumptu N. Rumhert

incarcerationi. 1 ℥ crutzepennick. 2 ℥ 3 β in criptis soluta magistro
 Hinrico Witmer de preterito anno. 40 ℥ pro aliquot sculpturis
 adornatis ad usum monete soluta Iohanni Roden. 2 ℥ 2 β
 Cordt Lowenborch deducendi boves in Lunenborch. 16 β cloa-
 cario, Iohannis. 1 ℥ 14 β pro reparatione velamenti currus 5
 dominorum. 4 ℥ 16 β soluta privignis Nicolai Steffens pro
 reditibus de summa capitali redempta iisdem. 2 ℥ 15 β pro
 salvo conductu Luneburgensi Michaelis. 16 β cloacario, Michaelis.
 30 ℥ 8 β pro sumptu Hanses Schullenfengers decollati. 8 ℥ 11 β
 pro sumptu quatuor nocentum flagellatorum. 2 ℥ 4 β pro 10
 sumptu duorum adolescentium flagellatorum. 5 ℥ 11 β de
 duobus canalibus fontis ad aedes senatus soluta Iohanni
 Svarten. 16 β cloacario, Nativitatis Christi. 4 ℥ Dirico
 Dorneman barsimagistro pro stipendio retardato. 3 ℥ 2 β
 pro haltergeldt donato famulo doctoris Iohannis Strubben. 15
 25 ℥ soluta sunt carnifici pro sumptu duorum supplicio
 adfectorum. 2 ℥ pro pastura bovis masculi. 10 ℥ 16 β pro
 sumptu Eleri Luchtemaker incarcerationi. 3 ℥ decem famulis
 domesticis ad calceos. 2 ℥ pro bove admissario soluta Io-
 hanni Eggerdes. 23 ℥ 15 β pro 1 missinges krone in domo 20
 senatoria appensa libranti. 95 ℥ soluta Iohanni Gaden.
 2 ℥ 8 β pictori ad deaurandum de knope und stangen.
 16 ℥ pro victu Luder Meygers scribae curiae structurae.
 6 ℥ 8 β pro accusatione sedecim nocentum soluta Liborio
 Hoppen. 1 ℥ 4 β pro bibalibus. 9 ℥ 9 β pro mercede 25
 operis in prosequendis contumacibus civibus contributiones
 tarde solventes (!). 1 ℥ 10 β 8 ℥ pro sumptu exploratoris
 emissi. 3 ℥ 1 β famulis equestribus. 16 β famulis dome-
 sticis ad Carnisbrivium. 17 β custodi in Summo. 16 β gla-
 diorum dealbatori. 4 ℥ 16 β tribus secretariis de duabus 30
 vicibus pro lectura privilegiorum, videlicet de anno 47 usque
 ad annum 53 inclusive.

Redditus super sortem foederis causa susceptam
 persolvendi: 14,812 ℥ 18 β .

Senatui in Mollen: 120 ℥ soluta eisdem in vim quitantiae. 35
 Domino Casparo Schonecken: 60 ℥ soluta haeredibus in vim
 quitantiae. Domino Georgio Tobinck: 80 ℥ soluta domino

- Georgio Schomaker in vim quitantiae ipsius. Domino Gerekindo Pawel: 72 ₧ soluta Georgio van Winthem vi quitantiae. Domino Georgio Thobinck: 80 ₧. Domino Georgio Thobinck: 120 ₧. Francisco van Dassel: 104 ₧.
- 5 Senatui Buxtehudensi: 240 ₧ solutum in vim quitantie. Domino Gerekindo Pawel: 157 ₧ 10 β soluta Georgio van Winthem vi quitantiae. Ilseben Eickelmans: 57 ₧ 12 β soluta domino Georgio van Holte. Francisco van Dassel: 40 ₧. Senatui Buxtehudensi: 80 ₧ soluta in vim quitantiae.
- 10 Domino Marco et Ioachimo Luskowen: 180 ₧ soluta per Iohannem Berndes. Arnt Bullen vicarien tho Luneborch: 40 ₧ juxta quitantiam. Margrethen Schomakers: 24 ₧. Margrethen Schomakers: 24 ₧. Domino Nicolao Stoteroggen: 180 ₧. Domino Nicolao Stoteroggen:
- 15 80 ₧. Domino Nicolao Stoteroggen: 96 ₧. Domino Ieronimo Gloien: 80 ₧. Domino Hartwico Schomaker: 80 ₧. Domino Gerekindo Pawel: 160 ₧. Capitulo in Rameslo: 68 ₧ soluta eidem in vim quitantie. Prior und convent sunte Michelis in Luneborch: 155 ₧ soluta in vim quitantiae. Testamen-
- 20 tariis Conradi Schluters: 40 ₧ soluta eidem in vim quitantiae per Nicolaum Korfmaker. Henrico Moller in Havelberg: 60 ₧ soluta in vim quitantie. Cort Wachman: 62 ₧ soluta eidem per Paulum Baren. Anthonio van Holle: 864 ₧ soluta Anthonio juxta ipsius quitantiam. Domine Clarae ducissae
- 25 Luneburgensi: 560 ₧ soluta in vim quitantiae de duabus literis sigillatis. Georgio van Alefelde *): 192 ₧ juxta quitantiam. Otthoni van der Wische: 144 ₧; Breda Rantzow: 240 ₧; Domino Iven Reventlowen: 960 ₧; Syvert Rantzowen: 192 ₧; Annae relictæ Nicolai van der Wissche: 288 ₧;
- 30 Cathrinen van Damme: 144 ₧; Marx Selmers: 48 ₧; Beneficio calendarum in Kyl: 28 ₧; Drude van Alefeld *): 768 ₧; Anthonio Sehsteden: 288 ₧; Ottoni Sehsteden *): 480 ₧; Nicolao van der Wisch: 480 ₧, soluta in vim quitantiae. Margrethen Brockdorpes: 480 ₧; Domino Wulfgango Pog-
- 35 wischen: 720 ₧; Nobilibus in Bulcken: 48 ₧; Annae Rantzow: 216 ₧; Margretæ Brockdorpes: 480 ₧; Hinrico Ran-

*) Vacat.

tzowen: 288 ₧; Henneke Rantzowen: 96 ₧; Annae van der Wisschen: 28 ₧; Cathrinae relictæ Brede Marquards: 192 ₧; Nicolao van der Wissche: 404 ₧ 16 β; Christiano Gryp: 24 ₧; Anthonio Sehsteden: 388 ₧; Philips van Alefeld: 288 ₧; Magdalene Pogwischen: 144 ₧; Cathrinen van Damme: 192 ₧; Nicolao van Aleveld *): 144 ₧; Helwig van Alefeld: 192 ₧; Nicolao van der Wissche: 480 ₧; Ioachim Rantzowen *): 240 ₧; Henneke Rantzowen: 240 ₧; Einwald Rantzowen thom Krummendyke: 336 ₧; Otten Sehsteden in Rendszborch *): 240 ₧; Nicolao van der Wissche: 96 ₧; Ioachim Rantzowen *): 240 ₧; Preposito et conventui in Bordesholin: 400 ₧, soluta in vim quitantiae.

Ad turrim Novi Operis: 80 ₧ de terminis Paschali et Michaelis nomine Hinrici Schowenborges recepit dominus Meyno de Eytzen senator de toto anno.

Ad structuram ibidem: 567 ₧ 5 β 8 ½ pro diversis structuris et reparationibus factis in Novo Opere juxta librum castrorum.

Ad castrum Ritzebuttel custodiendum: 663 ₧ 11 β 6 ½. 24 ₧ pro stipendio Arnoldi Richters bombardistæ, attributo (!) præfecto arcis Ritzebuttel. 23 ₧ 16 β pro stipendio 19 hebdomadarum, quando milites alebantur ibidem, juxta pactum soluta eidem Arnoldo. 8 β pro viatico. 543 ₧ 4 β pro stipendio diversorum nautarum ad custodiendam arcem Ritzebuttel data juxta librum castrorum. 68 ₧ 11 β 6 ½ pro diversis ad custodiam arcis Ritzebuttel juxta computum domini Ioachim Mollers capitanei.

Ad structuram ibidem: 1677 ₧ 18 β 1 ½. 750 ₧ 19 β 7 ½ pro diversis materialibus, mercede vecturæ et victualibus ad materialia in Ritzebuttel devehenda expositis juxta librum castrorum. 926 ₧ 18 β 6 ½ conversa in structuram valli et aedificiorum hujus arcis juxta computum domini Ioachim Mollers capitanei.

Ad usum Tollenspiker: Nihil.

Redditus in Eislingen: Nihil.

Ad castrum Bergerdorp: Nihil.

*) Vacat.

Ad structuram ibidem: Nihil.

Ad usum Glindesmoer: 121 ₧ 12 β 4 ⷰ.

24 ₧ 6 β pro sumptu et salario ·11 botslude in Morboreh
missorum. 4 ₧ 10 β pro stipendio 10 nautarum missorum in
5 Morborch ad domum custodiendam. 62 ₧ 11 β 6 ⷰ pro
stipendio et victu decem nautarum, qui 16 diebus fuerunt in
Morborch, et pro structura ibidem juxta computum Iohannis
Schiphouwers. 30 ₧ 4 β 10 ⷰ pro diversis ad structuram
domus juxta librum castrorum.

10 Pro pergamento et papiro: 86 ₧ 16 β.

23 ₧ 12 β pro 13 decadibus pergameni soluta Catherinae
Hagemans. 13 ₧ 12 β pro 8 decadibus membranarum soluta
Peter Elver. 21 ₧ 12 β pro 12 decadibus membranarum hic
paratarum, quemlibet decadem 2 marcis 4 β. 16 ₧ 2 β pro
15 11 risas (!) papiri soluta Iohanni Forsen. 5 ₧ 2 β pro tribus
nisis papyri soluta Iohanni Schroeder. 6 ₧ 16 β pro qua-
tuor risis papiri soluta Iohanni Schroder.

Ad usum Ossen- et Vinckenwerder: 19 ₧ 4 β ad
reparationem domus in Ossenwerder juxta computum domini

20 Laurentii Nygebur et Garlevi Langebeken.

Solvenda in Billenwerder: 16 ₧ 8 β.

8 ₧ ad stipendium Nicolao Meynest. 8 ₧ 8 β choralibus.

Ad usum Woltorp: 156 ₧ 11 ⷰ.

20 ₧ merces venatorum. 50 ₧ 7 β 8 ⷰ pro diversis vena-
25 tionibus. 6 ₧ pande uud sele. 26 ₧ 4 β 11 ⷰ pro diversis
profectionibus. 53 ₧ 8 β 4 ⷰ.

Ad usum Hamme: 655 ₧ 9 β 2 ⷰ.

8 ₧ stipendium praefecti. 1 ₧ 4 β pro vestitu ejusdem per
dominos Ioachim Holthusen et Ieronimum Bissenbeke.
30 646 ₧ 5 β 2 ⷰ pro reparanda domo, landtwer et herwech,
dykent, dammend et plagegelt juxta computum factum per
eosdem dominos.

Ad usum Fulsbuttcl: Nihil.

Ad cistas furiosorum: 25 ₧ 12 β pro expensis
35 duorum stolidorum soluta curie sancti Spiritus.

Histrionibus: 8 ₧ 6 β per dominos theolonii diversis
principum nunciis donata.

Ad bombardas: 199 ₰ 17 β 2 ḡ.

13 ₰ 3 β pro 58 ₰ roerkrudt emptis a domino Gerardo Nygebur senatore, 6 ₰ pro dalero. 51 ₰ 13 β pro 227 ₰ rorkrut, 6 ₰ pro dalero, soluta domino Georgio Vilter. 43 ₰ 1 β 2 ḡ pro ferramentis soluta Iohanni Graven fabro grosso. 92 ₰⁵ pro diversis comparatis et expositis ad domum bombardarum juxta computum domini Luderi Schulten.

Ad usum librae: 88 ₰ 10 β 4 ḡ.

4 ₰ 10 β 4 ḡ pro ferramentis soluta Cyriaco Sengestaken fabro subtili. 84 ₰ pro stipendio Luderi Prallen.¹⁰

Ad usum cranonis: 197 ₰ 7 β 3 ḡ.

4 mal 6 ₰ 14 β Arendt Slyman. 4 mal 6 ₰ 14 β Lutke Remstede. 12 ₰ ad stipendium scriptoris soluta eidem Conrado Roeleves. 48 ₰, Michaelis, pro stipendio soluta Conrado Roleves. 32½ ₰ 9 ḡ pro diversis funibus soluta Iohanni Smidt¹⁵ funifici ad usum cranonis. 3 ₰ 4 β 6 ḡ pro ferramentis soluta Cyriaco Sengestaken fabro subtili. 48 ₰, Pasche.

Pro cerevisia aliena: 36 ₰.

24 ₰ pro duobus vasis cerevisiae Embecensis solutum et missum principi nostro. 12 ₰ pro vase Embecensis cerevisiae²⁰ donato principi Augusto duci Saxoniae.

Pro cera: 24 ₰ (!).

24 ₰ 4 β pro cera per substitutos allata de apotheca.

Pro gyt et amigdalīs: 70 ₰.

Pro speciebus dominorum: 137 ₰ 10 β per dominum²⁵ Luderum Schulten et Albertum Hackeman.

Pro speciebus et confectionibus: 277 ₰ 4 β.

136 ₰ 2 β in profesto Petri. 94 ₰ 2 β in festo Thomae. 47 ₰ Martini et Circumcisionis Domini fautoribus apothecae.

Ad usum domus nostrae in Lubeck: 219 ₰ 12 β 4 ḡ³⁰ conversa sunt hoc anno ad reparationem et structuram domus nostrae in Lubeca.

Ad usum tunnarum super Albim: 565 ₰ 5 β 6 ḡ.

2 ₰ 4 β pro salvanda et recuperanda tunna dilapsa soluta Hinrico Dudersen. 517 ₰ 9 β pro stipendio et expensis nautarum ad collocandas tunnas aliosque usus expeditorum³⁵ cum Dirico Dorneman. 1 ₰ 16 β ad redimendum duas ton-

nas per ventorum vim ablatas Hinrico Dudersen. 6 ℥ 6 p
 ad usum tunnarum praeparandarum. 18 ℥ 13 p pro sumptu
 Hinrici Dudersen cum 11 famulis in Albi morantis. 1 ℥ 11 (p)
 Hinrico Dudersen pro sumptu ejusdem in collocandis tonnīs
 5 facto. 26 ℥ 8 p ad sublevandas tunnas soluta Hinrico Du-
 derszen. 311 ℥ 19 p 2 ℥ pro ferramentis ad usum tunnarum
 soluta Iohanni Graven. 1 ℥ 4 p Hinrico Dudersen 1 mast
 to bewerpen. 27 ℥ 7 p 4 ℥ pro diversis victualibus de curia
 structuræ expositis ad tingendas pice tunnas marinas juxta
 10 computum structurarii. 50 ℥ 8 p pro tribus novis tonnīs
 marinis soluta doleatori.

E bonis in Tradenou: 20 ℥ 16 p soluta vicariis
 sancti Petri per dominum Iohannem de Sprekelsen.

Ad expeditionem propter adductionem boum
 15 et frumentorum: 509 ℥ 15 p 7 ℥ .
 22 ℥ 12 p pro expensis factis per Dudersen cum nautis ad
 impediendam avectionem frumenti in Albi. 26 ℥ 12 p pro
 sumptu facto cum 13 naucleris et deinde cum 11 una cum
 duabus schaphis emissis ad imp(ed)iendam avectionem fru-
 20 menti juxta computum Hinrici Dudersen. 27 ℥ 5 p 6 ℥
 pro sumptu facto per Hinricum Dudersen cum 10 naucleris
 ad 4 septimanas emissum. 49 ℥ 18 p pro stipendio duodecim
 nautarum, quorum quilibet inservivit 6½ hebdomadas, et
 pro una tunna cerevisiae ad prohibendam avectionem fru-
 25 mentorum soluta Dirico Dornemann barsimagistro minoris
 navis tunnarum. 9 ℥ 3 p 9 ℥ pro sumptu Symonis Beicken
 capitanei ad eundem usum. 256 ℥ 2 p 4 ℥ pro victualibus
 de curia structuræ ad diversas expeditiones navis majoris
 tunnarum impediendæ avectionis frumentorum et quæsitæ
 30 novæ transvectionis causza in Albi Australi juxta computum
 structurarii. 118 ℥ 2 p pro victualibus diversis expositis de
 curia structuræ ad impediendam novam commæationem
 navium contra Luneburgenses in Australi Albi cum minori
 tunnarum navi juxta computum structurarii.

35 Pro equis venditis: 87 ℥ 18 p .
 27 ℥ 18 p pro diversis equis venditis de stabulo dominorum
 juxta tenorem libri receptorum specificatum. 60 ℥ pro

equo fusco donato dominae Clarae ducissae Luneburgensi viduae.

Damnum passum: 269 ₧ 19 β.

12 ₧ 8 β in adulterinis daleris, peciis marcarum et una cuprea corona Gallica. 193 ₧ 11 β detracta sunt camerariae de duabus dimidiatis contributionibus centesimi denarii. 64 ₧ defecerunt in diversis loculis et pro bibalibus e cameraria diversis temporibus donatis, quae non inscribuntur.

Ad perfectionem fossatarum et fortalicio-
rum:

912 ₧ 12 β 1 ⷰ. 9 ₧ 3 β 7 ⷰ pro restantia soluta sunt domino Hyeronimo Bissenbeken senatori ad usum reparationis valli ante portam lapideam versus portam leprosorum. 28 ₧ 16 β 2 ⷰ pro ferramentis soluta Iohanni Graven fabro grosso, conversis ad perfectionem fossarum et fortalicio-
rum. 213 ₧ 12 β 5 ⷰ pro reparatione des clevenlappen usque ad rundell in palude in regione des Wynserbohmes juxta computum per dominum Vincentium Moller factum. 48 ₧ conversa sunt ad reparationem valli inter milrendor et rondeell juxta rationem redditam per Diricum Meyger et eidem soluta. 18 ₧ 19 β 4 ⷰ pro diversis ferramentis soluta Hinrico Breidenn ad usum valli in palude a cnevelappen usque ad Winserbom de anno 52. 14 ₧ 8 β pro 100 furen delen ad usum ejusdem valli. 52 ₧ 15 β 8 ⷰ pro diversis expositis ad reparationem valli inter portam Anscharianam et propugnaculum ligneum Albim versus juxta computum domini Luderii Schulten. 286 ₧ 7 β 5 ⷰ pro expensis ad reparationem valli in palude in chono alcis prope hortum Pauli Baren factis juxta computum domini Alberti Hackemans consulis. 203 ₧ 15 β 8 ⷰ conversa sunt ad reparationem valli rotundi, vocati klevelappen, usque ad pontem vergentem ad portam paludis juxta computum domini Meynonis de Eytzen. 36 ₧ 13 β 10 ⷰ per dominum Laurentium Nygebur computata ad vallum suum.

Ad fundum fluminis restaurandum: 1915 ₧

9 β 4 ⷰ.

1915 ₧ 9 β 4 ⷰ conversa sunt hoc anno ad evacuandum et

profundius faciendum flumen a Winserbohm usque ad pontem paludis juxta computum domini Vincentii Mollers senatoris in singulari libro scriptum.

(Pro censu redempto in causa religionis:)

- 6 Exposita in generali: 114 ₰ 19 β.
- 3 ₰ 8 β Hinrico Dudersen et aliis naucleris ad anchoram sublevandam et salvandam navis comitis a Mansfeldt. 1 ₰ 7 β pro victualibus praeparatis ad iter in Borchhorst. 4 ₰ 16 β ad usum praetorii juxta computum Iodoci Mangolt
- 10 conversa. 9 ₰ 17 β pro purgandis caminis (et) importandis carbonibus in pretorio conversis juxta computum ejusdem. 13 ₰ 2 β pro candelis et cera ad usum praetorii. 4 ₰ 8 β pro flabellis et crateris soluta per pincernam juxta suum computum. 7 ₰ 8 β pro 62 ulnis linei panni ad usum camerarie
- 15 pro oculis et pro bibalibus uxori Dirici Reymers. 5 ₰ 4 β pro confectionibus soluta aromatario. 32 ₰ pro sumptu Eleri Luchtemakers captivi, quem accusatum comes in Oldenborch lata sententia reliquit senatui, soluta Christophero van Emersen. 8 ₰ sigillatori domino Hyeronimo Bissenbeken.
- 20 9 ₰ 9 β sex nautis conductis ad adducendam pecuniam in Kylonem. 12 ₰ pro stipendio scribe circa cranonem soluta Conrado gubernatori. 4 ₰ collectori testamentorum domino Godtfrido Schroder.

Ad expeditionem contra pyratas: Nihil; vide

25 anno sequenti.

Pro frumento adempto: 13 ₰.

7 ₰ 3 β pro inversione frumenti soluta Hermannno Boeleken. 5 ₰ 17 β 6 ℔ soluta Hermannno Boeneken (!) pro inversione frumenti.

30 Redditus ad usum novi fossati: (410 ₰ 8 β.)

Pasce: 118 ₰ 8 β.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₰ soluta eidem per filium Hermannnum recepta. Horistis capellae in char: soluta 16 ₰ domino Iohanni Vaget nomine eorundem. Magistro Hinrico

35 Schulten: 20 ₰ soluta sunt Thomae Suenlant (!) per Petrum Wisszen nomine quartalis anni de Nativitate usque ad Pascha de summa capitali ipsi redempta; reliquum, videlicet

40 ₰, soluta sunt Bernardo de Benthem. Horistis iisdem in
schar: 2 ₰ 8 β soluta domino Iohanni Vaget.

Michaelis: 292 ₰.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₰ soluta Hermannno Wetken
praesenti. Domino Alberto Westeden: 32 ₰ soluta domino 5
Hermannno Schelen. Domino Ioanni Hugem: 40 ₰ soluta
Hinrico Klan. Monasterio in Hervestehude: 120 ₰ soluta
scribae Severino Kerstens. Domino Hinrico Ritzert: 60 ₰
soluta domino Ludero Schulten. Eidem: 20 ₰ soluta domino
Ludero Schulten. 10

In caussa religionis verae conservandae: 472 ₰
17 β 8 ₤.

155 ₰ transactionis nomine soluta sunt Dethlevo van deme
Damme nobili Holsato ad tollendam actionem ipsius, quam
contra senatum movit propter damnum ipsi, ut contra veri- 15
tatem asseruit et praetendit, in retardata solutione sortis
suae acceptum. 4 ₰ 11 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges
secretarii in Mollen. 26 ₰ 11 β pro sumptu magistri Fran-
cisci Borchardi, cancellarii domini Iohannis Friderici electoris
Saxoniae, qui fuit captivus, soluta Dethlevo Bremer. 43 ₰ 20
8 β soluta sunt Ioachimo Utermarcke, quae exposuerat, ut
asseruit, superioribus annis. 46 ₰ 16 β domino Georgio
Vilter et Hyeronimo Bissenbeken senatoribus in Mollen in
causa Brunswicensium obsessorum a duce Brunswicensi.
119 ₰ pro sumptu magistri Nicolai Voegelers secretarii 25
missi Magdeburgam versus ad assistentiam senatus ibidem
adversus ducem Saxonie Mauritium, electorem adulterinum.
76 ₰ 13 β 8 (₤) pro sumptu Hinrici Geistmeygers et aliorum
famulorum equestrium ipsi adjunctorum ad deducendam
pecuniam et adferendam e Kylone missorum. 18 β tabellario 30
in Kylonem cum literis. 4 ₰ pro sumptu Hermanni Golian
in Harborch.

Summae capitales nobilibus Holsatis et emporio
Lundensi redemptae et solutae, quae in caussa re-
ligionis supra censum acceptae erant: 45,363 ₰ 9 β 6 ₤. 35
12,800 ₰ redemptae sunt hoc anno et soluta Drudae van
Alefelde per dominum Geogium Vilterum senatorem et Io-

- hannem Ritzenberg in Kylone et literae sigillatae sunt receptae. 9680 ₰ summae capitalis redempta et soluta sunt Otthoni van Sehestede in Kohoevede per eosdem dominum Georgium Vilter senatorem et Iohannem Ritzemberch secretarium et literae binae sigillatae sunt receptae. 8000 ₰ summae capitalis sunt redempta et soluta Ioachimo Rantzouwen in Puthlosen per eosdem mandatarios et literae sigillatae sunt receptae. 3200 ₰ summae capitalis redempta et soluta sunt per eosdem mandatarios senatus relictae
- 10 viduae Georgii van Alefelde in Westensehe et literae sigillatae.... 2400 ₰ summae capitalis redempta et soluta sunt Bartramo et Georgio van Alefelde in Lemkule nomine patris ipsorum Nicolai van Alefelde defuncti et literae sigillatae sunt receptae. 1600 ₰ soluta et redempta sunt
- 15 senatui Luneburgensi de decem millibus marcarum, quae nobis ad pacem ab imperatore impetrandam mutuo dederunt. 5861 ₰ 11 β 10 ᶜ consumpserunt domini Albertus Hackeman consul, Iohannes Strubbe doctor et Gerardus Nygebur senator, legati missi in Angliam, sed 300 ₰ osterlingentia, quae super
- 20 debitis collegio mercatorum Londini soluta sunt, in eandem summam sunt redacta, juxta computum eorundem dominorum camerarie factum et traditum et detracta est de summa nobis a mercatoribus mutuo data. 351 ₰ 17 β consumpsit doctor Franciscus Pffeil syndicus anno 1552 in Angliam cum syndico Lubicensi in causza emporii missus, quae summa de pecunia mercatorum nobis mutuata detrahetur. 1470 ₰ 8 ᶜ insumpta sunt ad privilegiorum Gallicorum confirmationem a domino Hinrico rege pro universa hansa impetrandam et confirmandam per magistrum Iohannem Schroder secretarium
- 30 juxta ipsius computum exhibitum *).

Summa totius libri expositorum: 101,003 ₰ 6 β 3 ᶜ.

---

*) Summa secundae partis libri expositorum: 76,865 ₰ 18 β 11 ᶜ

1554.

RECEPTA.

Anno Domini 1554 domini Vincentius Moller et
Meino de Eytzen, hujus civitatis camerarii, receperunt
infrascripta. 5

Summa omnium reddituum intra et extra civi-
tatum: 2549 ₧ 4 β 5 ⷰ.

Primo redditus et hura:

In parrochia divi Petri: 242 ₧ 4 β.

4 ₧ 16 β Geszke Meigers. 3 ₧ 12 β Tonniges Elers. 64 ₧ ¹⁰
Iacob Sillem. 20 ₧ Hans Schroder. Magister Iohan Schro-
der: nihil. Peter Sprengopil: nihil. 32 ₧ Otto Kock. 3 ₧
Otto Broderman. 8 ₧ dominus Hinricus Rademaker. 24 ₧
Hans Wullensleger. 3 ₧ 4 β Joachim Frobosze. 16 ₧ Bartelt
Ordell. 7 ₧ 4 β Hinrick Brokehovet. 5 ₧ 12 β Peter Wol- ¹⁵
ders. 4 ₧ 16 β Hans Schutteloff. 8 ₧ Hans Klint. 4 ₧
16 β Hinrich Meiger. 20 ₧ 16 β Hans Hundt. 9 ₧ 12 β
Timme Pruns. 2 ₧ 16 β Hans Buckesberch.

De bodis aqud forum piscium: 326 ₧ 8 β.

40 ₧ Andreas Anders. 36 ₧ Herman Wringer. 40 ₧ Hans ²⁰
Krusze. 36 ₧ Dirich Ritzker. 36 ₧ Berndt Greve. 48 ₧
Clawes Kranberch. 12 ₧ Gerdt Lutkens. 8 ₧ Hans Bösze.
8 ₧ Berndt Luteman. 8 ₧ Andreas Troke. 8 ₧ Iohannes
Trumpe. 8 ₧ Iohannes Koverden. 2 ₧ 8 β Hinricus Provest.
8 ₧ Ludolf van Bohnen. 8 ₧ Hermannus Dickman. 20 ₧ ²⁵
Iasper Berendes.

In parrochia sancti Nicolai: 325 ₧ 10 β 8 ⷰ.

27 ₧ 4 β Eggert Bokelman. 8 β Ioachimus Bekendorp. 16 ₧
Iohannes Bolinges erve. 1 ₧ 12 β vicarii in Summo. 16 β
Meineke Stockeman. 5 ₧ 12 β Paulus Bueck. 11 ₧ 4 β ³⁰
Iohannes Krusze. 14 ₧ 8 β Arndt vam Hagen. 6 ₧ Baltzer
Meinsen. 3 ₧ Hans Fabrian. 16 ₧ Hans Hageman. 160 ₧

- Ioachim Tymme. 54 ƒ 6 β 8 ſ Iasper Holtmann. Hermannus Golia: nihil. 2 ƒ 8 β Hans Schilhorn.
 De domibus apud forum humuli: 220 ƒ .
 24 ƒ Cordt Tideman. 24 ƒ Hans Levesow. 8 ƒ Hans
 5 Trumpe. 16 ƒ de hoppenmeter. 24 ƒ Ioachim Wigers.
 Dirich Reymers: nihil. 8 ƒ Matheus Magnus. 40 ƒ Cordt
 Brehmer. 24 ƒ Petrus Moring. 8 ƒ Asmus Kock. 8 ƒ
 Dirich Moller. 24 ƒ Hermen Poppe. 12 ƒ Michael Kroen.
 In parrochia sanctae Catharinae: 458 ƒ 8 β .
 10 24 ƒ Hansz van Holte. 120 ƒ Tonniges Kolthoff. 1 ƒ 12 β
 Hans Koster. 20 ƒ dominus Georgius Vilter. 16 β Hermen
 Koeler. 40 ƒ Wilhelm van Quelle. 16 β de commodo
 Ulenkar; Petrus Luder possidet. 100 ƒ Hinrich Snock.
 80 ƒ Heine Sander. 3 ƒ 4 β Henningk Winkelman. 8 ƒ
 15 Helmich Wittenborch. 12 ƒ Catherina Moringes. 48 ƒ
 Berndt von Benten.
 Van den ramen: 339 ƒ .
 In parrochia sancti Iacobi: 189 ƒ 12 β .
 16 β vicarii sancti Petri. 16 β Herman Badeker. 4 ƒ Anneke
 20 Kussenstoppers. 16 ƒ Cordt Potesche. 24 ƒ Hans Poggensehe.
 2 ƒ Barbara Jacobsen. 16 β Hinrich Winkelstede. 4 ƒ Gotke
 Borstelman. 16 β Lutke Stormer. 2 ƒ 8 β Hans Wisman. 5 ƒ
 Hinrich Buck. 2 ƒ vadum in Gowerck. 1 ƒ 8 β Georgen Lutke.
 2 ƒ 8 β Reineke Schadelandt. 8 ƒ Hans Ulrichs. 11 ƒ 4 β
 25 Lutke Landesberch. 5 ƒ 4 β Bartelt Wittekop. 80 ƒ Berndt
 vom Wolde. 8 ƒ Hinrich Frame. 4 ƒ Clawes Swert. 8 ƒ
 Albert Cron. 4 ƒ Bartelt Vosz. 20 ƒ Dirich Tymmerman.
 De testamento Simonis de Utrecht ad bardesas: 16 ƒ .
 A Lubicensibus ad usum fossati: 120 ƒ .
 30 Testamentum magistri Ioachimi Langwedels: 48 ƒ
 soluta per magistrum Urbanum.
 Testamentum magistri Iohannis Reineken: 8 ƒ
 soluta per dominum Hinricum Sendenhorst.
 A Groningensibus: 256 ƒ 1 β 9 ſ .
 35 De hortis: 27 ƒ 2 β .
 De hura super kayen: Nihil.
 De Hamme: 339 ƒ 5 β 10 ſ per dominos Ioachim

Holthusen et Hyronimum Bisszenbeken.

32 ₰ 11 β 10 ⷰ tributum. 18 ₰ 18 β hoffhure. 276 ₰ 12 β graszlandt. 11 ₰ 4 β pro excessibus.

De Horne: 11 ₰ 8 β 2 ⷰ.

5 ₰ 12 β schat und hoffhure. 5 ₰ 16 β 2 ⷰ pro excessibus. 5

De Vermersen: 4 ₰ 16 β.

De Billenwarder: 276 ₰ 9 β.

216 ₰ 9 β schat und tegeden. 13 ₰ tegethaver. 21 ₰ accize.

26 ₰ de excessibus.

De Ossenwarder: 91 ₰ 9 β 6 ⷰ per eosdem dominos 10
Laurentium Nygebur et Gerlevum Langebeken.

61 ₰ 17 β 6 ⷰ schat und tegeden. 10 ₰ de excessibus. 19 ₰
12 β de acciza.

De Finckenwarder: 16 ₰.

De pascuis et Utsclach: 19 ₰ 4 β.

15

De lignis, cupro, plumbo et diversis aliis venditis de curia structuræ: 85 ₰ 1 β.

36 ₰ ab 22 ossenhuden. 7 ₰ 4 β pro 12,000 deckenagel.

22 ₰ 16 β pro 12 risis scheverstein. 2 ₰ 8 β ab 2 trabibus quercinis. 8 ₰ pro 14 pompen. 7 ₰ adhuc ab 11 pompen 20
to baren. 1 ₰ pro 1 par rotarum an den dreckkaren. 13 β
pro 50 slöven juxta computum curie structure.

De Woltorp et Hanstorp: 141 ₰ 5 β.

44 ₰ 6 β hure und schadt. 16 ₰ pro domo ibidem. 12 ₰ de molendino. 5 ₰ 10 β de hura siliginis. 2 ₰ 10 β weidegeldt. 25

De excessibus: nihil. 7 ₰ 4 β Vilters wisch. 11 ₰ 15 β de terra vacua. 22 ₰ van polholt. 20 ₰ de dominis molen-
dinatorum.

De piscinis in Woltorp et Hanstorp: Nihil.

De Ripenborch: Nihil.

30

De lignis perforatis: Nihil.

De wercktollen: 4557 ₰ 18 β per dominos Godtfridum Schroder et Gerardum Nygebur.

De tunnengelde: 147 ₰ 15 β 4 ⷰ per eosdem dominos theolonii praesentatum.

35

De excessibus collectos (l) per dominos theolonei: 40 ₰, per dominos teolonii suprascriptos praesentatum.

- De schlusegelde ante milrendare: 5 ₰.
 De antiqua palude: 20 ₰ 9 β 6 ḷ.
 De nova et ultra pontem: 53 ₰ 8 β.
 De fossato et ponte: Nihil.
- 6 De cerevisia et aliis confiscatis: Nihil.
 De foro humuli: 51 ₰ 4 β 6 ḷ praesentata sunt (per famulum Hinrici Heitkamps, per Hinricum Heitkamp).
 De cranone et cellario: 554 ₰ 6 β 3 ḷ.
 De libra: 892 ₰ 7 β 6 ḷ.
- 10 De acciza: 3763 ₰ 16 β praesentarunt dominus(!) Nicolaus ab Hoya et Georgius Vilter.
 276 ₰ 6 β praesentarunt iidem domini et sunt conversa in usum soldatorum. 1768 ₰ per eosdem dominos diebus sabbati praesentatum structurario juxta librum accizae.
- 15 Moneta: 230 ₰ 18 β, per dominos Dithmarum Kolen et Albertum Hackeman protoconsules praesentatum.
 De excessibus: 342 ₰ 10 β, per dominos Georgium Vilter et Garlevum Langebeken praesentatum.
 De apotecha: 317 ₰ 19 β pro lucro in expensis pro
 20 speciebus, confectionibus dominorum et cera ad sigillandum juxta computum apothecarii.
 De advocatia: 32 ₰ per dominos Hermannum Schelen et Iohannem Wetken.
 De vinis: Nihil.
- 25 De lateribus quadratis: Nihil.
 De concavis et scheversten: Nihil.
 De domibus laterum: 186 ₰ 4 β pro rata nostra dimidii lucri accepimus a Ioachimo Vaget latrifice.
 De cemento vendito extra civitatem: 99 ₰ 11 β
 30 4 ḷ.
 99 ₰ 11 β 4 ḷ pro 10½ choris 7 vasis calcis venditis extra civitatem juxta calculum structurarii.
 De lapidibus sectis: Nihil.
 De civilitate: 787 ₰ 2 β.
- 35 De relictis morientium: 789 ₰ 15 β per dominos Laurentium Nygebur et Gerardum Nygebur.
 De redditibus venditis: Nihil.

De navibus venditis: 320 ℔.

320 ℔ pro minori navi tunnarum vendita per dominum
Dithmarum Kolen.

De bonis molendinariis: Nihil.

De pannicidis: 89 ℔ 12 β.

5

De carnificibus: 76 ℔.

De bodis et domo fertorum: 16 ℔.

De portenhure: 10 ℔ 4 β.

De sutoribus et domo supra aggerem: 8 ℔.

De piscatoribus trochure: 40 ℔.

10

De pelliceatoribus: 1 ℔ 12 β.

De albicoriariis: 1 ℔ 12 β.

De penesticis aucarum: 2 ℔ 8 β.

De loco dealbandi: 16 ℔.

De nova domo pannorum: 1 ℔ 12 β.

15

De pistoribus: 7 ℔.

De scamnis apud forum piscium et humuli:
22 ℔ 4 β.

De nova platea: 80 ℔.

De hortis in raboisa: Nihil.

20

De domo fusoris bombardarum: 24 ℔.

De legato magistri Iohannis Kloth ad vias et
semitas: 22 ℔.

16 ℔ Ioachim Westphalen. 6 ℔ Iasper van Emersen.

De equis venditis: 164 ℔ 10 β 6 ⚖.

25

15 ℔ 10 β pro equo vendito curiae sancti Georgii. 10 ℔ 1 β

6 ⚖ pro equo vendito de stabulo dominorum. 13 ℔ 19 β

pro equo vendito Iacobo Unleff grisei coloris. 15 ℔ 10 β

pro equo vendito domino Hermannno Schelen ad sterquili-

nium. 9 ℔ 12 β pro equo griseo vendito Iohanni Mekelen-

borch. 99 ℔ 18 β pro equo empto a Fredde Fresen et donato

ad nuptias domino Iohanni Alberto duci Magnopolitano.

De hereditatibus venditis: 360 ℔.

360 ℔ recepta sunt a Martino Boytyn, pro quibus vendita
est eidem area vel spacium domus, sita ante milrender
juxta domum senatus contiguam turri sitae ibidem. (Et
resignavit aerario 6 mr. reddituum anno etc. 55.)

De domo nostra in Lubeca: 25 ₰ 12 β.

25 ₰ 12 β de boda domus nostrae in Lubeca et cellario.

De bodis carnificum: Nihil.

De theolonio in Eislingen: 199 ₰ 5 β 11 ḡ prae-
5 sentata sunt per Hinricum Gerdes, et est de quarta parte
anni *).

De morgensprake: 22 ₰ 13 β 11 ḡ.

10 ₰ 12 β de piscatoribus per Laurentium Nigebur et Nicolaum
van der Hoyer. 2 ₰ 11 ḡ per dominos Nicolaum Hertiges
10 et Hyeronimum Bisszenbeken. 3 ₰ 12 β de assatoribus per
dominos Hyeronimum Bissenbeken et Iohannem Wetken.
6 ₰ 9 β de carnificibus domini Henricus Hesterberch et
Meino ab Eytzen.

E theolonio comitum de Schowenborch ad usum
15 sumptuum factorum in prohibitionem transvectionis
mercium in Albi Australi: 25 ₰.

De pecunia super censum: 41,747 ₰ 10 β.

155 ₰ accepta sunt a domino Hinrico Doeber vicario Hilden-
semensi, pro quibus eidem solventur annuatim 7 ₰ 8 β, juxta
20 literas sigillatas eidem datas. 775 ₰ in 500 daleris super
censum accepta sunt a Maria relicta Hinrici Kluvers; Pasche
est terminus solutionis et in quinque annis non potest sors
repeti et penduntur quotannis quadraginta sex talenta 10 β,
juxta literas sigillatas. 4817 ₰ 10 β in tribus millibus aureis
25 Rhenensibus super censum accepta sunt ab Henningo Brandes
cive Hildeszemensi nomine doctoris Christopheri Brandes
et Iodoci Brandes, de quibus eidem quotannis penduntur
288 ₰ in termino Iohannis baptistae, et non habet repeti-
tionem sortis nisi post quadraginta annos, juxta literas sigil-
30 latas. 8000 ₰ super censum accepta sunt hoc anno ab
Abela, relicta quondam Embken Rathlouwien, habitante in
Voderkampe, de quibus penduntur eidem quotannis 480 ₰
Trium regum, et in sex annis non potest sors repeti, juxta
litteras sigillatas. 8000 ₰ super censum accepta sunt ab Anna,
35 relicta quondam Georgii von Anefelde in Stubben, de quibus

---

*) Summa primae partis libri receptorum: 17,929 ₰ 1 β 9 ḡ.

solventur eidem quotannis 480 ₰, et in sex annis non potest sors repeti, juxta literas sigillatas. 6400 ₰ super censum accepta sunt ab Henneken Rantzouw in Hogenfeldhe, de quibus pendentur eidem quotannis Trium regum 384 ₰, et in octo annis non potest sors repeti. 9600 ₰ in quinque millibus aureis Rhenensibus et duobus millibus marcis super censum accepta sunt a domino Iohanne Rantzouwen equite aurato, de quibus pendentur eidem quotannis 594 ₰, et in decem annis non potest sors repeti, juxta literas sigillatas. 4000 ₰ super censum accepta sunt a Clara vidua Christophari van der Schulenborch, pro quibus solventur eidem quotannis trecentae marcarum redditus divisim de termino Iohannis et Nativitatis, juxta literas sigillatas; in quatuor annis sors non exolvitur.

De pecunia pro censu redempto: Nihil.

De theolonio domini Holzatie: 296 ₰ 17 β 7 ($\frac{1}{2}$).
296 ₰ 17 β 7 $\frac{1}{2}$ de theolonio comitum de Schowenborch pro rata nostra.

De collecta parrochiae sancti Petri: 2335 ₰ 3 β praesentarunt domini Laurentius Nigebur et Gerleff Langebeke.

De collecta parrochiae sancti Nicolai: 2693 ₰ 10 β praesentarunt domini Gotfridus Schroder et Gerardus Nigebur.

De collecta parrochiae sanctae Catharinae: 2415 ₰ 12 β domini Ioachim Holthusen et Georgius Vilter.

760 ₰ accepit dominus Georgius Vilter ad computum pecuniae senatui mutuo datae in motu bellico.

De collecta parrochiae sancti Iacobi: 1094 ₰ 15 β praesentarunt domini Ieronimus Bissenbeke et Hermannus Schele.

De collecta clericorum: 836 ₰ 12 β praesentata sunt per dominum Nicolaum Hartiges.

De introitu officiorum: 58 ₰ 6 β.
Pannicidae: je 7 ₰ 7 β Geverdt Delmenhorst, Hinrick Roede.

Carnifices:

- Pistores: Hans Erdorp 1 ₤ 12 β.
 Institores:
 Doliatores:
 Sartores:
 5 Stubanarii:
 Candelatores:
 Aurifices:
 Vitriarii:
 Pictores:
 10 Corrigiatores:
 Sellatores:
 Perifices:
 Balistarii:
 Pannirasores et preparatores: je 5 ₤ 5 β Hinrick van
 15 Stelle, Hinrick Buge, Iacob Koene.
 Pellifices: je 1 ₤ 1 β Hinrick Souman, Hinrick Dale.
 Sutores: je 2 ₤ 2 β Hans Becker, Simon Lirman.
 Lanifices(!):
 Lanifices(!) de panno stricto:
 20 Lanifices:
 Piscatores: Titke Wilkens, Hans Wicker, Ioachim Meiger,
 Clawes Kroger, Ioachim Neucke; 5 ₤ 5 β per hos quinque soluta.
 Tornatores:
 Amphorarum et ollarum fusores:
 25 Assatores et alecum lotores: 4 ₤ Ioachim Wilders, up
 eyn mall vortgekamen. 2 ₤ 4 β Hans Schulle. 2 ₤ 4 β
 Dirick tor Moge.
 Pileatores:
 Funifices: 2 ₤ 2 β Eggerdt Kroppenbergh.
 30 Cerdones:
 Fabri: je 2 ₤ 2 β Silvester Holthusen, Hinrich Badenhop.
 De Rosse et Dradenow: 11 ₤ 4 β soluta per Hin-
 ricum Schacht.
 De testamentis: 43 ₤ 12 β.
 35 40 ₤ de legato domini Hinrici Steffens persoluta sunt per
 ejusdem testamentarios. 3 ₤ 12 β 6 ₭ de quatuor testamentis
 per dominum Hyeronimum Bissenbeken.

De cellario in domo Embecensi: 27 ƒ 4 β .

27 ƒ 4 β pro 2 vasis cerevisiae Embecensis propinatis principibus nostris in Segebergae et Gottorp.

De institutoribus stantibus supra trostebruggen: Nihil. 5

De domo laterum in Vermersen: 21 ƒ 4 β .

20 ƒ hura. 1 ƒ 4 β landthure.

Ad fundum fluminis reparandum: 2398 ƒ 6 β .
2398 ƒ 6 β recepta sunt hoc anno e theolonio a dominis
Godtfrido Schroder et Gerardo Nygebur et sunt expensa 10
ad fundum fluminis reparandum extra portam Winserbomes
juxta computum domini Ioachimi Holthuszen.

De frumento vendito: 20 ƒ .

20 ƒ de 1 choro siliginis vendito Margarethae Wilsinck
fenestrici. 15

Recepta ad muniendam civitatem:

Recepta in generali: 31 ƒ 16 β (!).

1 ƒ 12 β pro appellatione magistri Iohannis Bruschaver.

1 ƒ 12 β pro appellatione Cordt Weigen. 1 ƒ 12 β pro
appellatione Clawes Corfmaker. 31 ƒ , receptum a Christo- 20
phero Chuler(?) pro spatio illi vendito.

Contributio subditorum in Billenwerde(r) ad
expensas motuum belli: 1312 ƒ 19 β 9 ſ .

1282 ƒ 19 β 9 ſ per dominos Laurentium Nygebur et Gar-
levum Langebeken collecta sunt de contributione Bille- 25
werderorum, de quolibet morgen 12 β . 31 ƒ de Vincken-
werder per eosdem dominos.

Contributio civium ad expensas motuum bel-
licorum faciendas, quando milites domini Henrici
ducis Brunswicensis Bergerdorp occupaverant: 30
19,133 ƒ 16 β 6 ſ .

4562 ƒ 7 β 6 ſ recepta sunt e parochia divi Petri per cives
Iohannem Koep, Hinricum Wichman, Anthonium Elers et
Ioachimum Becker et dominum Hinricum Hesterberg. 6606 ƒ
18 β recepta sunt e parochia divi Nicolai per dominum 35
Nicolaum Hertiges senatorem, Hinricum van Dulmen, Mat-
thiam Sloyer, Iasparum van der Vechte, Wilken van Duten.

5719 ₰ 2 β accepta sunt e parochia divae Catherinae per dominum Hyeronimum Bissenbeken senatorem, Iohannem Schuneman, Reymer Tunsen, Iohannem vam Holte. 2245 ₰ 9 β accepta sunt e parochia divi Iacobi per dominum Garlevum Langebeken senatorem, Iohannem Bekeman, Hermannum Stakeman, Hinricum van Anckelem, Nicolaum Sandtmeyster.

De acciza civium: 3773 ₰ 11 β.

3701 ₰ 11 β per dominos Ioachim Holthusen et Hyeronimum Bissenbeken senatores, Wilkinum van Duten, Iacob Priggen, Hermannum Reyneken et Iohannem Burmester praesentatum camerariae. 72 ₰ praesentarunt iidem domini et cives de veteri acciza feria 6 post Valentini (Febr. 15).

De pecunia collecta ad reparationem fossarum et vallorum: 2605 ₰ 3 β 3 ḡ.

722 ₰ 4 β 11 β collecta sunt de tribus mensi(bus) approbatis per dominos Hyeronimum Bissenbeken et Hermannum Schelen. 736 ₰ 16 β per dominos Gerardum Nygebur et Georgium Vilter e parochia Nicolai. 661 ₰ 2 β e parochia Catherinae per dominum Georgium vam Holte. 485 ₰ 4 ḡ per dominos Ioachim Holthusen et Iohannem Wetken *).

Summa totius libri receptorum: 98,806 ₰ 17 β 9 (ḡ).

Ultra praescripta domini camerarii praesentabunt: 12,988 ₰ 5 β in tabula; 3771 ₰ 5 β 8 ḡ in foliis restantiarum; 2173 ₰ 8 β 8 ḡ in promptis apud curiam structurae; 11,366 ₰ 1 β 4 ḡ in paratis; 167 ₰ 10 β in 185 ulnis secti lapidis; 3704 ₰ in 231 choris 7 modiis 1 vase siliginis, computato juxta superiores tabulas quolibet choro ad 16 ₰; 16,163 ₰ 19 β ad expeditionem terrae Hadeleriae: 30 Summa hujus 50,334 ₰ 9 β 8 ḡ.
1735 ₰ 2 ḡ pro 708 lastis 2 ₰ calcis Segebergensis crudi;

*) Summa secundae partis libri receptorum: 80,877 ₰ 16 β.

656 ₰ 18 β 8 ᛚ pro 252 lastis 8 ₰ calcis Hilligelandensis;
 1312 ₰ 10 β pro 250 lastis calcis Marchitici jacentis apud
 curiam structuræ et domum laterum; 646 ₰ 19 β 6 ᛚ pro
 123 choris 8 vasis combusti calcis de ultima rusa apud cu-
 riam structuræ; 48 ₰ pro 60 lastis calcis collecticii: Summa 5
 hujus 4399 ₰ 8 β 4 ᛚ.

Summa omnium praesentandorum: 54,733 ₰ 18 β.

1554.

EXPOSITA.

Anno Domini 1554 domini. Vincentius Moller et
 Meino ab Eitzen, camerarii civitatis Hamburgensis, 10
 exposuerunt infrascripta ad usum civitatis ejusdem.

Ad structuram: 3835 ₰ 13 β 5 ᛚ.

10 ₰ tor vormede. 3 ₰ 1 β vormede. 9 ₰ 12 β pro 2 tunnīs
 wagentehrs. 117 ₰ 12 β 3 ᛚ pro diversis fenestris juxta
 computum viduae Silvestri Wilsinges. 76 ₰ 5 β 6 ᛚ pro 15
 diversis funibus soluta Iohanni Smidt funifici juxta ipsius
 computum. 10 ₰ 8 β pro diversis urnis et vasis ligneis
 soluta Tymmoni Focken. 82 ₰ pro 25 caminis in diversis
 habitationibus senatus soluta Augustino Pickenpack figulo.
 20 ₰ 2 β 4 ᛚ soluta sunt Ioachimo Wygers amphorarum 20
 fusori pro plumbeis canalibus. 4 ₰ 13 β deme apengeter.
 6 ₰ 14 β soluta tornatori Micheel Krone. 43 ₰ 15 β pro
 diversis corrigiis soluta Berendt Iuteman juxta ipsius qui-
 tantiam. 12 ₰ 8 β vormede. 42 ₰ pro 17½ tunnīs picis.
 58 ₰ 16 (β) 13 tunnīs pro pice curruli (!). 71 ₰ 18 β pro 31 25
 tunnīs picis navalis. 22 ₰ 18 β 4 ᛚ soluta Wilhado Wetken
 pro 8 libris (?) plumbi ad usum canalīs super praetorio. 124 ₰

7 β pro diversis victualibus de curia structuræ expositis ad adferenda ligna et ad alios diversos usus juxta computum structurarii. 1084 $\mathfrak{E}$ 17 β 10 $\mathfrak{s}$ conversa sunt e cameraria ad structuram novae molae ad tundendum pannos Anglicanos, vulgariter de walckmolen, ante milrendor juxta computum domini Meynonis de Eytzen.

Pro lignis: 2019 $\mathfrak{E}$ 7 β 7 $\mathfrak{s}$.

120 $\mathfrak{E}$ pro 60 vehibus lignorum fabrilium emptis ab Hinrico Westphalo et ipsius genero, qualibet vehi pro 2½ $\mathfrak{f}$ empti.
 10 228 $\mathfrak{E}$ 14 β pro 664 Marchiticis asseribus, quolibet centenario empto 43 $\mathfrak{f}$ 12 β . 140 $\mathfrak{E}$ 4 β pro 67 vehibus lignorum fabrilium soluta Henningo Vosz. 2 $\mathfrak{E}$ pro 20 wagennaven. 16 $\mathfrak{E}$ 2 β pro 3½ schock 15 bencke felligen. 5 $\mathfrak{E}$ 8 β 9 $\mathfrak{s}$ pro 3 vadem bockenholdt. 18 $\mathfrak{E}$ 18 β pro 54 pram wrangen. 189 $\mathfrak{E}$
 15 pro 79 vehibus et 1 sparen lignorum fabrilium juxta computum structurarii. 3 $\mathfrak{E}$ 12 β pro 1 quartali floethdelen. 7 $\mathfrak{E}$ 4 β pro 600 sløeve. 31 $\mathfrak{E}$ 15 β 6 $\mathfrak{s}$ pro 8 schock latten. 24 $\mathfrak{E}$ 3 β 6 $\mathfrak{s}$ pro 1½ schock 20 stucke furen sparren. 155 $\mathfrak{E}$ 4 β pro 12 schock elren to barholteren soluta Iohanni Meke-
 20 lenborch, quolibet 4 β empto. 96 $\mathfrak{E}$ pro 60 lignis fabrilibus, quolibet empto 2 marcis. 54 $\mathfrak{E}$ pro 2 schock delen, quolibet 9 β comparato. 252 $\mathfrak{E}$ pro 6 sexagenas eyken et 1 sexagenam (!) furen balcken, quemlibet trabem 12 β , soluta Iohanni Mekeln-
 25 borch. 142 $\mathfrak{E}$ pro 327 asseribus emptis a Gerardo Ritzenberg, quolibet (!) 18 β . 20 $\mathfrak{E}$ pro 92 lignis Norwagiensibus soluta domino Gerardo Nygebur senatori. 260 $\mathfrak{E}$ 2 β pro 93 vehibus 2 arboribus sectilis et 20 canalibus ligneis. 138 $\mathfrak{E}$ 12 β soluta Iohanni Piper pro 348 asseribus quercinis. 39 $\mathfrak{E}$ 6 β 4 $\mathfrak{s}$ pro 200 et quartali et viginti asseribus abietis emptis a Hermanno
 30 Beckemanne. 21 $\mathfrak{E}$ 15 β pro 5½ scoccis latten. 22 $\mathfrak{E}$ 16 β pro 13 vadem boekenholthesz ad usum praetorii. 20 $\mathfrak{E}$ pro 5 schock 20 bencke felgen. 5 $\mathfrak{E}$ 8 β 6 $\mathfrak{s}$ pro 700 speken. 1 $\mathfrak{E}$ 14 β pro 17 wagennavell (!). 3 $\mathfrak{E}$ 4 β Eggardo Haaken soluta sunt pro 2000 clavis ligneis.

35 Pro equis feno et avena ad curiam structuræ: 1312 $\mathfrak{E}$ 2 β 11 $\mathfrak{s}$.

40 $\mathfrak{E}$ 6 β pro equo castanei coloris empto a Daniele van

Eytzen. 554 ₧ 13 β 7 ⚭ pro 51 choris 2 modiis 1½ vasis
avenae diversi precii. 43 ₧ 16 β 6 ⚭ pro 2906 manipulis
straminum. 17 ₧ 1 β soluta domino Laurentio Nygebur
senatori pro equo castanei coloris. 27 ₧ 9 β 4 ⚭ pro reparando
aggere in palude Hammonis juxta computum structurarii. 6
88 ₧ 19 β pro 43 vehibus feni ex palude collectis, computatis
victualibus. 414 ₧ 12 β 3 ⚭ pro 54 choris 6 modiis et 1
vase avene diversii (!) precii una cum portatorum stipendio.
99 ₧ 13 β 9 ⚭ pro 6655 fascibus straminum. 25 ₧ 11 β 6 ⚭
pro equo rubeo soluta Suwett Vedderszen. 10

Procemento ad structuram civitatis: 393 ₧ 11 β (!).
393 ₧ 11 β 6 ⚭ pro 74 choris 19 vasis calcis conversi ad
structuram civitatis juxta computum structurarii.

Pro ferramentis: 1090 ₧ 3 ⚭.

15 ₧ 18 β pro 1600 kleyner nagel, tribus pro denario, emptis 15
a cive Brunszwicensi. 104 ₧ 5 β 4 ⚭ pro clavis, bolten et
diversis ferramentis ad usum curie structure juxta computum
Hans Graven. 9 ₧ 16 β 6 ⚭ pro 7 anchoris et ferreis clavis
in de blawe handt juxta computum ejusdem. 26 ₧ 5 β vor
iser under de ketel, 1 klammer et reliquis ferramentis in 20
domum tinctoris Anthonii Kolthaves factis juxta computum
ejusdem. 3 ₧ 2 β pro 2 isern under de ketel Hinrico Snock.
2 ₧ 6 β pro 1 isern dör Bernde vom Wolde. 3 ₧ 14 β pro 3
anchoris et 1 krampen ad milrendar. 2 ₧ pro clavis et certis
ferramentis in den brocktorn. 6 ₧ 6 β 4 ⚭ pro ferreis clavis, 25
bolten, klincken, anckern Ortgisz Kalern factis. 2 ₧ 10 β pro
1 fangenkeden super winsertorn Iohanni Graven soluta.
2 ₧ 12 β pro 1 ketelhake und rosten in de bodelie juxta
computum ejusdem. 50 ₧ 3 β 4 ⚭ pro ferramentis diversis
ad pontem paludis reparandam (!) conversis juxta computum 30
Iohaannis Graven. 4 ₧ 1 β 4 ⚭ pro anchoris, clavis ferreis, in
des (!) Sanderschen husz gekommen, juxta computum Borchert
Zellen. 3 ₧ 4 β pro krampen, lode in de keden, nothaken, up
den neddern bome soluta eidem Borchardo. 156 ₧ pro
diversis ferramentis ad usum curie structure factis juxta 35
computum Borchardi Zellen. 7 ₧ 12 β vor bolten und anderen
isern, gekamen to der brandesbrugge, juxta computum ejusdem

Borchardi. 293 ₰ 12 β 3 ⚭ pro diversis ferramentis ad usum curiae structurae et aedificiorum senatus soluta Cyriaco Sengestaken fabro subtili juxta ipsius computum. 90 ₰ 8 β 8 ⚭ pro hoffslach seu hoffisern soluta Borchardo Zellen. 4 ₰ 18 β
 5 pro 1400 blignagel ad usum fontis. 249 ₰ vor allerleye nagel up den buhof soluta Iohanni Graven. 52 ₰ 5 β 6 ⚭ (pro) diversis ferramentis et clavis ad usum curiae structurae.

Pro scheverstein: 23 ₰ 18 β 6 ⚭ pro 2050 dubbelden und 4000 enckelden asterakes, emptis a Christiano Boen (?) et
 10 Wetken Lusten.

Pro quadratis: 122 ₰ 1 β 3 ⚭.

16 ₰ 16 β pro 3000 dackstens emptis a Iohanne Mekelenborch. 105 ₰ 5 β 3 ⚭ pro quadratis lateribus soluta latrifici juxta ipsius computum.

15 Pro lateribus: 131 ₰ 15 β.

30 ₰ 4 β pro 550 dackstens emptis a Iohanne Gestefeldt und Hinrico van Huthlem. 101 ₰ 11 β pro 7000 vormensten, 2500 Bremensibus, 2000 hamer(?), 3008½ lateribus.

Ad structuram domorum laterum: 45 ₰ 5 β 6 ⚭.

20 14 ₰ 14 β pro sindelen to den tegelpramen juxta computum Iohannis Graven. 25 ₰ 1 β pro anchoris, slotbolten et clavis ferreis eo conversis juxta computum Borchardi Zellen. 5 ₰ 10 β 6 ⚭ soluta pro ferramentis Cyriaco Sengestaken fabro subtili.

25 Pro lapidibus sectis: 6 ₰ 5 β 8 ⚭ de bicken to scherpende und hemer to stalende pro lapicidis juxta computum Hans Graven.

Pro carbonibus: 77 ₰ 11 β 11 ⚭.

41 ₰ 10 β 10 ⚭ pro 193 saccis carbonum ad usum praetorii.

30 36 ₰ 1 β 1 ⚭ pro 144 saccis carbonum ad usum praetorii.

Pro equis: 497 ₰ 12 β 9 ⚭.

47 ₰ 15 β 3 ⚭ pro equo castanei coloris per Iohannem Ritzenberch secretarium empto Lubecae a domino Bartholomeo Tynnappel. 53 ₰ 8 β 6 ⚭ pro equo gryseo versicolori empto
 35 per eundem a domino Bartholomeo Tynnappel senatore Lubicensi. 21 ₰ 14 β pro griseo equo soluta Iohanni Krantz. 23 ₰ 5 β pro equo empto a Bartolomeo Goetkens. 62 ₰

pro equo castanei coloris empto a magistro Nicolao Voegeler secretario. 40 ₧ 6 β soluta sunt Ioachimo Hardtmanno pro equo candido empto ab eodem. 27 ₧ 18 β pro equo castanei coloris empto a Paulo Snepell et soluto eidem. 58 ₧ 11 β pro equo empto a domino Georgio Vilter in bellico motu. 35 ₧ 13 β pro equo griseo empto a Luca Bekeman et Conrado Schoman. 89 ₧ 18 β pro equo castanei coloris empto a Frodde Fresen. 37 ₧ 4 β pro equo griseo empto ab Andrea van Erforde.

Pro havena: 864 ₧ 9 β 2 ⷰ.

5 ₧ 1 β pro ferramentis soluta Cyriaco Sengestaken fabro subtili. 1 ₧ 12 β 6 ⷰ pro ferramentis ad usum stabuli soluta Borcherdo Zellen. 767 ₧ 1 β 9 ⷰ pro 74½ choris 7 vasis avenae emptis diverso precio ad stabulum dominorum juxta computum domini Alberti Hackemans prothoconsulis. 31 ₧ 8½ β pro stramine scindendo juxta eundem computum. 39 ₧ 10 β pro mercede familiae. 19 ₧ 16 β 5 ⷰ pro diversis expositis juxta eundem computum.

Commendae Abel Melsinck: 15 ₧.

8 ₧, Pasche. 7 ₧, Michaelis, soluta Everhardo Moller.

Vigilibus: 8 ₧.

4 ₧ Iurgen Hassze. 4 ₧ Ioachim Koeler.

Ad eleemosinam Britzendorp: 16 ₧.

8 ₧ Martinus Gobel recepit. 8 ₧ eidem soluta.

Catharinae Knubben: 20 ₧ soluta eidem pastori ad sanctum Iacobum magistro Iohanni Boetker.

Bonsackes: 16 ₧ Martino Gobell secretario soluta.

Testamentum Simonis de Utrecht ad bar-desus: 8 ₧.

Testamentum Bernhardi van der Heide ad convivium Corporis Christi: 8 ₧.

Stipae domini Henrici Abbendorp: 12 ₧ soluta Dirico Reymers distributori.

Commendae magistri Iohannis Kloet: 12 ₧ Everhardo Moller.

Commendae Tvestrengen: 23 ₧ 4 β magistro Nicolao Voegeler secretario soluta.

Redditus in iudicio: Nihil.

Ad naves civitatis: 262 ℥ 4 β 8 ḡ.

- 21 ℥ 16 β 4 ḡ pro reparatione navis tunnarum exposita per Hinricum Dudersen. 7 ℥ 2 β pro reparatione ejusdem navis
 6 per Dorneman. 32 ℥ 12 β 4 (ḡ) pro reparatione 4 pramonum domus laterum. 18 ℥ 14 β pro reparatione longiusculi stekelschepes. 14 ℥ 10 β pro reparatione des groten ballasters. 42 ℥ 12 β 8 ḡ pro 4 schippunt kabelgarens ad funem ad majorem navem tunnarum parato. 40 ℥ 12 β pro diversis
 10 funibus ad usum navium civitatis soluta Iohanni Smidt funifici juxta ipsius computum. 6 ℥ 4 β soluta tornatori Michaeli Kron. 11 ℥ 17 β pro panno lineo ad vela paranda. 3 ℥ 9 β pro reparatione 2 pramonum. 18 ℥ 11 β 4 ḡ pro funibus navalibus pice inficiendis soluta Iohanni Fabrian.
 16 43 ℥ 4 β pro 4 rullis podagels soluta Dirico Heyns. 1 ℥ pro duobus vasis soluta viduae Georgii.

Ad vias et semitas: 100 ℥.

- 100 ℥ conversa sunt hoc anno ad mutationem sternendae viae lapideae ante novam portam lapideam juxta computum
 20 Iohannis Ritzenbergii, cui ea pecunia subministrata est.

Beneficio Poelemans: 24 ℥ soluta filio pastoris in Drakenborch.

Pro censu adempto: Nihil.

Pro censu redempto: 1600 ℥.

- 25 800 ℥ redempta sunt Iacobo Schulten et receptae ab eodem literae sigillatae, sic quod haeredibus domini Henrici Schulten dumtaxat quinque milia marcarum summae capitalis cameraria debet juxta literas sigillatas. 800 ℥ soluta sunt Casparo Vochsz, quibus redempti sunt quadraginta marcarum
 30 redditus de termino Nativitatis juxta literas receptas ad eodem.

Ad reisas dominorum: 2372 ℥ 19 β 9 ḡ.

- 25 ℥ 15 β pro sumptu Martini Göbel secretarii misso cum certis famulis equestribus ad emovendum ducentos daleros
 35 a principe Iohanne Albert in Mekelnburg. 6 ℥ 4 β sunt donata famulo ejusdem principis, qui eum hucusque comitatus est. 2 ℥ 15 β pro sumptu ejusdem secretarii misso in

Honebrock. 3 ₧ 4 β consumpta sunt per eundem misso (!) versus Luneborch in causa ducis Brunswicensis. 14 ₧ 12 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges in Kilonem. 18 ₧ 12 β pro sumptu domini Alberti Hackemans prothoconsulis, Conradi Penninges et domini Hyeronimi Bissenbeke ad inspectionem arcis Bergerdorpes. 34 ₧ 4 β 3 ⷰ pro sumptu dominorum Alberti Hackemans, syndici doctoris Adami Tratzigers et Laurentii Nyeburs missis ad receptionem arcis Bergerdorp a Lubicensibus. 13 ₧ 19 β 6 ⷰ ad tres exiguas protectiones domini Alberti Hackemans. 65 ₧ 2 β 6 ⷰ consumpserunt domini Albertus Hackeman prothoconsul, doctor Adam syndicus et Laurentius Nygebur in Segeberge in causa subjectionis ad tractandum cum legatis principum nostrorum. 290 ₧ 8 β 8 ⷰ pro sumptu dominorum Dithmari Kolen protoconsulis et Gera(r)di Nygeburs in Odensehe in causa hansae Teutonicae. 23 ₧ 9 β domino Gerardo Nygebur senatori et Iohanni Ritzenberg secretario in Lubecam in causa bellica. 12 ₧ 8 β pro sumptu domini Gerardi Nygeburs in Ratzeborch ad principem Saxoniae. 15 β 6 ⷰ domino Gerardo Nygebur in Geisthach. 28 ₧ 6 β pro sumptu domini Gerardi Nygeburs senatoris in Lubecam in causa commissionis. 874 ₧ 13 β pro sumptu dominorum Dithmari Kolen protoconsulis, domini Gerardi Nygeburs senatoris, domini Iohannis Struben et magistri Iohannis Schrodgers secretarii in Lubicensi dieta totius hansae. 10 ₧ 16½ β magistro Nicolao Voegeler in Lubecam. 1 ₧ 8 β magistro Nicolao Voegeler in Harborch. 197 ₧ pro sumptu magistri Nicolai Voegelers secretarii in causa privilegii de non appellando missi ad caesarem in Brabantiam. 241 ₧ 5 β 8 ⷰ pro sumptu et expensis domini Iohannis Strubben doctoris iuris in causa privilegii de non appellando ad Sphynam factis. 344 ₧ 8 β pro sumptu magistri Nicolai Voegelers missi ad caesarum majestatem in Bruxellas et ad senatum Amsterdamum in causa cerevisiae nostratis de acciza minuenda. 4 ₧ 5 β 2 ⷰ pro sumptu domini Iouchimi Holthusen et Gerardi Nygeburs senatorum in Vedlen ad tractandum cum praefecto arcis Pynnenbergae. 80 ₧ domino Gerardo

Nygebur senatori et magistro Nicolao Voegeler secretario in Daniam in causza emporii Bergensis. 15 ₧ 10 β pro sumptu magistri Iohannis Schrodors in Bremam in causza bellica. 18 ₧ 17 β 6 ⷰ exposita per barsimagistrum, cum veheret
 5 dominum Matthiam Reder in Ritzebuttel. 49 ₧ 5 β 8 ⷰ pro sumptu dominorum Alberti Hackemans protoconsulis, doctoris Adami Tratzigers syndici et Laurentii Nygeburs senatoris, quando domino Georgio van Holte capitaneo arx tradebatur.

Ad reisas capitanei et satellitum: 40 ₧ 10 β 4 ⷰ.
 10 2 ₧ 2 β Adamo van Collen misso ad revocandum magistrum Iohannem Hagelkinum(?). 7 ₧ 15 β consumpsit Hinricus Geistmeyger missus ad arrestandum haleces. 2 ₧ 12 β Hartwico Hesterman in Lubecam ad dominum Adamum. 16 β Ulrico Horneman ad Casparum Vosz. 1 ₧ 12 β eidem ad dominum
 15 Iohannem Rantzouwen. 6 ₧ 4 ⷰ Frederico Hoyer ad diversas profectiones. 18 ₧ 12 β Hinrico Geistmeyger et Andraeae(!) van Erferde ad adferendum 3000 florenos Rhenenses missis in Hildensem. 1 ₧ 1 β Hartmanno Westerman in Tollenspyker.

Cursoribus: 221 ₧ 10 β 10 ⷰ.

20 2 ₧ 18 β Conrado Keisern pro salvo conductu e Zellis Iubilate. 4 ₧ 13 β Simoni Sturman misso in Koldinge ad regem. 16 β eidem versus Lubeck. 1 ₧ 4 β Iohanni Scharthower versus Ritzebuttel. 15 β cuidam cursori in Lubeck. 1 ₧ 4 β Iohanni Scharthower in Ritzebuttel. 16 β eidem versus Lubeck.
 25 8 β eidem versus Tritow. 16 β Simoni Sturman in Lubeck. 3 ₧ 3 β cursori Conrado Keiser misso ad dominum Hinricum ducem Brunswicensem. 1 ₧ cursori cuidam in Dithmariam misso. 16 β Iohanni Schirholt (!) in Lubecam. 2 ₧ Hans Smale ad principum Magnopolensium (!). 7 ₧
 30 13½ β Iohanni Kogel ad regem Daniae. 6 ₧ 4 (β) Symoni Sturman in Wulffenbuttel. 6 ₧ 12 β tabellario per magistrum Iohannem Schroder secretarium missum ad regem Daniae. 1 ₧ 4 β Iohanni Scharholt in Lubecam. 9 ₧ 6 β Symoni Sturman in Copenhagen. 1 ₧ 4 β Iohanni Scharholt in
 35 Ritzebuttel. 16 β Symoni Sturman in Lubecam. 12 β Iohanni Scharholt in Bredenborch. 2 ₧ Iohanni Scharholt in Bremam et Ritzebuttel. 6 ₧ 12 β Symoni Sturman ad regem

Daniae. 1 ℥ 4 β Alberto Dreyger in Dithmariam. 3 ℥ 2 β
 Hartwich Westman in Lubecam. 6 ℥ Hans Kyll ad regem
 Daniae. 2 ℥ 8 β Iohanni Kyll ad ducem Magnopolensem. 16 β
 Hans van Kampe in Kylonem. 1 ℥ 4 β Conrado Keyszer
 in Dithmariam. 4 β Hans Scharthower in Bergerdorp. 1 ℥ 5
 Andree Stossel versus Lowenborch. 2 ℥ 8 β Iohanni Scharthower
 versus Hogenfelde ad Henningum Rantzow. 9 ℥ 6 β
 Symoni Sturman in Odensehe ad regem Daniae. 1 ℥ 4 β
 Symoni Sturman in Megapoliam et Sturwoldt. 12 β Io-
 hanni Scharhorn ad Ioachimum Brocktorp. 6 ℥ 4 β Simoni 10
 Sturman versus Hildensem. 15 β 6 β cursori ad Ioachimum
 Brocktorp. 1 ℥ cursori in Dithmerschen. 12 ℥ 8 β accepit
 Andreas Stoessel versus Spiram. 1 ℥ 11 β cursori in Lube-
 cam. 4 ℥ 16 β Hartmanno misso ad magistrum Martinum
 secretarium. 15 β Iohanni Holsten ad Iasparum van Bock- 15
 wolde. 15 β eidem misso in Lubecam. 15 ℥ 10 β Symoni
 Sturman ad computum versus Osenbrugge et Sphyrum.
 15 ℥ 10 β Andreae Stoessel versus Brusellam ad magistrum
 Nicolaum secretarium misso. 2 ℥ 6 $\frac{1}{2}$ β Andreae Baltazar ver-
 sus Rypen ad regem Daniae. 9 β tabellario in Bramstede. 20
 12 ℥ 8 β Andreae Stoessel versus Spyram. 12 ℥ 8 β eidem
 Andreae Stoessel alia vice misso ad Sphyrum. 12 ℥ 8 β
 eidem Andreae Stoessel misso in Bruxellas ad magistrum
 Nicolaum secretarium. 3 ℥ 2 β Andreae Stoessel in Daniam
 ad regem. 1 ℥ 12 β Scharthouwer in Ritzebuttel. 2 ℥ 12 β 25
 famulo equestri ad dominum Ioannem Rantzouwen. 1 ℥ 12 β
 tabellario in Dithmariam nomine piratarum. 6 ℥ Hinrick
 Hermans misso in Bremam. 7 ℥ 17 β soluta sunt Andreae
 Stoessel pro diversis protectionibus ejusdem ad Lubecam et
 Magdeborch juxta ipsius computum. 1 ℥ 7 β cursori cuidam 30
 versus Ritzebuttel.

Pro haereditatibus emptis: 1280 ℥ .

80 ℥ soluta sunt Hermann Brandt pro domo sua et edificiis
 in vallo rotundo klevelappen constructis et nunc destructis.
 1200 ℥ soluta sunt Petro Morinek per dominum Meynonem 35
 de Eytzen accepta pro ejus domo habitabili sita in platea
 lapidea in chono springentwite prope domum fusoriam senatus.

Secretis nunciis: 27 ₧ 8 β.

12 ₧ 8 β Wilkino Vischer ad explorandum conatus peditum gregariorum. 4 ₧ ad explorandum super Albi cuidam piscatori. 6 ₧ 4 β Matthiae Vincken ad principem Magnopolensem. 4 ₧ 16 β Matthiae Fincken ad explorandum misso in Boytzenborch.

Summa omnium reddituum intra et extra civitatem: 5657 ₧ 11 β.

Redditus perpetui in Hamborch Pasce et Michaelis: 3289 ₧ 18 β.

Studio Rostochiensi: 8 ₧ soluta Iohanni Ritzenberge nomine collegiati. Eidem: 6 ₧ soluta eidem. Vicariae domini Hinrici de Hacheden: 2 mal 17 ₧ 12 β soluta viduae. Vicariae domini Heinonis de Hacheden: 2 mal 9 ₧ 12 β soluta Liborii Hoppen filio. Eidem: 4 ₧ solutum eidem et est illi collatum ad quinquennium. Eleemosinae ad sanctum Spiritum: 8 ₧ soluta domino Matthiae Kroeger. Commendae Titken Gutzen: 7 ₧ 8 β, Martinus Gobell recepit. Dorotheae Crummendikes: 60 ₧ soluta Iohanni Ritzenberg secretario. Beneficio domini Gerhardi Arendes in Brunswigh: 14 ₧ 8 β soluta famulo Ioachimi Salzborges, 14 ₧ 8 β soluta Dethlevo Langebeken per eundem. Religiosis in Marienwolde: 42 ₧ soluta per Iohannem Koep. Annae Bocholtes: 2 mal 18 ₧ soluta domino Georgio van Holte. Domino Iohanni Grunholt: 48 ₧ soluta Annae Hoppenstangen nomine doctoris Adami syndici. Commendae sancti Andreae in ecclesia sancti Nicolai: 12 ₧ 16 β, Martinus Gobell recepit. Vicariae domini Iohannis de Raden: 16 ₧ 16 β. Eidem: 8 ₧. Hans Drewes: 40 ₧ soluta religiosis in Segeberg per vim quitantiae. Nicolao Witten: 40 ₧ soluta Iohanni Roden praesenti. Prebendae doctorali: 32 ₧ soluta viduae domini Iohannis Aepini. Elsebae van der Hoyer: 40 ₧ soluta Bartoldo Grawerdt. Domino Iohanni Wetken: 2 mal 10 ₧ soluta viduae (per filium Hermannum). Catharinae van Zeven: 44 ₧ soluta Annae Hoppenstangen nomine syndici. Domino Iohanni van Sprekelsen: 24 ₧ soluta filio domini Laurentii Nygeburg. Alloken van Lohe: 12 ₧ soluta nomine fraternitatis duodecim

apostolorum domino Hinrico Sendehorst. Vicariae Bisthorst ad sanctum Petrum: 6 ℥ soluta domini Laurentii Nieburs filio. Curiae sancti Georgii: 42 ℥ 8 β , receptum per Lucam Rucker. Horis beatae Mariae ibidem: 28 ℥ 4 β , receptum per eundem Lucam. Prebendae lectorali: 32 ℥ soluta viduae domini doctoris Iohannis Aepini. Ioachim Wittorp: 80 ℥ . Domino Vincentio Moller: 48 ℥ soluta domino Hinrico Sendenhorst. Domino Iohanni Kloet: 6 ℥ soluta domino Hinrico Sendenhorst. Domui sancti Georgii: 20 ℥ soluta Luce Rucker scribe. Bekae Framen: 8 ℥ soluta per Diricum Reymers. Curiae sancti Spiritus: 12 ℥ soluta domino Georgio a Wyntem. Domino Gerhardo vam Holte: 24 ℥ soluta viduae Reinstorpes. Testamento domini Nicolai Schulten: 18 ℥ soluta viduae d(omini) Aepini. Iohanni et Hinrico Garlop: 60 ℥ solutum in vim quitantiae et receptum per Frantz Witzendorp et Hinricum Garlop. Elsebae relictæ domini Hinrici Gerdes: 131 ℥ soluta domino Hinrico Wichman in vim quitantiae. Iurgen Svartekop: 131 ℥ soluta in vim quitantiae. Elsebae relictæ domini Hinrici Gerdes: 128 ℥ soluta domino Hinrico Wichman in vim quitantiae. Magistro Iohanni Kloeth: 120 ℥ soluta domino Hinrico Sendenhorst. Domino Gerhardo vam Holte: 40 ℥ , per dominum Georgium vam Holte receptum. Testamento Metken vam Bussche: 14 ℥ soluta Iohanni Ritzenberg prothonotario. Vicariae in capella sanctae Elizabeth: 6 ℥ soluta magistro Iohanni Ritzenberge secretario. Eidem: 5 ℥ 8 β , receptum per eundem. Commendae sancti Iacobi: 13 ℥ 16 β soluta filio Dirici Reymers. Testamento Heinonis de Daberhol: 6 ℥ . Memoriae in Summo: 2 mal 60 ℥ (Marquardus Kron recepit). Conventui biguttarum in Hamborch: 48 ℥ , Liborius recepit. Religiosis in Marienwolde: 36 ℥ soluta Iohanni Koep. Domino Hinrico Ritzert: 80 ℥ . Domino Theodorico Elser: 80 ℥ soluta tutoribus in vim quitantiae. Commendae ad sanctum Georgium domini Werneri Hintzen: 6 ℥ soluta Paulo Hintschen per patrem. Thomae Koppen: ^{a)}). Domino Iohanni Wetken ^{a)}): 40 ℥

^{a)} Vacat.

- domino Iven Reventlo. Vicariae domini Hinrici Schlaggen: 24 ℥ soluta magistro Iohanni Ritzenberge secretario. Commendae Hans Hartiges: 9 ℥ soluta domino Iohanni Schulten. Annae Bestenborstels: 30 ℥ soluta domino Gerlevo
- 5 Langenbeken. Conventui biguttarum in Hamborch: 17 ℥ 12 β , Liborius recepit. Calendae in Summo: 28 ℥ soluta domino Hinrico Sendehorst. Petro Roever: 40 ℥ soluta Iachimo Hartman. Testamento Lutke Buringes: 16 ℥ soluta domino Matthiae Reder. Eidem testamento Lutke Buringes:
- 10 16 ℥ soluta domino Matthiae Reder. Stipendio domini Mauriti Witten: 24 ℥ soluta magistro Bernhardo Witten praesenti. Alteri stipendio magistri Mauriti: 24 ℥ soluta Ioachimo Gerners per Metken Klots. Vicariae sancti Iacobi ad altare sanctae Crucis: 8 ℥ soluta filio oenopolae G(otf)r(i)di
- 15 Walraven. Domino Casparo van Schoneken: 60 ℥ soluta ejus heredibus in vim quitantiae. Domino Henrico Garlop: 80 ℥ , receptum per Frantz Witzendorp et Hinricum Garlop. Everhardo Hugem: 48 ℥ soluta Gesken Hugen per Diricum famulum camerariae. Testamento Conradi Maneken: 6 ℥ .
- 20 Commendae altaris sanctae Catharinae: 6 ℥ soluta nomine Ladewici Segebaden domino Hinrico Sendenhorst. Ioachimo Wullenwever in Parleberge: 30 ℥ soluta Iohanni Berendes juxta quitantiam. Arnoldo Hentzke in Parleberge: 30 ℥ soluta in vim quitantiae. Commendae in templo sancti
- 25 Petri: 3 ℥ 12 β . Domui sancti Georgii: 160 ℥ soluta Luce Rucker scribe. Domino Gerekin Pawel: 72 ℥ soluta Georgio van Winthem. Domino Georgio Tobinck: 40 ℥ . Casparo Fuchs: 60 ℥ , receptum per Iohannem Cop seniore. Liberis domini Alberti Westeden: 12 ℥ , dominus Hermannus
- 30 Schele recepit. Commendae sanctae Apoloniae in Summo: 6 ℥ soluta Hermann Stockeman nomine filii. Abel Boeckwolden: 24 ℥ . Commendae prepositurae: 10 ℥ 2 β Claves Camper nomine Gabrielis Schroder. Fabricae in Summo: 13 ℥ 16 β Hinrico famulo ejusdem templi. Georgio Vaget:
- 35 12 ℥ , receptum per Hinricum Heitkamp. Curiae sancti Georgii: 16 ℥ soluta Luce Rucker scribe. Domino Danieli canonico Hildeshemensis: 38 ℥ soluta domino Hinrico Doeber.

Barbare uxori Casparis Tobinck: 80 ₧ soluta eidem in vim quitantiae. Senatui in Mollen: 40 ₧ soluta in vim quitantiae. Henning Brandes in Hildesheim: 384 ₧ in vim quitantiae et per Diricum Rammin receptum.

Redditus perpetui in Hamborch Ioannis et Nativitatis: 2257 ₧ 13 β.

Vicariae domini Heinonis de Hachede: 6 ₧ 8 β haeredibus domini Iohannis Aepini. Commendae domini Simonis de Utrecht: 8 ₧. Eidem: 9 ₧ 12 β. Domui hospitalis sancti Spiritus: 6 ₧ 8 β soluta per Diricum famulum. Testamento domini Iohannis Bennini: 64 ₧ soluta domino Hinrico Sendenhorst. Commendae ad sanctum Georgium: 6 ₧. Domino Hinrico Moller: 24 ₧ soluta Ioachimo Salszborge. Domino Iohanni de Sprekelsen: 16 ₧ soluta Gesken Hugem per Diricum Reymers. Domino Alberto Lutowen: 2 mal 16 ₧ soluta Mollensibus in vim quitantiae. Gesken Reinstorpes: 2 mal 100 ₧ (soluta haeredibus praesentibus)*). Domino Hinrico Moller: 48 ₧ soluta Ioachimo Salszborge. Hans Hanses: 40 ₧. Nicolao Witten: 40 ₧ soluta Iohanni Roden praesenti. Vicariae Heinonis de Hachede: 8 ₧ soluta haeredibus d(omini) Iohannis Aepini. Vicariae Bisthorst senioris: 6 ₧. Monasterio predicatorum: 24 ₧ soluta domino Georgio Vilter ad usum schole. Domino Theoderico Elver: 80 ₧ soluta Nicolao Korvemaker in vim quitantiae. Domino Iohanni Kloeth: 6 ₧ soluta domino Hinrico Sendenhorst. Domino Vincentio Moller, nunc testamento magistri Iohannis Reineken: 36 ₧ soluta domino Hinrico Sendenhorst. Domino Iohanni de Sprekelsen: 18 ₧ soluta domino Meynoni de Eytzen nomine testamenti domini Iohannes Gerwen. Domino Bartoldo de Reno: 28 ₧. Eidem: 8 ₧ soluta per Diricum Reymers. Commendae ad sanctum Georgium: 7 ₧ 4 β soluta Paulo Hintsche. Domino Iohanni Wetken: 10 ₧ soluta domino Hermanno Wetken, 10 ₧ soluta per Diricum. Marienwolde: 60 ₧ soluta Iohanni Koep. Testamento Iohannis Kothlowen: 50 ₧ soluta Iohanni Peterszen. Heredibus domini Iohannis

*) 54 ₧ 3 β 6 β dominus Georgius van Holte recepit.

- Krusen: 60 ₧ soluta Conrado Krusen. Thomae Koppen *): 40 ₧ de 1000 millibus (!) redemptis soluta Iacobo Schulten. Domino Ludolpho Schlichten: 6 ₧. Clawes Grimmen: 24 ₧ soluta nomine viduae Baltazaro Hohusen. Domino Ioachimo Nigelen: 40 ₧. Heredibus Iacobi Schröders: 240 ₧ in vim quitantie soluta Anthonio Meyger. Prebendae Luneburgensi: 15 ₧ soluta Erico Soltow nomine filii Hermanni. Commendae sancti Spiritus: 6 ₧. Prebendae domini Iohannis Hulp: 12 ₧ soluta per Diricum Reymers. Vicariae sanctae Catharinae in Summo: 9 ₧ 12 β. Commendae in ecclesia sancti Iacobi: 7 ₧ 4 β soluta filio Dirici Reymers. Testamento Lutken Baken: 60 ₧. Domino Hinrico Koeler: 120 ₧ soluta Henningo Matthiesen. Domino Iohanni Hoeker: 80 ₧. Casparo Fuchs *): 40 ₧ soluta sunt Casparo Vochsen. (Domino Wulffgango de Utenhaven:) Iacobo Schulten: 50 ₧ de uno quartali soluta Iacobo Schulten a Nativitatis usque ad Pascha; reliquum accipiet futuro Paschate. Ioachimo Brandt: 60 ₧ soluta per doctorem Iohannem Strubium. Ioachimo Brandt: 40 ₧ soluta relicte Thome Koppens per dominum Hermannum filium. Vicariae in Groeden: 5 ₧ soluta magistro Iohanni Ritzenberg. Simon Alberdes: 40 ₧ soluta ipsius viduae juxta quitantiam. Bartoldo Ludeken in Hildessem: 45 ₧ 15 β soluta vi quitantiae. Christoffer, Caspar et Baltasar Schoneken *): 60 ₧ soluta eisdem in vim quitantiae. Testamento quondam magistri (Ioachimi) Iohannis Koelers: 40 ₧ soluta in vim quitantiae. Uxori Caspari Tobinges capitanei: 40 ₧ soluta Thomae Camerman in vim quitantiae et obligationis; reliqua 40 ₧ reserventur ad: Tenemur. Monialibus in Ploen. 20 ₧ soluta juxta quitantiam. Domino Danieli Dachtnisse: 15 ₧ 10 β soluta vi quitantiae. Domino Ivoni Reventhlouwen: 40 ₧ soluta per Iohannem Ritzenberg.

Redditus victalicioꝝ in Hamborch Pasce et Michaelis: 62 ₧.

- Hilleke van Offen: 8 ₧. Wobbeke Omssen: 30 ₧, soluta Dirico Reymers. Beke Brodermans: 24 ₧, receptum per Lutkinum Stockeman.

*) Vacat.

Ioannis et Nativitatis: 48 ₧.

Hans Hesse: 32 ₧ soluta eidem Iohanni. Heinoni Lockerman, Gesken ejus uxori: 16 ₧ *).

Summa totius tituli de stipendio et mercede familiae: 2781 ₧ 19 β.

Ad precium familiae: 2653 ₧ 3 β.

Doctori Adamo Tratziger syndico: 3 mal 77 ₧ 10 β, 155 ₧ per dominum Meynonem. Doctori Iohanni Strubio: 80 ₧ soluta e cameraria. Magistro Francisco phisico: 2 mal 20 ₧. Magistro Iohanni Rittzenberg: 4 mal 8 ₧. Magistro Martino Goebell: 4 mal 8 ₧. Magistro Iohanni Schröder: 4 mal 30 ₧. Magistro Nicolao Vögeler: 4 mal 30 ₧.

Hans Barnefleth: 4 mal 4 ₧ 16 β. Ortgiss Koeler: 10 ₧, 4 ₧ 16 β, 2 mal 10 ₧. Hinrich Geistmeyer: 4 mal 10 ₧. Frederick Hoyer: 4 mal 10 ₧. Frantz Ravenn: 4 mal 10 ₧. Iasper Wegener: 4 mal 4 ₧. Iosth Tylleman: 4 mal 10 ₧. Peter Sprengelyll: 4 mal 10 ₧. Hans Meckelnborch: 4 mal 10 ₧. Mathias Vincke ^{b)}: 3 mal 10 ₧. Ulrich van Horneborch: 4 mal 10 ₧. Hans van der Ryth: 60 ₧, 3 mal 70 ₧. Lambert Boselman: 4 mal 10 ₧. Stabulario: 4 mal 12 β. Andreas hoeffschmidt: 4 mal 4 ₧ 16 β. Herman Meyer: 4 mal 10 ₧. Hans Klusener: 4 mal 10 ₧. Hinrick Arendes: 4 mal 4 ₧ 16 β. Ioachim Dreyer: 4 mal 10 ₧. Hartman Westerman: 4 mal 10 ₧. Adam van Collenn: 4 mal 10 ₧. Mathias Uthermarck ^{b)}: 3 mal 10 ₧. Hinrich Hermans: 4 mal 10 ₧. Wilcken Vischer: 4 mal 10 ₧. Hans Kegell: 4 mal 10 ₧. Andreas van Erffurdt: 4 mal 12 ₧ (per Diricum). Iurgen Werneken: 4 mal 10 ₧. Hans Moele: 4 mal 12 ₧. Hans Kock: 4 mal 10 ₧. Structuario: 16 ₧. Scriptori: 10 ₧ Ludero Meyer. Titken Moller: 2 mal 20 ₧. Carpentario: 4 mal 3 ₧. Hoppenmeter: 4 mal 3 ₧ 4 β. Iurgen Hasse ^{b)}: 4 mal 4 ₧. Christoffer van Emerszen: 4 mal 4 ₧. Pincernae: 4 mal 4 ₧. Muratori, dem blydecker: 4 mal 2 ₧. Thomas Federsenn: 1 ₧ 12 β,

^{a)} Summa primae partis libri expositorum: 22,144 ₧ 3 β 6 ḡ.

^{b)} Vacat.

- Diricus recepit. Karsten Schelen: 4 mal 3 ₧. Vigili in turri: 4 mal 6 ₧. 8 β wigeschuttel. Fontem respicienti: 4 mal 1 ₧ (Diricus recepit). Purganti apud portam steindoer: 4 mal 1 ₧ (Diricus recepit). Dirick Reymers: 4 mal 3 ₧.
- 5 Dirick Brassche de steinbrugger: 1 ₧ 8 β. Custodi: 4 mal 6 ₧. Hans Hessenn: 4 ₧ 16 β. (Gerdt:) Hans dem blyedecker: 4 mal 2 ₧ (Diricus recepit). Eggert Krantz. Henningk Heitmann: 4 mal 2 ₧. Dirick Westhoff: 4 mal 2 ₧. Iohan pasteidenbecker: 4 mal 2 ₧. Lude Kruthup: 4 mal 6 ₧. Cordt Lowenborch: 4 mal 2 ₧. Hans Kock: 4 mal 1 ₧. Tonnies Hoffman: 4 mal 2 ₧. Herman Meyer: 4 mal 1 ₧. Berndt Rodewolt: 4 mal 2 ₧. Herman Goliadt: 4 mal 6 ₧. Iurgen Wischoff: 4 mal 2 ₧. Andreas Stoetzell: 4 mal 2 ₧. Marcus Lange: 4 mal 2 ₧. Simon Stiurman: 4 mal 2 ₧. Thomas Oltman: 4 mal 2 ₧.
- 15 Asmus Petersen: 4 mal 2 ₧. Iochim Michelssen: 4 mal 2 ₧. Hinrich Duderschen *): 3 mal 4 ₧. Herman Goliadt de junger: 4 mal 6 ₧. Albert Clasinck: 4 mal 6 ₧. Cordt Hoffmeyer: 4 mal 2 ₧. Dirick Dorneman: 4 mal 4 ₧. Hans Gade: 4 mal 6 ₧. Arndt Bliffer: 4 mal 6 ₧. Hans
- 20 Altena: 4 mal 6 ₧. Erick Hesterberch: 4 mal 4 ₧. Iacob Pardeman: 2 mal 2 ₧. Ioachim Koeler: 2 ₧, 4 ₧. Hans Bleke: 4 ₧.

Ad precium musicorum: 100 ₧ 16 β.

- Bartelt Rydemann: 4 mal 6 ₧ 6 β. Berndt Moller: 4 mal 6 ₧ 6 β. Frantz Becker: 4 mal 6 ₧ 6 β. Ioseph Metzener: 4 mal 6 ₧ 6 β.

Luthanistis: 28 ₧ 10 β.

- Hieronymus Haveman de olde: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz, Pasce; 2 ₧ 8 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β, Michaelis;
- 30 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Hans Haveman: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz, Pasce; 2 ₧ 8 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧ 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium.
- Hieronymus Haveman de junger: 1 ₧ 4 β; 8 β wigeschuttel; 16 β staddantz; 2 ₧ 8 β, Iohannis; 1 ₧ 4 β, Michaelis; 1 ₧
- 35 4 β, Nativitatis; 8 β offertorium. Valentin Strungell: 1 ₧ 4 β;

*) Vacat.

8 β wigeschottel; 16 β stadtdantz; 2 ℥ 8 β , Iohannis; 1 ℥ 4 β , Michaelis; 1 ℥ 4 β , Nativitatis; 8 β offertorium.

Ad huram famulorum: 138 ℥ 8 β .

Pincernae: Nihil. Carsten Schele: 2 mal 2 ℥ . Hans Hesse: 4 ℥ 16 β , 4 ℥ . Henningk Heitman: 2 mal 2 ℥ . Dirich 5 Westhoff: 2 mal 2 ℥ . Cordt Lowenborch: 2 mal 2 ℥ . Tonnies Hoffman: 2 mal 2 ℥ . Berndt Rodewolt: 2 mal 2 ℥ . Iurgen Wischoff: 2 mal 2 ℥ . Marcus Lange: 2 mal 2 ℥ . Vigili in turre: 2 mal 6 ℥ . Andreas Stoessell: 2 mal 2 ℥ . Simon Sturman: 2 mal 2 ℥ . Thomas Oltman: 2 mal 2 ℥ . 10 Asmus Petersenn: 2 mal 2 ℥ . Iochim Michelssen: 2 mal 2 ℥ . Valentin Strungell: 2 mal 2 ℥ . (Iacob Krusenack: translatum alio)*. Cordt Hoffmeyer: 2 mal 2 ℥ . Dionisius auriga: 3 ℥ 4 β . Frantz Becker: 2 mal 4 ℥ 16 β . Ioseph Metzener: 2 mal 4 ℥ 16 β . Hans van der Rith: 24 ℥ pro hura habi- 15 tationis soluta. Hans Moeler: habet liberam habitationem. Hieronymus Hoveman: 2 ℥ ; 6 ℥ 7 ℥ pro se et suis liberis. Iacob Pardeman: 2 ℥ . Ioachim Koeler: 2 ℥ .

Pro vestitu familiae: 835 ℥ 15 β .

5 ℥ Iohanni Ritzenberge. 5 ℥ magistro Martino Góebell. 20 5 ℥ magistro Nicolao Voegeler. 5 ℥ magistro Iohanni Schroeder. 6 ℥ 8 β Matthiae Vincken pro vestitu. Ad usum soliti vestitus famulorum equestrium et domesticorum ministrorum atque universae familiae senatus more solito pro 15 peciis panni Anglicani, qualibet pecia una cum mercede tincturae et praeparationis empta 47 ℥ 14 β 11 ℥ : summa 716 ℥ 4 β . Pro 3 Hagensche pannis emptis per Diricum famulum: summa 39 ℥ 12 β . Pro octo pannis Soltwedelensibus emptis per eundem Diricum famulum camerariae: summa 41 ℥ 12 β . 6 ℥ pro vestitu pincernae. 6 ℥ pro vestitu structurarii. 30

Pro diversis notabilibus: 1358 ℥ 3 β 2 ℥ .

13 ℥ 11 β 8 ℥ pro sumptu domini doctoris Hyeronimi Pan- nenkoks, imperatoris legati, in diversorio facto. 121 ℥ pro liberis expensis domini Ulrici ducis Megapolensis soluta juxta computum pincerne. 125 ℥ 12 β constitit poculum deaura- 35

a) Vacat.

- tum eidem donatum, libran(s) 18½ lott, emptum a domino Georgio vam Holte. 72 ₰ 8 β pro duobus bobus Paschalibus. 8 ₰ 18 β pro sumptu doctoris Iohannis Strubii ex hac civitate in Lubecam. 12 ₰ 8 β donata mathematico cuidam pro
- 5 almanack inscripto senatui. 24 ₰ 16 β pro sumptu et stipendio tabellarii iudicii camerae ad insinuandum citationes Luneburgensibus, Stadensibus et duci Luneburgensi. 18 ₰ 12 β soluta pro 6 tunnis cerevisiae et vino donatis comiti Otthoni de Schouwenborg. 36 ₰ 1 β 6 ᵛ pro liberis expensis domini
- 10 Thome Mathisen, electoris Brandenburgensi consiliarii, ad promovendam navigationem in Albi juxta computum Petri Kuleman. 46 ₰ 10 β domino Mauritio Breunlin advocato in Spire de anno 52, 53 et 54 in litispententia sylve Saxonice juxta suam quitantiam. 12 ₰ 8 β donata sunt Hinrico Rab-
- 15 beler ad sublevandam suam egestatem. 3 ₰ 2 β magistro Dionisio Sager secretario Wismariensi pro fenestra eidem donata. 9 ₰ 6 β pictori, qui effigiem Albis pinxerat. 164 ₰ 3 β soluta domino Marco zum Lamb et haeredibus quondam doctoris Ludowici Zieglers de termino Martini anni 54 pro
- 20 stipendio soluta per doctorem Iohannem Strubben. 220 ₰ soluta sunt magistro Nicolao Voegeler secretario pro augmento stipendii, quod ei de annis 51, 52 et 53 non erat solutum, et posthac accipiet quotannis centum florenos monetae currentis. 11 ₰ 4 β pro habitatione Iohannis equorum cura-
- 25 toris. 240 ₰ soluta sunt Ioachimo Szwisoni, quae Philippus Dreyger in Gallia sublevaverat, in causza publicationis privilegiorum Gallicorum. 80 ₰ pacta et soluta sunt Iohanni Schonynge civi Havelbergensi ad sopiendam ipsius transactionem factam propter ligna quedam, quae empta erant ab
- 30 Hinrico Lorinck. 15 ₰ 7 β pro sumptu magistri Iohannis Schrodgers secretarii missi in Dithmariam ad prosequendum pyratas. 110 ₰ 11 β pro sumptu magistri Iohannis Ritzenberges cum curru et equis 15 pecuniam in Kylonem adferenti atque ibidem 14 diebus senatus negotia expedienti. 12 ₰ 5 β
- 35 pro diversis expositis per dominum Laurentium Nygebur juxta ipsius computum exhibitum.

Ad diversa: 252 ₰ 9 β 2 ᵛ.

6 ₧ 4 β pro victualibus datis cloacario purganti cloacam in
 aedibus magistri Nicolai Voegelers. 6 ₧ magistro Iohanni
 Ritzenberg in augmentum stipendii, Pasche. 3 ₧ 4 β propi-
 nata aurigis ad devehendum stercora e monte. 2 ₧ 2 β Con-
 rado Lowenborch cum bobus Paschalibus in Luneborch misso. 5
 4 ₧ 13 β 4 ⌘ pro liberis expensis Francisci a Bulaw soluta
 Eggardo Krantz. 2 ₧ 18 β pro sumptu Pauli Lepsow misso
 in Pinneberge. 1 ₧ 12 β pro sumptu famuli doctoris Iohan-
 nis Strubben. 1 ₧ 16 β pro sumptu famuli Christophori ab
 Heinbrock. 2 ₧ 3 β pro sumptu facto in Stadis cum legatis 10
 anze eo devectis. 6 ₧ magistro Iohanni Ritzengeb in
 augmentum sui stipendii, Iohannis. 16 β cloacario pro pur-
 ganda camera. 6 ₧ Hinrico Kalen ad usum sontium in
 domibus phicici et Iacobi Sillem. 15 ₧ 10 β de termino
 Michaelis soluta sunt domino Danieli Dachtnissen de anno 15
 43. 2 ₧ 15 β pro salvo conductu e Zellis, Michaelis. 2 ₧ 7 β
 4 ⌘ pro expensis Wilkini Fiskers in porta civitatis factis.
 1 ₧ 2 β pro expensis per Iasparum Wegener in alia porta
 factis. 4 ₧ soluta pro hura Anthonio Hoffman ex gratia.
 16 β cloacario pro purganda camera, Michaelis. 6 ₧ magistro 20
 Iohanni Ritzengeb, Michaelis, in augmentum sui stipendii.
 6 ₧ 8 β pro aedificato in stabulo Matthiae Vincken et in
 ipsius turri. 16 β cloacario pro purganda camera. 6 ₧ ma-
 gistro Iohanni Ritzengeb, Nativitatis, in augmentum sui
 salarii. 24 ₧ Dionisio cloacario pro purganda cloaca in edibus 25
 magistri Nicolai Vogeler secretarii. 4 ₧ 4 β pro expensis
 Iohannis Danckwerdes in carcere factis soluta Christoffero
 van Emersen. 20 ₧ pro victu Luder Meygers scribae curiae
 structurae. 14 ₧ 8 β magistro Iohanni Schroder secretario
 donata ad sellas, ocreas, ephippia etc. comparanda. 4 ₧ 1 β 30
 ad calceos famulis domesticis. 2 ₧ pro pastura bovis masculi
 provisorii ad sanctum Spiritum. 25 ₧ 17 β pro liberis ex-
 pensis duorum mente captorum soluta eidem. 13 ₧ 18 β pro
 medela equorum soluta magistro Iohanni equorum curatori
 juxta ipsius computum. 10 ₧ pro 75 ulnis linei panni ad 35
 loculos camerariae et pro bibalibus famuli camerariae uxoris
 soluta Dirico Reymers. 4 ₧ 1 β famulis equestribus ad Carnis-

privium. 16 β famulis domesticis ad Carnisprivium. 17 β custodi in Summo pro pulsu campanarum. 16 β pro acutione gladii carnificis. 24 $\mathfrak{R}$ 18 β pro sumptu et proscritione Beken famule Herberti van der Hude et nonnullorum
 5 sontium incarceratorum soluta carnifici. 12 $\mathfrak{R}$ pro redditibus donatis de pecunia mutuata diversis personis. 1 $\mathfrak{R}$ 10 β 6 $\mathfrak{A}$ Frederico Hoyer pro sumptu.

Redditus supersortem foederis causa susceptam persolvendi: 13,472 $\mathfrak{R}$ 18 β .

- 10 Senatui in Mollen: 120 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae. Domino Casparo Schoneken: 60 $\mathfrak{R}$ soluta heredibus in vim quitantie. Domino Georgio Tobinck: 80 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae. Domino Gerekinio Pawel: 72 $\mathfrak{R}$ soluta Georgio van Winten. Domino Georgio Tobinck: 80 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae;
- 15 Georgius Schomaker recepit. Domino Georgio Thobinck: 120 $\mathfrak{R}$. Francisco van Dassell: 104 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae Nicolao Korfmaker. Senatui Buxtehudensi: 240 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae. Domino Gerekinio Pawel: 157 $\mathfrak{R}$ 10 β soluta Georgio van Winten. Ilseben Eickelmans: 57 $\mathfrak{R}$ 12 β . Fran-
- 20 cisco van Dassel: 40 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantie, per Nicolaum Korfmaker receptum. Senatui Buxtehudensi: 80 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae. Domino Marco et Ioachimo Luskowen: 180 $\mathfrak{R}$, Iohannes Berndes accepit. Arndt Bullen vicarien tho Luneborch: 40 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae. Margareten Scho-
- 25 makers: 24 $\mathfrak{R}$ in vim quitantiae. Margareten Schomakers: 24 $\mathfrak{R}$. Domino Nicolao Stoteroggen: 180 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae Nicolao Korfmaker. Domino Nicolao Stoteroggen: 80 $\mathfrak{R}$ in vim quitantiae Nicolao Korfmaker. Domino Nicolao Stoteroggen: 96 $\mathfrak{R}$. Domino Hieronymo Gloyen: 80 $\mathfrak{R}$ soluta
- 30 sunt juxta quitantiam. Domino Hartwico Schomaker: 80 $\mathfrak{R}$. Domino Gerekinio Pawel: 160 $\mathfrak{R}$ soluta Georgio van Winten in vim quitantiae. Capitulo in Ramslo: 68 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae. Prior et conventui sancti Michaelis in Luneborch: 155 $\mathfrak{R}$ soluta eisdem in vim quitantiae. Testamentariis Conradi
- 35 Schluters: 40 $\mathfrak{R}$ soluta in vim quitantiae, per Nicolaum Korfmaker receptum. Henrico Moller in Havelberg: 60 $\mathfrak{R}$ soluta eisdem in vim quitantiae. Cordt Wachman: 62 $\mathfrak{R}$ soluta

eidem per Ditmarum Koel proconsulem. Anthonio van Holle: 864 ₧ soluta eidem in hac civitate. Dominae Clarae ducissae Luneburgensi: 560 ₧ soluta in vim quitantiae. Ottoni van der Wissche: 144 ₧. Breda Rantzow: 240 ₧; Domino Iven Reventlowen: 960 ₧; Syvert Rantzowenn: 192 ₧; Annae relictæ Nicolai van der Wische: 288 ₧; Cathrinen vam Damme: 144 ₧; Marx Selmers: 48 ₧; Beneficio calendarum in Kyll: 28 ₧ 16 β; Anthonio Sehstedenn: 288 ₧; Nicolao van der Wische: 480 ₧, soluta in Kylone per Iohannem Ritzenberg vi quitantiae. Margreten Brockdorpes: 480 ₧, Hans Diricksen recepit in vim quitantiae. Domino Wulffgango Pogwischen ^{a)}: 720 ₧; Nobilibus in Bulcken: 48 ₧; Annae Rantzow: 216 ₧, per eundem ^{b)}. Margaretæ Brockdorpes: 480 ₧, Hans Diricksen recepit vi quitantiae. Hinrico Rantzowen: 288 ₧; Henneke Rantzowen: 96 ₧; Annae van der Wisschen: 28 ₧ 16 β; Catharinae relictæ Bredæ Marquardes: 192 ₧; Nicolao van der Wissche: 404 ₧ 4 β; Christiano Gryp: 24 ₧; Anthonio Sehsteden: 384 ₧; Philips van Alefeldt: 288 ₧; Magdalenæ Pogwischen: 144 ₧; Cathrinen vam Damme: 192 ₧; Helwig van Alefeldt: 192 ₧; Nicolao van der Wische: 480 ₧; Henneke Rantzowenn: 240 ₧; Einwaldt Rantzowen thom Krummendyke: 336 ₧; Nicolao van der Wische: 96 ₧, per eundem ^{b)}. Preposito et conventui in Bordesholm: 400 ₧ soluta in vim quitantiae. Berndt Losze se(natori) Bremensi: 330 ₧ soluta in vim quitantiae; Carsten Langwedel recepit. Valentin Daldorp: 288 ₧ soluta in came(ra)ria juxta quitantiam. Henningus Horneborch: 14 ₧. Abell Ratlow in Voderkamp: 336 ₧ in Kilone juxta quitantiam.

Ad turrim Novi Operis: 80 ₧ de terminis Paschali et Michaelis nomine Hinrici Schouwenborch accepit dominus Meyno de Eytzen.

Ad structuram ibidem: 510 ₧ 9 β 3 ½ conversa sunt hoc anno ad structuram Novi Operis in nova piscina vel fossa aquali facienda juxta librum castrorum.

^{a)} Vacat.

^{b)} Bezieht sich auf: per Iohannem Ritzenberg.

- Ad castrum Ritzebuttel custodiendum: 885 ƒ
 2 p 11 s .
 595 ƒ 9 p pro stipendio nautarum, qui capitaneis Hinrico
 Schulten et Herdero Holck existentibus ad custodiam arcis
 5 missi fuerunt, juxta computum in cameraria asservatum.
 225 ƒ 13 p 11 s pro sumptu eorundem nautarum juxta
 computum domini Ioachimi Mollers capitanei. 56 ƒ militibus
 soluta sunt missis in Ritzebuttel ad arcis custodiam. 8 ƒ
 Gerdt van der Lippe bombardistae, Pasche.
- 10 Ad structuram ibidem: 665 ƒ 19 p 11 s .
 51 ƒ 5 p pro sumptu domini Matthiae Reders protoconsulis
 et Hyeronimi Bissenbeken senatoris missis ad inspiciendam
 arcem. 260 ƒ 17 p 3 s conversa sunt ad structuram hujus
 arcis juxta computum domini Ioachimi Mollers capitanei.
 15 213 ƒ 6 p 6 s expensa sunt ad structuram arcis Ritzebuttel
 juxta librum costorum. 140 ƒ 10 p 2 s hefft gekostet de
 borgrave juxta computum Iohannis Schosters.
- Ad usum Tollenspiker: Nihil.
 Redditus in Eislingen: 9 ƒ 12 p .
- 20 9 ƒ 12 p de termino Martini soluta Helmoldo Wendelo per
 manus Hinrici Gerdes theolonarii.
- Ad castrum Bergerdorp: Nihil.
 Ad structuram ibidem: Nihil.
 Ad usum Glindesmoer: 116 ƒ 19 p .
- 25 116 ƒ 19 p 5 s expensa sunt ad structuram in Glindeszmoer
 juxta librum castrensem.
- Pro pergamento et papiro: 121 ƒ 1 p .
 36 ƒ pro 20 decadibus pergameni soluta Catherinae Hage-
 mans. 24 ƒ pro 13 rysis et 8 libris papiri. 16 ƒ 16 p pro
 30 12 risis papiri, quodlibet 1 ƒ 8 p . 6 ƒ 5 p pro pergamento
 soluta Cornelio pictori. 18 ƒ pro 10 risis papiri emptis a
 Iohanne Schroder. 20 ƒ pro 10 decadibus pergameni soluta
 Iohanni Ritzenberg.
- Ad usum Ossen-, Billen- et Vinckenwerder:
 35 22 ƒ 3 p .
 2 ƒ 3 p pro 2 anchoris in den schorstein in Billenwerder
 juxta computum Iohannis Graven. 20 ƒ ad novas fenestras

faciendas et ad struendum novum fornacem juxta computum dominorum Laurentii Nygeburs et Garlevi Langebeken.

Solvenda in Billenwerder: 16 ℥ 8 β .

8 ℥ ad stipendium Nicolao Meynsten. 8 ℥ 8 β choralibus in Summo.

Ad usum Woltorp: 199 ℥ 14 β per dominos Georgium van Holte et Georgium Vilter.

22 ℥ merces venatorum. 43 ℥ 16 β pro diversis venationibus. 3 ℥ 15 β pande und sele. 28 ℥ 12 β pro diversis profectionibus. 49 ℥ 19 β pro diversis. 51 ℥ 12 β pro carutzen et brassen, quibus piscina repleta est.

Ad usum Hamme: 238 ℥ 1 β 1 ℥ per dominos Iohannem Holthusen et Hyeronimum Bisszenbeken.

8 ℥ stipendium prefecti. 1 ℥ 4 β pro vestitu. 228 ℥ 17 β 1 ℥ pro dammen et plagegeldt.

Ad usum Fulsbutt: 6 ℥ 2 β pro clavis, anchoris et ferramentis nonnullis juxta Iohannis Graven computum.

Ad cistas furiosorum: Vide ad diversa.

Histrionibus: 23 ℥ 15 β 3 ℥ diversis tabellariis et tibicinibus principum soluta juxta computum dominorum Godtfridi Schrodgers et Gerardi Nygeburs.

Ad bombardas: 76 ℥ 13 β 6 ℥ .

4 ℥ 5 β 6 ℥ pro diversis ferramentis eo conversis juxta computum Iohannis Graven. 4 β 6 ℥ pro 2 bicken to betern et 50 scherffnagel soluta ad bombardarum fusoris usum. 3 ℥ 4 β pro isern bande, des rustwagens lunsen und nige stelle to beslande, Borchardo Zellen soluta. 8 ℥ 10 β 6 ℥ pro ferramentis soluta Cyriaco Sengestaken fabro subtili. 60 ℥ 9 β pro 39 lange roren emptis a Mattheo Bram per dominum Georgium Vilter senatorem.

Ad usum monete: 6 ℥ 8 β anbolte to harden in de munthe juxta computum Borchardi Zellen.

Ad usum librae: 97 ℥ 15 β 2 ℥ .

10 ℥ 1 β Ciliaco Plinck ollarum fusori soluta juxta computum exhibitum. 3 ℥ 14 β 2 ℥ pro ferramentis soluta Cyriaco Sengestaken fabro subtili. 84 ℥ pro stipendio Luderii Prallen soluta eidem.

Ad usum cranonis: 203 ℥ 7 β .

4 mal 6 ℥ 14 β Arndt Slyman. 4 mal 6 ℥ 14 β Lutke Remsteden. 2 mal 12 ℥ ad stipendium scriptoris soluta. 2 mal 48 ℥ pro stipendio soluta (Conrado Roleves). 2 ℥ 9 β pro ferramentis soluta Cyriaco Sengestaken fabro subtili.
 5 39 ℥ 6 β pro diversis funibus soluta Iohanni Smidt funifici.

Pro cerevisia aliena: 27 ℥ 3 β (l).

27 ℥ 4 β pro duobus vasis cerevisiae Embecensis propinatis principibus nostris in Segebergae et Gottorp.

Pro cera: 31 ℥ 5 β pro 79 (℥) 1½ quartalibus cere juxta
 10 computum apothecarii magistri Iohannis Papen.

Pro gyt et amigdalīs: 70 ℥.

Pro speciebus dominorum: 143 ℥.

143 ℥ 1 β per dominum Hyeronimum Bissenbeken et Iohannem.

Pro speciebus et confectionibus: 286 ℥ 12 β.

15 144 ℥ 8 β in festo Petri. 94 ℥ 16 β in festo Thomae. 47 ℥ 8 β Martini et Circumcisionis.

Ad usum domus nostrae in Lubeca: Nihil.

Ad usum tunnarum super Albim: 548 ℥ 8 β 4 ℥.

15 ℥ 3 β pro sumptu Dirici Dorneman emissi ad locandas
 20 baken juxta suum computum. 6 ℥ 4 β cuidam ex Ditmaria pro redimenda tunna, que erat effluxa. 12 β Dirico Dorneman ad locandam bakam. 14 β pro duobus caseis. 27 ℥ 17 β 2 ℥ pro clavis, anchoris et diversis ferramentis juxta computum Iohannis Graven. 161 ℥ 18 β 2 ℥ pro cathenis,
 25 anchoris et ferreis vinculis ad eundem usum factis juxta computum ejusdem. 15 ℥ 1 β 1 nige tonne besmedet soluta Borchardo Zellen. 94 ℥ 8 β pro diversis tunnīs marinīs soluta Tymme Focken doleatori. 223 ℥ 7 β pro victualibus expositis de curia structurae ad sublevandas et ponendas tunnās mari-
 30 nas juxta computum structurarii. 3 ℥ 4 β ad eundem usum.

E bonis in Tradenow: 20 ℥ 16 β soluta vicariis sancti Petri per dominum Hinricum Sendenhorst.

Ad expeditionem propter adductionem boum et frumentorum: 1169 ℥ 14 β 8 ℥.

35 84 ℥ pro expensis factis per Diricum Dorneman cum 18 nautis per sex septimanas ad impediendam avectionem frumenti emissis. 125 ℥ 3 β per Fredericum vam Holte et

viginti nauceros ad quinque septimanas avectionem frumenti
impedientes sublevata pro solda et victu suo. 75 ℥ 3 β 4 ℥
pro sumptu eorundem juxta computum capitanei in Ritze-
bittel adhuc facto. 6 ℥ 12 β Dirico Dorneman cum 12 nautis,
qui abfuerunt $\frac{1}{4}$ hebdomeda, et pro redemptione anchorae. 5
35 ℥ 18 β pro expensis per Diricum Dorneman et 19 nautis
ad tres septimanas in Albi factis. 41 ℥ 12 β barsimagistro
Dirico Dorneman cum 16 nautis quatuor hebdomedas expe-
dito ad prohibendam avectionem frumentorum. 6 ℥ 4 β
chirurgo expedito cum Ernesto Puth. 4 ℥ 2 β Dirico 10
Maseman naute ad eundem usum emisso. 37 ℥ 4 β 6 ℥
Hansze Bleke barsimagistro ad eundem usum. 143 ℥ Diricus
Dorneman cum 19 nautis emissis in eodem negotio con-
sumpserunt juxta exhibitum suum computum. 7 ℥ 10 β
duobus nautis ad impediendam avectionem cum scaphis 15
subornatis. 320 ℥ 7 β 10 ℥ pro victualibus diversis de curia
structurae expositis ad diversas naves expeditas ad prohi-
bendam avectionem frumentorum in Albi. 24 ℥ expensa
sunt in expeditione navis tunnarum, quam vehit Diricus
Horneman (!) ad prohibendam avectionem frumentorum. 173 ℥ 20
4 β Iohanni Hugem cum 16 nautis et scapha ad eundem
usum emissis. 78 ℥ 8 β pro sumptu alterius scaphe cum
13 nautis ad eundem usum emissis ad 7 septimanas. 7 ℥
6 β exposita per dominos theolonii ad prohibitionem avec-
tionis frumentorum juxta ipsorum computum. 25

Pro equis, qui donantur principibus: 99 ℥ 18 β .
99 ℥ 18 β pro equo empto a Frodde Fresen et donato ad
nuptias domino Iohanni Alberto duci Magnopolitano.

Damnum passum: 279 ℥ 14 β 8 ℥ .

5 ℥ 1 β defecerunt domino Ditmaro Koel burgimagistro in 30
pecunia tradita. 3 ℥ 12 β defecerunt in loculis collectae
divi Petri. 4 ℥ defecerunt quoque in loculis ejusdem parochie.
14 ℥ 18 β defecerunt in variis loculis receptis de contributione
civium et acciza. 170 ℥ 1 β 4 ℥ detracta sunt camerariae de
contributionibus nomine habitationum senatus delocat(arum). 35
7 ℥ in adultera et fracta moneta mutata sunt Iacobo Schulten.
10 ℥ 2 β 4 ℥ mutata sunt structurario in falsza et fracta

moneta. 65 ℥ defecerunt in diversis loculis et pro donativis exiguis quotidie de cameraria diversis personis factis et pro sumptu facto in cameraria pro refectionibus.

Ad perfectionem fossatorum et fortalicioꝝ:

5 5717 ℥ 1 β 7 ℥ .

- 24 ℥ 16 β conversa sunt ad structuram portae lapideae, antequam computus libri inciperetur. 58 ℥ 16 β 2 ℥ soluta sunt ad structuram fortalitiorum Cyriaco Sengestaken juxta ipsius computum. 32 ℥ 5 β pro diversis funibus soluta ad
 10 usum novae portae lapideae soluta Iohanni Smidt funifici. 43 ℥ 16 β 6 ℥ pro bolten, anchoris et reliquis ferramentis conversis to dem blockhusze by Barenhave soluta Borchardo Zellen. 178 ℥ 12 β vor pale und busch, tho behoff der
 15 broke. 21 ℥ 14 β 6 ℥ pro diversis ferramentis conversis ad stortekarren juxta computum Borchardi Zellen. 134 ℥ 14 β pro 600 et 3 $\frac{1}{2}$ quartalibus et 48 asseribus abietis emptis a Hermanno Beekemanne et Iohanne Hestefeldt. 412 ℥ 1 β 4 ℥ conversa sunt per dominum Meynonem de Eytzen
 20 senatorem ad muniendum vallum paludis et fabricandas domus duas necessarias ad faciendas excubias ibidem juxta computum domini Meynonis de Eytzen. 1011 ℥ 7 β conversa sunt hoc anno ad reparationem et instructionem valli in chono a porta leprosorum ad Alstriaam vergente, quorum
 25 pars sumptuum soluta est civibus pro asseribus et materialibus aliis ab iisdem in bellico motu sumptis. 253 ℥ 12 β 4 ℥ conversa sunt ad reparationem et instructionem valli inter portas lapideam et leprosorum juxta computum domini Hyeronimi Bissenbeken. 566 ℥ 11 β 11 ℥ conversa sunt
 30 ad reparationem valli inter portam lapideam et Hammerbrock et ad structuram novi propugnaculi, siti in fossa ejusdem valli, vulgariter nuncupata eyn meszekisten, juxta computum domini Ioachimi Holthusen senatoris exhibitum. 25 ℥ 19 β soluta sunt domino Gerardo Nygebur pro asseribus et elren
 35 pale ad reparationem valli per cives desumptis. 7 ℥ 4 β conversa ad vallum ante schardor per dominum Gerardum Nygebur juxta ipsius computum. 25 ℥ 6 β 10 ℥ conversa

ad eundem vallum per Iohannem Brandt. 660 ₰ 2 β 5 ⷰ
 pro quadratis et concavis ad portam lapideam novam juxta
 computum latrificis. 16 ₰ 16 β 4 ⷰ pro 700 bomholtes,
 160 stucke und ethliche ledderboone. 8 ₰ 7 β 6 ⷰ pro
 utensilibus et remis ad naves civitatis. 16 ₰ 16 β pro 2000 5
 pannen up de wachthuser. 27 ₰ 6 β 10 ⷰ pro ferramentis
 ad naves et everos juxta computum Iohannis Graven. 72 ₰
 10 β 5 ⷰ conversa sunt ad reparationem valli inter vallum
 rotu(ndu)m ante milrendar et damm(d)ar juxta computum
 domini Hermannui Schelen. 74 ₰ 9 β expensa sunt ad 10
 instructionem et reparationem valli ante portam Winsers-
 bomes juxta computum domini Iohannis Wetken. 51 ₰ 9 β
 4 ⷰ expensa sunt ad reparationem valli rotundi per domi-
 num Hyeronimum Bremer, modo senatorem, juxta ipsius
 computum exhibitum. 98 ₰ 9 β expensa sunt ad vallum 15
 inter turrim rotundam et vallum rotundum ante milrendor juxta
 computum domini Laurentii Nygeburs exhibitum. 658 ₰ 10 β
 pro 125 choris cementi ad novam portam lapideam. 306 ₰ 11 β
 10 ⷰ conversa sunt ad reparationem valli, siti a porta Alstriali
 usque ad vallum domini Georgii Vilters, anno 51 et anno 20
 praesenti juxta computum domini Godtfridi Schrodgers
 camerariae exhibitum. 443 ₰ 1 β 8 ⷰ conversa sunt ad
 structuram des wachthuses und blockhuses in chono valli
 in palude juxta Albim prope curiam Pauli Baren et repara-
 tionem valli ibidem juxta computum domini Nicolai Hartiges 25
 senatoris exhibitum. 20 ₰ 16 β soluta domino Dithmaro
 Kolen pro asseribus et lignis distractis ad usum bellicum.
 47 ₰ 6 β soluta Hermannio Freszen navarcho pro ministerio
 navis et sumptibus, quod tribus hebdomadibus coactus est
 morari in Albi ad impediendum transitum peditum meren- 30
 tium in Veteri Terra. 50 ₰ 8 β pro 16 tunnis cerevisiae
 Hamburgensis donatis et distributis nautis navium expedi-
 torum in regiones occidentales vice stipendii. 14 ₰ 19 β pro
 diversis expositis per Baltazarum Meynsen. 4 ₰ 7 β 4 ⷰ
 soluta Symoni van Dulmen. 18 ₰ 16 β soluta Martino 35
 Schelen. 103 ₰ 6 β 8 ⷰ sarratoribus pro diversis lignis ad
 muniendam civitatem conversis. 119 ₰ 12 β 4 ⷰ pro mercede

fabrorum lignariorum soluta per structurarium juxta computum structurarii. 34 ℥ 9 β pro mercede fabrorum navi-
giorum, qui instruxerant schapas et everos. 71 ℥ 15 β 3 ⷰ
pro mercede diversorum mercenariorum.

5 Exposita in generali: 239 ℥ 17 β 1 ⷰ.

- 4 ℥ pro portandis carbonibus soluta Iodoco Manegoldt. 4 ℥
8 β pro cerevisia, quam biberunt portatores carbonum. 7 ℥
15 β pro candelis et cera ad usum praetorii. 5 ℥ 19 β 2 ⷰ
pro candelis juxta computum exhibitum ab eodem. 2 ℥
10 12 β pro portanda cista, in qua continentur argentea vasa,
ad molam. 3 ℥ 8 β pro flabellis. 18 β pro crateris ligneis.
2 ℥ pro purgandis caminis. 1 ℥ 1 β pro faciendis candelis.
1½ ℥ 1 β 4 ⷰ pro 8 ulnis linei panni ad praetori(um). 2 ℥
pro saccis gramineis. 4 ℥ pro scopis, sportula carbonaria etc..
16 17½ β pro purgandis candelabris. 5 ℥ 12 β pro sucat, Petri.
35 ℥ 3 β pro sumptu Iohannis Henninges famuli Caspari
Gudtkesen captivi. 5 ℥ 4 β pro accusatione tredecim nocen-
tum reorum soluta Liborio Hoppen. 1 ℥ 4 β pro bibalibus.
9 ℥ 12 β pro praestita industria in diversis causis donata
20 mercedis loco eidem. 4 ℥ collectori testamentorum domino
Hyeronimo Bissenbeken. 21 ℥ 18 β pro reparatione domus,
quam inhabitat magister Nicolaus Voegeler soluta eidem.
117 ℥ 13 β 7 ⷰ expensa sunt ad prosequendum pyratas in
Rypen per Hinricum Kransz iudicii procuratorem et exposita
25 erant per dominos theolonii.

Pro frumento adempto: 13 ℥ 8 β 6 ⷰ.

5 ℥ 12 β pro inversione frumenti, Pasche soluta, Hermannno
Baleken pro 232 choris 7 modiis. 7 ℥ 16 β 6 ⷰ pro inver-
sione frumenti, videlicet 313 choris, Michaelis soluta.

- 30 Ad fundum fluminis reparandum: 2398 ℥ 6 β con-
versa sunt hoc anno et expensa at fundum fluminis repa-
randum ante et extra portam Hammerbokes juxta librum
et calculum domini Ioachimi Holthusen senatoris.

Redditus ad usum novi fossati: (370 ℥ 8 β.)

- 35 Pasce: 58 ℥ 8 β.

Domino Ioanni Wetken: 40 ℥ soluta eidem per Hermannnum
Wetken. Horistis capellae in char: 16 ℥ soluta domino

Iohanni Vaget. Magistro Hinrico Schulten: *). Horistis
iisdem in char: 2 ₧ 8 β soluta domino Iohanni Vageth.

Michaelis: 312 ₧.

Domino Ioanni Wetken: 40 ₧ soluta domino Hermann
Wetken per Diricum famulum. Domino Alberto Westeden: 5
32 ₧, dominus Hermannus Schele recepit. Domino Ioanni
Hugen: 40 ₧ soluta Hinrico Klan per Iohannem Ritzenberg.
Monasterio in Hervestehude: 120 ₧ soluta et Severin Kerstens
recepit. Domino Hinrico Ritzert: 60 ₧. Eidem: 20 ₧.

In causa religionis verae conservandae: Nihil. 10

Summa capitalis nobilibus Holsatie redempta:
15,730 ₧.

12,000 ₧ in 15,000 marcis summae capitalis redempta sunt
hoc anno Bartramo, Iohanni et Wulffgango, liberis quondam
domini Wulffgangi Pogwischen equitis aurati, juxta literas 15
sigillatas ab eisdem receptas et in cameraria repositas, sed eadem
summa capitalis per versuram super censum accepta est ab
Abelen relicta quondam Embken Rathlouwen et Anna relicta
vidua quondam Georgii van Anefelde juxta librum recepto-
rum et registrum summarum capitalium in causa religionis 20
super censum receptarum. 1200 ₧ soluta sunt haeredibus domini
Caspari Schoneicken cantzellarii Magnopolensis, quorum
terminus solutionis erat Iohannis baptistae, et literae sigillatae
sunt ab iisdem receptae. 1600 ₧ soluta sunt hoc anno con-
sulibus et senatoribus civitatis Luneburgensis de ea summa, 25
quam (!) huic civitati ad obtinendam pacem mutuo data est.
930 ₧ soluta sunt emporio Anglicano Londensi, transscripta
per Ioachimum Becker, in 600 daleris illi hic numeratis, sic
quod nunc collegio mercatorum 2500 ^{b)}) angelottorum nobis
mutuo data superflue sunt persoluta. 30

Expensae factae in motu bellico, quando exer-
citus domini Henrici ducis Brunswicensis castel-
lum Bergerdorp subito occupaverat: 27,703 ₧ 8 β 4 ⚭.
18,600 ₧ in 12,000 daleris pacta et soluta sunt domino Hen-
rico duci Brunswicensi et ipsius confederatis statibus Fran- 35

*) Vacat.   b) 2½ M.

coniae, quibus transacta et sublata est actio, quam commemoratus dux nomine foederis Smalkaldici protestantium propter ipsius ejectionem e ducatu et ipsius complices propter subsidium et favorem domino Wolrado comiti de Mansfeldt
 5 et domino Alberto marchioni Brandenburgensi in causa religionis praestita adversus civitatem Hamburgensem praetenderunt. 232 ₧ 10 β munere donata sunt Francisco Bulouwen, qui se mediatorem et pacificatorem in transactione illa exhibuit, pro ipsius industria. 351 ₧ 16 β pro cathena aurea,
 10 continenti 201 aureos Rhenenses et pro quolibet aureo mercedis nomine soluta Iohanni van Collen aurifici 4 β, computato aureo ad duas marcas duntaxat, quae cathena donata est Georgio van Holle militiae praefecto ad tollendam ipsius actionem propter equum ex navibus nostris in Albi transitum
 15 militum impedituris bombardam ictum et necatum. 5272 ₧ 16 β soluta sunt gregariis peditibus conscriptis ad defensionem juxta computum domini Georgii Vilters senatoris in cameraria asservatum. 1229 ₧ 9 β 9 ⷰ pro stipendio nautarum ad instructionem navium conscriptorum juxta computum
 20 domini Hyeronimi Bissenbeken exhibitum. 220 ₧ pro stipendio soluta sunt bombardistis diversis in vallis civitatis ultro citroque operam navantibus juxta computum domini Hyeronimi Bissenbeken. 186 ₧ 8 β 9 ⷰ pro 48 dubbelde haken midt iseren stelen emptis ab Everhardo Prawest et pro aliis
 25 diversis expositis ad usum bombardarum juxta computum domini Hyeronimi Bissenbeken. 1282 ₧ 4 β 2 ⷰ pro victualibus de curia structurae expositis ad expediendas naves bellicas in eodem motu belli juxta computum domini Hyeronimi Bissenbeken. 18 ₧ 11 β 9 ⷰ pro sumptu magistri
 30 Iohannis Schroders missi in Luneborch et Oldelandt ad agendum cum commissariis bellicis. 10 ₧ 13 β 9 ⷰ pro sumptu Detlevi et Erasmi van Alevelde juxta computum Catarinae Rovers. 29 ₧ 16 β pro sumptu Benedicti ab Alevelde et Mathiae Zutwicz regiis legatis juxta computum ejusdem. 1 ₧
 35 14 β pro sumptu Francisci a Bulow et magistri Sebastiani Ersam soluta Elizabet Meinkens. 23 ₧ 18 β pro sumptu duorum legatorum missorum bis in Bergerdorp ad tractan-

dum conditiones pacis inter Brunswisenses juxta computum per Fridericum Hoyers exhibitum. 2 ℥ pro sumptu magistri Martini Gobels missi in Buxtehude. 1 ℥ 14 β pro tribus membranis emptis et conversis ad actum pacificationis. 14 ℥ 9 β 6 ℥ pro liberis expensis Christophori Heinbrockes soluta 5 Petro Kulemans. 21 ℥ 7 β 4 ℥ pro sumptu Francisci a Bulow et ejus buccinatores (!), qui class class. . . cavere intendebant, soluta Laurentio Witteneven. 11 β Simoni Sturman usque Lunenborch missus. 10 β Andreae ab Erfordt misso cum literis in Bramstede. 19 ℥ 4 β pro quatuor tunnīs cerevisiae missis 10 in Bergerdorp soluta pincernae. 7 ℥ 12 β pro liberis expensis Iohannis Rantzowen in edibus Iohannis Wichtenbeeken. 15 ℥ 10 β ad perficiendam pecuniam Luneburgum usque. 6 ℥ 7 β 6 ℥ pro sumptu Benedicti van Avelde in diversorio Wilhadi Kakes. 11 ℥ 9 β pro sumptu magistri Martini 15 Gobels, cum pecunia extremi termini in Luneborch Hinrico Brunswicensi duci exolveratur. 5 ℥ 2 β 2 ℥ consumpsit Swederus Melstede in Luneborch ad explorandum conatus militum gregariorum ex superiori Germania se huc convertentium. 80 ℥ pro rata nostra expensa sunt ad solvendas 20 expensas domini Iohannis Rantzowen equitis aurati, Ioachimi Rantzowen et quorundam aliorum nobilium principum nostrorum, qui tractaverunt inter nos et commissarium Norimbergensem et prefectos belli; reliquas duas ratas sumptuum exolverunt Lubicenses et Luneburgenses. 19 ℥ 13 β pro sumptu 25 et donativo Melchioris Treben scribae Pynnenbergensi, missi in ducatum Magnopolitanum ad Georgium van Holle. 29 ℥ 1 β pro sumptu Iohannis Ritzenberges protonotarii in causa bellica bis missi in Lubecam et Veterem Terram *).

Summa omnium expositorum: (79,112 ℥ 8 β 1 ℥ .) 30

---

*) Summa secundae partis libri expositorum: 56,968 ℥ 4 β 7 ℥ .

Hamburg. Druck von Aug. Meyer & Dieckmann.
